SADE

Cele O Sută Douăzeci De Zile Ale Sodomei

SAU ŞCOALA LIBERTINAJULUI

Introducere de
Michel Delon

"Sade filosof" de
Jean Deprun

Traducere din limba franceză de
Tristana Ir

EDITORI
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

COPERTA

Dinu Dumbrăvician

FOTOGRAFIA COPERTEI
www.razvan-voiculescu.ro

TEHNOREDACTAREA COMPUTERIZATĂ
Cristian Claudiu Coban

CORECTURĂ
Gabriela Maşek

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
SADE, DONATIEN ALPHONSE FRANÇOIS, MARQUIS DE
Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei sau Şcoala libertinajului / Sade; trad.: Tristana Ir. - Bucureşti: Editura Trei, 2005 -
(Eroscop)
Bibliogr.
ISBN 973-707-021-6

I. Ir, Tristana (trad.)

821.133.1-31 = 135.1

Această ediţie a fost tradusă după Sade, *Œuvres, Les cent vingt Journées de Sodome ou l'École du libertinage*, Éditions Gallimard, Paris, 1990

Copyright © Éditions Gallimard, 1990

© Editura Trei, 2005 — pentru prezenta ediţie în limba română
C.P. 27-40, Bucureşti
Tel. / Fax: +40 21 224 55 26
e-mail: office@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 973-707-021-6

INTRODUCERE

Oricare i-ar fi voga de-o clipă, opera lui Sade ţine mai degrabă de studiile patologice sau psihanalitice decât de literatură şi nu se adresează decât unor specialişti sau curioşi.”[1] Multă vreme, ar fi părut nepotrivit ca o colecţie precum Biblioteca Pleiadei să cuprindă texte pentru care orice pretenţie de literatură părea nelegitimă. Un ostracism identic lovea nu doar autorul, ci şi opera, pe primul ca pe-un dezmăţat capabil de cele mai rele excese, pe-a doua ca pe-o incitare la violenţe asemenea. Viaţa scriitorului se confunda cu romanele sale. Scenele de împreunare şi de tortură pe care le descriau acestea erau o dovadă a vinovăţiei omului; condamnarea sa juridică se abătea şi asupra textelor lui. Cazul părea închis. Sade şi opera sa lăsaseră loc pentru un substantiv comun, *sadismul*: Sade era sadic, iar opera-i, ilizibilă pentru cititorul de bun-simţ. Opinia publică putea să înţeleagă de ce justiţia se-nverşuna să distrugă cărţile şi manuscrisele rămase în urma lui. După moartea scriitorului, fiul său arunca în foc, la hotărârea administraţiei, caietele care-i conţineau ultima culme, *Les Journées de Florbelle*. La 10 ianuarie 1957, cea de-a şaptesprezecea cameră corecţională din Paris tot îl mai condamna pe Jean-Jacques Pauvert pentru publicarea operelor lui Sade; aceasta ordona „confiscarea şi distrugerea lucrărilor găsite”[2].

În cel mai bun caz, *Justine* şi *Histoire de Juliette* erau, prin urmare, menite infernului bibliotecilor, iar reeditările, strict limitate, se adresau, potrivit formulei din *Dictionnaire des lettres françaises*, numai „unor specialişti sau curioşi”, adică unor medici pentru care un text ar putea constitui un

[1] *Dictionnaire des lettres françaises*, coordonat de cardinalul Grente, *Le Dix-huitième Siècle*, Arthème Fayard, 1960, vol. 11, p. 501.

[2] *L’Affaire Sade*, Pauvert, ed. nouă 1963, p. 127.

simptom, sau unor amatori, întotdeauna suspectaţi că nu consideră textul decât ca suport al bietelor lor manii. Dublă modalitate de-a face să dispară opera literară, devenită document psihiatric sau adjuvant erotic, asemenea tuturor acestor cărţi care, cum se spunea în secolul al XVIII-lea, nu se citesc decât c-un ochi. Istoricii literari nu trebuiau să o evoce decât prin preteriţiune sau aluzie: „Nu-i rolul nostru de a-i cita aici operele, de-o primejdioasă inspiraţie, dar pe care incontestabile calităţi de profunzime şi stil le leagă totuşi de literatură”[3]. Contradicţiile izbucnesc în acest „totuşi”: *cu toate acestea*, să fie oare Sade scriitor?

Cum orice tip de cenzură provoacă efecte perverse şi cum nu există refulat fără de întoarcere, interdicţia de a-l difuza îi conferea autorului interzis o neliniştitoare strălucire. Nimeni nu era surprins citindu-l, iar opera lui nu era prezentă pe rafturile bibliotecii poate pentru că se infiltra mai profund în ascunzişurile acesteia şi în inima conştiinţelor; Sainte-Beuve îi avertiza în acest sens pe abonaţii de la *Revue des Deux Mondes* în 1843: „[…] aş îndrăzni să afirm, fără teama de a fi dezminţit, că Byron şi Sade (vă cer scuze pentru apropiere) au fost, poate, cei mai mari doi inspiratori ai modernilor noştri, unul evident şi vizibil, celălalt clandestin – nu foarte clandestin. Citindu-i pe câţiva dintre cei mai în vogă romancieri ai noştri, dacă voiţi străfundul cufărului, scara secretă ce duce la alcov, atunci nu pierdeţi vreodată această ultimă cheie”[4]. Este adevărat că numele lui Sade folosea drept semn de raliere pentru toţi aceia care nu se recunoşteau într-o instituţie literară ce ţinea de sistemul judiciar, această instituţie literară al cărei comentator autorizat devenise

---

[3] René Jasinski, *Histoire de la littérature française*, Boivin, 1948, vol. II, p. 171. Vezi Michel Delon, „La Normalisation scolaire. Sade dans les manuels français (1960-1985)”, *Literarische Kanonbildung in der Romania*, ed. De Günter Berger şi Hans-Jürgen Lüsebrink, Rheinfelden, Schäuble Verlag, 1987.

[4] Quelques vérités sur la situation en littérature”, *La Revue des Deux Mondes*, iulie 1843, p. 14. Pentru plasarea acestui articol în istoria receptării lui Sade, vezi Françoise Laugaa-Traut, *Lectures de Sade*, Colin, 1973.

Sainte-Beuve. Generaţie după generaţie, revolta tinerilor scriitori ai veacurilor al XIX-lea şi al XX-lea s-a hrănit din ficţiunea sadiană. Scriitoraşi şi mici romantici, poeţi baudelairieni şi romancieri flaubertieni, decadenţi şi esteţi de sfârşit de secol, militanţi suprarealişti şi discipoli ai grupului „Tel Quel" şi-au împuternicit refuzul ordinii burgheze şi al dogmatismului moral din lectura unor romane care nimiceau pretinsele ireproşabile conştiinţe. Apollinaire, editor al unor pagini alese ale scriitorului în „Bibliothèque des curieux" în 1909, rezumă starea de spirit a tuturor acelora care răspundeau cenzurii prin glorificare: "Sade, acest spirit cel mai liber care va fi existat vreodată". Şi adăuga: "Acest bărbat care a părut să n-aibă nicio influenţă de-a lungul întregului veac al XIX-lea ar putea prea bine să-l domine pe cel de-al XX-lea"[5]. Evoluţia care l-a adus pe Sade din infernul bibliotecilor în Biblioteca Pleiadei era oare ireversibilă? Trebuie să începem prin a înţelege cum a fost creată şi răspândită opera sa.

Prima răspândire a numelui lui Sade dincolo de cercurile aristocratice s-a realizat la modul scandalos şi n-avea nimic de-a face cu literatura. Opinia publică, pe cale de a se constitui în Franţa ca forţă politică, a comentat îndelung un fapt divers care părea să-i dovedească nocivitatea unor privilegiaţi care se considerau deasupra legii. În ultimii ani ai domniei lui Ludovic al XV-lea, disoluţia curţii a devenit o temă polemică împotriva a ceea ce încă nu poartă numele de Vechiul Regim. Astfel, oamenii au aflat cu indignare că, în primăvara anului 1768, un marchiz a dus o tânără văduvă în căsuţa lui de la Arcueil pentru a o biciui şi a o constrânge, într-o zi a sfintelor Paşti, la săvârşirea unor practici pline de blasfemii. Nu erau primele excese ale marchizului de Sade care fusese, cu cinci ani mai înainte, arestat pentru fapte asemănătoare şi ale cărui legături cu vreo câteva curtezane şi vizite frecvente în bordeluri erau cu grijă, deşi cu discreţie, supravegheate de inspectorii de poliţie. Dar asemenea abateri rămâneau cantonate în limitele mai mult sau mai puţin

[5] Apollinaire, *Les Diables amoureux*, *Œuvres complètes*, Balland et Lecat, 1966, vol. II, p. 231.

acceptate de către familie, ministrul Casei regale şi şeful poliţiei. Evenimentele de la Arcueil au scăpat acestui control şi s-au transformat în scandal public. Au provocat un război al zvonurilor pentru stăpânirea informaţiei, adică a interpretării faptelor. Şi poate că în această activitate fantasmatică, ce-şi luase ca pretext siluirile de la Arcueil pentru a le întrece cu mult, literatura începea să-şi găsească rostul.

Şi-ntr-adevăr, rămâi şocat, atunci când scotoceşti prin arhive, de multitudinea zvonurilor şi a rumorilor care circulă despre această întâmplare. Corespondenţele private, presa manuscrisă[6] şi cea tipărită le răspândesc. Ele ne oferă mărturia acestei lupte care s-a dezlănţuit din plin. Familia de Sade, aliată cu cei din neamul Condé, rude ale regelui, şi familia socrilor, Montreuil, solid ancorată în mediul parlamentar, sunt puternice. Ele răspândesc două versiuni care-l justifică pe tânărul aristocrat sau, cel puţin, îi atenuează vinovăţia. Biciuirea lui Rose Keller va fi fost reacţia de furie a tânărului împotriva unei prostituate care l-ar fi contaminat sau chiar o experienţă cu caracter medical. O dublă incriminare a lui Rose Keller, ca prostituată şi venerianã care nu-şi prevenea clienţii, îl absolvă pe acuzat de esenţialul culpei sale: „Marchizul de …, colonel al unui regiment, nutrind o violentă furie împotriva uneia dintre acele femei a căror meserie este de a oferi anumite lucruri ce potolesc pasiunile şi care, poate, i-a transmis vreun dar nedorit, l-a determinat într-o zi de Paşti […]”[7]. Titlurile nobiliar şi militar ale biciuitorului tind să răstoarne situaţia.

---

[6] [În text, *les nouvelles à la main*: în traducere literală: *ştirile de mână – N. t.*] Presa manuscrisă este reprezentată de gazete manuscrise, de culegeri de articole manuscrise al căror subiect era actualitatea, realizate în timp. Acea *Correspondance littéraire* a lui Grimm şi apoi a lui Meister, la origine manuscrisă, se înrudeşte cu acest tip de culegeri: vezi documentele mesei rotunde a C.N.S.R., *Le journalisme d'Ancien Régime*, Lyon, Presses universitaires, 1981, pp. 11-19 şi pp. 93-100.

[7] *Courrier du Bas-Rhin*, 20 aprilie 1768, citat de François Moureau, „Sade avant Sade”, *Cahiers de l'U.E.R. Froissart*, Valenciennes, nr. 4, iarna 1980, p. 23.

Marchizul ar fi fost victima celei pe care o angajase pentru a îndeplini ceea ce ţinea de meseria acesteia. Alibiului social i se adaugă un al doilea, care este de ordin ştiinţific. Sade ar fi bătut-o pe Rose Keller pentru a verifica eficienţa unui tratament. La 12 aprilie 1768, doamna Du Deffand este gata să accepte această explicaţie pe care i-o prezintă lui Walpole: „Se spune că motivul acestei abominabile fapte era experimentarea unui unguent”[8]. Chiar de-a doua zi, doamna Du Deffand nu mai vede în această interpretare, întemeiată pe un zvon, decât o cale de sustragere a celui vinovat care, “departe de a dezaproba şi de a roşi de crima sa, pretinde că a îndeplinit o faptă prea bună şi că a făcut un mare serviciu publicului prin descoperirea unui balsam care vindecă pe loc rănile”[9]. O faptă extrem de nobilă, afirmă marchizul de Sade care, în ambivalenţa adjectivului, invocă în favoarea-i atât nobleţea sa, cât şi binele public. Un burghez din Paris precum Hardy a aflat despre întâmplare: în jurnalul său, vorbeşte despre “câteva persoane” care “au pretins că este un balsam sau un elixir pe care [marchizul] încerca să-l experimenteze”[10]. Favorabil cauzei aristocratice, *Courrier du Bas-Rhin* transformă ipoteza în certitudine: „În sfârşit, tocmai am aflat adevăratul motiv al crudei fapte comise de marchizul de S…: acesta avea de la tatăl său un remediu anume făcut pentru vindecarea rănilor în douăzeci şi patru de ore; s-a hotărât să-l experimenteze şi, realmente, s-a folosit întru acest scop de o femeie care i-a cerut pomană pe stradă şi pe care nu o cunoştea”[11]. Întărită de asemenea alibiuri, familia de Sade se învăluie în fericirea-i aristocratică. Demna şi văduva contesă răstoarnă cu îndrăzneală perspectiva. Justiţia n-ar trebui să-i urmărească fiul, ci, mai degrabă, pe calomniatorii acestuia. Incriminarea unui mare nume este mai gravă decât rănile unei fete care, de altfel, a fost cu generozitate despăgubită din punct de vedere financiar. Jurnaliştii şi cei care au răspândit zvonurile sunt nişte oameni de nimic care “ar merita să fie închişi pentru tot restul vieţii”, nişte

---

[8] Mme Du Deffand, *Lettres à Horace Walpole*, Paris-Strasbourg, 1812, vol. I, p. 227.
[9] *Ibid.*, vol. I, pp. 228-229.

zdrenţăroşi, nişte mizerabili “buni de spânzurat”[12].

În timp ce Sade încearcă să-şi acrediteze propria versiune asupra faptelor, zvonurile se-nmulţesc. „Strigătul poporului care s-a înălţat împotriva atrocităţii contelui de Sade exagerează rătăcirile firavei sale minţi, iar pe seama sa au fost născocite tot soiul de poveşti”[13]. Această atrocitate se înscrie prea bine în orizontul de aşteptare al unui public care consideră nobilimea risipitoare, arogantă şi libertină. Căsuţa din Arcueil este simbolul averilor cheltuite în dezmăţ. Perversiunea sexuală nu este decât metonimia inutilităţii sociale. „Dreptul stăpânului” care le lasă pe tinere la bunul

---

[10] Simon-Prosper Hardy, *Mes loisirs*. *Journal d’événements tels qu’ils parviennnent à ma connaissance*, ed. De Maurice Tourneux şi Maurice Vitrac, Picard, 1912, vol. I, p. 92. Hardy avea o librărie pe strada Saint-Jacques şi şi-a ţinut jurnalul din 1764 până la Revoluţie. După ce a consemnat în amănunt scandalul de la Arcueil, el adaugă: „[…] dacă justiţia nu se sesizează în privinţa acestor fapte şi nu le pedepseşte în mod exemplar, atunci îi va oferi posterităţii un exemplu în plus pentru impunitatea care, în veacul nostru, urmează îndeobşte unor crime dintre cele mai abominabile, din chiar clipa în care cei care le înfăptuiesc au bucuria de a fi mari, bogaţi sau cu funcţii” (ibid*. pp*. 93-94). În ziua de 20 iulie, Hardy notează execuţia în piaţa Grève a şapte persoane, acuzate de furt dintr-o biserică, şi condamnarea prin contumacie a lui Sade, dar şi confirmarea de către rege „a poruncilor deja trimise întru a-l întemniţa astfel încât să nu-şi mai facă vreodată apariţia prin lume” (ibid*., p*. 103).

[11] *Courrier du Bas-Rhin*, 27 aprilie 1768, citat de F. Moureau, „Sade avant Sade”, p. 23.

[12] Gilbert Lely, *Vie du marquis de Sade*, ***Cercle du Livre Précieux (*****de-acum încolo CLP)**, Tehou, 1966. Vol. I, p. 232.

[13] *Recueil d’anecdotes littéraires et politiques*, manuscrisul 2383 din biblioteca Mazarine, citat de F. Moreau; „Sade avant Sade”, pp. 21-22. Dacă, în familia de Sade, titlul de conte este rezervat lui *pater familias*, felul în care îi spune publicul rămâne indecis. Scriitorul nostru este adesea numit conte de Sade după moartea tatălui său, în 1767; dar legenda îl fixează în posteritate ca marchiz de Sade.

plac al seniorului feudal[14] foloseşte drept emblemă pentru toate privilegiile Vechiului Regim. Nu numai morala, dar şi religia este batjocorită: alegerea Paştilor transformă scena cu Rose Keller într-o pângărire a Patimilor şi a Învierii. Imaginarul colectiv înmulţeşte detaliile care vin să se alăture relatării faptelor, dându-i savoarea picanteriei. Biciul este înlocuit de un briceag, mai agresiv, deşi nu este ucigaş; pomăda menită să şteargă urmele loviturilor se transformă în ceară picurată pe răni într-un rafinament al cruzimii, iar căluşul devine o grămadă de lemne… Îşi fac apariţia şi câteva instrumente de tortură, apoi disecţia. După toate aparenţele, marchizul a ameninţat-o pe Rose Keller cu moartea. De aici, nu mai este decât un pas până la afirmarea faptului că se pregătea să o omoare. Astfel este născocită legenda amatorului de vivisecţii. De la experimentarea unui unguent, s-a ajuns încet la o experienţă de vivisecţie. Alibiul ştiinţific se întoarce împotriva lui Sade, victimă a unor obscure obsesii populare care încă mai înconjoară imaginea savantului confundat cu alchimistul sau vrăjitorul. Jurnaliştii au dreptate să vorbească despre născociri. Prezentarea întâmplării se pierde în marile arhetipuri: Barbă-Albastră sau căpcăunul devorator, Gilles de Rais sau soldatul din obligaţie preschimbat în sângerosul din voluptate… Şi-atunci când Sade nu este încă decât actorul unui fapt divers, povestea sa a devenit deja literatură. Fantasmele colective îi împresoară numele, transformă nemăsurat anecdotele, le dau dimensiunea mitului. Exagerarea şi lipsa de măsură care vor caracteriza scriitura lui Sade în deceniile următoare sunt parţial prezente în rumoarea din 1768. Imaginarul operei îi precedă, poate, propriului său autor. Dar afacerea este supusă judecăţii Parlamentului în iunie, iar regele ordonă eliberarea lui în noiembrie.

Totul ar fi putut cădea într-o uitare progresivă dacă scandalul n-ar fi izbucnit din nou, patru ani mai târziu. Afacerea de la Marsilia îi urmează în iunie 1772 celei de la Arcueil: o relansează şi o agravează. Decorul portului mediteranean înlocuieşte periferia pariziană, parlamentarii

[14] Despre „dreptul stăpânului”, vezi Cele *o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, p. 419 şi nota 2.

din Aix le succedă colegilor lor din Paris. De această dată, nu mai este vorba despre vreo fată, ci despre patru, sacrilegiul de Paşti nu mai apare, dar prezenţa activă a valetului Latour justifică acuzaţia de sodomie, pedepsită pe-atunci cu arderea pe rug. Deriva mitică se întemeiază pe pastilele cu cantaridă pe care marchizul le oferise partenerelor sale de sex. Afrodiziacul este prezentat în darea de seamă ca o otravă. Aceeaşi reţea de informaţie şi de interpretare ca în urmă cu patru ani este activă, dar condamnarea în primă instanţă în faţa curţii de la Aix-en-Provence este, de data aceasta, pedeapsa cu moartea pentru marchiz şi valet, care au fugit în Italia. Recidiva este determinantă în agravarea sancţiunii, ca şi schimbările apărute în ţară. Guvernul Maupeou încearcă să limiteze prerogativele privilegiaţilor şi parlamentarilor. În acţiunea sa, este susţinut de clanul filosofilor şi de opinia publică într-o asemenea măsură, încât parlamentarii ajung să se înfăţişeze ca victime ale despotismului regal şi ca apărători ai libertăţii politice. Atunci când Sade este reţinut şi întemniţat printr-un ordin regal de arestare, această măsură îl scuteşte de executarea pedepsei cu moartea, dar îl aruncă într-o închisoare, în aşteptarea graţierii regelui, adică a guvernanţilor şi a familiei. Or, familiei i s-a luat de poznele lui. Are grijă să-i anuleze condamnarea la moarte, dar fără să-i asigure vinovatului punerea în libertate. Cât despre guvernanţi, aceştia vor să lovească în aroganţii privilegiaţi, prea siguri de indulgenţa regală. Devenit miza unor conflicte politice care îl depăşesc, prizonierul este împresurat de uneltirile pe care familia socrilor le urzeşte împotriva lui.

De-acum, în lipsa unor contrainformaţii, amplificarea mitică poate să-şi urmeze întru totul liberă calea. *Mémoires secrets* şi alte corespondenţe scandaloase transformă partida marseieză într-un mare bal, dat de marchiz, care ar fi degenerat, sub efectul cantaridei, într-o orgie generală. Se observă exagerarea: nu mai sunt nişte prostituate care suferă din cauza afrodiziacului, ci nişte persoane din lumea bună. Pastilele sau băuturile dulci cu gust de anason, menţionate în procesele verbale, devin nişte „tablete de ciocolată” servite la desertul unui mare festin, „atât de bune, încât mulţi oameni

au mâncat cu poftă din ele", după spusele lui Bachaumont[15]. Observatorul englez adaugă: „El otrăvise toate bomboanele pe care le oferea"[16]. Ideea de crimă, voluntară sau nu, rămâne în fundalul scenei. „Nu pot să vă asigur că, din acest dezmăţ, nu s-au ivit şi morţi, dar, cu siguranţă, mulţi oameni s-au îmbolnăvit foarte tare din pricina aceasta", relatează observatorul englez. „Mai multe persoane au murit din cauza exceselor cărora li s-au dedat în priapismul lor înspăimântător, iar alţii se simt încă foarte rău"[17], declară extrem de tranşant Bachaumont. Unii jurnalişti adaugă şi violarea cumnatei la această orgie al cărei model este cel al decadenţei romane: „Balul a degenerat într-una dintre acele adunări pline de desfrâu atât de vestite printre romani: nici cele mai cuminţi femei nu au putut rezista furiei uterine care le muncea. În felul acesta, domnul de Sade a avut-o pe cumnata sa […]"[18]. Amintirile lui Suetoniu, Petronius şi Tacit hrănesc fantasma socială care, mai mult decât realitatea zilei de 27 iunie 1772, îşi va căpăta forma în ficţiunea romanescă a lui Sade. Când tema otrăvii îşi face şi ea apariţia în scenă, se obţine informaţia conform căreia Sade, „Împreună cu unul dintre servitorii săi", ar fi "otrăvit-o pe soţia sa din cauza pasiunii violente pe care o nutrea pentru cumnata lui ce era călugăriţă şi a legăturii incestuoase pe care o avusese cu această cumnată"[19].

O ultimă afacere, din anii de răgaz de care se bucură libertinul între evadarea sa din aprilie 1773 şi arestarea din februarie 1777, amalgamează realitatea trăită şi fantasma

---

[15] Bachaumont, *Mémoires secrets pour servir à l'histoire de la république des lettres*, Londra, 1777, vol. VI, p. 187.

[16] Pidansat de Mairobert, *L'observateur anglais ou Correspondance secrète entre Milord All'eye et Milord All'ear*, Londra, 1778, vol. III, p. 67.

[17] Bachaumont, *Mémoires secrets pour servir à l'histoire de la république des lettres*, vol. VI, p. 187.

[18] *Ibid.*, Pidansat de Mairobert subliniază: „[…] în curând, toate femeile, îmboldite de o furie a vintrelor, şi bărbaţii, deveniţi tot atâţia Hercule, au transformat această sărbătoare în lupercalii" [*L'Observateur anglais, vo*l. III, p. 67).

[19] Hardy, *Mes loisirs*, vol. 1. P. 360.

colectivă. Castelanul de la Lacoste recrutează câteva tinere servitoare şi un nu mai puţin tânăr secretar pe care trebuie că l-a convins repede să-i acorde unele favoruri sexuale. Zvonul unor orgii şi fapte violente se răspândeşte dincolo de castel. Unele familii ale tinerelor victime intervin şi redeşteaptă profunde obsesii: de câteva decenii, se vorbea despre copii furaţi, despre personaje importante care încercau să-şi regăsească sănătatea sau tinereţea mulţumită unor băi de sânge tânăr[20]. Poveştile cu căpcăuni şi vampiri ofereau arhetipurile care dădeau sens şi consistenţă acestor insistente zvonuri. În acel moment, poporul, ostil beneficiarilor Vechiului Regim, considera că orice castel este o Bastilie ale cărei ziduri ar ascunde cele mai rele capricii ale unor torţionari feudali.

În februarie 1777, porţile închisorii se închid în spatele unui nobil care-şi vede puterea socială cu brutalitate restrânsă, dacă nu chiar distrusă, de creditori şi administraţia regală. La toate denunţurile de privilegiat corupt care-i trec pe la urechi, el încearcă să reacţioneze printr-o dublă atitudine: cea a unui aristocrat, victimă a noilor privilegiaţi, magistraţi şi oameni de finanţe, şi cea a unui cetăţean, victimă a arbitrarului monarhic. Primei atitudini îi corespunde un proiect de articol pe care prizonierul îl redactează în vederea unei răspândiri sub formă manuscrisă: “Aici se află cauza nobilimii. Căci aceasta din urmă are interesul ca legăturile sale cu prostimea să nu devină, în loc s-o susţină, inepuizabile izvoare de nenorociri. Astfel, contele are intenţia de a o ridica pe deplin întru această cauză şi de a-i dovedi cât de mult o afectează un abuz a cărui nepedepsire, ducând la triumful birurilor, lăsând asupra nobilimii o putere pe care este departe de-a o merita, ar risca să reînvie în Franţa vremurile sângeroase când această prostime ce se-mpopoţonase cu hermina regală […] a-ndrăznit să meargă până-ntr-acolo cu aroganţa, încât să se aşeze pe ruinele tronului pentru a dicta legi statului”[21].

---

[20] Vezi Ariette Farge, *Logique de la foule*, Hachette, 1988.

[21] „Article détache des nouvelles à la main. La Bastile, ce 23 juillet 1783”, *Lettres et mélanges littéraires écrits à Vincennes et à la Bastille*, éd. de Georges Daumas şi Gilbert Lely, Borderie, 1980, vol. I, p. 88. Pentru termenul „biruri”, vezi *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, p. 87 şi nota 3.

Împotriva perceptorilor, care-i desemnează pe afaceriştii însărcinaţi cu adunarea taxelor, şi a prostimii ce se-mpopoţonase cu hermina regală, adică parlamentarii, cauza sa ar fi cea a întregii nobilimi ale cărei prerogative ar fi fost acaparate de această clasă de parveniţi. O a doua atitudine îl determină pe prizonierul Sade să se identifice cu filosofii care au fost persecutaţi pentru ideile lor. El încearcă să-şi uite plictisul din celulă citindu-i pe d'Alembert şi ceilalţi enciclopedişti, pe istorici şi călători; şi-atunci, în numele libertăţii îşi aduce întemniţarea în faţa judecăţii opiniei publice. Sade se foloseşte fără-ncetare de acest dublu statut de aristocrat şi de gânditor, de senior pătruns de drepturile sale ereditare şi de filosof ce revendică o nouă libertate.

Această ambivalenţă rămâne evidentă în discursurile rostite despre el în timpul epocii revoluţionare. *La Bastille dévoilée*, compilaţie a unor hârtii găsite în fortăreaţă în 1789, propune o prezentare nuanţată a cazului său, căci toţi cei închişi în Bastilia beneficiază de o prejudecată favorabilă. Totuşi, Sade s-ar fi dedat „unor experienţe inumane […] în Provenţa asupra unor persoane vii”[22]. Acestui amalgam al celor două afaceri de la Arcueil şi Marseille, *La Bastille dévoilée ada*ugă trei informaţii noi provenite de la un temnicer al Bastiliei: episodul apelului la opinia publică sau, cel puţin, la trecători, printr-o fereastră, cu ajutorul unei pâlnii folosite ca portavoce, vizitele doamnei de Sade şi, în sfârşit, unele elemente de prestigiu aristocratic: „Diversele veşminte galonate, brodate şi chiar originale care trebuie că au fost găsite la Bastilia îi aparţineau. Le adusese cu el de la Vincennes; n-am putut afla în ce fel le folosea. Acest prizonier îşi tapiţase şi mobilase celula de la Bastilia”[23]. Culegerea din 1789 va fi imitată în 1807 de *Histoire du donjon et du château de Vincennes* care prezintă în amănunt cele două scandaluri. Cel de la Arcueil este datat în mod greşit în 1760: “Contele de Sade era pasionat de chimie şi fizică. A voit să-şi experimenteze diferitele reţete pe care le credea bune pentru vindecarea

[22] *La Bastille dévoilée, au Recueil de pièces authentiques pour servir à son histoire*, a treia răspândire, Paris, 1789, pp. 64-65.
[23] *Ibid*.

unor plăgi şi răni […]”[24]. Relatarea afacerii de la Marsilia se bazează pe naraţiunea lui Bachaumont: “A dat la Marsilia o petrecere nemaipomenită la care a invitat multă lume. A început printr-un festin splendid, iar la desert s-au servit tablete de ciocolată cu cantaridă; fură considerate într-atât de delicioase, încât mai multe persoane au mâncat cu lăcomie. Dar n-au întârziat să-şi facă funestul efect la un bal care a urmat festinului: dansatori şi spectatori, cuprinşi cu toţii de o înflăcărare neruşinată, s-au dedat unor porniri dintre cele mai ciudate”[25]. Informaţiile aduse de *La Bastille dévoilée* sunt reproduse cu extrem de multă rigoare: “diversele veşminte galonate, brodate şi chiar originale” se transformă astfel într-un “mare număr de veşminte galonate şi bogat brodate”. Condiţionalul din 1789 îi face loc celui mai afirmativ infinitiv. Sade nu are nimic dintr-o victimă: dimpotrivă, închisoarea-i este un refugiu binevenit care sustrage un asemenea criminal de la un drept supliciu. Între *La Bastille dévoilée* şi *Histoire du donjon et du château de Vincennes*, interveniseră câteva pamflete revoluţionare, pentru a înlocui ipotetica imagine a gânditorului persecutat cu cea a nobilului pervers.

Atunci când Dulaure publică în 1791 o istorie a crimelor nobilimii şi clerului pentru a susţine lupta împotriva Vechiului Regim, el întocmeşte lista acestor pretinşi aristocraţi care s-au dovedit a fi „nedrepţi, cruzi, fără de credinţă, cinste sau onoare, trădători ai regelui şi-ai patriei”[26]. Sade nu este decât trecerea spre limita primejdiei aristocratice: „Tuturor acestor sceleraţi cu castele, trăsuri, pantofi cu tocuri roşii (*Pantofi pe care doar nobilimea avea dreptul să-i poarte (N. t.).*), plini de fel de fel de decoraţii, trebuie să li-l adăugăm pe marchizul de Sade ale cărui abominabile nelegiuiri le depăşesc, poate, pe toate cele ale nobililor vremii sale”[27]. Om al Evului Mediu

---

[24] Nougaret, revăzut de Beauchamp, *Histoire du donjon et du château de Vincennes*, 1807, p. 255.

[25] *Ibid.*, p. 228.

[26] Dulaure, *Collection de la liste des ci-devant ducs, marquis, comtes, barons etc.*, Paris, Anul al doilea al libertăţii (adică 1791, a nu se confunda cu al doilea an al Republicii, 1793), p. VI.

[27] *Ibid, nr.* XXXI, p. 6 (fiecare număr are o paginaţie proprie).

rătăcit prin secolul al XVIII-lea, el este cel care dezvăluie perversitatea intrinsecă a castei sale. Dulaure nu putea să nu reînvie cele mai multe dintre născocirile care se răspândiseră în privinţa scandaloaselor întâmplări. Marchizul ar fi săpat, în grădina de la Arcueil, o groapă a cărei menire era s-o ascundă pe nefericita-i victimă, iar orgia marseieză s-ar fi terminat, de asemenea, cu moartea fetelor. Pamfletul revoluţionar prezintă intervenţiile regale sub forma ordinelor de arestare drept tot atâtea măsuri de protejare a criminalului: regele l-ar fi scutit pe Sade de eşafod, în timp ce valetul său ar fi fost spânzurat la Aix. Naraţiunea lui Dulaure se transformă atunci într-un roman gen Prévost: libertinul s-ar fi dus până la Constantinopole – să fie oare o amintire a nobililor aventurieri convertiţi la islam? un ecou al fantasmelor despre despotismul şi erotismul orientale? o deplasare hiperbolică a fugii în Italia? Sade nu putea să sfârşească decât în rândurile duşmanilor Revoluţiei, aflându-se astfel în spatele uneltirilor ipocriţilor francezi ce luptau împotriva noului regim. Iar Dulaure concluzionează: „Acest execrabil scelerat trăieşte printre oamenii civilizaţi, îndrăzneşte, fără ca nimeni să-l pedepsească, să se considere în rândul cetăţenilor”. ” Marchizul de S., vinovat de aceleaşi atrocităţi (ca şi Gilles de Rais), trăieşte nesupărat de nimeni printre noi.”[28] Fraza răsună ca un apel la arestarea şi judecarea unui criminal a cărui încarcerare la Bastilia, poruncită de Vechiul Regim, nu avea nimic în comun cu cea a victimelor arbitrarului monarhic.

Astfel a devenit Sade un personaj de legendă, o fiinţă romanescă al cărei destin, din generaţie în generaţie, atrage adăugarea unor noi episoade. În secolul următor, memoriile referitoare la veacul al XVIII-lea au constituit un gen literar înfloritor. Printre numeroasele cărţi de amintiri, redactate sau apocrife, memoriile actorului Fleury aduc în scenă, fără să-i dea nume, un mare aristocrat, prizonier evadat, minunat orator şi iubitor de teatru, „bărbat puternic, vestit senior, de o mare inteligenţă întunecată de crimă, membru al unui neam ilustru printre toate celelalte ale Franţei”[29]. Memoriile marchizei de Créqui, întru totul apocrife, îl evocă pe Sade ca

[28] *Ibid.*, nr. XXXII, p, 4.

pe un personaj ce ţine de fresca istorică. Fuga sa precipitată în iulie 1772 ar fi dezvăluit o nouă crimă: „Ţăranii au profitat de lipsa lui pentru a seca o baltă care-i încurca şi în care le interzisese să pescuiască. Şi au găsit trupul unui tânăr şi cel al unei tinere care sunt împănate asemenea potârnichilor, fata cu bucăţi de şuncă, iar băiatul cu nişte capete de panglicuţe. Erau legaţi unul de celălalt cu o panglică mare de culoare trandafirie înnodată”[30]. Frapează tonul sadian al acestei fabulaţii. Amănuntele par scoase dintr-un roman al marchizului care nu apare niciodată în toată această producţie pamfletară sau de scandal ca scriitor: doar Dulaure semnala tentativele sale în ale dramaturgiei, dar nu vedea în ele decât un prilej de uneltiri contrarevoluţionare. Dacă pseudo-memoriile secolului al XIX-lea s-au putut inspira din ficţiunile lui Sade pentru a-i imagina biografia, acestea par să se fi inspirat înainte vreme din legenda care, încă din timpul vieţii, a cuprins omul şi s-a identificat cu el. Rând pe rând călău şi victimă, mare senior fără de suflet şi biet prizonier persecutat de închipuirea temnicerilor săi, Sade îşi asumă în scriitură toate născocirile al căror obiect a fost. Iar întemniţării la care-a fost supus îi adaugă o întemniţare voluntară în obsedanta repetare a fantasmelor sociale contopite cu ale sale proprii. În romanele sale, el oglindeşte imaginile pe care opinia publică i le-a transmis despre sine însuşi. Un personaj precum medicul Rodin, întâlnit de Justine, pare obiectivarea zvonului din 1768 despre spintecătorul care disecă femei[31]. Folosirea unei licori care face să dispară de pe trupurile victimelor urmele loviturilor sau chiar sacrilegiul de Paşti dintr-o mănăstire a carmelitelor amintesc, de asemenea, de scandalul de la Arcueil, descompus în diversele sale

---

[29] *Mémoires de* Joseph Abraham Bénard, zis Fleury, redactate de Laffite (1835-1836), citate de Basil Guy, „Sur les traces du divin marquis”, *Sliuli fmucesi*, 1970.

[30] *Souvenirs de la marquise de Crequi de 1710 à 1800*, Paris, vol. III, pp. 111-112. Vezi H. Fauville, *Lacoste*, *Sade en Provence*, Aix-en-Provence, Édisud, 1984, p. 93.

[31] Vezi *Justine ou les Malheurs de la vertu*, *Œuvres complètes*, *CLP*, vol. III, p. 130 şi *La Nouvelle Justine*, *ibid.*, vol. VI, p. 224.

elemente[32], în timp ce împreunarea marchizului de Bressac cu valetul său şi cutia de drajeuri otrăvite pe care Juliette şi-o strecoară în buzunar pentru a împrăştia moartea trimit la zvonul din 1772[33]. Sade pune pe hârtie sângeroasele fantasme cu care societatea i-a împresurat numele. Vindicta publică îl determina să evadeze într-o supralicitare a tuturor acelor lucruri de care se vede acuzat.

Scriitorul nu-şi face apariţia în mod oficial pe scenă decât în 1791, o dată cu publicarea romanului *Justine au les Malheurs de la vertu* şi reprezentarea piesei *Comte Oxtiern ou les Effets du libertinage*. Acesta, eliberat prin abolirea ordinelor regale de arestare, se prezintă atunci ca om de litere. Îşi întemeiază opera pe o dihotomie între două faţete care sunt, totodată, două versiuni, ce se oglindesc una pe cealaltă şi nu-şi capătă sensul decât într-un raport reciproc. O versiune oficială a operei sale rămâne aluzivă, „Învăluită" potrivit propriei sale expresii[34]: *Oxtiern*, urmată de *Aline et Valcour*, apoi de *Crimes de l'amour*. O versiune secretă a operei radicalizează scenele, întunecă tabloul şi se eliberează de perifrazele inutile: *Justine*, *La Philosophie dans le boudoir*, apoi *La Nouvelle Justine* şi *Histoire de Juliette*. Textele care sunt menite literaturii recunoscute ca atare pot fi asumate, ele sunt semnate S***, D.A.F.S., D.A.P. Sade şi se constituie într-o serie: *Les Crimes de l'amour* sunt înfăţişate pe pagina de titlu ca aparţinându-i „autorului lui *Aline et Valcour*". Textele „pornografice" sunt renegate în mod public şi prezentate ca fiind postume. *La Philosophie dans le boudoir* este astfel o „lucrare postumă a celui care a scris *Justine*". Sunt scrise dintr-un dincolo al morţii sociale a autorului lor, dintr-un dincolo al acestei temeri de moarte a cărei depăşire îl caracterizează, încă din Antichitate, pe adevăratul filosof. Această strategie a dedublării se supune, fără-ndoială, legilor pieţei sau poate fi

---

[32] Vezi *Histoire de Juliette ou les Prospérité du vice*, *ibid.*, vol. IX, p. 539 şi vol. VIII, p. 468.

[33] Vezi *Justine*, *ibid.*, vol. III, p. 105 şi *La Nouvelle Justine*, *ibid.*, vol. VI, p. 169; Histoire *de Juliette*, *ibid.*, vol. VIII, p. 502.

[34] Vezi p. 53 şi nota 135.

interpretată ca o concesie făcută separării genurilor, dar ea se-nscrie mai ales într-o logică a fantasmei care cere o stratificare a secretului şi a transgresiunii. Căci, pe de o parte, trebuie să respecţi, aparent, legea literară şi morală pentru ca s-o eviţi, pe de alta, mai bine. Sade duce până la capăt principiul celor două adevăruri potrivit căruia libertinii eruditi ai secolului al XVII-lea, iar mai apoi succesorii lor din epoca Luminilor îşi dădeau spre publicare operele exoterice şi le păstrau pentru prieteni pe cele ezoterice. În paralel cu activitatea-i dramatică şi enciclopedică, întoarsă spre public, Diderot ţine pentru sine manuscrisul lucrărilor *Rêve d'Alembert* sau *Supplément au voyage de Bougainville*, ca să alegem două texte în care libera reflecţie asupra problemei moralei sexuale anunţă oarecum travaliul teoretic al lui Sade. La sfârşitul secolului al XVIII-lea şi în timpul Revoluţiei apar texte materialiste sau erotice care circulaseră multă vreme sub forma unor manuscrise clandestine. Sade transformă acest joc între ezoterism şi exoterism într-unui dintre principiile constitutive ale creaţiei sale literare.

Critica nu s-a fixat imediat într-o atitudine de refuz. Încă de la sfârşitul anului 1791, *Feuille de correspondance du libraire* anunţă publicarea lui *Justine*: admite că o interpretare edificatoare a romanului este posibilă, dar recomandă ca tinerilor să nu li se îngăduie să-l citească[35]. Câteva luni mai târziu, *Affiches, annonces et avis divers ou Journal général de France* publică o amplă dare de seamă care condamnă monstruoasa morală a romanului, multiplică superlativele de genul cea mai deşănţată imaginaţie, cele mai dezgustătoare închipuiri, cele mai extraordinare situaţii, cele mai descurajatoare maxime, cele mai cinice trăsături de penel, dar oferă şi un rezumat al intrigii şi-i recunoaşte autorului o imaginaţie „bogată şi strălucitoare". Lectura romanului le este rezervată „oamenilor maturi pe care experienţa şi calmul

[35] Vezi *Feuille de correspondance du libraire*, nr. XV, 1791, citat de J.-J. Pauvert, „Un orage littéraire en 1791. Documents inconnus sur *Justine*", *Siècle*, nr. 4, primăvara 1987, pp. 40-41. Vezi şi J.-J. Pauvert, *Sade vivant*, Robert Laffont, vol. II, 1989, pp. 588-589.

tuturor pasiunilor i-au pus în afara oricărei primejdii”[36]. Meister, care îi urmează lui Grimm la *Correspondace littéraire* ca director, crede, la rându-i, că este de datoria lui să le prezinte cititorilor, în 1794, un roman care îl indignează, dar din care citează îndelung[37]. Cele trei articole insistă asupra pericolului reprezentat de titlu, *Justine ou les Malheurs de la vertu*: “[…] titlul i-ar putea induce în eroare pe tinerii care s-ar înfrupta atunci din otrava pe care o conţine […]”[38]; “titlul ar putea interesa şi păcăli sufletele sensibile şi cinstite”[39]; “amarnic v-aţi înşela asupra subiectului acestei lucrări dacă aţi crede că o puteţi judeca după titlu sau după sensul epigrafului”[40].

Trei ani mai târziu, un articol din *Spectateur du Nord*, datorat lui Charles de Villers, aristocrat refugiat dincolo de Rin, stă mărturie pentru înmulţirea ediţiilor care sunt publicate în întreaga Europă: „Toată lumea vrea să ştie ce este o asemenea lucrare; este cerută, căutată, răspândită, ediţiile se epuizează, se reeditează, iar cea mai nemiloasă otravă circulă întru cea mai funestă abundenţă”[41]. Articolul este violent şi se sfârşeşte printr-un apel la represiune, dar începe printr-o argumentaţie, prezintă intriga romanului şi filosofia acestuia, redusă la trei teme: relativitatea binelui şi a răului; eficienţa socială a viciului; echivalenţa viciului şi a puterii, a virtuţii şi a slăbiciunii. Meister ezita în privinţa identităţii autorului care ar fi Laclos sau chiar „un oarecare conte de Sade”. Villers respinge ipoteza autorului *Legăturilor primejdioase* şi-l desemnează cu discreţie pe Sade printr-o

---

[36] *Affiches*, *annonces et avis divers*, 27 septembrie 1792, nr. 270; vezi G. Lely, *Vie du marquis de Sade*, vol. II, p. 480 şi F. Laugaa-Traut, *Lectures de Sade*, pp. 37-38.

[37] Vezi *Correspondance littéraire*, copie Gotha, manuscrisul B 1138, volumul S, pp. 145-147. Vezi şi M. Delon, „Meister lecteur de Sade”, *Du Baroque aux lumières*. *Pages à la mémoire de Jeanne Carriat*, Rougerie, 1986, pp. 180-182.

[38] *Feuille de correspondance du libraire*.

[39] *Affiches*, *annonces et avis divers*.

[40] *Correspondace littéraire*.

[41] *Le Spectateur du Nord*, decembrie 1797, vol. IV, p. 407.

trimitere la „frumoasa Laura”[42]. Originalitatea acestui articol, redactat de un ofiţer francez emigrat în Germania, constă în aceea că face legătura între *Justine* şi criza revoluţionară, stabilind o relaţie directă între lipsa de măsură a romanului şi caracterul licenţios al moravurilor de imediat de după Revoluţie, între violenţa acestuia şi Teroare: „*Justine* este, printre cărţi, ceea ce a fost Robespierre printre oameni. Se spune că atunci când acest tiran sau Couthon, Saint-Just, Collot, miniştrii săi erau obosiţi de-atâtea crime şi condamnări, că atunci când aceste inimi de piatră simţeau oareşicare remuşcări şi când, la vederea numeroaselor arestări pe care mai trebuiau să le semneze, pana le cădea dintre degete, se apucau să citească vreo câteva pagini din *Justine* şi se reîntorceau la semnat”. “Nu mă pun chezaş pentru anecdotă”, recunoaşte Villers, “dar, în Franţa, este povestită şi i se dă crezare”[43]. Zvonul este deja un simptom care spune adevărul despre o situaţie istorică.

Omul Sade este considerat de mediile iacobine drept un feudal arogant. Scriitorul Sade este citit de contrarevoluţionari ca o încarnare a Terorii în lumea literelor. Nu-i cunoaştem încă activităţile la secţia Piques; dar paroxismele şi implicaţiile filosofice ale operei înseşi par „unul dintre cele mai odioase roade ale crizei revoluţionare”[44]. Câţiva ani mai târziu, Pougens, vorbind despre *La Philosophie de Kant* a lui Villers, predică idealismul kantian ca singura teorie capabilă să ducă la eşecul senzualismului, utilitarismului şi al anarhiei. Cu mult înaintea lui Lacan, contemporanii fuseseră sensibili la efectele de oglindă şi răsturnare care-i leagă pe Sade şi Kant: „Dacă plăcerea pe care mi-o dă exerciţiul virtuţii este de aceeaşi natură ca şi bucuriile-mi trupeşti, dacă nu există nicio diferenţă între stima de sine şi iubirea de sine, dacă acordul conştiinţei mele nu este decât o plăcută gâdilare a nervilor mei, ce-i voi

---

[42] „Nu cutez a vă da numele autorului. Teamă mi-ar fi să nu roşească duhul frumoasei Laura. Să rămână un secret între mine şi domniile voastre” (*ibid.*, p. 414) [Referire la muza lui Petrarca, Sade fiind o rudă îndepărtata a acesteia – *N. t.*].

[43] *Le Spectateur du Nord*, vol. IV, p. 409.

[44] *Ibid.*, p. 408.

răspunde celui care preferă o plăcere alteia? Ce le voi spune tâlharului şi ucigaşului care-şi află plăcerea în crimele lor dacă nu doar că trebuie să fie atenţi să nu le îndure pedeapsa? Şi, pentru că, în sfârşit, trebuie să punem în deplina-i şi oribila-i lumină tendinţa acestui îngrozitor sistem, ce-i vor răspunde adepţii ei chiar autorului lui *Justine*? nu vor fi ei oare obligaţi să recunoască cum că este cel mai consecvent dintre cei care l-au acceptat întru totul? căci, o dată ce-a postulat că totul se raportează la senzaţie, nu va mai exista nicio diferenţă între eroul care-şi salvează patria şi monstrul care se bălăceşte în noroi şi sânge”[45].

Sade devine un argument împotriva filosofiei Luminilor a cărei logică ar dezvălui-o. Ar reprezenta cinismul acestei libertăţi revendicate de către enciclopedişti. Filiaţia din care se pretinde a fi este, încă din această epocă, utilizată ca o teribilă armă împotriva Luminilor. Gândirea lui Voltaire, Rousseau şi Diderot ar duce, în cele din urmă, la ghilotină şi la budoarul sadian. Argumentaţia rătăcită a unui de Villers sau Pougens se regăseşte astăzi la anumiţi critici sau la „noii filosofi”, uneori moştenitori ai anti-filosofilor de-acum două secole. Dar cum Sade rămâne ireductibil la toate rolurile care i-au fost atribuite, alţii vor opune dorinţa-i de libertate şi de disidenţă tuturor sistemelor terorii[46].

Încă din timpul vieţii, „ficţiunea” lui Sade ca fantasmă socială trece prin apropierea dintre cele două faţete ale operei sale şi prin stabilirea unei relaţii între această operă şi viaţa lui. Într-o recenzie la *Les Crimes de l’amour* pentru *Journal des arts*, *des sciences et de littérature*, Villeterque consideră că aceste nuvele exoterice sunt scrise de-aceeaşi mână ca şi *Justine*. *Les Crimes de l’amour* sunt „o carte detestabilă a unui bărbat care este bănuit că a mai creat una, încă şi mai oribilă”. Villeterque nu vrea să afirme pe deplin fără să aibă dovada: „Nu ştiu şi nici nu vreau să ştiu cât de întemeiată este această bănuială”; dar principiile care se

---

[45] *Bibliothèque française*, fructidor anul IX [septembrie 18011, pp. 55-56.

[46] Vezi M. Delon, „Sade comme révélateur idéologique”, *Romanistische Zeitschrift für Literaturgeschichte*, vol. V, 1981.

exprimă în *Idée sur les romans* îi amintesc de „planul infamei lucrări pe care autorul o dezavuează”[47]. Etapa următoare a punerii sub acuzaţie îi reuneşte pe libertinul de la Arcueil şi Marseille şi pe autorul lui *Justine*. Legătura este făcută de Rétif de La Bretonne.

Les Nuits de Paris care-şi conduc cititorul în drojdia societăţii capitalei nu puteau să nu-i prilejuiască acestuia întâlnirea cu cel pe care Rétif îl desemnează aici ca ** de S **. Scena de la Marseille este transpusă la Paris. Rătăcitorul nictalop forţează intrarea unei case din foburgul Saint-Honoré de unde se aud strigăte. Şi descoperă „fete şi băieţi, la grămadă, unii plini de sânge, alţii într-o stare de plâns, din cauza doctoriilor ce le-au fost turnate în vin”. Naratorul îşi face datoria să adauge: „[…] scena este oribilă şi l-aş fi înghiţit de viu pe monstru dacă m-aş fi aflat doar eu cu el”[48]. Dar indignarea i se exprimă printr-o dorinţă de devorare destul de sadică. Scena de la Arcueil permite regăsirea monstrului, pe cale să acţioneze, cu scalpelul în mână, asupra trupului lui Rose Keller: “[…] contele, îndeplinind rolul celui care disecă, examinase toate părţile corpului pacientei, anunţând cu voce tare rezultatele pe care le va da operaţia anatomică. Femeia scotea nişte urlete înfiorătoare |…]”[49]. Această pagină se înscrie în seria tuturor acelora pe care Rétif, în Les *Nuits, ca* şi Merciers, în *Tableau de Paris*, le consacră studenţilor la medicină, furturilor de cadavre şi disecţiilor pe oameni. Sala de anatomie este una dintre fantasmele epocii, care se cristalizează asupra numelui lui Sade. Înainte de a fugi, nefericita Rose Keller ar fi avut răgazul să zărească trei trupuri: “[…] unul din care nu mai erau decât oasele, altul deschis şi conservat într-un mare bocal şi încă unul proaspăt de bărbat”[50]. În toate aceste scene, mitul compensează ceea ce, în cele din urmă, este

---

[47] *Journal des arts*, *des sciences et de littérature*, 30 vendemiar anul IX.

[48] Rétif de La Bretonne, *Lés Nuits de Paris ou le Spectateur nocturne*, Londra, 1788, partea a XI-a, tomul 111, vol. VI, p. 2463.

[49] Rétif de La Bretonne, *Les Nuits de Paris*, p. 2570.

[50] *Ibid.*

dezamăgitor în realitate. Nici Rose Keller, nici prostituatele de la Marsilia nu au murit. Câteva leşuri trebuie să folosească drept elemente suplimentare întru convingere. Adolescenţii înecaţi în balta de la Lacoste jucau deja acest rol, îndeplinit aici de trupurile disecate de la Arcueil. Argumentul experimentării unguentului s-a transformat într-o monstruoasă experienţă de vivisecţie.

Seria *Nuits de Paris* continuă în vremea Revoluţiei, adoptând tonul momentului. Amploarea şi extrema violenţă a poveştii capătă aspectul rutului şi al violului. Nedreptatea feudală, metaforizată prin dreptul stăpânului, devine un veritabil viol. Regele şi nobilii sunt acuzaţi că-şi ostoiesc cele mai rele pasiuni. „Spectatorul nocturn" culege mărturiile unui bătrân a cărui familie a fost victima libertinajului aristocratic. Dacă Ludovic al XIV-lea este aproape public acuzat de impotenţă, cei doi fraţi ai săi sunt prezentaţi ca nişte desfrânaţi lipsiţi de scrupule. În orgiile lor, „participanţii se dedau la tot soiul de mârşăvii de-atunci descrise de Sade, în execrabilul său roman *Justine ou les Malheurs de la vertu*"[51]. Acel Sade din *Les Nuits de Paris* este actor şi, totodată, romancier al desfrâului. Insistenţa asupra particulei – *de* Sade – contribuie la situarea acestuia alături de Vechiul Regim şi de Contra-Revoluţie.

Stilul devine mai incisiv şi mai întunecat în *Monsieur Nicolas* publicat în timpul Directoratului. Rétif îl evocă de mai multe ori pe Sade în cursul autobiografiei sale romanţate şi mărturiseşte că nu-i este pe de-a-ntregul străin. Tânăr fiind, ar fi resimţit efectul scrierilor erotice. *Le Portier des Chartreux*, *Thérèse philosophe* şi *La Religieuse* l-au aruncat într-o furie erotică ale cărei consecinţe au trebuit să le suporte mai multe femei, într-o singură zi. Acestei excitaţii sexuale, *Justine* îi adaugă cruzimea. „Danton o citea pentru a se excita."[52] Villers le atribuia această trăsătură lui Robespierre, Couthon, Saint-Just şi Collot; Rétif li-l preferă pe

---

[51] Rétif de La Bretonne, *Les Nuits révolutionnaires*, U.G.E., 1978, „Le livre de poche", p. 362.

[52] Rétif de La Bretonne, *Monsieur Nicolas*, Bibl. De la Pléiade, vol. 1, p. 1044. Vezi Pierre Testud, „Ketifet Sade", *Revue des sciences humaines*, 1988, nr. 212.

Danton, personaj înconjurat de o aură sexuală mai puternică decât Robespierre şi prietenii săi. În analiza sa implicită, Teroarea se alătură Vechiului Regim, despotismul iacobin se contopeşte cu cel feudal, iar dezmăţurile lui Danton cu cele ale fraţilor regelui. Rétif precizează într-o notă că *Justine* „Îi aparţine sceleratului de Sade, din *Les Nuits*”[53]. Potrivit principiului „personajelor ce-şi fac din nou apariţia” şi al trimiterilor de la un text la altul, el organizează unitatea întregii sale opere. Lipsa de măsură sadiană nu este pusă doar pe seama excesului revoluţionar, ci şi a neputinţei datorate bătrâneţii. Pretinzând că dezvăluie sufletul omenesc, domnul Nicolas descoperă în el sămânţa tuturor perversiunilor posibile. O dată cu vârsta, devine conştient de originea „gusturilor atroce ale bătrânilor” care este şi cea a „execrabilelor lucrări compuse după Revoluţie, *Justine*, *Aline*, *Le Boudoir*, *La Théorie du libertinage*”[54].

Aceasta *Théorie du libertinage* este un manuscris al lui Sade încă inedit pe care Rétif l-ar fi cunoscut şi despre care oferă câteva elemente. Mărturia sa este utilă pentru cunoaşterea operei lui Sade, căci este vorba, se pare, despre textul sau o parte a textului intitulat mai întâi *Les Conversations du château de Charmelle*, confiscat de poliţie în ziua de 15 ventôse anul IX, reluat sub titlul *Journées de Florbelle*, confiscat din nou de poliţie în iunie 1807 şi distrus după moartea marchizului. *Théorie du libertinage* ar fi, explică Rétif, urmarea lucrării *La Philosophie dans le boudoir şi* ar conţine planul unor case de prostituţie[55] care îl apropie de propriul său *Pornagraphe*. Or, câteva fragmente care au fost salvate din focul administraţiei ne informează că *Les Journées de Florbelle* aduceau în scenă personajele din *La Philosophie dans le boudoir* şi includeau un proiect a „treizeci şi două de bordeluri din Paris”[56]. Ceea ce ar tinde să dovedească faptul că manuscrisul lui Sade circula în mediile literare. În această epocă în care mantia de tăcere nu

---

[53] *Monsieur Nicolas*, *ibid*.

[54] *Monsieur Nicolas*, vol. II, p. 451.

[55] *Ibid*. Pentru reacţiile lui Sade în privinţa lui Rétif, vezi p. 56 şi nota 144.

[56] G. Lely, *Vie du marquis de Sade*, vol. II, pp. 001-602.

învăluise încă textul sadian, critica – oricât de negativă va fi fost ea – lasă ceva din el la vedere. În chiar stilul în care, poate, antifilosofia a favorizat involuntar difuzarea textelor materialiste prin citatele pe care aceasta le oferea pentru a le refuta, denunţătorii lui Sade răspândesc uneori fără de voie textul. Tactica represivă a secolului al XIX-lea va fi mai eficientă: opera va fi aruncată-n foc, Sade, redus la zvonuri şi mit.

În chiar momentul în care ne revelează câteva elemente ale operei lui Sade, Rétif cheamă deja la distrugerea acesteia. Ca şi în cazul antifilosofilor, obsesia sa este aceea a unei diseminări epidemice a textului. Căci, atâta vreme cât operele lui Sade se năşteau, la nesfârşit, unele din altele, potrivit unui mod de scriitură care este foarte în stilul lui Rétif – astfel, el prevede o urmare la *Théorie du libertinage*, ea însăşi urmare a volumului *La Philosophie dans le boudoir* –, ele ar provoca o ucigaşă contaminare: „O, guvern, ai grijă cu acest scelerat care, dacă este citit de soldaţi, poate aduce o moarte crudă pentru douăzeci de mii de femei…”[57] Guvernul, constant în privinţa acestui aspect de-a lungul tuturor schimbărilor politice care aduc, după Directorat, Imperiul şi apoi Restauraţia, va răspunde apelului lui Rétif prin internarea omului, confiscarea şi interzicerea cărţilor sale. Dar Sade nu se lasă înfrânt aşa de uşor. Cea mai bună dovadă în acest sens este însuşi Rétif care scrie o refutare a lui Sade şi, totodată, se ia la întrecere cu el. În *Anti-Justine,* atribuită de Rétif lui Linguet, Sade apare în acelaşi timp ca autorul unor opere primejdioase, Alin*e et* V*alcour fii*nd intercalată între Just*ine, La* P*hilosophie dan*s *le Boudoir* şi *La Théorie du libertinage*, dar şi ca „amatorul de vivisecţii” întemniţat la Bastilia[58]. Poartă o lungă barbă albă care-i aparţine unui alt personaj mitic, bătrânului eliberat în timpul cuceririi Bastiliei pe care Pétrus Borel îl va transforma într-unul dintre eroii din

---

[57] Rétif de La Bretonne, *Monsieur Nicolas*, vol. II, p. 452. Vezi şi a IX-a Juvenală, *ibid.*, pp. 1032-1035.

[58] Rétif de La Bretonne, *VAtiti-Justine*, *ou les Délices de l’amour*, reed. L’Or du temps, 1969, pp. 3-4. Imaginea prizonierului cu o lungă barbă albă se regăseşte şi-n *Monsieur Nicolas*, vol. II, p. 1033.

Madame Putiphar[59]. Mitologia populară a Bastiliei funcţionează, de altfel, după aceeaşi logică precum mitologia sadiană: imaginare schelete de prizonieri joacă un rol similar pretinselor cadavre ale experimentelor sau orgiilor sadiene, pentru a oferi o imagine mult mai întunecată a unei închisori a cărei realitate era inferioară legendei.

L'Anti-justine pretinde să opună o pornografie inocentă unei pornografii pline de cruzime, un erotism procreativ unui erotism anti-fizic şi „anti-populaţionist" sau chiar deliciile iubirii – acesta-i subtitlul cărţii – delirurilor şi crimelor sale – titlu adoptat de Sade pentru nuvelele sale[60]. Cruzimea ne ameninţă pe toţi. Scena de furie erotică descrisă în *Monsieur Nicolas*[61] este reluată aici într-o nouă lumină: *Le Portier des Chartreux* este înlocuit de *Justine* care-l „înfierbântă" pe narator şi-l face să juiseze „cu furie": „Muşcai sânii femeii, îi strivii carnea de pe braţe". O bună pornografie ar fi necesară pentru a evita „ororile de tipul Dsds" pe care, în ficţiune, le incarnează personajul călugărului, „futăul Justinei", zis şi Părintele Fute-pân'la-moarte[62]. El nu poate juisa dacă nu-i distruge vintrele femeii, dacă n-o disecă, dacă n-o devorează. Această figură caricaturală a sadicului se situează undeva la mijloc între imaginea „amatorului de vivisecţii" şi călugării de la Sainte-Marie-des-Bois. Naratorul se prezintă ca un spectator-voye*ur* la scenă, în chiar poziţia cititorului sadian. Lipsa de verosimilitate a scenei îi subliniază ambivalenţa în privinţa scenei de violenţă care îl îngrozeşte şi-l fascinează. Călugărul sadic acţionează în întuneric, această obscuritate fiind necesară pentru a permite înlocuirea unei prostituate cu fiica naratorului. Scena este totuşi perfect descrisă, ca şi cum

---

[59] *Madameputiphar* (1839). Borel îi aduce aici omagiu „acestei glorii a Franţei, [...] ilustrul autor al unei cărţi pe care toţi o condamnaţi ca fiind infamă, dar pe care toţi o purtaţi în buzunare, [...] foarte mare şi foarte puternic senior, domnul conte de Sado" (Regine Desforges, 1972, p. 322).

[60] Vezi *Mine el Valcour*, Bibi. De la Pléiade, 1990, p. 876 şi nota 1.

[61] Rétif de La Bretonne, *Monsieur Nicolas*, vol. I, pp. 1042-1044.

[62] L'*Anti-Justine*, pp. 54 şi 59.

s-ar fi aflat în plină lumină. Denunţarea lui Sade de către Rétif capătă uneori aspectul unei rivalităţi cu el. Rétif îl condamnă cu atât mai mult pe Sade cu cât nu-i este chiar întru totul străin.

Confuzia dintre operă şi biografie ce-şi găseşte împlinirea la Rétif se precizează în pamfletul *Le Tribunal d'Apollon* care, sub forma unui dicţionar, îi execută pe autorii încă în viaţă. Chiar numai numele lui Sade devine ucigaş: „Nu se ştie care dintre ei merită mai mult să fie aruncat în flăcări, opera sau autorul, căci ambii merită să fie nimiciţi, şi, din nefericire, niciuna, nici altul nu vor fi astfel”[63]. Textul evocă succesiv afacerile de la Arcueil, Marsilia şi opera literară. Detaliul scandalurilor biografice este preluat de la Bachaumont, îndelung citat, în timp ce tema întemniţării ca un favor ce-i permite criminalului să scape de eşafod – aici, roata, pedeapsă infamantă în timpul Vechiului Regim, dar şi joc lingvistic[64] – provine din discursul revoluţionar în stilul lui Dulaure. Opera literară este concepută ca un tot: *Aline et Valcour* este, fără îndoială, „mai puţin atroce şi mai puţin murdară decât *Justine*, dar la fel de bizară, la fel de monstruoasă”[65]. Ca şi la Rétif, textul evocă opere care nu sunt încă publicate, dar care ameninţă să se răspândească în public. În *Tribunal d'Apollon*, este vorba despre o urmare a “obscenei producţii a lui *Thérèse Plt... Thérèse philosophe* fiind, desigur, confundată cu *La Philosophie dans le boudoir*. Concluzia este aceeaşi ca şi la Rétif: “Guvernul nu poate lua prea multe precauţii pentru a nimici pe deplin această infamă *Justine* al cărei autor ar trebui să rămână îngropat în temniţe”[66].

63

---

[63] *Le Tribunul d'Apollon, ou Jugement en dernier ressort de tous les auteurs vivants; libelle injurieux, partial et diffamatoire, par une société de pygmces littéraires*, Paris, anul VIII, vol. II, p. 193.

[64] Vezi *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, p. 503 şi nota 104, ca şi *Aline el Valcour*, ed. cit., p. 418 (în limba franceză, roué are sensul de „tras pe roată”, dar şi de „viclean, perfid” şi „dezmăţat, destrăbălat” – *N.* /.].

[65] *Le Tribunal d'Apollon*, vol. II, p. 197.

64
65
66

Apelul la represiune, în aceşti ani ai Directoratului, punea în mod direct problema libertăţii presei şi a cenzurii. Unii văd în *Justine* un rod al Revoluţiei, care a stabilit libertatea editării şi a suprimat cenzura. Romanul îi apărea lui Villers ca „unul dintre argumentele cele mai puternice împotriva libertăţii nelimitate a presei”[67]. Legi din anul VIII îi permit poliţiei să controleze vânzarea ziarelor şi a cărţilor. Aceste măsuri sunt la început politice şi vizează publicaţiile antiguvernamentale, dar *Journal des arts*, *des sciences et de littérature*, în care s-a remarcat Villeterque, vrea să le aplice şi la producţiile literare. Sade foloseşte drept pretext represiunii. Apărătorii libertăţii şi scriitorii care trăiesc din scrisul lor, atenţi la păstrarea cuceririlor Revoluţiei, sunt sensibili la acest argument. Nu există oare libertate fără de desfrâu? În *Le Nouveau Paris*, Mercier transformă Palatul Regal într-o emblemă a noii specule: libertatea economică exacerbată după dirijismul iacobin este însoţită de un trafic pornografic şi de o creştere a prostituţiei. La Palatul Egalităţii, fostul Palat Regal, *Justine ou les Malheurs de la vertu* este etalată pe mese […]. Iar vânzătorii şi cumpărătorii se justifică prin aceste cuvinte care ne-au înşelat atât: «Libertate, libertate nelimitată presei» “[68]. Un ecou al dezbaterii răsună şi-n polemica asupra statutului femeilor, deschisă printr-un pamflet al lui Sylvain Maréchal. Proiectului său de lege, prin care li se interzice femeilor să înveţe să citească, mai mulţi îi răspund, iar una dintre replici urmează exemplul lui Just*ine: da*că defectele femeilor justifică această

---

[66] *Ibid*. Alt apel către poliţie: „Suntem asiguraţi că Sade a murit; dar adepţii lui, nu. Se spune că la Paris s-a ’ânfiinţat o asociaţie de destrăbălaţi de teapa lui, care pun în practică îngrozitoarele precepte enunţate în cartea sa. Activi şi utili observatori ai poliţiei, iată că e cazul să vegheaţi” (*ibid*. Pp. 193-194).

[67] *Le Spectateur du Nord*, vol. IV, p. 408.

[68] *Le Nouveau Paris*, reed. Poulet-Malassis, 1862, vol. I, p. 371.

interdicţie, atunci crimele pe care arta de a scrie îi face pe bărbaţi să le comită ar trebui să ducă la interzicerea scriiturii. “Citându-l doar pe infamul autor al romanului Just*ine, voi* concluziona, aşa cum o faceţi şi domnia voastră în ceea ce ne priveşte, că toţi bărbaţii sunt nişte sceleraţi.”[69]

Imitaţiile după Mercier care se înmulţesc la sfârşitul veacului al XVIII-lea cuprind, în majoritatea lor, un discurs asupra lui Sade, devenit unul dintre simptomele epocii sale. Jean-Baptiste Pujoulx îi recunoaşte autorului lui *Justine* un talent pus în slujba crimei, dar extrem de eficient: „Au trecut aproape doi ani de când, în mulţimea de romane, a apărut unul care reducea necesitatea crimei la un principiu, mai precis, autorul ei trasa îndelungatele necazuri şi moartea unei fiinţe virtuoase, în încercarea de a dovedi că nenorocirile sunt obişnuita urmare a practicării virtuţilor. Un bărbat merituos, care a avut curajul să citească acest roman, mi-a spus că a gemut văzând că autorul, prin talentul lui, era făcut să pledeze o altă cauză. Oricum ar fi, eu îl plâng. Sfâşietoarea remuşcare îi va împresura într-o bună zi patul de moarte, ceea ce va fi o biată ispăşire a relelor pe care le va fi prilejuit”[70]. Ideologul Chaussard forţează nota identificându-l pe Sade cu întreaga producţie literară a momentului ce devine răspunzătoare pentru criminalitate: „Şi, înainte de a-i duce la moarte, să-i întrebaţi pe asasinii care, în vremurile din urmă, au îngrozit natura prin noi cruzimi, iar ei vă vor spune, fără îndoială, că lectura acestor lucrări, precum *Justine*, *Aline* etc., ca şi reprezentările acestor piese, ale căror eroi sunt nişte tâlhari, le-au hrănit şi exaltat principiile de imoralitate”[71].

Reprezentant fie al feudalităţii, fie al Revoluţiei, Sade este una dintre mizele luptei care agită Franţa, în timpul instaurării Consulatului. Unii caută în lovitura de stat din 18 brumar o consolidare a Revoluţiei, alţii, începutul

---

[69] Mme CIcment-Hémery, *Les Femmes vengées de la sottise d’un philosophe du jour*, Paris, 1801.

[70] J.—B. Pujoulx, *Parisà lu fin du XVIIIesiècle*, anul IX [18011, p. 207.

[71] Pierre [can-Baptiste Chaussard, *Le Nouveau Diable boiteux. Tableau philosophique et moral de Paris*, Paris, anul VII al Republicii [1799], vol. II, pp. 173-174.

„retrogradării”. Care va fi semnificaţia reîntoarcerii la ordine? Dezbaterea dintre monarhişti şi republicani, apărători ai religiei şi atei este deschisă. Schimbarea de secol care marchează eşecul calendarului revoluţionar devine un pretext pentru o mulţime de satire care atacă epoca pe cale de-a se sfârşi sau, dimpotrivă, preaslăvesc Luminile. Mai mulţi autori satirici îl aleg pe Sade drept exemplu al corupţiei ce stăpâneşte pretutindeni. În *Les Quatre Satires ou La Fin du XVIIIe siècle* de Joseph Despaze, decăderea moravurilor ar data din ultimele decenii ale secolului, care se deosebesc de perioada de glorie a Luminilor aşa cum Teroarea s-ar detaşa de 1789. Extremismul filosofic şi ateismul ar fi complicele cinismului sadian:

Sade crie aux mortels: „*Une lâche faiblesse*
Emprisonne les jours que le hasard vous laisse.
Soyez heureux. *Suivez vos rapides transports*:
Tarissez dans vos cœurs la source des remords”

Sade, muritorilor: “*O laşă neputinţă / Vă-nchide zilele ce soarta le-ncuviinţă*. / *Fiţi fericiţi*. *Lăsaţi-vă pradă-nflăcărării / Secaţi-vă-n inimi izvorul remuşcării* (*N. T.*).

Pe aceste baze, incestul, crima, paricidul sunt legitime.

La nature est un mot, les vortus sont un jeu:
Servez-vous du poison, du vol, du fer, du feu
……
Tel este, de point en point, son infâme doctrine.
L’ami de la morale, en parcourant Justine,
Noir roman que l’enfer semble avoir publié,
Se trouble; *et malgré lui, se demande effrayé*:
„Comment, le monstre affreux, auteur de ces peintures,
N’a-t-îl pas expiré dans l’horreur des tortures?[72]”

[72] *Les Quatres Satires*, Paris, anul VIII [1800], pp. 20-21. O notă, p. 85, precizează: „Acest roman înfiorător nu seamănă cu nimic. El demonstrează până unde poate merge perversitatea omenească. Iar autorul lui este de o mie de ori mai vinovat în ochii moralei decât cel care dă foc şi cel care otrăveşte. Aceştia comit o crimă cuprinşi de delirul pasiunilor.

Natura-i doar o vorbă, virtuţile-s un joc: / Slujiţi-vă de-otravă, de furt, de fier, de foc /[…] / Aceasta-i, punct cu punct, doctrina scârbitoare. / Prietenul moralei, citind Justine, ce-i pare / Întunecat roman din cel infern ivit / Se tulbură; şi-n ciuda-i, se-ntreabă îngrozit: / "Dar monstrul cel oribil, de-asemenea oroare /A chinurilor, cum n-a murit el oare? (N. T.).

Sade a citit poemul pe care-l menţionează într-o notă din broşura sa *L'Auteur des „Crimes de l'amour" à Villeterque, folliculaire*[73]. Despaze evocă reacţiile romancierului într-o *Cinquième satire littéraire, morale et politique*:

Sade fit, par trois fois, le serment solennel
De m'intenter, en forme, un procès criminel.[74]

De trei ori făcu Sade solemnul jurământ / De-a m-acuza de crimă, el legea respectând (*N.T.*).

Dar nici ameninţarea cu procesul, nici morga broşurii îndreptate împotriva lui Villeterque nu puteau să stăvilească înmulţirea denunţărilor. Atacurile sunt primejdios de convergente. Pinière îi urmează lui Despaze:

D'où viennent ces romans qui trahissent les mœurs?
Là, des plus vils excès la licence altérée
Se plaît à surpasser les transports de Caprée.
Justine, de ce siècle ô forfaits odieux!
Quel esprit corrompu, dans son délire affreux,
Assembla sans effroi tant de noires maximes?
Quelle main sans trembler a tracé tant de crimes?
Ah! *rejetons au loin ces écrits scandaleux,*
De fange et de poisons assemblages hideux.[75]

Sade îi scuză, le dă voie, îi sfătuieşte pe toţi, şi-o face cu sânge rece".

[73] *Les Crimes de l'amour*, p. 402.

[74] *Cinquième satire littéraire, morale et politique*, adresată abatelui Sicard, Paris, anul IX – 1801.

De unde-aceste cărţi de moravuri trădătoare? *Din cele josnicii dintr-un desfrâu spurcat / Ce-ntrece, din plăcere, cel mai grozav păcat. / Justine, al ăstui veac ticăloşii îngrozitoare*! */ Ce minte desfrânată, în rătăcirea-i cruntă, / Făr' de teamă, împleti atâtea negre maxime*? */ Ce mână, făr' de tremur, descrise-atâtea crime*? */ Ah*! *alungaţi literatura ceea-n care multă / Desfrânare şi otrăvuri se-adună laolaltă* (*N. T.*).

Şi pentru că Marie-Joseph Chénier şi Michel Cubières replicaseră la atacurile antifilosofice printr-o incriminare a unor de curând convertiţi, La Harpe, doamna de Genlis şi Chateaubriand, numiţi „noii sfinţi", o satiră *Les Nouveaux Philosophes ou Réponse aux Nouveaux saints* pune punctul pe „i":

Homme sensé qui cherche la lumière,
Du bon C… écoute les avis;
Avec Sylvain adore la matière;
Relis Parny, Desades, et jouis.[76]

Om înţelept, ce spre lumină cată, / Ascultă a lui C… păreri; / Cu Sylvain materiei te pleacă / Cu Parny şi Desades avea-vei bucurii (N. T.).

Note în proză explică aluziile. C… este Marie-Joseph Chénier, fratele lui André şi poetul oficial al Revoluţiei; Sylvain, Sylvain Maréchal, conspirator adept al lui Babeuf, închistat în ateismul militant; şi Parny, autor al poemului eroi-comic *La Guerre des dieux* care se-nrudeşte cu *La Pucelle* a lui Voltaire sau cu *Organt* a lui Saint-Just. Acesta este contextul radicalismului filosofic în care se înscrie „De-sades" căruia îi este atribuită „execrabila Just*ine"*[77]*.*

---

[75] C.A.B. Pinière, *Le Siècle*, *satire*, anul VIII [1800]. Despre această culegere de satire, vezi M. Delon, „Poesie satirique et débat idéologique à l'aube du XIXe siècle", *Romantisme*, 1983, nr, 39.

[76] *Les Nouveaux Philosophes ou Réponse aux nouveaux saints*, Paris, anul IX 11801], p. 14.

[77] *Ibid.*

Aceste repetate denunţări sub formă de satire trebuie puse în relaţie cu articolele din presă: şi unele şi celelalte duc, în martie 1801, la arestarea scriitorului. Urletele criticii au fost auzite, apelurile adresate guvernului s-au concretizat. Ordinea napoleoniană va fi morală şi catolică. Singurele descrieri de torturi autorizate de-acum înainte sunt cele pe care le-au îndurat martirii creştini. Întemniţarea definitivă a lui Sade se înscrie în seria epurării Tribunatului, promulgării Concordatului, reorganizării Institutului. Bonaparte răspunde aşteptărilor dreptei monarhiste şi catolice. Când, în 1802, Millevoye compune *La Satire des romans du jour*, poemul său poate părea continuarea polemicii din anul VIII. Totuşi, tonul este diferit. Interpelărilor luptei deschise îi urmează timpul liniştii, al aluziei, al spaimei pudice. Nu se mai spune, se sugerează, se lasă să se înţeleagă:

Peindrai-je des romans plus vils, plus exécrables?
Faudra-t-îl d'Augias nettoyer les étables!
Quel dégoûtant ramas de lubriques fureurs,
Raffinement affreux de tranquilles horreurs!
Quel écrivain sans mœurs, sans honneur et sans honte,
Quel monstre a pu tirer des bourbiers d'Amathonte,
Ces tableaux révoltants, hideux d'impureté,
Et qui feraient haïr jusqu'à la volupté!
Qui peut voir sans frémir, la brutale licence
Profaner dans sa fleur la timide innocence,
Le vice prospérer, la vertu dans les pleurs,
Se débattre et tomber sous le poids des malheurs?…
Désigner cet écrit, c'est peindre tous les crimes…
N'en traçons point le nom, îl souillerait mes rimes.
Moins obscène Valcour n'est que plus dangereux;
Son style est séduisant, ses effets sont affreux.[78]

[78] Millevoye, *La Satire des romans du jour, considérés dans leur influence sur le goût et les mœurs de la nation*, Paris, anul XI [1803], rééd. În *Les Plaisirs du poète*, Paris, anul XII [18041, PP- 40-41. Urmează povestea unui băiat de cincisprezece ani („simplu şi timid, fericit, dar cu dreaptă măsură") a cărui viaţă este distrusă de lectura autorului căruia nu i se poate pronunţa numele. Această ficţiune a

Mai josnice romane descrie-voi, mai rele? E munca de la Augias, în grajdurile cele! / Ce-oribilă grămadă de furii desfrânate, / De calme-ororі redate cu-aşa subtilitate! / Lipsit de cea ruşine, onoare sau cuviinţă, / Ce scriitor din mâzgă să scoată avu putinţă, /Asemenea tablouri, de murdărie pline, / Că pân' şi voluptatea să o urăşti îţi vine! / Şi cine, făr' de tremur, să vadă poate oare / Desfrâul profanând a inocenţei floare? / Şi viciul tot crescând, şi cea virtute-n lacrimi / Luptând, înfrântă de mult prea multe patimi?... / Romanul de-aş numi, aş zugrăvi doar crime... / Nu, fără titlu, căci ar păta a mele rime. / Valcour, mai cuviincios, loveşte mai în plin, / Seduce-n stil, efectele-i sunt însă chin (N. T.).

Joubert încheie o epocă atunci când atacă, în 1806, romanele doamnei de Staël şi doamnei Cottin: „Am văzut Salpétrière şi Revoluţia şi, printr-o legătură de idei din care nu zăresc decât nodul, tot mai cred că trăsăturile acestor cărţi au de-a face cu alba cămaşă a nebunilor şi mantaua îmblănită a lui Marat”[79]. Amalgamul îşi află sfârşitul între nebunie, Revoluţie şi dorinţă. Locul lui Sade este tocmai la Charenton, printre nebuni. El foloseşte drept contrast în domeniul estetic şi moral, aidoma lui Marat în domeniul politic. Corupe chiar şi limba: cuvântul „virtute” cuprins în titlu este contaminat de conţinutul vicios pe care-l acoperă. *Feuille de correspondance du libraire* din 1791, *Affiches* din 1792 şi *Correspondance littéraire* din 1794 îşi făceau griji din cauza capcanei pe care o întindea acest titlu bunei-credinţe a cititorului sensibil. “*Justine*, producţie monstruoasă ce-ţi zbârleşte părul, oribilă colecţie de neverosimile cruzimi, s-a răspândit repede sub

---

inocenţei pângărite va fi reluată de Jules Janin în articolul său, „Le Marquis de Sade” (*Revue de Paris*, 1834). *La Satire* a lui Millevoye se sfârşeşte printr-un elogiu adus lui *Paul et Virginie*: „Cu sufletul lui Paul sufletul ni se contopeşte” (p. 46). *Justine ou Ies Malheurs de la vertu* este numită doar în notele poemului (*ibid.*, p. 52).

[79] Joubert, *Essais 1779-1821*, ed. De R. Tessonneau, Nizet, 1983, p, 211.

impostorul titlu de „*Malheurs de la vertu*”[80], cum încă mai observă un contemporan.

Contagiunea, pe măsura obsesiei de igienă care se răspândeşte la sfârşitul secolului al XVIII-lea şi în secolul următor, este gândită în registrul miasmei, al mirosului dezagreabil şi primejdios. Scrierile lui Sade stau mărturie pentru o nouă angoasă ce-nconjoară excrementul, pentru creşterea intoleranţei olfactive, analizată de Alain Corbin[81]. *L’Ami des lois* decela aici o duhoare de hoit care ucide virtutea şi inspiră oroarea[82]. Joubert vorbeşte despre „miasma acestei cărţi murdare” care adastă în întreaga literatură romanescă a timpului[83]. Mirosurile de excremente şi de moarte ale orgiei sadiene aparţin, fără îndoială, unei lumi arhaice, populare, unei lumi feudale sau, poate, fetale, care bulversează o burghezie curată, igienică şi discret parfumată. Orice adevăr al sexului, chiar şi atunci când este exprimat cu atâta pudicitate ca în romanele doamnei de Staël sau doamnei Cottin, este condamnat, în numele acestui absolut al ororii care este Sade. În politică, dar şi-n estetică, el constituie un simbol al infamiei ce i se aplică adversarului. Atunci când Barras vrea să-l stigmatizeze pe Napoleon, îi este de-ajuns să-l compare din punct de vedere fizic cu Marat, iar moral, cu Sade. Continuator al Revoluţiei şi aprovizionator cu muniţie al câmpurilor de bătaie, el face să rimeze „sacru” şi „masacru”: „N-avem oare dreptul să gândim că această furie a

---

[80] *Lettre sur la possibilité défaire de la grammaire un art-science, lettre écrite à J.—B. Le-mercier, instituteur, en prairial an VI*, Paris, 1806, p. 340.

[81] *Le Miasme et la Jonquille. L’odorat et l’imaginaire social. XV1IIC-XIXC siècles*. Aubier, 1982. Obsesia olfactivă duce la Jules Janin pentru care Sade răspândeşte o „miasmă de pucioasă” (*Revue de Paris*, 1834, p. 321) şi la Barbey d’Aurevilly care face apropierea dintre „de Sade, mârşavul romancier care a scris *Justine*” şi *Enciclopedie*, „vidanja a tuturor erorilor veacului al XVIII-lea”, „împuţit hârdău” [*Goethe et Diderot*, Lemerre, 1913, p. 137).

[82] *L’Ami des lois*, 12 fructidor anul Vil [29 august 1799], citat de F. Laugaa-Traut, *Lectures de Sade*, p. 51.

[83] Joubert, *Essais 1779-1S21*, p. 211.

cuceritorului nu este altceva, în ochii filosofului şi ai fiziologului, decât o expresie deghizată a sistemului atroce, dar ascuns, al domnului de Sade, şi o mai îndrăzneaţă aplicare a acestuia la o scară mult mai mare”[84]. Pentru Barras, deşi nu tocmai cel mai indicat să dea lecţii de virtute, Napoleon nu este decât un „de Sade al războiului şi politicii”[85].

Dezbaterea ideologică în jurul anului 1800 s-a cristalizat cu atât mai mult asupra persoanei lui Sade cu cât antagonismul între Lumini şi creştinism căpăta forma unei lupte între Antichitate şi Evul Mediu, între sărbătorile publice şi riturile religioase, între o sexualitate liberă şi elogiul pudorii şi al castităţii. Ideologii încearcă să demonstreze zădărnicia prejudecăţilor sociale. Dar dacă Senancour îşi publică al său *De l’amour*, Destutt de Tracy preferă să-l elimine pe-al lui din *Éléments d’idéologie*. Fără să-l banalizeze pe Sade, Senancour îi relativizează pericolul printr-o paralelă între pornografia deschisă şi subînţelesurile veseliei desfrânate: „Susţin că anumite pagini din Voltaire şi mai multe piese ale lui Molière sunt cu mult mai contrare moralei decât obscenităţile lui Arétin şi hidoasele excese descrise în *Justine*”[86]. *Voyages de Pythagore* de Maréchal din 1799 şi *Fêtes et courtisanes de la Grèce* ale ideologului Chaussard din 1801 preamăresc o Grecie care ar fi un tărâm al înţelepciunii, al fericitei goliciuni şi al liberei împliniri a trupurilor. Ei aduc argumente întru justificarea cultului lui Venus: în ele însele, frumuseţea fizică şi plăcerea sexuală nu au nimic reprehensibil. În anul următor, Chaussard creează *Héliogabale ou Esquisse morale de la dissolution romaine sous les empereurs* pentru a le răspunde acelora care asimilează păgânismul cu lipsa oricărei morale. Aici, îi pune în antiteză pe Héliogabale, dezmăţat şi superstiţios, şi Alexandru cel Sever, filosof. Héliogabale a fost crescut de preoţii sirieni: „Desfrâul şi fanatismul întărindu-se unul pe celălalt, îi otrăviră pentru totdeauna mintea şi toate capacităţile”[87]. Orgia antică nu este consecinţa principiilor păgâne, ea se dezlănţuie doar atunci când acestea dispar. În

---

[84] *Mémoires de Barras*, Hachette, 1895-1896, vol. I, p. LI.

[85] *Ibid.*, p. 58

[86] *De l’amour considéré dans les lois réelles et dans les formes sociales de l’union des sexes*, Paris, 1806, pp. 215-216.

1805, Lalande explică de ce nu-l poate accepta pe Sade printre atei, în ciuda calităţilor sale de filosof: ateu trebuie să rămână sinonim al virtuosului. Perversiunile sexuale, anti-natura sunt rodul prejudecăţilor şi al celibatului ecleziastice. În ciuda tuturor precizărilor şi a diferenţierilor, refluxul ideologic domină anii Consulatului, iar „operaţiunea Sade” ţine de o amplă reînarmare morală care va apăsa asupra întregului secol al XIX-lea.

Desfrâurile trăite de Sade nu au trecut, fără îndoială, dincolo de media unui anumit libertinaj aristocratic, cărţile sale au reluat, radicalizând-o, tradiţia libertină, dar condamnările care l-au lovit pe perversul de la Arcueil şi Marsilia, apoi pe autorul lui *Justine* trebuiau să depăşească orice „realitate” a actelor şi a scrierilor. Căci vizau o miză simbolică a luptelor dintre reformişti şi privilegiaţii sfârşitului Vechiului Regim, dintre filosofia Luminilor şi reacţia spiritualistă la răscrucea dintre al XVIII-lea şi al XIX-lea secol. Burghezia care îşi consolidează puterea sub Imperiu are nevoie să-l exileze pe Sade printre nebuni şi să-i menească opera tăcerii. În mod contradictoriu marcat, dar şi-n acelaşi timp, de excesele monarhiei şi ale Terorii, omul nu-şi poate găsi locul în societatea bazată pe lege şi schimb care se construieşte. Iar exilarea lui într-un ospiciu de nebuni le apare unora chiar prea blândă. În momentul în care medicina alienistă îi eliberează pe nebuni din lanţuri, relativa libertate de mişcare pe care administraţia de la Charenton i-a lăsat-o lui Sade nu întârzie să îngrijoreze. Marchizul este obiectul mai multor rapoarte referitoare la eventualul său transfer într-o adevărată închisoare, în timp ce câteva denunţuri în toată regula împotriva conducerii laxe a domnului de Coulmier, directorul ospiciului, ajung la Ministerul de Interne.

În total dezacord cu directorul, medicul-şef este de părere că locul lui Sade nu este într-un spital, ci într-o „Închisoare

---

[87] Chaussard, *Héliogabale*, Paris, 1802, p. 41 *şi* Lalande, *Second supplément au Dictionnaire des athées*, Paris, 1805, p. 119: „Aş vrea să-l pot cita pe domnul de Sade; are îndeajuns de mult spirit, raţionament, erudiţie; dar infamele-i romane *Justine* şi *Juliette* îl alungă dintr-o sectă în care nu se vorbeşte decât despre virtute”.

sau fortăreaţă”; căci nu este, la drept vorbind, „alienat”. Nebunia lui este aceea de a perverti. Societatea nu poate nădăjdui să-l îngrijească, ea trebuie să-l supună „celei mai severe sechestrări”. Libertatea de care se bucură la Charenton este prea mare: „El poate vorbi cu destul de multe persoane de ambele sexe [...]. Unora le predică oribila-i doctrină; altora le împrumută cărţi [...]. Bolnavii care comunică zilnic cu acest om abominabil nu sunt ei oare influenţaţi de adânca lui corupţie; şi numai gândul prezenţei sale în ospiciu nu este oare de-ajuns pentru a le zgudui imaginaţia chiar şi-acelora care nu-l văd”[88].

Jules Janin o va spune şi el: Sade îi înnebuneşte pe ceilalţi. Reprezentările teatrale pe care le organizează în incinta ospiciului îi apar medicului ca o provocare şi o culme. *Notice sur l’établissement consacré au traitement de l’aliénation mentale*, *établi à Charenton*, redactată de H. De Colins, reia majoritatea acestor argumente. Este indignat de dezordinile care domnesc în ospiciu, printre care posibilitatea lăsată lui Sade de a comunica cu un altul nu este cea mai neînsemnată: „[...] în ciuda ordinului contrar al directorului”, „autorul lui Just*ine est*e liber în spital, are la dispoziţie pană, cerneală şi hârtie [...] trăieşte cu o femeie despre care se spune că-i este fiică, iar multe camere locuite de alte femei şi bolnave lăsate libere o înconjoară pe a sa”[89]. Fantasma rămâne cea a contagiunii. Libertinajul omului îşi poate împlini poftele cu bolnavele, dar mai ales ideile sale le pot corupe din punct de vedere moral.

Poetul Labouïsse a aşteptat ca domnul de Coulmier să moară pentru a-şi publica al său *Voyage à Charenton*. Călătoria datează din 1805 şi ni-l înfăţişează pe Sade pe cale să pună în scenă *L’Impertinent* de Desmahis. Autorul nici nu se gândeşte să se ridice împotriva directorului care şi-a

---

[88] Royer-Collard, *Lettre au ministre de în Police générale*, 2 august 1808, citată de F. Laugaa-Traut, *Lectures de Sade*, p, 99.

[89] H. De Colins, *Notice sur l’établissement consacré au traitement de l’aliénation mentale*, *établi à Charenton*, publicată ca urmare la *Journal inédit* al lui Sade de Georges Dumas, Gallimard, 1970, p. 136.

persecutat demoniacul prizonier, capabil să dejoace orice represiune: “I s-au refuzat, rând pe rând, plimbările, vizitele la alţi deţinuţi, până şi lectura; dar acest geniu, mereu în slujba răului, în ciuda unei extreme supravegheri şi a unei îndreptăţite asprimi, n-a încetat niciodată să creeze atroce lucrări care, din fericire, i-au fost confiscate în cele din urmă înaintea primejdioasei lor publicări”[90].

Au oare oamenii dreptul de a-l lăsa să se distreze? „N-ar trebui mai degrabă să-i aducem tot timpul aminte de crimele sale?”[91] Reprezentările teatrale îl fac să se cutremure pe virtuosul poet care vede în ele un prilej de evadare contopit cu un risc de contaminare morală. Inversând ordinea aspectelor sub care „acest mizerabil de Sades”[92] a devenit celebru, îl prezintă mai întâi ca romancier şi-apoi ca un criminal ce-şi pune-n practică „execrabilele-i doctrine” şi care, de aceea, a fost condamnat să fie tras pe roată. Informaţia vine, fără îndoială, din *Tribunal d’Apollon* a cărui formulare o citează Labouâsse: „Nu se ştie care dintre ei merită mai mult să fie aruncat în flăcări, opera sau autorul”[93].

Şi unul, şi cealaltă trebuie măcar să fie menite secretului, secretul unei închisori fără de vorbitor pentru om, secretul infernului bibliotecilor pentru cărţi. *Justine* punea problema libertăţii presei şi editării, existenţa însăşi a lui Sade o pune pe aceea a libertăţilor individuale într-o societate care se vrea întemeiată pe drept şi lege. În ale sale *Mémoires*, Barras, rudă îndepărtată a familiei de Sade, evocă eliberarea prizonierului din Bastilia, în iulie 1789. Scena pare să aparţină unui roman negru şi ţine de mitul revoluţionar al Bastiliei, dar Barras are grijă să facă distincţia între Sade şi celelalte victime ale despotismului. „Dacă ceva ar putea justifica o închisoare de stat precum cea de la Bastilia şi detenţiile fără de judecată care umpleau această fortăreaţă, aş crede că nu m-aş abate deloc de la principiile mele de ordin legal spunând că marchizul de Sade meritase întru totul să fie

---

[90] Labouïsse, *Voyage à Saint-Léger*, *suivi du Voyage à Charenton*, Paris, 1827, p. 174.
[91] *Ibid*, *p*. 155.
[92] *Ibid.*, p. 156.
[93] *Ibid*.

întemniţat aici, căci comisese o asemenea crimă, încât publicitatea cerută de legile referitoare la afacerile judiciare nu putea decât să provoace un scandal încă şi mai funest decât represiunea secretă”[94].

Secretul trebuie să fie decretat împotriva unei opere şi a unui om căruia nici măcar numele nu mai are voie să-i fie pronunţat. Opera pune în slujba unui apostolat al viciului „toată faima elocinţei şi toate rigorile logicii”, în timp ce omul se vede acuzat că practică în 1801 crimele inventate de zvonurile din 1768 şi 1772: „[…] autorităţile au găsit numeroase schelete pe domeniul său de la Saint-Ouen, ultimul refugiu unde, în sfârşit, a şi fost prins”[95]. Barras îşi justifică astfel refuzul de a interveni în favoarea acestei rude îndepărtate care s-a aşezat „În afara dreptului comun”. Prin urmare, cineva poate fi exclus din lege? se întreabă Nodier care respinge argumentarea unui Barras. „Există cazuri publice în care publicitatea este, poate, mai funestă decât atentatul: dar atunci ar fi necesar un Cod anume pentru cazuri anume”[96]. Legea nu poate accepta excepţii fără să pună în pericol societatea născută din Revoluţie. Simbol al Vechiului regim, Sade tot mai riscă să-şi atragă adversarii pe tărâmul arbitrarului. Incarnează demonii trecutului. Nodier, fără să dea dovadă de niciun fel de indulgenţă pentru om, este cu atât mai ferm în refuzul său de principiu al oricărei jurisdicţii de excepţie: „[…] este uşor de înţeles cum această uzurpare a dreptului de a judeca, oricât de excepţională s-ar fi voit să fie ea, cade din treaptă-n treaptă până la ultimii agenţi ai ultimelor puteri; şi observaţi că atunci când unul dintre aceste atentate a fost comis de două sau de trei ori, îşi schimbă dintr-o dată numele. Se cheamă jurisprudenţă. Societăţile nu pier decât prin abuzuri legitimate”[97].

---

[94] *Mémoires de Barras*, vol. 1, p. 56.

[95] *Ibid.*, vol. III, p. 57.

[96] Nodier, „Les Prisons de Paris sous le Consulat”, *Portraits de la Révolution et de l’Empire*, reed. Tallandier, 1988, vol. I, p. 314.

[97] *Ibid*. Fostul convenţional Marc-Antoine Baudot se plasează, de asemenea, de partea punctului de vedere juridic pentru a condamna ceea ce se poate numi „represiunea psihiatrică” din

Asemenea felului în care un funcţionar al Ministerului de Interne a sustras un carneţel de la rugul în care ar fi trebuit să dispară *Journées de Florbelle*, de-acum societatea nu mai îngăduia decât o utilizare dacă nu secretă măcar discretă, privată, a textelor lui Sade. Cititori informaţi, colecţionari de *curiosa*, artişti preocupaţi de originalitatea lor o puteau păstra pe *Justine* în bibliotecă, atâta vreme cât romanul rămânea pe raftul al doilea, acela care nu se vede, atâta vreme cât nu se vorbea despre el în public. Literaţi, călători îndrăgostiţi de pitoresc puteau să povestească sau să-şi imagineze întâlnirea cu prizonierul ce îmbătrânea la Charenton. Vizitarea marelui bărbat, călătorie la Ferney sau pelerinaj la Ermenonville, a fost un *topos* al literaturii filosofice şi sensibile de la sfârşitul secolului al XVIII-lea. Modelul, în cazul lui Sade, este pervertit şi contaminat de inspecţia spitalelor care inventaseră gustul spectacolului morbid şi căutarea emoţiilor lacrimogene. Jouy şi Labouâsse întreprind călătoria la Charenton. Cei doi scriitori care mărturisesc aceeaşi oroare faţă de Sade reprezintă două atitudini opuse în raport cu textul acestuia. Labouâsse nu publică decât în 1827, dar aparţine încă epocii anterioare. Cunoaşte îndeajuns textul lui Sade pentru a cita opt rânduri din *Justine*[98]. Tot ceea ce ştie despre trecut provine, după câte ne-am putut da seama, din *Tribunal d'Apollon* din care recopiază şi atacurile împotriva romancierului contemporan Desforges. Dar evocarea seratelor teatrale de la Charenton corespunde informaţiilor pe care le-am putut afla, ca şi silueta greoaie a bătrânului.

---

timpul Imperiului: „Era, fără putinţă de tăgadă, un om pervers în teorie, însă, în sfârşit, nu era nebun, trebuia să fie judecat după operele sale. Căci se aflau acolo germenii depravării, dar nu ai nebuniei; un asemenea travaliu presupunea o minte bine ordonată, dar compoziţia însăşi a lucrărilor sale cerea multe cercetări asupra literaturii antice şi moderne, şi avea ca scop să demonstreze că cele mai mari depravări fuseseră îngăduite de greci şi de romani" (*Notes historiques sur la Convention nationale, le Directoire, l'Empire et l'exil des votants*, Paris, 1893, p. 64).

[98] Labouâsse, *Voyage îl Suint-Léger*, p. 175. Textul citat se găseşte în *Justine*, *CLP*, vol. III, p. 211.

Labouâsse are reticenţe când citează din *Justine*. O notă precizează că unul dintre cititorii manuscrisului *Voyage de Charenton* l-ar fi sfătuit să scoată respectivul citat. Labouâsse l-a menţinut, însoţindu-l cu punerea în gardă a virtuosului cititor. Această atitudine contrastează cu aceea a lui Jouy, ermitul de la Chaussée d'Antin, care nu cunoaşte opera lui Sade şi refuză până şi să-i pronunţe numele. Şi una, şi celălalt sunt împovăraţi de cea mai delirantă afabulaţie: „Ne-am apropiat de aripa furioşilor, ale căror urlete se înteţiră atunci când ne zăriră printre zăbrelele camerelor. M-am oprit o clipă ca să mă uit cu atenţie la un bărbat slab a cărui privire era mai degrabă rea decât sălbatică şi care ne ameninţa cu un surâs de o cruzime cum nu am mai văzut vreodată decât pe chipul celui mai mare dintre actorii noştri"[99].

„Realul" nu poate decât mima ficţiunea. Astfel ar fi acest Talma al crimei, „bărbat dintr-o mare familie" în care cititorul trebuie să-l recunoască pe Sade. A meritat să fie închis printre nebuni şi sfârşeşte prin a deveni asemenea lor. Recluziunea îi dezvălui adevărata natură: „Singura-i pedeapsă fiind înlăturarea puterii de a face rău, a înnebunit de-atâta răutate şi, în lipsa unei alte victime, furia-i se revarsă acum asupra propriei persoane. Existenţa lui acuza dreptatea legilor, demenţa sa a răzbunat morala publică"[100].

Scriitorii care au cunoscut prin proprie experienţă închisoarea nu au avut de ce să se ducă la Charenton. Ei pot mărturisi, ca pe-o transgresiune pe care le-o îngăduie statutul lor de artişti, un contact ascuns cu autorul lui *Justine*. Ange Pitou şi Charles Nodier l-ar fi zărit sau întâlnit într-o

---

[99] Jouy, *L'Ermite de lu Chaussée d'Antin, au Observation sur les mœurs et les usages parisiens au commencement du XIXe siècle*, Paris, 1813, vol. III, pp. 121-122. Labouâsse ni] pronunţă numele decât dramatizându-i în mod retoric enunţarea: „O, cerule! să cutez oare a-l rosti?... era... da? era contele de Sade!... Contele de S*ade! ac*e*st infa*m scelerat!!!" (Le Voyage à *Sa*i*nt-Lége*r, *p. 154). D*ezmăţ tipografic pentru a exorciza şi mima violenţa numelui.

[100] *L'Ermite de la Chaussée d'Antin, ibid*

închisoare napoleoniană[101], dar este vorba despre o simplă siluetă, evocată cu atât mai multă uşurinţă cu cât permite refularea textului. „Nu am deloc o idee clară despre ceea ce a scris”, afirmă Nodier. „Geniu, încă în slujba răului”, potrivit lui Labouïsse, „Învăluit în aripile geniului răului”, potrivit lui Ange Pitou, Sade este pregătit pentru o subterană glorificare romantică. El aparţine secretului unei societăţi, spaţiului său tainic. Iar despre el nu va mai trebui să se vorbească decât la modul ruşinoasei aluzii, al superlativului scandalizat sau al preteriţiunii îngrozite. În cel mai bun caz, va fi un nume – Sade, devenind substantiv comun, sadismul – sau un titlu nobiliar – marchiz –, literar – *Justine* –, cel mai adesea ceva sau cineva de nerostit. În testamentul său, Sade îşi dorea să dispară din memoria oamenilor. Dimpotrivă, o va bântui prin chiar refuzul acestora de a-şi asuma opera scriitorului.

Dispozitivul creat la moartea sa dăinuieşte un secol şi jumătate. Nu este necesar să amintim fiecare dintre etapele acestei istorii subterane[102]. E de-ajuns să notăm cum reflecţia filosofică şi literară, susţinută de entuziasmul unora, cum medicina, urmată de *psihanaliză*, au reuşit în cele din urmă să susţină atacul împotriva legii tăcerii. Aluziile publice ale scriitorilor la cărţi fără de nume, faptul că asemenea cărţi circulau doar între ei, detaliile referitoare la citirea lor încredinţate unor jurnale intime rămâneau în logica interzisului şi a elitismului care îşi autoriza transgresiunea în cazul unora. Doar efortul pentru recunoaşterea operei lui Sade dincolo de vociferare sau de admiraţie *a priori* a marcat deplasarea limitei între licit şi ilicit, lizibil şi ilizibil. Paradoxal,

---

[101] Louis-Ange Pitou, *Analyse de mes malheurs et de mes persécutions depuis vittgt-six ans*, Paris, 1816, pp. 98-99, citat de F. Laugaa-Traut, *Lectures de Sade*, p. 102.

[102] Pe lângă *Lectures de Sade* de F. Laugaa-Traut, vezi Claude Duchet, „L’Image de Sade à l’époque romantique” (*Le Marquis de Sade* [acte ale colocviului de la Abc-en-Provence], Colin, 1968); Raymond Jean, „Sade et le surréalisme”, (*ibid.*); Mario Praz, *La Chair, la Mort et le Diable dans la littérature du XIX” siècle.* Le *Romantisme noir,* Denoël, 1977; Svein Eirik Fauskevag, Sa*de dans l*e *surréalisme,* Solum Forlag-Privat, s.d.

neologismul „sadism”, atestat pentru prima oară în a opta ediţie a *Dictionnaire universel* de Boiste din 1834[103], a ajutat la eliberarea operei din legendă şi din condamnarea automată. Conţinutul insuportabil al textelor lui Sade este, într-adevăr, obiectivat, iar marchizul poate apărea mai puţin ca sadic şi mai mult ca scriitorul care a ştiut să pună în scenă sadismul. La sfârşitul secolului al XIX-lea, crearea conceptului de masochism pornind de la numele lui Sacher-Masoch, scriitorul recunoscut şi sărbătorit, încă din timpul vieţii, în întreaga Europă, oferea exemplul unei separaţii între operă şi felul în care aceasta, asemenea autorului, era judecată din punct de vedere estetic. Generalizarea cuprinsă în termenul de *sadism* relativiza cazul lui Sade, determinând la diferenţierea scriitorului capabil să creeze *Justine* şi *L’Histoire de Juliette* de toţi perverşii care se mulţumesc s-o biciuiască pe propria lor Jeannette Testard şi pe-altele asemenea lui Rose Keller. O preocupare ştiinţifică i-a determinat pe medici să citească opera lui Sade urmând regulile respectului faţă de litera scrisă. În 1899, punându-şi o serie de întrebări în privinţa raportului dintre Sade şi sadism, doctorul Marciat se-apucă să citească cu scrupulozitate *Aline et Valcour* şi descoperă „o carte de altfel foarte remarcabilă din punct de vedere filosofic”[104]. În 1904, doctorul Ivan Bloch, sub pseudonimul de Eugen Duhren, descoperă manuscrisul *Celor o sută douăzeci de zile ale Sodomei* pe care doctorul Maurice Heine le publică într-o primă ediţie riguroasă în 1931 -1935[105]. Psihiatria şi psihanaliza vin să ducă la bun sfârşit această muncă de scoatere la lumină, relativizând monstruozitatea sadiană şi transformând sadismul într-un substantiv pentru totdeauna comun, în timp de Gilles Deleuze demonstra eterogenitatea radicală a imaginarului lui Sade şi

---

[103] Vezi Ph. Roger, „Au nom de sade”, *Obliques*, nr. 12-13, 1977.

[104] Dr. Marciat [Claude Tournier]. „Le Marquis de Sade et le Sadisme” (A. Lacassag-ne, *Vucher l’éventreur et les crimes sadiques*, Lyon-Paris, 1899, p. 225).

[105] Les *Cents Vingt Journées de Sodonie*, ed. Duhren, Club des bibliophiles [Berlin, Max Harrwitz], 1904 şi ed. Heine, la Stendhal et compagnie, 1931-1935.

cel al lui Sacher-Masoch[106].

Categoriile conceptuale de dialectică şi de negativism şi-au adus şi ele contribuţia la o percepere obiectivă a textelor lui Sade. Fourier propunea deja să se stabilească o echivalenţă între o dorinţă care nu se poate realiza şi agresivitate: sadismul nu ar fi decât un „efect contrar al înăbuşirii anumitor pasiuni”[107]. Iar cazul nu ar mai fi cel al omului Sade, ci al unei societăţi incapabile să satisfacă aspiraţiile membrilor ei. Întunecimea sadiană se estompează astfel în optimismul libertar. Cât despre teologia negativă, ea duce la cuprinderea lui Sade într-o anumită tradiţie catolică. Flaubert şi fraţii Goncourt îi citesc opera ca pe-un „ultim cuvânt al catolicismului”[108], o trecere spre limita refuzului naturii, al trupului, al elanului fizic. Huysmans oferă o formă mai sistematică şi, mai ales, publică a acestei ipoteze, îndelung discutată în timpul întâlnirilor organizate de Jean Borie şi care adună laolaltă câţiva scriitori celibatari[109]. Militantul ateu devine atunci „divinul marchiz”, iar sadismul, „un bastard al catolicismului”[110], o exaltare, în chip de răsturnare, a valorilor şi riturilor catolice. Opera lui Sade s-ar înscrie în lunga istorie a practicilor satanice, care însoţesc *în răspăr* tradiţia oficială a Bisericii. O jumătate de secol mai târziu, Pierre Klossowski, încă de la enunţul titlului său *Sade*, *mon prochain*, merge mai departe pe această cale: raţionalismul libertinilor lui Sade nu ar putea ajunge până la propriu-i capăt decât reinventând, sub speciile monstruosului, o dimensiune religioasă. Ateismul pe care-l profesează aceştia s-ar transforma în propriul lui

---

[106] Présentation *de Sacher-Masoch*, Éd. De Minuit, 1967.

[107] Charles Fourier, *Le Nouveau Monde amoureux*, precedat de *Théorie des quatre mouvements et des destinées générales*, Pauvert, 1967, p. 309.

[108] Fraţii Goncourt îşi notează de două ori formula în al lor *Journal*, după întâlnirile cu Flaubert (Fasquelle-Flammarion, 1956, vol. I, p. 695 şi p. 900).

[109] Vezi Jean Borie, *Le Célibataire français*, Le Sagittaire, 1976.

[110] Huysmans, À *rebours*, cap. XII. * *Sade*, *aproapele meu* (*N. T.*).

contrariu[111]. Asemenea analize pot apărea ca nişte recuperări a ceea ce este aberant în ficţiunea lui Sade; oricum, ţin de o puternică voinţă de a-i da lecturii sale o tentă dialectică. Pierre Klossowski propune o lectură încrucişată a lui Sade şi Fourier, aşa cum Jacques Lacan l-a citit pe Sade pe când îl studia pe Kant sau cum Jean-Jacques Brochier a tradus *Justine* şi *Histoire de Juliette* în limbajul lui Stirner, conform unei dialectici a Unicului şi Universalului[112]. Oricare ar fi legitimitatea filosofică a tuturor interpretărilor lui Sade care s-au fundamentat pe Hegel, Nietzsche sau alţii, recursul la unele sisteme care prilejuiesc gândirea folosea la depăşirea simplei reacţii de respingere şi la o luare în serios a conţinutului operelor lui Sade. Acest tip de abordare obliga la diferenţierea scenelor şi disertaţiilor, îi individualiza pe libertini care nu ţin cu toţii, nici de departe, acelaşi discurs. Sade nu mai era reductibil doar la afirmaţiile şi acţiunile personajelor sale, devenea întru totul lizibil.

Ceea ce se poate numi textualizare constituie un al treilea demers care, după medicalizare şi dialectizare, a contribuit la redarea lui Sade propriilor lui cititori. Astfel este desemnată insistenţa asupra caracterului esenţial literar al unui demers care este cel al unui scriitor. La începutul secolului XX, Guillaume Apollinaire nu s-a mulţumit să o ia pe urma tuturor poeţilor romantici şi decadenţi care elogiaseră memoria predecesorului superb scandalos; a publicat o antologie, *L'Œuvre du marquis de Sade, pages choisies*[113], care, la câţiva ani după prima publicare a *Celor o sută douăzeci de zile ale*

---

[111] Vezi Pierre Klossowski, *Sade, mon prochain*. Le Seuil, 1947.
[112] Vezi Pierre Klossowski, „Sade et Fourier", *Topique*, nr. 4-5, 1971, reluat după *Les Derniers Travaux de Gulliver*, Fata Morgana, 1974 (analiza comparată a lui Sade şi Fourier este, de asemenea, realizată de Simone Debout, „Le Corps incurable et le Contre-délire utopique", *Topique*, nr. 27, 1981 şi „Payer le mal à tempérament", *ibid.*, nr. 28, 1981); Jacques Lacan, „Kant avec Sade", *Critique*, nr. 191, aprilie 1963, reluat în *Écrits*, Le Seuil, 1966 (J. Lacan îşi continuă analiza în „Paraphrase de Kant avec Sade", *Scilicet*, nr. 2-3, 1970); Jean-Jacques Brocheir, *Le Marquis de Sade et la Conquête de l'unique*, Le Terrain vague, 1966.

Sodomei, oferea un Sade care putea fi citit în afara reţelei de falsuri bruxeleze şi de tiraje clandestine. Le-a deschis calea suprarealiştilor care nu se mărginiră să accentueze numele lui Sade ca pe-un cuvânt magic, încarnare a tuturor revoltelor lor: s-au folosit de textele sale. Prin ele şi-a menţinut Maurice Heine pasiunea pentru Sade şi voinţa de a-l reabilita. La el, ca şi la Gilbert Lely care se prezintă ca adevăratu-i succesor, entuziasmul liric este însoţit de grija faţă de document şi de sensul textului literar[114]. Mulţumită lor, mulţumită lui Jean-Jacques Pauvert, îl putem citi astăzi pe Sade. Chiar dacă metodele lor nu au avut întotdeauna rigoarea filologilor de profesie, într-o epocă în care filologii cu diplomă nici nu voiau s-audă vorbindu-se despre Sade, acţiunea lor în favoarea scriitorului blestemat este demnă de tot respectul.

De asemenea, urmându-şi propriul geniu, Maurice Blanchot şi Roland Barthes au contribuit la textualizarea lui Sade. Pentru cel dintâi, experienţa negaţiei care anulează omul, pe Dumnezeu, natura însăşi se identifică, în cele din urmă, cu revoluţia scriiturii. „Scrisul este nebunia lui Sade.”[115] Departe

---

[113] *L’Œuvre du marquis de Sade*, col. „Les Maâtres de l’amour”, Bibliothèque des curieux, 1909. Şi antologia prezentată de Maurice Nadeau a marcat un moment important: *Œuvres*, La Jeune Parque, 1947.

[114] Prezentând lucrarea *Vie du marquis de Sade*, Yves Bonnefoy scria: „Asemenea unui foc ce ar mocni sub cenuşă, în chiar inima unor pagini exacte, prin mijlocirea unui inventar, între două scrisori citate, se ivesc scurte raze ale unei alte folosiri a limbajului, ale unui alt mod de gândire. Şi trebuie să cauţi în *Vie du marquis de Sade* aceste pasaje neaşteptat baroce, aceste imagini senzuale sau exaltate, această solemnitate cutezătoare; şi să înţelegi că nu sunt o podoabă, ci însăşi intima substanţă a cărţii, acest spirit de resurecţie despre care vorbeam, cea mai înaltă formă a iubirii” („Gilbert Lely ou le réalisme poétique”, *Critique*, *va*. 132, mai 1958, reluat sub titlul de „La 12le lournée” în *l’Improbable*, Mercure de France, 1959 şi în Cercle du livre précieux, vol. 11, p. 684).

[115] Maurice Blanchot, *L’Entretien infini*, Gallimard, 1969, p. 329. Vezi şi *Lautréamont et Sade*, Éd. De Minuit, 1949.

de a marca un eşec al gândirii, repetiţia este, în cazul lui, o continuă reevaluare, circularitate a unei scriituri ce-şi proclamă libertatea. Mai puţin logician şi mai mult retorician, Roland Barthes l-a citit şi el pe Sade ca pe-un „Întemeietor de limbă". Dacă sadismul, potrivit expresiei sale, nu este decât „conţinutul grosier (vulgar) al textului sadian"[116], esenţialul, dintr-un punct de vedere rafinat şi, totodată, elitist, se află în gramatica ce organizează posturile, episoadele, scenele şi în crearea limbajului capabil să le rostească. Critica contemporană a fost marcată de aceste intervenţii care descătuşau textul lui Sade de referenţii săi sadici şi uneori istorici, care îl eliberau dintr-un secol şi jumătate de bănuieli şi de procese.

Asemenea modului în care suprarealismul şi-a aflat originile în Sade, grupul „Tel quel" a găsit la el o exemplară practică a scriiturii care răstoarnă împărţirea viciului şi a virtuţii şi se sustrage legii[117].

Această întoarcere teoretică la spiritul literei este contemporană cu două mari încercări de publicare a unor *Œuvres complètes* şi cu intrarea lui Sade la Universitate, în timp ce descendenţii scriitorului nu mai ezitau să-şi deschidă arhivele, înainte de a şi-l asuma întru totul pe autorul lui *Justine* ca pe-un strămoş prestigios. Jean-Jacques Pauvert a început, încă din 1947, să publice mici volume albe, pătrate ca format, devenite celebre. A avut nevoie de tenacitate şi curaj pentru a-şi duce la bun sfârşit proiectu1[118]; în chip de ultimă parte, a introdus în ale sale *Œuvres complètes* şi teatrul lui Sade. Din 1962 până în 1964, apoi în 1966 şi 1967, Gilbert Lely a dat o nouă colecţie care se deschidea prin a sa *Vie du marquis de Sade* şi cuprindea romanele istorice din timpul Consulatului şi Imperiului – *La Marquise de Gange*, *Isabelle de Bavière*, *Adélaïde de Brunswick* –, ca şi *Voyage d'Italie*[119]. Prestigioase prefeţe aduceau mărturia unor scriitori, filosofi,

---

[116] Roland Barthes, *Sade*, *Eourier*, *Loyola*, Le Seuil, 1971, p. 7 şi p. 174.

[117] Vezi „La Pensée de Sade", *Tel quel*, nr. 28, iarna 1967. Articolul lui Philippe Sol-lers, „Sade dans le texte", este reluat în *Logiques*, Le Seuil, 1968.

[118] *Œuvres complètes*, Jean-Jacques Pauvert, 1947-1970.

psihanalişti, dar şi a unor universitari. Căci, după ce l-a ignorat multă vreme pe Sade sau cu greu i-a acordat câteva preteriţiuni în manualele sale, Universitatea începea într-adevăr să-i recunoască importanţa pentru înţelegerea secolului Luminilor. În 1966, un prim colocviu îi reunea la Aix-en-Provence pe acei specialişti în secolul al XVIII-lea care urmau principiul enunţat de Jean Fabre: „Trebuie să-l studiem pe Sade ca pe orice alt scriitor, ca pe orice om care a contat în istoria ideilor. Şi Dumnezeu ştie cât a contat!”[120] Nici Gilbert Lely, nici Pierre Klossowski sau Maurice Blanchet nu voiseră să participe la această cercetare colectivă a unui autor pe care refuzau să-l considere ca pe „orice alt scriitor”. Colocviul de la Cerisy, cincisprezece ani mai târziu, n-avea să mai producă asemenea clivaje[121].

Totuşi, Sade nu putea să se domolească nici într-o textualizare liniştită, nici într-un consens general. Istoria interpretărilor sale este jalonată de atenţionări în privinţa violenţei sale. Georges Bataille le-a reproşat suprarealiştilor că uită cum opera lui Sade reprezintă o revărsare a textului în viaţă, o irupţie a insuportabilului. La observaţia lui Roland

---

[119] *Œuvres complètes*, ed. Definitivă, *CLP*, 15 vol., 1962-1964. Noua ediţie, 16 vol., 1966-1967. Această colecţie conţine în prefeţe majoritatea textelor critice care au marcat receptarea lui Sade în secolul XX.

[120] Centre aixois d’études et de recherches sur le XVIIIe siècle, *Le Marquis de Sade* [acte ale colocviului din 19 şi 20 februarie 1966], Armand Colin, 1968, p. 11. Jean Fabre a scris o prefaţă pentru *Aline et Valcour din* colecţia editată de Cercle du livre précieux, prefaţă reluată în culegerea sa *Idées sur le roman, de Mme de La Fayette au marquis de Sade*, Klincksieck, 1978. Vezi şi Jean-Marie Goulemont, „Divin marquis ou objet d’études?”, *Revue des sciences humaines*, oct. —dec. 1966.

[121] *Sade*: *écrire la crise*, coordonare de Michel Camus şi Philippe Roger [colocviul de la Cerisy din iunie 1981], Pierre Belfond, 1983. Numărul 12-13 al revistei *Obliques*, consacrată lui Sade în 1977, coordonat de Michel Camus, conţine, pe lângă numeroase eseuri inedite, o antologie a textelor critice decisive.

Barthes, „scris, rahatul nu miroase; Sade poate să-i împroaşte astfel pe partenerii săi, dar la noi n-ajunge niciun efluviu, ci doar semnul abstract al unei neplăceri”[122], Georges Bataille răspunsese dinainte prin replica unuia dintre personajele sale: „Dar de ce l-au făcut aşa pe Sade? [...] Mâncaseră sau nu rahat?”[123] în 1975, Jean-Pierre Faye găseşte prilej de ironie în titlul unui eseu al lui Roland Barthes: „Pe lista nenorocirilor lui D.A.F. De Sade, ultima din punct de vedere temporal este, fără îndoială, tentativa de a-l face să suporte încarcerarea în plăcerile Textului. Dar dacă există vreun sistem al plăcerilor de care divinul marchiz să-şi bată joc, apoi acesta este”[124]. La rându-i, Pier Paolo Pasolini redeschidea polemica acerbă care, la Eliberare, stabilise o paralelă între realitatea terorii naziste şi imaginarul textelor lui Sade; îşi plasa adaptarea după Cele *o s*u*t*ă *dou*ă*zeci de z*il*e ale Sod*o*mei în* timpul ultimelor luni ale fascismului italian la Salo. Torturile aduse pe ecran, concretizate prin imagine, îşi regăseau dintr-o dată prezenţa scandaloasă pe care, uneori, şi-o pierduseră prin analiza textuală[125]. Mai recent, Jean-Jacques Pauvert a încercat o nouă biografie a scriitorului care nu mai apare asemenea poetului superb cântat de Gilbert Lely, ci doar ca un om neliniştitor, contradictoriu, violent, în timp ce Annie Le Brun făcea *tabula rasa* din critica sadiană pentru a-i restitui textului întregul realism plin de brutalitate[126]. Un secol şi

---

[122] Roland Barthes, *Sade*, *Fourier*, *Loyola*, p. 140.

[123] Georges Bataille, *Le Bleu du ciel* (*Œuvres complètes*, Gallimard, vol. III, 1971, p. 428). Sade a fost obiectul unei reflecţii constante din partea lui Bataille şi una dintre mizele disputei sale cu André Breton: vezi F. Laugaa-Traut, *Lectures de Sa-de*, pp. 217-237.

[124] Jean-Pierre Faye, „Changer la mort (Sade et le politique)”, *Obliques*, nr. 12-13, p. 48.

[125] Vezi *Scurtă însemnare*, p. 519.

[126] Jean-jacqucs Pauvert, *Sade vivant*, Robert Laffont, vol. 1, 1986, vol. II, 1989; Annie Le Brun, *Soudain un bloc d’abâme*, *Sade*, Pauvert, 1986. J.—J. Pauvert şi A. Le Brun sunt coordonatorii unei noi ediţii din *Œuvres complètes* (Pauvert, din 1986). A. Le Brun a salutat această nouă perspectivă sadiană organizând, la Paris Art Center, o expoziţie al cărei

jumătate de reflecţie şi de muncă teoretică să fie oare brusc discreditat ca pretext şi dispersie? Rolul pe care şi-l asumă Annie Le Brun este mai puţin acela de a restitui adevărul operei cât de a ne face să-i simţim vertijul, de a aţâţa inconfortul cititorului. Celebrarea grandorii literare a lui Sade nu mai exclude, de-acum, conştiinţa unui risc pe care-l prezintă atât lectura, cât şi studierea unor texte mult timp considerate de admiratorii fanatici ai lui Sade drept convenţionale, indiferent că este vorba despre *Aline et Valcour* sau despre teatrul sadian.

Fără îndoială că a venit vremea să recunoaştem locul pe care îl ocupă această operă în viaţa noastră intelectuală şi să o considerăm demnă de atenţia filologică rezervată celor mai mari scriitori. În totală opoziţie cu ceea ce afirma Anatole France în 1881, a devenit necesar „să ne-ocupăm de-un text al marchizului de Sade aşa cum o facem cu unul al lui Pascal”[127]. Aceasta este ambiţia acestei ediţii în Biblioteca Pleiadei. Prin stabilirea precisă a textelor şi prin adnotări, se exprimă dorinţa de a-i reda operei atât complexitatea literară, cât şi caracterul istoric. Exegeza rămâne hazardată atâta vreme cât n-au fost înlăturate toate corecturile intempestive – ce n-au fost decât nişte neînţelegeri ale editorilor din secolele al XIX-lea şi XX – operate asupra unor termeni arhaici, atâta vreme cât nu au fost restituite diferitele stări ale textelor. Aceste principii, valabile pentru orice autor, sunt încă şi mai mult pentru Sade, căci multe ediţii ale operelor sale, realizate în clandestinitate, nu au fost întocmite cu toate garanţiile seriozităţii. Şi cum să ne încredem în ironia unui scriitor dacă rămânem la o versiune a romanelor sale care şterge cele mai multe italice, italice prin care-şi marchează distanţa în raport cu un enunţ sau un cuvânt? Aşa cum nu este posibil nici să apreciem stilul unui autor dacă nu luăm în seamă listele de *errata* pe care a ţinut cu tot dinadinsul să le adauge pentru a elimina cutare improprietate, pentru a evita cutare repetiţie.

---

catalog reuneşte numeroase documente şi vreo douăzeci de eseuri inedite (*Petits et grands théâtres du marquis du Sade*, 1989).

[127] Sade, *Dorci ou la ISizarrerie du sort*, prefaţă de Anatole France, Charavay frères, 1881.

Înainte de a schimba formulele peremptorii asupra geniului poetic al lui Sade sau asupra plictisului pe care l-ar revărsa propria-i proză, trebuie să luăm aminte la atenţia pe care a acordat-o expresiei sale. Şi mai apoi, trebuie să-ncercăm să-i situăm vocabularul şi imaginarul în raport cu acelea ale contemporanilor săi.

Să-l fi transformat închisoarea pe Sade în el însuşi aşa cum a afirmat adesea critica? sau în spatele porţilor închisorii de la Vincennes se află deja, în august 1778, un scriitor? Sigur este doar că încarcerarea îl obligă la acel timp liber pe care şi-l ocupă printr-o bulimie a lecturilor şi că auto-erotismul caută în imaginar compensaţii pentru tot ceea ce este frustrant în situaţia concretă. Literatura era o ocupaţie de familie – unchiul, abatele de Sade, nu-ncearcă el oare să compileze *Mémoires sur Pétrarque*[128]. — şi o activitate a elitelor sociale – trebuiau să ştie să versifice un compliment şi să redacteze relatarea unei călătorii în epistole –, dar toate aceste practici obişnuite ale literaturii se crispează când este vorba despre Sade şi se transformă radical atunci când închisoarea face din ceea ce odinioară rămânea, fără îndoială, un gust şi un divertisment o imperioasă necesitate. Îngrozitoarei plictiseli a fortăreţei, a singurătăţii se alătură nevoia de a se justifica şi graba răzbunării.

Izolarea din insula d'Aix şi nerăbdarea socială a ofiţerului Choderlos de Laclos au fost uneori considerate unele dintre motivele care s-ar afla la originea unei capodopere, *Legăturile primejdioase*. Şi-atunci, ce rol să aibă neputinţa la care se vede constrâns un mare senior, obişnuit să-şi satisfacă dorinţele? În timp ce capriciile i se transformă în ficţiunea sa într-o necesitate plină de furie, sentimentul unei profunde nedreptăţi a cărei victimă este îl împinge să se folosească de orice mijloc şi de argumentul oricărei cărţi ce-i pică în mână. Condamnat pentru inimaginabile desfrâuri, Sade atacă morala sexuală dominantă şi instituţia juridică. Se avântă într-o operă literară care este o gigantesca pledoarie *pro domo*, *o* provocatoare recidivă ce-i agravează cazul şi, totodată, o

---

[128] *Mémoires pour lu vie de François Pétrarque**, *tirés île ses tvuvres et des auteurs contemporains*, Amsterdam, Arskée et Mercus, 3 vol., 1764-1767.

tentativă de a se schimba pe deplin: Revoluţia îl încurajează să-şi părăsească ciudatele-i veşminte de mic marchiz – ne amintim de hainele galonate pe care le lasă în urmă în celula de la Bastilia – pentru a-şi pune costumul de literat. Veacul său a asigurat promovarea scriitorului, devenit observator al epocii sale, vedetă a saloanelor, obiect al unei atenţii sentimentale. Fără să renunţe cu-adevărat la toate prerogativele feudale în spiritul cărora fusese crescut, lui Sade îi va fi plăcut să le contopească cu statutul moral şi intelectual excepţional al filosofului. Noul cult al scriitorului este o continuare a dreptului stăpânului. În faţa judecătorilor săi, Sade îşi aruncă aristocratica mănuşă şi argumentele de filosof.

Istoria interpretărilor operei sale ne face s-asistăm la un neîncetat joc pe-un balansoar care, rând pe rând, aduce în faţă aspectul coercitiv al acestui imaginar şi dimensiunea lui eliberatoare. Căci uneori scriitorul merge mai departe de donjonul de la Vincennes şi turnul Bastiliei pentru a se închide în fortăreaţa Silling, mai rea decât toate închisorile reale, iar alteori visează la spaţii libere şi dreptul la fericire. E călău? E victimă? Justine sau mai degrabă Juliette? Jean Paulhan se folosea cu-ndemânare de paradox atunci când dezvăluia în personajul virtuoasei şi nefericitei Justine un autoportret al creatorului ei[129], dar supliciile a căror înnebunitoare enumerare o desfăşoară *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* sunt uneori inspirate din suferinţele îndurate de prizonierul lipsit de aer, soare şi iubire, iar uneori luate din cele mai întunecate visuri ale libertinului ce-ar vrea să-şi demonstreze libertatea radicală în faţa tuturor ticăloşilor chemaţi să-l judece. În tratatele filosofilor[130], în relatările

---

[129] „Le Marquis de Sade et sa complice, ou les Revanches de la pudeur”, *La Table roade*, 1945, text reluat de mai multe ori sub titlul „La Douteuse Justine ou les Revanches de la pudeur”, mai ales ca prefaţă la *Infortunes de la vertu*, col. „Folio”, Gallimard, 1970.

[130] În privinţa acestor preluări, aportul lui Jean Deprun a fost decisiv. Vezi prefaţa sa “Sade filosof şi articolele sale semnalate în note. Sade contopeşte Lumini şi An-tilumini, îşi însuşeşte materialismul lui d’Holbach şi anumite argumentări

călătorilor[131], el a relevat tot ceea ce demonstrează relativitatea obiceiurilor. Dorinţa, reprimată şi, totodată, exaltată de singurătate, îi insuflă inedite combinări ale trupurilor, în timp ce istoria Antichităţii şi documentele etnologice îi oferă exemple de stranietate şi motivaţia argumentelor în favoarea toleranţei.

Cititorul modern, preocupat de coerenţă, ar vrea să poată schiţa evoluţia scriitorului, de la o critică a moralei religioase până la cea mai violentă imoralitate, de la povestirea voltairiană până la epopeea răului. Dar suntem nevoiţi să constatăm că umbra-ntunecată a castelului Silling se înalţă încă de la începutul creaţiei literare a lui Sade. *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* care ne apar ca un paroxism final constituie în realitate recensământul abstract al unui univers de suferinţă şi juisare actualizat, de romanele ulterioare, în spaţiu – în ciclul Justinei şi Juliettei – şi în timp – în romanele istorice de la sfârşit. Scriitura sadiană îşi află izvorul în lupta dintre raţionamentul verbalizat şi exacerbarea fantasmei, blasfemie şi eufemism, realism şi aluzie. *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* par să-l instaleze pe cititor într-un univers în care totul poate şi trebuie spus, exhibat, în cel mai rău cinism al cuvintelor şi gesturilor: or, regula jocului este menţinerea unei progresii care păstrează o supralicitare ce va să vină. Libertinii se izolează în spaţii private nu atât pentru a-i ascunde vederii cititorului vreo fantezie de nemărturisit, cât pentru a menţine principiul unei taine ce trebuie descoperită. Opera este astfel susţinută de o dinamică, cea a progresiei scriiturii şi lecturii, dar şi a unei dorinţe ce nu se poate îndestula prin vreo realizare oarecare. Cutare personaj, evocat de povestitoarele de la Silling, se dedă celor mai complicate dezmăţuri fără să le pună capăt prin vreun orgasm[132]: îşi păstrează el oare o culme a juisării

---

ale abatelui Bergier.

[131] Vezi M. Delon, „La Copie sadienne", *Littérature*, 69, 1988. Într-un mod mai general, în privinţa lecturilor lui Sade, vezi Hans-Ulrich Seifert, *Sade*: *Leser und Autor*, Franefort-sur-le-Main-Berne-New York, Peter Lang, 1983.

[132] Vezi *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, pp. 194-195 şi pp. 200-201.

pentru vreo scenă pe care suntem astfel obligaţi să ne-o imaginăm? Asemenea romanelor epistolare contemporane, construcţia literară sadiană duce la o complicitate a cititorului, transformat în *voyeur*.

Niciun argument decisiv, nicio scenă finală nu pot rezuma creaţia sadiană care se prezintă, înainte de toate, ca un itinerar: dezvăluire care-l poartă pe copil, dar şi pe filosof sau pe libertin, de la curiozitate la cunoaştere, de la idee la punerea ei în practică. Ciclurile vieţii organice nu se sustrag repetiţiei binare, precum dorinţa şi satisfacerea ei, viaţă şi moarte, diastolă şi sistolă, decât prin ficţiunea literară care variază punctele de vedere şi modurile de expresie. Iar inexorabila progresie a celor patru luni de la Silling trebuie perturbată de transgresiuni. Mecanismul de ceasornic nu se poate mulţumi cu alternarea disertaţiei şi a scenei, a aşteptării şi a împlinirii. Parcursul literar e complicat de nerăbdări, de întoarceri. La fel, destinul Justinei nu se reduce nici la repetarea unei scheme de bază – o virtute practicată şi pedepsită –, nici la capitalizarea unei experienţe care s-ar revărsa într-o conştientizare; iar cel al Juliettei nu se mulţumeşte s-o apuce pe calea regală care o conduce pe tânăra femeie de la prostituţie la statutul de curtezană şi-apoi la întunecata regalitate a sceleratei. Sade este plictisitor pentru cititorii grăbiţi şi pentru consumatorii de pornografie. Literatura îşi află revanşa în distorsiunile care fac detaliul ireductibil la planul general şi la sistemul filosofic. Şi tocmai *acest detaliu* le este cerut povestitoarelor de auditorii libertini, amănunt de care scriitorul se foloseşte pentru ca variaţiile unor scene să se reflecte, întotdeauna repetate, întotdeauna diferite[133].

Sade a practicat aproape toate genurile literare pe care epoca i le pune la dispoziţie, de la formele în versuri: poem, piesă de teatru versificată, la formele în proză: dialogul filosofic, povestirea, nuvela, romanul. Acest ultim gen care se impune în timpul secolului al XVIII-lea îi oferă cel mai suplu cadru, fie că este vorba despre o naraţiune cu povestiri

---

[133] Vezi *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodotuei*, *ţi*. 160 şi nota 13, *p*. 477 şi nota 41, ca şi *Aline et Valcour*, éd. Cât., p. 514.

încastrate, ca *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, despre un roman epistolar, ca *Justine* sau *Histoire de Juliette*. Dar, oricare ar fi forma adoptată, pentru romancier esenţialul pare să fie menţinerea unui decalaj între nivelurile de discurs sau moduri de expresie. Maniile *Celor o sută douăzeci de zile* sunt descrise potrivit regulilor retoricii clasice: povestitoarele urcă la tribună pentru a istorisi, urmând normele elocinţei, cele mai rele rătăciri morale[134]. Compoziţia unor texte întregi se bazează pe astfel de decalaje. *La Philosophie dans le boudoir* înserează un pamflet în stil revoluţionar într-un dialog cu nuanţe aristocratice: într-unul se vorbeşte despre constituţie, în celălalt se cultivă elitismul social. Contextul istoric se află oare în continuitate sau în contradicţie cu scenele care se desfăşoară în budoar?

Aline et Valcour pune în paralelă iubirea cea cuminte care-i însufleţeşte pe Aline şi Valcour, iubire ce rămâne într-un context francez, şi îndepărtatele aventuri ale lui Sainville şi Léonore: un periplu *à la* Prévost distruge verosimilitatea discursului epistolar; dar stabileşte şi-un sistem de ecouri între răutăţile preşedintelui de Blamont şi antropofagia africană sau de opoziţie între supuşenia virtuoasei Aline şi revolta lui Léonore. Relatarea călătoriei se dedublează ea însăşi într-o naraţiune masculină care descrie două locuri utopice şi o naraţiune feminină care evocă *atopia* unui grup de boemi. Textul se fragmentează într-o serie de oglinzi în care se pierde orice concluzie univocă. *Histoire de Juliette* juxtapune destinul francez, monarhic al eroinei şi călătoria-i triumfală, cvasi-republicană în Italia. În fiecare dintre aceste cazuri, putem invoca o explicaţie anecdotică şi biografică: opere începute înainte de Revoluţie ar fi fost astfel adaptate, după 1789, gustului zilei. Dar mai ales trebuie să recunoaştem aici o logică textuală care privilegiază contrastul şi diferenţele de tonalitate. Fiecare afirmaţie, fiecare acţiune trebuie să fie raportată la propriul contrariu.

Dincolo de fiecare text în parte, întreaga operă a lui Sade se organizează într-o serie exoterică şi una ezoterică sau pornografică. Fiecare element nu-şi găseşte sensul decât în

---

[134] Vezi *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodotuei*, *p.* 156 şi nota 9, ca şi pp. 413-414.

distanţa care îl opune celorlalţi. Voalu1[135] apare în acelaşi timp ca decenţă şi ca sugestie, ca supunere faţă de norma socială şi ca subminare a oricărei norme. Pe când îşi renegă în mod public paternitatea lui *Justine ou les Malheurs de la vertu*, Sade editează *Oxtiern*, piesa din 1791, cu un nou subtitlu, *Les Malheurs du libertinage*, care subliniază, desfidând, efectul de oglindă. Supralicitarea care caracterizează evoluţia libertinajului, de la pasiunile simple la ticăloşii şi omoruri, afectează însăşi ficţiunea romancierului. O povestire precum *Les Infortunes de la vertu* se supune regulilor povestirii filosofice: tânăra Justine se întoarce după fiecare aventură la iluziile-i religioase, aşa cum Candide din prima parte a povestirii lui Voltaire nu înceta să-şi proclame credinţa în optimismul lui Pangloss pe care realitatea o dezminţea fără încetare. Acest argument nu era decât pânza unei călătorii până la capătul nopţii libertine, în care ne-aruncă *Justine*: scenele devin mai crude, mai violente, mai numeroase, fără ca totuşi să epuizeze posibilitatea unei noi supralicitări în *La Nouvelle Justine*. La vremea aceea, adjectivul „nou” apare frecvent în titlurile care reluau un succes anterior: *Nouvelles lettres persanes*, *Nouvelles liaisons dangereuses*, dar şi *La Nouvelle Héloïse* şi *Nouvel Abélard*[136]. În ceea ce-l priveşte, Sade îşi explorează propria alteritate, îl caută pe celălalt în sine însuşi. Iar cel care se schimbă nu mai este obiectul, precum capitala răvăşită de Revoluţie care îl determină pe Louis-Sébastien Mercier să scrie *Le Nouveau Paris* după *Tableau de Paris*; ci excesul specific lui Sade care susţine scriitura romancierului şi imaginarul cititorului. Dacă elementele narative circulă din versiuni edulcorate în versiuni sângeroase[137] , fiecare enunţ va putea fi suspectat că ascunde

---

[135] Despre voal, vezi *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, p. 503 şi nota 103, dar şi *Aline et Valcour*, ed. cit., p. 554 şi nota 1.

[136] *Nouvelles lettres persanes* sunt de Lyttelton (1735), *Nouvelles liaisons dangereuses* de Nougaret (1792), *La Nouvelle Héloïse* de Rousseau (1761), *Le Nouvel Ahélard* de Rétif de La Bretonne (1778).

[137] Putem, de pildă, să comparăm piesa *Oxtiern* şi nuvela din *Crimes de l’amour*, “Er-nestine: întâmplarea este aceeaşi;

un altul; neliniştea cititorului, zguduită de contrast, nu se va mai putea alina. Sade ne obligă să citim printre rânduri şi să răsturnăm toate discursurile.

Ştim de-acum că Sade a luat câte puţin cam de peste tot, din tratatele filosofilor şi din refutaţiile lor religioase, din relatările etnologice şi din romanele libertine. Iar atunci când şi-a transformat operele în adevărate arabescuri de împrumuturi, a făcut-o fără-ndoială ca un plagiator grijuliu care-şi lungeşte cărţile plătite cu pagina, dar şi ca filosof care răspândeşte argumentele fraţilor săi de luptă şi mai ales ca artist al colajului care răstoarnă Luminile într-o filosofie a crimei, iar libertinajul, într-un dans macabru. Reciteşte *Thérèse philosophe* ca pe o schiţă timorată a cărţii pe care-ar fi trebuit s-o scrie[138]; contemporanii, prinşi în capcana acestei logici, aşteaptă fremătând urmarea romanului *La Philosophie dans le boudoir* care era, fără-ndoială, *Les fournées de Florbelle*. Căci nu mai este scriitură decât dacă este neterminată, ca o linie de fugă. *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* se pierd astfel în uscăciunea unui plan care se mulţumeşte să enumere ceea ce excedează orice descriere. Integrează neterminarea în dinamica proprie construcţiei. *Les Journées de Florbelle*, ultima operă a bătrânului de la Charenton, au fost arse la cererea unui fiu netrebnic: istoria avea grijă să facă ilizibilă o ultimă tentativă de expunere la limitele conceptibilului care sunt, poate, "frontierele nesfârşitului şi ale viitorului" despre care vorbeşte Apollinaire în plin război din 1914[139]. Suntem condamnaţi să ne imaginăm manuscrisul distrus. Sade surprinsese cenzura, transformând-o într-unul dintre resorturile sistemului său.

Din scriitură în rescriitură, intrigile lui Sade se obnubilează

---

deznodământul este într-un caz fericit, în celălalt, tragic.

[138] "*Therese philosophe* figura [într-o bibliotecă pe care o vizitează Juliette]: lucra-re-ncântătoare a marchizului d'Argens, singurul care a arătat scopul, fără ca totuşi să-l atingă; unicul care a contopit în mod plăcut luxura şi hula, şi care, degrabă vândută publicului aşa cum autorul o concepuse de la bun început, va oferi, în sfârşit, ideea unei cărţi imorale" (*Histoire de Juliette*, *CLP*, vol. VIII, p. 443).

[139] „La Jolie Rousse", *Calligrammes*.

în violenţa scatologică şi genetică a organismului nostru, în funcţie de greutatea unor obsesii pe care psihiatrii şi psihanaliştii şi-au asumat îndatorirea de a le decripta; dar substanţa acestei creaţii aparţine şi unei epoci care înlocuieşte o poetică a reprezentării cu o estetică a expresiei. Michel Foucault plasează opera lui Sade la sfârşitul epocii clasice, ca fiind chiar momentul în care discursul reprezentării îşi pierde logica şi se epuizează[140]. *Enciclopedia* pretindea că oferă lumea întreagă într-un tablou, pentru a fi văzută şi înţeleasă. Enciclopedist al răului, Sade sugerează limitele unei asemenea vizibilităţi. Căci, pentru a se perpetua, dorinţa trebuie să reinventeze cămăruţe secrete şi inimaginabile manii. *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* nu sunt această înspăimântătoare culegere de suplicii şi martirii pe care o răsfoieşte Des Esseintes în *În* răspăr[141]: ele încearcă să exprime ceea ce le duce pe fiinţele umane la asemenea orori. Burke în *Recherche sur le sublime et le beau*, Diderot în *Salon de 1767* făceau apel la resursele întunericului pentru a suscita emoţia estetică[142]. Dacă

---

[140] Michel Foucault, *Les Mots et les Choses*. *Une archéologie des sciences humaines*, Gallimard, 1966, pp. 222-224.

[141] "Avea din opera acestui artist, straniu şi lugubru, impetuos şi crâncen [Jan Luy-ken], seria *Persecuţiile religioase*, planşe înspăimântătoare, în care erau înfăţişate toate supliciile pe care le-a inventat nebunia religiilor, planşe din care izbucnea spectacolul sfâşietor al suferinţelor umane: trupuri pârjolite pe jăratic, capete despicate cu sabia, trepauate cu cuie, tăiate cu fierăstrăul, intestine deşertate din pântece şi înfăşurate pe bobine, unghii smulse pe de-a încetul cu cleştele, ochi crăpaţi, pleoape întoarse pe dos cu vârful suliţelor, membre dislocate, sfărâmate cu grijă, oase curăţate de carnea lor, răzuite îndelung cu tăişul unei lame" (Huysmans, À *rebours*, cap. V) [J.—K. Huysmans, *în răspăr*, traducere de Râul Joii, Editura Miner-va, Biblioteca pentru toţi, Bucureşti, 1974, pp. 68-69 (N. /.)].

[142] Eseul lui Burke apare în engleză în 1757, este tradus în franceză de abatele Des François în 1765, apoi de Lagentie de Lavai'sse în anul XI [1803). Diderot află în el o sursă de inspiraţie mai ales pentru al său *Salon de 1767*.

frumosul se mulţumeşte să imite natura codificată de antici, sublimul trebuie să frapeze asemenea unei naturi sălbatice şi imposibil de disciplinat, cea care dezlănţuie furtunile şi vulcanii, care-i îmboldeşte pe piromani şi torţionari. Opera lui Sade, oricât de aparte ar fi ea, se include în ampla mişcare de renunţare la regulile oratoriei, care însoţeşte revendicarea originalităţii şi a autenticităţii. Voinţa de "a spune totul" a autorului *Celor o sută douăzeci de zile ale Sodomei* se întâlneşte în mod paradoxal cu nuditatea autobiografică a lui Rousseau[143], căruia i se opune adesea, şi cu grafomania unui Rétif de La Bretonne pe care n-a încetat o clipă să-l denunţe ca fiind de-a dreptul ruşinos[144].

Revoluţia franceză a intrat în rezonanţă cu mutaţiile estetice. Marchizul, devenit conte, apoi cetăţean, a făcut, pe propria-i piele, experienţa contradicţiilor dintre lumea aristocratică a naşterii sale, centralismul de stat şi noua lume a talentelor. Indiferent dacă adeziunea sa în primii ani ai unui eveniment care-i reda libertatea a fost sinceră sau doar tactică, Teroarea a venit să-i reamintească faptul că revoluţiile nu sunt bune decât ca nişte paranteze între două domnii ale legii. Imaginarul său rămânea cel al Vechiului Regim şi al unei catehizări întemeiate pe păcat, pedeapsă şi frică. Fascinat de terorile tradiţionale, este indignat de instaurarea unei terori de stat, fundamentată pe virtute. Ghilotina care vrea să distrugă contopirea dintre călău şi victimă, să reducă suferinţa condamnatului, este antiteza

---

[143] Vezi *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, p. 69 şi notele 1 şi 2.

[144] „Şi, mai ales, în numele lui Dumnezeu, nu cumpăraţi nimic scris de domnul Rétif! Este un autor de Pont-Neuf şi Bibliothecţue bleue, din care este de neînchipuit Că v-aţi gândit să-mi trimiteţi ceva", îi scrie prizonierul soţiei sale, la 24 noiembrie 1783 (*CLP*, vol. XII, p. 416). Iar Sade adaugă în „Idee sur les romans": " […] dacă nu scrii precum R [étif] ceea ce toată lumea cunoaşte, de-ar fi să ne oferi, asemenea lui, câte patru volume pe lună, tot nu merită osteneală să iei pana în mână (Les *Crimes de l'amour, co*l. "Folio", Gallimard, 1987, p. 45).

tuturor maşinăriilor la care el visează cu groază sau delectare[145]. Şi-n timp ce se-afirmau idealul fericirii individuale, refuzul suferinţei inutile, visul unei vieţii igienice, opera sa pare o ultimă chemare a unei lumi arhaice în care ordinea îşi etala violenţa, în care familiaritatea cu boala, moartea şi putreziciunea nu era încă alungată. În cazul lui, psihiatrii vorbesc despre regresie infantilă sau stadiu sadico-anal; cât despre istorici, ei amintesc faptul că inconsecvenţa ai cărei continuatori se pretind libertinii sadieni este după chipul şi asemănarea arbitrarului care stăpânea odinioară graţia divină şi favorul regal. Filosof pentru a denunţa puterile statului, aristocrat pentru a stigmatiza limitările libertăţilor sale de privilegiat, Sade a trăit prin trup şi a glorificat prin operă sfâşierile epocii. Inaugurează în literatură o eră a neîncrederii în orice putere sau discurs. Iar recunoaşterea radicalităţii acestei tentative despre care este greu să afirmi câtă conştiinţă de sine are înseamnă să redai literaturii un scriitor prea puţin comun şi să restitui un moment critic al istoriei noastre culturale. Fără banalizare sau provocare, Sade îşi are locul în Biblioteca Pleiadei.

MICHEL DELON

[145] Vezi *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodoniei*, p. 477 şi nota 41, ca şi *Aline et Vnl-COUr*, ed. cit., p. 663 şi nota i.

SADE FILOSOF

A fost oare Sade filosof? Da, bineînţeles. Autorul volumelor *Dialogue entre un prêtre et un moribond*, *Étrennes philosophiques*, *La Vérité* demonstrează, încă din anii 1782-1787, că posedă această calitate/ *Aline et Valcour* va avea, cum bine se ştie, ca subtitlu: *Le Roman philosophique*, iar *La Philosophie dans le boudoir*, în 1795, îi va oferi tinerei Eugénie, mulţumită grijii „imoralilor săi învăţători", o dublă pregătire, teoretică, dar şi practică. Trebuie oare să mai amintim că cele trei *Justine* şi *Histoire de Juliette* fac să alterneze simpla narare a faptelor şi ceea ce însuşi Sade numeşte „disertaţii"? *Histoire de Juliette* conţine chiar enunţarea unui „sistem", cel al papei Pius al VI-lea. Şi-atunci, poate oare istoricul ideilor să ceară mai mult?

Dacă, din întâmplare, tot şi-ar mai amâna răspunsul, omul Sade ar veni în ajutorul romancierului. „[…] sunt filosof, toţi cei care mă cunosc n-au nicio îndoială că astfel mă mândresc şi aceasta mi-e meseria…", scrie în 1803, la Charenton, în ale sale *Notes littéraires*[146]*. Habemus confitentem reum…* Cu douăzeci de ani mai devreme, o scrisoare adresată marchizei de Sade afirma cu încă şi mai multă înflăcărare această supunere faţă de filosofia Luminilor sub forma ei cea mai radicală. Cerându-i soţiei sale un exemplar din *Système de la* nature al lui d'Holbach, prizonierul de la Vincennes se declara „adept până la martiriu, dacă ar trebui"[147], al ateismului prezentat aici. Iar Bressac îşi va asuma această bravadă[148]. Hotărât lucru, cauza este limpede: marchizul îşi merită tichia

[146] *CLP*, vol. XV, p. 27.

[147] Doamnei de Sade, la sfârşitul lui noiembrie 1783; *CLP*, vol. XII, p. 418 (vezi şi p. 416).

[148] îi va spune lui Justine: „Când ateismul va voi să aibă martiri, s-o spună doar, căci sângele meu este gata" [*La Nouvelle Justine*, *CLP*, vol. VI, p. 193).

de doctor; Sade este filosof, în sensul polemic al termenului. *Filosof* nu vrea să-nsemne aici „confrate postum al lui Platon sau Descartes”, ci „adept al Luminilor”. Juliette este filosoafă în sensul în care era şi *Thérèse philosophe* a marchizului d’Argens[149]; iar autorul ei, în sensul prezentat pe larg în articolul “Filosof” din *Enciclopedie*[150].

Şi-atunci, se ivesc mai multe întrebări, deloc subsidiare.

Prima se naşte din împrumuturile textuale practicate de romancierul Sade atunci când vrea să-şi dubleze naraţiunile cu formule – sau disertaţii – teoretice. Madama Dubois vrea s-o deştepte pe Sophie-Justine? O maximă preluată din *Dialogue du chapon et de la poularde* a lui Voltaire va veni exact la timp să înăbuşe vocea remuşcării. „[…] nu ne căim decât de ceea ce nu ne stă în obicei să facem”: nici Sophie-Justine, nici cititorul nu vor şti că, aici, castelanul de la Ferney îşi împrumută vocea celui de la Lacoste[151]. Doamna Delbène vrea s-o lumineze pe Juliette? Pagini întregi din *Lettre de Thrasysbule à Leucippe* de Fréret sau din *Bon sens* de d’Holbach vor fi, nimeni nu îndrăzneşte s-o spună: debitate surorii Justinei[152]. În notele prezentei ediţii, îşi va afla locul o

---

[149] *Thérèse philosophe*, a cărei atribuire marchizului J.—B. D’Argens este plauzibilă, dar nu sigură, a apărut la La Haye în 1748. Să citǎm, de asemenea, şi *Clairvalphilosophe ou la Force des passions*, de Farmian de Rosoi, zis şi Durosoi, apărută la La Haye [Paris] în 1765, şi, de un autor neidentificat, *Julie philosophe ou le Bon Patriote*, Paris, 1791.

[150] Acest articol, apărut în 1765 în al doisprezecelea volum al *Enciclopediei*, reia în esenţă *Le Philosophe de* Dumarsais, publicat în culegerea: *Nouvelles libertés de penser*, Amsterda în, 1743. Voltaire îi dă o nouă versiune în 1773 în *Les Lois de Minos.* Îl regăsim în volumul VI din *Œuvres* de Dumarsais, Paris, 1797, anul V.

[151] *Les Infortunes de la vertu*; *CLP*, vol. XIV, p. 440. A se compara eu Voltaire, *Dialogue du chapon et de la poularde*: „[…] oamenii nu au niciodată remuşcări pentru lucrurile pe care au obiceiul să le facă” (Méla*nges, Bi*bi. De la Pléiade, p. 680).

[152] Discursul doamnei Delbène (*Histoire de Juliette*, *Cil’*, vol. VIII) transcrie, la paginile 38-51, *Lettré de Thrasyhule a*

dare de seamă mai completă a împrumuturilor filosofice detectate până în prezent în scrierile divinului marchiz: în faţa amploarei şi cinismului lor, istoricul se va simţi indignat sau va surâde, se va bucura, poate, la ideea că Sade a avut rolul de vector al unor pagini în general prea puţin citite în contextul lor originar, dar va gândi şi că slujba de *souffleur* nu este totuna cu aceea de actor. Autorul comediei *Philosophe soi-disant*, scoasă dintr-o nuvelă a lui Marmontel cu exact acelaşi titlul[153], a fost el însuşi un filosof de mâna a doua, mai precis: un filosof – Scapin[154].

A doua întrebare, încă şi mai gravă: are oare Sade dreptul, dacă facem abstracţie de toate aceste plagiate, să-şi spună filosof în acelaşi sens ca Diderot sau d'Holbach? Pagina în care-şi revendică acest titlu pare, dacă o luăm *ad litteram*, să i-l interzică. Reintegrat în context, acel "Sunt filosof se însoţeşte, într-adevăr, de supărătoare tăgăduiri:

„Să […] se citească cu atenţie [Just*ine] şi* se va vedea că, printr-o de neiertat neîndemânare, printr-un procedeu întocmit (cum s-a întâmplat) numai pentru a-l despărţi pe autor de înţelepţi şi de smintiţi, de cei buni şi de cei răi, toate personajele filosofi ale acestui roman sunt cuprinse de gangrena ticăloşiei. Totu*şi, su*nt *filosof; to*ţi *cei car*e *mă* c*unosc n-a*u *nicio în*d*oială că* a*stfel mă* m*ând*r*esc şi* a*ceasta mi*-e *mes*e*ria… Şi s*e poate oare admite fie şi-o clipă, doar dacă nu sunt considerat nebun, se poate, cum ziceam, admite vreun moment că aveam să las putreziciunii ororilor şi grozăviilor acea trăsătură cu care mă mândresc cel mai mult?"[155]

Reformulat, acest silogism defensiv se enunţă astfel: „Un

Leucippe, Londra, s.d. [1768?], pp. 37-43, 107-114, 136-185 şi 232-270, cuprinzând şi câteva corecturi sau eliminări.

[153] *Le Philosophe soi-disant*, comedie publicată de domnii Lely şi Daumas în *Voyage d'Italie précédé des Premières Œuvres et suivi des Opuscules sur le théâtre* (Tehou, 1967), transpune în replici nuvela cu acelaşi titlu a lui Marmontel (*Contes moraux*, ediţie La Haye, 1769, vol. 1, pp. 199-228).

[154] Pentru o altă interpretare a acestei probleme, vezi *Introducerea*, p. 54.

[155] *Notes littéraires*, *CLP*, vol. XV, p. 27. Sublinierea noastră.

filosof nu poate fi autorul lui *Justine*; or, eu sunt filosof; prin urmare…" S-o spunem pe şleau: aşadar, Sade nu este Sade. Să nu uităm circumstanţele şi dorinţa, explicabilă, pe care o resimte un prizonier de a se disculpa. Sade ne atrage privirile, aproape fără voia lui, asupra unei dificultăţi majore: filosofii – cu o singură excepţie: La Mettrie – au fost însetaţi de respectabilitate şi s-au demarcat de orice imoralism. Frapant, mai ales, este felul în care Diderot, în *Essai sur les règnes de Claude et de Néron*, îl consideră parte a lumii fără de lumini tocmai pe La Mettrie, această „ruşine a familiei"[156]. În *Nepotul lui Rameau*, pe care Sade n-a avut cum să-l citească, Diderot „filosoful" este acela care apără morala şi bunele moravuri; iar Jean-François Rameau, duşmanul filosofilor, este cel care pune în practică şi teoretizează cinismul, în articolul "Filosof din *Enciclopedie*, Dumarsais îl prezintă pe înţelept ca fiind "plămădit, ca să spunem astfel, din aluatul ordinii şi-al regulii". Hedonismul i se sfârşeşte, bineînţeles, în sociabilitate:

„În toate acţiunile pe care le îndeplinesc oamenii, ei nu-şi caută decât propria satisfacţie a clipei de faţă; căci binele sau, mai degrabă, plăcerea clipei, în funcţie de dispoziţia mecanică în care se află, îi face să acţioneze. Or, filosoful este dispus mai mult decât oricine altcineva, prin reflecţiile sale, să afle mai mult farmec şi plăcere în faptul de-a trăi alături de voi, de a-şi atrage încrederea şi stima voastră, de a-şi îndeplini îndatoririle de prietenie şi recunoştinţă"[157].

Total diferit este punctul de vedere al lui Sade. Acest

---

[156] „La M***, depravat, neruşinat, măscărici, linguşitor […]" (Essa*i sur les règ*n*es de* C*la*u*de et* d*e* N*éro*n*; Œu*v*res com*plètes, ed*. Dieckmann-Varloot, Hermann, vol. XXV, p. 248).

[157] Text din *Encyclopédie* (vol. XII, p. 510, col. B). Textul autentic al lui Dumarsais, din *Œuvres*, 1797 (vol. VI, pp. 36-37), este încă şi mai îndrăzneţ: „Or, de ce vreţi ca, numai fiindcă un filosof nu aşteaptă nici pedeapsă, nici mulţumire după această viaţă, să trebuiască să afle un farmec al clipei care să-l îndemne a vă ucide sau înşela? Nu este el oare, dimpotrivă, mai dispus, prin reflecţiile sale […]" (restul fragmentul rămâne acelaşi).

discipol – şi plagiator – al baronului d'Holbach acceptă *Système de la nature* (mai puţin prosopopeea din final) şi *Le Bon sens*. El refuză *La Morale universelle* şi *Système social*. Este, de unul singur (şi, fireşte, fără să o ştie), atât Nepotul, cât şi Filosoful. Mai are el acum dreptul de a-şi spune filosof, acum, că diferitele versiuni ale romanelor *Justine* şi *Histoire de Juliette* îi sunt, de bunăvoie sau cu forţa, restituite? îi mai aparţine oare grupului Luminilor, fie chiar şi numai ca marginal sau fiu blestemat? Pe scurt, trebuie oare să-l apărăm împotriva lui însuşi pe autorul acelor *Notes littéraires?*

Să diferenţiem, în cadrul Luminilor franceze, mai multe domenii tematice.

În teoria cunoaşterii, Sade îşi apropriază empirismul comun, în ciuda câtorva variante, al lui Fréret, Voltaire, Condillac, Diderot sau D'Holbach. Senzaţia, divers transformată, este izvor şi criteriu de adevăr. Nicio idee preconceptă nu intervine în geneza cunoaşterii. Filosoful trebuie să înlocuiască ideile *obiective* – subiective în limbajul modern – cu idei *reale*, mai aproape de trăirea pură. Aici, Sade este omul consensului, iar discursurile doamnei Delbène, transcrise întocmai din Fréret, reflectă această vulgata senzualistă. Nicio abatere, niciun maximalism nu-i adumbresc expunerea. Vom sublinia că pare să nu-l cunoască pe Condillac.

Din acest senzualism decurge, destul de logic, o dublă evicţiune: cea a sufletului şi cea a lui Dumnezeu. Sub-grupul materialist al Luminilor franceze – Fréret, La Mettrie, Diderot, d'Holbach – împlineşte această deposedare cu mai multă sau mai puţină claritate, în funcţie de scrupulele intelectuale sau prudenţa practică specifice fiecăruia. Acel Diderot din *Pensées philosophiques* proclamă: „Măriţi-l pe Dumnezeu; vedeţi-l pretutindeni acolo unde este sau spuneţi că nu este deloc"[158]. În *Le Rêve de d'Alembert*, pe care Sade nu l-a citit, „singurul soi de Dumnezeu care poate fi gândit" este „un păianjen mare sau mic ale cărui fire cuprind totul"[159]. D'Holbach, cu o minte mai puţin speculativă şi mai la adăpost

---

[158] *Pensées philosophiques*; *Œuvres complètes*, ed. Dieckmann-Varloot, vol. Îl, p. 33.

[159] *Le Réve de d'Alembert*; *ibid*, vol. XVII, p. 143.

decât Diderot prin strictul său anonimat (sau pseudo-anonimat[160]), dezvoltă un monism materialist, întru totul potrivit pentru a fi reluat de divinul marchiz. Bressac, Bandole, doamna Delbène, Dolmancé – pentru a nu-i aminti decât pe aceştia – îşi extrag din *Système de la nature* şi din *Le Bon Sens* elementele unui ateism integral care este, totodată, şi un antiteism: eroii sadieni nu obosesc niciodată, asemenea lui Sade însuşi în *La Vérité*, să batjocorească „dezgustătoarea himeră" a unui Dumnezeu care, pentru ei, nu-nseamnă nimic, dar a cărui umbră apăsătoare aruncă asupra omului rămăşiţe de teroare. Însuşi Diderot, în *Pensées philosophiques VII*, *VIII*, *IX şi* încă şi mai mult în ultima pagină din *Additions*, resimţise acest freamăt antiteist. D'Holbach afirmase că natura îşi este suficientă sieşi, că-şi trage din ea însăşi "propria-i energie", iar Bressac, pentru a reafirma acelaşi lucru, îşi va însuşi chiar cuvintele baronului[161]. Şi-n acest deplin dezastru, soarta lui Dumnezeu şi a madamei Durand, în *Histoire de Juliette*, reduce viaţa la un fluid electric aşa cum o făcuseră, printre alţii, La Mettrie şi d'Holbach[162]. Modernizare a gassendismului? Actualizare a tezelor ce-ajung până la medicul Guillaume Lamy? Dacă această filiaţie este exactă, antropologia sadiană nu este doar o continuare a Luminilor, ci şi o urmare a libertinajului erudit. Sub dublul său aspect de ateism şi apsihism, materialismul lui Sade ţine de cele mai radicale lumini.

Devianţa, erezia îşi fac, în schimb, apariţia atunci când se trece de la fizică la etică. Pictor şi teoretician al crimei, Sade îi urmează atunci lui La Mettrie în rolul rudei ce nu poate fi

---

[160] *systeme de la nature* a apărut la Londra, 1770, sub numele de „Dl Mirabaud, unul dintre cei Patruzeci", J.—B. Mirabaud, traducător al lui Tasso şi Ariosto, murise în 1770.

[161] Bressac, în *La Nouvelle Justine* (*CLP*, vol. VI, pp. 191-193), reia textual paragrafele 38-40 din *Bon Sens*.

[162] Vezi apropierile pe care le-am propus în „Sade et la philosophie biologique de son temps" (*Le Marquis de Sade*, Actes du Colloque d'Aix-en-Provence, Colin, 1968, pp. 190-192; reluat în *De Descartes au romantisme*, Vrin, 1987, pp. 134-136).

recunoscută ca atare[163]. Abaterea-i individuală (cum ar fi spus Spitzer) se poate înscrie în trei rubrici diferite: izolism, intensivism, antifizism[164], categorii aparent puţin „iluministe" care guvernează contra-etica marchizului.

Mai întâi de toate, să înţelegem prin „izolism"[165] întreaga gamă de sentimente ce merg de la egocentrismul spontan la egoismul voit, a cărui culme este atitudinea de prădător a bestiei umane. Sade care, la început, în *Dialogue entre un prêtre et un moribond*, regăsea pe cale raţională „regula de aur" a Evangheliei[166], o va recuza mai târziu în mod expres prin discursul personajului Dolmancé[167]. Iar Saint-Fond va proclama în numele marchizului: „[...] toţi oamenii tind spre despotism; este prima dorinţă pe care ne-o inspiră natura [...]".

Omul sadian este, prin urmare, un singuratic; celălalt nu este pentru el decât o pradă, un mijloc al plăcerii sau, în cel mai bun caz, un complice. Complicitate trecătoare, provizorie şi, de altfel, distrusă imediat ce este posibil. „Corb la corb nu-şi scoate ochii" este singurul tip de contract pe care un libertin îl poate astfel încheia[168], iar *Histoire de Juliette* arată ce fel de viitor asigură acest contract: din chiar clipa-n care

---

[163] Vezi în această privinţă studiul nostru despre „La Mettrie et l'immoralisme sadien" (*Annales de Bretagne et des pays de l'Ouest*, 1976; reluat în *De Descartes au romantisme*, pp. 127-132).

[164] Pentru o analiză mai amănunţită, vezi studiile noastre despre „Sade et Ie rationalisme des Lumières", *Raison présente*, nr. 3, 1967; şi despre „Sade et l'abbé Bergier", *Raison présente*, nr. 67, 1983; reluat în *De Descartes au romantisme*, pp. 149-156.

[165] „Izolismul mă-nspăimântă; îl consider un flagel [...]" (Alin*eet Valcour, ed. cit.*, p. 577 şi n. 3). Les *Infortunes de* l*a* v*ertu o a*rată pe „Justine de două ori respinsă încă din prima zi în care este condamnată la izolism" (CLP, *vo*l. XIV, p. 337).

[166] *Dialogue entre un prêtre et un moribond*, p. 11.

[167] *La Philosophie dans le boudoir*, col. „Folio", Gallimard, pp. 128-129.

[168] *La Philosophie dans le boudoir*, p. 116: este, adaugă Eugénie, „cinstea *desfrânaţilor*. Cea mai bună".

interesul sau plăcerea îi împing spre aceasta, membrii acestor bande instituite în mod cu totul trecător îşi aruncă în primul vulcan ieşit în cale complicele. „Cinste a desfrânaţilor”, iată care-ţi sunt loviturile!

O altă categorie deviantă: intensivismul. Înţelegem prin aceasta idealul celui mai puternic şoc dat sau primit. Cuvântul de ordine „să trăieşti intens” nu se regăseşte literalmente în Sade, „intensitate” fiind, aşadar, un cuvânt tehnic, dar îi întâlnim substanţa sub multe forme. În *Histoire de Juliette*[169], putem citi că „[…] totul este bun când este excesiv”. Principiu din care *La Nouvelle Justine extr*age consecinţa tipic sadiană: „[…] fericirea nu se află decât în ceea ce înflăcărează şi […] nimic în afara crimei nu înflăcărează”[170]. În Histoire de *Juliette*, *S*a*int-Fond* face legătura dintre acest intensivism şi antropologia electrică: „[…] plăcerea nu este decât şocul atomilor voluptăţii sau emanaţi de obiecte ale voluptăţii, înflăcărând particulele electrice care circulă în concavitatea nervilor noştri. Prin urmare, pentru ca plăcerea să fie completă, trebuie ca şocul să fie cât mai violent cu putinţă”[171]. Această căutare a şocului are, de altfel, în ordinea estetică, o imprevizibilă consecinţă – sau mult prea previzibilă: preferinţa acordată mai degrabă urâtului decât frumosului: Urâţenia loveşte mai tare[172]. Căutarea şocului şi a vieţii intense îi va permite lui Juliette să erotizeze până şi nefericirea. “O, crimă! da, Chiar şi şerpii tăi sunt plăceri; […] căci nişte suflete ca ale noastre trebuie să fie înflăcărate”[173]. Astfel se explică legătura dintre sadism (în sensul modern) şi masochism, tentacule gemene ale intensităţii.

Şi, în sfârşit, prin „antifizism” înţelegem ideea potrivit

---

[169] *Hisloire de Juliette*, *CLP*, vol. VIII, p. 227 (în legătură cu raporturile scatofile dintre Juliette şi Saânt-Fond).

[170] La *Nouvelle Justine*, *CLP*, vol. VIII, p. 403.

[171] *Histoire de Juliette*, *CLP*, vol. VIII, p. 329.

[172] Vezi *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, pp. 125-126 şi, în această privinţă, studiul lui Jean Molino: „Sade devant la beauté” (*Le Marquis de Sade*, Actes du Colloque d’Aix, pp. 141-170).

[173] *Histoire de Juliette*, *CI.P*, vol. VIII, pp. 195-196 (Juliette este aruncată-n temniţă).

căreia natura este rea, măiastră în ale crimei, şi că singura modalitate de a o sluji (dacă aceasta ne este dorinţa) este aceea de a-i urma pilda. Sens puţin diferit, e-adevărat, de accepţiunea curentă în secolul al XVIII-lea, când cuvântul desemnează practica perversiunilor sexuale. Schema cea mai des întâlnită în opera lui Sade este aceasta: natura nu dispune decât de un anumit număr de elemente; crima, distrugerea sub toate formele ei îi permit nu numai să-şi înmulţească, ci şi să-şi reînnoiască toate creaţiile. Ucigaşul este un „transmutor”[174]; prin el, „natura îşi reintră în drepturile pe care i le retrag fără-ncetare virtuţile”[175]. Alături de acest rol diacronic, de purificare, de relansare a duratei creatoare, crima are şi-un rol sincronic: „[…] este esenţială pentru menţinerea echilibrului în care există tot atâţia buni, cât şi răi […]”[176]. Aceasta este, am putea spune, doctrina standard a lui Sade. Dar se-ntâmplă uneori ca jocul să se complice: libertinul visează uneori, ca în cazul doamnei d’Esterval, să „deranjeze” planurile naturii, să-i „contracareze mersul”, să „oprească aştrii-n calea lor”[177]. De fapt, nu va reuşi s-o facă. Aceste crime, singurele care, din punct de vedere metafizic, ar merita acest nume, îi sunt „imposibile omului”: Dolmancé, cel puţin, ne asigură că aşa stau lucrurile[178]. Juliette se revoltă o clipă împotriva „inexplicabilei şi misterioasei Naturi […] Ah! stricata […]”[179]? Dar ultimu-i cuvânt va avea o cu totul altă tonalitate. În momentul în care Justine este lovită de trăsnet, sora sa exclamă: “O, Natură! […] îţi este, prin urmare, de folos planurilor tale această crimă împotriva căreia proştii încearcă să se-mpotrivească! ţi-o doreşti, aşadar, de vreme ce astfel îi pedepseşte mâna ta pe-aceia ce se tem de ea sau nu i se lasă-n voie…”[180] Acesta este testamentul moral – sau imoral – al eroinei cu care se identifică Sade: Juliette a murit

---

[174] *Justine ou les Malheurs de la vertu*, *CLP*, vol. III, p. 119.
[175] *Les Infortunes de la vertu*, éd. J.—M. Goulemot, Garnier-Flammarion, p. 164. *CLP* (vol. XIV, p. 440) oferă un text diferit.
[176] *Ibid.*, *p*, 334.
[177] *La Nouvelle Justine*, *CLP*, vol. VII, p. 229.
[178] *La Philosophie dans le boudoir*, p. 280.
[179] *Histoire de Juliette*, *CLP*, vol. IX, p. 147.

împăcată dacă nu cu Dumnezeu, cel puţin cu natura.

Aceste trei principii de devianţă, contrare vulgatei Luminilor, sunt ele într-adevăr străine spiritului său? Nu au, printre filosofii francezi, niciun garant? Sade însuşi ne deschide calea atunci când, vorbind despre crimă, îi invocă pe „plăcutul La Mettrie", „profundul Helvétius", „Înţeleptul şi învăţatul Montesquieu" care, ştiind că crima este de folos, au „indicat" numai acest adevăr în cărţile lor[181]. Să existe oare, la marii – şi mai puţin marii – Luminilor, un sadism latent, gata să devină manifest? Să urmăm, ca încheiere, această pistă.

Izolismul, sub forma sa extremă: singurătatea afectivă, tendinţa de a-l trata pe celălalt ca pe-un obiect, nu este altceva, aşa cum am văzut, decât o căutare a despotismului. Dar, pentru a o spune, avea Sade garanţi? Unul singur, poate, însă nu dintre cei mai mici: „profundul Helvétius". Şi-ntr-adevăr, în *De l'esprit*, găsim frazele următoare: „Această dorinţă îşi află izvorul în iubirea plăcerii şi, prin urmare, în chiar firea omului. Fiecare vrea să fie cel mai fericit cu putinţă: fiecare vrea să fie-nveşmântat într-o putere care-i sileşte pe oameni să contribuie cu toate forţele lor la propria-i fericire: şi numai pentru acest efect există voinţa de a le porunci"[182]. Helvétius se referă aici la tirania politică şi n-are nicio intenţie de-a o valoriza. Sade extinde câmpul analizei şi nu oferă nicio limitare: Justine, pentru a nu o aminti decât pe ea, va îndura jugul a douăzeci de despoţi dintre care ultimul – trăsnetul – adaugă sentinţei nescrise care o loveşte o

---

[180] *Histoire de Juliette*, *CLP*, vol. IX, p. 584. Sade precizează mai sus (p. 583), în legătură cu acest trăsnet: „S-ar fi spus că natura, plictisită de propriile-i creaţii, era gata să nimicească toate elementele, pentru a le constrânge la forme noi".

[181] „Plăcutule La Mettrie, profundule Helvétius, înţeleptule şi învăţatule Montesquieu, de ce oare, aşadar, atât de pătrunşi fiind de-acest adevăr [al ideii că natura ne sfătuieşte întru crimă], nu aţi făcut nimic altceva decât s-o indicaţi în ale voastre divine cărţi? O, secol al ignoranţei şi al tiraniei [...]!" [Hist*oire de* J*uliette, CL*P, *vol.* VIII, p. 171, notă).

[182] Discursul III, cap. XVII, „Du désir que tous Ies hommes ont d'être despotes", *Corpus des œuvres de philosophie en langue française*, Fayard, 1988, p. 340.

aprobare cosmică. Helvétius nu voise oare acelaşi lucru? Fireşte, şi este cazul s-o spunem laolaltă cu Jean-Jacques: „Firea ta stă mărturie împotriva principiilor tale”[183]. Sade transcrie în litere de foc ceea ce Helvétius „indicase” doar în treacăt, într-un context întru totul contrar.

Intensivismul, cu ale sale corolare sadic şi masochist, este, şi el, prezent în paleta Luminilor. Georges Le Roy, autorul mai multor articole din *Enciclopedie* referitoare la arta vânătorii, scrie, de pildă, în ale sale *Lettres sur les animaux et sur l'homme*: „Iubirea de odihnă şi dorinţa de-a exista pe deplin sunt două nevoi contradictorii care se influenţează una pe cealaltă şi se modifică reciproc”[184]. Să izolăm această „dorinţă de-a exista pe deplin”: intensivismul nu este departe, cu toate freneziile sale. Şi să citim acum din blândul Saint-Lambert, autor al *Saisons*: „Omul este fericit dacă libera folosire a capacităţilor sale îi dă un sentiment acut al propriei fiinţe […]. Să-ndrăznim a spune un adevăr ce va părea mai întâi un paradox, acela că uneori aflăm în noi nevoia de a simţi durerea”[185]. De la durerea simţită la cea indusă, tranziţia este uşoară, într-atât e de-adevărat că o sumbră identificare îi uneşte pe călău şi victima lui. Excesivismul lui Sade era, prin urmare, deplin teoretizat, cel puţin în germene, la nişte autori asupra cărora nu se răsfrângea vreo bănuială de excentricitate.

În sfârşit, să redeschidem dosarul antifizismului. Marchizul are la îndemână doi garanţi prestigioşi: Buffon – “bun filosof, după spusele lui Dolmance[186] – şi baronul d'Holbach. Să ne uităm prin *Supplément à l'Histoire des animaux* (1776); avem impresia că citim din Sade: “Să presupunem pentru o clipă că ar fi fost pe placul Fiinţei Supreme[187] să le ia viaţa tuturor

---

[183] Rousseau, *Emile ou de l'Éducation*; *Œuvres complètes*, Bibi. De la Pléiade, vol. Iv, p. 582. Cuvântul „fire” trebuie înţeles în sensul de „caracter”, „stare sufletească binefăcătoare”.

[184] *Lettres sur les animaux et sur l'homme*, ed. Robinet, Paris, 1862, p. 144.

[185] *Les Saisons*, ed. De Paris, 1785, p. 84 şi p. 136.

[186] *La Philosophie dans le boudoir*, p. 173.

[187] Care ar putea fi „Fiinţa Supremă în răutate” a lui Saint-Fond din *Histoire de Juliette*.

animalelor ce se află acum, că toate ar fi fost ucise în acelaşi moment, moleculele organice tot n-ar renunţa să supravieţuiască acestei morţi universale [...] natura ar avea tot aceeaşi cantitate de viaţă şi am vedea în curând cum apar specii noi care le-ar înlocui pe cele vechi”[188] Pe scurt, natura şi-ar reintra în drepturi. Aceeaşi perspectivă catastrofală şi novatoare apare şi-n *Système de la nature*: “Pe aceia care ne întreabă de ce natura nu creează fiinţe noi îi vom întreba, la rândul nostru, pe ce temei presupun ei acest lucru?... Cine le-a spus că această natură nu adună în chiar acest moment, în imensu-i laborator, elementele specifice pentru a da naştere unor generaţii cu totul şi cu totul noi, care nu vor avea nimic în comun cu cele ale speciilor existente până-n prezent? Ce absurditate sau ce inconsecvenţă există, prin urmare, în a-ţi închipui că omul, calul, peştele, pasărea nu vor mai fi? Aşadar, îi sunt aceste animale indispensabile naturii şi n-ar putea ea să-şi continue fără de ele eternu-i mers?”[189] Cele mai frenetice reverii ale lui Dolmancé sau ale papei Pius al VI-lea, “filosoful cu mitră”, nu vor face nimic altceva decât să expliciteze aceste perspective. Iar distanţa de la previzionism la fantasmă să fie oare atât de mare? În visurile sale catastrofice, Sade rămâne omul Luminilor, aşa cum a vrut întotdeauna să fie. Luminile sunt acelea care, dacă am putea spune astfel, trebuie să se descurce cu el.

În ansamblu şi până la urmă, marchizul de Sade îşi păstrează dreptul de a-şi spune filosof. Istoria îl va ierta pentru viclenia împrumuturilor sale textuale şi va vedea în el revelatorul unei tendinţe extreme ale Luminilor, un reunitor al raţiunii şi al fantasmei, clasic şi romantic deopotrivă. „Ruşine a familiei, fiul blestemat”? Să spunem mai degrabă: fiu natural, în dublul sens al termenului: ilegitim şi nu mai puţin asemenea.

JEAN DEPRUN

---

[188] *Œuvres complètes* ale lui Buffon, ed. Flourens, Garnier, 1853-1855; vol. I, p. 675.

[189] *Système de la nature*, Londra, 1770, vol. 1, pp. 86-87.

CRONOLOGIE

1733

3 noiembrie: căsătoria lui Jean-Baptiste François Joseph, conte de Sade, născut în 1702, urmaş al unei vechi familii provensale cu care, în secolul al XV-lea, se înrudea Laura, cea cântată de Petrarca, şi Marie Éléonore de Maillé de Carman, născută în 1712, înrudită cu prinţii Condé, fraţii regelui. Contele de Sade are un trecut libertin, a fost arestat în 1724 la Tuileries pentru legături homosexuale; ca şi doi alţi fraţi ai săi, este un cunoscut al lui Voltaire. Noua contesă de Sade, „doamnă de companie" a prinţesei de Condé, locuieşte în palatul familiei Condé, la Paris.

1740

2 iunie: se naşte Donatien Alphonse François în palatul Condé. Aici îşi petrece primii ani, în compania tânărului Louis Joseph de Bourbon, prinţ de Condé, cu patru ani mai mare.

1741

Contele de Sade pleacă în Cologne ca însărcinat plenipotenţiar pe lângă prinţul elector Clément Auguste. Nu-şi îndeplineşte cum se cuvine misiunea, se ceartă cu electorul şi, la *sfârşitul lui 1743*, părăseşte Cologne fără să-i dea de ştire ministrului, ceea ce-i permite să-şi primească în continuare salariul.

1744

Tânărul Donatien este trimis în Provence: la mătuşile sale din partea tatălui din Avignon, apoi la unchiul său, abatele de Sade, erudit şi libertin, la Saumane, şi la Saint-Léger-d'Ébreuil în Bourbonnais.

1745

Contele de Sade este arestat de trupele austriece, trebuie să dea seamă în faţa guvernului francez pentru felul în care şi-a îndeplinit misiunea în Cologne: de-acum înainte, nu va mai deţine nicio funcţie oficială.

1750

Întors la Paris, tânărul Donatien intră la colegiul iezuit Loius-Le-Grand, sub responsabilitatea unui preceptor particular, abatele Amblet.

1754

Elev la şcoala Chevau-Légers, rezervată celor de viţă nobilă.

1755

Sublocotenent în regimentul de infanterie al regelui.

1757

Stegar în regimentul de carabinieri al contelui de Provence care pleacă la războiul de şapte ani. Experienţe militare şi libertine.

1759

Căpitan în regimentul de cavalerie din Bourgogne. Unul dintre tovarăşii de arme îl descrie astfel: „Sade se aprinde îngrozitor de repede: păzea, nemţoaicelor!"

Sartine devine locotenent general de poliţie.

Încheierea tratatului de la Paris care pune capăt războiului:

tânărul marchiz de Sade este reformat cu gradul de căpitan de cavalerie. Situaţia financiară a familiei este catastrofală. Contele de Sade încearcă să-şi însoare fiul cu o moştenitoare bogată, alegând-o în acest scop de Renée-Pélagie de Montreuil, fiica unui preşedinte al curţii de subsidii. Tânărul ar fi preferat-o, fără nicio îndoială, pe vecina-i provensală, domnişoara de Lauris.

Căsătoria este celebrată, la *17 mai*, în biserica Saint-Roch. Preşedintele de Montreuil este încântat de noul său ginere care închiriază o „căsuţă" în capitală. Aici se dedă unor desfrâuri care atrag atenţia poliţiei.

18 octombrie: biciuiri şi hule împreună cu Jeanne Testard, o tânără muncitoare. *Zece zile mai târziu*, este întemniţat la castelul Vincennes, apoi, pe *13 noiembrie*, consemnat la domiciliu, la castelul din Échauffour, în Normandia, la familia socrilor. Inspectorul Marais are îndatorirea de a-i supraveghea deplasările şi aventurile amoroase. Le interzice proxeneţilor să-i facă rost de prostituate.

1764

Sade îi urmează tatălui său în funcţia de regent în provinciile Bresse, Bugey, Valromey şi Gex. Se duce la Dijon pentru a rosti discursul de primire în faţa parlamentului.

Unchiul său, abatele de Sade, publică *Mémoires pour la vie de Pétrarque, tirés de ses œuvres et des auteurs contemporains*, în două volume. Un al treilea volum de *Pièces justificatives* va apărea în *1767*.

Legătură cu o actriţă, cunoscută pentru iubirile-i venale cu marii seniori, domnişoara Collet.

1765

Legătură cu o altă actriţă, domnişoara de Beauvoisin. Se duce cu ea în Provence şi restaurează teatrul din castelul familial de la Lacoste. Invită aici nobilimea locală care o consideră pe domnişoara de

Beauvoisin o rudă, dacă nu chiar soţia marchizului. Întoarcere la Paris, despărţire.

1766

Legături cu prostituate, nu mai puţin celebre, nu mai puţin costisitoare: domnişoara Dorville, domnişoara Le Clair… Scurtă reluare a relaţiei cu domnişoara de Beauvoisin.

1767

Moartea contelui de Sade. Fiul său se va impune la Lacoste ca senior al domeniului. Este numit căpitan comandant în regimentul de cavalerie Mestre de camp.

27 *august*: se naşte Louis-Marie, primul său fiu. Prinţul de Condé şi prinţesa de Condé îi sunt naşi.

1768

3 aprilie: primul mare scandal. Flagelări şi sacrilegii cu Rose Keller, la Arcueil, în dimineaţa sfintelor Paşti. Victima îl reclamă la poliţie, apoi, sub presiunea familiei, îşi retrage reclamaţia. Dar opinia publică intră în alertă şi exagerează evenimentul. Sade este închis la Saumur, apoi la Pierre-Encise, în apropiere de Lyon. Familia sa încearcă din răsputeri să-i obţină eliberarea.

16 noiembrie: Sade este eliberat şi consemnat la domiciliu la Lacoste.

1769

Viaţă mondenă şi datorii, la Lacoste. Marchizul este ameninţat cu sechestrul.

Reîntoarcere la Paris, pentru naşterea celui de-al doilea fiu, Donatien Claude Armand, la 27 *iunie*.

Septembrie-octombrie: călătorie în Ţările de Jos. Scrie *Voyage en Hollande en forme de lettres*.

1770

Vrea să-şi reia serviciul în armată, dar este împiedicat de reputaţia-i îndoielnică.

Triumviratul format de Terray, d’Aiguillon şi Maupeou este

la putere; înfrânge rezistenţele parlamentarilor şi ale privilegiaţilor; reformează în mod radical parlamentele.

1771

17 aprilie: i se naşte o fiică, Madeleine-Laure. Scurtă încarcerare pentru datorii.

1772

Sejur în Provence, recepţii şi spectacole la Lacoste şi Mazan. Legătură cu Anne-Prospère de Launay, cumnata sa, călugăriţă.

27 *iunie*: al doilea mare scandal. Folosirea unor afrodiziace, flagelări, sodomie homosexuală şi heterosexuală, în timpul unei petreceri cu servitorul său Latour şi patru prostituate, la Marsilia. Fetele se tem să nu fi fost otrăvite şi îl reclamă. Percheziţie la Lacoste. Sade fuge în Italia cu Latour, dar şi cu cumnata sa.

3 septembrie: marchizul şi servitorul său sunt condamnaţi la moarte prin contumacie şi executaţi în efigie câteva zile mai târziu, la Aix-en-Provence.

Demersuri pe lângă ambasadorul regelui din Piemont-Sardinia la Paris pentru a obţine arestarea fugarului care îşi spune conte de Mazan.

8 decembrie: arestarea şi întemniţarea în fortăreaţa din Miolans, în Savoia. Guvernatorul este îngrijorat din cauza uneltirilor prizonierului său.

1773

30 aprilie: evadarea prizonierului care se duce la Grenoble. Călătorie în sudul Franţei şi poate în Spania. Apoi, reîntoarcere la Lacoste.

1774

Percheziţie la Lacoste: marchizul se sustrage cercetărilor. Dificultăţi financiare.

Moartea lui Ludovic al XV-lea şi înscăunarea lui Ludovic al XVI-lea care îl exilează pe Maupeou şi reîntruneşte

parlamentele. Torul pare să dovedească o reîntoarcere la virtute. Charles Pierre Lenoir devine locotenent general al poliţiei.

1775

Sade recrutează cinci fete şi un tânăr secretar pentru castelul Lacoste. Organizează diverse orgii la care participă şi marchiza. Riscă o nouă „afacere”: „toţi mă văd pe-aici ca pe-un vârcolac”. Prietenii săi încearcă să înăbuşe scandalul.

17 iulie: o nouă fugă în Italia; Torino, Parma, Modena, Florenţa, Roma, Napoli.

1776

Sade se întoarce în Franţa. Scrie *Voyage d’Italie*. La Lacoste, angajează noi slujitori, izbucnesc noi scandaluri.

1777

Tatăl unei tinere servitoare vine să-şi ia fata acasă şi trage în Sade. Acesta din urmă, aflând că mama îi este grav bolnavă, se duce la căpătâiul ei la Paris. Ajunge prea târziu. Este arestat şi întemniţat la Vincennes, la *13 februarie*.

1778

Condamnarea la moarte din Aix-en-Provence este anulată, comutată într-o amendă, dar Sade, în urma unui ordin de arestare regal, rămâne prizonier. Evadează în seara zilei de *16 iulie*, la Valence, în timpul unei călătorii de reîntoarcere la Paris, dar nu rămâne în libertate decât treizeci şi nouă de zile. Este arestat din nou la Lacoste şi dus înapoi la Vincennes. În următorii doisprezece ani, viaţa sa este un lung şir de recriminări, de căutare a unor „semnale” care să-i permită să afle data eliberării, de practici onaniste notate cu mare grijă, de dureri fizice, dar şi un timp al lecturilor şi scrisului.

1779

Noaptea de 16 spre 17 februarie: Sade adoarme în timp ce

citea *Vie de Pétrarque* şi o vede în vis pe Laura.

Corespondenţă cu domnişoara de Rousset, fosta lui guvernantă provensală, şi cu valetul Carteron, zis şi La Jeunesse, trecut în slujba doamnei de Sade.

1780

Altercaţie cu Mirabeau, şi el prizonier la Vincennes. Prima recapitulare a unor şedinţe de onanism pentru care îi cere soţiei sale nişte „farmece” (flacoane şi etuiuri de lemn).

1781

Scrie comedia *L’Inconstant*.

Doamna de Sade obţine dreptul de a-l vizita pe prizonier, ceea ce-i declanşează marchizului o criză de gelozie: se complace în a-şi imagina cum soţia îl înşală cu un tânăr ţăran pe care şi-l face secretar.

1782

Sade scrie pentru domnişoara de Rousset *Étrennes philosophiques*. Redactează *Dialogue entre un prêtre et un moribond* şi începe *Les Cent Vingt fournées de Sodome*.

1783

Scrie tragedia *Jeanne Laisné*.

Dureri la ochi, provocate de lecturile asidue. Obsesii alimentare.

1784

Moare domnişoara de Rousset.

29 februarie: Sade este transferat la Bastilia.

7 septembrie: recapitulează şase ani de practici masturbatorii.

1785

Transcrie ciornele de la *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*. *1786*

Îi cere soţiei sale informaţii despre Spania şi Portugalia, în vederea scrierii romanului *Aline et Valcour*.

1787

Sfârşitul lui iunie – începutul lui iulie: scrie o povestire, *Les Infortunes de la vertu*.

Scrie poemul *La Vérité* (?).

1788

Prima săptămână din martie: scrie *Eugénie de Franval*.

1 octombrie: Sade stabileşte un catalog sistematic al lucrărilor sale.

1789

Îi citeşte *Aline şi Valcour* soţiei sale.

2 iulie: „S-a pus ieri la fereastră şi a strigat din toate puterile, şi a fost auzit de toţi vecinii şi de toţi cei care treceau, că prizonierii de la Bastilia sunt sugrumaţi, că sunt omorâţi şi că trebuie să li se vină-n ajutor”, raportează marchizul de Launay, guvernatorul Bastiliei care obţine transferarea prizonierului la mănăstirea de la Charenton. Sade abandonează la Bastilia manuscrisele, printre care şi sulul de hârtie cu *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*.

14 iulie: căderea Bastiliei, asasinarea marchizului de Launay.

1790

13 martie: decretul Adunării care aboleşte ordinele de arestare regale.

2 aprilie: Sade este eliberat. Soţia lui refuză să-l accepte şi cere divorţul care tocmai fusese instituit de Revoluţie. Separarea de fapt se pronunţă la *9 iunie*. Sade încearcă să i se joace piesele. Legătură cu o actriţă, Marie-Constance

Quesnet, căreia îi va rămâne fidel până la sfârşitul vieţii. Se mută cu ea la Chaussée d'Antin. Se întâlneşte cu adepţi ai monarhiei constituţionale. Este cetăţean activ al secţiei din piaţa Vendôme care va deveni secţia des Piques.

1791

Fuga regelui. Sade publică o *Adresse d'un citoyen de Paris au roi des Français*.

Publicarea anonimă a romanului *Justine ou les Malheurs de la vertu*.

Reprezentarea piesei *Comte Oxtiern ou les Effets du libertinage* la Teatrul Molière.

5 decembrie: îi scrie lui Gaufridy, administrator al bunurilor sale din Provence: „Ce sunt eu acum? Aristocrat sau democrat? Să mi-o spuneţi, vă rog, căci eu habar nu am".

1792

Martie: Eşecul comediei *Le Suborneur*.

10 august: căderea palatului Tuileries, ruină a soluţiilor politice monarhice.

Din Paris, Sade încearcă să-şi salveze bunurile din Provence. Dar castelul Lacoste este jefuit. Marchizul de-acum nu îndrăzneşte să se ducă în Provence. Fiii săi emigrează. În ceea ce-l priveşte, este secretar al secţiei sale, apoi comisar pentru spitale. Citeşte la secţie *Idée sur le mode de la sanction des lois*.

1793

Jurat în procesele asignaţilor falşi. Conduce câteva delegaţii ale secţiei sale la Convenţie.

Asasinarea lui Marat: Sade redactează un *Discours aux mânes de Marat et de Le Pelletier*, apoi un proiect pentru a schimba numele străzilor arondismentului.

Decembrie: *Aline et Valcour* este terminat, dar tipograful este arestat. Sade însuşi se vede întemniţat pentru moderantism.

1794

27 iulie: rechizitoriu al lui Fouquier-Tinville împotriva a douăzeci şi opt de acuzaţi, Sade aflându-se şi el printre ei, dar nu este dus la audieri.
28 iulie (*9 termidor*): executarea celor douăzeci şi cinci de co-acuzaţi, înlăturarea lui Robespierre.
75 *octombrie*: eliberarea lui Sade.

1795

Publicarea romanului *Aline et Valcour*, sub semnătura cetăţeanului S***, şi a lucrării *La Philosophie dans le boudoir*, anonimă.

1796

Vânzarea castelului Lacoste către termidorianul Rovère.

1797

Dificultăţi administrative pentru a-şi face şters numele de pe lista emigraţilor din departamentul Vaucluse, din cauza schimbărilor de prenume şi a confundării lui cu fiii săi, realmente emigraţi.
Publicarea romanului *La Nouvelle Justine, ou les Malheurs de la vertu, suivie de l'Histoire de Juliette, sa sœur ou les Prospérités du vice*, dacă nu cumva data din 1797 să fie antedatarea din prudenţă a unei ediţii din 1799 sau 1800.

1798

Sade şi Marie-Constance Quesnet trăiesc în mizerie.

1799

Într-o scrisoare în care cere ajutor, Sade se prezintă ca „angajat la teatrul de la Versailles". Încă se mai zbate într-o serie de complicaţii administrative pentru a i se recunoaşte faptul că nu a emigrat.

Nouă reprezentare a piesei *Oxtiern*.

Lovitura de stat din 18 brumar: generalul Bonaparte preia puterea şi instituie Consulatul. Numeroşi emigranţi din motive politice şi morale se întorc.

1800

Confiscarea unei întregi ediţii a romanului *Justine*.

Publicarea piesei *Oxtiern ou les Malheurs du libertinage* şi a volumului *Crimes de l'amour, nouvelles héroïques et tragiques, précédées d'une Idée sur les romans*.

Atacat de Villeterque, Sade îi răspunde în *L'Auteur des „Crimes de l'amour" à Villeterque, folliculaire*. Dar denunţările nominale se înmulţesc în presă şi în libelurile satirice.

1801

6 martie: este arestat şi întemniţat la Sainte-Pélagie.

1803

14 martie: după ce a încercat să seducă nişte tineri deţinuţi, Sade este mutat de la Sainte-Pélagie la Bicêtre, apoi, la *27 aprilie*, la Charenton.

1804

Sade serie *Journées de Florbelle ou la Nature dévoilé*, roman al cărui manuscris va fi confiscat de poliţie în *1807* şi mai apoi distrus.

1805

Sade asistă la mesa de Paşti.

1808

Organizează spectacole în interiorul ospiciului.

1812

Scrie *Adélaïde de Brunwick, princesse de Saxe*. Cuplete de circumstanţă pentru vizita monseniorului Maury, arhiepiscop de Paris.

1813

O ultimă legătură cu o tânără de 16 ani.
Scrie *Histoire secrète d'Isabelle de Bavière* şi publică *Le Marquis de Gange*.

1814

2 decembrie: Sade moare. În ciuda testamentului său, este îngropat în stil religios, dar, potrivit ultimei dorinţe, dispare orice urmă a mormântului său.

1904

Eugen Duhren publică la Berlin *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*.

1909

Guillaume Apollinaire publică *L'Œuvre du marquis de Sade. Pages choisies*.

1926

Maurice Heine publică *Historiettes, contes et fabliaux*, dar şi *Dialogue entre un prêtre et un moribond*.

1929

Paul Bourdin publică un volum de *Correspondance inédite*. Maurice Heine se duce la Berlin şi primeşte în numele vicontelui de Noailles manuscrisul *Celor o sută douăzeci de zile ale Sodomei*.

1930

Maurice Heine publică *Infortunes de la vertu*.

1931-1935

Maurice Heine publică *Cent Vingt Journées de Sodome*.

1947

Jean-Jacques Pauvert începe să editeze *Œuvres complètes*. Maurice Nadeau publică o antologie de Sade.

1952

Prima ediţie din *Vie du marquis de Sade* de Gilbert Lely; opera va cunoaşte mai multe adăugiri şi reeditări.

1953

Gilbert Lely publică *Cahiers personnels* (*1803-1804*) *şi Histoire secrète d'Isabelle de Bavière*.

1957

Condamnarea lui]. —). Pauvert pentru că a editat *La Philosophie dans le boudoir*, *La Nouvelle Justine*, *Histoire de Juliette* şi *Les Cent Vingt Journées de Sodome*.

1962-1964

Ediţia de *Œuvres complètes* la Cercle du livre précieux, Gilbert Lely publică *Adélaïde de Brunswick, princesse de Saxe* şi *Notes pour les Journées de Florbelle*.

1966-1967

O nouă ediţie de *Œuvres complètes*, în 16 volume, Georges

Daumas şi Gilbert Lely publică parţial *Voyage en Italie*.

1970

Jean-Jacques Brochier publică *Théâtre*, iar Georges Daumas, *Journal de Charenton*.

1980

G. Daumas şi G. Lely publică *Mélanges littéraires*.

1986

Începutul unei noi ediţii de *Œuvres complètes*, coordonată de Annie Le Brun şi Jean-Jacques Pauvert; primul volum dintr-o biografie de J.-J. Pauvert, *Sade vivant*, volumele următoare apărând între 1989 şi 1990.

1991

Biografie de Maurice Lever, *Donatien Alphonse François, marquis de Sade*.

CELE O SUTĂ DOUĂZECI DE ZILE ALE SODOMEI SAU ŞCOALA LIBERTINAJULUI[1]

Cumplitele războaie pe care Ludovic al XIV-lea le-a avut de purtat pe vremea domniei sale, secătuind finanţele statului şi puterile poporului, au aflat totuşi taina de-a îmbogăţi o groază din aceste lipitori[2] aflate mereu la pânda unor dezastre publice pe care, în loc să le domolească, le stârnesc, tocmai pentru a fi în stare să profite, cu şi mai mult câştig, de pe urma lor. Sfârşitul acestei domnii, atât de-nălţătoare de altfel, este, poate, una dintre epocile Imperiului francez în care s-au văzut cele mai multe asemenea neştiute[3] averi ce nu se vădesc decât în dezmăţuri şi-un lux la fel de-ascunse ca şi ele. Era pe la sfârşitul acestei domnii şi cu puţină vreme înainte ca Regentul să fi încercat, prin acel faimos tribunal cunoscut sub numele de Camera de justiţie, să-i facă pe toţi aceşti nenumăraţi perceptori să dea înapoi tot ce-n mod necinstit câştigaseră[4], când patru dintre ei închipuiră ciudata partidă de dezmăţ despre care vom da seamă. Căci greşeală aţi face de v-aţi închipui că doar prostimea se va fi îndeletnicit cu strânsul acestor biruri[5]; ea

avea în frunte nişte foarte mari seniori. Ducele de Blangis şi fratele său, episcopul de care adunaseră averi imense, sunt dovezi de netăgăduit că nobilimea nu neglija mai mult decât alţii mijloacele de-a se îmbogăţi pe pomenita cale. Aceste două personaje de vază, intim legate şi-n plăceri, dar şi-n afaceri cu celebrul Durcet şi preşedintele de Curval, au fost primele care au plăsmuit desfrâul a cărui poveste o scriem şi, pentru că li-l împărtăşiseră celor doi prieteni, toţi patru deveniră actorii acestor faimoase orgii.

De mai bine de şase ani, aceşti patru libertini, pe care-i unea asemănarea-n bogăţii şi năravuri, se gândiseră să strângă legăturile dintre ei prin alianţe în care dezmăţul avea o parte mult mai mare decât oricare altul dintre motivele ce întemeiază de obicei aceste legături; şi iată care le fuseseră aranjamentele. Ducele de Blangis, văduv după trei soţii, de la una dintre ele rămânându-i două fiice, dându-şi el seama că preşedintele de Curval avea oareşicare poftă de-a se însura cu cea mai mare dintre ele, în ciuda familiarităţilor pe care ştia prea bine că taică-său şi le îngăduise cu ea, ducele, cum spuneam, născoci dintr-o dată întreita înrudire. „O vreţi pe Julie de nevastă, îi spuse el lui Curval; v-o dau fără să stau pe gânduri şi nu pun decât o singură condiţie: aceea că nu veţi fi deloc gelos dacă va continua, deşi soţie-a voastră, să aibă faţă de mine aceeaşi bunăvoinţă pe care din totdeauna a avut-o şi, mai mult, că îmi veţi fi alături în a-l hotărî pe prietenul nostru comun, Durcet, să mi-o dea pe fata lui, Constance, faţă de care vă mărturisesc că nutresc aproape aceleaşi simţăminte ca acelea pe care le aveţi pentru Julie. — Dar, spuse Curval, ştiţi fără-ndoială că Durcet, la fel de libertin ca şi domnia voastră… Ştiu tot ce se poate şti, continuă ducele. Dar lucruri din acestea sunt oare o oprelişte la vârsta şi la modul nostru de-a gândi? Credeţi că vreau o nevastă ca să mi-o fac ibovnică? O vreau ca să-mi slujească toanele, ca să învăluie, ca să acopere o nesfârşită mulţime de mici dezmăţuri tainice pe care mantia himenului le-nfăşoară de minune. Într-un cuvânt, o vreau aşa cum şi domnia-voastră o vreţi pe fiică-mea: credeţi că nu vă cunosc şi scopul, şi dorinţele? Noi, libertinii, ne luăm neveste ca să ne fie sclave; faptul că ne sunt soţii le face mai supuse decât ibovnicele şi ştiţi prea bine cât de râvnită-i tirania în plăcerile la care ne dedăm.”

Între timp, intră şi Durcet. Cei doi prieteni îi spuseră cam ce discutaseră, iar vameşul, încântat de prilejul ce-i îngăduia să-şi mărturisească sentimentele pe care le nutrea şi el faţă de Adélaïde, fiica preşedintelui, îl acceptă pe duce ca ginere cu condiţia ca, la rându-i, Curval să-i devină socru. Cele trei căsătorii nu întârziară să se-ncheie, zestrele fură imense, iar condiţiile puse, aceleaşi. Preşedintele, la fel de vinovat ca şi cei doi fârtaţi ai săi, dezvăluise, fără să-l umple de scârbă pe Durcet, tainicele legături pe care le avea cu propria-i fiică, astfel încât cei trei taţi, voind fiecare să-şi păstreze drepturile, fură de acord, pentru a le lărgi încă şi mai mult, ca cele trei tinere persoane, unite doar prin bunuri şi nume de soţii lor, să nu aparţină prin trup mai mult unuia decât altuia, ci în mod egal fiecăruia dintre ei, cele mai aspre pedepse aşteptându-le dacă s-ar fi gândit să încalce vreuna dintre condiţiile care le subjugau.

Mai era o zi până la încheierea căsătoriilor, când episcopul de deja legat prin plăcere de cei doi prieteni ai fratelui său, propuse să bage în alianţă un al patrulea supus, în cazul în care ceilalţi ar fi binevoit să-l lase să se-alăture celorlalte trei. Acest supus, cea de-a doua fiică a ducelui şi, prin urmare, nepoata sa, îi aparţinea încă şi de mai aproape decât şi-ar fi putut oricine-nchipui. Episcopul se drăgostise cu cumnata sa, iar cei doi fraţi ştiau fără putinţă de-ndoială că existenţa acestei tinere persoane, al cărei nume era Aline, se datora mult mai sigur episcopului decât ducelui: episcopul, care o luase pe Aline, încă din leagăn, în grija sa, n-o văzuse, cum prea bine vă închipuiţi, ajungând la vârsta nurilor fără să râvnească să se bucure de ei. Astfel că, în această privinţă, era pe potriva fârtaţilor săi, iar rezultatul pe care-l propunea prin acest schimb era pe-aceeaşi treaptă de stricăciune sau decădere; dar cum farmecul Alinei şi frageda-i tinereţe erau încă şi mai mari decât acelea ale suratelor sale, nimeni nu şovăi să accepte târgul. Episcopul, ca şi ceilalţi trei, cedă păstrându-şi drepturile, iar fiecare dintre cele patru personaje ale noastre astfel înrudite se trezi, aşadar, soţ cu patru neveste.

Din acest aranjament, pe care e bine să-l amintim întru o mai uşoară lectură, a reieşit, prin urmare: că ducele, tatăl Juliei, deveni soţul Constancei, fiica lui Durcet; că Durcet,

tatăl Constancei, deveni soţul Adélaïdei, fiica preşedintelui; că preşedintele, tatăl Adélaïdei, deveni soţul Juliei, fiica cea mare a ducelui; şi că episcopul, unchiul şi tatăl Alinei, deveni soţul celorlalte trei cedând-o pe Aline prietenilor săi, cu aproape aceleaşi drepturi pe care continua să le păstreze asupra ei.

Fericitele nunţi se ţinură pe un superb domeniu al ducelui, situat în Bourbonnais, şi îi las pe cititori să-şi închipuie orgiile care se făcură aici. Necesitatea de a zugrăvi altele asemenea ne opreşte de la plăcerea pe care am avea-o în a le descrie pe acestea. La întoarcere, cumetria celor patru prieteni deveni astfel şi mai statornică şi, cum e de mare importanţă să-i înfăţişez cât mai bine, un mic amănunt al deşănţatelor lor rânduieli va fi de folos, mi se pare, în a arunca lumină asupra firilor acestor desfrânaţi, până în clipa-n care ne vom opri separat asupra fiecăruia dintre ei pentru a-i descrie încă şi mai temeinic.

Societatea crease un fond comun pe care, rând pe rând şi timp de şase luni, îl administra unul dintre ei; dar banii din acest fond, care nu trebuia să folosească decât plăcerilor, erau nenumăraţi. Imensa lor avere le permitea foarte ciudate lucruri, iar cititorul nu trebuie deloc să se mire când îi voi spune că, pe an, două milioane erau hărăzite doar desfătărilor cărnii şi lubricităţii[6].

Patru faimoase codoaşe şi tot atâţia misiţi[7] nu aveau alte griji decât să le caute, în capitală şi-n provincii, tot ceea ce, de-un sex şi celălalt, le putea pe deplin îndestula senzualitatea. În mod regulat, dădeau laolaltă patru supeuri[190] pe săptămână în patru case de ţară diferite, situate în cele patru zări ale Parisului[8]. La primul dintre aceste supeuri, dedicat doar plăcerilor sodomiei, erau primiţi numai şi numai bărbaţi. De obicei, asistau şaisprezece bărbaţi tineri între douăzeci şi treizeci de ani ale căror nesfârşite putinţe le aduceau celor patru eroi, ca unor femei, cele mai senzuale

---

[190] în limba franceză veche, dejunul (*Ie déjeuner*) era masa de dimineaţă, dineul sau cina (*Ie dâner*), masa de prânz, iar supeul (*le souper*) era masa de seară. În traducere, le-am preluat ca atare, deşi pot crea impresia de bizar şi îngreuna oarecum înţelegerea textului, căci şi vorbitorul de limbă franceză modernă se confruntă cu aceleaşi dificultăţi (*N. T.*).

plăceri. Nu erau aleşi decât după mărimea membrului şi trebuia ca acest superb mădular să fie într-atât de falnic, încât să nu fi putut vreodată pătrunde în vreo femeie. Era aceasta o condiţie esenţială şi, cum nicio cheltuială nu era prea mare, se întâmpla foarte rar să nu fie îndeplinită. Dar pentru a gusta în acelaşi timp toate plăcerile, acestor şaisprezece soţi li se alătura un număr egal de băieţi mult mai tineri şi care aveau să joace rolul unor femei. Erau aleşi cu vârste între doisprezece şi optsprezece ani şi trebuia, pentru a fi acceptaţi, să aibă o prospeţime, un chip, nişte farmece, o înfăţişare, inocenţă şi candoare mult mai mari decât tot ceea ce ar putea zugrăvi penelul meu. Nicio femeie nu putea fi primită la aceste orgii masculine în care se punea în practică tot ceea ce au născocit vreodată Sodoma şi Gomora mai desfrânat. Cel de-al doilea supeu era consacrat domnişoarelor cu bună-creştere care, obligate aici să renunţe la orgolioasa înfăţişare şi obişnuita neruşinare a ţinutei lor, erau silite, din pricina sumelor primite, să se ofere celor mai neobişnuite toane şi, adesea, chiar jignirilor la care! e supuneau după bunul lor plac libertinii. Erau de obicei douăsprezece şi, cum Parisul n-ar fi putut să furnizeze o variaţie a acestui soi atât de des pe cât ar fi trebuit, printre aceste seri erau strecurate altele în care primeau, în acelaşi număr, doar femei cinstite, de la clasa procurorilor începând până la aceea a ofiţerilor. Există mai bine de patru sau cinci mii de femei în Paris, din una sau alta dintre aceste pături sociale, pe care nevoia sau luxul le obligă să ia parte la genul acesta de petreceri; şi nu trebuie decât să ai bani ca să le dibui, iar libertinii noştri, care aveau peste măsură, găseau adesea adevărate minuni în această ciudată categorie socială. Dar degeaba erau femei cinstite, trebuiau să se supună la tot, iar libertinajul, care n-admite niciodată nicio limită, găsea că-i ciudat de-aţâţător să constrângă la nişte mârşăvii şi orori ceea ce natura şi convenţia socială păreau să fi vrut să sustragă de la asemenea încercări. Cine venea trebuia să facă totul şi cum cei patru sceleraţi aveau toate năravurile celui mai ticăloşit şi mai temeinic dezmăţ, această încuviinţare hotărâtoare pentru dorinţele lor nu era mic lucru. Cel de-al treilea supeu era hărăzit celor mai josnice şi mai murdare creaturi cu putinţă. Acest rafinament i se va părea de-a dreptul simplu aceluia

care cunoaşte rătăcirile desfrâului; căci e o mare voluptate să te bălăceşti, ca să zic aşa, în ordură[9] cu făpturi de-această teapă; aici se află deplina uitare de sine, dezmăţul cel mai monstruos, înjosirea totală, iar aceste plăceri, comparate cu cele savurate în ajun sau cu distinsele făpturi ce le-au prilejuit, dau sare şi piper atât unuia, cât şi celuilalt exces. Aici, cum destrăbălarea ajungea la culme, nimic nu era uitat pentru a o înmulţi şi a-i da şi mai multă savoare. În cele şase ceasuri, îşi făceau apariţia vreo sută de curve, iar prea adesea nu toate o sută ieşeau întregi. Dar să nu ne grăbim; acest rafinament ţine de nişte amănunte[10] la care încă n-am ajuns. Cel de-al patrulea supeu era păstrat fecioarelor. Nu erau primite decât dacă aveau între şapte şi cincisprezece ani. Nu conta din ce clasă socială făceau parte, ci doar chipul: se dorea să fie fermecător, şi siguranţa fecioriei lor: trebuiau să fie fete mari. Incredibil rafinament al libertinajului! Căci nu voiau neapărat să culeagă toate aceste roze şi cum ar fi putut, din moment ce erau întotdeauna oferite câte douăzeci, iar din cei patru libertini ai noştri doar doi erau în stare să purceadă la această treabă: unul dintre ceilalţi doi, vameşul, avea un mădular care nu se mai învârtoşa, iar celălalt, episcopul, nu se mai slobozea decât într-un mod care poate, nu tăgăduiesc defel, să dezonoreze o fată mare, lăsând-o cu toate-acestea întreagă. Nu conta, trebuia ca aceste douăzeci de feciorii să fie acolo, iar acelea care nu sufereau stricăciuni din pricina lor deveneau, de faţă cu ei, prada anumitor valeţi la fel de desfrânaţi şi pe care-i aveau mereu în suită din mai multe motive. În afara acestor patru supeuri, se mai petrecea în fiecare vineri seară un altul tainic şi ciudat, mult mai puţin numeros decât celelalte, deşi, poate, nespus mai scump. La acesta nu erau primite decât patru tinere domnişoare de condiţie bună, răpite de la părinţi prin puterea vicleşugului şi-a banilor. Nevestele libertinilor noştri luau aproape întotdeauna parte la acest dezmăţ, iar nesfârşita lor supunere, dăruirea şi serviciile lor îl făceau şi mai aţâţător. Cât despre mâncarea oferită la aceste supeuri, n-are rost să spun cât de îmbelşugată şi aleasă era[11]; niciunul dintre aceste ospeţe nu costa mai puţin ele zece mii de franci şi aici se-alătura tot ceea ce Franţa şi străinătatea pot oferi mai rar şi mai de soi. Găseai la fel de multe şi de fine vinuri şi lichioruri, fructe din

toate anotimpurile le aflai aici chiar şi-n toiul iernii, aşa încât, într-un cuvânt, nu-ncape îndoială că nici masa întâiului monarh de pe acest pământ nu era servită cu atâta lux şi măreţie. Să ne întoarcem acum şi să-i zugrăvim cititorului, atât cât ne stă-n putinţă şi aparte, pe fiecare dintre aceste patru personaje, nu întru frumos, nu pentru a-l ademeni sau prinde-n mreje, ci cu penelul însuşi al naturii care, în ciuda rătăcirilor sale, este adesea sublimă, chiar şi atunci când se cufundă cel mai adânc în desfrânare. Căci, în treacăt să îndrăznim s-o spunem, dacă în crimă nu aflăm acest soi de gingăşie pe care-l are virtutea, nu este ea oare mai sublimă[12], nu are neîncetat un caracter de măreţie şi desăvârşire care este şi va fi mereu mai puternic decât plictisitoarele şi efeminatele farmece ale virtuţii? Ne veţi vorbi despre cât de folositoare este una ori cealaltă? Dar cine suntem noi ca să iscodim legile naturii şi avem noi oare putinţa de-a hotărî dacă nu cumva, viciul fiindu-i la fel de necesar ca şi virtutea, firea ne insuflă poate, în părţi egale, o chemare spre una sau spre cealaltă, din pricina nevoilor ce-o animă[13]? Să mergem însă mai departe.

DUCELE DE BLANGIS, stăpân la optsprezece ani al unei averi deja imense şi pe care, mai apoi, a mărit-o grozav prin birurile-i necinstite, trecu prin toate neajunsurile ce se ivesc unul după altul în jurul unui bărbat tânăr şi bogat, cu bani pe mână, şi care n-are nimic a-şi refuza: aproape întotdeauna într-un asemenea caz, măsura puterilor devine cea a viciilor, iar omul îşi refuză cu atât mai puţine cu cât are mai multe înlesniri în a-şi oferi totul. Dacă natura i-ar fi dăruit ducelui unele calităţi, poate că ele ar fi înlăturat primejdiile poziţiei sale, dar această marnă ciudată[14], ce pare uneori să se-nţeleagă cu norocul pentru ca acesta să-nlesnească toate viciile cu care ea le înzestrează pe anumite fiinţe, fiinţe de la care aşteaptă purtări foarte diferite de cele presupuse de virtute, iar aceasta pentru că ea are nevoie atât de unele, cât şi de altele, natura, zic, menindu-l pe Blangis unei imense bogăţii, îi hărăzise tocmai toate imboldurile, toate pornirile de care era nevoie pentru a se folosi din plin de o asemenea avuţie. Cu o minte foarte-ntunecată şi foarte rea, îi dăruise sufletul cel mai scelerat şi mai nemilos, cu nişte gusturi şi pofte tulburi, din care se ivea înspăimântătorul libertinaj spre

care ducele avea o aşa de straşnică chemare. Se născuse prefăcut, dur, poruncitor, barbar, egoist, pe cât de risipitor pentru plăcerile sale pe-atât de zgârcit când trebuia să fie de folos, mincinos, mâncăcios, beţiv, poltron, sodomit, incestuos, ucigaş, incendiator, hoţ, şi nici măcar o singură virtute nu răscumpăra atâtea vicii. Dar ce zic eu? nu numai că nu proslăvea niciuna, ci le ura şi-adesea era auzit spunând că un bărbat, pentru a fi cu-adevărat fericit în această lume, trebuie nu doar să se dedea tuturor viciilor, ci să nu-şi îngăduie vreodată vreo virtute, iar că problema nu era numai aceea de a face mereu răul, ci chiar de-a nu face niciodată bine. „Există o mulţime de oameni, zicea ducele, ce nu se îndreaptă spre rău decât atunci când pasiunea lor îi poartă într-acolo; întors din rătăcire, sufletul lor netulburat o apucă din nou domol pe calea virtuţii şi, trecându-şi astfel viaţa între lupte şi greşeli, greşeli şi remuşcări, ei îşi află sfârşitul fără s-avem putinţa de a spune, în chip precis, ce rol au jucat pe acest pământ. Asemenea fiinţe, continua el, trebuie că sunt nefericite: întotdeauna şovăielnice, mereu nehotărâte, îşi petrec viaţa toată urând seara ce-au făcut dimineaţa. Pe deplin încredinţaţi că se vor căi pentru desfătările din care se-nfruptă, tremură îngăduindu-şi-le, astfel încât devin deopotrivă virtuoşi în crimă şi criminali în virtute. Firea-mi mult mai hotărâtă, adăuga eroul nostru, nu se va dezminţi vreodată astfel[15]. Nu şovăi niciodată în alegerile mele şi cum sunt întotdeauna sigur că voi afla plăcerea în aceea pe care o fac, nicicând căinţa nu vine să-i tocească farmecul. Neclintit în principii[16], pentru că mi-am format unele sigure încă de la o vârstă fragedă, acţionez mereu pe potriva lor. Ele m-au făcut să cunosc vidul şi neantul virtuţii; o urăsc şi nimeni nu mă va vedea vreodată întorcându-mă la ea. Ele m-au convins că doar viciul e-n măsură să-l facă pe om să simtă această vibraţie morală şi fizică, izvor al celor mai delicioase voluptăţi[17]; lui mă dedau. M-am ridicat de mic deasupra nălucirilor religiei, încredinţat fiind întru totul că existenţa Creatorului este o revoltătoare prostie în care nici măcar copiii nu mai cred. N-am deloc nevoie să-mi siluiesc pornirile pentru a-i face pe plac. De la natură le-am primit şi-aş supăra-o de nu le-aş urma; dacă aşa mi le-a dat, rele, înseamnă că astfel îi sunt de folos. În mâinile sale, nu sunt decât o maşină pe care o mişcă

după cum pofteşte şi toate crimele mele o slujesc; cu cât mă sfătuieşte mai mult întru ele, cu atât are mai mare trebuinţă de acestea: aş fi un prost să nu-i fac pe voie. Aşa că împotrivă-mi nu stau decât legile, dar le desfid; aurul şi puterea mea mă aşază deasupra acestor năpaste de rând care nu trebuie să lovească decât poporul." Dacă cineva îi atrăgea luarea-aminte ducelui că există totuşi la toţi oamenii idei de dreptate şi de nedreptate care nu pot fi decât rodul naturii, din moment ce se regăsesc deopotrivă la toate noroadele şi chiar la acelea care nu-s încă civilizate, el răspundea, netăgăduindu-le, că aceste idei nu sunt vreodată altfel decât relative, că cel mai puternic găseşte întotdeauna foarte drept ceea ce îi pare nedrept celui slab şi că, schimbându-le locurile, ambii în acelaşi timp îşi schimbă şi modul de-a gândi; de unde trăgea concluzia că nu-i cu adevărat drept decât ceea ce face plăcere şi nedrept, decât ceea ce provoacă suferinţă; că, în clipa-n care lua o sută de ludovici din buzunarul unui om, făcea un lucru foarte drept pentru el, deşi păgubitul - trebuie că privea fapta cu un alt ochi; că toate aceste idei nefiind, aşadar, decât arbitrare, acela ce s-ar lăsa înlănţuit de ele ar fi pe de-a-ntregul nebun[18]. Prin judecăţi de-acest soi îşi îndrituia ducele toate metehnele şi, cum avea atâta minte cât e cu putinţă, argumentele sale păreau decisive. Şi fiindcă, prin urmare, îşi făurise purtarea după filosofia sa, ducele, încă din frageda-i tinereţe, se dedase neînfrânat celor mai ruşinoase şi mai extraordinare rătăciri[19]. Tatăl său, murind în floarea vârstei şi lăsându-l, aşa cum am spus, stăpân peste o avere imensă, pusese totuşi o clauză, şi anume aceea că flăcăul o va lăsa pe maică-sa să se bucure, atât cât va mai trăi, de o mare parte a pomenitei avuţii. O asemenea condiţie îi displăcu în curând lui Blangis, iar sceleratul, nevăzând decât otrava care să-l poată împiedica în a i se supune, se hotărî pe loc să se folosească de ea. Dar mişelnicul, începător pe-atunci într-ale viciului, nu-ndrăzni să facă nimic cu mâna lui: o puse pe una dintre surorile sale, cu care trăia în ticăloasă legătură, să se ocupe de-această treabă, lăsând-o să creadă că, dacă o să reuşească, îi va dărui o bucăţică din averea peste care această moarte îl făcea stăpân. Dar tinerei îi fu groază de-această fărădelege, iar ducele, văzând că taina-i rău încredinţată avea, poate, să fie trădată, se hotărî într-o clipită s-o alăture victimei sale pe-

aceea pe care voise să şi-o facă părtaşă. Le duse pe unul dintre domeniile sale de unde cele două nefericite nu se-ntoarseră niciodată. Nimic nu dă mai mult curaj decât o primă crimă rămasă nepedepsită. După această încercare, ducele se dezlănţui. De îndată ce o fiinţă oarecare se-mpotrivea cât de uşor poftelor sale, otrava îşi găsea imediat rostul. De la omorurile necesare trecu în curând la cele înfăptuite din voluptate: în el se ivi această nenorocită rătăcire care ne face să aflăm plăceri în suferinţele semenului; simţi că o comoţie violentă la care un duşman oarecare e supus aduce masei nervilor noştri o vibraţie al cărei efect, iritând spiritele animale ce curg în concavitatea acestor nervi, le sileşte să apese nervii erectori şi să producă după această zguduire ceea ce se numeşte o senzaţie lubrică[20]. Prin urmare, se-apucă să fure şi să omoare, doar din dezmăţ şi libertinaj, aşa cum un altul, pentru a-şi aţâţa aceleaşi pasiuni, se mulţumeşte să se ducă la târfe. La douăzeci şi trei de ani, se hotărî, împreună cu trei fârtaţi într-ale viciului în mintea cărora răsădise propria-i filosofie, să se ducă să oprească la drumul mare un poştalion, să-i siluiască deopotrivă pe bărbaţi şi femei, să-i omoare apoi, să pună mâna pe banii de care aceştia n-aveau neîndoios nicio nevoie şi, în aceeaşi seară, să se afle toţi trei la balul de la Operă ca astfel să-şi dovedească alibiul. Iar crima se petrecu dincolo de-orice închipuire: două fermecătoare domnişoare fură siluite şi ciopârţite în braţele mamei lor; acestei fărădelegi îi alăturară o groază de-alte orori şi nimeni nu-ndrăzni să-l bănuiască. Sătul de-o fermecătoare soţie pe care i-o dăduse taică-său înainte să moară, tânărul Blangis nu-ntârzie să o alăture umbrelor mamei, surorii şi tuturor celorlalte victime ale sale, pentru a se însura cu o fată destul de bogată, care-şi pierduse însă cinstea şi despre care ştia foarte bine că este ibovnica fratelui ei. Era mama Alinei, una dintre actriţele romanului nostru şi despre care a fost vorba mai înainte. Această nevastă de-a doua, degrabă jertfită ca şi prima, făcu loc unei a treia, care-i urmă în curând celei de-a doua. În lume, se spunea că ceea ce îi omora astfel nevestele era imensitatea mădularului său, iar cum acest gigantesc era întru totul adevărat, ducele lăsa să încolţească o părere care ascundea adevărul. Acest înspăimântător uriaş crea, într-adevăr, impresia unui Hercule

sau a unui centaur: ducele măsura cinci picioare şi unsprezece degete, avea nişte membre de-o forţă şi de-o energie, nişte articulaţii de-o vigoare, nişte nervi de-o elasticitate… Adăugaţi la toate acestea un chip bărbătesc şi mândru, ochii negri foarte mari, nişte frumoase sprâncene ca tăciunele, nasul acvilin, dinţii albi, aerul de sănătate şi prospeţime, umerii largi, un trup vânjos, dar desăvârşit croit, nişte buci superbe, cel mai frumos picior din lume, o fire neînduplecată, o forţă de cal şi-o mătărângă ca de catâr, uimitor de păroasă, înzestrată cu putinţa de a-şi pierde sămânţa ori de câte ori poftea într-o zi, chiar şi la vârsta de cincizeci de ani câţi avea pe-atunci, o învârtoşare aproape neîntreruptă în acest mădular ale cărui dimensiuni erau de opt degete de jur-împrejur pe douăsprezece în lungime, şi veţi avea portretul ducelui de Blangis de parcă chiar domniile voastre l-aţi fi desenat[21]. Dar dacă această capodoperă a naturii era aprigă în dorinţele sale, în ce se transforma, dumnezeule mare!, atunci când beţia voluptăţii o încorona? Nu mai era un om, ci un tigru furios. Nenorocire aceluia ce-i slujea în asemenea clipe patimile: urlete înfiorătoare, blasfemii cumplite se-nălţau din pieptu-i umflat, flăcări păreau să-i iasă din ochi, spumega, necheza, ai fi zis că este zeul însuşi al lubricităţii. Şi oricare i-ar fi fost felul de-a se slobozi în astfel de momente, mâinile-i rătăceau neabătut şi-a fost văzut nu doar o dată sugrumând fără prea multă vorbă câte-o femeie în clipa perfidei sale salve. Când îşi venea în fire, cea mai deplină nepăsare în privinţa mârşăviilor pe care tocmai şi le îngăduise lua de îndată locul rătăcirii, iar din această indiferenţă, din acest soi de moleşeală se nasc aproape întotdeauna noi scântei de voluptate. În tinereţe, ducele ţâşnise până şi de optsprezece ori într-o zi, fără ca cineva să-l vadă mai sleit la ultima salvă decât la prima. Şapte sau opt în acelaşi răstimp încă nu-l speriau deloc, în ciuda jumătăţii sale de veac. De mai bine de douăzeci şi cinci de ani, se obişnuise cu sodomia pasivă şi îi suporta atacurile cu-aceeaşi vigoare cu care, o clipă mai apoi, el însuşi le dădea în mod activ, atunci când avea chef să schimbe rolurile. Printr-o prinsoare, făcuse faţă la aproape cincizeci şi cinci de asalturi într-o singură zi. Înzestrat, aşa cum am spus, cu o uimitoare forţă, o singură mână-i era de-ajuns ca să siluiască o fată; o dovedise de mai

multe ori. Într-o zi, făcu rămăşag c-o să sugrume un cal cu picioarele[22], iar animalul crăpă în momentul pe care el îl vestise. Neînfrânările la care se deda la masă erau, dacă-i cu putinţă, încă şi mai fără de măsură decât cele înfăptuite-n pat. E de neînchipuit ce deveneau nenumăratele bucate pe care le înghiţea. De obicei, se ospăta de trei ori pe zi, îndelungat şi din belşug, şi întotdeauna bea câte zece sticle de vin de Bourgogne la o masă; băuse o dată chiar treizeci şi se prindea cu oricine voia că putea să ajungă şi la cincizeci. Însă cum beţia-i lua nuanţa pasiunilor, de îndată ce lichiorurile sau vinurile i se urcau la cap, devenea furios; trebuia să fie legat. Şi, cu toate acestea – dar cine ar fi zis? într-atât e de adevărat că sufletul se potriveşte adesea tare rău cu trupul –, un copil hotărât l-ar fi înspăimântat pe-acest colos, astfel încât din clipa-n care, pentru a scăpa de vreun duşman, nu se mai putea folosi de vicleşuguri sau trădare, el devenea sfios şi laş, iar numai gândul celei mai puţin primejdioase lupte, dar cu egalitate de puteri, l-ar fi făcut să fugă la capătul pământului. Totuşi, urmând datina, făcuse o campanie sau două, dar se dezonorase în asemenea hal, încât părăsise pe loc armata[23]. Susţinându-şi josnicia cu tot atâta spirit pe câtă neruşinare, pretindea sus şi tare că laşitatea nefiind decât dorinţa sa de conservare, unor oameni cu bun-simţ le-ar fi de-a dreptul cu neputinţă să i-o reproşeze ca pe-un cusur.

Păstrând taman aceleaşi trăsături morale şi adaptându-le unei existenţe fizice infinit inferioare celei pe care tocmai am trasat-o, avem portretul EPISCOPULUI DE fratele ducelui de Blangis. Aceeaşi întunecime-n suflet, aceeaşi înclinaţie spre crimă, acelaşi dispreţ pentru religie, acelaşi ateism, aceeaşi mişelie, cu-o minte totuşi mai mlădie şi mai îndemânatică şi cu mai multă artă-n nimicirea victimelor, dar cu o făptură gingaşă, cu un trup mic şi subţirel, o sănătate şubredă, nişte nervi foarte delicaţi, o mai mare căutare în plăceri, puteri de rând, un mădular foarte obişnuit, mic chiar, cruţându-se însă cu o asemenea măiestrie şi pierzând întotdeauna aşa de puţin, încât imaginaţia-i necontenit înflăcărată îi îngăduia să guste, la fel de des ca şi frate-său, plăcerea; de altfel, încerca nişte senzaţii de o asemenea subtilitate, o surescitare într-atât de uimitoare a nervilor, încât leşina adesea în clipa când se slobozea şi-şi pierdea aproape întotdeauna cunoştinţa făcând-

o. Era în vârstă de patruzeci şi cinci de ani, cu o înfăţişare nespus de delicată, ochi destul de frumoşi –, dar cu o gură slută şi nişte dinţi urâţi, trupul alb, fără păr, cu curul mic, însă bine făcut şi cu pula de cinci degete în înconjur pe zece în lungime[24]. Idolatru al sodomiei active şi pasive, dar încă şi mai mult al acesteia din urmă, îşi petrecea viaţa lăsându-se futut în găoază, iar această plăcere care nu cere niciodată vreo mare cheltuială de vlagă se potrivea de minune cu micimea mijloacelor sale. Vom vorbi în altă parte despre celelalte patimi ale sale. Cât despre cele ale burdihanului, le ducea aproape la fel de departe ca şi fratele său, dar punea în ele ceva mai multă senzualitate. Monseniorul, tot atât de scelerat ca şi mai vârstnicul său frate, era, de altfel, purtătorul unor păcate care, neîndoielnic, nu erau cu nimic mai prejos decât faimoasele acţiuni ale eroului pe care tocmai l-am zugrăvit. Ne vom mulţumi să amintim una; va fi de ajuns pentru a-i arăta cititorului de ce era în stare un asemenea om şi ce anume ştia şi putea face, tocmai pentru că înfăptuise ceea ce va citi.

Unul dintre prietenii să, om putred de bogat, se drăgostise cândva cu o fată de condiţie bună, de la care se-alesese cu doi copii, o fetiţă şi un băiat. El nu putuse totuşi s-o ia nicicând de soţie, iar domnişoara devenise nevasta altuia. Ibovnicul acestei nenorocite muri de tânăr, stăpân cu toate-acestea peste o imensă avere; neavând nicio rudă de care să-i pese, se gândi să-şi lase toate bunurile celor două nefericite roade ale aventurii sale. Pe patul de moarte, îi încredinţa episcopului planul său şi-l însărcina cu aceste două imense dote, pe care le împărţi în două portofolii egale şi pe care i le dădu acestuia, rugându-l să se ocupe de educaţia celor doi orfani şi să-i redea fiecăruia ce i se cuvenea, din clipa în care vor fi atins vârsta rânduită de legi. Totodată, îi dădu în seamă prelatului să înmulţească până atunci banii pupililor săi, pentru a le mări astfel avuţia. În acelaşi timp, îi mărturisi că plănuieşte s-o lase veşnic pe mamă în ignoranţa a ceea ce făcea pentru copiii ei şi că vrea ca, sub niciun chip, să nu i se vorbească vreodată despre acest lucru. Apoi, muribundul închise ochii, iar monseniorul se văzu stăpân pe aproape un milion de bilete de bancă şi doi copii. Sceleratul nu şovăi multă vreme înainte de a se hotărî: muribundul nu i se destăinuise decât lui, văduva

trebuie că nu ştia nimic, micuţii nu aveau decât patru sau cinci ani. Spuse lumii că, dându-şi sufletul, prietenul lui îşi lăsase toată averea săracilor şi, chiar din acea zi, pungaşul puse mâna pe ea. Dar nu-i era de ajuns să-i ruineze pe cei doi nefericiţi copii; episcopul, care nu înfăptuia nicicând o crimă fără să se gândească imediat la o alta şi având încuviinţarea prietenului său, îi scoase pe micuţi din neştiuta pensiune unde erau crescuţi şi-i încredinţa unor oameni de-ai lui, hotărându-se din chiar acea clipă să-i pună pe amândoi cât mai curând în slujba perfidelor sale plăceri. Îi aşteptă până la treisprezece ani. Băiatul ajunse primul la această vârstă; se folosi de el, îl mlădie la toate dezmăţurile lui şi[25], cum era nespus de drăgălaş, se desfată cu el aproape o săptămână. Însă copila nu izbuti la fel de bine: se făcu foarte urâtă până la vârsta cu pricina, fără ca nimic să oprească totuşi destrăbălată înflăcărare a sceleratului nostru. Dorinţele fiindu-i îndestulate, se temu ca nu cumva, de-i lăsa în viaţă, copiii să n-ajungă să descopere ceva din taina care-i privea. Îi duse pe un domeniu al fratelui său şi, sigur că avea să regăsească într-o nouă crimă acele scântei de lubricitate pe care tocmai le pierduse slobozindu-se, îi jertfi pe-amândoi cumplitelor sale pasiuni şi le însoţi moartea de nişte episoade aşa. De dezmăţate şi de crude, încât voluptatea-i renăscu în mijlocul chinurilor cu care-i copleşi. Din nefericire, taina e mai mult decât la adăpost şi nu există vreun libertin cât de puţin înrăit în viciu care să nu ştie câtă putere are omorul asupra simţurilor şi cu câtă voluptate stârneşte o slobozire. Este un adevăr cu care cititorul ar fi bine să se înzestreze, înainte să purceadă la citirea unei lucrări nevoite să dezvolte într-atâta acest sistem.

Liniştit de-acum în privinţa tuturor întâmplărilor, monseniorul se-ntoarse la Paris ca să se bucure de rodul nelegiuirilor sale şi fără să simtă nici cea mai mică remuşcare[26], căci înşelase voinţa unui om ce nu putea, prin situaţia în care se găsea, să mai simtă durere sau plăcere.

PREŞEDINTELE DE CURVAL era decanul societăţii. În vârstă de aproape şaizeci de ani şi grozav de vlăguit de-atâta desfrâu, din el nu mai rămăsese aproape decât un schelet. Era mare, uscat, subţire, cu ochii stinşi duşi în găvane, o gură lividă şi bolnavă, bărbia înălţată, nasul lung[27]. Păros ca un

satir, avea un cur ca o scândură şi nişte buci moi ce-i atârnau şi semănau mai degrabă cu două cârpe murdare bălăngănindu-se în înaltul coapselor sale; pielea îi era într-atât de veştejită din cauza loviturilor de bici, încât o răsuceai pe degete fără ca el s-o simtă. În mijloc chiar, se oferea, fără să te osteneşti să depărtezi ceva, o uriaşă cloacă a cărei înspăimântătoare miasmă şi culoare o făceau să semene mai degrabă cu o budă decât cu o gaură de cur; şi, ca o culme a farmecului, intra în micile obiceiuri ale acestui porc sodomit să lase întotdeauna această parte într-o asemenea stare de murdărie, încât în juru-i se vedea fără-ncetare un burlet de vreo două degete grosime. În josul unui pântece pe cât de fleşcăit pe atât de vânăt şi de moale, se zărea, într-o pădure de păr, o sculă care, învârtoşată fiind, putea să aibă cam opt degete lungime pe şapte împrejur; dar nu i se mai întâmpla decât prea arareori să ajungă într-o asemenea stare şi avea nevoie de-o furioasă înşiruire de lucruri pentru a o provoca. Totuşi, se mai împărtăşea din ea de cel puţin două sau trei ori pe săptămână şi-atunci, preşedintele lua la rând fără deosebire toate găurile, deşi cea a creţului unui băieţel i-ar fi fost nespus mai de preţ. Preşedintele fusese circumcis, astfel încât capul mădularului său nu era nicicând acoperit, ceremonie care uşurează mult slobozirea şi la care ar trebui să se supună toţi bărbaţii voluptoşi[28]. Dar una dintre condiţiile sale este ca partea aceasta să fie ţinută cât mai curată: la Curval, era tare departe de-a fi îndeplinită, căci fiind la fel de murdar aici ca şi-n cealaltă, acest cap belit, deja de la natură foarte gros, devenea mai cuprinzător de jur-împrejur cu cel puţin un deget. Având tot corpul deopotrivă de jegos, preşedintele care, la aceasta, alătura metehne pe puţin la fel de porceşti ca şi persoana-i, devenea un personaj a cărui apropiere destul de urât mirositoare ar fi putut să nu placă la toată lumea: dar fârtaţii lui nu erau oameni care să se scandalizeze pentru aşa puţin lucru şi nici măcar nu-i vorbeau despre toate acestea. Puţini bărbaţi au fost vreodată pe-atât de slobozi şi dezmăţaţi ca preşedintele; dar, pe de-a-ntregul plictisit, cu totul îndobitocit, nu-i mai rămâneau decât depravarea şi desfrâul ticăloşit al libertinajului. Trei ceasuri de samavolnicii şi încă de samavolnicii dintre cele mai mârşave erau necesare pentru a obţine de la el vreun tremur

voluptos. Cât despre slobozirea-i, deşi i se întâmpla mult mai adesea decât învârtoşarea şi aproape o dată în fiecare zi, era totuşi aşa de greu de căpătat sau nu avea loc decât purcezând la nişte lucruri atât de ciudate şi de cele mai multe ori atât de crude sau scârbavnice, încât cei puşi în slujba plăcerilor sale renunţau de multe ori, iar de-aici se năştea în el un fel de lubrică furie care, uneori, prin urmările ei, izbândea mai bine decât eforturile lui. Curval era atât de înfundat în smârcul viciului şi al libertinajului, încât îi devenise cu neputinţă să vorbească despre altceva. Necontenit, atât pe buze cât şi în inimă, avea cele mai împuţite vorbe şi le amesteca în modul cel mai energic cu hule şi blesteme oferite de adevărata scârbă pe care-o nutrea, după pilda confraţilor săi, pentru ceea ce ţinea de religie. Această tulburare a spiritului, mărită încă şi mai mult de beţia aproape neîntreruptă în care-i plăcea să se păstreze, îi dădea, de câţiva ani, un aer de imbecilitate şi de îndobitocire care-i aducea, zicea el, cele mai dragi desfătări. Născut hulpav şi beţiv, doar el era în stare să-i ţină piept ducelui, şi-l vom vedea, de-a lungul acestei istorisiri, înfăptuind nişte isprăvi de acest soi care îi vor mira neîndoielnic pe cei mai faimoşi dintre mâncăii noştri. De mai bine de zece ani, Curval nu-şi mai îndeplinea funcţia, nu doar pentru că nu mai era în stare, dar cred că, chiar de-ar fi putut, şi tot ar fi fost rugat să se lipsească de ea pentru totdeauna.

Curval dusese o viaţă tare libertină, toate soiurile de rătăciri îi erau familiare, iar cei care-l cunoşteau mai bine tare îl bănuiau că imensa avere de care se bucura nu-i revenise decât prin două sau trei înfiorătoare crime. Oricum ar fi, se pare că, în ceea ce priveşte întâmplarea ce urmează, acest soi de samavolnicie avea arta de a-l mişca puternic şi tocmai acestei uneltiri care, din nefericire, făcu oareşice vâlvă, îşi datoră el înlăturarea de la Curte. O vom povesti pentru a-i oferi cititorului o idee despre firea lui.

În vecinătatea palatului lui Curval, trăia un nefericii hamal care, tată al unei încântătoare copile, nutrea, un lucru tare caraghios, simţăminte[29]. Deja de vreo douăzeci de ori, mesaje de tot felul le veniseră încercând să-i corupă pe acest nenorocit şi pe muierea lui prin nişte propuneri referitoare la fiica lor, dar fără să-i poată clinti, iar Curval, cel care trimitea aceste solii şi pe care înmulţirea refuzurilor nu făcea altceva

decât să-l irite, nu mai ştia ce să născocească pentru a se desfăta cu fetiţa şi pentru a o supune deşănţatelor sale toane, când puse la cale pur şi simplu tragerea pe roată a tatălui ca s-o aducă pe fiică în palul lui. Mijlocul fu pe cât de bine gândit, pe-atât de bine săvârşit. Doi sau trei netrebnici tocmiţi de preşedinte îşi făcură treaba şi, înainte de sfârşitul lunii, nenorocitul hamal fu târât într-o crimă imaginară care, chipurile, fusese înfăptuită la uşa lui şi care-l duse imediat în temniţa de la Conciergerie. Bineînţeles că preşedintele îşi luă degrabă în seamă această afacere şi, cum n-avea chef s-o lase să tărăgăneze, în trei zile, mulţumită netrebniciilor şi banilor săi, nefericitul hamal fu condamnat să fie tras de viu pe roată, fără să fi săvârşit nicicând vreo altă crimă decât aceea de a fi vrut să-şi apere onoarea şi s-o păstreze pe aceea a fiicei sale. Între timp, o luară de la capăt cu stăruirile. Mama fu căutată, i se arătă că numai de ea depinde să-şi salveze soţul, că, dacă-l mulţumea pe preşedinte, neîndoielnic el îi va smulge bărbatul din cumplita soartă ce-l aştepta. Nicio nehotărâre nu mai era cu putinţă. Femeia ceru sfat: netrebnicii ştiau prea bine la cine avea să se ducă, poveţele fuseseră cumpărate, iar oamenii cu pricina răspunseră fără întârziere că nu trebuie să şovăie nicio clipă. Nefericita îşi duce ea însăşi copila ce plângea la picioarele judecătorului ei; acesta-i făgăduieşte vrute şi nevrute, dar n-avea nici pe departe chef să-şi ţină cuvântul. Nu numai că se temea, ţinându-şi-l, ca bărbatul salvat să nu vină să facă vâlvă văzând cu ce preţ i se lăsase viaţa, dar sceleratului i se părea chiar un deliciu încă şi mai picant să primească ceea ce voia fără să fie obligat să dea nimic, îi oferise astfel nişte episoade[30] de nemernicie minţii sale a cărei perfidă lubricitate o simţea crescând; şi iată la ce se dedă ca s-aducă în scenă toată infamia şi toată desfătarea care-i statură în puteri. Palatul i se-nălţa în faţa unei pieţe unde sunt omorâţi uneori criminalii la Paris şi, cum fărădelegea fusese înfăptuită în acel cartier, el obţinu ca execuţia să fie dusă la bun sfârşit în locul cu pricina. La ceasul indicat, făcu în aşa fel încât soţia şi fiica nefericitului să se afle la palat. Toiul era bine încuiat pe partea ce dădea spre piaţă, astfel că, din odăile unde erau ţinute victimele, nu se vedea nimic din cele ce se puteau întâmpla acolo[31]. Sceleratul, care ştia ora precisă a execuţiei, se folosi chiar de clipa aceea

pentru a lua fecioria copilitei în chiar braţele mamei ei şi totul fu cu atâta îndemânare şi precizie aranjat, încât netrebnicul se slobozea în curul fetei în momentul în care tatăl îşi dădea sufletul[32]. De-ndată ce sfârşi: „Veniţi să priviţi”, le spuse el celor două prinţese ale sale, deschizând o fereastră ce dădea spre piaţă, „veniţi să vă uitaţi cum mi-am ţinut eu cuvântul”. Iar nefericitele îşi văzură, una tatăl, cealaltă soţul, murind în mâinile călăului. Ambele se prăbuşiră leşinate, însă Curval prevăzuse totul: acest leşin era agonia lor, amândouă fuseseră otrăvite şi nu mai deschiseră niciodată ochii. Oricâte prevederi îşi luă ca să-nvăluie întreaga faptă în umbrele celui mai adânc mister, ceva tot se auzi: nimeni nu ştiu de moartea femeilor, dar fu aprig bănuit că dăduse dovadă de prea mult zel în afacerea soţului. Motivul fu pe jumătate cunoscut, iar toate acestea îi aduseră în sfârşit pensionarea. Din acest moment, Curval, care nu mai avea de ce să păstreze aparenţele, se aruncă într-un alt ocean de greşeli şi crime. Puse să i se caute pretutindeni victime, pentru a le jertfi perversităţii gusturilor sale. Printr-un rafinament de grozavă cruzime şi totuşi nu prea greu de-nţeles, tagma nefericiţilor era aceea asupra căreia îi plăcea cel mai mult să-şi azvârle urmările perfidei sale furii. Avea mai multe femei care-i căutau, zi şi noapte, în hambare şi cocioabe, tot ceea ce putea mizeria să ofere mai părăsit de Dumnezeu şi, prefăcându-se că le vine în ajutor acestor făpturi, fie le otrăvea, felul acesta fiind unul dintre cele mai delicioase de a-şi petrece timpul, fie le ademenea la el acasă şi le jertfea el însuşi ticăloşitelor sale năravuri. Bărbaţi, femei, copii, totul era bun pentru perfida-i furie şi astfel înfăptuia nişte samavolnicii care i-ar fi dus de mii de ori capul pe eşafod, de n-ar fi fost numele-i şi banii ce-l feriră de fiecare dată. Nu-i greu de-nchipuit că o astfel de fiinţă nu avea mai multă credinţă decât cei doi fârtaţi ai săi; o ura din răsputeri cu un suveran dispreţ, dar odinioară tăcuse mai multe pentru a o stârpi din inimi, căci, profitând de mintea ce-o avea pentru a scrie împotriva ei, era autorul mai multor lucrări cu nemaipomenite urmări, iar izbânzile sale, de care-şi amintea neîncetat, îi erau încă printre cele mai dragi voluptăţi[33].

Cu cât înmulţim obiectele desfătărilor noastre…

Să introduci[191] *aici portretul lui Durcet*; *aşa cum este el în caietul ÎS*, *cu coperte roz*[34], *apoi*, *după ce l-ai terminat cu următoarele cuvinte din caiet*:… gingaşii ani ai copilăriei, cont*inuă astfel:*

DURCET are cincizeci şi trei de ani, este mic de înălţime, îndesat, gras, foarte greoi, cu un chip plăcut şi neofilit, pielea foarte albă[35], întreg trupul, şi mai ales şoldurile şi bucile, fiindu-i întru totul ca ale unei femei; curul îi este fraged, gras, tare şi rotunjor, dar nemaipomenit de lăbărţat prin obiceiul sodomiei; pula îi este uimitor de mică: de-abia are două degete de jur-împrejur pe patru lungime; nu i se mai scoală deloc; se sloboade rar şi cu mare greutate, puţin şi întotdeauna are înainte spasme ce-l aruncă într-un fel de furie care-l împinge la crimă; are ţâţe ca o femeie, o voce dulce şi plăcută, şi-i foarte cinstit în lume, deşi mintea-i este cel puţin la fel de depravată ca aceea a confraţilor săi; coleg de şcoală al ducelui, se desfată şi-acum zi de zi împreună, iar una dintre marile plăceri ale lui Durcet este aceea de a-şi lăsa găoaza dezmierdată de enormul mădular al ducelui.

Aceştia sunt, într-un cuvânt, dragă cititorule, cei patru sceleraţi cu care o să te fac să-ţi petreci câteva luni. şi i-am înfăţişat cât am putut mai bine ca tu să-i cunoşti până-n străfunduri şi ca nimic să nu te mire în povestirea diferitelor lor rătăciri. Mi-a fost cu neputinţă să intru prea adânc în amănuntele metehnelor lor: de şi le-aş fi dezvăluit, aş fi dăunat farmecului şi planului principal al acestei lucrări. Dar pe măsură ce vom depăna povestirea, nu va trebui decât să-i urmăm cu băgare de seamă şi le vom descâlci cu uşurinţă micile păcate şi soiul de manie voluptoasă care-l desfată cel mai bine pe fiecare în parte. În mare, tot ce putem spune acum este că sodomia le era, în general, pe plac, că toţi patru o luau în mod regulat la buci şi că toţi patru iubeau de-a dreptul cururile. Totuşi, ducele, oarecum din pricina uriaşei sale mătărângi şi mai degrabă, fără îndoială, din cruzime

---

[191] în adnotările sale, Sade – aristocrat nevoit să-şi renege, într-o anumită perioadă a vieţii, originea nobilă – vorbeşte despre sine când la persoana a II-a plural, când la persoana a II-a singular. În traducerea acestora, am folosit numai singularul, pentru evitarea confuziilor (*N. T.*).

decât din înclinaţie, încă futea pizde cu cea mai mare plăcere. Aşa şi, uneori, preşedintele, dar mai rar. Cât despre episcop, le ura cu un atât de-nalt dispreţ, încât numai vederea lor l-ar fi făcut să nu i se mai scoale vreme de şase luni. În toată viaţa lui, nu futuse decât o pizdă, aceea a cumnată-sii, şi numai ca să aibă un copil care să-i poată oferi într-o zi plăcerile incestului; am văzut cum i se împlinise dorinţa, în ceea ce-l priveşte pe Durcet, idolatriza curul cu cel puţin la fel de multă înflăcărare ca şi episcopul, dar desfătarea pe care-o afla în el era mai mult o toană; atacurile sale favorite se-ndreptau spre un al treilea templu. Urmarea ne va dezvălui misterul.

Să încheiem anumite portrete hotărâtoare întru înţelegerea acestei lucrări şi să le oferim acum cititorilor o idee despre cele patru neveste ale acestor respectabili soţi.

Ce deosebire! CONSTANCE, soţia ducelui şi fiica lui Durcet, era o femeie înaltă, subţire, ca o icoană de frumoasă şi plămădită de parcă Graţiilor le-ar fi plăcut s-o împodobească. Dar eleganţa taliei nu dăuna cu nimic prospeţimii sale: nu era mai puţin rotunjoară şi durdulie, iar cele mai delicioase forme, oferindu-se sub o piele mai albă decât crinii, împlineau adesea închipuirea că Amorul însuşi se îngrijise s-o făurească. Chipul îi era puţin cam prelung, trăsăturile, extraordinar de nobile, cu mai multă semeţie decât drăgălăşenie şi mai multă măreţie decât fineţe. Ochii îi erau mari, negri şi strălucitori, gura, extrem de mică şi împodobită cu cei mai frumoşi dinţi pe care ni i-am putea imagina; avea limba mică, îngustă, de cel mai frumos roşu-stacojiu, iar respiraţia-i era mai dulce decât mireasma însăşi a trandafirului. Avea sânii mari, foarte rotunzi, de albeaţa şi tăria alabastrului; şoldurile ei, nemaipomenit de cambrate, duceau, pe-o delicioasă pantă, la cel mai desăvârşit şi mai măiestrit croit cur pe care-l va fi făurit de multă vreme natura. Era de cea mai plină rotunjime, nu foarte mare, dar tare, alb, durduliu, şi nu se deschidea decât pentru a oferi găurica cea mai curată, cea mai drăguţă şi mai delicată; o nuanţă de-un trandafiriu dintre cele mai fragede colora acest cur, încântător azil al celor mai dulci plăceri ale lubricităţii. Dar, dumnezeule mare! cât de puţină vreme îşi păstră toate aceste farmece! Patru sau cinci atacuri ale ducelui îi ofiliră în curând toată frumuseţea, iar după căsătorie, Constance nu mai fu în scurtă vreme decât

imaginea unui mândru crin pe care furtuna tocmai l-a scuturat. Două coapse rotunde şi desăvârşit de bine făcute susţineau un alt templu, fără îndoială că mai puţin delicios, dar care-i oferea adeptului atâtea farmece, încât în van ar încerca pana mea să le zugrăvească. Constance era aproape fecioară când ducele o luă de soţie, iar tatăl ei, singurul bărbat pe care-l cunoscuse vreodată, o lăsase, aşa cum am spus, intru totul întreagă înspre partea aceea. Cele mai frumoase cosiţe negre, căzându-i în zulufi pe umeri şi, atunci când se dorea, până la drăgălaşul perişor de-aceeaşi culoare ce-i umbrea delicioasa pizdulice, se transformau într-o nouă podoabă pe care vinovat aş fi fost de-aş fi uitat-o şi prin care îngerească făptură, în vârstă de aproape douăzeci şi doi de ani, era desăvârşită în toate farmecele cu care natura poate să răsfeţe o femeie. La toate aceste podoabe, Constance alătura o vorbă clară, plăcută şi chiar mai aleasă decât ar fi trebuit în trista situaţie în care o aruncase soarta, căci îi simţea întreaga oroare şi ar fi fost neîndoielnic mult mai fericită de-ar fi avut nişte percepţii mai puţin delicate. Durcet, care o crescuse mai degrabă ca pe-o curtezană decât ca pe propria-i fiică şi care se străduise s-o înzestreze cu talente şi nu cu moravuri, nu izbutise totuşi niciodată să nimicească în inima ei principiile de cinste şi virtute pe care natura, se pare, le gravase acolo după bunu-i plac. Nu avea nicio religie, căci nu i se vorbise nicicând despre aşa ceva şi nimeni nu-i permisese vreodată să şi-o arate în niciun fel, însă toate acestea nu stinseseră înăuntru-i pudoarea şi fireasca modestie ce nu depind de nălucirile credinţei şi care, într-un suflet curat şi sensibil, se şterg cu mare greutate. Nu părăsise niciodată casa tatălui ei, iar sceleratul, încă de când împlinise doisprezece ani, o pusese să slujească desfrânatelor lui plăceri. Află multe deosebiri în cele pe care le gusta ducele cu ea; trupu-i avu în mod vădit de suferit din pricina acestei enorme distanţe şi, chiar a doua zi după ce ducele îi luase fecioria în chip sodomit, ea căzu grav bolnavă: crezură că rectul îi este străpuns. Dar tinereţea, sănătatea şi efectul câtorva topice salutare[36] îi redară în curând ducelui putinţa de-a folosi această cale interzisă, iar nenorocita Constance, silita să se deprindă cu acest chin de zi cu zi care nu era şi singurul, se restabili pe deplin şi se obişnui cu totul.

ADÉLAÏDE, soţia lui Durcet şi fiica preşedintelui, era de-o frumuseţe poate chiar mai mare decât cea a Constancei, dar într-un gen cu totul diferit. Era în vârstă de douăzeci de ani, micuţă, subţire, grozav de gingaşă şi de delicată, bună de pus într-o icoană, cu cele mai frumoase cosiţe bălaie ce s-au văzut vreodată. Un aer de bunăvoinţă şi sensibilitate, ce-i cuprindea întreaga persoană şi mai ales chipul, o făcea să pară o eroină de roman. Ochii ei, nemaipomenit de mari, erau albaştri; exprimau totodată tandreţe şi bun-simţ. Două sprâncene mari şi subţiri, dar aparte încondeiate, împodobeau o frunte nu prea înaltă, dar de o nobleţe, de aşa un farmec, de-ai fi zis că era chiar templul pudorii. Nasul ei mic, puţin cam îngust în partea de sus, cobora lin într-o formă pe jumătate acvilină. Buzele-i erau delicate, mărginite de cel mai strălucitor roşu-stacojiu, iar gura, un pic cam mare, singurul cusur al dumnezeieştii sale fizionomii, nu se deschidea decât pentru a arăta treizeci şi două de perle pe care natura părea să le fi împrăştiat printre trandafiri. Avea gâtul puţin prea lung, ivindu-i-se năstruşnic din trup, şi, printr-o obişnuinţă destul de firească, capul îi era întotdeauna puţin aplecat înspre umărul drept, mai ales când asculta pe cineva; însă câtă graţie nu-i hărăzea această interesantă atitudine! Ţâţele îi erau mici, foarte rotunde, foarte tari şi foarte sumeţe, dar de-abia aveai cu ce să umpli o palmă; erau ca două merişoare pe care, în joacă, Amorul le-ar fi adus acolo din grădina mamei sale. Pieptul îi era cam strâmt şi totuşi foarte gingaş. Pântecele îi era neted şi ca din satin; perişorul blond şi rar întrupa peristilul templului în care Venus părea să-şi ceară ofranda. Acest templu era strâmt, într-atât chiar că nu puteai să vâri nici măcar un deget fără s-o faci să ţipe şi, totuşi, mulţumită preşedintelui, de mai bine de zece ani biata copilă nu mai era fecioară, nici în această parte şi nici în delicioasa cealaltă, cea pe care trebuie încă s-o zugrăvim. Câte farmece n-avea acest al doilea templu, ce scoborâş aveau şalele, ce croi fesele, ce de albeaţă şi roşeaţă contopite! dar ansamblul era puţin cam prea mic. Delicată în toate formele sale, Adélaïde era mai degrabă eboşa[37] decât modelul frumuseţii; ca şi cum natura n-ar fi vrut decât să indice în Adélaïde ceea ce pronunţase atât de maiestuos în Constance. De-ai fi întredeschis acest cur delicios, un boboc de trandafir şi s-ar fi

oferit, iar natura voia să ţi-l înfăţişeze în întreaga prospeţime şi-n cel mai dulce roşu-aprins! Dar ce strâmtime, ce micime! preşedintele izbutise numai după nesfârşite osteneli şi nu mai avusese putinţa să-şi reînnoiască asalturile decât de două sau de trei ori. Durcet, mai puţin năzuros, n-o făcea prea nefericită în această privinţă, însă de când îi devenise soţie, prin câte alte crude bunăvoinţe, prin câte alte primejdioase supuneri, nenumărate, nu era ea nevoită să-şi cumpere această mică binefacere? Şi, altminteri, lăsată fiind la bunul plac al celor patru libertini, căci astfel devenea prin ceea ce se hotărâse, câte nemiloase asalturi nu mai avea ea de-ndurat, şi-n genul cu care o blagoslovea Durcet, şi-n toate celelalte! Adélaïde avea sufletul pe care l-ai fi bănuit văzându-i chipul, adică grozav de romanesc; locurile singuratice erau acelea pe care le căuta cu cea mai mare plăcere şi-aici vărsa adesea nevoite lacrimi, lacrimi pe care nimeni nu le studiază îndeajuns şi pe care presentimentul le smulge, se pare, naturii[38], îşi pierduse, nu de multă vreme, o prietenă pe care o diviniza, iar această îngrozitoare pierdere îi venea neîncetat în minte. Cum îşi cunoştea prea bine tatăl şi cum ştia cât de departe ducea acesta rătăcirea, era încredinţată că tânăra-i prietenă a devenit victima ticăloşiilor preşedintelui, căci acesta nu izbutise niciodată s-o hotărască să-i acorde anumite lucruri, iar faptul nu era departe de adevăr. Îşi închipuia că, într-o zi, la fel i se va întâmpla şi ei, ceea ce nu era cu neputinţă. Preşedintele nu fusese, în privinţa religiei, la fel de atent cu ea cum fusese Durcet cu Constance şi lăsase să se nască şi să se oblojească[39] prejudecata, crezând că discursurile şi cărţile sale ar distruge-o cu uşurinţă. Se înşelă: religia este hrana unui suflet de complexitatea celui al Adélaïdei[40]. Degeaba îi ţinu predici preşedintele, degeaba o puse să citească, tânăra rămase credincioasă, iar toate aceste lucruri împotriva firii pe care nu le împărtăşea deloc, pe care le ura şi cărora le căzuse victimă, erau departe de a-i deschide ochii asupra nălucirilor care făceau bucuria vieţii sale. Se ascundea ca să se roage la Dumnezeu, se furişa pentru a-şi îndeplini îndatoririle de creştină şi, neabătut, era mereu pedepsită foarte sever, fie de tatăl ei, fie de soţul ei, de îndată ce unul sau celălalt băga de seamă. Adélaïde suferea totul cu răbdare, încredinţată fiind că Cerul o va răsplăti într-o bună

zi. De altfel, firea îi era la fel de cuminte ca şi mintea, iar dorinţa de a face bine, una dintre virtuţile care o îmboldeau cel mai mult să-şi urască tatăl, mergea până la exces. Curval, supărat de-acest josnic soi de sărăcie cu duhul, nu încerca decât s-o umilească, s-o înjosească încă şi mai mult ori să-şi găsească astfel victime[41]; darnica-i fiică, dimpotrivă, s-ar fi lipsit de propriile mijloace de trai pentru a le oferi săracului şi-adeseori a fost văzută mergând să-i ducă pe ascuns toate sumele menite plăcerilor. În sfârşit, Durcet şi preşedintele o dojeniră şi-o mustrară aşa de bine, că-i îndreptară această silnicie şi o lăsară fără absolut nicio leţcaie. Nemaiavând să-i ofere nenorocitului altceva decât propriile-i lacrimi, Adélaïde încă se ducea să Ie răspândească peste suferinţele lui, iar inima-i neputincioasă, dar tot sensibilă, nu putea să înceteze de a bate întru virtute. Într-o zi, află că o nefericită femeie avea să-şi ofere fiica ca pe-o curvă preşedintelui, silită fiind de mizeria cruntă în care se zbătea. Deja, desfrânatul, încântat, se pregătea pentru această desfătare în genul celei care-i plăcea mai mult; Adélaïde îşi vându în taină una dintre rochii, îi dărui de îndată banii mamei şi-o întoarse, prin acest mic ajutor şi-o predică scurtă, de la crima pe care se pregătea s-o înfăptuiască. Când auzi preşedintele (fata nu era încă măritată), se dedă împotriva ei la asemenea cruzimi, că o ţintui la pat cincisprezece zile, iar toate acestea fără ca nimic să poată opri efectul tandrelor mişcări ale acestui suflet sensibil.

JULIE, soţia preşedintelui şi fiica cea mai mare a ducelui, le-ar fi umbrit pe primele două, de n-ar fi avut un cusur fatal după părerea multor oameni şi care, poate, hotărâse de unul singur pasiunea lui Curval pentru ea, într-atât este de adevărat că efectele pasiunilor sunt de neînchipuit şi că sminteala lor, rod al scârbei şi al îndestulării, nu poate fi comparată decât cu rătăcirile lor. Julie era mare, bine făcută, deşi foarte grasă şi rotunjoară, avea cei mai frumoşi ochi cu putinţă, un nas încântător, trăsăturile clare şi graţioase, cel mai frumos păr şaten, trupul alb şi delicios de durduliu, un cur care i-ar fi putut sluji de model chiar aceluia sculptat de Praxiteles[42], pizda fierbinte, strâmtă şi atât de desfătătoare pe cât poate fi un asemenea loc, coapsa frumoasă şi piciorul fermecător, dar gura cel mai rău împodobită, cu dinţii cei mai

împuţiţi, şi o murdărie nărăvită pe tot restul trupului şi, mai ales, la cele două temple ale lubricităţii, că nicio altă fiinţă, repet, nicio altă fiinţă în afara preşedintelui, supus aceloraşi cusururi şi iubindu-le fără îndoială, nicio alta, desigur, în ciuda tuturor farmecelor sale, nu s-ar fi apropiat de Julie. Însă Curval era nebun după toate acestea: îşi aduna cele mai divine plăceri de pe această gură care putea, era în delir când o săruta, iar în ceea ce priveşte necurăţenia-i firească, nici prin gând nu-i trecea să i-o reproşeze, ba dimpotrivă îl zădăra şi reuşise, în sfârşit, s-o facă să bage pentru totdeauna divorţ de apă[43]. Acestor neajunsuri, Julie le mai adăuga câteva altele, dar, neîndoielnic, mai puţin dezagreabile: era foarte mâncăcioasă, avea o înclinaţie spre băutură, puţină virtute şi cred că, de-ar fi îndrăznit, curvăsăria ar fi speriat-o mult prea puţin. Crescută de duce într-o totală delăsare a principiilor şi moravurilor, ea adopta îndeajuns această filosofie şi fără îndoială că-n orice privinţă putea să fie o destrăbălată; însă, printr-un efect încă şi mai ciudat al libertinajului, se întâmplă adeseori ca o femeie înzestrată cu aceleaşi cusururi ca şi noi să ne placă mult mai puţin în desfătările noastre decât una ce nu are decât virtuţi: una ni se aseamănă, nu o facem să se ruşineze; alta se sperie şi iată un farmec sigur în plus. Ducele, în ciuda enormităţii pulii sale, se bucurase de propria-i fiică, dar fusese silit să o aştepte până la cincisprezece ani şi, în pofida acestui fapt, nu putuse evita marile stricăciuni pe care ea le suferise în timpul drăgostelii, atât de mari, încât, având chef să o mărite, trebuise să pună capăt desfătărilor sale şi să se mulţumească cu nişte plăceri mai puţin primejdioase, deşi măcar la fel de obositoare. Julie nu trăgea prea multe foloase de pe urma preşedintelui, despre care ştim c-avea un ditamai vâjgalăul, şi, de altfel, oricât de murdară ar fi fost ea însăși din nepăsare, nu-i plăcea deloc mizeria desfrânată precum era aceea a preşedintelui, dragul ei soţ.

ALINE, sora mai mică a Juliei şi cu-adevărat fiica episcopului, era foarte departe şi de obiceiurile, şi de firea, şi de cusururile soră-sii. Era cea mai tânără dintre cele patru: de-abia de împlinise optsprezece ani; avea o mutrişoară interesantă, fragedă şi aproape inteligentă, un năsuc obraznic, doi ochi negri plini de vioiciune şi grăitori, o gură delicioasă, un mijlocel mlădiu, deşi cam împlinit, cărnoasă,

pielea cam oacheşă, dar fină şi frumoasă, curul un pic cam mare, dar bine făcut, cele mai voluptoase fese care s-ar fi putut oferi privirii libertinului, un perişor negru şi drăgălaş, fofoloanca puţin cam joasă, după aşa-numitul stil englezesc, dar întru totul strâmtă, iar atunci când fu dăruită adunării, era întru totul fecioară. Şi încă mai era astfel, în timpul partidei a cărei poveste o scriem, şi vom vedea cum îi fu nimicită neprihănirea. În privinţa fecioriei găoazei sale, de mai bine de opt ani, episcopul se bucura de ea tihnit, în fiecare zi, dar fără să o fi făcut pe iubita-i fiică să-i prindă gustul, căci, în ciuda aerului său poznaş şi hazliu, ea nu i se deda totuşi decât din supuşenie şi încă nu dovedise că fie şi-o uşoară plăcere ar fi făcut-o părtaşă la infamiile a căror victimă zilnică era. Episcopul o lăsase într-o adâncă ignoranţă; de-abia de ştia să citească şi să scrie şi habar n-avea ce este aceea religie. Firea-i era ca de copil, răspundea cu drăgălăşenie, se juca, îşi iubea mult sora, îl dispreţuia profund pe episcop şi se temea de mama focului de duce. În ziua nunţii, când se văzu goală în mijlocul a patru bărbaţi, plânse şi făcu, de altfel, tot ce voiră ei, dar fără plăcere şi fără chef. Era cumpătată, foarte curată şi nu avea niciun alt cusur decât o mare lene, nepăsarea domnind peste toate faptele şi întreaga ei făptură, în pofida vioiciunii pe care ochii ei o vesteau. Îl ura pe preşedinte aproape la fel de mult ca şi pe unchi-său, iar Durcet, care, cu toate acestea, n-o cruţa deloc, era totuşi singurul faţă de care părea să n-aibă niciun fel de silă.

Acestea erau, prin urmare, cele opt personaje principale cu care o să te fac să vieţuieşti, dragul meu cititor. E vremea acum să-ţi dezvălui obiectul neobişnuitelor plăceri pe care şi le propuneau.

Printre adevăraţii libertini, e fapt ştiut că senzaţiile comunicate prin organul auzului[44] sunt cele care desfată cel mai mult şi ale căror impresii sunt cele mai vii. Aşadar, cei patru sceleraţi ai noştri, care voiau ca voluptatea să se impregneze în inimile lor pe-atât de mult şi de adânc pe cât putea ea să pătrundă, născociseră, în acest scop, un lucru destul de ciudat. Era vorba ca, după ce se vor fi înconjurat de tot ceea ce putea să satisfacă, şi încă cel mai bine, toate celelalte simţuri prin lubricitate, să asculte astfel povestirea,

în cele mai mici detalii[45] şi în bună rânduială, a tuturor diferitelor rătăciri ale acestui dezmăţ, toate ramurile sale, toate atenansele[46] sale, ceea ce, în limba libertinajului se numeşte, într-un cuvânt, toate pasiunile sale[47]. E de neînchipuit în ce măsură le variază omul, atunci când imaginaţia i se-nflăcărează. Diferenţa dintre ei, excesivă în toate celelalte manii, în toate celelalte gusturi ale lor, este încă şi mai mare în acest caz, iar cine ar putea prinde şi detalia aceste rătăciri ar înfăptui, poate, una dintre cele mai frumoase lucrări ce s-a văzut vreodată asupra moravurilor şi, probabil, una dintre cele mai interesante. Prin urmare, era nevoie ca, în primul rând, să găsească nişte subiecţi în stare să dea seamă de toate excesele, să le analizeze[48], să le desfăşoare, să le detalieze, să le potrivească şi să aşeze prin toate acestea interesul unei povestiri. Aceasta fu, prin urmare, hotărârea care se luă. După căutări şi informaţii fără număr, fură găsite patru femei deja bătrâne, erau ceea ce le trebuia, căci experienţa era aici lucrul cel mai important, patru femei, zic, care, petrecând-şi viaţa în desfrâul cel mai deşănţat, erau capabile să împlinească pe deplin toate aceste aşteptări. Şi cum se străduiseră să le aleagă înzestrate cu o anumită elocvenţă şi o minte pe potriva a ceea ce li se cerea, după ce se înnodară la vorbă[49] şi se înţeleseseră, toate patru fură în stare să introducă, fiecare în aventurile vieţii ei, cele mai extraordinare rătăciri ale desfrâului, iar toate acestea într-o asemenea rânduială, încât prima, de pildă, o să bage în povestirea evenimentelor vieţii sale o sută cincizeci de pasiuni dintre cele mai simple şi rătăcirile cel mai puţin căutate sau cele mai obişnuite, cea de-a doua, în acelaşi cadru, un număr egal de pasiuni mai neobişnuite şi ale unui sau mai multor bărbaţi cu mai multe femei; şi a treia, în povestirea ei, trebuia să vâre o sută cincizeci de manii dintre cele mai criminale şi mai sfidătoare de legi, lire şi religie; iar cum toate aceste excese duc la crimă şi cum toate aceste crime înfăptuite de libertinaj variază la nesfârşit şi ori de câte ori imaginaţia înflăcărată a libertinului adoptă diferite suplicii, cea de-a patra trebuia să alăture evenimentelor vieţii sale istorisirea amănunţită a o sută cincizeci dintre aceste deosebite torturi. În tot acest timp, libertinii noştri, înconjuraţi, cum am spus-o, la început de nevestele lor şi apoi de mai multe alte obiecte de

toate soiurile, or să asculte, or să-şi piardă minţile şi or să sfârşească prin a stinge, fie cu femeile lor, fie cu aceste diferite obiecte, vâlvătaia pe care povestitoarele o vor fi aprins. Neîndoielnic, nu există nimic mai voluptos în acest plan decât felul deşănţat prin care a fost pus la cale, iar acest fel şi aceste deosebite povestiri sunt cele care vor forma lucrarea de faţă pe care, după expozeul acesta, îl sfătuiesc pe orice drept-credincios s-o lase imediat, dacă nu vrea să fie scandalizat, căci vede că planul nu este prea neprihănit şi îndrăznim a-i spune că punerea lui în aplicare va fi încă şi mai puţin.

Cum cele patru actriţe despre care este vorba aici joacă un rol foarte important în aceste memorii, credem, de-ar fi chiar să ne cerem scuze cititorului, că tot suntem obligaţi să le zugrăvim. Ele vor povesti, ele vor acţiona: să fie oare posibil, după toate acestea, să le lăsăm necunoscute? Să nu se-aştepte câteva la nişte frumuseţi, deşi, neîndoios, libertinii ticluiseră unele planuri de-a se sluji de cele patru creaturi atât fizic, cât şi moral. Totuşi, nu vârsta şi nici farmecele erau aici hotărâtoare: ci doar mintea şi experienţa lor, iar în acest sens, era cu neputinţă să fie mai bine slujiţi decât au fost.

MADAMA DUCLOS[50] era numele aceleia care trebuia să povestească o sută cincizeci de pasiuni simple. Era o femeie de patruzeci şi opt de ani, încă destul de fragedă, a cărei frumuseţe tot mai răzbea prin ochii nespus de frumoşi, pielea foarte albă şi unul dintre cele mai mândre şi mai rotunjoare cururi cu putinţă, gura proaspătă şi curată, ţâţele-i minunate şi încântătoarele cosiţe negre, trupu-i plinuţ, dar înalt, prin întreaga-i purtare şi vorbirea unei domnişoare cu creştere aleasă. Îşi petrecuse, aşa cum vom vedea, viaţa în nişte locuri unde fusese întru totul în măsură să studieze ceea ce avea să povestească şi se vedea că e-n stare s-o facă cu minte, uşurinţă şi farmec.

MADAMA CHAMPVILLE[51] era o femeie înaltă de vreo cincizeci de ani, subţire, bine făcută, cu cea mai voluptoasă expresie în privire şi-n înfăţişare; fidelă imitatoare a lui Sapho, avea acelaşi stil până şi-n cele mai mici mişcări, în gesturile cele mai simple şi-n cele mai neînsemnate cuvinte. Sărăcise întreţinând femei şi, fără această meteahnă, căreia îi sacrificase cam tot ceea ce va fi putut să câştige în lume, n-ar

fi fost aproape deloc la strâmtoare. Fusese multă vreme putoare şi, de câţiva ani încoace, făcea la rândul ei meseria de codoaşă[52]. Dar se mărginise la un anumit număr de muşterii[53], toţi nişte desfrânaţi înrăiţi şi de o anumită vârstă; niciodată nu primea tineri, iar această purtare plină de prevedere şi aducătoare de câştig îi mai aranja puţin afacerile. Fusese bălaie, dar o nuanţă mai cuminte începea să-i coloreze părul. Ochii îi erau tot foarte frumoşi, albaştri şi nespus de plăcuţi la vedere. Gura îi era frumoasă, fragedă încă şi nu-i lipsea nimic; fără ţâţe, avea pântecele cum trebuie, nu poftise vreodată[54], melcişorii îi erau cam sumeţi, iar lindicul îi ieşea de vreo trei degete în afară atunci când era înfierbântat: dezmierdând-o pe această parte, erai degrabă sigur c-ai s-o vezi leşinând, mai ales dacă serviciul îi era făcut de-o muiere. Curul îi era fleşcăit şi foarte prăpădit, pe de-a-ntregul moale şi trecut, şi-ntr-atât de bătucit de nişte deşănţate obiceiuri pe care povestea ei ni le va lămuri, că puteai să faci acolo tot ce voiai fără ca ea să simtă ceva. Un fapt destul de neobişnuit şi, fără îndoială, nemaipomenit de rar mai ales la Paris este acela că era fecioară înspre această parte, ca o copilă ce iese din mănăstire şi poate că, de n-ar fi fost blestemata partidă în care se vârî şi-n care se vârî cu nişte oameni ce nu voiau decât lucruri extraordinare şi cărora, prin urmare, faptul acesta le plăcu, poate, zic, fără această partidă, ciudata-i feciorie ar fi murit o dată cu ea.

MADAMA MARTAINE, o mamaie[55] zdravănă de cincizeci şi doi de ani, prea fragedă, prea sănătoasă şi înzestrată cu cel mai straşnic şi mai mândru cur pe care l-ar putea avea cineva, era de-a dreptul pe dos. Îşi petrecuse viaţa în acest desfrâu sodomit şi era într-atât de obişnuită cu el, că nu mai gusta plăcerea decât pe-acolo. Un beteşug al firii ei (era astupată[56]) împiedicând-o să cunoască şi-altceva, se dedase acestui soi de plăcere, împinsă şi de neputinţa de-a face altceva şi de primele deprinderi, aşa că, în schimb, se mărginea la această lubricitate în care se spune că era încă delicioasă, înfruntând totul, netemându-se de nimic. N-o speriau nici cele mai monstruoase scule, ba chiar le prefera, iar continuarea acestor memorii ne-o va oferi, poate, luptându-se încă în chip nepreţuit sub stindardele Sodomei ca cel mai descurcăreţ dintre bulangii. Înfăţişarea-i era destul de graţioasă, dar o

părere de tânjală şi slăbiciune începea să-i veştejească farmecele şi, fără trupu-i durduliu ce încă-o susţinea, ar fi putut deja să pară în ochii unora hodoroagă de-a dreptul.

Cât despre MADAMA DESGRANGES[57], era întruchiparea viciului şi a desfrâului: înaltă, subţire, în vârstă de cincizeci şi şase de ani, palidă, numai piele şi os, cu ochii stinşi, cu buzele ca de mort, oferea imaginea crimei pe cale să piară de-atâta neputinţă. Cândva, fusese brunetă; se spunea chiar că avusese un trup frumos; după puţină vreme, nu mai era decât un schelet ce nu putea să inspire decât scârbă. Curul său veştejit, scofâlcit, însemnat, sfâşiat semăna mai degrabă cu hârtia marmorată[58] decât cu pielea de om, iar găoaza îi era aşa de mare şi boţită, că şi cele mai groase scule, Iară ca ea să simtă ceva, puteau să o pătrundă pe uscat. Ca o culme a farmecelor, această mărinimoasă atletă a Cytherei, rănită în mai multe lupte, avea o ţâţă mai puţin şi trei degete tăiate; şchiopăta şi îi lipseau şase dinţi şi-un ochi. Vom afla, poate, în ce soi de atacuri fusese ea atât de silnicită; neîndoielnic este însă că nimic n-o îndreptase, iar dacă trupu-i era întruchiparea urâţeniei, în sufletul ei îşi găsiseră sălaş cele mai extraordinare vicii şi nelegiuiri. Incendiatoare, paricidă, incestuoasă, sodomită, tribală, criminală, mânuitoare de otravă, vinovată de violuri, de furturi, de avorturi şi sacrilegiu, se putea spune pe drept cuvânt că nu exista nicio crimă pe-această lume pe care netrebnica să n-o fi săvârşit ori să nu fi îndemnat la înfăptuirea ei. Acum, se îndeletnicea cu codoşia: era una dintre furnizoarele recunoscute ale societăţii şi, cum bogatei experienţe îi alătura o vorbă destul de plăcută, fusese aleasă pentru a îndeplini cel de-al patrulea rol de povestitoare[59], mai precis acela în a cărui istorisire trebuia să se întâlnească cele mai multe orori şi infamii. Cine, dacă nu o creatură care le înfăptuise pe toate, putea să joace mai bine acest personaj?

Aceste femei o dată găsite, şi găsite din toate punctele de vedere pe potriva tuturor dorinţelor, trebuiră să se ocupe de accesorii. La început, doriseră să se înconjoare cu nenumărate lucruri luxurioase de ambe sexe, dar când li se atrase atenţia că singurul local unde această partidă lubrică putea fi netulburat dusă la bun sfârşit era chiar acest castel din Elveţia ce-i aparţinea lui Durcet şi unde o expediase pe

Elvire[60], că acest castel prea puţin impresionant nu ar putea cuprinde un număr aşa de mare de locuitori şi că, de altfel, putea deveni indiscret şi primejdios să aduci atât de multă lume, se mărginiră la treizeci şi doi de subiecţi cu totul, inclusiv povestitoarele, mai precis: patru din această clasă, opt fete, opt băieţi, opt bărbaţi înzestraţi cu mădulare monstruoase pentru voluptăţile sodomiei pasive şi patru servitoare. Dar au voit ca toţi aceştia să fie cu grijă căutaţi: un an întreg se petrecu numai cu aceste amănunte[61], se cheltuiră enorm de mulţi bani şi iată prevederile pe care şi le luară pentru cele opt copile, în aşa fel încât să aibă tot ce putea oferi Franţa mai delicios. Şaisprezece codoaşe inteligente, fiecare având cu ea două însoţitoare, fură trimise în cele şaisprezece principale provincii ale Franţei, în timp ce o a şaptesprezecea făcea acelaşi soi de treabă numai la Paris. Fiecare dintre aceste mijlocitoare avu o întâlnire hotărâtă pe un domeniu al ducelui de lângă Paris şi toate trebuiau să vină acolo în aceeaşi săptămâna, la fix zece luni de la plecarea lor: acesta fu timpul ce li se dădu ca să caute. Fiecare trebuia să aducă nouă supuşi, ceea ce făcea un total de o sută patruzeci şi patru de fete, iar din acest număr de o sută patruzeci şi patru, doar opt aveau să fie alese. Codoaşelor li se spusese să nu ia seamă decât la nobleţea naşterii, virtute şi cel mai delicios chip. Căutările trebuiau să şi le ducă mai ales în familiile cinstite, iar în mâinile lor n-ajungea nicio fată despre care să nu se fi dus vestea că este încântătoare, fie dintr-o mănăstire cu domnişoare din lumea bună, fie din sânul familiei, şi încă dintr-o familie de vază. Tot ceea ce nu era deasupra păturii burgheziei şi care, în aceste clase superioare, nu era şi foarte virtuoasă, şi foarte fecioară, şi-n chip desăvârşit frumoasă, era refuzat fără de milă. Iscoade supravegheau faptele acestor femei şi informau pe dată societatea despre ce făceau ele. Supusul, găsit pe potriva dorinţelor, le era plătit cu treizeci de mii de franci, plus celelalte cheltuieli. E nemaipomenit ce-a mai costat totul. Cât despre vârstă, era stabilită de la doisprezece la cincisprezece ani, iar tot ceea ce trecea sub sau peste era nemilos refuzat, în acest timp, în aceleaşi împrejurări, cu aceleaşi mijloace şi aceleaşi cheltuieli, hotărnicind la fel vârsta de la doisprezece la cincisprezece ani, şaptesprezece agenţi ai sodomiei băteau

aşijderea capitala şi provinciile, iar întâlnirea le era stabilită la o lună după alegerea fetelor. Cât despre tinerii pe care, de-acum înainte, îi vom desemna sub numele de futăi, hotărâtoare fu numai mărimea mădularului: nu se voi nimic sub zece sau douăsprezece degete în lungime şi şapte şi jumătate de jur-împrejur. Opt bărbaţi lucrară în acest scop în tot regatul, iar întâlnirea le fu stabilită la o lună după aceea a băieţilor. Deşi povestea acestor alegeri şi a acestor luări în primire nu ţine de istorisirea noastră, nu este totuşi chiar nepotrivit să spunem şi-aici o vorbă, pentru a înfăţişa şi mai bine încă geniul celor patru eroi ai noştri. Mi se pare că tot ceea ce slujeşte la înţelegerea lor şi la lumânarea Unei partide atât de extraordinare ca aceea pe care o vom descrie nu poate fi privit ca mezelic.

Fiindcă vremea întâlnirii cu tinerele fete sosise, societatea se duse la domeniul ducelui. Câteva codoaşe neputându-şi împlini numărul de nouă, câteva altele pierzând unii supuşi pe drum, fie datorită bolii, fie prin fugă, n-ajunseră la întâlnire decât o sută treizeci. Dar, dumnezeule mare, ce de farmece! Nicicând, cred, n-au fost văzute atâtea laolaltă. Treisprezece zile fură consacrate acestei examinări, iar în fiecare zi erau cercetate zece. Cei patru prieteni formau un cerc, în mijlocul căruia apărea copila, la început cu straiele pe care le purta pe când fusese răpită. Codoaşa care o momise îi spunea povestea: dacă ceva lipsea condiţiilor de nobleţe şi virtute, copila era, fără nicio altă aprofundare, alungată pe loc, fără niciun ajutor şi fără să fie încredinţată nimănui, iar mijlocitoarei îşi pierdea toţi banii pe care-i putuse cheltui pentru ea. După ce codoaşa înfăţişa totul cu de-amănuntul[62], era scoasă afară, iar copila era luată la întrebări pentru a afla dacă ceea ce tocmai se spusese despre ea era adevărat. Dacă totul era pe drept, codoașa se-ntorcea şi-i sufleca micuţei poalele pe la spate, întru a-i arăta bucile în faţa adunării; acesta era primul lucru ce se voia examinat. Cel mai mic cusur în această parte îi aducea de-ndată alungarea; dacă, dimpotrivă, nimic nu lipsea acestui soi de farmec, era pusă să se despoaie şi, în această stare, trecea şi retrecea, de cinci sau şase ori la rând, de la unul la celălalt dintre libertinii noştri. O întorceau, o răsuceau, o pipăiau, o desfăceau, îi cercetau fecioria, dar toate-acestea cu sânge rece şi fără ca

vreo nălucire a simţurilor să vină în vreun fel să tulbure examinarea. Acestea împlinite, copila se retrăgea şi, lângă numele său scris pe un bilet, examinatorii puneau: *primită* sau *respinsă*, hârtiuţa fiind semnată; apoi, aceste răvaşele erau puse într-o cutie, fără ca ei să-şi fi împărtăşit părerile; o dată toate examinate, cutia era deschisă; pentru ca o fată să fie primită, era nevoie să aibă pe biletul ei cele patru nume ale fârtaţilor în mod favorabil. Dacă şi unul singur lipsea, era pe dată alungată, şi toate neînduplecat, aşa cum am spus, pe jos, fără de-ajutor ori călăuză, cu excepţia, poate, a vreo douăsprezece, cu care se distrară libertinii când alegerile fură făcute şi pe care le cedară codoaşelor. Din acest prim tur, au fost excluse cincizeci de supuse. Celelalte optzeci şi patru fură trecute din nou în revistă, dar cu mult mai multă exactitudine şi severitate: şi cel mai neînsemnat cusur devenea pe loc o pricină de înlăturare. Una, frumoasă ca lumina zilei, fu alungată pentru că avea un dinte mai crescut decât ceilalţi; mai bine de alte douăzeci o păţiră la fel, căci nu erau decât fete de burghezi. Treizeci ieşiră la acest al doilea tur: nu mai rămâneau, prin urmare, decât vreo cincizeci. Se luă hotărârea de-a nu se trece la acest de-al treilea examen decât imediat după pierderea, prin chiar grija acestor cincizeci de supuse, a ceva malahie, în aşa fel încât dintr-un calm desăvârşit al simţurilor să poată reieşi o alegere mai chibzuită şi mai sigură. Fiecare dintre fârtaţi se înconjură de-un grup de douăsprezece sau treisprezece dintre tinerele fete. Grupurile trecură de la unul la celălalt; erau conduse de către codoaşe. Atitudinile fură schimbate cu atâta artă, li se dedară aşa de bine, într-un cuvânt, fu atâta lubricitate, că sămânţa se scurse, minţile se limpeziră şi treizeci din acest ultim număr mai dispărură în acest tur. Nu mai rămâneau decât douăzeci: tot mai erau douăsprezece supuse de prisos. Spiritele se calmară prin noi mijloace, prin toate cele din care credeau că scârba va putea să se nască, dar cele douăzeci rămaseră: şi cum ar fi putut să scoată dintr-un număr de creaturi atât de-aparte celeste, încât ai fi zis că sunt însăşi lucrarea divinităţii? Prin urmare, fură nevoiţi ca, la o frumuseţe egală, să caute în ele ceva care să poată măcar asigura pentru opt dintre acestea un fel de superioritate asupra celorlalte douăsprezece, iar ceea ce propuse preşedintele era întru totul

demn de toată rătăcirea minţii sale. În sfârşit, mârşavul mijloc fu acceptat; se punea problema de a şti care dintre ele va face mai bine un lucru pe care aveau s-o pună de multe ori să-l facă[63]. Patru zile fură de-ajuns pentru a hotărî întru totul în această privinţă, iar douăsprezece fură, în cele din urmă, date afară, dar nu orbeşte[64] ca celelalte: timp de opt zile, se desfătară din plin cu ele şi-n toate felurile. Apoi, cum am mai spus, au fost date pe mâna codoaşelor care se îmbogăţiră în curând de pe urma prostituării unor supuse aşa de vază ca acestea. Cât despre cele opt alese, au fost lăsate la o mănăstire până în clipa plecării şi, pentru a-şi păstra plăcerea de a se desfăta cu ele la vremea hotărâtă, nimeni nu le-atinse până atunci.

N-am de gând să zugrăvesc aceste frumuseţi: erau toate într-un chip atât de egal desăvârşite, încât penelurile mele ar deveni în mod necesar monotone. Mă voi mulţumi să le numesc şi să afirm răspicat că este întru totul cu neputinţă să-ţi imaginezi o aşa împreunare de nuri, farmece şi perfecţiuni şi că, dacă natura ar voi să-i dea omului o idee despre ce poate ea alcătui cu nesfârşită pricepere, nu i-ar prezenta alte modele.

Prima se numea AUGUSTINE: avea cincisprezece ani, era fiica unui baron din Languedoc şi fusese răpită dintr-o mănăstire din Montpellier.

A doua se numea FANNY: era fiica unui consilier din parlamentul breton şi fusese răpită chiar din castelul tatălui său.

A treia se numea ZELMIRE: avea cincisprezece ani, era fata contelui de Terville care o idolatriza. O luase cu el la vânătoare, pe unul dintre domeniile sale din Beauce, şi, lăsând-o singură o clipă în pădure, fu fără zăbavă răpită de-acolo. Era singură la părinţi şi trebuia, cu o zestre de patru sute de mii de franci, să se mărite peste un an cu un foarte mare senior. Ea fu cea care plânse şi se îndurară cel mai tare de oroarea sorţii ei.

A patra se numea SOPHIE: avea paisprezece ani şi era fiica unui gentilom ce ducea un trai destul de îmbelşugat pe domeniul său, în Berry. Fusese răpită pe când se plimba cu mama ei care, voind s-o apere, fusese prăvălită într-un râu unde fiică-sa o văzuse dându-şi sufletul.

A cincea se numea COLOMBE: era din Paris şi fiica unui consilier în Parlament; avea treisprezece ani şi fusese răpită pe când se întorcea, cu o guvernantă, seara, în mănăstirea ei, de la un bal pentru copii. Guvernanta fusese înjunghiată.

A şasea se numea HÈBÉ: avea doisprezece ani, era fata unui căpitan de cavalerie, om de condiţie bună ce trăia la Orléans. Copilandra fusese sedusă şi răpită din mănăstirea unde era crescută; două călugăriţe fuseseră cumpărate cu bani. Era peste putinţă să vezi ceva mai seducător şi mai drăguţ.

A şaptea se numea ROSETTE: avea treisprezece ani, era fiica locotenentului-general din Chalon-sur-Saône. Tocmai îi murise tatăl; se afla la ţară, la mama ei, aproape de oraş, şi fu răpită chiar de sub ochii rudelor sale, care crezură că avuseseră de-a face cu nişte hoţi oarecare.

Ultima se numea MIMI sau MICHETTE: avea doisprezece ani, era fata marchizului de Senanges şi fusese răpită de pe domeniile tatălui ei, în Bourbonnais, pe când ieşise într-o caleaşca la o plimbare pe care fusese lăsată s-o facă însoţită de două sau trei femei de la castel, femei ce fură asasinate.

Vedem că pregătirile acestor voluptăţi costau mulţi bani şi multe crime. Cu asemenea oameni, averile nu însemnau mare lucru, iar, în ceea ce priveşte crimele, se trăia pe-atunci într-un veac în care nici pe departe nu erau căutaţi şi pedepsiţi aşa cum au fost de-atunci încoace. Astfel că, în schimb, totul reuşi şi într-atât de bine, încât libertinii nu fură niciodată neliniştiţi din cauza urmărilor şi abia de avură loc câteva percheziţii.

Sosi şi clipa cercetării băieţilor. Oferind mai multe înlesniri, – numărul lor fu mai mare. Codoaşele le înfăţişară o sută cincizeci şi cu siguranţă că nu voi exagera afirmând că erau pe potriva desăvârşirii copilelor, atât prin deliciosul lor chip, cât şi prin graţiile copilăreşti, candoarea, inocenţa şi nobleţea lor. Fiecare era plătit cu câte treizeci de mii de franci, acelaşi preţ ca şi pentru fete, dar întreprinzătorii nu se supuneau nici unui risc, pentru că, această pradă fiind şi mai delicată, şi mult mai pe gustul sectanţilor noştri, se hotărâse că nicio cheltuială nu va fi în zadar, că, ce-i drept, va fi respins tot ceea ce n-o să le fie pe plac, dar că, deoarece tot vor servi îndestulării poftelor, vor ti şi ei plătiţi. Cercetarea s-a făcut ca

şi la femei. Fură verificaţi câte zece în fiecare zi, cu precauţia foarte înţeleaptă şi care fusese puţin cam prea neglijată în cazul copilitelor, cu precauţia, zic, de a-şi slobozi întotdeauna sămânţa prin nepreţuitul ajutor al celor zece prezentaţi înainte de a purcede la examinare. Ceilalţi aproape că voiau să-l excludă pe preşedinte, căci nu se-ncredeau în depravarea gusturilor sale; se consideraseră păcăliţi, în alegerea fetelor, de blestemata sa pornire spre ticăloşie şi degradare. El făgădui să nu se lase deloc pe seama ei şi dacă-şi ţinu cuvântul, o făcu, se pare, nu fără ceva chin, căci, o dată ce imaginaţia rănită sau cuprinsă de stricăciune s-a obişnuit cu aceste soiuri de necuviinţe aduse bunului-gust şi naturii, necuviinţe care-o măgulesc într-un chip aşa de delicios, este foarte greu să o aduci pe calea cea dreaptă: dorinţa de a sluji metehnelor sale îi înlătură, pesemne, putinţa de a fi stăpână pe propriile-i judecăţi. Dispreţuind tot ceea ce este cu-adevărat frumos şi nemaiîndrăgind decât ceea ce este îngrozitor, ea rosteşte după cum gândeşte, iar întoarcerea la nişte sentimente mai pe potriva firii i s-ar părea o nedreptate făcută principiilor sale[65] de care ar fi tare supărată de s-ar îndepărta. O sută de supuşi au fost într-un glas acceptaţi încă de la încheierea primelor şedinţe, iar libertinii fură nevoiţi să se-ntoarcă de cinci ori la rând asupra propriilor judecăţi pentru a rămâne doar cu micul număr care trebuia să fie admis. De trei ori la rând rămaseră cincizeci şi-atunci fură siliţi să recurgă la nişte mijloace cu totul aparte pentru a despodobi într-o oarecare măsură idolii pe care, orice-ar fi făcut, îi înfrumuseţa încă faima şi pentru a-şi oferi numai ceea ce voiau să primească. Se gândiră să-i îmbrace în fete: douăzeci şi cinci dispărură la acest vicleşug care, împrumutând unui sex pe care-l idolatrizau înfăţişarea celui de care le era lehamite, îi umplu de mâhnire şi le spulberă aproape toate iluziile. Însă nimic nu putu să schimbe scrutinul la aceşti din urmă douăzeci şi cinci. Degeaba se chinuită, degeaba îşi lăsară lapţii, degeaba îşi scriseră numele pe bilete numai în clipa slobozirii malahiei, degeaba puseră în practică mijlocul folosit cu fetele, tot douăzeci şi cinci rămaseră şi se hotărâră să-i tragă la sorţi. Iată numele pe care le dădură celor ce se-aleseră, vârsta lor, originea şi, pe scurt, felul cum ajunseseră acolo, căci, în ceea ce priveşte portretele, eu

renunţ: trăsăturile lui Amor însuşi nu erau, fără îndoială, mai delicate, iar modelele în care Albani avea să-şi aleagă înfăţişarea divinilor lui îngeri[66] erau, neîndoios, cu mult inferioare.

ZÉLAM1R era în vârstă de treisprezece ani; era singurul fiu al unui gentilom din Poitou care îl creştea cu cea mai mare grijă pe domeniul său. Fusese trimis la Poitiers în vizită la o rudă, escortat doar de-un servitor, iar pungaşii noştri care îl aşteptau îl omorâtă pe servitor şi puseră mâna pe copil.

CU PI DON avea aceeaşi vârstă; era la colegiul din La Flèche; fiul unui gentilom care locuia în împrejurimile acestui oraş, îşi făcea acolo studiile. Fu pândit şi răpit în timpul unei plimbări pe care şcolarii o făceau duminica. Era cel mai frumos din tot colegiul.

NARCISSE avea doisprezece ani; era cavaler de Malta. Fusese răpit la Rouen unde tatăl său avea o funcţie onorabilă şi potrivită cu rangul de nobil. Fusese trimis la colegiul Louis-le-Grand din Paris; fu răpit pe drum.

ZÉPH1RE, cel mai delicios dintre cei opt, în cazul în care-am presupune că nemaipomenita lor frumuseţe ar fi îngăduit înlesnirea vreunei alegeri, era din Paris; învăţa acolo într-un celebru pension. Tatăl său era un mare dregător care făcu tot ce-i stătea în putinţă ca să-l aibă din nou alături, dar fără să izbutească. Proprietarul pensionului fusese cumpărat cu bani şi livrase şapte elevi de-ai lui, dintre care. Şase fuseseră respinşi. Zéphire îi luase minţile ducelui, care spuse că, dac-ar fi trebuit să dea un milion numai ca să-l fută-n cur pe-acest copil, ar fi făcut-o pe loc. Îşi rezervă fecioria băiatului şi ea-i fu de toţi acordată. O, fraged şi gingaş copil, ce nepotrivire! şi ce soartă îngrozitoare ţi-era, aşadar, pregătită!

CÉLADON era fiul unui magistrat din Nancy. Fu răpit la Lunéville unde venise să-şi vadă o mătuşă. Abia de-împlinise paisprezece ani. Fu singurul momit cu ajutorul unei copilite de-o vârstă cu el, pe care găsiră mijlocul de a i-o arăta: mica ticăloasă îl atrase într-o cameră prefăcându-se că-l iubeşte şi, cum era prost supravegheat, lovitura reuşi.

ADONIS era în vârstă de cincisprezece ani. Fu răpit de la colegiul din Plessis[67] unde era învăţăcel. Era fiul unui preşedinte de mare cameră[68], care degeaba se plânse, degeaba se strădui, toată fapta fusese pusă la cale cu o aşa

băgare de seamă, că n-avu cum să mai audă vreodată vorbindu-se despre el. Curval, care tânjea după acest băieţandru de mai bine de doi ani, îl cunoscuse acasă la taică-său, iar părintele fusese acela ce dăduse şi mijloacele, şi informaţiile necesare pentru a-l momi. Toţi fură foarte miraţi de un gust aşa de rezonabil într-o minte atât de stricată, iar Curval, mândru nevoie-mare, se folosi de întâmplare pentru a le arăta confraţilor săi că, uneori, avea un gust, după cum se putea vedea, încă bun. Copilul îl recunoscu şi plânse, dar preşedintele îl alină încredinţându-l că el va fi acela care-i va lua fecioria; şi miluindu-l cu această mângâiere de-a dreptul înduioşătoare, îşi hâţâna enorma sculă pe bucile lui. Şi-ntr-adevăr, îl ceru adunării şi-l dobândi fără greutate.

HYACINTHE avea paisprezece ani; era fiul unui ofiţer retras într-un orăşel din Champagne. Fu luat pe sus de la vânătoare, care-i plăcea la nebunie şi unde taică-său era atât de nesocotit, încât îl lăsa să meargă singur-singurel.

GÏTON[69] era în vârstă de treisprezece ani. Fu răpit la Versailles, de la pajii marilor grajduri regale[70]. Era fiul unui om de vază din Nivernais care-l adusese la Versailles nici de şase luni. Răpirea se petrecu pur şi simplu în timpul unei plimbări pe care se dusese s-o facă singur pe calea Saint-Cloud. Deveni pasiunea episcopului, căruia îi fu hărăzită fecioria lui.

Acestea erau zeităţile masculine pe care libertinii noştri şi le pregăteau întru desfrânare: vom vedea la timpul şi locul potrivit în ce fel le folosiră. Rămâneau o sută patruzeci şi doi de supuşi, dar nimeni nu şugui cu această pradă aşa cum se-ntâmplase cu cealaltă: niciunul nu fu alungat fără să fi slujit. Libertinii noştri petrecură o lună întreagă cu ei la castelul ducelui. Cum se aflau în ajunul plecării, toate obişnuitele rânduieli de zi cu zi erau deja încălcate, iar faptul acesta ţinu loc de distracţie până în clipa când se urniră la drum. După ce-şi îndestulară din plin poftele, închipuiră un mijloc plăcut de-a se descotorosi de ei: a fost acela de a-i vinde unui corsar turc[71]. Pe această cale toate urmele erau şterse şi-şi redobândeau o parte din cheltuieli. Turcul veni să-i ia undeva pe lângă Monaco, unde fură aduşi în mici grupuri, şi îi purtă în sclavie, soartă înfiorătoare fără îndoială, dar care nu-i veseli mai puţin pe cei patru sceleraţi ai noştri.

Veni şi clipa alegerii întâilor. Reformaţii din această categorie nu încurcau în niciun fel; luaţi la o vârstă de bun-simţ, erau chit dacă le plăteau călătoria şi osteneala, iar ei se-ntorceau acasă. Cei opt votri ai acestora avuseseră, de altfel, parte de mult mai puţin chin, căci măsurile erau aproape hotărâte şi nu li se pusese nicio stavilă în privinţa condiţiilor. Aşa că sosiră vreo cincizeci. Dintre cei douăzeci mai mari, fură aleşi opt, cei mai tineri şi mai frumoşi, iar cum dintre aceşti opt nu va fi, în amănunt, vorba decât despre cei patru mai învârtoşaţi, o să mă mulţumesc să-i numesc pe aceştia.

HERCULE, într-adevăr croit precum zeul al cărui nume i-l dădură, avea douăzeci şi şase de ani şi era înzestrat c-un mădular de opt degete şi două linii de jur-împrejur pe treizeci lungime. Şi nicicând nu s-a pomenit ceva atât de frumos şi-atât de maiestuos ca această sculă aproape întotdeauna cu capul pe sus şi ale cărei opt ţâşnituri, căci proba fu făcută, umpleau întocmai o oca. Era, de altfel, foarte blând şi cu o înfăţişare foarte interesantă.

ANTINOÜS, numit astfel pentru că, după pilda curistului[72] lui Hadrian, alătura celei mai frumoase pule din lume curul cel mai voluptos, ceea ce este foarte rar, era purtătorul unui vâjgalău de opt degete în împrejur pe douăsprezece lungime. Avea treizeci de ani şi cel mai drăgălaş chip cu putinţă.

SPARGE-BUCI avea o jucărioară aşa de plăcut arcuită, încât aproape că n-avea cum s-o bage în vreun cur fără să-l spargă şi de-aici îi venise şi numele pe care-l purta. Capul pulii sale, ce aducea cu-o inimă de bou, avea opt degete şi trei linii de jur-împrejur; ştoiul n-avea decât opt, însă acest membru sucit era aşa de sumeţ, că sfâşia neabătut creţul când îl străpungea, iar această calitate prea preţioasă unor libertini atât de sătuli de toate ca ai noştri îl făcuse să fie nemaipomenit de căutat.

TARE-N-PULĂ, numit astfel pentru că, orice-ar fi făcut, o avea mereu sculată, era înzestrat cu o sculă de unsprezece degete în lungime pe şapte degete şi unsprezece linii de jur-împrejur. Pentru el, fuseseră refuzaţi unii chiar mai vârtoşi, pentru că acestora li se-ntărea cu greu, pe când el, oricât de mult s-ar fi slobozit într-o zi, era cu mătărânga-n sus la cea mai mică atingere.

Ceilalţi patru erau aproape de-aceeaşi mărime şi de-aceeaşi înfăţişare, îşi făcură de cap vreo două săptămâni cu cei patruzeci şi doi de supuşi reformaţi şi, după ce se împărtăşiră şi se înfruptară din ei, îi lăsară să plece, bine plătiţi.

Nu mai rămânea decât alegerea celor patru slujnice, iar aceasta era, fără îndoială, cea mai pitorească[73]. Preşedintele nu era singurul cu gusturi nărăvite; prietenii lui, dar mai ales Durcet, erau oarecum împătimiţi după această blestemată manie de ticăloşie şi desfrâu, care te face să afli un farmec şi mai neruşinat cu un obiect bătrân, scârbavnic şi murdar decât cu ceea ce natura a făurit mai dumnezeiesc. Desigur că ar fi greu să explicăm această fantezie, însă ea există la mulţi oameni. Rătăcirea firii poartă în sine un soi de picanterie care acţionează asupra tipului nervos poate cu la fel de multă şi chiar mai multă putere decât cele mai armonioase frumuseţi ale ei. De altfel, este fapt dovedit că oroarea, mârşăvia, grozăvia ne sunt pe plac atunci când ni se scoală: or, unde se-ntâlnesc ele mai mult decât într-un obiect stricat? Bineînţeles, dacă în actul lubricităţii ne place murdăria, cu cât e mai multă, cu atât trebuie să ne-aducă mai mare plăcere, şi, cu siguranţă, găseşti mai multă necurăţie în obiectul viciat decât în cel intact sau perfect. Nu există aici nici cea mai mică îndoială. De altfel, frumuseţea este acel ceva simplu, urâţenia este lucrul extraordinar, iar în lubricitate toate imaginaţiile înflăcărate preferă neîndoielnic întotdeauna lucrul extraordinar şi nu cel simplu. Frumuseţea, prospeţimea nu izbesc niciodată decât într-un mod simplu; urâţenia, decăderea lovesc mult mai abitir, comoţia este mult mai puternică, agitaţia trebuie, prin urmare, să fie mai vie[74]. Aşa că, după toate acestea, nu are de ce să ne mire că o groază de oameni preferă, pentru plăcerea lor, o femeie bătrână, urâtă şi chiar împuţită unei fete fragede şi drăguţe, aşa cum nu trebuie, zic, să ne minunăm de un bărbat care preferă pentru plimbările sale pământul sterp şi neted al munţilor cărărilor monotone ale câmpiilor.

Toate lucrurile acestea depind de conformaţia noastră, de organele noastre, de maniera în care ele se afectează, iar noi n-avem putinţa să ne schimbăm gusturile în această privinţă, aşa cum n-o avem nici în a ne modifica formele trupurilor.

Oricum ar fi, astfel era, cum am spus, gustul dominant, şi al preşedintelui, şi aproape de netăgăduit al celorlalţi trei confraţi, căci toţi fuseseră de-o părere unanimă asupra alegerii slujnicelor, alegere care totuşi, după cum vom vedea, vădea prea bine în organizare tulburarea şi depravarea pe care tocmai le-am zugrăvit. Prin urmare, fură căutate prin Paris, cu cea mai mare grijă, cele patru creaturi de care era nevoie pentru a îndeplini acest rol şi, oricât de dezgustător le-ar putea fi portretul, cititorul îmi va îngădui totuşi să-l schiţez: e mult prea hotărâtor pentru neruşinata partidă a cărei dezvoltare este unul dintre principalele obiecte ale acestei lucrări.

Prima se numea MARIE. Fusese slujnica unui faimos tâlhar de curând tras pe roată[75] şi, în ceea ce-o priveşte, fusese biciuită şi înfierată[76]. Avea cincizeci şi opt de ani, părul îi căzuse aproape de tot, nasul îi era strâmb, ochii spălăciţi şi urduroşi, gura mare şi înzestrată cu cei treizeci şi doi de dinţi ai săi, dar mai degrabă galbeni ea pucioasa; era mare, costelivă, făcuse vreo paisprezece copii şi, spunea ea, îi sugrumase pe toţi paisprezece, de teamă să n-ajungă nişte ticăloşi. Pântecele îi era văluros ca talazurile mării şi avea o bucă roasă de-un abces.

Cea de-a doua se numea LOUISON. Avea şaizeci de ani, era mică, cocoşată, chioară şi şchioapă, dar avea un cur mândru pentru vârsta ei şi pielea încă destul de frumoasă. Era rea ca dracul şi întotdeauna gata să înfăptuiască toate grozăviile şi silniciile ce i se puteau porunci.

THÉRÈSE avea şaizeci şi doi de ani. Era mare, subţire ca un schelet, cheală cu desăvârşire, nu mai avea niciun dinte în gură şi răspândea prin această deschizătură a trupului ei un miros în stare să te dărâme. Avea curul ciuruit de răni şi bucile atât de nemaipomenit de moi, că puteai să-i înfăşori pielea în jurul unui băţ; găoaza acestui frumos cur aducea, prin lărgime, cu gura unui vulcan, iar în ceea ce-i priveşte miasma, era o adevărată budă; de când se ştia ea, Thérèse nu se ştersese, după cum spunea, la cur, iar de-aici nu mai rămânea nicio urmă de-ndoială că mai era niscaiva căcat de pe vremea când era copilă. Cât despre pizda ei, era sălaşul tuturor murdăriilor şi ororilor, un adevărat mormânt a cărui putoare te leşina. Avea un braţ sucit şi şontâcăia de-un picior.

FANCHON era numele celei de-a patra. Fusese de şase ori spânzurată în efigie[77] şi nu exista vreo crimă pe-acest pământ pe care ea să n-o fi săvârşit. Avea şaizeci şi nouă de ani, era cârnă, mică şi grasă, saşie, o frunte de nimic şi-n gura-i împuţită doar doi dinţi vechi ce-i stăteau să cadă; un erizipel[78] îi acoperea dosul, iar doi hemoroizi cât pumnul îi atârnau de cloacă; o ulceraţie îngrozitoare îi rodea vaginul, iar una dintre coapse îi era pe de-a-ntregul arsă. Era beată moartă mai tot timpul şi în beţia-i, stomacul fiindu-i foarte slab, vomita peste tot. În ciuda hemoroizilor ce-o împodobeau, gaura curului său era aşa de largă de la natură, că se pârţâia şi se băşea şi făcea adesea pe ea fără să-şi mai dea seama.

În afara slujirii în timpul neruşinatului sejur pe care şi-l propuneau cei patru libertini, aceste patru femei mai trebuiau să ia parte la toate adunările prin diferitele griji şi îndatoriri într-ale lubricităţii pe care le-ar fi putut cere de la ele.

După ce toate aceste griji fură înlăturate şi după ce-ncepuse deja vara, nu se mai ocupară decât de transportarea diferitelor lucruri care trebuiau, în timpul celor patru luni de şedere la domeniul lui Durcet, să facă traiul comod şi agreabil. Fură duse numeroase mobile şi oglinzi, de-ale gurii, vinuri, lichioruri de toate soiurile, fură trimişi şi nişte muncitori şi, încetul cu încetul, fură conduşi acolo subiecţii pe care Durcet, ce-o luase înainte, îi lua-n primire, îi găzduia şi-i împărţea după rang. Dar e vremea să-i facem acum cititorului o descriere a faimosului templu menit atâtor sacrificii luxurioase în timpul celor patru luni avute în vedere. O să-şi dea seama cu câtă grijă fusese ales un loc retras şi singuratic, ca şi cum tăcerea, îndepărtarea şi liniştea ar fi puternicele vehicule[79] ale libertinajului şi ca şi cum tot ceea ce întipăreşte prin aceste calităţi o teroare religioasă simţurilor ar fi trebuit, în chip vădit, să-i împrumute desfrâului un farmec în plus[80]. O să zugrăvim acest refugiu, nu aşa cum era el odinioară, ci în starea ţii de înfrumuseţare, şi de singurătate încă şi mai desăvârşită în care îl aduseră migala celor patru prieteni.

Ca să ajungi acolo, trebuia mai întâi să te duci la Bale; treceai Rinul, dincolo de care calea se-ngusta într-atât, că erai nevoit să laşi trăsurile. Nu după multă vreme, intrai în Pădurea Neagră[81] şi te înfundai în ea aproape cincisprezece leghe pe un drum greu, şerpuit şi de nestrăbătut fără călăuză.

Un biet cătun de cărbunari şi de pădurari apărea pe la această înălţime. Aici începe teritoriul domeniului lui Durcet, iar cătunul îi aparţine. Cum locuitorii sătucului sunt aproape toţi hoţi sau contrabandişti, i-a fost uşor lui Durcet să şi-i facă prieteni şi, ca primă poruncă, le dădu consemn exact să nu lase pe nimeni s-ajungă la caste) după întâi noiembrie, ziua când societatea avea să se-ntrunească în întregime. Îşi înarma fidelii vasali, le acordă ceva privilegii pe care le cereau de multă vreme şi bariera fu închisă. De fapt, descrierea ce va urma o să arate cât de greu devenea, o dată această poartă bine închisă, să poţi ajunge la Silling, numele castelului lui Durcet. De îndată ce treceai de cărbunărie, începeai să escaladezi un munte aproape la fel de înalt ca vârful Saint-Bernard şi cu mult mai neprimitor, căci nu-i cu putinţă s-ajungi pe culme decât cu piciorul. Şi nu pentru că acolo n-ar merge şi catârii, dar prăpăstiile înconjoară într-atât din toate părţile poteca pe care trebuie s-o urmezi, că nu-i primejdie mai mare decât să te expui astfel. Şase dintre cei care transportară hrana şi atelajele lor pieriră, ca şi doi muncitori care voiseră să le încalece pe două dintre ele. Îţi ia mai bine de cinci ore ca să ajungi pe piscul muntelui şi-acolo şi se oferă un alt soi de ciudăţenie care, prin prevederile luate, se transformă într-o nouă barieră într-atât de insurmontabilă, că numai păsările o mai puteau trece. Acest capriciu neobişnuit al naturii este o crăpătură de mai bine de şaizeci de metri pe vârful muntelui, între partea din apus şi cea de răsărit, aşa încât, fără reazemele artei, după ce te-ai căţărat pe munte, îţi e cu neputinţă să-l coborî. Durcet poruncise legarea celor două părţi, ce lasă între ele o prăpastie adâncă de mai bine de o mie de picioare, printr-un foarte frumos pod de lemn, care fu dărâmat de îndată ce sosiră şi ultimele echipaje: şi, din această clipă, nu mai exista nici cea mai mică posibilitate de-a ajunge la castelul Silling[82]. Căci, coborând pe partea dinspre apus, ajungi la o mică pajişte de vreo patru pogoane, înconjurată din toate părţile de stânci ascuţite ale căror culmi ajung până la cer, stânci care învăluie pajiştea ca un paravan şi care nu lasă între ele nici cea mai mică deschizătură. Această trecătoare, numită drumul podului, este, prin urmare, singura care poate să coboare şi să ducă la mica pajişte şi, o dată distrusă, nu mai există niciun locuitor al pământului, din

orice specie am vrea să-l presupunem, căruia să-i fie cu putinţă să răzbată până la mica pajişte. Or, tocmai în mijlocul acestui mic şes atât de bine înconjurat, atât de bine apărat se află castelul lui Durcet. Un zid de treizeci de picioare înălţime îi dă şi el ocol; dincolo de zid, un şanţ plin ochi de apă şi foarte adânc proteguieşte încă o ultimă incintă ce formează o galerie turnantă[83]; o poartă tainică, joasă şi strâmtă, pătrunde, în sfârşit, într-o mare curte interioară în jurul căreia sunt clădite toate locuinţele. Aceste sălaşe foarte vaste, nemaipomenit de bine mobilate prin ultimele porunci date, dau mai întâi, la primul etaj, spre o extrem de mare galerie[84]. Cititorul să ia seamă că o să zugrăvesc apartamentele nu aşa cum erau ele odinioară, ci cum tocmai fuseseră aranjate şi împărţite după planul avut în vedere. Din galerie, intrai într-o foarte drăguţă sufragerie, împodobită cu nişte dulapuri ca nişte turnuri care, dând spre bucătării, îţi înlesneau o masă caldă, repede şi fără să fie nevoie de serviciile nici unui valet. Din aceasta sufragerie, plină de covoare, sobe, otomane, admirabile fotolii şi de tot ceea ce putea s-o facă pe cât de comodă, pe atât de plăcută, ajungeai într-un salon de zi, simplu, deloc ostentativ, dar nemaipomenit de primitor şi împodobit cu nişte mobile de foarte bună calitate. Salonul dădea într-un cabinet de întruniri, menit naraţiunilor povestitoarelor: aici era, ca să zic aşa, câmpul de bătălie al plănuitelor lupte[85], citadela întâlnirilor lubrice, şi, cum fusese împodobit pe măsură, merită o mică descriere aparte. Era de-o formă semicirculară. În partea arcuită, se aflau patru nişe cu nişte oglinzi grozav de mari, fiecare având drept podoabă o nemaipomenită otomană; aceste patru nişe, prin felul în care fuseseră construite, se găseau chiar în faţa diametrului care tăia cercul. Un tron înalt de patru picioare era lipit de peretele ce alcătuia diametrul. Era pentru povestitoare: poziţie care o punea nu doar în faţa celor patru nişe hărăzite ascultătorilor săi, ba chiar, dat fiind faptul că cercul nu era deloc mare, n-o îndepărta prea mult de ei, îngăduindu-le să nu piardă niciun cuvânt din istorisire, căci astfel se pomenea aşezată cum este actorul pe scenă[86], iar ascultătorii, aflaţi în nişe, erau ca într-un amfiteatru. În josul tronului, erau nişte bănci pe care aveau să se regăsească subiecţii de desfrâu aduşi pentru a sluji domolirii iritării simţurilor stârnite de

istorisiri: aceste bănci, ca şi tronul, erau acoperite de nişte velinţe de catifea neagră înzorzonate cu franjuri aurite, iar nişele aveau o stofă asemenea şi la fel împodobită, dar de culoare albastră. La intrarea în fiecare nişă era câte o uşiţă, dând într-un garderob[87] alăturat acesteia şi menită să-i lase să treacă pe subiecţii râvniţi, aduşi din bănci în cazul în care cineva nu voia să înfăptuiască, de faţă cu toată lumea, acea voluptate pentru a cărei săvârşire era chemat supusul. Aceste toalete erau înzestrate cu nişte canapele şi cu toate celelalte mobile necesare necuviinţelor de tot soiul. De cele două părţi ale tronului, exista câte o coloană izolată şi care ajungea până-n tavan; aceste două coloane erau menite să-l potolească pe subiectul pe care vreo greşeală oarecare îl va fi pus în situaţia de-a fi pedepsit. Toate uneltele necesare pomenitei pedepse erau agăţate de coloană, iar această privelişte impunătoare slujea la menţinerea unei supuşenii atât de însemnate în partidele de soiul acesta, supuşenie din care se naşte aproape tot farmecul voluptăţii în sufletul persecutorilor[88]. Salonul dădea într-un cabinet care forma în această parte extremitatea locuinţei. Cabinetul era un fel de budoar şi aproape nimic nu răzbătea dincolo; înăuntru era foarte cald şi tare întuneric ziua, fiind menit luptelor ferite de priviri indiscrete ori anumitor voluptăţi secrete ce vor fi explicate mai departe. Ca să treci în cealaltă aripă, trebuia să te întorci pe unde veniseşi şi, o dată aflat în galeria în fundul căreia zăreai o capelă tare frumoasă, ajungeai în aripa paralelă care încheia rondul curţii interioare. Acolo găseai o foarte plăcută anticameră, care ducea la patru apartamente extrem de drăguţe, fiecare cu budoar şi garderob. Nişte paturi admirabile în stil turcesc, din damasc în trei culori, înconjurate de alte mobile asemenea împodobeau aceste apartamente ale căror budoare ofereau tot ceea ce poate râvni lubricitatea mai senzual şi chiar cu oarecare rafinament. Aceste patru camere fură destinate celor patru prieteni şi, cum erau foarte calde şi tare potrivite, ei se simţiră aici cum nu se poate mai bine. Nevestele lor aveau să ocupe, aşa cum se hotărâse, aceleaşi apartamente ca şi ei, căci nu li se dădu vreo încăpere aparte. La al doilea etaj găseai aproape acelaşi număr de apartamente, dar altfel împărţite. Mai întâi, aflai, pe o parte, un vast apartament decorat cu opt nişe, fiecare având

câte un pat micuţ, iar acest apartament era al copilelor, alături de el găsindu-se două cămăruţe pentru două dintre bătrânele care trebuiau să aibă grijă de ele; mai încolo, două frumoase încăperi la fel de mari erau pentru două dintre povestitoare. La întoarcere, vedeai un alt apartament, tot cu opt nişe în alcov pentru cei opt băieţi, având, la fel, două cămăruţe pentru cele două guvernante menite să-i supravegheze şi, mai încolo, alte două încăperi întru totul asemenea pentru celelalte două povestitoare. Opt chilii[89] drăguţe, aflate deasupra a tot ceea ce tocmai am văzut, alcătuiau sălaşul celor opt futăi, deşi li se menise c-or să doarmă prea puţin în propriul lor pat. La parter, se găseau bucătăriile, cu şase celule pentru cele şase creaturi hărăzite acestei munci, dintre care trei erau nişte vestite bucătărese. Pentru o partidă ca aceasta, fuseseră preferate ele şi nu nişte bărbaţi, iar eu cred că pe bună dreptate. Erau ajutate de trei tinere fete robuste, însă niciuna din toate acestea nu trebuia s-apară în plăceri, nici măcar una nu le era menită, iar dacă regulile pe care fârtaţii şi le impuseseră în această privinţă au fost încălcate, apoi s-a întâmplat pentru că nimic nu stăvileşte libertinajul şi pentru că adevăratul mod de a-i mări şi înmulţi poftele este voinţa de a-i impune limite[90]. Una dintre cele trei slujnice trebuia să se-ngrijească de multele vite care fuseseră aduse, căci, în afara celor patru bătrâne ce trebuiau să se ocupe de curăţenie, nu mai era niciun alt servitor, numai aceste trei bucătărese şi ajutoarele lor. Dar depravarea, cruzimea, sila, mârşăvia, toate aceste pasiuni bănuite ori simţite înălţaseră un alt locaş despre care neîntârziat trebuie să dăm seamă, căci legile esenţiale desfăşurării istorisirii nu ne îngăduie să nu le zugrăvim în întregime. O piatră blestemată se ridica meşteşugit de sub treptele altarului din micul templu creştin pe care l-am arătat în galerie; aflai aici o scară încolăcită, foarte îngustă şi foarte povârnită, care, prin trei sute de trepte, cobora în măruntaiele pământului, într-un soi de temniţă boltită, zăvorâtă cu trei uşi din fier şi-n care arta cea mai nemiloasă şi barbaria cea mai rafinată strânseseră tot ce pot plăsmui ele mai cumplit, atât pentru a înspăimânta simţurile cât şi pentru a te deda unor grozăvii[91]. Şi-acolo, câtă linişte! Cât de nepăsător trebuia să fie sceleratul pe care crima îl aducea până aici cu o victimă! Era

în casa lui, în afara Franţei, într-o ţară sigură, în inima unei păduri sălbatice, într-un ascunziş din aceşti codri la care, prin măsurile luate, numai păsările cerului puteau ajunge şi se afla şi-n fundul măruntaielor pământului. Nenorocită, de-o sută de ori nenorocită biata creatură care, într-o asemenea părăsire, se afla la mila unui scelerat fără de lege şi credinţă, pe care crima îl distra şi căruia nu-i mai păsa de nimic în afara pasiunilor sale, nemaisupunându-se decât imperioaselor legi ale perfidelor lui voluptăţi. Nu ştiu ce-o să se întâmple aici, însă ceea ce pot spune acum fără să vatăm farmecul povestirii este că, atunci când locul îi fu descris ducelui, acesta se slobozi de trei ori la rând.

În sfârşit, totul fiind pregătit, totul fiind desăvârşit aranjat, subiecţii deja stabiliţi, ducele, episcopul, Curval şi nevestele lor, urmaţi de cei patru futăi mai neînsemnaţi, o porniră la drum. Fiindcă, aşa cum am spus, Durcet şi nevastă-sa, ca şi toţi ceilalţi, o luaseră înainte, ajunseră în cele din urmă la castel, însă nu fără nesfârşite strădanii, în seara de douăzeci şi nouă octombrie. Durcet, care le ieşise în întâmpinare, porunci distrugerea podului de îndată ce îl trecură. Dar n-a fost tot: ducele, examinând locul, hotărî că, din moment ce hrana fusese dusă înăuntru şi nu mai era nicio nevoie să se iasă, trebuia, pentru a preveni atacurile din afară de care se temeau prea puţin şi fugile dinăuntru de care le păsa mai mult, trebuia, zic, să se zidească toate intrările şi să se ferece acolo ca într-o citadelă asediată, fără să lase nici cea mai mică portiţă nici duşmanului, nici dezertorului[92]. Hotărârea fu îndeplinită; se baricadară în asemenea hal, încât era aproape imposibil să-ţi dai seama unde fuseseră porţile, şi se stabiliră înăuntru, după aranjamentele pe care tocmai le-am citit. Cele două zile care mai rămâneau până la întâi noiembrie fură hărăzite odihnei subiecţilor, pentru ca ei să poată fi proaspeţi din clipa în care scenele de dezmăţ aveau să-nceapă, iar cei patru fârtaţi lucrară la un cod de legi, pe care capii îl semnară şi-l înfăţişară subiecţilor de îndată ce fu terminat. Înainte de-a pătrunde în materie, este esenţial să i-l aducem la cunoştinţă şi cititorului, care, după precisa descriere pe care i-am făcut-o despre tot, nu va mai avea acum nimic altceva de făcut decât să urmeze uşurel şi-n desfătare povestirea, fără ca nimic să-i tulbure deşteptăciunea ori să-i zăpăcească ţinerea de minte.

Regulamente

Toată lumea se va trezi în fiecare zi la orele zece dimineaţa, în acest moment, cei patru futăi care nu vor fi fost de serviciu în timpul nopţii vor veni să le facă o vizită celor patru prieteni şi fiecare va aduce cu sine un băiat; vor trece succesiv dintr-o cameră într-alta. Vor acţiona după placul şi poftele amicilor, însă, la începuturi, băieţii pe care-i vor aduce nu vor fi decât pentru desfătarea ochilor, căci s-a hotărât şi stabilii ca cele opt feciorii ale pizdelor copilelor să nu fie luate decât în luna decembrie, iar din cele ale găoazelor lor, ca şi din acelea ale creţurilor celor opt băieţi să nu se înfrupte decât în ianuarie, scopul nefiind altul decât de a zgândări voluptatea prin creşterea unei dorinţe fără încetare aţâţate şi nicicând satisfăcute, stare ce trebuie neabătut să ducă la o anumită furie lubrică pe care prietenii se străduiesc să o provoace ca pe una dintre cele mai delicioase împrejurări ale desfrânării.

La orele unsprezece, prietenii se vor duce în apartamentul felelor. Acolo va fi servit dejunul, constând în ciocolată sau pesmet cu vin de Spania[93] ori alte confortante întremătoare[94]. La această masă vor sluji cele opt fete dezbrăcate, ajutate de două bătrâne, Marie şi Louison, ce au grija seraiului de copile, celelalte două trebuind să se îngrijească de haremul de băieţi.

Dacă amicii au chef să se dedea unor neruşinări cu fetele în timpul, înainte sau după acest prânz, ele se vor lăsa în voia lor cu resemnarea cuvenită şi, de n-o vor arăta, vor fi crunt pedepsite. Dar hotărâm că, deocamdată, nimeni n-o s-o pună de aparteuri secrete şi că, dacă cineva doreşte să se dezmeţe o clipă, o va face printre noi şi în faţa tuturor acelora ce vor asista la dejun.

Drept cutumă generală, fetele vor trebui să îngenuncheze de fiecare dată când vor vedea sau vor întâlni un prieten şi aşa vor rămâne până li se va spune să se ridice. Numai ele, nevestele şi bătrânele vor fi supuse acestor legi. Toţi ceilalţi sunt scutiţi, dar toată lumea are îndatorirea de a nu se adresa altfel decât cu monseniore oricăruia dintre prieteni. Înainte de a ieşi din camera fetelor, acela dintre amici ce are grija lunii (intenţia fiind ca, în fiecare lună, unul să se ocupe în amănunt de tot şi ca fiecăruia să-i vină rândul, în ordinea următoare: Durcet în noiembrie, episcopul în decembrie, preşedintele în ianuarie, iar ducele în februarie), prin urmare, acela dintre prieteni care va fi de lună, înainte de a ieşi din apartamentul copilelor, le va examina pe toate, una după cealaltă, pentru a vedea dacă se află în starea în care li se va fi poruncit să se păstreze, fapt ce va fi adus în fiecare dimineaţă la cunoştinţa bătrânelor şi potrivit apoi după nevoia noastră de a le ţine în cutare sau cutare stare. Cum este cu asprime interzis să se meargă la toaletă[95] altundeva decât în capelă, care a fost aranjată şi menită pentru această treaba, şi interzis să se meargă fără o îngăduinţă anume, care este adesea şi pe drept cuvânt refuzată, prietenul care va fi de lună va examina cu grijă, imediat după prânz, toate toaletele particulare ale fetelor, şi într-un caz sau altul de încălcare a celor două obiecte mai sus desemnate, delincventa va fi condamnată la pedeapsă corporală.

De acolo, se va trece în iatacul băieţilor, întru înfăptuirea aceloraşi vizite şi, aşijderea, condamnarea păcătoşilor la pedeapsa capitală. Cei patru băieţi care, dimineaţa, nu vor fi fost pe la prieteni îi vor primi acum, când vor veni la ei în cameră, şi-şi vor da jos nădragii în faţa lor; ceilalţi patru vor rămâne în picioare fără să facă nimic şi vor aştepta poruncile ce li se vor da. Domnii se vor dezmăţa ori nu cu cei patru pe care încă nu-i vor fi văzut în ziua aceea, dar tot ce vor face va

fi în public: niciun aparteu la asemenea ceasuri. La ora unu, aceia dintre băieţi sau acelea dintre fete, mari şi mici, care vor fi obţinut îngăduinţa de a se duce să-şi facă grăbita treabă, adică cea mare, iar această permisiune nu se va acorda niciodată decât cu mare greutate şi la cel mult o treime dintre subiecţi, aceia, zic, se vor duce la capelă unde totul a fost măiestrit rânduit pentru voluptăţile asemănătoare acestui soi. Aici îi vor afla pe cei patru prieteni care îi vor aştepta până la orele două, dar niciodată mai târziu de-atât, şi care-i vor pregăti, după cum vor crede de cuviinţă, pentru voluptăţile de acest soi din care vor avea chef să se înfrupte. De la ceasurile două până la trei, se vor pune primele două mese iar mesenii vor mânca la aceeaşi oră, una în apartamentul fetelor, a doua în cel al băieţilor. La cele două mese, vor servi cele trei slujnice de la bucătărie. La prima se vor aşeza cele opt fete şi cele patru bătrâne; la cea de-a doua, cele patru neveste, cei opt băieţi şi cele patru povestitoare. În acest timp, domnii se vor duce în salonul de zi unde vor sporovăi împreună până la orele trei. Cu puţin înaintea acestui ceas, cei opt futăi îşi vor face apariţia aici cât mai ferchezuiţi şi mai gătiţi cu putinţă. La orele trei, stăpânilor li se va servi masa, iar cei opt futăi vor fi singurii care se vor bucura de onoarea de a le sta alături. Dineul va fi servit de cele patru neveste în pielea goală, ajutate de cele patru bătrâne îmbrăcate în vrăjitoare. De-afară, slujnicele vor aduce platourile în dulapurile ca nişte turnuri, iar ele vor fi cele care le vor scoate şi le vor da nevestelor ca să le pună pe masă. În timpul mesei, futăii vor putea să se dedea asupra trupurilor goale ale nevestelor la toate atingerile pe care le vor pofti, fără ca acestea să se poată nici împotrivi, nici apăra; vor putea merge chiar până la insulte şi să înalţe şi varga asupra lor[96], înjurându-le după cum le va fi voia.

Toţi se vor ridica de la masă la orele cinci. Atunci, numai cei patru prieteni (futăii se vor retrage până la ceasul întrunirii generale), cei patru prieteni, zic, se vor duce în salon unde doi băieţi şi două fete, care se vor schimba în fiecare zi, le vor servi goi cafea şi lichioruri. Încă nu va fi momentul să-şi îngăduie voluptăţi ce-ar putea aţâţa; vor fi nevoiţi să se mulţumească doar cu nişte simple ştrengării. Puţin înainte de orele şase, cei patru copii care vor fi slujit se

vor retrage pentru a se duce să se îmbrace în grabă. La orele şase fix, domnii vor trece în marele cabinet menit istorisirilor şi care a fost descris mai sus. Se vor aşeza fiecare în nişa lui, iar ordinea păstrată pentru toţi ceilalţi va fi următoarea: pe tronul despre care am vorbit se va afla povestitoarea; băncile din josul tronului îi vor primi pe cei şaisprezece copii rânduiţi în aşa fel încât patru, adică două fete şi doi băieţi, să se găsească în faţa unei nişe; şi tot aşa, fiecare nişă va avea în faţă un asemenea cvartet; el va fi anume hărăzit nişei în faţa căreia se va afla, fără ca nişa de-alături să poată avea vreo pretenţie asupra lui, iar cvartetele vor fi întocmite felurit în fiecare zi, niciodată aceeaşi nişă nu se va bucura de-acelaşi cvartet. Fiecare copil va purta la braţ un lănţuc de flori artificiale care va duce la nişă, în aşa fel încât, atunci când stăpânul acesteia va dori cutare sau cutare micuţ din cvartetul său, nu va fi nevoit decât să tragă de ghirlandă, iar copilul se va îndrepta în grabă spre el. Deasupra cvartetului, va fi o bătrână înglobată acestuia şi aflată la poruncile capului nişei respectivului cvartet. Cele trei povestitoare ce nu vor fi de lună vor fi aşezate pe o băncuţă, la picioarele tronului, fără să facă parte din niciun grup şi totuşi la porunca oricui. Cei patru fu-tăi care vor fi numiţi să-şi petreacă noaptea cu prietenii vor putea să se abţină de la întrunire; se vor afla în camerele lor, îndeletnicindu-se cu pregătirea acestei nopţi care cere întotdeauna fapte de vitejie. Cât despre ceilalţi patru, fiecare se va afla la picioarele unuia dintre prieteni, aşezaţi în nişele lor pe sofale alături de una dintre neveste, schimbate şi ele rând pe rând. Nevasta va fi întotdeauna în pielea goală; fu-tăul va purta jiletcă şi izmana din tafta trandafirie; povestitoarea de serviciu, dar şi cele trei surate ale sale vor fi îmbrăcate ca nişte curtezane elegante; iar băieţii şi fetele din cvartete vor fi mereu deosebit şi somptuos înveşmântaţi, un cvartet în chip oriental, un altul ca nişte spanioli, celălalt după moda turcească, al patrulea ca-n Grecia, iar a doua zi, altceva, însă toate aceste straie vor fi din tafta şi voaluri: partea din jos a trupului nu va fi niciodată închingată de nimic şi-un acuşor desprins va fi de-ajuns pentru a le dezvălui goliciunea. Cât despre bătrâne, ele vor fi când surori de caritate, când măicuţe, când zâne, când vrăjitoare şi, uneori, văduve. Uşile cabinetelor alăturate

nişelor vor fi mereu crăpate, iar toaleta, încinsă tare[97] de nişte sobiţe, va fi înzestrată cu toate mobilele necesare diferitelor dezmăţuri. Patru lumânări vor arde în fiecare dintre aceste cabinete şi cincizeci, în salon. La orele şase fix, povestitoarea îşi va începe istorisirea, pe care prietenii o vor putea întrerupe în orice clipă, după bunul lor plac. Ea va dura până la ceasurile şase seara, iar între timp, cum rostul ei este să aţâţe închipuirea, vor fi îngăduite toate deşănţările, mai puţin acelea care ar aduce atingere rânduielii hotărâte pentru deflorări, care va fi întotdeauna păstrată cu sfinţenie. Însă, în rest, amicul o să facă ce va voi cu futăul, nevasta, cvartetul şi bătrâna cvartetului şi chiar cu povestitoarele, dacă-i vine pofta, fie în nişă, fie în cabinetul alăturat. Istorisirea va fi curmată atâta vreme cât vor dura plăcerile aceluia ale cărui nevoi au întrerupt-o şi va fi reluată când el va fi sfârşit. La orele zece, se va servi supeul. Nevestele, povestitoarele şi cele opt copile se vor duce repede să mănânce între ele şi separat, niciodată femeile ne-fiind admise la supeul bărbaţilor, iar prietenii vor lua masa cu cei patru futăi care nu vor fi de serviciu în noaptea aceea şi patru băieţi. Ceilalţi patru vor servi, ajutaţi de bătrâne. La sfârşit, toţi se vor duce în salonul de întruniri pentru celebrarea aşa-numitelor orgii. Acolo, va fi de faţă toată lumea, şi cei care vor fi mâncat separat, şi cei care le vor fi stal alături prietenilor, însă lot cu excepţia celor patru futăi de serviciu. Salonul va fi nemaipomenit de încălzit şi luminat de lustre. Acolo, cu toţii vor fi goi: povestitoarele, nevestele, copilele, băieţii, bătrânele, futăii, prietenii; toţi se vor învălmăşi, toţi se vor tăvăli pe lespezi[98], pe jos şi, după pilda animalelor, se vor schimba, se vor amesteca, vor înfăptui incest, adulter, sodomie şi mereu, în afara deflorărilor, se vor deda tuturor exceselor şi tuturor dezmăţurilor ce vor putea să ia cât mai bine minţile. Când fecioriile vor trebui luate, atunci va fi şi clipa când se va purcede la faptă şi, o dată ce un copil va fi început, oricine se va putea desfăta cu el, când şi cum va pofti. Fix la orele două noaptea, orgiile vor înceta. Fiecare dintre cei patru futăi numiţi de serviciu de noapte va veni în elegante ţinute uşoare după prietenul cu care va trebui să se culce, care prieten va lua cu sine una dintre neveste ori unul dintre subiecţii defloraţi, atunci când vor fi astfel, ori o

povestitoare ori o bătrână, ca să-şi petreacă noaptea între ea şi propriul futău, iar toate acestea după bunu-i plac şi numai cu condiţia de a se supune rânduielilor pline de înţelepciune, de-aici putând să rezulte ca fiecare să fie cu altcineva noapte de noapte sau să poată să fie astfel.

Aşa vor fi ordinea şi rânduiala fiecărei zile. Pe lângă toate acestea, fiecare dintre cele şaptesprezece săptămâni cât trebuie să ţină şederea la castel va fi marcată de o sărbătoare. Întâi şi-ntâi, vor fi căsătoriile (vom da seamă despre ele la timpul şi locul potrivit). Dar cum cele dintâi nunţi se vor face între cei mai nevârstnici copii şi pentru că nu vor prilejui astfel nicio împreunare, ele nu vor aduce nicio stricăciune ordinii stabilite pentru deflorări. Însoţirile între cei mari nefacându-se decât după dezvirginări, înfruptările n-or să fie vătămătoare, căci, acţionând, ei nu se vor desfăta decât cu ceea ce va fi fost deja cules.

Cele patru bătrâne vor fi răspunzătoare pentru purtarea celor patru copii. Când aceştia vor greşi, ele se vor plânge aceluia dintre prieteni care va fi de lună şi, laolaltă, vor fi pedepsiţi în fiecare sâmbătă seara, la ceasul orgiilor. Până atunci, se va întocmi o listă exactă. În privinţa greşelilor făcute de povestitoare, acestea se vor pedepsi numai pe jumătate faţă de cele ale copiilor, pentru că talentul lor e de folos, iar talentele trebuie întotdeauna respectate[99]. Cât despre osândele nevestelor sau ale bătrânelor, acestea vor fi întotdeauna de două ori mai mari decât cele ale copiilor. Orice subiect care va întâmpina cu cel mai mic refuz lucrurile ce i se vor fi cerut, chiar dacă i-ar fi peste putinţă să le îndeplinească, va fi aspru pedepsit: ar fi trebuit să fie prevăzător şi să se pregătească. Cel mai neînsemnat râs ori cea mai mică lipsă de atenţie sau de respect şi supuşenie în partidele de dezmăţ va constitui unul dintre cele mai grave şi mai crunt pedepsite păcate. Orice bărbat surprins asupra faptei cu o femeie va fi osândit, atunci când nu va fi primit îngăduinţa de a se desfăta cu acea femeie, prin pierderea unui membru[100]. Cel mai mic act de credinţă din partea vreunuia dintre supuşi, oricare ar fi acesta, va fi răsplătit cu moartea. Prietenii au îndatorirea clară să nu folosească în timpul tuturor întrunirilor decât cele mai lascive şi deşănţate vorbe şi cele mai murdare, spurcate şi pline de hulă expresii.

Numele lui Dumnezeu nu va fi niciodată pomenit decât însoţit de ocări şi înjurături, dar va fi repetat astfel cât mai des cu putinţă. În privinţa tonului lor, va fi mereu cel mai brutal, mai dur şi mai poruncitor cu femeile şi băieţii, însă preaplecat, mieros şi neruşinat cu bărbaţii, pe care amicii, jucând faţă de ei rolul de muieri, trebuie să-i socotească drept soţii lor. Acela dintre domni care nu va îndeplini toate aceste lucruri sau care-şi va îngădui să aibă o singură sclipire de raţiune şi, mai ales, să lase să treacă o singură zi fără să se culce beat mort va plăti o amendă de zece mii de franci.

Când un prieten va avea niscaiva treabă mare, o femeie, din care categorie va crede el de cuviinţă, va fi silită să-l însoţească pentru a se îngriji de ceea ce i se va arăta în timpul acestui act.

Niciunul dintre supuşi, fie el bărbat ori femeie, nu va putea să se cureţe în niciun fel şi mai ales nu după treaba mare, fără să primească îngăduinţa clară a prietenului care va fi de lună, iar dacă aceasta îi este refuzată şi dacă, în ciuda popririi, tot se va curăţa, pedeapsa îi va fi dintre cele mai groaznice. Cele patru neveste nu vor avea niciun fel de puteri asupra celorlalte femei; dimpotrivă, vor fi întotdeauna tratate cu multă asprime şi lipsă de omenie şi vor fi foarte adesea puse la cele mai josnice şi mai grele munci, ca, de pildă, curăţirea toaletelor comune şi particulare din capelă. Aceste bude nu vor fi golite decât o dată la o săptămână, însă numai de ele şi vor fi nemilos osândite dacă se împotrivesc sau n-o fac aşa cum trebuie.

Dacă un subiect oarecare încearcă să fugă în timpul întrunirilor, va fi pe loc omorât, oricine ar fi el.

Bucătăresele şi ajutoarele lor vor fi respectate, iar aceia dintre domni care vor încălca această lege vor plăti o mie de ludovici amendă. Cât despre aceste amenzi, vor fi toate în mod anume folosite, la reîntoarcerea în Franţa, pentru primele cheltuieli ale unei noi partide, fie de soiul celei de faţă, fie de-un alt tip.

După ce pregătirile au fost duse la bun sfârşit, iar regulamentele au fost înfăţişate pe treizeci ale lunii, ducele îşi făcu de lucru toată dimineaţa zilei de treizeci şi unu verificând totul, poruncind repetiţii şi mai ales cercetând cu grijă locul, pentru a vedea dacă nu era vreo primejdie ori să fie asediat,

ori să înlesnească vreo fugă. Recunoscând că ar fi trebuit să fii ori pasăre, ori diavol ca să ieşi sau ca să intri, dădu seamă societăţii pentru felul în care îşi îndeplinise îndatoririle şi-şi petrecu toată seara dojenind femeile. La porunca lui, se adunară toate în salonul istorisirilor şi, cocoţat fiind la tribună sau pe aşa-zisul tron hărăzit povestitoarelor, iată aproape întocmai discursul pe care li-l ţinu[101]:

„Fiinţe slabe şi înlănţuite, menite doar plăcerilor noastre, nu vi s-a năzărit, sper, că această putere pe cât de ridicolă, pe-atât de absolută ce vi se lasă în lume vă va fi îngăduită şi-n aceste locuri. De o mie de ori mai supuse chiar decât sclavele, se cade să vă aşteptaţi numai la umilire, iar ascultarea trebuie să fie singura virtute de care vă sfătuiesc să vă folosiţi: doar ea e pe potriva stării în care vă aflaţi. Şi, mai ales, să nici nu vă treacă prin minte să vă bizuiţi pe farmecele voastre. Prea plictisiţi fiind de asemenea capcane, trebuie să vă închipuiţi că aşa momeli n-ar putea să aibă trecere la noi. Amintiţi-vă neîncetat că ne vom sluji de voi toate, dar că nici măcar una n-are de ce să creadă, măgulindu-se, că ar putea măcar să ne inspire sentimentul milei. Revoltându-se împotriva altarelor care-au putut să ne smulgă câteva boabe de tămâie, mândria noastră şi libertinajul nostru le distrug de îndată ce iluzia a satisfăcut simţurile, iar dispreţul, aproape întotdeauna urmat de ură, ia pe dată, în noi, locul prestigiului[102] imaginaţiei. Şi, de altfel, ce lucru o să ne oferiţi pe care să nu-l ştim pe dinafară? ce lucru o să ne dăruiţi pe care să nu-l călcăm în picioare, adesea chiar în clipa delirului? E în zadar să vă ascund, slujba vă va fi aspră, grea şi neîndurătoare, iar cele mai mici greşeli vor fi pe loc pedepsite cu cazne trupeşti. Prin urmare, sunt nevoit să vă îndemn întru orânduială, supunere şi dăruire, ca să n-ascultaţi decât de dorinţele noastre: ele să vă fie singurele pravile, întâmpinaţi-le, ghiciţi-le şi faceţi-le să se nască. Şi nu pentru că aţi avea cine ştie ce câştig purtându-vă astfel, ci numai pentru că, altminteri, aţi avea mult de pierdut. Cercetaţi-vă situaţia, ceea ce sunteţi, ceea ce suntem, şi fie ca aceste gânduri să vă facă să tremuraţi, lată-vă departe de Franţa, în fundul unei păduri de nelocuit, dincolo de munţii povârniţi ale căror căi au fost distruse de îndată ce le-aţi trecut. Sunteţi închise într-o citadelă de nepătruns; nimeni nu ştie că vă aflaţi aici; aţi fost luate de lângă prieteni,

de lângă neamuri, sunteţi deja moarte pentru lumea aceasta[103] şi nu mai respiraţi decât pentru plăcerile noastre. Şi care sunt fiinţele în slujba cărora iată-vă acum? Nişte sceleraţi împătimiţi şi recunoscuţi, care n-au alt zeu în afara lubricităţii, alte legi în afara depravării, altă frână în afara dezmăţului, nişte buni de tras pe roată[104] fără de dumnezeu, fără principii, fără credinţă, dintre care ce! mai puţin criminal este mânjit cu mai multe ticăloşii decât aţi putea să număraţi şi-n ochii căruia viaţa unei femei, dar ce spun eu, a unei femei? a tuturor acelora care locuiesc pe suprafaţa pământului este la fel de indiferentă ca strivirea unei muşte. Fără îndoială c-or să fie puţine samavolnicii la care să nu ne dedăm: niciuna să nu vă scârbească, oferiţi-vă fără să vă strâmbaţi şi întâmpinaţi-le pe toate cu răbdare, supuşenie şi curaj. Dacă, din nenorocire, vreuna dintre voi îşi dă duhul din pricina dezlănţuirii patimilor noastre, apoi să se resemneze cu curaj; nu ne aflăm pe-această lume pentru totdeauna şi tot ce i se poate întâmpla mai fericit unei femei este să moară tânără. Vi s-au citit nişte regulamente foarte înţelepte şi tare potrivite siguranţei voastre, dar şi plăcerilor noastre; urmaţi-le orbeşte şi aşteptaţi-vă la orice din partea noastră dacă ne supăraţi printr-o purtare rea. Câteva dintre voi ne sunteţi înrudite, ştiu, înrudire care vă umple, poate, de mândrie şi de la care speraţi niscaiva îndurare. Aţi face o mare greşeală dacă v-aţi bizui pe ea: nimeni nu este sfânt în ochii unor oameni ca noi şi, cu cât legăturile acestea de sânge vă vor părea astfel, cu atât ruptura lor va desfăta perversitatea sufletelor noastre. Fetelor, nevestelor, căci vouă mă adresez în clipa aceasta, nu vă aşteptaţi la niciun drept din partea noastră; vă avertizăm că veţi fi tratate chiar cu mai multă asprime decât ceilalţi, tocmai pentru a vă arăta cât de demne de dispreţ sunt, din punctul nostru de vedere, aceste legături cu care e cu putinţă să ne credeţi înlănţuiţi. De altfel, nu vă aşteptaţi să vă spunem mereu răspicat poruncile pe care vom vrea să le îndepliniţi: un gest, o privire, adesea un simplu sentiment interior din partea noastră vi le va arăta, aşa că veţi fi pedepsite de nu le veţi fi ghicit şi întâmpinat, dar şi, după ce vă vor fi fost astfel limpezite, de se vor lovi din partea voastră de vreo neascultare. Voi trebuie să ne pricepeţi mişcările, privirile, gesturile, să le descâlciţi sensul şi, mai ales, să nu vă

înşelaţi asupra dorinţelor noastre. Căci, presupun, de pildă, că această poftă va fi fost aceea de a vedea o parte a trupului vostru şi că ne veţi fi oferit, cu neîndemânare, o alta: veţi vedea în ce măsură o atare nepricepere ne va tulbura imaginaţia şi ce primejdii vă pândesc dacă zăpăciţi mintea unui libertin care, zic şi eu, nu aşteaptă decât o găoază ca să se sloboadă şi căruia vii prosteşte să-i prezinţi o pizdă. În general, înfăţişaţi-vă cât mai rar cu dinaintea; amintiţi-vă că partea aceasta infectă pe care firea n-a făurit-o decât într-o clipă de rătăcire a minţii este tocmai aceea care ne dezgustă cel mai tare. Şi, chiar şi-n privinţa cururilor voastre, se cuvine să fiţi cu mare băgare de seamă, nu doar ca să ascundeţi, oferindu-ni-le, scârboasa peşteră ce le însoţeşte, dar şi ca nu cumva să ni le arătaţi în anumite clipe într-o stare în care alţi oameni şi-ar dori să le afle întotdeauna. Trebuie să mă înţelegeţi şi, de altfel, veţi primi mai târziu din partea celor patru însoţitoare nişte instrucţiuni care, până la urmă, or să vă lămurească pe deplin. Într-un cuvânt, tremuraţi, ghiciţi, ascultaţi, întâmpinaţi şi astfel, deşi nu veţi fi cine ştie ce norocoase, poate că nu veţi fi total nefericite. De altfel, să n-aud de vreo uneltire, de vreo legătură între voi, să nu văd vreuna dintre prieteniile acelea tâmpite dintre fete care, înduioşând pe de-o parte inima, o fac, pe de cealaltă, şi mai nărăvaşă, şi mai puţin dispusă la singura şi simpla umilire căreia vă menim. Gândiţi-vă că nu vă privim deloc ca pe nişte făpturi omeneşti, ci doar ca pe nişte animale pe care le hrănim pentru folosul la care ne aşteptăm şi pe care le stâlcim în bătaie atunci când se-ndârjesc să nu ni-l aducă. Aţi văzut în ce măsură vi se interzice tot ce-ar putea să pară vreun act de credinţă oarecare; vă previn că nu multe crime vor fi pedepsite mai crunt decât aceasta. Ştim prea bine că printre voi se mai află câteva idioate care nu pot să se lepede de ideea acestui infam dumnezeu şi să-i urască religia: nu vă ascund că acestea vor fi cu grijă cercetate şi nicio bucăţică din ele nu va scăpa nevătămată, dacă, din nefericire, sunt prinse asupra faptului. Să-şi bage bine-n cap creaturile astea tâmpite, să se încredinţeze, prin urmare, că existenţa acestui Dumnezeu este o sminteală care n-are astăzi în toată lumea nici douăzeci de fideli şi că religia pe care el o invocă nu-i decât o scorneală caraghioasă a unor şarlatani al căror

interes de-a ne păcăli nu este decât mult prea vădit în zilele noastre[105]. Într-un cuvânt, spuneţi şi voi: dacă ar exista vreun dumnezeu şi dacă dumnezeul ăsta ar avea vreo putere, ar îngădui el oare ca virtutea pe care o cinsteşte şi cu care vă mândriţi atât să fie sacrificată aşa cum va fi viciului şi libertinajului? Ar îngădui el oare, dumnezeul ăsta atotputernic, ca o creatură slabă ca mine, care nu-i faţă de el decât ca o biată lămâie în ochii unui elefant, ar îngădui, zic, ca această neputincioasă creatură să-l insulte, să-l batjocorească, să-l sfideze, să-l înfrunte şi să-l ocărască, aşa cum fac eu de câte ori am poftă, în fiecare clipă a zilei?”

După ce ţinu această mică predică, ducele coborî de la amvon şi, în afara celor patru bătrâne şi a celor patru povestitoare care ştiau prea bine că se află acolo mai degrabă ca sacrificatoare şi preotese decât ca victime, în afara acestor opt, zic, toate celelalte hohoteau de plâns, iar ducele, sinchisindu-se prea puţin, se duse lăsându-le să se gândească, să trăncănească[106], să se plângă una alteia, bineînţeles că cele opt spioane aveau să dea seamă despre tot, şi-şi petrecu noaptea cu Hercule, unul din trupa de futăi care devenise cel mai intim favorit al său ca amant, micul Zéphire păstrându-şi în inima lui întâietatea ca iubită. A doua zi trebuind ca, încă de dimineaţă, lucrurile să stea aşa cum se hotărâse, fiecare îşi trecu noaptea cum se cuvine şi, de îndată ce se făcu de ora zece, începu scena de libertinaj, nemailăsându-se tulburată de nimic şi în nimic din ceea ce fusese hotărât până în douăzeci şi opt ale lunii februarie, inclusiv.

Şi-acum, prietene cititor, se cade să-ţi pregăteşti sufletul şi mintea pentru cea mai plină de necuraţii povestire ce se va fi făcut vreodată de când e lumea lume, o asemenea carte neîntâlnindu-se nici la antici, nici la moderni[107]. Închipuie-ţi că orice plăcere cinstită sau neîngăduită de această fiară despre care vorbeşti neîncetat fără să o cunoşti şi pe care o numeşti natură, că aceste plăceri, zic, vor fi în chip voit înlăturate din această culegere şi că, de le vei întâlni din întâmplare, se vor afla numai însoţite de vreo crimă ori nuanţate de vreo mârşăvie. Fără îndoială, multe dintre rătăcirile pe care le vei vedea zugrăvite îţi vor displăcea, lucru pe care-l ştim prea bine, însă vei găsi alte câteva care te vor aţâţa până acolo c-o să rămâi iară ceva sămânţă şi iată tot ce ne trebuie. De n-am

fi spus totul, de n-am fi analizat totul[108], cum ai vrea să fi putut ghici ceea ce-ţi convine? Tu trebuie să iei ce-ţi place şi să laşi restul; un altul o să facă la fel; şi, încetul cu încetul, totul îşi va găsi locul. Ai aici povestea unui magnific ospăţ la care şase sute de diferite feluri se oferă poftei tale. O să le mănânci pe toate? Nu, fără îndoială, însă acest nemaipomenit număr îţi lărgeşte hotarele alegerii şi, încântat de această sporire a putinţelor, nici nu-ţi trece prin minte să-l cerţi pe amfitrionul care te desfată. Fă la fel şi-aici: alege şi lasă restul, fără să te ridici împotriva lui, doar pentru că nu are talentul de a-ţi plăcea. Gândeşte-te că-i va desfăta pe alţii şi fii filosof. Cât despre diversitate, fii sigur că este ca-n realitate; cerceteaz-o bine pe aceea dintre pasiuni care şi se pare că seamănă, fără nicio deosebire, cu o alta şi vei vedea că această diferenţă există şi că, oricât de neînsemnată ar fi, numai ea are tocmai rafinamentul, tactul care disting şi caracterizează genul de libertinaj despre care este vorba aici. De altfel, am contopit aceste şase sute de pasiuni în istorisirile povestitoarelor: iată încă un lucru în privinţa căruia cititorul trebuie avertizat. Ar fi fost prea monoton să le înfăţişăm amănunţit şi una câte una altfel decât înglobându-le într-o istorisire aparte. Însă cum un cititor oarecare, prea puţin cunoscător în acest soi de treburi, ar putea, cine ştie, să confunde pasiunile despre care am vorbit cu întâmplarea sau simpla împrejurare din viaţa povestitoarei, am arătat cu grijă fiecare dintre aceste pasiuni cu un semn pe margine, deasupra căruia se află numele ce i se poate da pasiunii cu pricina. Acest semn este chiar rândul unde începe istorisirea patimii şi, la sfârşitul ei, există întotdeauna un alineat. Dar pentru că, în acest soi de dramă, joacă multe personaje şi-n pofida atenţiei de care-am dat dovadă, în introducere, în a le descrie şi a le numi pe toate, vom face un cuprins care va conţine numele şi vârsta fiecărui actor, cu o simplă schiţă a portretului său, în aşa fel încât, pe măsură ce vei întâlni vreun nume care te va încurca în povestiri, vei putea recurge la acest cuprins şi, mai înainte, la portretele mai ample, dacă această simplă eboşă nu-i de-ajuns să-ţi aducă aminte de ceea ce va fi fost spus.

Personajele romanului Şcolii libertinajului

DUCELE DE BLANGIS, cincizeci de ani, ca un satir, înzestrat cu un monstruos mădular şi cu o uimitoare putere. Îl putem privi ca receptaculul tuturor viciilor şi tuturor crimelor. Şi-a omorât mama, sora şi trei neveste.

EPISCOPUL DE *** este fratele lui; patruzeci şi cinci de ani, mai slab şi mai plăpând decât ducele, o gură spurcată. Este înşelător, îndemânatic, neabătut credincios al sodomiei active şi pasive; dispreţuieşte în chip desăvârşit orice alt soi de plăcere; a ucis cu cruzime doi copii pentru care un prieten îi încredinţase o adevărată avere. Are o fire simţitoare de o gingăşie aşa de mare, că aproape leşină atunci când se sloboade.

PREŞEDINTELE DE CURVAL, şaizeci de ani. Este un bărbat înalt şi uscăţiv, plăpând, cu ochii goi şi stinşi, gura împuţită, o imagine vie a desfrâului ticăloşit şi a libertinajului, cu un trup îngrozitor de murdar, lucru care-l desfată. A fost circumcis; i se scoală rar şi cu greutate; totuşi, i se scoală şi tot se mai sloboade aproape în fiecare zi. Năravul îl poartă de preferinţă spre bărbaţi; cu toate acestea, nu dispreţuieşte deloc fecioarele. O ciudăţenie a gusturilor lui este aceea că îi plac şi

bătrâneţea, dar şi tot ceea ce-i seamănă într-ale necurăţiei. Este înzestrat cu un mădular aproape la fel de gros ca cel al ducelui. De câţiva ani, pare îndobitocit de dezmăţ şi bea mult. Nu-şi datorează averea decât unor crime şi se face vinovat mai ales de una îngrozitoare, ce se poate vedea amănunţit în portretul său. Atunci când îi ţâşneşte sămânţa, resimte un fel de furie lubrică ce-l duce la cruzimi.

DURCET, vameş[192], cincizeci şi trei de ani, bun prieten şi coleg de şcoală al ducelui. Este mic de-nălţime, îndesat şi bondoc, dar trupul îi este fraged, frumos şi alb. Este croit ca o femeie şi are toate înclinaţiile neamului muieresc; neputând, din pricina micimii mădularului, să-l satisfacă, l-a imitat şi se lasă futut în orice clipă a zilei. Îi place îndeajuns să desfete cu gura; ca-i singura ce poate să-i aducă voluptate ca agent. Singurii săi dumnezei sunt plăcerile şi este întotdeauna gata să le jertfească totul. Are o minte aleasă, este îndemânatic şi a săvârşit multe crime. Şi-a otrăvit mama, nevasta şi nepoata pentru a face avere. Sufletul îi este neînduplecat şi stoic[109], cu totul insensibil la milă. Nu i se mai scoală şi se sloboade foarte rar. Crizele sale sunt precedate de un fel de spasm care îl aruncă într-o furie lubrică, primejdioasă pentru cei sau cele care slujesc pasiunilor sale.

CONSTANCE este nevasta ducelui şi fiica lui Durcet. Are douăzeci şi doi de ani; este de-o frumuseţe romană, mai multă măreţie decât fineţe, durdulie, deşi bine făcută, un trup superb, un cur deosebit de bine croit şi putând sluji de model, părul şi ochii nemaipomenit de negri. Are ceva minte şi-şi dă din plin seama de grozăvia sorţii ei. E înzestrată din naştere cu o virtute pe care nimic n-a putut-o distruge.

ADÉLAÏDE, nevasta lui Durcet şi fiica preşedintelui. Este o păpuşică drăguţă, are douăzeci de ani, cu părul blond, ochii foarte blânzi şi de un frumos albastru plin de-nsufleţire; are întru totul înfăţişarea unei eroine de roman. Gâtul lung şi măiestrit, gura un pic cam mare este singurul ei cusur. Nişte ţâţe mici şi nişte buci asemenea, însă, deşi delicate, sunt albe şi rotunjoare. O minte visătoare, un suflet blând, din cale-

---

[192] Durcet este vameş în sensul pe care-l avea acest cuvânt în Imperiul roman şi Roma antică, adică de persoană care lua în arendă dările; arendaş de vămi (*N. T.*).

afară de virtuoasă şi credincioasă; se ascunde ca să-şi îndeplinească îndatoririle de creştină.

JULIE, nevasta preşedintelui şi fata cea mare a ducelui. Are douăzeci şi patru de ani, grăsuţă, durdulie, nişte ochi căprui frumoşi, un nas drăguţ, trăsături clare şi plăcute, dar o gură îngrozitoare. Are prea puţină virtute şi chiar mari porniri spre murdărie, beţie, îndestularea burdihanului şi curvăsărie. Bărbatul ei o place din pricina cusurului gurii sale: această ciudăţenie e pe gustul preşedintelui. N-a fost niciodată învăţată să aibă principii sau credinţă.

ALINE, sora ei mai mică, considerată fiica ducelui, deşi, de fapt, e fata episcopului şi a uneia dintre nevestele ducelui. Are optsprezece ani, o mutrişoară foarte aţâţătoare şi agreabilă, multă prospeţime, ochii căprui, nasul în vânt şi e deşteaptă, deşi nemaipomenit de nepăsătoare şi puturoasă. Nu pare încă năvalnică şi urăşte din suflet toate mârşăviile a căror victimă este. Episcopul i-a luat fecioria de din dos la zece ani. A fost lăsată într-o cruntă ignoranţă, nu ştie nici să scrie, nici să citească, îl urăşte pe episcop şi se teme foarte tare de duce. Îşi iubeşte mult sora, este cumpătată şi curată, dă nişte răspunsuri drăgălaşe şi copilăreşti; curul îi este fermecător.

MADAMA DUCLOS, prima povestitoare. Are patruzeci şi opt de ani, a fost cândva o mare frumuseţe, e tare apetisantă şi are cele mai frumoase buci cu putinţă. Brunetă, rotunjoară, cărnoasă.

MADAMA CHAMPVILLE are cincizeci de ani. Este subţirică, bine făcută şi are o privire desfrânată; este o adeptă a tribadismului[110] şi totul o arată astfel. În prezent, se ocupă cu codoşitul. A fost blondă, are nişte ochi frumoşi, lindicul lung şi gâdilicios, un cur foarte prăpădit de-atâta folosire şi totuşi este fecioară pe-acolo.

MADAMA MARTAINE are cincizeci şi doi de ani. Este codoaşa; este o mamaie zdravănă, proaspătă şi sănătoasă; e astupată şi n-a cunoscut niciodată decât plăcerea Sodomei, pentru care pare să fi fost anume făurită, căci are, în ciuda vârstei, cel mai mândru cur cu putinţă: e nemaipomenit de lăbărţat şi-atât de obişnuit cu pătrunderile, că face faţă celor mai groase scule fără să crâcnească. Are nişte trăsături încă frumoase, care însă încep să se lase.

MADAMA DESGRANGES are cincizeci şi şase de ani. Este

cea mai mare scelerată din câte vor fi existat vreodată. Este înaltă, subţire, palidă, cândva a fost brunetă; este întruchiparea crimei. Curul ei prăpădit seamănă cu hârtia marmorată, iar găoaza îi este enormă. Are un sfârc, trei degete şi şase dinţi lipsă: *fructus belli*[111]. Nu există vreo crimă pe care să n-o fi făcut ori la care să nu fi îndemnat. Are o vorbă plăcută, minte, iar în prezent este una dintre codoaşele recunoscute ale societăţii.

MARIE, prima dintre supraveghetoare, are cincizeci şi opt de ani. A fost biciuită şi înfierată; a fost slujnica unor tâlhari. Cu ochii stinşi şi urduroşi, nasul strâmb, dinţii galbeni, o bucă roasă de-un abces. A născut şi omorât paisprezece copii.

LOUISON, a doua însoţitoare, are şaizeci de ani. Este micuţă, cocoşată, chioară şi şchioapă, însă curul tot drăguţ îi este. E întotdeauna gata la orice crimă şi e nemaipomenit de rea. Acestea dintâi au grijă de fete, iar următoarele două, de băieţi.

THÉRÈSE are şaizeci şi doi de ani, pare un schelet, nu mai are nici păr, nici dinţi, gura îi este împuţită, curul, ciuruit de răni, găoaza, nemărginit de largă. Este de-o murdărie şi de-o împuţiciune îngrozitoare; are un braţ sucit şi şontâcăieşte.

FANCHON, în vârstă de şaizeci şi nouă de ani, a fost de şase ori spânzurată în efigie şi a înfăptuit toate crimele cu putinţă. Este saşie, cârnă, îndesată, grasă, o frunte de nimic şi mai are doar doi dinţi. Un erizipel îi acoperă bucile, nişte hemoroizi îi ies din gaură, o ulceraţie îi mănâncă vaginul, are o coapsă arsă şi un cancer îi roade sânul. Este tot timpul beată şi vomită, se băşeşte şi se cacă peste tot şi-n orice clipă fără ca măcar să-şi dea seama.

Seraiul fetişcanelor

AUGUSTINE, fiica unui baron din Languedoc, cincisprezece ani, o mutrişoară delicată şi plină de isteţime.

FANNY, fiica unui consilier din Bretania, paisprezece ani, blândă şi tandră.

ZELMIRE, fata contelui de Tourville, senior de Beauce, cincisprezece ani, înfăţişare nobilă şi sufletul nemaipomenit de sensibil.

SOPHIE, fiica unui gentilom din Berry, cu un chip fermecător, paisprezece ani.

COLOMBE, fata unui consilier din Parlamentul parizian, treisprezece ani, foarte fragedă.

HÉBÉ, fata unui ofiţer din Orléans, pare foarte libertină şi are nişte ochi încântători; e-n vârstă de doisprezece ani.

ROSETTE şi M1CHETTE, ambele au înfăţişarea unor mândre fecioare. Una are treisprezece ani şi este fiica unui magistrat din Chalon-sur-Saône; cealaltă are doisprezece şi este fata marchizului de Sénanges: a fost răpită de lângă tatăl ei, în Bourbonnais.

Silueta lor, celelalte farmece şi mai ales curul le sunt mai presus de orice cuvânt. Au fost alese din o sută treizeci de

copile.

Seraiul băieţandrilor

ZÉLAMIR, treisprezece ani, fiul unui gentilom din Poitou.
CUPIDON, de-aceeaşi vârstă, fiul unui gentilom de pe lângă

La Flèche.

NARCISSE, doisprezece ani, fiul unui bărbat cumsecade din Rouen, cavaler de Malta.

ZÉPHIRE, cincisprezece ani, fiul unui ofiţer general din Paris; este hărăzit ducelui.

CÉLADON, fiul unui magistrat din Nancy; are paisprezece ani.

ADONIS, fiul unui preşedinte de mare cameră din Paris, cincisprezece ani, hărăzit lui Curval.

HYACHINTHE, paisprezece ani, fiul unui ofiţer retras în Champagne.

G1TON, paj al regelui, doisprezece ani, fiul unui gentilom din Nivernais.

Niciun penel nu este în stare să zugrăvească graţiile, trăsăturile şi tainicele farmece ale acestor opt copilandri, mai presus de tot ceea ce s-ar putea spune, şi aleşi, după cum se ştie, dintr-un număr foarte mare.

Cei opt futăi

HERCULE, douăzeci şi şase de ani, destul de drăguţ, dar foarte rău; favorit al ducelui; mătărânga lui are opt degete şi două linii de jur-împrejur şi treisprezece în lungime; se sloboade mult.

ANTINOÜS are treizeci de ani, este un bărbat foarte frumos; ştrumeleagul lui are opt degete de jur-împrejur şi douăsprezece în lungime.

SPARGE-BUCI, douăzeci şi opt de ani, pare un satir; are un ştoi strâmb; capul sau glandul este enorm: măsoară opt degete şi trei linii de jur-împrejur, iar corpul pulii are opt degete pe treisprezece lungime; această sculă maiestuoasă este încovoiată de-a dreptul.

TARE-N-PULĂ are douăzeci şi cinci de ani, este îngrozitor de urât, dar sănătos şi viguros; mare favorit al lui Curval, este mereu cu vâjgalăul pe sus, care vâjgalău are şapte degete şi unsprezece linii de jur-împrejur pe unsprezece lungime.

Ceilalţi patru au între nouă, zece şi unsprezece degete în lungime pe şapte şi jumătate ori şapte degete şi nouă linii de jur-împrejur şi între douăzeci şi cinci şi treizeci de ani.

Sfârşitul introducerii.

Ce-am omis în această introducere:

1. Trebuie să spun că Hercule şi Tare-

n-pulă sunt unul foarte rău şi celălalt foarte urât şi că niciunul dintre cei opt n-a putut niciodată să se desfete cu vreo femeie sau vreun bărbat.

2. Că în capelă s-a făcut privata şi să o descriu amănunţit pe potriva acestei folosiri.

3. Că, în expediţia lor, codoaşele şi votrii erau însoţiţi de bătăuşi tocmiţi, aflaţi la porunca lor.

4. Descrie mai pe larg piepturile slujnicelor şi vorbeşte despre cancerul lui Fanchon. La fel, zugrăveşte un pic mai mult chipurile celor şaisprezece copii.

PRIMA PARTE

Cele o sută cincizeci de pasiuni simple sau de prim rang,
alcătuind cele treizeci de zile ale lui noiembrie
împlinite de istorisirea madamei Duclos,
printre care sunt amestecate scandaloasele întâmplări de la castel,
scrise ca un jurnal, în timpul acelei luni.

PRIMA ZI

În ziua de întâi noiembrie, se treziră la orele zece dimineaţa, aşa cum hotărâseră prin regulamentele de la care îşi juraseră unul altuia să nu se îndepărteze nicio iotă. Cei patru futăi care nu împărţiseră aşternutul cu niciunul dintre prieteni li-i aduseră, la trezire, pe Zéphire ducelui, pe Adonis lui Curval, pe Narcisse lui Durcet şi pe Zélamir episcopului. Tuspatru erau tare sfielnici, iar purtarea le era încă destul de nefirească, însă, încurajaţi de călăuza lor, îşi îndepliniră cum nu se poate mai bine îndatorirea, aşa că ducele se slobozi. Ceilalţi trei, mai stăpâni pe ei şi mai puţin risipitori cu sămânţa lor, pătrunseră la fel de mult ca şi el, dar fără să lase nimic înăuntru. La orele unsprezece, se duseră în iatacul femeilor, unde opt tinere sultane apărură în pielea goală şi aşa şi serviră ciocolata. Marie şi Louison, care cârmuiau acest harem, le ajutau şi le îndrumau. Fârtaţii pipăiră şi mozoliră mult, iar cele opt nefericite şi biete copile, victime ale celei mai neînfrânate lubricităţi, roşeau, se ascundeau cu mâinile, încercau să-şi apere farmecele şi arătau în grabă totul, de-ndată ce vedeau că pudoarea lor îi înfuria şi-i supăra pe stăpâni. Ducele, căruia i se sculă foarte repede, îşi măsură grosimea pulii cu silueta subţirică şi plăpândă a Michettei, iar diferenţa fu de numai trei degete.

Durcet, care era de lună, făcu examinările şi vizitele prescrise. Hébé şi Colombe se dovediră vinovate, iar pedeapsa le fu hotărâtă şi fixată pe loc pentru sâmbăta ce-avea să vină, la ceasul orgiilor. Copilele plânseră, dar nu înduioşară pe nimeni. De-acolo, se duseră la băieţi. Cei patru care nu fuseseră deloc văzuţi în dimineaţa aceea, mai precis Cupidon, Céladon, Hyacinthe şi Giton, îşi dădură, urmând porunca, nădragii jos şi prietenii se distrară o clipă privindu-i. Curval îi sărută pe toţi patru pe gură, iar episcopul le dezmierdă un pic pula, în timp ce ducele şi Durcet făceau altceva. Gătară şi vizitele, nimeni nu greşise cu nimic. La ora unu, prietenii se duseră la capelă, unde ştim că fusese stabilită privata. Şi fiindcă nevoile pe care bănuiau c-o să le aibă seara îi făcuseră să refuze multe îngăduiri, acolo nu se iviră decât Constance, madama Duclos, Augustine, Sophie, Zélamir, Cupidon şi Louison. Toţi ceilalţi ceruseră voie, dar li se poruncise să se ţină pentru deseară. Cei patru fârtaţi ai noştri, aşezaţi în jurul aceluiaşi tron anume construit, îi puseră să şadă pe acest scaun pe toţi cei şapte supuşi, unul după celălalt, şi se retraseră după ce se saturară de-aşa spectacol. Coborâră în salon unde, în timp ce femeile se ospătau, flecăriră între ei până în clipa în care li se aduseră bucatele. Cei patru amici se aşezară fiecare între doi futăi, urmând rânduială pe care şi-o impuseseră de a nu primi nicicând vreo femeie la masă, iar cele patru neveste goale puşcă, ajutate de bătrânele înveşmântate în surori de caritate, serviră cele mai magnifice şi mai delicioase mâncăruri cu putinţă[112]. Nimeni nu le-ntrecea în fineţe şi îndemânare pe bucătăresele aduse la castel şi erau atât de bine plătite, iar cămările lor atât de pline, că totul nu putea să meargă decât de minune. Cum dineul acesta trebuia să fie mai uşor decât supeul, mesenii se mulţumiră cu patru feluri superbe, alcătuit fiecare din douăsprezece bucate diferite. Vinul de Bourgogne fu adus cu mezelicurile, cel de Bordeaux fu servit la felul întâi, şampania la fripturi, călugărescul[113] la dulceţuri, iar cel de Tokay[114] şi de Madera la desert. Încetul cu încetul, capetele se-nfierbântară. Futăii, cărora li se acordaseră în acel moment toate drepturile asupra soţiilor, le silniciră niţel. Constance fu chiar puţin împinsă, puţin bătută, pentru că nu-i adusese imediat o farfurie lui Hercule care, văzându-se bine intrat în

graţiile ducelui, crezu că poate să ducă obrăznicia până acolo, încât să-i bată şi să-i chinuiască nevasta, lucruri de care acesta nu făcu altceva decât să râdă. Curval, în toane foarte proaste la desert, îi aruncă în faţă neveste-sii o farfurie care i-ar fi spart capul de nu s-ar fi ferit[115]. Durcet, băgând de seamă că unuia dintre vecini i se sculase, îşi dovedi alesele maniere, deşi era la masă, dându-şi nădragii jos şi prezentându-şi găoaza. Vecinul i-o trase şi, o dată treaba terminată, se puseră din nou pe băut ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Fără zăbavă, ducele se dedă şi el cu Tare-n-pulă micii ticăloşii a vechiului său prieten şi, deşi scula era enormă, puse rămăşag că, în timp ce-o să fie futut în cur, o să dea pe gât cu sânge rece[116] trei sticle de vin. Câtă obişnuinţă, cât calm, cât sânge rece în libertinaj! Câştigă pariul şi, cum nu le băuse pe stomacul gol, cum aceste trei sticle stropiseră mai mult de alte cincisprezece, se ridică de-acolo puţin cam ameţit. Primul lucru care i se înfăţişă fu nevastă-sa, înlăcrimată toată din pricina felului în care se purtase Hercule cu ea, iar această privelişte îl însufleţi într-atât, că o supuse pe loc unor grozăvii pe care, deocamdată, ne este peste putinţă să le spunem. Cititorul, care vede cât de greu ne este să punem, în acest început, ceva ordine în istorisirea noastră, ne va ierta că nu-i vom dezvălui încă multe mici amănunte. În sfârşit, se duseră în salon, unde noi plăceri şi noi voluptăţi îi aşteptau pe campionii noştri. Acolo, cafeaua şi lichiorurile le-au fost aduse de un fermecător cvartet: era alcătuit şi din băieţi frumoşi, Adonis şi Hyacinthe, dar şi din fete, Zelmire şi Fanny. Thérèse, una dintre guvernante, îi îndruma, căci regula era ca, oriunde s-ar fi aflat împreună doi sau trei copii, ei să fie conduşi de o însoţitoare. Cei patru libertini ai noştri, pe jumătate beţi şi totuşi hotărâţi să nu se-abată de la propriile lor legiuiri, se mulţumiră cu niscaiva sărutări şi dezmierdări, pe care însă mintea lor cea libertină ştiu să le-nsoţească cu toate rafinamentele desfrâului şi ale lubricităţii. O clipă, toţi crezură că episcopul avea să piardă ceva malahie din pricina unor lucruri de-a dreptul nemaipomenite[117] pe care le cerea de la Hyacinthe, în timp ce Zelmire i-o freca. Deja, simţurile-i tresăreau, iar criza de spasm punea stăpânire pe toată fiinţa lui, dar se înfrâna, alungă departe de el ademenitoarele lucruri gata să-l subjuge pe deplin şi, ştiind că mai era încă

ceva treabă de făcut, se păstră măcar pentru sfârşitul zilei. Se băură şase diferite soiuri de lichioruri şi trei tipuri de cafele şi, pentru că, în cele din urmă, veni şi vremea, cele două perechi se retraseră ca să meargă să se-mbrace. Prietenii noştri îşi îngăduiră un sfert de oră de siestă şi-apoi trecură în salonul tronului. Acesta era numele dat apartamentului hărăzit istorisirilor[118]. Fârtaţii se aşezară pe divane, ducele avându-l la picioare pe dragul său Hercule, lângă el, goală, pe Adélaïde, nevasta lui Durcet şi fiica preşedintelui, iar în faţă, cvartetul, pe care, aşa cum am explicat, îl mânuia cu ghirlandele ce duceau la nişa lui, alcătuit din Zéphire, Giton, Augustine şi Sophie în straie ele păstori, supravegheaţi de Louison care, înveşmântată ca o ţărancă bătrână, o întruchipa pe măicuţa lor. Curval îl avea la picioare pe Tare-n-pulă, iar alături, pe sofa, îi şedea Constance, nevasta ducelui şi fiica lui Durcet, cvartetul lui având patru tineri spanioli, fiecare sex îmbrăcat la modul cel mai elegant cu putinţă în straiele cuvenite, mai precis: Adonis, Céladon, Fanny şi Zelmire, conduşi de Fanchon ca guvernantă. Episcopul îl avea la picioare pe Antinoüs, nepoată-sa Julie era tolănită pe divanul lui, iar patru sălbatici aproape goi îi formau cvartetul: ca băieţi, erau Cupidon şi Narcisse, ca fete, Hébé şi Rosette, îndrumaţi de o bătrână amazoană jucată de Thérèse. Durcet îl avea pe Sparge-buci ca futău, aproape de el, pe Aline, fiica episcopului, iar în faţă patru mici cadâne, aici băieţandrii fiind înveşmântaţi ca şi fetişcanele, această rânduială dezvăluind în mod desăvârşit fermecătoarele chipuri ale lui Zélamir, Hyacinthe, Colombe şi Michette. O bătrână sclavă arăboaică, reprezentată de Marie, conducea acest cvartet. Cele trei povestitoare, splendid înveşmântate ca nişte domnişoare din lumea bună a Parisului, se aşezară în josul tronului, iar madama Duclos, povestitoarea de serviciu, într-o ţinută grozav de uşoară şi de elegantă, sulemenită foarte[119] şi purtând multe diamante, ocupându-şi locul pe estrada sa, începu astfel să-şi depene întâmplările vieţii, în care trebuia să introducă, în amănunt, o sută cincizeci de pasiuni de rangul întâi, desemnate sub numele de *pasiuni simple*:

„Nu-i puţin lucru, domnilor, să glăsuieşti în faţa unui cerc cum este cel al domniilor-voastre; obişnuiţi cu tot ceea ce

literele făuresc mai fin şi delicat, cum aţi putea să îndurați nedesăvârşita şi grosolana povestire a unei nefericite creaturi ca mine, care n-a primit nicicând vreo altă educaţie în afara aceleia pe care i-a dat-o libertinajul? Dar îngăduinţa domniilor-voastre mă linişteşte; nu cereţi decât firesc şi adevăr, iar în această privinţă, fără-ndoială, voi îndrăzni să năzuiesc la elogiile voastre[120]. Mama mea avea douăzeci şi cinci de ani când mă aduse pe lume şi eram al doilea ei prunc; primul era o fată mai mare decât mine cu şase ani. N-a avut parte de-o naştere ilustră şi era orfană şi de mamă, şi de tată; aşa a fost de foarte mică, iar cum părinţii ei locuiau aproape de franciscani, la Paris[121], când se trezi singură pe lume şi fără niciun ban, ea căpătă de la milostivii călugări îngăduirea de a veni să cerşească în biserica lor. Însă, cum era tinerică şi fragedă, le sări în curând în ochi[122] şi, încetul cu încetul, urcă din biserică în chilii, de unde, nu după multă vreme, coborî borţoasă. Sora mea a văzut lumina zilei datorită unor asemenea drăgostiri şi nu-i prea greu de crezut că nici naşterea mea n-are altă origine. Totuşi, bunii părinţi, mulţumiţi de cuminţenia mamei mele şi văzând câtă rodnicie aducea ea comunităţii, o răsplătiră pentru truda ei lăsând-o să strângă banii pentru scaunele din biserică; slujbă pe care mama nici n-o căpătă bine, că se şi mărită, având îngăduinţa mai-marilor ei, cu un sacagiu de-ai casei care ne-nfie imediat, pe mine şi pe soru-mea, cu cea mai mare plăcere. Născută în biserică, locuiam, ca să zic aşa, mai degrabă acolo decât în casa noastră. O ajutam pe mama să aranjeze scaunele, le eram de folos ţârcovnicilor în diferitele lor treburi şi, la nevoie, aş fi ţinut şi slujba de-ar fi trebuit, deşi nu-mplinisem încă nici cincisprezece anişori. Într-o zi, când mă-ntorceam de la sfintele mele îndeletniciri, soru-mea mă întrebă dacă-l întâlnisem în sfârşit pe părintele Laurent… «Nu, i-am spus. — Ei bine, îmi zise, ştiu eu că te pândeşte; vrea să-ţi arate ce-am văzut şi eu. N-o lua la goană, uită-te bine fără să te sperii; n-o să te atingă, ci o să-ţi arate ceva tare drăguţ şi, dacă-l laşi să-şi facă pofta, o să te răsplătească din plin. Suntem vreo cincisprezece, pe-aici prin împrejurimi, care-am avut parte de-aceeaşi privelişte. E singura lui plăcere şi ne-a dat la toate câte-un dar.» Vă daţi seama, domnilor, că n-a fost nevoie de mai mult nu doar ca să nu fug de părintele Laurent, ci chiar

ca să-l caut. Ruşinea nu prea glăsuieşte la vârsta pe care-o aveam, iar tăcerea ei, la vremea când ieşi din mâinile naturii, nu este oare o dovadă sigură că acest simţământ nefiresc ţine nu atât de-această mamă dintâi cât de educaţie? O rupsei imediat la fugă spre biserică şi, pe când traversam o curticică aflată între intrarea în casa sfântă şi mănăstire, dădui nas în nas cu părintele Laurent. Era un călugăr de vreo patruzeci de ani, cu un chip tare frumos. El mă opreşte: «Unde te duci, Françon? îmi zice. — Să aranjez scaunele, părinte. — Ei, lasă, o să le aranjeze maică-ta. Hai, vino în chilioara asta, îmi spune trăgându-mă într-o odăiţă care se-afla pe-acolo, o să-ţi arăt ceva ce n-ai văzut de când eşti tu pe lume». Îl urmez, el închide uşa după noi şi, după ce m-a aşezat taman în faţa lui: «Ia te uită, Françon, îmi zise, scoţând din nădragi o pulă uriaşă, de crezui că o să dau pe spate de frică, ia te uită, copila mea, spunea el mai departe frecându-şi-o, ai mai zărit tu oare vreodată aşa ceva?… *I* se spune pulă, copila mea, da, o pulă… E bună la futut şi ce-ai să vezi degrabă, ce-o să se scurgă imediat, este sămânţa cu care ai fost făcută. I-am arătat-o soră-tii, le-am arătat-o tuturor fetiţelor de vârsta ta; adu-mi şi altele, adu-mi şi altele, fă ca surioara ta care mi-a prezentat mai bine de douăzeci… O să le-arăt pula mea şi-o să le arunc sămânţa pe faţă… Asta-i meteahna mea, copilo, n-am alta… şi-ai s-o vezi şi tu.» Şi, în aceeaşi clipă, mă simţii împroşcată de-o rouă albă care mă pătă din plin şi din care câţiva stropi îmi săriră şi-n ochi, căci căpşorul meu se-afla chiar la înălţimea prohabului său. Totuşi, Laurent dădea din mâini. «Ah! frumoasa sămânţă… frumoasa sămânţă pe care-o pierd, striga el; ia te uită cum te-a acoperit cu totul!» Şi, domolindu-se încetul cu încetul, îşi băgă liniştit scula la locul ei, iar apoi o şterse, strecurându-mi în palmă doisprezece soli[123] şi sfătuindu-mă să i le-aduc pe micuţele mele prietene. Nu-i greu să vă daţi seama că n-avui grabă mai mare decât să mă duc să-i povestesc de-a fir a păr soră-mii, care mă şterse peste tot cu nemaipomenită grijă ca să nu se vadă nimic şi care, pentru că îmi înlesnise această mică avere, nu uită să-mi ceară jumătate din câştig. Pilda aceasta fiindu-mi de învăţătură, mă apucai, în speranţa unei împărţiri asemenea, să-i caut cât mai multe copilite cu putinţă părintelui Laurent. Dar cum îi adusei una pe care o cunoştea deja, el o refuză şi,

dându-mi trei soli ca să mă încurajeze: «Nu le văd niciodată de două ori, copila mea, îmi spuse, adu-mi unele pe care nu le ştiu şi niciodată dintr-acelea care-ţi vor zice că au avut deja de-a face cu mine». Aşa că mă descurcai mai bine: în trei luni, i-am prezentat părintelui Laurent mai bine de douăzeci de noi codane, cu care folosi, întru plăcerea-i, absolut aceleaşi căi ca-n cazul meu. Pe lângă condiţia de a-i alege numai necunoscute, o respectai şi pe aceea pe care mi-o recomandase călduros, referitoare la vârstă: nimeni nu trebuia să aibă nici mai puţin de patru, nici mai mult de şapte ani. Iar mica mea avere o ducea cum nu se poate mai bine, când soru-mea, dându-şi seama că-i stricam târgul, mă ameninţă că, dacă n-aveam să pun capăt acestui drăgălaş negoţ, o să-i spună tot maică-mii şi-aşa îl lăsai de izbelişte pe părintele Laurent.

Îndatoririle mele mă aduceau însă mereu prin împrejurimile mănăstirii şi, în chiar ziua în care împlineam şapte ani, am întâlnit un nou ibovnic a cărui manie, deşi tare copilărească, devenea totuşi un pic mai serioasă. Numele lui era părintele Louis; era mai bătrân decât Laurent şi-avea în înfăţişare ceva, n-aş putea spune ce anume, mult mai libertin. Mă agăţă la uşa bisericii când tocmai intram şi îmi propuse să urc la el în chilie. La început, mă împotrivii, dar, când mă încredinţa că soru-mea, în urmă cu trei ani, urcase şi ea şi că, în fiecare zi, primea aici fetiţe de vârsta mea, mă luai după el. Nici n-ajunserăm în cămăruţă, că o şi încuie şi, turnând nişte sirop într-un ulcior, mă puse să înghit pe loc, unul după altul, trei pahare pline ochi. După înfăptuirea acestei pregătiri, reverendul, mai drăgăstos decât confratele său, începu să mă sărute şi, tot şuguind, îmi desfăcu jupo-nul, îmi suflecă pe sub corset cămăşuţa pentru ca, mai apoi, în ciuda slabelor mele fereli, să pună stăpânire pe toate părţile de dinainte pe care tocmai le dezgolise. După ce le pipăi şi privi îndelung, mă întrebă dacă n-aveam chef să mă piş. Fiind nemaipomenit de îndemnată la această treabă de multa băutură pe care mă pusese s-o înghit, îl asigurai că nevoia aceasta era cât se putea de mare-n mine, dar că nu voiam să fac aşa ceva în faţa lui. «Oh! ba bine că nu, zvăpăiată mică, adăugă desfrânatul, ba bine că nu, o s-o faci chiar în faţa mea şi, încă şi mai rău, chiar pe mine. Uite, îmi spuse, scoţându-şi pula din nădragi,

uite scula pe care-ai s-o potopeşti, trebuie să te pişi deasupra ei.» Şi-atunci, apucându-mă şi punându-mă pe două scaune, cu un picior pe unul şi cu celălalt pe altul, le îndepărtă cât putu de mult şi-apoi îmi spuse să mă las pe vine. Ţinându-mă în această poziţie, aşează un vas sub mine, se proţăpi pe un mic taburet la înălţimea oalei, cu scula în mână, tocmai sub fofoloanca mea. Cu o mână îmi sprijinea şoldurile, cu alta şi-o freca şi-mi mozolea gura care, din pricina poziţiei, se-afla taman lângă a lui. «Hai, micuţa mea, pişă-te, îmi zise, inundă-mi acum pula cu această fermecătoare licoare a cărei caldă scurgere are atâta putere asupra simţurilor mele. Pişă-te, inimioară, pişă-te şi-ncearcă să-mi potopeşti sămânţa.» Louis se-nsufleţea, se aţâţa, era uşor să pricepi că ciudata trebuşoară îi încânta pe deplin toate simţurile. Extazul cel mai dulce veni să-l încoroneze chiar în clipa când apele cu care-mi umflase burta se scurgeau din belşug şi amândoi umplurăm în acelaşi timp oala, el cu sămânţă, eu cu pişat. La sfârşit, Louis îmi ţinu aproape acelaşi discurs ca şi Laurent; voi să-şi transforme târfuliţa în codoaşa şi, de data aceasta, sinchisindu-mă prea puţin de ameninţările soră-mii, îi făcui cu îndrăzneală rost lui Louis de toate micuţele pe care le cunoşteam. Le puse pe toate să facă acelaşi lucru şi, cum le revedea prea bine de două sau de trei ori fără nici urmă de silă, plătindu-mă întotdeauna separat, după nici şase luni mă văzui, căci mai scoteam ceva şi de la micile mele surate, cu o sumă frumuşică de care mă bucurai în voie, ferindu-mă doar de soru-mea.”

„Duclos, o întrerupse iar preşedintele, nu şi s-a atras oare atenţia că istorisirile tale trebuie să aibă cât mai multe şi mai clare amănunte[124]? că nu putem să ne dăm seama ce legătură are pasiunea pe care o povesteşti cu moravurile şi firea omului decât dacă nu ne-ascunzi nicio împrejurare? că cele mai neînsemnate împrejurări sunt, de altfel, de nesfârşit folos pentru ceea ce aşteptăm de la povestirile tale în privinţa aţâţării simţurilor noastre? — Da, monseniore, spuse madama Duclos, mi s-a spus să nu uit niciun amănunt şi să intru în cele mai mici fleacuri de fiecare dată când ele slujesc la lămurirea caracterelor sau a genului. Să fi uitat ceva de-acest soi? — Da, spuse preşedintele, n-am nicio idee despre pula celui de-al

doilea franciscan şi nicio bănuială despre cum a ţâşnit. De altfel, ţi-a dezmierdat pizda şi te-a pus să-i atingi scula? Iată, câte detalii trecute sub tăcere! — Iertaţi-mă, spuse madama, o să-mi îndrept greşelile de-acum şi o să am grijă în viitor. Părintele Louis avea un mădular foarte obişnuit, mai mult lung decât gros şi, în general, cu-o înfăţişare des întâlnită, îmi aduc aminte chiar că i se scula destul de greu şi că nu i s-a învârtoşat decât în clipa crizei. Nu mi-a mângâiat deloc crăpătura, s-a mulţumit s-o lărgească cu degetele cât a putut de mult ca pisatul să curgă mai bine. Şi-a apropiat tare de tot pula de vreo două sau trei ori şi s-a slobozit icnit, repede şi fără alte vorbe rătăcite decât: «A! băga-mi-aş, da' pişă-te o dată, copila mea, pişă-te, frumoasă fântână, pişă-te, pişă-te, nu vezi că vin?» Şi strecura printre toate acestea nişte pupături pe gură care nu erau cine ştie ce libertine. — Aşa e, Duclos, preşedintele avea dreptate; nu-mi puteam închipui nimic din prima povestire, dar acum îl pricep pe omul tău. — O clipă, Duclos, spuse episcopul, văzând că ea se pregătea să continue, în ceea ce mă priveşte, mă-ncearcă o nevoie ceva mai mare decât aceea de a mă pişa, mă ţine nu de mult şi simt că trebuie să-i dau drumul." Şi, în acelaşi timp, îl trase spre el pe Narcisse. Flăcări ţâşneau din ochii prelatului, pula-i era lipită de burtă, spumega, era o sămânţă stăpânită ce voia cu tot dinadinsul să se sloboadă şi care n-o putea face decât prin violenţă. Îi târî pe nepoată-sa şi pe băiat în cabinet. Totul se opri: o salvă era privită ca ceva mult prea important pentru ca totul să nu se întrerupă, în clipa în care cineva voia să i se dedea, şi ca totul să nu contribuie la o înfăptuire delicioasă. Însă natura, de data aceasta, nu răspunse dorinţelor prelatului şi, la câteva minute după ce se încuiase în cabinet, ieşi de-acolo în culmea furiei, la fel de învârtoşat, adresându-se lui Durcet, care era de lună: „O să mi-l treci pe caraghiosul ăsta mic pentru pedeapsa de sâmbătă", îi spuse, azvârlindu-l cu neîndurare pe copil departe de el, „şi să fie aspră, te rog". Se văzu atunci că, fără îndoială, copilandrul nu izbutise să-l satisfacă, iar Julie se-apucă să-i povestească în şoapta lui taică-său ce se întâmplase. „Ei! la dracu', ia un altul, îi spuse ducele, alege unul din cvartetele noastre, dacă al tău nu te mulţumeşte. — O! plăcerea mea de-acum ar fi tare departe de ceea ce pofteam în urmă cu câteva clipe, zise prelatul. Ştiţi

unde ne duce o dorinţă înşelată. Prefer să mă ţin, dar caraghiosul ăla mic să nu fie cruţat, continuă el, iată care mi-e vrerea… — Lasă, crede-mă c-o să fie dojenit, spuse Durcet. Este bine ca primul prins să le fie pildă celorlalţi. Sunt supărat că te văd în halul ăsta; încearcă altceva, lasă-te futut. — Monseniore, zise madama Martaine, mă simt foarte în stare să vă fac pe plac, iar dacă Maria Voastră ar voi… — Ei! nu, nu, pe toţi dracii, spuse episcopul; nu ştiţi oare că există tot felul de împrejurări în care n-ai chef de-un cur de femeie? O s-aştept, o s-aştept… Duclos să-şi ducă povestea mai departe, o să-mi treacă-n seara asta; dar o să trebuiască să găsesc o alta aşa cum vreau eu. Continuă, Duclos.” Şi după ce prietenii au râs din toată inima de francheţea libertină a episcopului[125] („există tot felul *de împrejurări în care n-a*i *c*h*ef d*e*-un cur d*e *femeie”)*, *p*o*vestit*oarea îşi reluă istorisirea astfel:

„De-abia împlinisem şapte ani când, într-o zi în care, potrivit obiceiului meu, îi adusesem lui Louis una dintre micile mele surate, îl găsii cu un alt călugăr, confrate al lui. Cum lucrul acesta nu se mai întâmplase niciodată, am fost surprinsă şi am vrut să mă retrag, dar pentru că Louis mă linişti, am intrat cu îndrăzneală, şi eu, şi însoţitoarea mea. «Ia te uită, părinte Geoffroi, îi spuse Louis amicului său, împingându-mă spre el, nu ţi-am zis eu că-i drăguţă foc? — Da, într-adevăr, spuse Geoffroi luându-mă pe genunchi şi sărutându-mă. Câţi ani ai, micuţo? — Şapte, părinte. — Adică, eşti mai mică decât mine cu vreo cincizeci», spuse bunul părinte, sărutându-mă din nou. Cât dură acest mic monolog, siropul fu pregătit şi, potrivit datinii, am fost puse să dăm de duşcă fiecare câte trei pahare pline ochi. Dar, cum n-aveam obiceiul să beau licoarea când îi aduceam ceva vânat proaspăt lui Louis, pentru că nu-i dădea decât aceleia pe care i-o înfăţişam, fiindcă în mod normal nu rămâneam şi deoarece mă retrăgeam de îndată, am fost uimită, de data aceasta, de măsura luată şi, cu tonul celei mai naive nevinovăţii, i-am spus: «Şi de ce mă pui să beau, părinte? Vrei să mă piş? — Da, copila mea, zise Geoffroi care mă ţinea tot în poală şi care-şi plimba deja mâinile pe dosul meu, da, vrem să te pişi, dar toată tevatura o să se petreacă acum cu mine, poate puţintel diferită de aceea care şi s-a întâmplat aici. Vino-n chilioara

mea, să-l lăsăm pe părintele Louis cu micuţa noastră prietenă şi să ne ducem să ne vedem de-ale noastre. O să ne-ntâlnim din nou când ne vom fi făcut trebuşoarele.» Şi-am ieşit; Louis îmi spuse în şoaptă să fiu drăguţă cu prietenul lui, că n-o să-mi pară deloc rău. Chilia lui Geoffroi nu era foarte departe de aceea a lui Louis şi ajunserăm acolo fără să fim văzuţi. Nici nu intraserăm bine, că Geoffroi, după ce-a zăvorât uşa, îmi zise să-mi dau jos fustele. Îl ascultai; îmi suflecă cu mâinile lui cămăşuţa până peste buric şi, aşezându-mă pe marginea patului, îmi depărta picioarele cât putu de mult şi continuă să mă lase tot mai jos, aşa încât mi se vedea tot pântecele, iar trupul nu mi se mai sprijinea decât pe noadă. Îmi porunci să mă ţin bine în această poziţie şi să încep să mă piş de-ndată ce-o să mă pocnească uşor cu mâna peste una dintre coapse. Atunci, privindu-mă preţ de-o clipă aşa cum stăteam şi chinuindu-se să-mi depărteze cu o mână buzele fofoloancei, cu cealaltă îşi desfăcu prohabul şi se-apucă să-şi zgâlţâie cu mişcări repezi şi straşnice un mădular mic, negricios şi de-a dreptul pipernicit care nu părea foarte dispus să răspundă la ceea ce, pasămite, i se cerea. Ca să-i dea ghes cu mai mulţi sorţi de izbândă, omul nostru începu, folosindu-se la micul său obicei preferat, să-i ofere cât mai multă desfătare cu putinţă: drept urmare, se puse în genunchi între picioarele mele, se uită încă o clipă cu mare atenţie înăuntrul găuricii pe care i-o înfăţişam, îşi lipi gura de ea de mai multe ori grohăind[126] printre dinţi nişte cuvinte desfrânate pe care nu le mai ştiu, pentru că, pe-atunci, nu le pricepeam, şi continuă să-şi agite mădularul căruia nici că-i păsa. În sfârşit, buzele i se lipiră cu totul de acelea ale fofoloancei mele, primii semnalul dinainte hotărât şi, revărsând pe loc în gura moşului prisosul măruntaielor mele, îl potopii cu valuri de pişat pe care el îl înghiţi pe-atât de repede pe cât i-l aruncam eu în gâtlej. Dintr-o dată, mădularul i se întinse, iar falnicu-i cap se înălţă până aproape de una dintre coapsele mele. Simţii că stropea cu mândrie bietele mărturii ale sfrijitei sale vigori. Totul fusese atât de bine potrivit, că înghiţea ultimele picături chiar în clipa-n care pula lui, de-a dreptul zăpăcită de-o aşa izbândă, o plângea în lacrimi de sânge. Geoffroi se ridică în picioare clătinându-se şi mi se păru că n-avea pentru idolul său, când tămâia nu mai fumega, o fervoare aşa de drept-credincioasă

ca atunci când delirul, înflăcărându-i ofranda, îi susţinea încă faima. Îmi dădu, cu gesturi destul de repezite, doisprezece soli, îmi deschise uşa, fără să-mi ceară, ca ceilalţi, să-i aduc fetiţe (se pare că-şi făcea rost de ele din altă parte) şi, arătându-mi drumul spre chilia prietenului său, îmi spuse să mă duc, că, trebuind să fie grabnic la slujbă, nu putea să mă conducă până acolo şi se încuie în cămăruţă fără să-mi lase vremea de a-i răspunde.”

„Ei, dar aşa e, spuse ducele, există o groază de bărbaţi care nu pot cu niciun chip să suporte clipa pierderii amăgirii[127]. Se pare că orgoliul suferă ca s-a lăsat văzut de o muiere într-un asemenea hal de slăbiciune şi că sila naşte stânjeneala pe care o încearcă el atunci. — Nu, zise Curval, căruia Adonis i-o freca în genunchi fiind şi care-şi plimba mâinile pe Zelmire, nu, prietene, mândria n-are nimic de-a face aici, dar obiectul, care, în esenţă, n-are nicio altă valoare decât aceea pe care lubricitatea noastră i-o acordă, se înfăţişează întocmai aşa cum este atunci când voluptatea s-a stins. Cu cât înflăcărarea a fost mai aprigă, cu atât obiectul îşi pierde farmecele când această aţâţare a simţurilor n-o mai susţine, totul depinzând şi de cât suntem de obosiţi din pricina efortului mai mare sau mai mic pe care l-am făcut, iar această scârbă pe care-o încercăm în clipa cu pricina nu este decât sentimentul unui suflet îndestulat căruia fericirea îi displace pentru că l-a ostenit. — Şi totuşi, spuse Durcet, din această silă se naşte adesea o dorinţă de răzbunare ale cărei sumbre urmări le-am văzut. — Atunci se-ntâmplă altceva, zise Curval, şi cum urmarea acestor istorisiri ne va oferi, poate, nişte pilde întru ceea ce rosteşte domnia ta acolo, să nu grăbim cuvântările pe care aceste fapte le vor produce în mod firesc. — Preşedinte, spune adevărul, zise Durcet: nu mai ai mult până o iei razna şi cred că-n clipa de faţă ţi-ar plăcea mai mult să te pregăteşti să simţi plăcere decât să stai de vorbă despre silă. — Ba deloc… nici vorbă, spuse Curval, am minţile cât se poate de limpezi… Sigur e, continuă el sărutându-l pe Adonis pe gură, că micuţul acesta este încântător… dar nimeni nu-l poate fute; nu ştiu să existe ceva mai rău decât legile voastre… Trebuie să mă mărginesc la nişte lucruri… la nişte lucruri… Haide, haide, mergi mai departe, Duclos, căci simt că o să fac prostii şi

vreau ca amăgirea să mă ţină măcar până mă duc la culcare.” Văzând el că scula începea să i se răscoale, preşedintele îi trimise pe cei doi copii la locul lor şi, întinzându-se din nou lângă Constance care, oricât de drăguţă era, fără îndoială că nu-l aţâţa la fel, o grăbi încă o dată pe Duclos să continue, iar aceasta se supuse neîntârziat astfel:

“Mă alăturai micii mele prietene. Louis îşi gătase treaba şi, destul de nemulţumite amândouă, părăsirăm mănăstirea, eu fiind aproape hotărâtă să nu mă mai întorc vreodată acolo. Tonul lui Geoffroi îmi umilise micul amor-propriu şi, fără să cercetez prea mult de unde venea scârba, nu-mi plăceau nici rezultatele, nici urmările lui. Şi totuşi, mi-era scris c-o să mai am ceva idile în această mănăstire, iar pilda soră-mii, care avusese, după spusele ei, mai bine de paisprezece, trebuia să mă încredinţeze că n-ajunsesem la capătul peregrinărilor[128] mele. Îmi dădui seama de lucrul acesta, după trei luni de la ultima aventură, la rugăminţile unuia dintre bunii părinţi, bărbat de vreo şaizeci de ani. N-a fost vicleşug pe care să nu-l scornească numai ca să mă facă să vin în cămăruţa lui. În sfârşit, unul dintre ele îi reuşi aşa de bine că, într-o frumoasă dimineaţă, mă trezii acolo, fără să ştiu nici cum, nici de ce. Bătrânul dezmăţat, căruia i se spunea părintele Henri, încuie uşa de îndată ce mă văzu intrată şi mă îmbrăţişa din toată inima. «Ah! şireată mică, strigă el în culmea bucuriei, te-am prins, de data asta n-o să-mi mai scapi.» Era foarte frig, nasul mi-era plin de muci, aşa cum li se-ntâmplă adesea copiilor. Am vrut să mi-l şterg. «Ei! nu, nu, zise Henri împotrivindu-se, eu, eu am să fac trebuşoara asta, micuţo.» Şi, culcându-mă pe pat cu capul puţin lăsat, se aşează lângă mine, trăgându-mi-l, aşa cum era răsturnat, pe genunchi. Ai fi zis că, astfel, mânca din priviri secreţia aceasta a creierului meu. «O! ce mucioasă mică şi drăgălaşă, spuse el minunându-se, ce-am s-o mai sug!» Aplecându-se atunci asupra capului meu şi luându-mi nasul cu totul în gura lui, nu numai că înghiţi hulpav mucii de care eram acoperită, ba chiar îşi băgă cu neruşinare vârful limbii în fiecare nară, una după alta, şi cu atâta măiestrie, că-mi pricinui două sau trei strănuturi ce măriră scurgerea pe care-o dorea şi-o hăpăia cu-aşa grabă. Însă despre acesta, domnilor, să nu-mi cereţi niciun soi de amănunt: nimic nu ieşi

la iveală şi, fie că nu făcu nimic, fie că-şi făcu treaba în nădragi, nu-mi dădui seama de nici unele, iar în mulţimea de pupături şi mozoleli nu se-arătă niciun semn de vreun extaz mai puternic, aşa că sunt de părere că nu s-a slobozit. Nu m-a scobit mai mult, mâinile îi fură chiar cuminţi şi nu-ncape îndoială că năravul acestui bătrân libertin ar putea da roade cu cea mai cinstită şi mai nepricepută fată din lume, fără ca ea să aibă cum să bănuiască fie şi cea mai mică lubricitate.

Nu la fel stăteau lucrurile cu acela pe care întâmplarea mi l-a scos în cale chiar în ziua în care-am împlinit nouă ani. Părintele Etienne, căci acesta era numele libertinului, îi spusese deja de mai multe ori soră-mii să m-aducă, iar ea mă pusese să-i făgăduiesc c-o să mă duc să-l văd (fără ca totuşi să vrea să vină cu mine, de teamă ca nu cumva maică-mea, care începuse să bănuiască ea câte ceva, să nu afle), când mă găsii, în sfârşit, faţă-n faţă cu el, într-un colţ din biserică, aproape de sacristie. Şi se purtă cu aşa curtenie, folosi nişte motive aşa de convingătoare, că nu mă lăsai împinsă de la spate. Părintele Etienne avea vreo patruzeci de ani, era fraged, vesel şi voinic. Nici n-ajunserăm bine în cămăruţa lui, că mă şi întrebă dacă ştiam să frec o pulă. «Vai! îi zisei înroşindu-mă toată, nici nu pricep ce vreţi să-mi spuneţi. — Ei bine! o să te-nvăţ, micuţa mea, îmi spuse el sărutându-mi din toată inima şi gura, şi ochii; singura mea plăcere este aceea de a le dăscăli pe fetişcane, iar lecţiile pe care li le dau sunt aşa de minunate, că nu le uită niciodată. Pentru început, dă-ţi jos fustele, căci, dacă ţi-arăt ce trebuie să faci ca să-mi oferi plăcere, drept este să te învăţ totodată cum trebuie să faci ca să o şi primeşti, aşa că nimic nu trebuie să ne stânjenească în această lecţie. Hai, să începem cu tine. Ce vezi tu aici, îmi zise el, punându-şi mâna pe fofoloanca mea, se cheamă pizdă şi iată cum trebuie să faci ca să obţii nişte delicioase gâdilături; trebuie să freci încetişor cu un degeţel această mică ridicătură pe care-o simţi acolo şi care se numeşte lindic.» Apoi, făcându-mi-o: «Acolo, vezi, micuţa mea, aşa, şi-n timp ce una dintre mâini trebăluieşte acolo, un degeţel de la cealaltă se bagă pe nesimţite în crăpătura aceasta delicioasă…» Apoi, punându-mi mâna: «Aşa, da, aşa… Ei bine! nu simţi nimic? continuă el, cerându-mi să fiu atentă la lecţie. — Nu, părinte, credeţi-mă, îi răspunsei cu naivitate. — Of, fir-ar să fie, eşti

încă prea mică, dar, de-acum în doi ani, o să vezi ce plăcere o să-ţi dea chestia asta. — O clipă, i-am spus, mi se pare totuşi că simt ceva.» Şi frecam, după puterile mele, locurile pe care mi le arătase... Într-adevăr, câteva uşoare şi desfătătoare gâdilături tocmai mă convinseseră că reţeta nu era o nălucire, iar felul în care m-am folosit din plin de-atunci de-această nepreţuită metodă a sfârşit prin a mă încredinţa nu doar o dată de priceperea învăţătorului meu. «Şi-acum, s-ajungem la mine, îmi zise Etienne, căci plăcerile tale îmi aţâţă simţurile şi trebuie să le împărtăşesc şi eu, îngeraşule. Ţine, îmi spuse, punându-mă să-nhaţ o mătărângă aşa de monstruoasă, încât bietele mele mânuţe de-abia puteau să o cuprindă, ţine, copila mea, asta se cheamă o pulă, iar mişcarea asta, continuă el îndrumându-mi pumnul prin zgâlţâituri repezi, mişcarea asta se numeşte frecat. Astfel, în acest moment, tu-mi freci puia. Hai, copila mea, hai, cu toată puterea. Cu cât mişcările-ţi vor fi mai rapide şi apăsate, cu atât vei grăbi clipa beţiei mele. Dar fii atentă la un lucru hotărâtor, adăugă el supraveghindu-mi în continuare hâţâirile, fii atentă să ţii întotdeauna capul descoperit. Nu-l acoperi niciodată cu această piele pe care o numim prepuţ: dacă prepuţul ar înveli această parte numită gland, întreaga-mi plăcere s-ar prăbuşi[129]. Hai acum, micuţo, continuă învăţătorul meu, să fac pe tine ce faci tu pe mine.» Şi, spunând acestea, se lăsă pe pieptul meu, îşi puse mâinile cu atâta pricepere, îşi mişcă degetele cu atâta măiestrie, că, în sfârşit, plăcerea mă cuprinse şi, cu-adevărat, lui îi datorez prima lecţie de-acest soi. Atunci, fiindcă mi se învârtea capul, îmi părăsii corvoada, iar reverendul, care nu era gata să-i pună capăt, fu de-acord să renunţe pentru o clipă la plăcerea lui pentru a nu se îndeletnici decât cu-a mea. Şi după ce mă făcu s-o gust din plin, mă puse să m-apuc din nou de treaba pe care extazul mă silise s-o întrerup şi-mi porunci răspicat să nu mă mai gândesc la nimic altceva şi să mă ocup numai de el. Ceea ce am şi făcut, din tot sufletul. Aşa era drept: îi datoram ceva recunoştinţă. Şi mă de-dam cu-atâta voioşie şi urmam aşa de bine ce mi se poruncise, că monstrul, învins de nişte zgâlţâieli aşa de straşnice, îşi borî în sfârşit toată turbarea şi mă acoperi cu veninul său. Etienne păru atunci pe culmile celui mai voluptos delir. Îmi săruta gura cu ardoare, îmi pipăia şi freca fofoloanca, iar vorbele-i rătăcite îi dezvăluiau şi

mai abitir tulburarea. Cele mai scârboase necuviinţe, împletite cu cele mai tandre cuvinte caracterizau această aiurare care dură multă vreme şi din care galantul Etienne, tare deosebit de confratele său, înghiţitorul de pişat, nu-şi reveni decât pentru a-mi spune că sunt fermecătoare, că mă roagă să vin din nou să-l văd şi că o să se poarte de fiecare dată aşa cum tocmai o făcuse. Strecurându-mi un mic ecu[130] în palmă, mă duse acolo de unde mă luase şi mă lăsă uimită şi încântată toată de noua comoară care, împăcându-mă cu mănăstirea, mă făcu să iau hotărârea de a-i păşi adesea pragul în viitor, convinsă că, cu cât voi creşte mai mare, cu atât voi afla mai multe plăcute întâmplări. Însă nu aceasta-mi era soarta: evenimente mai importante mă aşteptau într-o lume nouă şi-am aflat, întorcându-mă acasă, nişte veşti ce-mi stricară degrabă dulcea beţie în care mă aruncase fericitul deznodământ al ultimei mele poveşti.”

Aici, un clopoţel se auzi în salon: era acela care anunţa că supeul era servit. Prin urmare, Duclos, aplaudată aproape de toţi pentru micile şi interesantele începuturi ale poveştii sale, coborî de la tribună şi, după ce fiecare îşi mai veni puţin în fire, se ocupară de noi plăceri mergând în grabă să le caute pe acelea oferite de Comus[131]. La masa aceasta, trebuiau să slujească cele opt copile în pielea goală. Fură gata în clipa în care mesenii schimbară salonul, căci avuseseră prevederea de a ieşi cu câteva minute mai devreme. Convivii trebuiau să fie în număr de douăzeci: cei patru prieteni, cei opt futăi şi cei opt băieţi. Dar episcopul, căruia nu-i trecuse furia împotriva lui Narcisse, nu vru să-i îngăduie să ia parte la sărbătoare şi, cum se hotărâse ca fârtaţii să dea dovadă unul faţă de celălalt de mutuale şi reciproce amabilităţi, nici unuia nu-i trecu prin minte să ceară ridicarea popririi, iar micuţul fu încuiat singur într-un cabinet întunecos în aşteptarea clipei orgiilor când, poate, monseniorul o să se împace cu el. Nevestele şi povestitoarele se duseră repede să mănânce separat, ca să fie pregătite pentru desfrâu; bătrânele le îndrumară pe cele opt fete în timpul servirii şi toţi se puseră la masă. Acest ospăţ, mult mai îmbelşugat decât dineul, fu servit cu nemăsurată măreţie, strălucire şi splendoare. Fură aduse, mai întâi, o supă de raci şi mezelicuri de vreo douăzeci de feluri. Le luară

locul douăzeci de gustări care, în curând, fură date la o parte de alte douăzeci de gustări alese, alcătuite numai din carne albă de păsăret şi de vânat prezentată sub neînchipuite forme. Fură înlocuite cu un platou de friptură pe care se afla tot ceea ce mintea omenească îşi poate închipui mai rar. Apoi, sosi un fel cu plăcinte reci, care lăsă degrabă locul unor dulceţuri de toate soiurile şi în toate chipurile. Masa fu golită, iar ceea ce fusese luat fu înlocuit printr-o garnitură completă de prăjituri, reci şi calde. În sfârşit, apăru şi desertul, care oferi, în ciuda anotimpului, nenumărate fructe, apoi îngheţate, ciocolată şi lichioruri ce fură savurate la masă. Cât despre vinuri, fuseseră schimbate la fiecare fel: la primul, cel de Bourgogne, la al doilea şi al treilea, două soiuri diferite italiene, la al patrulea, vin de Rin, la al cincelea, vinuri de pe valea Ronului, la al şaselea, şampanie spumantă şi vinuri greceşti de două tipuri cu două serviri diferite[132]. Capetele se înfierbântaseră teribil. La supeu, nimeni nu avea dreptul, ca la cină, să le mustre pe cele care serveau: acestea, fiind chintesenţa a ceea ce oferea societatea, trebuiau oarecum cruţate, dar, în schimb, îşi îngăduiră cu ele nişte neînfrânate ticăloşii. Ducele, pe jumătate beat, spuse că nu mai pofteşte să bea decât pisatul Zelmirei şi dădu de duşcă două pahare mari pe care o puse să i le ofere poruncindu-i să se urce pe masă şi să se lase pe vine peste farfuria lui. „Ce mai ispravă, zise Curval, să înghiţi pişatul unei fecioare!” şi, chemând-o pe Fanchon: „Vino, stricato, vreau să mă adap chiar de la izvor”. Şi, vârându-şi capul între picioarele bătrânei vrăjitoare, hăpăi cu lăcomie spurcate revărsări de pişat otrăvit pe care ea i le vârî în stomac. În sfârşit, discuţiile se-ncinseră, se dezbătură diferite probleme de moravuri şi filosofie şi-l las pe cititor să-şi dea seama dacă morala a fost cum se cuvine curăţată. Ducele se avântă într-un elogiu al libertinajului, demonstrând că el există în natură şi cum, cu cât rătăcirile-i sunt mai multe, cu atât o slujesc mai bine. Părerea îi fu pe deplin acceptată şi aplaudată, iar mesenii se ridicară pentru a se duce să pună în practică principiile care tocmai fuseseră stabilite. Totul era pregătit în salonul orgiilor: femeile erau deja acolo, goale puşcă, culcate pe grămezi de perne aşezate pe jos, de-a valma cu tinerii creţari ce plecaseră de la masă tocmai în acest scop, puţin după desert. Prietenii noştri se duseră acolo clătinându-

se; două bătrâne îi dezbrăcară, iar ei se năpustiră în mijlocul turmei ca nişte lupi care dau năvală într-o stână. Episcopul, ale cărui pasiuni erau aprig aţâţate de piedicile pe care le întâmpinase în izbucnirea lor, puse stăpânire pe curul sublim al lui Antinoüs în timp ce Hercule i-o trăgea şi, învins de această ultimă senzaţie şi de favoarea importantă şi-atât de jinduită pe care, fără îndoială, Antinoüs i-o oferi, revărsă până la urmă nişte valuri de sămânţă aşa de grabnice şi de acre, că leşină în extaz. Fumurile lui Bachus înlănţuiră cu totul simţurile amorţite de excesul desfrâului, iar eroul nostru trecu din leşin într-un somn atât de adânc, încât fură nevoiţi să-l bage-n pat. Dinspre partea-i, şi ducele se dezlănţui. Curval, amintindu-şi de oferta pe care i-o tăcuse madama Martaine episcopului, o invită s-o împlinească şi se ghiftui cu ea în timp ce era futut în cur. Mii de alte grozăvii, mii de alte infamii le însoţiră şi urmară acestora, iar bravii noştri campioni, căci episcopul era deja într-o altă lume, nepreţuiţii noştri atleţi, cum ziceam, însoţiţi de cei patru futăi de noapte, care nu fuseseră acolo şi care veniră să-i ia, se retraseră cu aceleaşi femei pe care le avuseseră pe divane, în timpul istorisirii. Nenorocite victime ale silniciilor acestora, căci nu-i nicio îndoială că le supuseră mai multor jigniri decât dezmierdări şi că, probabil, le dădură mai multă scârbă decât plăcere! Aceasta a fost povestea primei zile[133].

A DOUA ZI

Toată lumea se trezi la ora obişnuită. Episcopul, ce-şi revenise pe deplin de pe urma neînfrânărilor sale şi care, încă de la orele patru din noapte, se sculase foarte revoltat din pricină că fusese lăsat să doarmă singur, sunase pentru ca Julie şi futăul care-i era hărăzit să vină la treabă. Ei sosiră pe dată şi, în braţele lor, libertinul se-aruncă în sânul unor noi necuviinţe. Când dejunul fu gata, potrivit obiceiului, în iatacul fetelor, Durcet îşi făcu vizita şi, în ciuda tuturor lucrurilor care putuseră fi spuse, avu parte de noi păcătoase. Michette se făcea vinovată de un anumit soi de greşeală, iar Augustine, căreia Curval îi trimisese vorbă să se ţină toată ziua într-o anumită stare, se afla într-alta, cu totul pe dos: ea nu-şi mai amintea de porunca aceasta, îşi cerea iertare şi făgăduia că n-o să se mai întâmple; dar triumviratul fu de neclintit, iar ambele fură înscrise pe lista pedepselor pentru prima sâmbătă. Grozav de nemulţumiţi de ne-îndemânarea acestor fetişcane în arta masturbării, neliniştiţi de ceea ce simţiseră din acest punct de vedere în ajun, Durcet propuse să se statornicească, dimineaţa, o oră când li se vor da lecţii în această privinţă şi ca, rând pe rând, unul dintre ei să se scoale cu un ceas mai devreme, acest moment de exerciţiu fiind stabilit de la nouă până la zece, să se scoale, cum ziceam, la

ora nouă ca să meargă să i se dedea. Hotărârâ că acela care va îndeplini această funcţie se va aşeza liniştit în mijlocul haremului, într-un fotoliu, şi că fiecare copilandră, îndrumată şi călăuzită de madama Duclos, cea mai bună labagioaică din tot castelul, să vină să se-ncerce pe el, că madama Duclos le va dirija mâna, mişcarea, că le va învăţa viteza mai mică sau mai mare pe care trebuiau s-o dea zgâlţâiturilor în funcţie de starea pacientului, că le va arăta cum trebuie să se înfăţişeze, cum trebuie să stea în timpul trebuşoarei şi că se vor orândui pedepse anume pentru aceea care, după două săptămâni, n-o să reuşească în chip desăvârşit în această artă fără să mai aibă nevoie de lecţii. Şi, mai ales, fură sfătuite în mod foarte clar, după principiile călugărilor franciscani[134], să ţină întotdeauna glandul descoperit în timpul operaţiunii şi ca, în toată această vreme, mâna care nu acţiona să se îndeletnicească fără încetare cu dezmierdarea locurilor de primprejur, după cum pofteau aceia cu care vor avea de-a face. Acest plan al vameşului fu pe placul tuturor. Chemată la poruncă, madama Duclos primi însărcinarea şi, în aceeaşi zi, ea potrivi în apartamentul fetelor un falus pe care acestea puteau să-şi deprindă mereu încheietura mâinii pentru a o păstra în soiul de sprinteneală necesară. Hercule căpătă aceeaşi slujbă la băieţi care, mult mai pricepuţi în această artă decât fetele, fiindcă trebuie să le facă altora doar ceea ce-şi fac lor înşişi, nu avură nevoie decât de o săptămână pentru a deveni cei mai delicioşi labagii cu putinţă. Printre ei, în dimineaţa aceea, nimeni nu fu prins cu vreo greşeală, iar pentru că purtarea lui Narcisse, din ajun, îi făcuse să nu dea aproape nimănui nicio îngăduire, la capelă se întâlniră numai Duclos, doi futăi, Julie, Thérèse, Cupidon şi Zelmire. Lui Curval i se sculă mult; dimineaţa, se înfierbântase grozav cu Adonis, pe când îi vizita pe băieţi, şi toţi crezură că o să se sloboadă, văzându-i la treabă pe Thérèse şi cei doi futăi, dar se ţinu. Dineul fu după obicei, dar dragul de preşedinte, pentru că băuse şi se dezmăţase zdravăn în timpul mesei, se înflăcăra din nou la cafeaua servită de Augustine şi Michette, Zélamir şi Cupidon, îndrumaţi de bătrâna Fanchon, căreia, în mod ciudat, i se poruncise să fie goală, ca şi copiii. Din acest contrast se ivi noua furie deşănţată a lui Curval care se dedă la nişte rătăciri alese cu băbătia şi Zélamir ce-i aduseră, în

sfârşit, pierderea seminţei. Ducele, cu pula-n sus, o strângea tare pe Augustine; zbiera, înjura, vorbea fată şir, iar biata micuţă, tremurând toată, dădea mereu înapoi, ca o porumbiţă din faţa unei păsări de pradă care o pândeşte şi care e pe cale să pună ghearele pe ea. Se mărgini totuşi să-i dea doar câteva săruturi desfrânate şi-o primă lecţie, arvună pentru aceea pe care avea s-o ia începând de-a doua zi. Iar pentru că ceilalţi doi, mai puţin însufleţiţi, îşi începuseră deja siestele, cei doi campioni ai noştri făcură la fel şi nu se treziră decât pe la orele şase, ca să se ducă în salonul de istorisiri. Toate cvartetele din ajun suferiseră niscaiva schimbări, atât în privinţa supuşilor, cât şi a veşmintelor, iar prietenilor noştri le ţineau de urât, pe divane, ducelui: Aline, fata episcopului şi, prin urmare, cel puţin nepoata ducelui; episcopului: cumnată-sa Constance, nevasta ducelui şi fiica lui Durcet; lui Durcet: Julie, fata ducelui şi nevasta preşedintelui; iar lui Curval, ca să-şi vină în fire şi să se învioreze puţin: fiică-sa Adélaïde, nevasta lui Durcet, una dintre creaturile pe care o tachina cu o plăcere nebună-nebună, din pricină că era atât de virtuoasă şi de cuvioasă, începu prin câteva glume răutăcioase şi, fiindcă-i poruncise să stea tot timpul şedinţei într-o poziţie foarte pe potriva gusturilor lui, o ameninţă cu toate urmările furiei sale dacă o să se mişte fie şi-o singură clipă. Totul fiind pregătit, Duclos urcă la tribună şi îşi reluă astfel firul povestirii:

“Trecuseră trei zile de când maică-mea nu mai venise pe-acasă, când lui bărbatu-său, îngrijorat mai cu seamă pentru bunurile şi banii lui decât din pricina creaturii, îi dădu prin minte să se ducă în camera sa, acolo unde le era obiceiul să strângă tot ce-aveau mai de preţ. Nu mică-i fu însă mirarea când, în loc de ceea ce căuta, nu găsi decât un bileţel de la maică-mea ce-i spunea să se resemneze în privinţa pierderii pe care-o suferea, deoarece, hotărâtă fiind să se despartă de el pentru totdeauna şi neavând niciun bănuţ, era nevoită să ia tot ceea ce luase; că, de altfel, de-l părăsea, ciudă trebuia să-i fie doar pe sine însuşi şi pe felul în care o asuprise şi că îi lăsa două fete ce-l despăgubeau din plin pentru ceea ce dusese cu ea. Dar bietul om nu era nici de departe de părere că una preţuia cât cealaltă, iar felul graţios în care ne-a dat afară,

rugându-ne ca nici măcar să nu mai dormim în casă, fu dovada neîndoielnică a faptului că nu cumpănea lucrurile ca maică-mea. Aproape deloc necăjite de nişte vorbe care ne îngăduiau amândurora deplina libertate de a ne deda în voie acelui fel de viaţă care începea să ne placă aşa de mult, nu ne gândirăm decât să ne-adunăm boarfele şi să ne luăm la fel de repede tălpăşiţa de la dragul nostru tată vitreg pe cât îi plăcuse lui să ne-o dea. Ne găsirăm imediat o cămăruţă prin împrejurimi, aşteptând, şi eu, şi soru-mea, să ne hotărâm în privinţa viitorului nostru. Acolo, primele gânduri ne purtară la soarta maică-mii. Nu ne-ndoirăm nicio clipă că s-a dus la mănăstire, hotărâtă să trăiască pe-ascuns la vreun părinţel ori să se lase întreţinută în vreun colţişor din vecinătate, şi ţineam fără să ne facem prea multe griji la această părere, când un frate de-acolo veni să ne aducă un răvaş care ne schimbă bănuielile. În mare, epistola spunea că cel mai bun lucru pe care-l puteam face era să ne ducem, de îndată ce se va lăsa noaptea, la mănăstire, la părintele de la poartă, chiar acela care o scria; că o să ne aştepte în biserică până la orele zece seara şi că o să ne conducă la locul unde se afla mama noastră, din ale cărei fericire de-acum şi tihnă ne va milui şi pe noi. Ne ruga din tot sufletul să nu lipsim şi, mai ales, să ne ascundem planurile cu cea mai mare grijă, pentru că era hotărâtor ca tatăl nostru vitreg să nu afle nimic despre tot ce făcea şi pentru maică-mea, şi pentru noi. Soru-mea, care pe vremea aceea avea cincisprezece ani şi care, prin urmare, avea şi mai multă minte, şi mai multă înţelepciune decât mine la cei nouă anişori ai mei, după ce-şi luă rămas-bun de la aducătorul răvaşului şi-i răspunse că o să se mai gândească, nu putu să nu se mire de toate uneltirile acestea. «Françon, îmi spuse ea, să nu ne ducem. Ceva îmi pute în trebuşoara asta. Dacă propunerea era cinstită, de ce maică-mea n-a adăugat şi ea un bileţel sau măcar n-a semnat? Şi cu cine e la mănăstire? Părintele Adrien, cel mai bun prieten al ei, a plecat de-acum aproape trei ani. De-atunci, nu s-a mai dus acolo decât în trecere şi nu mai are nicio legătură cu cineva ştiut. De ce oare să fi ales un asemenea bârlog? Părintele păzitor nu-i este şi nici nu i-a fost vreodată ibovnic. Ştiu că şi-au făcut de cap de vreo două sau de trei ori, dar nu-i soiul de bărbat care să se lege de-o femeie numai din pricina asta, căci

nu-i niciunul mai schimbător şi chiar mai brutal cu femeile, o dată ce i-a trecut toana. Aşa că de ce să fie aşa de grijuliu cu maică-mea? îţi spun eu că ceva nu-i în regulă. Nu mi-a plăcut niciodată păzitorul ăsta bătrân: e rău, e dur, e crud. M-a ademenit o dată în chilia lui, unde mai erau încă vreo trei de-aceeaşi teapă, şi, după tot ce mi s-a întâmplat acolo, mi-am jurat să nu-i mai calc pragul. Ai încredere-n mine, hai să-i lăsăm baltă pe toţi călugării ăştia netrebnici. Nu mai am vreme să-ţi ascund, Françon, că ştiu pe cineva şi îndrăznesc să spun că mi-e bună prietenă: se numeşte doamna Guérin. Mă duc pe la ea de vreo doi ani şi n-a trecut, în tot timpul ăsta, nici măcar o săptămână fără să-mi rostuiască o partidă bună, dar nu dintr-acelea de doisprezece soli, cum facem noi la mănăstire: n-a fost una de la care să nu mă întorc cu trei ecu[135]. Uite, iată dovada, continuă soră-mea arătându-mi o punguţă în care se aflau mai bine de zece ludovici, vezi că am din ce trăi. Aşa că, dacă vrei să-mi urmezi sfatul, fă ca mine. Doamna Guérin o să te primească, sunt sigură de asta, te-a văzut acum o săptămână când a venit să mă ia la o partidă şi m-a însărcinat să-ţi propun şi ţie acelaşi lucru, spunându-mi că, oricât de mică ai fi, tot o să te aranjeze. Fă ca mine, îţi zic, şi-o să ne descurcăm în curând de minune. În rest, nu pot să fac nimic mai mult, căci, în afara nopţii ăsteia când o să-ţi plătesc eu cheltuiala, să nu te mai bizui pe mine, micuţo. Frate, frate, dar brânza-i pe bani. L-am câştigat cu trupuşorul şi degeţelele mele; fă la fel. Iar dacă ruşinea nu te lasă, du-te la dracu’ şi, mai ales, nu mă căuta, căci, după tot ce-ţi spun acum, să te văd că ţi-a ieşit limba de doi coţi şi tot n-o să-ţi dau nici măcar un strop de apă[136]. Cât despre maică-mea, nici gând să mă necăjesc pentru soarta ei, oricare ar putea fi aceea, şi-ţi zic răspicat că mă bucur şi că singura mea dorinţă este ca putoarea să fie cât mai departe, să n-o mai văd cât oi trăi. Cât m-a mai stânjenit în meseria mea şi ce de sfaturi frumoase îmi dădea, când vrăjitoarea era de trei ori mai rea decât mine! Drăguţo, s-o ia dracu’ şi mai cu seamă să n-o aducă înapoi! Iată tot ce-i doresc.» Neavând, ca să vă spun tot adevărul, nici inima mai duioasă, nici sufletul mai deschis decât soru-mea, am împărtăşit cu multă bună-credinţă toate ocările cu care-o acoperi pe-această nemaipomenită mamă şi, mulţumindu-i surioarei pentru priceperea pe care mi-o oferea,

i-am promis c-o s-o urmez la femeia cu pricina pentru ca, o dată ce ea mă va fi primit, să nu-i mai fiu ei povară. În privinţa refuzului de a ne duce la mănăstire, îl luai ca atare. «Dacă într-adevăr este fericită, cu atât mai bine pentru ea, am spus; în cazul acesta, putem şi noi să fim la fel, fără să trebuiască să-i împărtăşim soarta. Iar dacă ni se întinde o capcană, e neapărat nevoie s-o evităm.» La vorbele acestea, soru-mea mă îmbrăţişa. «Haide, zise ea, văd acum că eşti fată bună. Lasă, lasă, fii sigură că o să ne-mbogăţim. Sunt frumoasă, iar tu, la fel: o să avem tot ce ne vom dori, mândruţo. Dar nu uita că nu trebuie să pui inimă. Azi unul, mâine altul, trebuie să fii curvă, copila mea, târfă-n suflet şi-n simţiri. În ceea ce mă priveşte, continuă ea, am ajuns, vezi tu, aşa o putoare, că nu-i pe lumea asta spovedanie, preot, sfat sau idee care să mă poată scoate din viciu. O să mă duc, pe toţi dumnezeii! să-mi arăt bucile pe străzi cu tot atâta linişte ca şi când aş bea un pahar de vin. Fă ca mine, Françon, ai numai de câştigat dacă eşti drăguţă cu bărbaţii; meseria-i un pic cam grea la început, însă te obişnuieşti. Câţi bărbaţi, atâtea gusturi; în primul rând, nu trebuie să te mire nimic. Unul vrea ceva, altul vrea altceva, dar ce contează, suntem aici ca să dăm ascultare, aşa că ne supunem: totul trece repede, iar banul rămâne.» Eram uluita, recunosc, s-aud aşa vorbe păcătoase din gura soră-mii, o fată atât de tânără şi care-mi păruse mereu atât de cuviincioasă. Dar cum sufletu-mi era întru totul de acord, îi spusei de îndată că nu numai că sunt dispusă să o imit în toate, ba că sunt gata să fac chiar mai rău, dacă era nevoie. Încântată de mine, ea mă îmbrăţişa din nou şi, cum începea să se facă târziu, trimiserăm după nişte găină îndopată şi vin bun; mâncarăm şi ne culcarăm împreună, hotărâte ca, încă de-a doua zi, să ne ducem la madama Guérin şi s-o rugăm să ne primească printre protejatele sale. Şi tocmai în timpul acestei mese mă învăţă soru-mea tot ce încă nu ştiam despre libertinaj. Mi se arătă goală puşcă şi să n-aveţi nicio îndoială că era una dintre cele mai mândre făpturi care vor fi existat pe vremea aceea la Paris. Avea o piele nemaipomenit de frumoasă, cea mai plăcută rotunjime a trupului şi, în ciuda acestui fapt, cea mai fină şi mai interesantă talie, nişte ochi albaştri foarte drăguţi, iar tot restul pe potrivă. De-abia ne băgaserăm în pat şi ne şi aduserăm aminte că uitasem cu totul să-i trimitem un răspuns

părintelui păzitor pe care, poate, nebăgarea noastră de seamă avea să-l scoată din sărite şi pe care se cuvenea măcar să-l cruţăm cât ne mai aflam prin împrejurimi. Dar cum să îndreptăm această uitare? Trecuse de orele unsprezece seara şi ne hotărârăm să lăsăm lucrurile la voia lor. Se pare însă că idila tare îi mai stătea la inimă paznicului şi de-aici cu uşurinţă puteai să prevezi că se străduia mai mult pentru el decât pentru aşa-zisa fericire de care ne vorbea, căci, nici nu se făcuse bine miezul nopţii, că cineva bătu încetişor la uşa noastră. Era părintele păzitor în persoană. Ne aştepta, spunea el, de peste două ceasuri; ar fi trebuit măcar să-i dăm un răspuns. Şi, după ce s-a aşezat aproape de pat, ne spuse că mama noastră s-a hotărât să-şi petreacă restul zilelor într-o odăiţă tainică pe care o aveau în mănăstire şi unde trăia în chipul cel mai minunat cu putinţă, în compania tuturor călugărilor însemnaţi de acolo, care veneau să-şi petreacă seara cu ea, şi o altă femeie, prietenă a maică-mii, că numai de noi ţinea să venim să le creştem numărul, dar că, fiindcă eram prea copile ca să ne statornicim, n-o să ne ia în slujba lui decât pentru trei ani, la capătul cărora se jura c-o să ne redea libertatea şi câte o mie de ecu fiecăreia; că maică-mea îl însărcinase să ne încredinţeze că o să-i facem o mare plăcere dacă ne ducem să-i împărtăşim singurătatea. «Părinte, zise soru-mea cu neruşinare, îţi mulţumim pentru propunerea domniei tale. Dar, la vârsta noastră, n-avem chef să ne încuiem într-o mănăstire ca să devenim nişte curve de călugări; am fost şi chiar prea mult.» Paznicul stărui din nou; şi o făcea cu un foc şi-o patimă care arătau prea bine cât de mult îşi dorea să-i iasă matrapazlâcul. Văzând în cele din urmă că n-are sorţi de izbândă, aproape că se aruncă, în culmea furiei, asupra soră-mii. «Ei bine, târfuliţo! îi zise, atunci măcar mai fă-mi o dată pofta şi-apoi o să te las în pace.» Şi, desfăcându-şi prohabul, se puse de-a călare peste ea, iar soru-mea, convinsă că, lăsându-l să-şi împlinească voia, o să scape mai repede de el, nu i se împotrivi câtuşi de puţin. Iar desfrânatul, ţintuind-o sub el cu genunchii, se-apucă să scuture o sculă învârtoşată şi destul de groasă la nici patru linii de faţa soră-mii[137]. «Ce chip minunat, strigă el, ce mândră feţişoară de curvă! Ce-o s-o mai umplu de sămânţă! Ah, pe toţi dracii!» Şi, pe dată, stăvilarele se deschiseră, sperma ţâşni,

iar toată faţa soră-mii, dar mai ales nasul şi gura fură acoperite de mărturiile libertinajului omului nostru, a cărui patimă, de i-ar fi izbutit planul, n-ar fi fost poate aşa de ieftin satisfăcută. Călugărul, mai calm, nu se mai gândi decât cum s-o şteargă. Şi, după ce ne-a azvârlit un ecu pe masă şi şi-a aprins lampa: «Sunteţi nişte tâmpite prăpădite, nişte zdrenţăroase mici, ne zise, ăsta era norocul vostru şi voi îi daţi cu piciorul. Cerul să vă pedepsească aruncându-vă în mizerie şi altă răzbunare să n-am în afara plăcerii de-a vă vedea aşa: iată ultimele mele dorinţe». Soru-mea, care-şi ştergea chipul, îi răspunse degrabă cu nişte blestemăţii pe potrivă şi, încuind uşa pentru a nu o mai deschide decât a doua zi, ne petrecurăm liniştite măcar ce mai rămăsese din noapte. «Ce-ai văzut, îmi spuse ea, este una dintre patimile sale preferate. Îi place la nebunie să se sloboadă pe faţa fetişcanelor. De-ar fi numai atât... ar fi bine, numai că netrebnicul mai are şi alte năravuri şi încă atât de primejdioase, că mă tem...» Dar soru-mea, pe care-o cuprindea somnul, adormi fără să-şi mai sfârşească vorbele, iar dimineaţa aducându-ne alte aventuri, nu ne mai gândirăm la aceasta.

Ne trezirăm în zori şi, împopoţonându-ne cum puteam noi mai bine, ne duserăm la madama Guérin. Această eroină locuia pe strada Soli[138], într-un apartament foarte curat, la primul cat, pe care-l împărţea cu şase domnişoare, toate având între şaisprezece şi douăzeci şi doi de ani şi toate fiind foarte fragede şi nemaipomenit de drăguţe. Dar să nu vă fie cu supărare, rogu-vă, dacă n-am să vi le înfăţişez, domnilor, decât pe măsură ce lucrul acesta ne va fi de trebuinţă. Madama Guérin, încântată de planul care i-o aducea pe soru-mea, căci o dorea de ceva vreme, ne primi şi ne găzdui pe amândouă cu cea mai mare plăcere. «Cât de crudă o vedeţi pe această copilă, îi spuse soru-mea arătându-mă, o să vă slujească de minune, îi stau chezaşă. Este blândă, binevoitoare, are o fire deloc îndărătnică şi-n suflet e-o curvă neclintită. Cunoaşteţi mulţi desfrânaţi care vor copile, iată una aşa cum le trebuie lor... folosiţi-o.» Atunci, întorcându-se spre mine, madama Guérin mă întrebă dacă sunt gata să fac totul. «Da, doamnă, i-am răspuns cu o uşoară obrăznicie care îi plăcu, totul, ca să câştig bani.» Furăm înfăţişate noilor noastre surate care o cunoşteau deja foarte bine pe soru-mea

şi care, din prietenie pentru ea, îi promiseră să aibă grijă de mine. Cinarăm toate împreună şi, într-un cuvânt, aşa m-am mutat eu, domnilor, pentru întâia oară la bordel. Şi n-a trecut multă vreme până să-mi aflu muşteriu. Încă de cu seară, ne sosi un bătrân neguţător, înfăşurat într-o manta, cu care madama Guérin mă măritâ întru safteaua mea. «Oh! prin urmare, îi spuse ea bătrânului libertin pe când mă prezenta, le vreţi neîntinate, domnule Duclos: vă stau chezaşă că fetişcana aceasta nu-i altfel. — într-adevăr, zise uncheşul privindu-mă prin lornion, îmi pare tare tinerică. Câţi ani ai, copila mea? — Nouă, domnule. — Nouă ani… Bine, bine, doamnă Guérin, aşa este, iată cum îmi plac. Chiar şi mai tinere, dacă aveţi: le-aş lua, la naiba, din braţele dădacelor.» Şi cum madama Guérin se retrase râzând de-aşa vorbe, am fost lăsaţi singuri. Atunci, bătrânul libertin, apropiindu-se de mine, mă sărută de două sau de trei ori pe gură. Îndrumându-mi degetele cu una dintre mâinile sale, mă puse să-i scot din prohab[139] o pulă care era oricum, dar nu sculată şi, văzându-şi de treabă tot fără să vorbească prea mult, îmi dădu fustele jos, mă întinse pe divan, cu cămăşuţa suflecată peste ţâţe, pentru ca, aşezându-mi-se de-a călare peste coapse, pe care le depărtase una de alta cât putuse el de mult, cu una dintre mâini să-mi desfacă fofoloanca atâta cât îi era cu putinţă, în timp ce cu cealaltă şi-o freca deasupra mea cu toată vigoarea. «Ce păsăruică drăgălaşă, spunea el mişcându-se şi suspinând de plăcere, ce-aş mai îmblânzi-o de-aş mai putea! Dar nu mai pot; şi orice-aş face, în patru ani bulangioaica asta de pulă nici n-o să se mai învârtoşeze. Depărtează, depărtează, copila mea, desfă larg.» Şi, după un sfert de ceas, în sfârşit, îl văzui pe omul meu suspinând cu şi mai multă tărie. Câţiva dumnezei *se-adău*gară dând energie spuselor sale[140] şi-mi simţii marginile fofoloancei inundate de sămânţa caldă şi spumegândă pe care netrebnicul, neputând s-o zvârle înăuntru, se chinuia s-o bage cu degetele. Nici nu termină bine, că şi plecă într-o clipită, iar eu tot mă mai străduiam să mă şterg când curtenitorul meu deschidea deja uşa de la stradă. Iată, domnilor, întâmplarea căreia îi datorez numele de Duclos: în această casă, obiceiul era ca fiecare fată să ia numele primului client cu care avea de-a face, iar eu m-am supus datinii.”

„O clipă, zise ducele. N-am vrut să te întrerup până să nu iei o pauză, dar pentru că iată-te aici, lămureşte-mi şi mie puţintel două lucruri: primul, dacă aţi mai avut veşti de la mama voastră şi dacă aţi aflat vreodată ce s-a întâmplat cu ea, iar al doilea, dacă pricinile duşmăniei pe care o simţeaţi, şi tu, şi sora ta, pentru mama voastră, se aflau firesc în voi sau dacă aveau vreun motiv. Toate acestea ţin de tainele sufletului omenesc şi la ele lucrăm noi acum în chip deosebit. — Monseniore, răspunse Duclos, nici sora mea, nici eu n-am mai aflat niciodată nimic despre această femeie. — Bun, zise ducele, în cazul ăsta, e limpede: nu-i aşa, Durcet? — Ca lumina zilei, răspunse vameşul. Nu-i nici urmă de îndoială şi aţi fost tare norocoase că n-aţi picat în capcană, căci acolo v-aţi fi aflat sfârşitul. — E nemaipomenit, spuse Curval, cum se răspândeşte mania asta. — Bineînţeles, pentru că e de-a dreptul delicioasă, zise episcopul. — Şi al doilea lucru? întrebă ducele vorbindu-i povestitoarei. — Cât despre acest al doilea lucru, monseniore, adică motivul duşmăniei noastre, mi-ar fi, pe cinstea mea, tare greu să vi-l explic; dar era atât de aprig în inimile noastre, încât ne-am mărturisit una alteia că, de n-am fi izbutit să ne descotorosim de ea într-alt fel, am fi fost în stare s-o otrăvim. Sila noastră era de nedescris şi, cum maică-mea n-o provoca nicicum, este mai mult decât probabil că simţământul acesta din noi nu era decât lucrarea firii[141]. — Dar mai are cineva vreo îndoială? spuse ducele. Se întâmplă zi de zi ca ea să ne inspire cea mai neînfrânată pornire pentru ceea ce oamenii numesc crimă şi aţi fi otrăvit-o de zeci de ori fără ca această acţiune din voi să fi fost vreodată altceva decât rezultatul chemării pe care firea v-a inspirat-o pentru crimă, înclinaţie pe care tot ea v-o vădea înzestrându-vă cu o aşa puternică duşmănie. E o nebunie să-ţi închipui că nu-i datorezi nimic maică-tii. Şi, prin urmare, pe ce anume s-ar întemeia recunoştinţa? Pe felul în care s-a udat când se lăsa futută? A, dar chiar avem de ce să-i fim recunoscători! În ceea ce mă priveşte, nu văd aici decât motive de ură şi dispreţ. Ne oferă ea fericirea dându-ne viaţă? … Nici pe departe; ne azvârle într-o lume plină de primejdii şi ne lasă să ne descurcăm cum vom putea. Îmi aduc aminte că am avut şi eu cândva una care îmi inspira aproape aceleaşi sentimente cum simţea Duclos pentru a sa: o uram din

răsputeri. De îndată ce mi-a stat în putinţă, am trimis-o pe lumea cealaltă şi n-am avut nicicând parte de-o desfătare mai vie decât aceea în care ea a închis ochii pentru totdeauna.”

În aceeaşi clipă, se auziră nişte îngrozitoare hohote de plâns într-unui dintre cvartete; era tocmai cel al ducelui. Se uitară cu băgare de seamă şi o văzură pe tânăra Sophie înlăcrimată toată. Fiind înzestrată cu o altă inimă decât aceea a sceleraţilor, discuţia lor îi aducea în suflet amintirea dragă a celei care-i dăduse viaţă şi care pierise apărând-o atunci când fusese răpită[142], iar gândul acesta plin de cruzime nu se oferea închipuirii sale fără să-i umple ochii de lacrimi. „Ah! pe toţi dracii, spuse ducele, iată un lucru minunat. Plângi după mămică-ta, nu-i aşa, mucioasă mică? Apropie-te, apropie-te numai, ca să te-alin niţel.” Iar libertinul aţâţat, şi de ce se-ntâmplase înainte, şi de-aceste cuvinte, şi de ceea ce ele înfăptuiau, scoase iute la iveală o pulă care părea să vrea o salvă. Totuşi, Marie aduse copila (era supraveghetoarea acelui cvartet). Lacrimile-i curgeau şiroaie, iar straiele de novice, pe care le purta în ziua aceea, păreau să dea şi mai mult farmec acestei suferinţe care-o înfrumuseţa. Era nespus de drăgălaşă. „Dumnezeii mă-sii, zise ducele ridicându-se în picioare ca un apucat, ce bucăţică numai bună de ronţăit! Vreau să fac tocmai ce-a spus Duclos: să-i mânjesc fofoloanca cu nişte sămânţă… Dezbrăcaţi-o!” Iar toată lumea aştepta, într-o tăcere deplină, deznodământul acestei hărţuieli[143]. „Vai! domnule, domnule, strigă Sophie aruncându-se la picioarele ducelui, respectaţi-mi măcar durerea! Deplâng soarta măicuţei mele care mi-a fost tare dragă, care-a murit apărându-mă şi pe care n-am s-o mai văd niciodată. Fie-vă milă de lacrimile mele şi îngăduiţi-mi ca măcar în seara aceasta să mă odihnesc. — Ah! băga-mi-aş, zise ducele frecându-şi mătărânga ce se-ndrepta ameninţătoare-n sus, n-aş fi crezut în veci de veci că scena asta e-aşa de desfătătoare. Dezbrăcaţi-o o dată, despuiaţi-o! îi zicea, în culmea furiei, Mariei, ar trebui să fie deja goală.” Iar Aline, aflată pe sofaua ducelui, plângea cu lacrimi amare, ca şi blânda Adélaïde, ce se-auzea gemând din nişa lui Curval care, departe de-a împărtăşi durerea frumoasei făpturi, o certa cu cruzime pentru că părăsise locul unde el o aşezase şi, de altfel, privea cu cel mai viu interes deznodământul acestei delicioase scene.

Totuşi, Sophie fu dezbrăcată fără să se ţină în vreun fel seama de durerea ei; o puseră în poziţia pe care tocmai o înfăţişase madama Duclos, iar ducele le dădu tuturor de ştire că o să se sloboadă. Dar cum să facă? În istorisirea lui Duclos, totul fusese înfăptuit de un bărbat căruia nu i se scula, iar salva pulii sale fleşcăite putea să se îndrepte oriunde poftea. Nu aşa stăteau lucrurile aici: capul ameninţător al vâjgălăului ducelui nu voia să se întoarcă de la cerul pe care părea să-l primejduiască; ar fi trebuit, ca să spunem aşa, ca micuţa să fie aşezată deasupra. Nimeni nu ştia ce să facă şi, cu toate acestea, cu cât se iţeau mai multe oprelişti, cu atât ducele, furios peste măsură, înjura şi hulea. În sfârşit, madama Desgranges le veni în ajutor. Căci vrăjitoarei acesteia bătrâne nimic în ceea ce priveşte desfrâul nu-i era necunoscut. Ea prinse copila şi-o puse cu aşa pricepere pe genunchi că, oricum ar fi stat ducele, capătul pulii sale îi atingea uşor fofoloanca. Două slujnice veniră s-o ţină pe micuţă şi, de-ar fi trebuit să i se ia fecioria, nicicând nu şi-ar fi arătat-o mai frumos, însă nu era de-ajuns: mai era trebuinţă şi de-o mână îndemânatică pentru a dezgrădi torentul şi pentru a-l îndrepta chiar într-acolo unde trebuia s-ajungă. Blangis nu voia să se încreadă în mâna unui copil nepriceput pentru o aşa treabă însemnată. „Ia-o pe Julie, spuse Durcet, o să fii mulţumit; a început s-o frece ca un îngeraş. — Oh! băga-mi-aş, zise ducele, o să mă încurce, stricata, o ştiu eu; e de-ajuns că sunt taică-său, o să-i fie o frică îngrozitoare. — Pe cinstea mea, te sfătuiesc să iei un băiat, spuse Curval, ia-l pe Hercule, are încheietura uşoară ca fulgul. — N-o vreau decât pe Duclos, răspunse ducele, e cea mai bună dintre labagioaicele noastre, îngăduiţi-i să-şi părăsească pentru o clipă postul şi să vină.” Duclos înaintează, mândră nevoie mare de faptul că a fost preferată într-un mod aşa de clar. Îşi suflecă mâneca până la cot şi, înhăţând uriaşa sculă a monseniorului, se-apucă s-o scuture, păstrându-i capul tot descoperit, s-o frământe cu atâta măiestrie, s-o hâţâne cu nişte mişcări aşa de iuţi şi totodată atât de potrivite cu starea în care îşi vedea muşteriul, că, în cele din urmă, bomba explodează chiar peste gaura pe care trebuie s-o acopere. Sămânţa o umple; ducele strigă, înjură, turbează. Duclos nu se lasă; mişcările îi sunt din ce în ce mai precise pentru a-i oferi şi mai multă plăcere. Antinoüs,

aşezat după trebuinţă, bagă cu gingăşie malahia în vagin, pe măsură ce se scurge, iar ducele, înfrânt de cele mai delicioase senzaţii, vede, pe când îi iese sufletul de-atâta desfătare, cum între degetele labagioaicei năvalnicul mădular, a cărui înflăcărare tocmai îi luase într-atât minţile, i se înmoaie. Se aruncă din nou pe sofa, Duclos îşi reia locul, copila se şterge, îşi uită mâhnirea şi se duce la cvartetul ei, iar povestirea continuă, lăsându-i pe ascultători convinşi de-un adevăr de care, cred eu, erau pătrunşi de multă vreme: că ideea crimei[144] a ştiut întotdeauna să ne aţâţe simţurile şi să ne ducă la desfrânare.”

“Am fost foarte uimită, spuse Duclos reluând firul poveştii sale, să le văd pe toate suratele mele prăpădindu-se de râs pe când mă întrebau dacă m-am şters şi să le-aud spunându-mi o groază de alte cuvinte care-mi dovedeau că ştiau foarte bine ceea ce tocmai făcusem. Nu mă lăsară prea mult timp pradă nedumeririi, iar soru-mea, ducându-mă într-o odaie alăturată aceleia în care se ţineau de obicei partidele şi în care tocmai fusesem închisă, îmi arătă o găurică prin care întrezăreai taman sofaua şi vedeai cu uşurinţă tot ce se petrecea pe ea. Ea îmi zise că domnişoarele se mai distrau între ele ducându-se ca să se uite pe-acolo la ce le făceau bărbaţii suratelor lor şi că puteam şi eu să vin când oi pofti, numai să nu fie ocupată, căci se întâmpla adesea, spunea ea, ca această respectabilă gaură să slujească unor mistere despre care voi afla la timpul şi locul potrivit. Nu trecu nici măcar o săptămână şi mă şi bucurai de-această plăcere, pentru că, într-o bună dimineaţă, când cineva o ceru pe Rosalie, una dintre cele mai frumoase bălăioare cu putinţă, am fost curioasă să văd ce-avea să-i facă. M-am ascuns şi iată scena la care am fost martoră. Bărbatul cu care se-ntâlnea n-avea mai mult de douăzeci şi şase, treizeci de ani. De îndată ce intră, el o puse să se aşeze pe un scăunel foarte înalt şi menit anume acestei ceremonii. Din clipa-n care şezu, îi scoase toate agrafele care-i ţineau părul şi lăsă să se aştearnă până la podea o pădure de superbe cosiţe blonde cu care era împodobit capul acestei frumoase copile. Ivi un pieptene din buzunar, le perie, le descurcă, le pipăi, le sărută, însoţindu-şi fiecare gest cu o laudă pentru frumuseţea acestor plete care îl

fermecau cu totul. În sfârşit, îşi scoase din nădragi o pulicică uscată şi tare învârtoşată pe care o înfăşură fără zăbavă în cosiţele dulcineei sale şi, frecându-şi-o în coc, se slobozi petrecându-şi braţul în jurul gâtului bietei Rosalie, după care, acoperindu-i gura de sărutări, îşi redesfăcu scula moartă. Văzui cum părul suratei mele era lipicios de-atâta sămânţă; ea-l şterse, îl strânse la loc, iar ibovnicii noştri se despărţiră.

O lună mai târziu, soru-mea fu chemată pentru un personaj pe care domnişoarele noastre mă-ndemnară să mă duc să-l privesc, deoarece avea o meteahnă destul de barocă[145]. Era un bărbat de vreo cincizeci de ani. Nici nu intrase bine, că, fără nicio pregătire, fără nicio mângâiere, îşi dezgoleşte dosul în faţa soră-mii care, ştiind prea bine despre ce era vorba, îl pune să se-aplece peste un pat, înhaţă curul acesta moale şi fleşcăit, îşi vâră toate cele cinci degete în găoază şi se-apucă să-l hâţâie cu o putere aşa de plină de furie, că scârţâia şi patul. Totuşi, bărbatul nostru, fără să mai arate nimic altceva, se agită, se scutură, urmează mişcările la care este supus, li se dedă cu deşănţare şi strigă că se sloboade şi că se desfată cu cea mai mare dintre plăceri, într-adevăr, zgâlţâiala fusese tare turbată, căci de pe soru-mea curgeau apele. Însă ce faptă de nimic şi ce închipuire searbădă!

Dacă cel care mi-a fost prezentat nu după multă vreme nu o feluri în niciun chip, măcar părea mai voluptos, iar mania lui, după părerea mea, avea mai mult nuanţa libertinajului. Era un bărbat gras de vreo patruzeci şi cinci de ani, mic, îndesat, dar fraged şi vesel. Fiindcă nu mai văzusem niciodată un om cu-aşa năravi, primul meu gest, de îndată ce mă găsii lângă el, a fost acela de a mă sufleca până la buric. Niciun câine căruia îi arăţi un băţ nu se strâmbă mai tare: «Ei! drace, drăguţo, să lăsăm fofoloanca-n pace, te rog frumos». Şi, în acelaşi timp, îmi lasă fustele-n jos cu mai mare grabă decât le ridicasem eu. «Ce ţi-e şi cu curvele astea mici, continuă el făcând haz, n-au nimic niciodată de arătat decât pizde! Tu eşti pricina pentru care, poate, n-o să mă slobod în seara asta… nu înainte de a-mi scoate scârba de fofoloancă din minte.» Şi, spunându-mi acestea, mă întoarse şi-mi dezgoli bucile. În această postură, îndrumându-mă şi ţinându-mi fustele tot sumese, mă duse aproape de pat, pe care mă întinse pe burtă. Atunci, se uită cu cea mai mare luare-aminte la curul meu, ferindu-se mereu cu-

o mână de priveliştea pizdei de care mi se părea că se teme mai rău ca de foc. În sfârşit, prevenindu-mă să ascund cât voi putea această nevrednică parte (mă folosesc chiar de vorbele lui), cu ambele mâini îmi frământă multă vreme şi cu deşănţare bucile. Le depărta, le strângea, uneori le atingea cu gura, iar o dată sau de două ori simţii chiar cum şi-o pune direct pe cloacă; dar încă nu se-nsufleţea defel, nimic nu se iţea. Simţindu-se totuşi, se pare, grăbit, se pregăti pentru deznodământul faptei sale. «întinde-te pe jos», îmi spuse el, aruncând câteva perne, «acolo, da, aşa… cu picioarele desfăcute bine, cu curul puţin înălţat şi cu găoaza cât o să poţi tu mai deschisă. Minunat», continuă el văzându-mi supuşenia. Şi atunci, luând un scăunel, îl puse taman între picioarele mele şi se aşează pe el, astfel încât pula lui, scoasă, în sfârşit, din prohab şi hâţânată, fu, ca să zic aşa, tocmai la înălţimea creţului pe care-l cădelniţa, în clipa aceea, mişcările îi deveniră mai rapide. Cu o mână şi-o freca, cu cealaltă îmi depărta bucile, iar vorbele îi erau câteva laude însoţite de multe înjurături: «Ah! pe toţi dracii, ce cur frumos, striga el, ce găoază drăguţă şi ce-am s-o mai umplu!» Şi-şi ţinu cuvântul. Mă simţii muiată toată; libertinul păru nimicit de propriul lui extaz. Căci nu-i minciună că ofranda adusă acestui templu are întotdeauna mai multă flamă decât cea care arde pe celălalt. Şi se retrase după ce-mi făgădui că o să vină să mă mai vadă, fiindcă-i îndestulam aşa de bine poftele. Într-adevăr, se întoarse a doua zi, dar nestatornicia-i îl făcu să o prefere pe soru-mea. M-am dus să mă uit la ei şi am văzut că folosea neabătut aceleaşi metode şi că soru-mea li se deda cu aceeaşi bunăvoinţă.”

„Soră-ta avea un cur frumos? întrebă Durcet. — O să vă daţi seama după un singur lucru, monseniore, spuse Duclos. Un faimos pictor, căruia i se comandase o Venus cu fese frumoase, o ceru, în anul următor, ca model, după ce, zicea el, căutase la toate codoaşele din Paris fără să găsească nimic pe potriva ei. — Păi, în sfârşit, fiindcă avea cincisprezece ani şi pentru că iată aici nişte fetişcane de vârsta ei, asemuieşte-ne pomenita târtiţă, continuă vameşul, cu unul dintre cururile pe care le ai sub ochi.” Duclos îşi aruncă privirea spre Zelmire şi spuse că-i era peste putinţă să găsească ceva care, nu doar în

privinţa bucilor, dar şi a chipului, să semene mai bine, din toate punctele de vedere, cu soru-sa. „Hai, Zelmire, vino să-mi prezinţi poponeţul.” Aceasta se afla chiar în cvartetul lui. Fermecătoarea copilă se apropie tremurând toată. Este aşezată la picioarele sofalei, culcată pe burtă; i se înalţă crupa cu nişte pernuţe, micuţa rozetă se arată din plin. Desfrânatul, pofticios, pupă şi frământă ceea ce i se înfăţişează astfel. Îi porunceşte Juliei să i-o frece; ea se supune. Mâinile lui rătăcesc şi pe alte lucruri, lubricitatea îl îmbată, mica-i sculă, sub zdruncinăturile voluptoase ale Juliei, pare să se învârtoşeze niţel, deşănţatul suduie, sămânţa curge, iar ceasul mesei bate.

Cum la toate ospeţele domnea acelaşi belşug, descriindu-l pe unul, le-am zugrăvit pe toate. Însă cum aproape toată lumea se slobozise, la acesta trebuiră să-şi recapete puterile şi, prin urmare, se bău mult[146]. Zelmire, căreia i se spunea acum sora lui Duclos, fu grozav de sărbătorită în timpul orgiilor şi toţi poftiră să-i pupe curul. Episcopul îşi lăsă pe el nişte sămânţă, ceilalţi trei şi-o frecară deasupra lui şi apoi se duseră la culcare ca-n ajun, adică fiecare cu nevestele pe care le avuseseră pe sofale şi cu cei patru futăi care nu fuseseră văzuţi deloc încă de la supeu.

A TREIA ZI

Ducele se trezi la ora nouă. El era acela care trebuia să se ofere lecţiilor pe care madama Duclos avea să le dea tinerelor fete. Se tolăni într-un fotoliu şi, vreme de-un ceas, simţi diferite atingeri, masturbări, scurgeri şi posturi deosebite de la fiecare dintre aceste copilite, îndrumate şi călăuzite de dăscăliţa lor, iar firea-i aprigă, cum lesne ne putem închipui, fu cumplit de aţâţată de o asemenea ceremonie. Fu nevoit să se străduiască nemaipomenit de mult ca să nu-şi lase sămânţa, dar, destul de stăpân pe sine, ştiu să se înfrâneze şi se întoarse triumfător lăudându-se că tocmai a îndurat un asalt1[147] pe care îi desfidea pe fârtaţii lui să-l susţină cu aceeaşi tărie. Ceea ce provocă punerea unor rămăşaguri şi rânduirea unui ştraf de cincizeci de ludovici pentru acela care s-ar slobozi în timpul lecţiilor, în loc de masă şi de vizite, dimineaţa fu folosită întru întocmirea listei cu cele şaptesprezece orgii plănuite pentru sfârşitul fiecărei săptămâni, ca şi pentru statornicirea, o dată pentru totdeauna, a luării fecioriilor, pe care găsiră că sunt mai în stare să o hotărască acum, după ce-i cunoscuseră un pic mai bine pe subiecţi, decât ar fi putut-o face înainte. Şi cum această listă orânduia nestrămutat toate operaţiunile campaniei[148], am crezut de cuviinţă să-i oferim cititorului o

copie a acesteia. Ni s-a părut că, ştiind ce soartă îi aşteaptă pe supuşi, o să-i urmărească cu mai multă luare-aminte pe mai departe.

Listă a planurilor pentru restul călătoriei5[149]

Pe şapte noiembrie, sfârşitul primei săptămâni, se va trece încă de dimineaţă la căsătoria Michettei cu Giton, iar cei doi soţi, cărora vârsta nu le îngăduie să se împreuneze, ca, de altfel, nici următoarelor trei perechi, vor fi despărţiţi din chiar seara cu pricina şi fără să mai ţină în vreun fel seamă de această ceremonie care va fi slujit doar ca amuzament în timpul zilei. Încă din aceeaşi seară, se vor deda pedepsirii supuşilor însemnaţi pe lista prietenului de lună.

Pe paisprezece, se va trece aşijderea la nunta lui Narcisse cu Hébé, în aceleaşi condiţii ca mai sus.

Pe douăzeci şi unu, de asemenea, la nunta Colombei şi-a lui Zélamir.

Pe douăzeci şi opt, în acelaşi chip, la nunta lui Cupidon cu Rosette.

Pe patru decembrie, istorisirile madamei Champville trebuind să fi îndemnat la faptele următoare, ducele îi va lua fecioria lui Fanny.

Pe cinci, numita Fanny va fi dată de soaţă lui Hyacinthe, care se va desfăta cu tânăra-i nevastă în faţa întregii adunări. Aceasta va fi sărbătoarea celei de-a cincea săptămâni, iar seara, pedepsele se vor petrece după obicei, căci nunţile se vor ţine în zori.

Pe opt decembrie, Curval o va dezvirgina pe Florette.

Pe unsprezece, ducele o va deflora pe Sophie.

Pe doisprezece, întru celebrarea sărbătorii celei de-a şasea săptămâni, Sophie va fi măritată cu Céladon şi în aceleaşi condiţii ca şi nunta de mai sus. Fapt care nu se va mai repeta pentru următoarele.

Pe cincisprezece, Curval îi va lua fecioria lui Hébé.

Pe optsprezece, ducele o va dezvirgina pe Zelmire, iar pe nouăsprezece, întru celebrarea sărbătorii celei de-a şaptea săptămâni, Adonis se va căsători cu Zelmire.

Pe douăzeci, Curval o va deflora pe Colombe.

Pe douăzeci şi cinci, de Crăciun, ducele îi va lua fecioria lui Augustine, iar pe douăzeci şi şase, întru sărbătoarea celei de-a opta săptămâni, Zéphire o va lua de soaţă pe Augustine.

Pe douăzeci şi nouă, Curval o va dezvirgina pe Rosette, iar rânduielile de mai sus au fost statornicite în aşa fel încât Curval, mai puţin înzestrat decât ducele, să aibă parte de cele mai tinerele.

Pe întâi ianuarie, prima zi în care istorisirile madamei Martaine îi vor fi adus în starea de a se gândi la noi plăceri, se va trece la deflorările sodomite, după cum urmează:

Pe întâi ianuarie, ducele i-o va trage-n cur lui Hébé.

Pe doi, întru sărbătorirea celei de-a noua4[150], deoarece lui Hébé i s-a luat fecioria de dinainte de către Curval, iar cea de dinapoi de către duce, va fi dată lui Hercule care se va desfăta cu ea aşa cum va fi fost rânduit, în faţa adunării.

Pe patru, Curval i-o va da la buci lui Zélamir.

Pe şase, ducele i-o va înfige-n găoază Michettei, iar pe nouă, întru celebrarea sărbătorii celei de-a zecea săptămâni, numita Michette, care va fi fost dezvirginată-n pizdă de către Curval şi-n cur de către duce, va fi dată lui Sparge-buci ca acesta să se desfete cu ea etc.

Pe unsprezece, episcopul i-o va trage-n cur lui Cupidon.

Pe treisprezece, Curval i-o va da la buci Zelmirei.

Pe cincisprezece, episcopul i-o va înfige-n găoază Colombei.

Pe şaisprezece, întru sărbătoarea celei de-a unsprezecea săptămâni, Colombe, care-şi va fi pierdut fecioria fofoloancei datorită lui Curval şi cea a creţului mulţumită episcopului, va fi dată lui Antinoüs care se va desfăta cu ea etc.

Pe şaptesprezece, ducele i-o va trage-n cur lui Giton.

Pe nouăsprezece, Curval i-o va da la buci Sophiei.

Pe douăzeci şi unu, episcopul i-o va înfige-n găoază lui Narcisse.

Pe douăzeci şi doi, ducele i-o va pune-n inel Rosettei.

Pe douăzeci şi trei, întru sărbătoarea celei de-a douăsprezecea săptămâni, Rosette va fi dată lui Tare-n-pulă.

Pe douăzeci şi cinci, Curval i-o va trage-n cur Augustinei.

Pe douăzeci şi opt, episcopul i-o va da la buci lui Fanny.

Pe treizeci, întru sărbătoarea celei de-a treisprezecea săptămâni, ducele îl va lua de bărbat pe Hercule şi de nevastă

pe Zélmire, iar nunta se va înfăptui, ca şi următoarele trei, în faţa tuturor.

Pe şase februarie, întru sărbătoarea celei de-a paisprezecea săptămâni, Curval îl va lua de soţ pe Sparge-buci şi de soaţă pe Adonis.

Pe treisprezece februarie, intru sărbătoarea celei de-a cincisprezecea săptămâni, episcopul se va nunti cu Antinoüs ca bărbat şi cu Céladon ca femeie.

Pe douăzeci februarie, întru sărbătoarea celei de-a şaisprezecea săptămâni, Durcet se va mărita cu Tare-n-pulă şi se va-nsura cu Hyacinthe5[151].

În ceea ce priveşte sărbătoarea celei de-a şaptesprezecea săptămâni care pică pe douăzeci şi şapte februarie, în ajunul sfârşitului istorisirilor, va fi celebrată prin sacrificii pentru care domnii îşi rezervă *in petto* alegerea victimelor.

Mulţumită acestor hotărâri, încă din treizeci ianuarie, toate fecioriile sunt luate, mai puţin cele ale băieţandrilor cu care domnii trebuie să se însoare şi pe care şi le păstrează neatinse până atunci, pentru ca, astfel, distracţia să dureze până la capătul călătoriei. Pe măsură ce supuşii vor fi dezvirginaţi, ei vor lua locul nevestelor pe sofale, în timpul istorisirilor, iar nopţile, vor sta alături de domni, rând pe rând, după cum vor pofti aceştia, împreună cu ultimii patru creţari, pe care monseniorii şi-i rezervă ca muieri în ultima lună. Din clipa-n care o fată ori un băiat va lua locul unei neveste pe sofa, această nevastă va fi repudiată. Din acest moment, nimeni n-o va mai preţui, iar starea ei va fi mai rea chiar decât a slujnicelor. Cât despre Hébé, în vârsta de doisprezece ani, Michette, de doisprezece, Colombe, de treisprezece, şi Rosette, de treisprezece, pe măsură ce vor fi date futăilor şi văzute de aceştia, îşi vor pierde şi ele preţuirea, nu vor mai fi primite decât la desfătările dure şi brutale, vor avea aceeaşi condiţie ca şi nevestele repudiate şi vor fi tratate cu cea mai mare severitate. Şi, încă din douăzeci şi patru ianuarie, toate patru se vor afla în chip asemenea în aceeaşi stare.

Din această descriere, se vede că ducele va fi avut fecioriile pizde-lor lui Fanny, Sophie, Zelmire, Augustine şi pe cele ale cururilor lui Hébé, Michette, Giton, Rosette şi Zéphire; Curval va fi avut fecioriile pizdelor lui Michette, Hébé, Colombe, Rosette şi pe cele ale cururilor lui Zélamir, Zelmire, Sophie,

Augustine şi Adonis; Durcet, care nu fute deloc, va fi avut o singură feciorie, cea a curului lui Hyacinthe, pe care-l va lua de nevastă; iar episcopul, care nu şi-o bagă decât în găoaze, va fi avut fecioriile sodomite ale lui Cupidon, Colombe, Narcisse, Fanny şi Céladon.

Iar fiindcă întreaga zi a trecut atât cu întocmirea acestor liste, cât şi în pălăvrăgeala asupra lor, şi pentru că nimeni nu fu prins cu vreo greşeală, totul se petrecu fără nicio întâmplare deosebită până la ceasul istorisirii, când, rânduială fiind aceeaşi, deşi mereu în chip felurit, celebra Duclos se sui la tribună şi-şi reluă, după cum urmează, povestirea din ajun.

“Un tânăr bărbat, a cărui manie, deşi, după părerea mea, nu cine ştie ce libertină, nu era mai puţin ciudată, veni la madama Guérin nu după multă vreme de la întâmplarea despre care v-am vorbit ieri. Avea trebuinţă de-o dădacă tânără şi proaspătă; o sugea şi se slobozea pe coapsele acestei muieri ghiftuindu-se cu laptele ei. Pula lui mi se păru neînsemnată de-a dreptul, iar întreaga sa făptură, destul de pipernicită, şi salva îi fu la fel de uşoară ca fapta însăşi.

A doua zi, în aceeaşi încăpere, îşi făcu apariţia încă unul, a cărui patimă vi se va părea, fără îndoială, mai amuzantă. El voia ca femeia să fie înfăşurată într-un văl care să-i ascundă cu totul ţâţele şi chipul. Singura parte a trupului pe care jinduia s-o vadă şi pe care trebuia să i-o găsească cât mai măiastră cu putinţă era curul; tot restul îl lăsa rece şi puteai fi sigur că s-ar fi supărat rău dac-ar fi trebuit să se uite într-acolo. Madama Guérin îi aduse o baborniţă din afară, de o urâţenie cumplită şi de vreo cincizeci de ani, dar care avea nişte buci strunjite ca ale lui Venus însăşi. Nimic mai frumos nu se putea oferi privirii. Voiam să văd această operaţiune. Cotoroanţa, înfofolită[152] bine, se duse imediat să se întindă pe burtă pe marginea patului. Libertinul nostru, bărbat la vreo treizeci de ani şi care mi s-a părut a fi din tagma magistraţilor, îi suflecă fustele până deasupra şalelor, se minunează la vederea frumuseţilor care-i sunt întru totul pe plac şi care i se oferă. Pipăie, depărtează aceste superbe buci, le pupă cu înflăcărare, iar închipuirea luându-i-o razna mai mult pentru ceea ce bănuieşte decât pentru ceea ce ar fi văzut

cu-adevărat dacă femeia ar fi fost fără de văl şi chiar drăguţă, îşi imaginează că are de-a face cu Venus în persoană şi, la capătul unei destul de scurte glorii, scula lui, învârtoşată de-atâtea hâţânări, zvârle o biată ploicică pe întregul bucilor ce i se desfăşoară în faţa ochilor. Salva i-a fost grabnică şi vijelioasă. Era aşezat în faţa obiectului adoraţiei sale; cu una dintre mâini îl deschidea, în timp ce cu cealaltă îl stropea, şi a strigat de vreo zece ori: «Ce cur frumos! Ah! ce desfătare să umpli de sămânţă aşa nişte buci!» Şi de îndată ce sfârşi, se ridică grabnic şi-o şterse fără să arate nici cea mai mică dorinţă de a şti cu cine s-a drăgostit.

La ceva vreme după, un tânăr abate o ceru pe soru-mea. Era nevârstnic şi frumuşel, dar de-abia de puteai să-i vezi pula, aşa de mică şi fleşcăită era. El o întinse aproape goală pe o sofa, îngenunche între coapsele ei, ţinându-i bucile cu ambele mâini şi dezmierdându-i cu una mândra găurică a poponeţului. În răstimp, îşi puse gura pe fofoloanca soră-mii. Îi gâdilă lindicul cu limba şi dădu dovadă de-aşa îndemânare, îmbină cu-aşa măsură şi fără deosebire cele două mişcări, că, în trei minute, o cufundă în extaz. Îi văzui capul aplecându-se, privirea i se rătăcise, iar şireata strigă: «Ah! dragul meu abate, mă faci să mor de plăcere». Obiceiul acestuia era să înghită tocmai licoarea care se scurgea din pricina libertinajului său. Lucru pe care-l făcu neabătut şi-acum şi, scuturându-se, mişcându-se la rândul lui pe când îşi făcea de lucru pe lângă sofaua pe care se afla soru-mea, l-am văzut răspândind pe jos neîndoielnicele mărturii ale bărbăţiei sale. A doua zi, avui şi eu partea mea şi vă pot încredinţa, domnilor, că este una dintre cele mai desfătătoare împrejurări în care m-am aflat vreodată. Hoţomanul de abate îmi luă fecioria, iar prima sămânţă mi-am slobozit-o în gura lui. Mai dornică decât soru-mea de a-i înapoia plăcerea pe care mi-o dăruia, îi înhăţai fără să-mi dau seama pula-i ridicată, iar mânuţa mea îi întoarse ceea ce gura lui mă făcea să simt cu atâtea delicii.”

Aici, ducele nu se putu înfrâna să n-o întrerupă. Nemaipomenit de aţâţat de spurcăciunile la care se dedase în zori, crezu că acest soi de lubricitate, înfăptuit cu delicioasa Augustine ai cărei ochişori sclipitori şi vicleni vesteau cea mai zburdalnică fire, o să-l facă să mai piardă din malahia care-i

zădăra mult prea tare coaiele. Fetişcana se afla în cvartetul lui, o plăcea îndeajuns, îi era hărăzită pentru deflorare: o chemă la el. În seara aceea, copila era înveşmântată în coropcăreasă[153], iar straiele acestea îi veneau de minune. Guvernanta îi suflecă fustele şi-o aşeză în poziţia pe care-o zugrăvise Duclos. Ducele puse mai întâi stăpânire pe bucile ei, îngenunche, îşi vârî un deget în partea de-nceput a găoazei pe care o dezmierdă uşurel, apucă lindicul pe care această binevoitoare copilită îl avea deja foarte obraznic şi supse. Femeile din Languedoc sunt tare iubăreţe; Augustine fu mărturie: ochii ei frumoşi se însufleţiră, suspină, coapsele i se înălţară dintr-o dată, iar ducele fu destul de încântat când căpătă o fragedă sămânţă care, fără îndoială, se scurgea pentru întâia dată. Însă nimeni n-are parte de două fericiri una după alta. Există libertini aşa de înrăiţi în viciu încât, cu cât lucrul pe care-l fac e mai simplu şi mai gingaş, cu-atât mintea lor blestemată se-nfierbântă mai tare. Dragul nostru duce era dintre aceştia; înghiţi sperma[154] delicioasei copilite fără ca a lui să vrea să curgă. Şi veni clipa când, căci nimic nu e mai nestatornic decât un libertin, clipa, cum spuneam, când el se-apucă s-o învinuiască pe biata şi mica nenorocită care, zăpăcită cu totul doar pentru că se supusese firii, îşi ascundea capul în mâini şi încercă să fugă la locul ei. „Să mi se pună o alta, spuse ducele aruncând priviri furioase spre Augustine, mai degrabă o să le sug pe toate decât să nu-mi slobod sămânţa.” îi este adusă Zelmire, cea de-a doua fetişcană din cvartetul lui, care, de asemenea, îi era hărăzită. Era de-o vârstă cu Augustine, însă necazul stării sale înlănţuia în ea toate puterile unei plăceri pe care altfel, poate, natura i-ar fi îngăduit şi ei s-o guste. Fustele-i sunt suflecate până peste cele două coapse mai dalbe chiar decât alabastrul; şi arată o movilită plină, acoperită de-un pufuşor ce de-abia începea să-i mijească. E pusă în locul cu pricina; forţată să nu se-mpotrivească, ea se supune fără crâcnire, dar ducele în zadar se chinuieşte, nimic nu vine. După un sfert de oră, se ridică furios în picioare şi îndreptându-se în goană spre cabinetul lui cu Hercule şi Narcisse: „Ah! băga-mi-aş, zice. Văd prea bine că nu ăsta-i vânatul de care am eu nevoie, spune el vorbind despre cele două copile, şi că n-o să izbândesc decât cu cestălalt”. Neştiute sunt samavolniciile la care s-a dedat, însă,

după o clipă, se auziră nişte strigăte şi nişte urlete care dovedeau că izbândise şi că băieţii erau, pentru o salvă, nişte vehicule[155] întotdeauna mai sigure decât cele mai adorabile fetişcane. În timpul acesta, episcopul se încuiase şi el în cămăruţa lui cu Giton, Zélamir şi Tare-n-pulă, iar pentru că avânturile slobozirii sale uimiseră la fel de tare urechile, cei doi fraţi, care, pesemne, se dedaseră aproape aceloraşi silnicii, se întoarseră să asculte mai liniştiţi restul istorisirii de care eroina noastră se apucă din nou în felul următor:

„Trecură aproape doi ani fără ca la madama Guérin să-şi facă apariţia şi alte personaje sau se iviră numai oameni cu nişte porniri mult prea obişnuite pentru a vă fi povestite, când mi se spuse să mă pregătesc şi mai ales să-mi spăl bine gura. Mă supun şi cobor atunci când sunt anunţată. Un bărbat la vreo cincizeci de ani, gras şi greoi, era cu madama. «Ei, spuse ea, uitaţi-o, domnule. N-are decât doisprezece ani şi e curată şi neîntinată de parcă acum ar fi ieşit din burta maică-sii; lucru de care pot să mă pun chezaşă.» Clientul mă priveşte din cap până-n picioare, mă pune să deschid gura, se uită cu mare grijă la dinţii mei, îmi adulmecă răsuflarea şi, fără îndoială pe deplin mulţumit, trece cu mine în templul hărăzit plăcerilor. Ne aşezăm amândoi unul în faţa celuilalt şi foarte aproape. Curtezanul meu era neînchipuit de serios, de rece şi de potolit. Se uita la mine prin lornion, mă privea cu ochii mijiţi şi nu puteam pricepe unde or să ducă toate acestea, când, destrămând într-un sfârşit tăcerea, îmi spuse să trag în gură cât mai multă salivă cu putinţă. Îl ascult şi, de îndată ce crede că mi s-a umplut gura de scuipat, mi se azvârle cu înflăcărare de gât, îşi trece braţul în jurul capului meu ca să mi-l ţină nemişcat, iar apoi, lipindu-şi buzele de ale mele, se-apucă să tragă, să soarbă, să sugă şi înghite în mare grabă tot ceea ce adunasem din încântătoarea licoare ce părea să-l ducă pe culmile extazului. Cu-aceeaşi înverşunare, îmi ia şi limba-n gura lui şi, de cum o simte uscată şi-şi dă seama că nu mai am nimic înăuntru, îmi porunceşte s-o iau de la capăt. El o reîmprospătează pe-a lui, eu o strâng din nou pe-a mea şi tot aşa de vreo nouă sau zece ori la rând. Îmi supse scuipaţii cu atâta furie, că am simţit că rămân fără aer. Crezui că măcar câteva scânteieri de plăcere aveau să-i încoroneze extazul; mă înşelam. Stăpânirea de sine, pe care nu şi-o pierdea puţin

decât în clipele când mă sugea cu-atâta înfocare, îi revenea întocmai de îndată ce termina şi, atunci când îi zisei că nu mai pot, se-apucă din nou să se holbeze la mine, să mă privească atent, aşa cum făcuse şi la început, se ridică fără să scoată o vorbă, îi plăti madamei şi ieşi.”

„Ah! la toţi dracii, la toţi dracii! zise Curval, sunt, prin urmare, mai fericit decât el, căci eu mă slobod.” Toate capetele se înalţă şi fiecare îl vede pe dragul de preşedinte făcându-i Juliei, nevastă-sa, pe care, în ziua aceea, o avea alături pe sofa, tocmai ceea ce povestise Duclos. Toţi ştiau că este o pasiune ce-i place îndeajuns de mult, deşi cu unele deosebiri, iar pe acestea din urmă Julie i le oferea cât se poate de bine şi într-un fel în care, fără îndoială, tânăra Duclos nu i le dăruise curtezanului ei, de-ar fi să ne luăm măcar după îngrijirea pe care o cerea acesta, dar pe care preşedintele era tare departe de-a o dori.

“O lună mai târziu, zise Duclos, căreia i se poruncise să-şi continue istorisirea, am avut de-a face cu un sugaci al unei căi de-a dreptul dosnice. Acesta era un bătrân abate care, după ce mi-a mozolit şi dezmierdat bucile mai bine de-o jumătate de ceas, îşi vârî limba în găoaza mea, o băgă adânc, o înfipse, o suci şi-o răsuci cu atâta măiestrie, încât mi se păru că mi-a intrat aproape până-n fundul măruntaielor. Dar abatele, mai nesimţitor, în timp ce-mi depărta bucile cu-o mână, şi-o freca într-un chip foarte voluptos cu cealaltă şi se slobozi sugându-mi creţul cu atâta violenţă, mângâindu-l cu atâta lubricitate, încât îi împărtăşii extazul. Când sfârşi, se mai uită preţ de-o clipă la bucile mele, se holbă la această găurică pe care tocmai o lărgise, nu se putu împiedica să n-o mai pupe o dată şi se cără, spunându-mi că o să se întoarcă adesea ca să mă vadă şi că este foarte mulţumit de curul meu. Şi-a ţinut cuvântul şi, vreme de-aproape şase luni, veni de trei sau patru ori pe săptămână ca să mă supună aceleiaşi fapte cu care mă obişnuise aşa de bine, încât n-o mai încerca fără să mă facă să mor de plăcere. Lucru care, altminteri, mi se păru că-i este destul de indiferent, căci nu mi-a dat niciodată impresia că vrea să afle mai multe sau că-i pasă în vreun fel. Cine ştie dacă nu cumva, într-atât de nemaipomeniţi sunt bărbaţii „i-ar

fi şi displăcut.”

Aici, Durcet, pe care povestirea îl aţâţase, voi, ca şi bătrânul abate, să sugă o găoază, dar nu pe-a unei fete. Îl cheamă pe Hyacinthe: dintre toţi, el îi plăcea cel mai mult. Îl aşază, îi mozoleşte curul, îi freacă pula, îi dă limbi[156]. După felul cum tremură, după spasmul care-l zgâlţâie întotdeauna înaintea salvei, toţi cred că ticălosul lui de cărăşel, pe care Aline îl hâţâna cât putea ea de bine, avea în sfârşit să-şi lase lapţii, însă vameşul nu era aşa de risipitor cu sămânţa sa: nici măcar nu i se sculă. Cuiva îi trece prin cap să-i schimbe supusul, îi este adus Céladon, dar nu se-ntâmplă nimic. Un binevenit clopoţel care anunţa supeul se-auzi, salvând astfel onoarea vameşului. „Nu-i vina mea, le spuse el râzând fârtaţilor, e limpede, mai aveam puţin şi izbândeam; blestematul ăsta de supeu mă întârzie. Haideţi la o altă voluptate, o să mă întorc la înfruntările iubirii cu şi mai multă înflăcărare, după ce Bachus mă va fi încoronat”. Ospăţul, pe cât de îmbelşugat, pe-atât de vesel şi de deşănţat ca de obicei, fu urmat de orgii la care se înfăptuiră nenumărate mici ticăloşii. S-au supt multe guri şi cururi, dar unul dintre lucrurile care i-au distrat cel mai tare a fost când au ascuns chipul şi ţâţele copilandrelor şi-au pus rămăşag c-or să le recunoască numai după buci. Ducele s-a păcălit de câteva ori, însă ceilalţi trei erau aşa de deprinşi cu curul, că nu se lăsară înşelaţi nici măcar o dată. Se duseră la culcare, iar a doua zi le aduse alte plăceri şi câteva noi cugetări.

A PATRA ZI

Prietenii fiind foarte dornici să-i deosebească în orice clipă a zilei pe aceia dintre tinerii, fie fete, fie băieţi, ale căror feciorii aveau să le aparţină, se hotărâră să-i pună să poarte în păr, la toate diferitele lor veşminte, o panglicuţă care să arate de cine ţineau. Prin urmare, ducele îşi însuşi trandafiriul şi verdele, iar fofoloanca a tot ceea ce va fi împodobit pe dinainte cu o panglică roză va fi a lui, ca şi găoaza a tot ceea ce va purta o panglică verde pe la spate. Din acest moment, Fanny, Zelmire, Sophie şi Augustine îşi prinseră o fundă trandafirie de-o parte a pieptănăturii, iar Rosette, Hébé, Michette, Giton şi Zéphire îşi făcură pe pletele dindărăt una verde, ca dovadă a drepturilor pe care ducele le avea asupra creţurilor lor. Curval îşi alese negrul pentru partea dinainte şi galbenul pentru cea dinapoi, astfel încât Michette, Hébé, Colombe şi Rosette purtară de-acum încolo necontenit o fundă neagră în faţă, iar Sophie, Zelmire, Augustine, Zélamir şi Adonis îşi puseră una galbenă la ceafă. Durcet îl însemnă doar pe Hyacinthe cu o panglicuţă lila pe la spate, iar episcopul, căruia nu-i reveneau decât cinci feciorii sodomite, le porunci lui Cupidon, Narcisse, Céladon, Colombe şi Fanny să poarte una violetă pe dindărăt[157]. Niciodată, orice straie ar fi purtat, ei n-aveau voie să-şi uite panglicile şi, dintr-o privire, văzând

una dintre aceste tinere persoane purtând cutare culoare pe dinainte şi cutare culoare pe dinapoi, se-nţelegea pe dată cine avea drepturi asupra pizdei sale şi cine le avea asupra curului său. Curval, care-şi petrecuse noaptea cu Constance, dimineaţa se plânse rău de ea. Nimeni nu prea pricepu care era pricina nemulţumirii sale; e nevoie de-aşa puţin lucru ca să nu fii pe placul unui libertin. Vorbă e că se-apucă s-o scrie pe lista de pedepse pentru sâmbăta următoare, când frumoasa copilă îi înştiinţa că este însărcinată, iar Curval, singurul care-ar fi putut fi bănuit de-aşa ispravă pe lângă bărbatu-său, n-o cunoscuse trupeşte decât de la începutul acestei partide, adică de patru zile. Ştirea aceasta îi înveseli tare pe libertinii noştri prin neîngăduitele voluptăţi pe care, văzură ei bine, avea să li le ofere. Ducelui însă nu-i venea să creadă. Oricum ar fi, evenimentul îi aduse fetei iertarea de pedeapsa pe care, altfel, ar fi trebuit s-o îndure pentru că nu-i făcuse pe plac lui Curval. Voiau să lase fructul să se coacă, o muiere borţoasă îi distra, iar ceea ce-şi făgăduiau pentru viitor le stârnea într-un fel încă şi mai deşănţat perfida închipuire. Fu scutită de servitul la masă, de pedepse şi de alte câteva mici amănunte pe care, din pricina stării ei, nu le mai putea îndeplini oferind aceeaşi desfătare privirii, însă fu silită să-şi păstreze locul pe sofa şi să împartă, până la noi porunci, aşternutul aceluia care ar voi s-o aleagă. Durcet fu cel care, în dimineaţa aceea, se dedă exerciţiilor de învârtoşări de pulă şi, cum scula-i era nemaipomenit de mică, şcolăriţele se chinuiră mult cu el. Totuşi, se lucră; însă, micul vameş, care jucase toată noaptea rolul de muiere, nu putu cu niciun chip să-l susţină pe acela de bărbat. Fu de neclintit, de neînduplecat, iar măiestria acestor opt fermecătoare învăţăcele, îndrumate de cea mai îndemânatică dăscăliţă, nu reuşi până la urmă nici măcar să-l facă să scoată capul la iveală. Ieşi de aici de-a dreptul triumfător şi cum neputinţa te aduce întotdeauna puţintel în starea aceea care, în libertinaj, se numeşte cărpănoşism[158], vizitele sale fură uimitor de severe. Rosette la fete şi Zélamir la băieţi îi căzură victime: unul nu era cum i se spusese că trebuie să se afle – taina aceasta se va lămuri –, iar cealaltă se descotorosise din nefericire de ceea ce i se poruncise să păstreze. La privată, nu-şi făcură apariţia decât madama Duclos, Marie, Aline şi

Fanny, doi futăi dintre cei neînsemnaţi şi Giton. Curval, căruia i se sculase de multe ori în ziua aceea, îşi tăcu de cap cu Duclos. Dineul, la care se rostiră necuviinţe peste necuviinţe, nu-l potoli deloc, iar cafeaua, adusă de Colombe, Sophie, Zéphire şi dragul lui prieten Adonis, sfârşi prin a-i lua cu totul minţile. Îl înhaţă pe cel din urmă şi, răsturnându-l pe-o sofa, îşi puse înjurând mătărânga între coapsele lui, pe la spate, iar pentru că uriaşa sculă trecea cu mai bine de zece degete de cealaltă parte, îi porunci băieţandrului să ia din toate puterile la labă ceea ce se iţea dincolo, pe când el se-apucă să-l frece pe deasupra bucăţii de carne cu care-l ţinea aşa în frigare. În toată această vreme, înfăţişa adunării un cur pe cât de scârnav, pe-atât de lăbărţat, a cărui găoază împuţită îl ademeni pe duce. Văzând că bucile acestea îi erau la îndemână, îşi îndreptă într-acolo năvalnicul ştoi, continuând să sugă gura lui Zéphire, faptă pe care-o începuse fără ca măcar să bage de seamă. Curval, care nu se aştepta la un asemenea atac, sudui de bucurie. Tropăi, se lărgi, se lăsă în voia lui. În acest moment, sămânţa neîncepută a încântătorului băieţandru pe care îl freca picură pe mătăhălosul cap al sculei sale furibunde. Sperma aceasta caldă cu care se simte udat, necontenitele hâţânări ale ducelui care, şi el, începea să se scurgă, totul îl înfierbântă, totul îl stârneşte, iar valuri de malahie înspumată inundă curul lui Durcet, coţopenit acolo, în faţa lor, pentru că, zicea el, n-avea nimic de pierdut, ale cărui bucuşoare albe şi durdulii fură încetişor acoperite de o fermecătoare licoare pe care mult mai tare i-ar fi plăcut s-o aibă-n măruntaie. Totuşi, episcopul nu era un leneş; sugea, rând pe rând, divinele rozete ale Colombei şi Sophiei; dar obosit, fără îndoială, de oareşice exerciţii nocturne, nu dădu nici măcar o dovadă de însufleţire şi, ca toţi libertinii pe care toana şi scârba îi fac să fie nedrepţi, îi căşună rău pe cele două delicioase copile pentru nişte păcate prea cuvenite şubredei sale naturi. Aţipiră câteva clipe şi, fiindcă bătuse ceasul istorisirilor, se-apucară s-o asculte pe binevoitoarea Duclos, care îşi reluă povestirea în felul următor:

„S-au petrecut câteva schimbări în casa madamei Guérin, spuse eroina noastră. Două fete drăguţe foc tocmai îşi

găsiseră nişte fraieri care le întreţinură şi pe care îi înşelară, aşa cum facem toate. Pentru a înlocui această pierdere, iubita noastră mamaie pusese ochii pe fiica unui cârciumar de pe strada Saint-Denis, care avea vreo treisprezece anişori şi era una dintre cele mai frumoase făpturi cu putinţă. Dar micuţa, pe cât de cuminte, pe-atât de credincioasă, rezista la toate ademenirile, când Guérin, după ce se folosise de un mijloc tare dibaci pentru a o atrage într-o zi la ea, o lăsă de îndată în mâinile ciudatului personaj a cărui manie am să v-o înfăţişez. Era un cleric de vreo cincizeci şi cinci, cincizeci şi şase de ani, dar încă în putere, căruia nu i-ai fi dat mai mult de patruzeci. Nicio altă fiinţă pe lume n-avea un dar mai aparte decât acest bărbat de a împinge tinerele fete în viciu şi, cum aceasta-i era arta desăvârşită între toate, o transformase în singura şi unica-i plăcere. Se desfăta pe deplin numai atunci când dezrădăcina prejudecăţile copilăriei, când o făcea pe micuţă să dispreţuiască virtutea şi când împodobea viciul în cele mai frumoase culori. Şi, în acest scop, nimic nu era uitat: tablouri ispititoare, măgulitoare făgăduinţe, exemple delicioase[159], totul era folosit, totul era cu îndemânare rânduit, totul era cu măiestrie pe potriva vârstei, felului minţii copilei, iar el nu dădea niciodată greş. În numai două ceasuri de stat de vorbă, era sigur că face o curvă din cea mai cuminte şi mai cu judecată copilă şi, de mai bine de treizeci de ani, de când se îndeletnicea cu meşteşugul acesta la Paris, avea înscrise în catalogul[160] lui, după cum îi mărturisise madamei Guérin, una dintre cele mai bune prietene ale sale, peste zece mii de fetişcane seduse şi aruncate în libertinaj. Oferea asemenea servicii unor codoaşe, vreo cincisprezece la număr, iar atunci când nu era pus la treabă, îşi trecea vremea căutând pentru sine, corupea tot ce găsea şi-l trimitea mai apoi la momitoarele sale. Căci faptul cu-adevărat nemaipomenit şi care mă face, domnilor, să vă spun povestea acestui personaj fără pereche este acela că el nu se bucura niciodată de roadele strădaniilor sale; se închidea singur cu copila, însă, din toate şiretlicurile pe care i le ofereau mintea şi elocinţa, ieşea foarte aţâţat. N-aveam nici cea mai mică îndoială că fapta îi irita simţurile, dar ne era peste putinţă să aflăm unde şi cum şi le satisfăcea. Deşi l-am cercetat cu mare atenţie, n-am văzut nicicând la el decât o uimitoare flacără în privire la

sfârşitul cuvântării, câteva mişcări ale mâinii pe partea din faţă a nădragilor, prohabu-i prevestind o nestrămutată învârtoşate pricinuită de diavoleasca operă pe care-o săvârşea, dar niciodată altceva. El veni; fu lăsat singur cu micuţa cârciumăreasă. Îl observai; discuţia dură mult, seducătorul vorbi cu-o patimă uluitoare, copila plânse, se însufleţi, păru cuprinsă de-un soi de entuziasm. Aceasta fu clipa-n care ochii personajului se înflăcărară cel mai mult şi când îi zărirăm gesturile făcute pe prohab. Nu după mult timp, se ridică, mititica îi întinse braţele ca şi cum ar fi vrut să-l îmbrăţişeze, el o sărută ca un părinte şi într-un chip deloc deşănţat. Ieşi, iar numai după trei ore fetiţa sosi la madama Guérin cu bocceluţa-n spinare.”

„Şi bărbatul? întrebă ducele. — A dispărut de îndată ce şi-a sfârşit lecţia, răspunse Duclos. — Fără să se mai întoarcă să vadă urmarea strădaniilor sale? — Nu, monseniore, o ştia prea bine; nu dăduse greş cu niciuna. — Iată un personaj de-a dreptul nemaipomenit, spuse Curval. Care-i părerea dumitale, domnule duce? — Părerea mea, răspunse acesta, este că se înfierbânta numai aşa, ademenind, şi că se slobozea în nădragi. — Nu, zise episcopul, nu-i aşa; momirea nu era decât o încălzire pentru dezmăţurile lui şi, ieşind de-acolo, pun rămăşag că se ducea să se înfrupte cu altele dintre cele mai mari. — Dintre cele mai mari? spuse Durcet. Şi ce desfătare mai plină de delicii ar fi putut el să-şi ofere decât aceea de a se bucura de propria-i lucrare, din moment ce îi era maestrul? — Ei bine! zise ducele, fac prinsoare că l-am ghicit; momirea, aşa cum aţi zis, nu era decât o încălzire: se înfierbânta corupând fete şi se ducea să le-o tragă-n găoază la băieţi… Era un bulangiu5[161], pun rămăşag…” O întrebară pe Duclos dacă n-avea nicio dovadă în legătură cu ceea ce presupuneau ei acolo şi dacă el nu ademenea şi băieţandri. Povestitoarea noastră răspunse că nu are nicio dovadă şi, în ciuda spuselor foarte probabile ale ducelui, fiecare rămase totuşi nelămurit asupra firii acestui ciudat predicator, pentru ca, după ce toţi fură de acord că mania lui este cu-adevărat delicioasă, dar că trebuie să-i culegi roadele ori să faci ceva şi mai rău după, Duclos să-şi reia astfel firul poveştii sale:

„La nicio zi de la sosirea tinerei noastre novice, care se

numea Henriette, veni un desfrânat cu o dambla care ne uni, pe mine şi pe ea, pe amândouă, puse la treabă în acelaşi timp. Acest nou libertin n-avea o altă desfătare decât să observe printr-o găurică toate voluptăţile puţin cam ciudate care se petreceau într-o încăpere alăturată, îi plăcea să le vadă şi afla astfel în dezmierdările altora o hrană divină pentru dezmăţul său. Fu lăsat în camera despre care v-am vorbit şi în care, ca şi tovarăşele mele, mă duceam atât de des ca să pândesc, pentru a mă amuza, patimile libertinilor. Am fost aleasă ca să-l distrez, în timp ce el avea să tragă cu ochiul, iar tânăra Henriette se duse în cealaltă încăpere cu lingăul de găoază despre care v-am povestit ieri[162]. Pasiunea nemaipomenit de voluptoasă a acestui desfrânat forma spectacolul pe care voiam să-l oferim privitorului meu şi, pentru a-l aţâţa mai abitir şi pentru a-i face scena mai fierbinte şi mai plăcută la vedere, fu prevenit că fetişcana pe care i-o dădeam era o începătoare şi că el era primul ei client. Lucru de care se convinse cu uşurinţă după înfăţişarea atât de sfielnică şi copilăroasă a micuţei cârciumărese. Aşa că fu cât se poate de înflăcărat şi deşănţat în exerciţiile-i libidinoase, cu atât mai mult cu cât habar n-avea că erau văzuţi. Cât despre bărbatul meu, cu ochiul lipit de găurică, cu o mână pe bucile mele, părea că-şi drămuieşte extazul după acela pe care îl surprindea. «Ah! ce spectacol! spunea el din când în când… Ce cur frumos are copiliţa asta şi ce bine i-o pune bulangiul!» În sfârşit, fiindcă ibovnicul Henriettei se slobozise, al meu mă luă în braţe şi, după ce mă mozoli preţ de-o clipă, mă răsturnă pe spate, îmi pipăi, pupă, linse cu deşănţare curul şi-mi acoperi bucile cu mărturiile virilităţii sale.”

„Şi-o freca singur? întrebă ducele. — Da, monseniore, îi răspunse Duclos, şi îşi freca, pe cinstea mea, o pulă care, din pricina incredibilei sale micimi, nu merită osteneala vreunei descrieri.”

„Personajului care-a apărut mai apoi, continuă Duclos, nu i s-ar cuveni, poate, să se afle pe lista[163] mea, dacă nu mi s-ar fi părut demn de a vă fi înfăţişat prin amănuntul, după părerea mea destul de straniu, pe care-l amesteca în plăcerile sale şi care vă va arăta în ce măsură distruge libertinajul în om toate

sentimentele de ruşine, de virtute şi de cinste. Acesta nu voia să vadă, voia să fie văzut. Şi ştiind că există oameni a căror fantezie este să surprindă voluptăţile altora, o rugă pe madama Guérin să ascundă pe vreunul dintre aceştia, căruia el îi va oferi spectacolul plăcerilor sale. Madama îi dădu de ştire bărbatului pe care tocmai îl distrasem cu câteva zile mai înainte la găurică şi, fără să-i spună că acela pe care avea să-l vadă ştia prea bine c-o să fie privit, fapt care i-ar fi tulburat desfătarea, îl făcu să creadă că o să surprindă după pofta inimii spectacolul pe care aveam să i-l oferim. Privitorul fu închis în camera găuricii împreună cu soru-mea, iar eu mă dusei cu celălalt. Acesta era un bărbat tânăr de vreo douăzeci şi opt de ani, frumos şi fraged. Fiindcă ştia unde se află găurică, se aşeză cu simplitate chiar în faţa ei şi mă puse să-i şed alături. I-am frecat-o. De îndată ce i se învârtoşa, se ridică în picioare, îşi arătă pula privitorului, se întoarse, îşi arătă şi bucile, îmi suflecă fustele, mi le arătă şi pe-ale mele, se puse în genunchi în faţa lor, îmi dezmierdă găoază cu vârful nasului, mă desfăcu bine, arătă totul cu încântare şi precizie şi se slobozi făcându-şi singur laba, în timp ce mă ţinea aşa, suflecată dindărăt, în faţa găuricii, în aşa fel încât acela aflat dincolo să vadă în această clipă hotărâtoare atât bucile mele, cât şi pula dezlănţuită a amantului meu. Iar dacă acesta din urmă s-a desfătat, Dumnezeu ştie ce-a simţit celălalt. Soru-mea mi-a spus că era în al nouălea cer, că i-a mărturisit cum că n-a avut nicicând parte de-atâta plăcere şi că, imediat după, bucile i-au fost scăldate-n sămânţă cel puţin la fel de mult ca ale mele.”

„Dacă tânărul acela era înzestrat cu-o pulă frumoasă şi-un cur pe potrivă, atunci aveai cu ce să slobozi o salvă drăguţă. — Prin urmare, trebuie că a fost delicioasă, spuse Duclos, căci pula îi era destul de lungă şi destul de groasă, iar curul la fel de catifelat, de rotunjor şi de încântător croit ca al lui Amor însuşi. — I-ai depărtat bucile? spuse episcopul, i-ai arătat găoaza privitorului? — Da, monseniore, el a oferit-o pe-a mea, eu am oferit-o pe-a lui şi şi-a dezvăluit-o în chipul cel mai deşănţat cu putinţă. — Am văzut o duzină de asemenea scene în viaţa mea, zise Durcet, care m-au sleit de ceva sămânţă. Puţine sunt mai delicioase la înfăptuit: şi vorbesc despre

amândoi, căci este la fel de drăguţ să surprinzi pe cât e să vrei să fii astfel.”

“Un personaj cu-aproape aceeaşi meteahnă, continuă Duclos, mă duse, câteva luni mai târziu, la Tuileries[164]. Voia să mă duc să agăţ bărbaţi şi-apoi să-i aduc să le fac laba chiar sub nasul lui, în mijlocul unei grămezi de scaune printre care se ascunsese; şi, după ce i-am frecat aşa vreo şapte sau opt, se aşează pe o bancă, pe una dintre aleile cele mai pline de lume, îmi ridică fustele pe la spate, îmi arătă curul trecătorilor, îşi scoase pula şi-mi porunci să i-o hâţân în faţa tuturor, ceea ce, deşi era noapte, provocă un asemenea scandal că, atunci când îşi revărsa cu deplină necuviinţă sămânţa, în jurul nostru se adunaseră mai bine de zece persoane şi-am fost siliţi s-o luăm la goană ca să nu fim huiduiţi.

Când i-am povestit madamei Guérin toată tărăşenia, râse şi-mi spuse că a cunoscut un bărbat la Lyon, unde băieţandrii se ocupă cu meşteşugul codoşitului, un bărbat, cum ziceam, a cărui manie era cel puţin la fel de ciudată. El se înveşmânta ca mercurii9[165] publici, aducea chiar el lume la două fete pe care tocmai de-aceea le plătea şi întreţinea, apoi se ascundea într-un colţ ca să vadă cum se petrece fapta care, îndrumată de fetişcana pe care o tocmea în acest scop, izbândea întotdeauna să-i arate pula şi bucile libertinului pe care ea-l ţinea, aceasta fiind singura voluptate pe placul calpului nostru mijlocitor şi care avea măiestria de a-l face să se sloboade.”

Şi fiindcă în seara aceea Duclos îşi sfârşise povestirea mai devreme, folosiră ce le mai rămânea, înainte de clipa mesei, pentru câteva lubricităţi pe alese; iar pentru că minţile erau înfierbântate din pricina necuviinţei10[166], nimeni nu se duse în cabinet şi fiecare se distra de faţă cu ceilalţi. Ducele o puse pe Duclos să se dezbrace în pielea goală, să se aplece, să se sprijine de spătarul unui scaun şi-i porunci madamei Desgranges să-i facă laba peste bucile tovarăşei sale, în aşa fel încât capul pulii să atingă uşor, la fiecare scuturătură, gaura curului lui Duclos. La toate acestea alăturară câteva episoade pe care rânduială povestirii nu ne îngăduie încă să le dezvăluim, însă nu-i nicio îndoială că găoaza povestitoarei a fost pe de-a-ntregul stropită şi că ducele, servit de minune şi

înconjurat cu totul, se slobozi urlând, urlete care dovediră pe deplin cât de înfierbântată îi era mintea. Curval se lăsă futut, episcopul şi Durcet se dedară la rându-le, cu ambele sexe, la nişte lucruri foarte ciudate, iar masa fu pusă. După supeu, se dansă. Cei şaisprezece micuţi, cei patru futăi şi cele patru neveste putură să alcătuiască nişte contradansuri, însă toţi actorii acestui bal erau goi, iar libertinii noştri, culcaţi cu nepăsare pe sofale, se desfătau de minune cu toate diferitele frumuseţi pe care li le ofereau, rând pe rând, deosebitele poziţii la care obliga dansul. Le-aveau alături pe povestitoare pe care le frământau mai repede sau mai încet după cum simţeau mai multă sau mai puţină plăcere, dar, sfârşiţi de voluptăţile zilei, nu se sloboziră şi fiecare se duse în pat să-şi refacă forţele necesare pentru a se deda, a doua zi, unor noi ticăloşii.

A CINCEA ZI

Curval fu acela care, în zori, se duse să se ofere masturbărilor şcolăreşti şi, cum multe fete începeau să facă progrese, numai cu mare greutate izbuti să se-nfrâneze la nenumăratele hâţânări, la deşănţatele şi feluritele posturi ale acestor fermecătoare opt fetişcane, însă cum voia să se păstreze, îşi părăsi postul, mâncară şi hotărâră chiar în dimineaţa aceea că cei patru tineri iubiţi ai domnilor, mai precis: Zéphire, favoritul ducelui, Adonis, îndrăgit de Curval, Hyacinthe, prieten al lui Durcet, şi Céladon, drăguţul episcopului, se vor afla de-acum înainte la toate mesele alături de amanţii lor, în camera cărora se vor culca noapte de noapte, favoare pe care-o vor împărţi cu nevestele şi cu futăii; fapt care îi scuti de o ceremonie pe care aveau obiceiul s-o facă, după cum se ştie, dimineaţa, şi care consta în aceea că futăii ce nu dormiseră cu ei le aduceau patru băieţi. Ei veniră singuri şi, când domnii treceau în apartamentul băieţandrilor, au fost întâmpinaţi cu toată rânduiala statornicită numai de cei patru rămaşi. Ducele care, de vreo două sau trei zile, pusese ochii pe Duclos, căci, spunea el, avea nişte buci superbe şi-o vorbă plăcută, ceru ca şi ea să doarmă tot în camera lui şi, pentru că era o pildă izbutită, Curval o primi de-asemenea într-a lui pe bătrâna Fanchon ce-i sucise minţile cu

totul. Ceilalţi doi mai aşteptară ceva vreme ca să-i acorde cuiva acest al patrulea loc de cinste în apartamentele lor, noaptea. În aceeaşi dimineaţă, hotărâră ca cei patru băieţi pe care tocmai îi aleseseră să poarte ca veşminte de zi cu zi, de fiecare dată când nu vor trebui să se îmbrace în anumite personaje, precum în cvartete, să poarte, cum ziceam, straiele şi găteala pe care o să le descriu. Era un soi de surtuc[167] strâmt, uşor, lesnicios ca un veston prusac, dar mult mai scurt şi n-ajungând decât până la mijlocul coapselor; acest surtucel, ce se încopcia la piept şi la pulpane ca toate uniformele, trebuia să fie din satin trandafiriu căptuşit cu tafta albă, reverele şi manşetele erau din satin alb, iar dedesubt se zărea un fel de vestă scurtă sau jiletcă, tot de satin alb, ca şi chiloţii; însă aceştia aveau la spate o deschizătură în formă de inimă, ce pornea de la cingătoare, în aşa chip încât, dacă-ţi băgai mâna prin această crăpătură, apucai fără nicio oprelişte bucile; doar o fundă o închidea şi, atunci când cineva voia ca băieţandrul să fie dinspre partea aceasta gol-goluţ, nu trebuia decât să desfacă nodul, ce era de culoarea aleasă de fârtatul căruia îi aparţinea fecioria. Pletele, împodobite fără căutare doar cu câteva bucle pe la tâmple, le erau desfăcute şi lăsate pe spate, fiind legate numai cu o panglică de culoarea hotărâtă. O pudră foarte parfumată şi de-un gri trandafiriu le colora părul. Sprâncenele, tare îngrijite şi de obicei date cu negru, alăturându-se unei uşoare nuanţe de roşu ce le-acoperea mereu obrajii, sfârşeau prin a scoate şi mai mult în lumină strălucirea frumuseţii lor; pe cap nu purtau nimic; un ciorap de mătase albă cu căpute brodate cu trandafiriu le acoperea piciorul încălţat, într-un chip plăcut vederii, cu un pantof de culoarea cenuşii, prins cu o mare fundă roză. O cravată dintr-o ţesătură foarte fină de un alb-gălbui, voluptos înnodată, se potrivea de minune cu un mic jabou de dantelă şi, văzându-i astfel înveşmântaţi pe toţi patru, puteai fi sigur că, neîndoios, nu există nimic mai fermecător pe-această lume[168]. Din chiar clipa-n care au fost astfel adoptaţi, toate îngăduirile de soiul celor care se-acordau uneori dimineaţa le fură cu desăvârşire refuzate şi, de altfel, li se dădură tot atâtea drepturi asupra nevestelor câte aveau şi futăii: putură să le batjocorească după bunul lor plac, nu doar în timpul meselor, ci şi-n toate celelalte momente ale zilei, fără să se teamă c-o

să li se caute pricină. Aceste îndatoriri o dată îndeplinite, se apucară de obişnuitele vizite. Frumoasa Fanny, căreia Curval îi spusese să se afle într-o anumită stare, fu găsită într-una cu totul pe dos (urmarea ne va lămuri toate acestea); fu trecută la catastiful cu pedepse. La băieţi, Giton făcuse tocmai ceea ce îi era interzis să facă; fu şi el însemnat. Şi, după ce scăpară de slujba de la capelă[169], la care nu luară parte decât puţini supuşi, se puseră la masă. Aceasta a fost cea dintâi la care au fost primiţi cei patru amanţi. Fiecare se aşeză la dreapta celui care-l îndrăgea, căci la stânga lui şedea futăul preferat. Aceşti încântători noi meseni înveseliră ospăţul; toţi patru erau foarte drăgălaşi, de o mare blândeţe şi începuseră să deprindă manierele casei. Episcopul, foarte cu chef în ziua aceea, îl tot pupă pe Céladon cât ţinu îmbuibarea şi, cum băieţandrul trebuia să se afle printre cei care aduceau cafeaua, ieşi cu puţin înaintea desertului. Când monseniorul, care se încinsese bine, îl revăzu gol puşcă în salonul alăturat, nu mai rezistă. „Pe toţi dumnezeii! spuse el numai flamă, din moment ce nu pot să i-o dau la buci, măcar o să-i fac ce i-a făcut ieri Curval creţarului său!” Şi, înhăţându-l pe micuţ, îl culcă pe burtă tocmai când zicea acestea, strecurând-şi pula printre coapsele lui. Libertinul era în al nouălea cer, părul mădularului făcăluia mândra găurică pe care tare-ar mai fi vrut s-o străpungă; cu una dintre mâini frământa bucile deliciosului Amoraş, cu cealaltă îi făcea laba. Îşi lipea gura de aceea a frumosului copil, îi sorbea răsuflarea din piept, îi înghiţea saliva. Ducele, ca să-l aţâţe cu spectacolul libertinajului său, i se aşeză în faţă, lingând de zor găoaza lui Cupidon, al doilea dintre băieţandrii care serveau cafeaua în ziua aceea. Curval veni şi el, chiar sub ochii lui, lăsându-se frecat de Michette, iar Durcet îi oferi bucile depărtate ale lui Rosette. Toţi se străduiau întru a-i aduce extazul spre care se vedea că năzuieşte; el se petrecu, nervii îi tresăriră, privirea i se-aprinse; şi ar fi fost înspăimântător pentru oricine altcineva în afara acelora care ştiau ce efecte teribile avea asupra lui voluptatea. În sfârşit, sămânţa scăpă şi se scurse pe bucile lui Cupidon pe care, în această ultimă clipă, avură grijă să-l aşeze sub micuţul lui tovarăş, pentru a primi dovezile de bărbăţie ce nu i se cuveneau totuşi câtuşi de puţin. Ceasul istorisirilor bătu, toţi îşi ocupară locurile. Printr-o destul de ciudată

hotărâre luată, fiecare tată îşi avea, în ziua aceea, fiica pe sofa; dar nimeni nu se sperie de-aşa lucru, iar Duclos îşi reluă povestirea în felul următor:

„Cum nu mi-aţi cerut, domnilor, să vă dau seamă despre tot ce mi s-a întâmplat, zi de zi, la madama Guérin, ci numai despre evenimentele cam neobişnuite care au putut însemna câteva dintre aceste zile, voi trece sub tăcere multe întâmplări prea puţin interesante ale copilăriei mele, ce nu v-ar oferi decât nişte repetări serbede a ceea ce deja aţi auzit, şi vă voi spune că de-abia împlinisem şaisprezece ani, nu fără să dobândesc o mare pricepere în meşteşugul cu care mă ocupam, când avui parte de-un libertin a cărui meteahnă devenită obicei merită să vă fie istorisită. Era un preşedinte serios, în vârstă de aproape cincizeci de ani şi care, de-ar fi să ne-ncredem în madama Guérin, ce-mi zise că-l cunoaşte de multă vreme, se deda neabătut, în fiecare dimineaţă, pornirii cu care am să vă încânt, înainte de a se lăsa de meserie, codoaşa la care se ducea de obicei îl dăduse în grija mamaiei noastre dragi şi cu mine îşi făcu el începutul în casa ei. Se aşeza singur în faţa găuricii despre care v-am povestit, în camera în care dădea aceasta se afla un hamal[170] năimit cu ziua sau un savoiard[171], în sfârşit, un om din popor, dar curat şi sănătos; era tot ce-şi dorea bărbatul nostru: vârsta şi chipul n-aveau nicio importanţă. Mă dusei chiar sub ochii lui, şi cât mai aproape cu putinţă de găurică, să-i fac laba acestui preacinstit poporan, care ştia ce se întâmplă şi căruia i se părea tare lesnicios să câştige aşa nişte parale. După ce m-am învoit fără nicio sfială la tot ce drăguţul putea să poftească de la mine, îl făcui să se sloboade într-o farfurioară de porţelan şi, părăsindu-l de îndată ce-şi revărsase şi ultimul strop, dădui năvală în cealaltă încăpere. Omul meu mă aşteaptă în extaz, se aruncă asupra farfurioarei, înghite sămânţa ce nici n-apucase să se răcească bine; curge şi-a lui; cu-o mână îl ajut să-şi dea drumul, cu cealaltă strâng grijulie ceea ce pică şi, la fiecare ţâşnitură, ducându-mi degetele cu iuţeală la gura dezmăţatului, îl fac, cu toată sprinteneala şi priceperea de care sunt în stare, să-şi înghită malahia pe măsură ce-o împrăştie. Şi-atât. Nu m-a pipăit, nu m-a mozolit, nici măcar nu m-a suflecat şi, ridicându-se de pe fotoliu cu o răceală pe

potriva înflăcărării pe care tocmai o arătase, îşi luă bastonul şi plecă, zicându-mi că sunt o labagioacă de vis şi că îi prinsesem nespus de bine meteahna. A doua zi, i se aduse un alt bărbat, căci în fiecare zi trebuia schimbat, şi i se dădu şi-o altă femeie. Soru-mea îl făcu; ieşi mulţumit, numai ca s-o ia de la capăt în ziua următoare; şi, în toată vremea cât am stat la madama Guérin, nu l-am pomenit nici măcar o dată să uite de ceremonia aceasta de la orele nouă dimineaţa, fără ca, vreodată, să ridice poalele vreunei fete, deşi i se oferiseră unele încântătoare."

„Voia să vadă bucile cărătorului? întrebă Curval. — Da, monseniore, răspunse Duclos, trebuia s-avem grijă ca, atunci când îl distram pe bărbatul a cărui sămânţă o mânca, să-l sucim şi să-l răsucim, dar mai trebuia şi ca poporanul să învârtă fata pe toate părţile. — A! aşa mă mai dumiresc şi eu, zise Curval, însă altminteri nu pricepeam o iotă."

„Nu după mult timp, continuă Duclos, ne sosi în harem o copilă de vreo treisprezece ani, destul de drăguţă, dar ca naiba de roşcovană. La început, crezurăm c-o să ne fie tovarăşă, însă ne lămuri degrabă spunându-ne că n-a venit decât pentru o singură partidă. Bărbatul căruia îi era hărăzită această nouă eroină ajunse şi el în curând. Era un bancher grăsan care arăta destul de bine, iar ciudăţenia metehnei sale, din moment ce i se menea o fată pe care, fără îndoială, nimeni altul n-ar fi vrut-o, această ciudăţenie, cum ziceam, mă îmboldi grozav să mă duc să-i pândesc. De-abia intraţi în aceeaşi încăpere, codana rămase cum o făcuse mă-sa şi ne arătă un trup alb ca laptele şi foarte durduliu. «Hai, sări, saltă! îi spuse bancherul, înfierbântă-te, ştii prea bine că vreau sudoare.» Şi unde nu se-apucă roşcovana să ţopăie, s-alerge prin cameră, să salte ca o căpriţă, iar omul nostru, s-o privească dând la labă, şi toate acestea, fără ca eu să pot încă nici măcar ghici ţelul faptei. Când creatura fu leoarcă, se apropie de libertin, ridică un braţ şi-i dădu la muşinat subsuoara de unde picurau stropi de pe toţi perişorii. «Ah! asta e, asta el zise omul nostru holbându-se cu patimă la braţul năclăit ce îi stătea sub nas, ce mireasmă, cum mă-ncântă!» Apoi, îngenunchind în faţa ei, o mirosi la fel şi trase-n piept înăuntrul pizdei şi la găoază, dar se-ntorcea tot la

subsuori, fie pentru că partea aceasta îl desfăta mai tare, fie pentru că aici afla mai multă aromă[172]; dar mai ales acolo gura şi nasul lui se alipeau[173] cu cea mai mare grabă. În sfârşit, o pulă destul de lungă, deşi nu prea groasă, pulă pe care-o hâţâna cu tărie de mai bine de-o oră fără sorţi de izbândă, găsi cu cale să-şi scoată capul. Fata se aşază, bancherul vine pe la spate să-i pituleze cărăşelul la subsuoară, ea strânge braţul, formând, după părerea mea, un locaş foarte strâmt. În răstimp, prin felul cum stătea, el se bucura de priveliştea şi mireasma celeilalte subsuori; o ia în stăpânire, îşi vâră ştremeleagul tot şi se sloboade lingând, devorând această parte care-i oferă atâta plăcere.”

„Şi trebuia, spuse episcopul, ca această creatură să fie neapărat roşcovană? — Neapărat, zise Duclos. Aceste femei, după cum bine ştiţi, monseniore, au acolo o aromă cu mult mai pătrunzătoare, iar simţul mirosului era, fără îndoială, acela care, o dată stârnit de nişte lucruri tari, trezea cel mai bine în el organele plăcerii[174]. — Fie, continuă episcopul, dar, pe toţi dumnezeii, mi se pare că mi-ar fi plăcut mai mult s-o simt pe muierea aia-n cur decât s-o adulmec la subsuori. — Ah, ah! zise Curval, amândouă lucrurile au farmecele lor şi vă asigur că, de l-aţi fi încercat pe cel de-al doilea, aţi fi văzut că este nespus de delicios. — Adică, domnule preşedinte, spuse episcopul, nostimada asta îi este şi domniei tale pe plac? — Dar am gustat-o, răspunse Curval, şi, lăsând deoparte faptul că-i mai adăugam câteva episoade, vă încredinţez că n-am făcut-o niciodată fără să pierd ceva sămânţă. — Ei bine! cam bănuiesc eu care sunt episoadele acestea… Nu-i aşa, continuă episcopul, că simţeaţi curul… — Ei! gata, gata, îl întrerupse ducele. Că doar n-o să-l spovediţi, monseniore; o să ne zică nişte lucruri pe care n-avem încă nevoie să le-auzim. Mergi mai departe, Duclos, şi nu-i mai lăsa pe palavragii ăştia să se-ntreacă aşa cu tine.”

“Trecuseră, continuă povestitoarea noastră, mai bine de şase săptămâni de când madama Guérin îi interzicea cu desăvârşire soru-mii să se spele şi de când îi cerea, dimpotrivă, să se ţină în cea mai murdară şi mai puturoasă stare cu putinţă, fără ca noi să ghicim motivele, până când, în

sfârşit, sosi un bătrân desfrânat plin de coşuri care, părând pe jumătate beat, o întrebă cu grosolănie pe madamă dacă ştoarfa era cu-adevărat împuţită. «O! Îmi pun capul jos!» spuse Guérin. Sunt întruniţi, sunt încuiaţi, mă năpustesc la găurică şi nici n-ajung bine acolo, că şi-mi văd surioara de-a călare, în pielea goală, pe un hârdău ce dădea pe-afară de şampanie, iar acolo omul nostru, înarmat cu ditamai buretele, o spăla, o scălda, strângând cu grijă până şi cei mai mici stropi care se scurgeau de pe trupul ei sau din burete. Trecuse atâta vreme de când soră-mea nu mai curăţase nicio părticică din ea însăşi, căci madama n-o lăsase, împotrivindu-se năprasnic, nici măcar să se şteargă la cur, că vinul căpătă de îndată o culoare întunecată şi scârbavnică şi, după cât se pare, un miros care n-avea cum să fie foarte îmbietor. Dar cu cât licoarea se strica prin murdăriile pe care le-nghiţea, cu atât îi plăcea mai tare libertinului nostru. O gustă, o găseşte delicioasă, apucă un pahar şi, dintr-o jumătate de duzină de cupe pline ochi, dă de duşcă dezgustătorul şi împuţitul vin în care numai ce-a spălat un trup încărcat de-atâta amar de vreme de jeg. După ce-a băut, o înhaţă pe soru-mea, o întinde pe burtă în pat şi-i revarsă pe buci şi găoază bine căscată valurile deşănţatei malahii care fierbeau din pricina scârnavelor amănunte ale dezgustătoarei sale manii.

Însă o alta, încă şi mai infectă, avea neîntârziat să se ofere privirii mele. Aveam în casă una dintre acele femei numite pândace, cum li se zicea la bordel, şi a căror meserie era s-alerge zi şi noapte ca să descopere ceva vânat[175] proaspăt. Această creatură, trecută bine de patruzeci de ani, alătura unor farmece tare veştejite şi care nu fuseseră nicicând nemaipomenit de seducătoare un îngrozitor cusur, acela că-i puţeau picioarele. Acesta era, se pare, subiectul care-i convenea marchizului de ***. El soseşte, îi este înfăţişată dama Louise (aşa se chema eroina), o găseşte delicioasă şi, de îndată ce-o are în sanctuarul plăcerilor, o pune să se descalţe. Louise, care fusese temeinic povăţuită să nu-şi schimbe nici ciorapii, nici încălţările mai mult de-o lună, îi oferă marchizului un picior în ultimul hal de jegos ce l-ar fi făcut pe oricare altul să-şi verse maţele: însă tocmai prin ceea ce avea el mai murdar şi mai dezgustător îl aprindea mai abitir pe bărbatul nostru. El îl apucă, îl pupă cu înflăcărare, gura îi

depărtează rând pe rând fiecare deget, iar limba culege cu cel mai năvalnic entuziasm din fiecare interval jegul acela negricios şi împuţit pe care natura îl aşterne acolo şi pe care prea puţina îngrijire îl înmulţeşte. Şi nu numai că-l ia în gură, dar îl şi înghite, îl savurează, iar sămânţa pe care-o pierde făcându-şi laba în această căutare devine mărturia de netăgăduit a nemăsuratei plăceri pe care i-o dăruieşte.”

„O! pe-asta chiar n-o înţeleg, spuse episcopul. — Va trebui, prin urmare, să mă străduiesc să v-o explic, zise Curval. — Cum!? Să aibă domnia ta aşa o desfătare…? zise episcopul. — Priviţi-mă, răspunse Curval.” Toţi se ridică, îl înconjoară şi-l văd pe-acest incredibil libertin, care contopea toate metehnele celui mai josnic desfrâu, cum îmbrăţişează dezgustătorul picior al lui Fanchon, al acestei murdare şi bătrâne servitoare pe care am zugrăvit-o mai înainte, şi cum se bălăceşte în dezmăţ sugându-l. „Eu înţeleg, spuse Durcet. Nu trebuie decât să şi se fi făcut lehamite de orice ca să pricepi toate infamiile acestea; preaplinul! e inspiră libertinajului, care le pune pe loc în practică. şi s-a luat de lucrul simplu[176], închipuirii îi e ciudă, iar micimea mijloacelor noastre, slăbiciunea însuşirilor noastre, decăderea sufletului nostru ne duce la ticăloşii.”

„Aceasta era, fără îndoială, spuse Duclos venindu-şi în fire, povestea bătrânului comandor, unul dintre cei mai statornici clienţi ai madamei Guérin. Nu-i trebuiau decât femei stricate, fie din libertinaj, fie de la natură, fie de mâna justiţiei. Într-un cuvânt, nu le primea decât chioare, oarbe, şchioape, cocoşate, oloage, ciunge, ştirbe, fără câteva membre ori biciuite şi înfierate[177] sau în mod vădit schimbate-n rău de cine ştie ce act de dreptate, iar toate acestea, întotdeauna la vârsta cea mai înaintată. I se oferise, în scena pe care am surprins-o, o femeie de cincizeci de ani, însemnată ca hoaţă la drumul mare şi care, pe deasupra, era şi chioară. Această dublă decădere i se păru o comoară. Se încuie cu ea, o pune să se dezbrace, îi sărută cu-ncântare pe umeri urmele de netăgăduit ale înjosirii sale, suge cu înflăcărare fiecare zbârcitură a acestei răni despre care el spunea că-i demnă de cinstire. Apoi, toată înfierbântarea i se îndrepta spre gaura curului, îi depărta

bucile, pupa cu patimă cloaca fleşcăită pe care-o ascundeau, o sugea vreme îndelungată şi, cocoţându-se de-a călare pe spinarea târfei, îşi frecă pula de însemnele pe care dreptatea i le înfierase, lăudând-o pentru că meritase acest triumf; şi, aplecându-se pe spatele ei, puse capăt ofrandei, mozolind din nou altarul pe care îl preaslăvise atât şi revărsând o sămânţă îmbelşugată pe aceste măgulitoare urme ce-i luaseră într-atât minţile.”

„Pe toţi dumnezeii, spuse Curval pe care, în ziua aceea, dezmăţul îl tulburase cu totul, uitaţi-vă, dragii mei prieteni, uitaţi-vă la această pulă sculată şi vedeţi în ce hal m-a aţâţat povestirea acestei pasiuni.” Chemând-o pe madama Desgranges: „Vino, bulangioaică scârboasă, îi zise el, vino, tu care semeni aşa de bine cu aceea care tocmai ne-a fost zugrăvită, vino să-mi oferi aceeaşi plăcere pe care ea i-a dat-o comandorului”. Desgranges se apropie, Durcet, familiar cu aceste excese, îl ajută pe preşedinte s-o dezbrace. La început, ea face mutre; fârtaţii îşi iau seama, o ceartă pentru că ascunde un lucru pentru care societatea o va îndrăgi şi mai tare. În sfârşit, zbârcitu-i cur se-nfăţişează şi-arată, printr-un *h* şi-un *c*[178], că a fost de două ori supusă dezonorantei fapte ale cărei urme aprind totuşi atât de deplin necuviincioasele pofte ale libertinilor noştri. Restul acestui trup îmbătrânit şi veştejit, curul de tafta tărcată, găoaza împuţită şi căscată ce se zăreşte la mijloc, lipsa unui sfârc şi a trei degete, piciorul mai scurt care-o face să şchiopăteze, gura fără dinţi, toate acestea îi înfierbântă, îi însufleţesc pe cei doi fârtaţi. Durcet o suge pe dinainte, Curval, pe dinapoi şi, în timp ce nişte obiecte dintre cele mai frumoase şi mai fragede le stau sub ochi, gata să le ostoiască până şi cea mai neînsemnată dorinţă, cei doi desfrânaţi ai noştri, în extaz, se vor înfrupta din nişte plăceri de-a dreptul delicioase cu ceea ce natura şi crima au necinstit şi stricat, cu obiectul cel mai murdar şi mai dezgustător… Iar după toate acestea, să mai pricepi ceva din om! Ambii pârând să se îndârjească asupra acestui stârv în devenire, asemenea unor dulăi ce se bat pe-un leş, după ce s-au dedat celor mai scârbavnice samavolnicii, îşi sloboadă, în cele din urmă, sămânţa şi, în ciuda sfârşirii în care-i lasă această râvnă, poate c-ar fi luat-o pe loc de la capăt, deşi în

acelaşi soi de josnicie şi ticăloşie, dacă ceasul supeului nu le-ar fi dat de ştire că trebuie să se-ndeletnicească şi cu alte plăceri. Preşedintele, disperat că şi-a pierdut sămânţa şi care, în asemenea cazuri, nu-şi revenea niciodată decât îmbuibându-se cu mâncare şi băutură, se îndopă ca un porc. Voi ca micul Adonis să-i facă laba lui Tare-n-pulă şi-l puse să-i înghită malahia, dar prea puţin mulţumit de aceasta din urmă silnicie ce fu pe dată înfăptuită, se ridică, spuse că imaginaţia îi insufla lucruri mai delicioase decât toate acestea şi, fără să mai dea vreo lămurire, îi luă pe Fanchon, Adonis şi Hercule şi se încuie în budoarul din lunci, nemaifăcându-şi apariţia decât la orgii; însă era în nişte toane aşa de nemaipomenite, că fu încă în stare să se dedea la mii de alte grozăvii, unele mai ciudate decât altele, pe care, din păcate, ordinea la care năzuim nu ne permite deocamdată să le dezvăluim cititorilor noştri. Se duseră la culcare, iar Curval, nestatornicul[179] Curval căruia, în noaptea aceea, îi revenise divina Adélaïde, fiică-sa, şi care putea să petreacă împreună cu ea una dintre cele mai desfătătoare nopţi fu găsit, în zori, prăvălit peste dezgustătoarea Fanchon, cu care îndeplinise în toata această vreme alte orori, pe când Adonis şi Adélaïde, alungaţi din aşternutul lui, erau, unul într-un pătuc tare departe, iar cealaltă pe jos, pe o saltea.

A ŞASEA ZI

Era rândul monseniorului să meargă să se înfăţişeze la masturbări; şi fu acolo. Dacă şcolăriţele lui Duclos ar fi fost nişte bărbaţi, e foarte probabil că monseniorul nu s-ar fi înfrânat. Însă o micuţă despicătură în josul pântecelui era un păcat grozav din punctul lui de vedere şi Graţiile însele de l-ar fi înconjurat, din chiar clipa-n care blestemata de crăpătură se oferea, îi era de-ajuns ca să se potolească. Aşadar, rezistă ca un erou; cred chiar că nici nu i se sculă, iar exerciţiile îşi urmară calea. Era uşor să vezi că râvneau din tot sufletul să le prindă pe cele opt copilite cu vreo greşeală, numai pentru a-şi oferi, a doua zi, care era funesta sâmbătă de corecţii, numai pentru a-şi oferi, cum ziceam, plăcerea de a le pedepsi. Erau deja şase pe listă; dulcea şi blânda Zelmire ajunse cea de-a şaptea şi, pe cinstea mea, o meritase oare? sau plăcerea pedepsirii pe care şi-o aveau de gând cu ea nu învinsese adevărata dreptate? Lăsăm cazul în grija conştiinţei înţeleptului Durcet şi ne mulţumim să istorisim. O foarte frumoasă doamnă se-alătură şi ea listei păcătoşilor: era gingaşa Adélaïde. Durcet, soţul ei, voia, spunea el, s-o dea drept pildă iertând-o mai puţin decât pe-o alta şi tocmai faţă de el îşi găsise să greşească. O dusese într-un anume loc, unde felul în care trebuia să-l slujească după

îndeplinirea anumitor nevoi nu era neapărat foarte curat. Toată lumea nu-i la fel de dezmăţată precum Curval şi, deşi îi era fiică, Adélaïde n-avea deloc aceleaşi metehne. Fie se împotrivi, fie se purtă rău, fie, poate, n-a fost decât batjocură din partea lui Durcet: sigur e că a fost trecută în catastiful de pedepse, spre marea mulţumire a adunării. Fiindcă vizita la băieţi n-a dat niciun fel de roade, se duseră la tainicele plăceri ale capelei, plăceri cu atât mai desfătătoare şi mai ciudate cu cât li se refuza chiar acelora care cereau să fie primiţi îngăduinţa de-a veni să le ofere. În dimineaţa aceea, nu se prezentară decât Constance, doi dintre futăii mai neînsemnaţi şi Michette.

La cină, Zéphire, de care fârtaţii erau din ce în ce mai mulţumiţi atât din pricina nurilor ce păreau să-i sporească de la o zi la alta frumuseţea, dar şi a libertinajului de bunăvoie în care devenea[180], Zéphire, cum ziceam, o jigni pe Constance care, deşi nu mai servea, tot îşi mai făcea apariţia la cină. O numi făcătoare de copii şi-i dădu câteva palme pe hurtă ca s-o înveţe, spunea el, să se ouă cu iubitul ei, apoi îl mozoli pe duce, îl mângâie, îi frecă puţintel pula şi ştiu să-i sucească într-atât minţile, încât Blangis se jură că după-amiaza n-o să treacă fără să nu-l moaie în sămânţă. Iar micuţul îl tot sâcâia, îi spuse că nu-l crede în stare de-aşa ceva. Cum era printre cei care aduceau cafelele, ieşi la desert şi se-ntoarse gol, ca s-o servească ducelui. În clipa în care se ridică de la masă, acesta, foarte însufleţit, începu prin câteva ştrengării; îi supse buzele şi pula, îl aşeză pe-un scaun chiar în faţa lui, cu poponeţul la înălţimea gurii sale, şi-i dădu în felul acesta limbi vreun sfert de oră. În cele din urmă, mădularul i se răzvrăti, îşi înălţă mândrul cap, iar ducele văzu prea bine că ofranda cerea, în sfârşit, şi ceva tămâie. Totuşi, nimic nu era îngăduit, mai puţin ceea ce făcuseră în ajun. Prin urmare, ducele se hotărî să-şi imite confraţii, îl arcuieşte pe Zéphire pe-o sofa, îşi potriveşte scula între coapsele lui, dar păţi ceea ce i se întâmplase şi lui Curval: pula trecu dincolo cu vreo şase degete. „Fă ca mine, îi zicea Curval, beleşte-l pe copil deasupra pulii tale, stropeşte-ţi măciulia cu sămânţa lui”. Însă ducelui i se păru mult mai plăcut să înşire pe frânghie doi deodată. Îl rugă pe frate-său să i-o potrivească acolo pe Augustine; îi este agăţată, cu bucile lipite de coapsele lui

Zéphire, iar ducele, futând, ca să spunem aşa, o fată şi-un băiat în acelaşi timp, ca să mai adauge ceva dezmăţ, freacă pula lui Zéphire pe drăgălaşul poponeţ, atât de alb şi rotunjor, al Augustinei şi-l udă din plin cu-această proaspătă sămâncioară care, după cum nu-i greu de-nchipuit, aţâţată de-aşa un lucru drăguţ, nu-ntârzie să curgă din belşug. Curval, căruia pilda îi fu pe plac şi care vedea curul ducelui întredeschis şi căscat după o mătărângă cum sunt toate cururile de bulangii din clipa-n care li se scoală pula, veni să-i înapoieze ceea ce primise cu două seri înainte, iar dragul de duce nici n-avu vreme să simtă voluptoasele zgâlţâieli ale acestei introduceri, căci malahia lui, pornind aproape în acelaşi timp cu sămânţa lui Zéphire, spumegă pe din dosul marginilor templului ale cărui coloane le stropea Zéphire. Dar Curval nu se slobozi şi, retrăgându-şi din găoaza ducelui mândra şi nărăvaşa sculă, îl ameninţă pe episcop, care şi-o belea tot între coapsele lui Giton, că o să-l facă să îndure soarta la care tocmai îl supusese pe duce. Episcopul îl desfide, lupta începe; episcopul o ia la buci şi-şi pierde, cu mare desfătare şi între coapsele drăguţului copilandru pe care-l mângâie, o sămânţă libertină aşa de voluptos provocată. Totuşi, Durcet, spectator de bunăvoie, neavându-le pentru el decât pe Hébé şi pe guvernantă, deşi aproape mort de beat, nu-şi pierdea vremea şi se deda în tăcere la nişte grozăvii pe care suntem încă nevoiţi să nu le dezvăluim, în sfârşit, se potoliră, adormiră, iar când ceasul ce bătu de şase îi trezi pe actorii noştri, ei se duseră la noile plăceri pe care li le pregătea Duclos. În seara aceea, cvartetele se schimbaseră în straiele sexului celuilalt: toate copilitele erau în ţinute de marinari, iar toţi băieţandrii erau înveşmântaţi în grizete[181]. Priveliştea fu încântătoare: ne place să aflăm într-un băieţel ceea ce-l aseamănă unei fetiţe, iar fata este mult mai interesantă când, pentru a desfăta, ia câte ceva de la sexul pe care am fi voit să-l aibă. În ziua aceea, fiecare îşi avea nevasta pe sofa; se lăudară unul pe celălalt pentru o rânduială aşa de evlavios respectată şi, cum toată lumea era gata să asculte, Duclos îşi reluă, după cum vom vedea, şirul deşănţatelor sale istorisiri.

“La madama Guérin se afla o curviştină de vreo treizeci de

ani, blondă, cam plinuţă, dar cu-o piele nemaipomenit de albă şi de fragedă. Se chema Aurore; avea o gură fermecătoare, dinţii albi şi limba voluptoasă, însă, cine-ar fi crezut?, fie din proastă creştere, fie din vreo slăbiciune a maţelor, această adorabilă gură avea meteahna de-a slobozi când te-aşteptai mai puţin o uimitoare grămadă de râgâieli; şi mai ales atunci când se-mbuiba, râgâia fără-ncetare un ceas întreg şi-atât de mult, c-ar fi putut să-nvârtă şi roţile unei mori. Dar pe bună dreptate se spune că nu există vreun cusur care să nu-şi afle adoratorul, iar frumoasa aceasta, tocmai din pricina metehnei sale, avea unu! dintre cei mai înflăcăraţi. Era un înţelept şi serios doctor de la Sorbona care, sătul să tot dovedească, în van, existenţa lui

Dumnezeu la şcoală, venea uneori la bordel ca să se convingă de cea a creaturii. Dădea dinainte de veste şi, în ziua hotărâtă, Aurore băga-n ea crăpelniţă ca un buhai[182]. Curioasă să-l văd pe-acest cucernic între patru ochi, mă năpustesc la găurică şi, după ce amanţii mi s-au întâlnit, după câteva mângâieri pregătitoare, toate îndreptate asupra gurii, îl văd pe retorul nostru aşezându-şi cu delicateţe tovarăşa pe-un scaun, lăsându-se şi el să şadă dinaintea-i şi, încredinţându-şi relicvele mâinilor ei, în starea cea mai de plâns: «La treabă, îi spuse el, frumuşica mea, la treabă; ştii cum să mă scoţi din halul ăsta de lâncezeală; apucă-le repede, te implor, căci simt cum mă-ndeamnă să mă slobod». Cu o mână, Aurore apucă scula pleoştită a doctorului, cu cealaltă îl ia de cap, îşi lipeşte gura pe-a lui şi iat-o cum îi revarsă în plisc vreo şaizeci de râgâieli, una după alta. Nimic nu poate zugrăvi extazul slujitorului Domnului. Era în al nouălea cer, respira, înghiţea tot ce i se zvârlea, ai fi zis că i-ar fi părut cumplit de rău să piardă şi cea mai uşoară răsuflare, şi, în tot acest timp, mâinile-i rătăceau pe ţâţele şi pe sub fustele tovarăşei mele. Însă aceste pipăieli erau pur şi simplu trecătoare; obiectul unic şi cu-adevărat însemnat era gura aceea ce-l copleşea de suspine. În sfârşit, pula lui, învârtoşată de voluptoasele desfătări pe care i le aducea ceremonia aceasta, se sloboade în mâna tovarăşei mele şi el se cară asigurând-o că n-a simţit nicicând atâta plăcere.

Un bărbat şi mai neobişnuit îmi ceru, la ceva vreme după, o ciudăţenie care nu merită să fie trecută sub tăcere. În acea zi,

madama Guérin aproape că mă obligase să mănânc, o masă la fel de îmbelşugată ca aceea din care, cu câteva zile mai devreme, o văzusem pe tovarăşa mea că se înfruptă. Avusese grijă să mi se aducă toate bucatele despre care ştia că-mi plac mai mult şi mai mult pe lume şi, oferindu-mi, la sfârşitul ospăţului, toate amănuntele legate de bătrânul libertin cu care avea să mă împreuneze, mă puse să înghit pe loc trei grăuncioare de emetic[183] într-un pahar cu apă caldă. Desfrânatul soseşte: era un obişnuit al bordelurilor pe care îl văzusem deja de multe ori pe la noi, fără să bag prea mult de seamă ce anume venea el să facă aici. Mă pupă şi-mi vârî o limbă murdară şi scârboasă în gură, care, prin împuţirea ei, sfârşeşte prin a dezlănţui efectul vomitivului. Vede cum mi se răzvrăteşte burta, este de-a dreptul în extaz:

«Curaj, micuţa mea, striga el, curaj! n-am să pierd nici măcar un strop!» Ştiind dinainte tot ce-aveam de făcut, îl pun să şadă pe-o sofa şi-i las capul pe una dintre margini. Coapsele îi erau larg desfăcute; îl deschei la prohab, înhaţ un cocoşel scurt şi moale care nu-mi pare deloc dornic să se scoale, îl hâţân, el îşi cască gura. Şi tot frecându-l, tot primind mângâierile neruşinatelor sale mâini care-mi rătăcesc pe buci, îi arunc pe neaşteptate în cioc toată cina aceea nemistuită pe care emeticul mă făcea s-o dau afară. Bărbatul nostru e-n al nouălea cer, se extaziază, înghite, se-apucă să-mi caute pe buze scârboasa slobozire care îl îmbată, nu pierde niciun strop şi, atunci când are impresia că totul o să se sfârşească, provoacă o altă borâtură prin gâdilăturile limbii sale; iar pula lui, pula aceea pe care abia de-o ating, într-atât sunt de copleşită de criza mea, acea pulă care nu se-nvioreză, fără îndoială, decât la asemenea scârboşenii, se scoală de una singură şi-mi lasă pe degete, smiorcăindu-se, mărturia deloc suspectă a impresiilor pe care murdăria aceasta i-o oferă.”

„Ah! pe toţi dumnezeii, spuse Curval, iată o patimă delicioasă, însă am putea s-o facem şi mai şi. — Da, dar cum? întrebă ducele cu o voce întretăiată de suspinele lubricităţii. — Cum? răspunse Curval, ei! la dracu, prin alegerea putorii şi-a bucatelor. — A putorii… Aaa! pricep, ai vrea una ca Fanchon. — Bineînţeles. — Iar bucatele? continuă Durcet căruia Adélaïde i-o freca de zor. — Bucatele? zise mai departe

preşedintele, ei! dumnezeul mă-sii, forţând-o să-mi dea înapoi ceea ce am să-i ofer în acelaşi fel. — Adică, reluă vameşul a cărui minte începea s-o ia cu totul razna, tot ce-o să-i borăşti tu în gură, pe care ea va trebui să-l înghită şi apoi să ţi-l înapoieze? — întocmai.” Şi pentru că amândoi se năpustiră în cabinetele lor, preşedintele cu Fanchon, Augustine şi Zélamir, iar ducele cu madama Desgranges, Rosette şi Tare-n-pulă, ceilalţi fură obligaţi să-i aştepte aproape o jumătate de oră ca să asculte mai departe istorisirile lui Duclos. „Da’ ştiu c-ai făcut ceva porcării, îi spuse ducele lui Curval care se-ntoarse primul. — Câteva, zise preşedintele, asta-i bucuria vieţii şi, în ceea ce mă priveşte, nu preţuiesc voluptatea decât în ce are ea mai murdar şi mai scârbos. — Măcar s-a scurs şi nişte sămânţă? — Nu-ţi spun nimic, răspunse preşedintele, crezi că toată lumea e ca tine şi că are malahie de pierdut în orice clipă? Îţi las ţie strădaniile de soiul ăsta şi unor Campioni vânjoşi precum Durcet, continuă el văzându-l că se întoarce, de-abia ţinându-se pe picioare de sfârşeală. — E-adevărat, zise vameşul, n-am rezistat. Desgranges asta e-aşa de împuţită şi-n vorbe, şi-n purtare, se dedă cu-atâta uşurinţă la tot ce-ţi pofteşte inima… — Hai, Duclos, spuse ducele, mergi mai departe, căci dacă nu-i curmăm pălăvrăgeala, micul indiscret o să ne zică tot ce-a tăcut, fără să-i treacă prin minte că e îngrozitor să te lauzi cu favorurile cu care te-a blagoslovit o femeie frumoasă.” Iar Duclos, supunându-se, îşi reluă astfel istorisirea:

„Din moment ce domnilor le plac aşa de mult caraghioslâcurile acestea, spuse povestitoarea noastră, sunt tare mâhnită că nu şi-au înfrânat încă o clipă entuziasmul, iar efectul ar ti fost, mi se pare, şi mai bine rostuit, după cele pe care mai am să vi le povestesc în seara aceasta. Ceea ce domnul preşedinte a pretins că-i lipsea pasiunii pe care am istorisit-o se afla, cuvânt cu cuvânt, în următoarea. Sunt supărată că nu mi-a dat răgazul s-o termin. Bătrânul preşedinte de Saclanges oferă întocmai ciudăţeniile pe care părea să le dorească domnul de Curval. Ca să-i ţină piept, îi fusese aleasă decana soborului nostru. Era o curvă grasă şi vânjoasă de vreo treizeci şi şase de ani, plină de coşuri, beţivă, ce-njura mult şi vorbea mitocăneşte[184], o ordinară, deşi

altminteri destul de drăguţă. Soseşte şi preşedintele; li se serveşte cina; amândoi se îmbată criţă, amândoi îşi pierd minţile, amândoi borăsc unul în gura celuilalt, amândoi înghit şi-şi înapoiază ceea ce-şi dau. În sfârşit, se prăbuşesc în resturile cinei, în scârboşeniile cu care tocmai umpluseră podeaua. Atunci, sunt lăsată-n voie, căci tovarăşa mea nu mai avea nici simţire, nici putere. Era totuşi momentul cel mai important pentru libertin. Îl găsesc pe jos, cu pula dreaptă şi tare ca o bară de fier; înhaţ scula, preşedintele bolboroseşte şi înjură, mă trage spre el, îmi suge gura şi se sloboade ca un taur, învârtindu-se şi răsucindu-se, bălăcindu-se fără-ncetare în murdăriile lui.

Nu trecu multă vreme şi aceeaşi putoare ne oferi spectacolul unei metehne cel puţin la fel de murdare. Un umflat de călugăr, care o plătea foarte bine, se puse de-a călare pe burta ei; picioarele tovarăşei mele erau cât puteau ele de desfăcute şi legate de nişte mobile mari ca să nu se poată mişca. În această poziţie, fură servite mai multe bucate pe partea din jos a pântecelui târfei, crude şi fără să fie puse pe vreo farfurie. Bărbăţelul înhaţă bucăţile cu mâna, le vârâ în pizda căscată a dulcineei sale, le suceşte şi le răsuceşte înăuntru şi nu le mănâncă decât atunci când sunt cu totul muiate în licorile pe care vaginul i le oferă.”

„Iată un mod de-a lua cina cu totul nou, spuse episcopul. — Şi care nu v-ar plăcea deloc, nu-i aşa, monseniore? zise Duclos. — Nu, pe pizda mă-sii, răspunse slujitorul Bisericii, nu-mi place îndeajuns de mult pizda pentru un aşa lucru. — Ei bine! continuă povestitoarea noastră, ascultaţi-o, prin urmare, pe aceea cu care îmi voi încheia istorisirile din seara aceasta. Sunt convinsă că o să vă distreze mai mult.”

„Se împliniseră opt ani de când eram la madama Guérin. Aici făcusem şaptesprezece ani şi, de-atunci, nu trecuse nici măcar o zi fără să-l văd venind în fiecare dimineaţă pe un oarecare arendaş cu care toată lumea se purta cu mari atenţii. Era un bărbat ce-avea la vremea aceea în jur de şaizeci de ani, era grăsan, bondoc şi semăna destul din toate punctele de vedere cu domnul Durcet. Era, ca şi el, fraged şi durduliu. În fiecare zi, avea trebuinţă de-o fată nouă şi nu folosea curvele

din casă decât în cel mai rău caz ori atunci când străina lipsea de la întâlnire. Domnul Dupont, căci acesta era numele bancherului nostru, era la fel de năzuros în alegerea fetelor ca şi-n metehne. Nu voia cu niciun chip ca fata să fie o putoare, poate numai atunci când era nevoit, aşa cum tocmai am spus: trebuiau să fie lucrătoare, fete de prăvălie, mai ales modiste. Vârsta şi culoarea erau, de asemenea, hotărâte: le poftea blonde, între, nici mai mult, nici mai puţin, cincisprezece şi optsprezece ani şi, deasupra tuturor nurilor, trebuiau să aibă un cur bine strunjit şi de-o curăţie aşa de nemaipomenită, că până şi cea mai mică bubiţă devenea un motiv de respingere. Când erau fecioare, le plătea de două ori mai mult. În ziua aceea, aşteptam pentru el o tânără dantelărească de şaisprezece ani, ale cărei buci erau considerate un adevărat model; el n-avea însă habar că acesta era darul pe care voiam să i-l oferim şi, cum copila ne dădu de veste că nu putea să scape, în dimineaţa aceea, de părinţii ei şi să n-o mai aşteptăm, madama Guérin, care ştia că Dupont nu mă văzuse niciodată, îmi porunci de-ndată să-mi pun nişte straie cuviincioase, să mă duc să iau o trăsură la capătul străzii şi să mă întorc la un sfert de ceas după ce Dupont va fi venit, jucându-mi bine rolul şi prefăcându-mă că sunt o ucenică în ale croitoriei. Dar mai presus de orice grijă, cea mai importantă pe care-o avu fu aceea de a-mi umple pe loc burta cu o jumătate de livră de anason[185], iar peste ea înghiţii un pahar mare dintr-o licoare balsamică[186] pe care mi-o dădu şi al cărei efect trebuia să fie acela despre care-o să aflaţi imediat. Zis şi făcut; din fericire, am avut un răgaz de câteva ore, aşa că sfârşirăm totul la timp. Sosesc părând de-a dreptul netoată. Sunt înfăţişată bancherului ce, la început, mă iscodeşte prin lornion cu mare atenţie, dar, cum îmi ţineam cu nespusă grijă firea, nu putu să descopere nimic care să dezmintă povestea pe care i-o ticluiam. «Este fecioară? întrebă Dupont. — Nu pe-acolo, spuse Guérin punându-mi mâna pe pântece, ci pe cealaltă parte, lucru pentru care îmi pun capul.» Şi minţea cu neruşinare. Dar ce contează, omul nostru se păcăli şi nici c-aveam nevoie de altceva. «Suflecă, suflecă», zise Dupont. Iar madama îmi ridică fustele pe la spate, trăgându-mă un pic spre ea, şi-i descoperi astfel libertinului tot templul ofrandei sale. El se uită, îmi atinge preţ de-o clipă bucile, le depărtează

cu ambele mâini şi, fără-ndoială mulţumit de ceea ce vede, îmi spune că poponeţul e bun şi c-o să-i fie de-ajuns. Apoi, îmi pune câteva întrebări despre câţi ani am, cu ce mă ocup şi, satisfăcut de pretinsa-mi inocenţă şi de candoarea pe care par s-o am, ne urcăm în apartamentul lui, căci avea unul la madama Guérin, unde nimeni altcineva în afara lui nu intra şi unde nu era-n primejdie să fie văzut de nicăieri. De îndată ce-am ajuns acolo, închide cu grijă uşa şi, după ce se mai uită încă o dată la mine, mă întreabă cu un ton şi-o înfăţişare destul de brutale, însuşire pe care şi-o va păstra de-a lungul întregii scene, mă întreabă, cum ziceam, dacă-i adevărat că n-am fost niciodată futută-n cur. Cum ţinea de rolul meu să n-am habar de-o asemenea expresie, îl rugai s-o repete, spunându-i că n-o pricep, şi, când prin gesturile lui, mă făcu să înţeleg ceea ce voia să zică într-un fel în care n-aveai cum să nu te dumireşti, i-am răspuns, cu un aer de spaimă şi neprihănire, că tare mâhnită aş fi dacă m-aş fi dedat vreodată la asemenea ticăloşii. Atunci, îmi zise să-mi scot numai fustele şi, de cum îi dădui ascultare, lăsându-mi cămăşuţa să acopere în continuare dinaintea, o suflecă dindărăt cât de sus putu pe sub corset, dar pentru că, dezbrăcându-mă, guleraşul îmi căzuse şi pieptul mi se vedea din plin, el se supără. «Să le ia dracu’ de ţâţe! strigă el. Ei! cine ţi-a cerut sfârcuri? Uite ce mă scoate din minţi la toate creaturile de soiul ăsta: mereu aceeaşi neruşinată manie de a-şi arăta ţâţanele.» Grăbindu-mă să le acopăr, mă apropiai de el ca pentru a-i cere iertare, dar văzând că, prin purtarea mea, îi înfăţişăm dinaintea, îşi ieşi încă o dată din fire: «Ei! stai dracului aşa cum te-am pus, pe toţi sfinţii, spuse el, apucându-mă de şolduri şi aşezându-mă din nou în aşa fel încât să nu-mi vadă decât bucile, stai în mă-ta aşa! N-am chef nici de pizda şi nici de ţâţele tale: n-am nevoie decât de curul tău.» în acelaşi timp, se ridică, mă duse la marginea patului unde mă întinse pe burtă, lăsându-mi picioarele să atârne, şi-apoi, aşezându-se pe-un scăunel între coapsele mele, iată-l că, prin această potriveală, are capul taman la înălţimea poponeţului meu. Se mai uită încă o clipă prin lornion, dar, negăsind că totul e aşa cum trebuie, se scoală ca să-mi pună o pernă sub pântece, care-mi dădea curul încă şi mai înapoi; se aşază la loc, examinează, iar toate acestea cu sânge rece, cu flegma libertinajului bine gândit.

După un moment, îmi înhaţă bucile, le desface, îşi pune gura căscată pe găoază, de care-o lipeşte bine de tot, şi, imediat, urmând porunca pe care-o primisem şi grozava nevoie pe care-o încercam, îi scap în fundul gâtlejului cea mai sforăitoare băşină pe care a primit-o, poate, în viaţa lui[187]. Se retrage furios. «Dar cum, neruşinată mică, zise el, ai îndrăznit să mi te băşeşti în gură?» Pe care şi-o pune de-ndată la loc. «Da, domnule, îi spun, aşa mă port eu cu aceia ce-mi pupă curul. — Prea bine! băşeşte-te dară, băşeşte-te, ticăloasă mică! dacă nu poţi să te abţii, atunci trage câte vânturi o să vrei şi-o să poţi.» Din această clipă, nici nu mă mai ţin şi nimic nu poate zugrăvi nevoia pe care mi-o dădu doctoria înghiţită de-a scăpa aceste pârţuri; iar bărbatul nostru, în extaz, le primeşte când în gură, când în nări. După un sfert de ceas de-asemenea exerciţiu, se-ntinde, în sfârşit, pe-o sofa, mă trage spre el, tot cu bucile la nasul lui, îmi porunceşte să i-o frec în această poziţie, făcând şi mai departe ceea ce-l copleşeşte cu-aşa plăceri dumnezeieşti. Mă băşesc, îl belesc, hâţân o pulă moale nici mai lungă, nici mai groasă decât un deget; în cele din urmă, de-atâtea hâţâiri şi pârţuiri, scula se învârtoşează. Creşterea desfătării omului nostru, clipa crizei sale îmi sunt vestite de-o îndoită nedreptate de care dă dovadă. De-acum, chiar limba lui îmi provoacă vânturile; căci şi-o împlântă în fundul găoazei mele, de parc-ar vrea să le stârnească, pe ea doreşte să mi le slobod, îşi pierde minţile, nu mai judecă, eu îmi dau seama de tot şi scârbavnica-i puţulică îmi stropeşte jalnic degetele cu vreo şapte sau opt picături de sămânţă limpede şi negricioasă care îl readuc, în sfârşit, în fire. Dar cum brutalitatea îi oblojea[188] rătăcirea şi-o înlocuia degrabă, de-abia de-mi dădu răgazul să mă îmbrac la loc. Urla, grohăia[189], îmi oferea, într-un cuvânt, odioasa imagine a viciului care şi-a satisfăcut patima şi această schimbătoare grosolănie care, din clipa când fala s-a prăbuşit, încearcă să se răzbune prin batjocorirea cultului uzurpat de simţuri.”

„Iată un bărbat care-mi place mai mult decât toţi cei de dinainte, spuse episcopul… Dar ştii cumva dacă a doua zi şi-a avut novicea de şaisprezece ani? — Da, monseniore, a avut-o şi-apoi, într-a treia, o fecioară de cincisprezece ani, altminteri şi ea nespus de frumoasă. Cum puţini bărbaţi plăteau atât,

puţini erau aşa de bine serviţi.” Pentru că pasiunea aceasta sucise nişte minţi aşa de-obişnuite cu rătăcirile de-acest soi şi fiindcă le-adusese aminte de-o meteahnă pe care-o proslăveau pretutindeni, nu voiră s-aştepte mai mult pentru a o pune în practică. Fiecare culese ce putu şi o luă un pic de peste tot. Bătu şi ceasul supeului; îl presărară cu aproape toate nelegiuirile pe care le-auziseră; ducele o îmbată pe Thérèse şi-i porunci să-i vomite-n gură; Durcet puse întregul serai să se băşească şi primi mai bine de şaizeci de vânturi în seara aceea. Cât despre Curval, căruia îi treceau prin cap tot soiul de ciudăţenii, spuse că voia să-şi facă de unul singur orgiile şi se duse să se încuie în budoarul din fund cu Fanchon, Marie, madama Desgranges şi vreo treizeci de sticle de şampanie. Au fost nevoiţi să-i care pe toţi patru: îi găsiră bălăcindu-se în băltoacele propriilor murdării şi pe preşedinte adormit, cu gura lipită de cea a lui Desgranges care nu terminase de vomitat. Ceilalţi trei fârtaţi, în genuri fie asemenea, fie deosebite, făcuseră cel puţin la fel; îşi petrecuseră şi ei orgiile bând, îşi îmbătaseră criţă creţarii, îi făcuseră să borască, le puseseră pe copile să tragă pârţuri şi câte şi mai câte, iar fără madama Duclos, care-şi păstrase judecata, care puse ordine în toate şi care îi duse la culcare, este mai mult decât probabil că Aurora cea cu degete trandafirii, întredeschizând porţile palatului lui Apolo, i-ar fi găsit scăldaţi în ordurile lor, mai degrabă asemenea porcilor decât ca nişte oameni[190]. Nemaiavând nevoie decât de odihnă, fiecare dormi singur şi căută în sânul lui Morfeu să recapete un pic de putere pentru a doua zi.

A ŞAPTEA ZI

Prietenii nu se mai îngrijiră să meargă în fiecare dimineaţă ca să se-ofere lecţiilor madamei Duclos. Obosiţi de plăcerile nopţii, temându-se, de altfel, ca această faptă să nu-i facă să piardă nişte sămânţă prea de dimineaţă şi considerând că această ceremonie le răpea mult prea devreme iluziile privitoare la voluptăţile şi obiectele pe care aveau tot interesul să şi le cruţe, fură de-acord ca, în fiecare dimineaţă, să-l trimită pe unul dintre futăi, rând pe rând, în locul lor. Vizitele se făcură. Nu mai lipsea decât una dintre copile pentru ca toate opt să fie nevoite să se supună pedepselor: era frumoasa şi interesanta Sophie, obişnuită să-şi respecte toate îndatoririle. Oricât de caraghioase i-ar fi putut părea acestea, ea le îndeplinea totuşi, dar Durcet, care se folosise de Louison, păzitoarea ei, ştiu aşa de bine s-o facă să pice în capcană, că fu declarată vinovată şi, prin urmare, înscrisă în fatalul catastif. Blânda Aline, şi ea examinată de foarte aproape, fu, de asemenea, găsită vinovată, iar lista serii, în felul acesta, cuprindea, aşadar, opt fete, două neveste şi patru băieţi. O dată scăpaţi de-aceste griji, nu se mai gândiră la altceva decât la pregătirile de nuntă ce trebuia să celebreze plănuita sărbătoare de la sfârşitul primei săptămâni. În ziua aceea, nu dădură nimănui îngăduire pentru

nevoile de la capelă, monseniorul se îmbrăcă în ţinuta pontificală şi se duseră cu toţii la altar. Ducele, care-l întruchipa pe tatăl fetei, şi Curval, ce-i ţinea locul părintelui băiatului, îi aduseră, unul pe Michette, iar celălalt pe Giton. Amândoi erau nemaipomenit de gătiţi în straie de oraş, dar invers, adică băieţandrul era îmbrăcat în fată, iar copila, în băiat. Din nefericire, suntem siliţi, de ordinea statornicită pentru întâmplări, să-ntârziem încă o vreme plăcerea pe care, fără îndoială, ar avea-o cititorul în a afla amănuntele acestei ceremonii religioase; dar va veni, desigur, şi clipa în care vom putea să i le dezvăluim. Trecură în salon şi, tot aşteptând să vină ceasul dineului, cei patru libertini ai noştri, închişi singuri cu această încântătoare mică pereche, îi puseră să se dezbrace şi-i obligară să înfăptuiască împreună tot ceea ce vârsta le îngădui din ceremoniile matrimoniale, în afara totuşi a introducerii membrului viril în vaginul copilandrei, care ar fi putut să se facă, fiindcă băiatului i se sculase ca la carte, dar care nu fu îngăduită, pentru ca nimic să nu rănească o floare hărăzită altor întrebuinţări. Însă, în rest, fură lăsaţi să se atingă, să se mângâie; nevârstnica Michette îşi udă bărbăţelul, iar Gilon, cu ajutorul stăpânilor săi, o aţâţă cum se cuvine pe nevestica lui. Totuşi, amândoi începeau să simtă mult prea bine sclavia în care se aflau pentru ca voluptatea, chiar şi-aceea pe care tinereţea le îngăduia s-o simtă, să se poată înfiripa în inimile lor. Cinară; cei doi soţi statură la masă, dar, la cafea, cum minţile o luaseră razna din pricina lor, li se porunci să rămână-n pielea goală, ca şi Zélamir, Cupidon, Rosette şi Colombe care serveau cafelele în ziua aceea. Şi pentru că futangeala între pulpele coapselor era la modă în partea aceea a zilei, Curval puse stăpânire pe soţ, ducele, pe soaţă, şi amândoi îi împulpară. Episcopul care, încă de la cafea, era beat şi se-nverşuna asupra încântătorului cur al lui Zélamir, pe care îl sugea şi-l tăcea să se băşească, îl înşiră în curând în acelaşi fel, în timp ce Durcet se-ndeletnicea cu micile-i ticăloşii preferate la fermecătoarele buci ale lui Cupidon. Principalii noştri atleţi nu se sloboziră deloc şi amândoi, înhăţându-le degrabă, unul pe Rosette, celălalt pe Colombe, le înşirară pe la spate şi între coapse în acelaşi fel cum tocmai făcuseră cu Michette şi cu Giton, poruncindu-le acestor minunaţi micuţi să frece cu drăgălaşele lor mânuţe,

potrivit îndrumărilor primite, monstruoasele măciulii care treceau dincolo de pântecele lor; şi, în acest timp, libertinii frământau după bunul lor plac fragedele şi delicioasele găoaze ale micilor lor desfătări. Totuşi, nu se-mprăştie niciun strop de sământă; ştiau că aveau de lucru, o muncă delicioasă, în seara aceea şi se cruţară. Din această clipă, drepturile tinerilor soţi dispărură cu totul, iar nunta lor, deşi făcută cum se cuvine, se transformă doar într-un joc. Fiecare îşi reluă locul în cvartetul căruia îi era menit şi se-apucară toţi s-asculte istorisirea lui Duclos ce-şi duse mai departe povestea în felul următor:

„Un bărbat, aproape cu-aceleaşi metehne ca bancherul cu care mi-am încheiat istorisirile de ieri seară, o să le înceapă, de vă va fi pe plac, domnilor, pe-acelea din seara aceasta. Era un raportor la consiliul de stat de vreo şaizeci de ani şi care alătura ciudăţeniei poftelor sale pe-aceea că nu voia decât femei mai în vârstă decât el. Madama Guérin îi dădu o bătrână codoaşă, una dintre prietenele ei, ale cărei buci smochinite nu mai ofereau decât imaginea unui vechi pergament folosit doar la înmuierea tutunului. Şi totuşi, acesta era obiectul care trebuia să slujească omagiilor libertinului nostru. El se pune în genunchi în faţa acestui cur hodorogit, îl mozoleşte cu dragoste; ea i se băşeşte drept în nas, el se extaziază, deschide gura, ea trage mai departe pârţuri, iar limba lui se duce să caute cu entuziasm vântul suav ce i se zvârle. Totuşi, nu se poate împotrivi delirului în care-l târăşte o asemenea faptă. Scoate din nădragi un mădular mic şi trecut, palid şi zbârcit ca şi divinitatea pe care-o proslăveşte. «Ah! băşeşte-te dară, băşeşte-te, drăguţo! strigă el belindu-şi-o cu toată puterea, pârţâie-te, inimioară, numai de la vânturile tale mai aştept să mi se trezească scula asta ruginită.» Codoaşa se screme şi mai tare, iar libertinul, beat de voluptate, pierde între picioarele zeiţei sale doi sau trei nefericiţi stropuleţi de sământă cărora îşi datora tot extazul.”

O, teribil efect al exemplului! Cine-ar fi zis? În aceeaşi clipă şi ca şi cum s-ar fi vorbit, cei patru libertini ai noştri le cheamă pe hoaştele din cvartete. Le înhaţă bătrânele şi

ticăloasele cururi, cer băşini, le capătă şi mai că sunt pe cale să se lase fericiţi ca şi raportorul, dacă amintirea plăcerilor care-i aşteaptă la orgii nu-i înfrânează. Dar îşi aduc aminte, se mulţumesc doar cu atât, le dau drumul Afrodite-lor, iar Duclos continuă:

“Domnilor, n-o să zăbovesc prea mult asupra următoarei patimi, spuse binevoitoarea putoare; ştiu că printre domniile voastre nu are decât puţini adepţi, dar mi-aţi poruncit să spun tot, aşa că mă supun. Un bărbat foarte tânăr şi drăguţ foc a poftit să-mi dea limbi în pizdă taman când îmi venise sorocul. Eram culcată pe spate, cu picioarele desfăcute; el se pusese în genunchi în faţa mea şi sugea de zor, înălţându-mi şoldurile cu palmele ca s-aibă fofoloanca mai la îndemână, înghiţi şi sămânţa, şi sângele, căci era aşa de priceput şi-aşa de drăgălaş, că mă muiai toată. El şi-o freca, era în al nouălea cer, părea că nimic pe lumea asta nu putea să-i facă atâta plăcere, iar salva cea mai fierbinte şi cea mai învolburată, pe care-o slobozi lucrându-mă fără-ncetare, veni în curând să mă încredinţeze de-acest adevăr. A doua zi, o văzu pe Aurore, nu după multă vreme, pe soru-mea, aşa că într-o lună ne trecu pe toate în revistă, după care se duse, fără îndoială, să facă la fel la toate celelalte bordeluri din Paris.

Pofta aceasta, şi-o să-mi daţi deplină dreptate, domnilor, nu este totuşi mai ciudată decât aceea a unui bărbat, cândva prieten cu madama Guérin şi pe care-l chivernisise multă vreme, despre care ea se jură că singura-i desfătare consta în mâncatul feţilor născuţi morţi sau a pruncilor lepădaţi. Era înştiinţat de fiecare dată când vreo putoare se-afla în situaţiile acestea; venea în goană şi înghiţea embrionul cu o nespusă voluptate.”

„L-am cunoscut pe omul acesta, spuse Curval, viaţa şi metehnele lui sunt lucrul cel mai neîndoielnic de pe lume. — Fie, zise episcopul, dar ce ştiu eu la fel de sigur este că n-am să fac ca el. — Da’ de ce[191]? întrebă Curval. Sunt convins că treaba aceasta poate să provoace o salvă, iar dacă drăguţa de Constance vrea să mă lase să-ncerc, din moment ce spuneţi că e borţoasă, îi promit eu c-o să grăbesc sosirea fecioraşului şi c-o să-l ronţăi ca pe-o sardea. — Vai! toată lumea ştie ce

oroare aveţi faţă de femeile însărcinate, răspunse Constance, toţi ştim prea bine că nu v-aţi descotorosit de mama Adélaïdei decât pentru c-a rămas grea şi-a doua oară, iar dacă Julie mi-ar da crezare, mai bine s-ar păzi. — E tare-adevărat, zise preşedintele, că nu-mi place prăsila şi că, atunci când lighioana e cu burta la gură, îmi insuflă o scârbă plină de furie, dar te-ai putea păcăli de-ţi închipui că mi-am omorât nevasta doar pentru atât. Află, stricato ce eşti, că n-am nevoie de niciun motiv ca să ucid o muiere şi mai ales o vacă de soiul tău pe care tare-aş împiedica-o să-şi fete viţelul dacă ar fi a mea." Pe Constance şi Adélaïde le podidiră lacrimile, iar această împrejurare începu să dezvăluie tainica ură pe care i-o purta preşedintele fermecătoarei soţii a ducelui care, departe de a o sprijini în această discuţie, îi răspunse lui Curval că trebuie să ştie o dată pentru totdeauna că nici lui nu-i plac defel odraslele şi că, oricât ar fi fost Constance de borţoasă, încă nu născuse. Aici, Constance se-apucă să hohotească de plâns; era pe sofaua lui Durcet, tatăl ei, care, în chip de alinare, îi zise că dacă nu se opreşte imediat din smiorcăială avea s-o dea afară, în ciuda stării sale, cu şuturi în cur. Biata nefericită îşi înghiţi învinuitele lacrimi în sufletu-i cuprins de mâhnire şi se mulţumi să spună: „Vai, Dumnezeule mare! sunt tare nenorocită, dar asta mi-e soarta, trebuie s-o îndur!" Adélaïde, scuturată de planşete şi pe care ducele, pe a cărui sofa şedea, o necăjea cât îi stătea în puteri ca s-o facă să bocească şi mai abitir, reuşi până la urmă să-şi contenească jalea, iar scena, puţin cam tragică, deşi foarte desfătătoare pentru sufletul scelerat al libertinilor noştri, sfârşindu-se, Duclos îşi duse mai departe istorisirea în felul următor:

"La madama Guérin era o încăpere destul de drăguţ clădită şi care nu-i slujea niciodată decât unui singur bărbat. Avea o podea dublă, iar soiul acesta de mezanin foarte jos şi în care nu puteai să stai decât culcat îi folosea de ascunziş libertinului tare aparte a cărui patimă am împlinit-o. Se închidea cu-o târfă în acest fel de trapă, iar capul îi era aşezat astfel încât să se afle dedesubtul unei găuri ce dădea în cămăruţa de sus şi era acoperită. Putoarea, rămasă singură cu bărbatul cu pricina, n-avea altceva de făcut decât să i-o frece, iar eu, aflată deasupra, trebuia să-i fac acelaşi lucru unui alt

bărbat. Gaura, ce nu sărea deloc în ochi, era, ca din întâmplare, neacoperită, iar eu, părând că nu vreau să murdăresc şi să stric parchetul, trebuia, tot belindu-l pe omul meu, să las sămânţa să pice în gaură şi, prin urmare, pe faţa celuilalt ce se afla tocmai sub această deschizătură. Totul era clădit cu-aşa măiestrie, că nu se vedea nimic, iar fapta reuşea de minune: în momentul în care pacientul primea în nas malahia celui frecat deasupra, şi-o alătura pe-a sa şi nimic mai mult.

Totuşi, bătrâna despre care v-am vorbit ceva mai devreme, şi-a făcut din nou apariţia, dar avea să se înfrunte cu un alt campion. Acesta, un bărbat de vreo patruzeci de ani, o dezbrăcă şi linse mai apoi toate orificiile bătrânului ei hoit; cur, pizdă, gură, nări, subsuoară, ureche, nimic nu fu uitat şi, la fiecare supt, netrebnicul înghiţea tot ce găsea. Nu se mărgini doar la atât, o puse să mestece bucăţi de prăjituri pe care i le luă din gură şi le înghiţi de îndată ce erau mărunţite; îi porunci să ţină multă vreme în gură înghiţituri de vin cu care ea se spălă, făcu gargară şi pe care, la fel, el le înghiţi; iar în tot acest timp, pula lui era într-o stare de-aşa minunată sumeţie, că sămânţa părea gata să se sloboade fără ca el să aibă vreo trebuinţă s-o provoace. Se simţi, în sfârşit, gata să vină şi, năpustindu-se asupra bătrânei, îi înfundă limba în găoază de cel puţin un picior şi-şi lăsă lapţii ca un apucat.”

„E! pe toţi dracii, spuse Curval, e, prin urmare, nevoie să fii tânăr şi frumos ca să faci malahia să curgă? încă o dată, în toate desfătările, lucrul murdar este cel care atrage sămânţa: astfel, cu cât este el mai împuţit, cu atât ea se revarsă cu mai multă voluptate. — Sărurile sunt acelea, zise Durcet, care, împrăştiindu-se din obiectul ce slujeşte poftei noastre, vine să ne aţâţe spiritele animale şi să le pună în mişcare[192]; or, cine se mai îndoieşte că tot ce este bătrân, murdar sau împuţit nu are o mai mare cantitate din aceste săruri şi, în consecinţă, mai multă putere pentru a ne aţâţa şi provoca ţâşnirea?” Au mai răsucit încă un moment această teză pe toate părţile şi, cum era mult de lucru după supeu, porunciră să le fie servit puţin mai devreme, iar la desert, copilandrele, toate condamnate la vreo pedeapsă, trecură din nou în salon unde trebuiau să se supună împreună cu patru băieţi şi două

neveste, şi ei osândiţi, ceea ce alcătuia un total de paisprezece victime, mai precis: cele opt fete pe care le cunoaştem, Adélaïde şi Aline, cei patru băieţi, Narcisse, Cupidon, Zélamir şi Giton. Fârtaţii noştri, deja beţi din pricina straşnicei desfătări a propriilor pofte care îi aşteptau, îşi tulburară cu totul mintea printr-o nemaipomenită cantitate de vinuri şi lichioruri şi se ridicară de la masă ca să se ducă în salon, unde pacienţii îi aşteptau, într-un asemenea hal de beţie, furie şi lubricitate, că nimeni de pe lumea asta n-ar fi vrut să fie în locul acestor nefericiţi păcătoşi. La orgii, în ziua aceea, nu trebuiau să se afle decât vinovaţii şi cele patru bătrâne, care să slujească. Toţi erau în pielea goală, toţi tremurau, toţi plângeau, toţi îşi aşteptau soarta, când preşedintele, aşezându-se pe un fotoliu, îi ceru lui Durcet numele şi greşeala fiecărui subiect. Durcet, la fel de beat ca şi confratele său, luă catastiful şi voi să citească, dar fiindcă privirea-i era împăienjenită şi nu reuşea să-şi ducă lectura la bun sfârşit, episcopul îl înlocui şi, deşi la fel aghesmuit ca şi amicul lui, însă stăpânindu-şi mai bine tulbureala, dădu cu glas înalt citire, rând pe rând, numelui fiecărui păcătos şi greşelii sale; fără zăbavă, preşedintele rostea o pedeapsă pe măsura puterilor şi vârstei nelegiuitului, dar care era totuşi mereu nespus de aspră. O dată îndeplinită ceremonia, se trecu la fapte.. Suntem cu totul disperaţi că rânduială planului nostru ne împiedică să zugrăvim aici deşănţatele pedepse, dar cititorii noştri să nu ne poarte pică. Şi ei simt că ne este peste putinţă să-i satisfacem în clipa de-acum; dar pot să fie siguri că n-or să piardă nimic din toate acestea. Ceremonia a durat mult: aveau de pedepsit paisprezece supuşi, iar printre cazne strecurau şi unele momente foarte plăcute. Fără îndoială, totul fu delicios, căci cei patru sceleraţi se sloboziră şi se duseră la culcare aşa de obosiţi, aşa de ameţiţi de vinuri şi plăceri că, fără ajutorul celor patru futăi care veniră să-i ia, n-ar fi ajuns nicicând în apartamentele lor unde, în ciuda blestemăţiilor pe care tocmai le făcuseră, îi aşteptau alte desfrânări. Ducele, care-o avea în noaptea aceea în aşternuturi pe Adélaïde, n-o vol. Copila se aflase printre cei pedepsiţi, iar el o îndreptase aşa de bine, că, lăsându-şi toţi lapţii în cinstea ei, ducele n-o mai pofti în noaptea aceea şi, punând-o să se culce pe o saltea de pe jos, o lăsă pe Duclos

să-i ia locul, aflată mai mult ca niciodată în graţiile lui.

A OPTA ZI

Fiindcă pildele din ajun semănaseră teama-n suflete, a doua zi fârtaţii nu găsiră şi nici nu putură prinde pe cineva cu vreo greşeală. Lecţiile fură duse mai departe pe futăi şi, cum nu se mai întâmplă nimic deosebit până la cafea, n-o să începem istorisirea acestei zile decât din acest

moment. Cafelele erau servite de Augustine, Zélmire, Narcisse şi Zéphire. Şi o luară de la capăt cu futaiurile între coapse; Curval o înhaţă pe Zelmire, iar ducele, pe Augustine, şi, după ce le admirară şi pupară drăgălaşele buci care, în ziua aceea, aveau, nu prea ştiu de ce, nişte graţii, nişte nuri, o rumeneală pe care nu le băgaseră de seamă mai înainte, după ce, cum ziceam, libertinii noştri mozoliră şi dezmierdară bine aceste fermecătoare poponeţe, cerură şi nişte pârţuri. Episcopul, care-l ţinea pe Narcisse, le căpătase deja; se auzeau cele pe care Zéphire le zvârlea în gura lui Durcet… Ceilalţi de ce să nu facă la fel? Zelmire izbândise, însă Augustine degeaba se chinuia, degeaba se scremea, degeaba o amenінţa ducele, pentru sâmbăta următoare, cu o soartă asemenea celei pe care-o îndurase în ajun, nimic nu ieşi, iar biata micuţă plângea deja când, în sfârşit, o băşinuţă veni să-l satisfacă. El o trase în piept şi, satisfăcut de acest semn de supuşenie al copilitei pe care-o îndrăgea îndeajuns, îşi puse enorma sculă între coapsele ei pentru ca, retrăgând-o în clipa salvei, să-i stropească peste tot cele două buci. Curval făcuse la fel cu Zelmire, dar episcopul şi Durcet se mulţumiră cu ceea ce se cheamă gâsculiţa[193]. Iar după siestă, trecură în salon unde frumoasa Duclos, înveşmântată-n ziua aceea cu tot ce putea să dea mai desăvârşit uitării vârsta ce-o avea, păru chiar mândră în lumina lumânărilor şi într-atât, încât libertinii noştri, aţâţaţi, nu voiră să-i îngăduie să continue decât dacă, din înaltul tribunei, avea să-şi arate bucile întregii adunări. „Într-adevăr, are un cur frumos, spuse Curval. — Ei da, prietene, zise Durcet; te asigur că n-am văzut multe mai bune.” Şi, după ce primi aceste laude, eroina noastră îşi lăsă fustele-n jos, şezu şi îşi reluă firul istorisirii în chiar felul în care o va parcurge cititorul nostru, de-şi dă osteneala să meargă mai departe, ceea ce îl şi sfătuim să facă, întru folosul desfătărilor sale.

„Un gând şi o întâmplare fură pricina, domnilor, pentru care ceea ce-mi rămâne de povestit acum nu se mai petrece pe acelaşi câmp de bătălie. Gândul este foarte simplu: s-a ivit din starea nenorocită a punguliţei mele. De nouă ani de când mă aflam la madama Guérin, deşi cheltuiam foarte puţin, nu strânsesem totuşi nicio sută de ludovici. Această femeie,

nemaipomenit de îndemânatică şi văzându-şi cu cea mai mare grijă de ale sale, găsea întotdeauna mijlocul de a păstra pentru sine cel puţin două treimi din câştig şi mai dijmuia din plin şi cealaltă treime[194]. Socoteala aceasta nu-mi fu pe plac şi, fiindcă o altă codoaşă. Pe numele ei Fournier, mă tot chema să locuiesc la ea, ştiind eu că această Fournier primea nişte bătrâni dezmăţaţi cu nişte purtări mult mai alese şi mult mai înstăriţi decât madama Guérin, mă hotărâi să-mi iau rămas-bun de la aceasta pentru a mă duce la cealaltă. Cât despre întâmplarea care veni să-mi întărească gândul, ea fu pierderea surioarei mele; începusem să ţin foarte mult la ea şi n-am mai putut să rămân într-o casă în care totul mi-o aducea în amintire fără s-o găsesc. De vreo şase luni, sora aceasta dragă primea vizitele unui bărbat înalt, uscat şi negricios, al cărui chip îmi displăcea teribil. Se încuiau singuri şi nu ştiu ce făceau, căci soru-mea n-a vrut niciodată să-mi zică nimic şi nici nu se duceau în încăperea unde aş fi putut să-i văd. Oricum ar fi, într-o frumoasă dimineaţă, ea vine în camera mea, mă strânge în braţe şi-mi spune că a găsit-o norocul, că este întreţinută de acest mare bărbat pe care nu-l plăceam deloc, şi tot ce-am aflat a fost că datora frumuseţii bucilor sale ceea ce avea să câştige. Acestea fiind zise, îmi dădu adresa ei, îşi încheie socotelile cu madama Guérin, ne îmbrăţişa pe toate şi se duse. Bineînţeles că, peste două zile, m-am dus, aşa cum lesne vă puteţi închipui, la adresa indicată, dar nimeni de-acolo habar n-avea de ceea ce voiam eu să spun. Îmi dădui prea bine seama că soru-mea a fost la rândul ei păcălită, căci să-mi închipui că ar fi vrut să mă lipsească de plăcerea de a-i fi în preajmă era un lucru care nici nu-mi trecea prin minte. Când mă plânsei madamei Guérin de ceea ce mi se întâmpla în această privinţă, văzui că zâmbea cu răutate şi că refuza să-mi dea vreo lămurire: prin urmare, de-aici am tras concluzia că şi-a avut partea în misterul întregii aventuri, dar că nu se dorea ca eu s-o desluşesc. Toate acestea mă mâhniră şi mă făcură să mă hotărăsc, dar, cum nu voi mai avea prilejul de-a vă vorbi despre această surioară dragă, am să vă spun, domnilor, că, oricât de mult am căutat-o, oricât de mult m-am străduit s-o descopăr, mi-a fost întru totul cu neputinţă să aflu vreodată ce s-a întâmplat cu ea.”

„Păi, cum altfel, zise atunci madama Desgranges, căci nu mai era în viaţă la douăzeci şi patru de ore după ce te-a părăsit. Nu te-a păcălit, ea a fost cea înşelată, dar Guérin ştia despre ce era vorba. — Doamne Dumnezeule! ce-mi spui tu acolo! zise atunci Duclos. Vai! deşi n-am mai văzut-o, tot mă mai amăgeam că trăieşte[195]. — Fără niciun temei, continuă madama Desgranges, dar ea nu te-a minţit: frumuseţea bucilor ei, uluitorul şi neasemuitul ei cur i-au adus aventura în care era încredinţată că şi-a găsit norocul şi-n care nu şi-a întâlnit decât moartea[196]. — Şi bărbatul înalt şi uscăţiv? întrebă Duclos. — El nu era decât mijlocitorul, nu lucra pentru sine. — Şi totuşi, de ce-o vedea cu osârdie de vreo şase luni? — Ca s-o păcălească, îi răspunse Desgranges, dar continuă-ţi povestirea, aceste lămuriri ar putea să-i plictisească pe domnii, iar întâmplarea aceasta mă priveşte, o să le-o istorisesc eu aşa cum se cuvine. — Scuteşte-ne de înduioşarea asta, Duclos, îi spuse sec ducele văzând-o că de-abia se ţinea să nu verse câteva nevoite lacrimi, aici nu cunoaştem asemenea mâhniri şi natura întreagă de s-ar prăbuşi, n-am scoate nici măcar un suspin. Lasă boceala pe seama netoţilor şi-a copiilor şi fie ca planşetele să nu mânjească vreodată obrajii unei femei cumpătate pe care noi o preţuim.” La aceste cuvinte, eroina noastră se stăpâni şi-şi reluă de-ndată istorisirea.

“Din cele două pricini pe care tocmai vi le-am lămurit, m-am hotărât, aşadar, domnilor, şi, pentru că Fournier îmi oferea o casă mai bună, o masă cu totul altfel pusă, nişte partide mult mai scumpe, deşi mai grele, însă întotdeauna o împărţeală egală şi fără nicio dijmuială, hotărârea am luat-o pe loc. Madama Fournier ocupa o casă întreagă, iar haremul îi era format din cinci curviştine tinere şi drăguţe; am fost a şasea. Să nu vă fie cu supărare dac-am să fac şi-aici ca la madama Guérin, adică dac-am să vi le înfăţişez pe tovarăşele mele pe măsură ce vor juca un personaj. Chiar a doua zi de după sosirea mea, mi se dădu de lucru, căci treaba mergea din plin la Fournier şi-aveam câte cinci sau şase partide pe zi fiecare. Dar n-am să vă vorbesc, ca şi până acum, decât despre acelea care pot să vă aţâţe atenţia prin neruşinarea sau ciudăţenia lor.

Primul bărbat pe care-l văzui în noua mea locuinţă fu un vistiernic, bărbat la vreo cincizeci de ani. Mă puse să îngenunchez, cu capul aplecat pe pat, şi, aşezându-se şi el tot pe pal, în genunchi deasupra mea, îşi frecă pula în gura mea, poruncindu-mi s-o ţin tare căscată. N-am pierdut niciun strop, iar dezmăţatul se distra nespus din pricina răsucelilor şi-a strădaniilor de-a vomita la care mă nevoi această scârboasă gargariseală.

O să-mi îngăduiţi, domnilor, continuă Duclos, să fac loc de-ndată, deşi s-au întâmplat în perioade diferite, unor aventuri de-acelaşi soi, patru la număr, pe care le-am avut la madama Fournier. Aceste istorisiri, ştiu prea bine, or să fie pe placul domnului Durcet care nu-mi va purta pică pentru c-o să-i vorbesc, tot restul serii, despre o meteahnă ce-i place şi mulţumită căreia am avut cinstea de a-l cunoaşte pentru prima oară."

„Ce, zise Durcet, o să mă faci să joc un rol în povestea ta? — Dacă nu vă stânjeneşte, domnule, răspunse Duclos, având grijă numai să le dau de ştire domnilor când voi ajunge la cazul domniei voastre. — Şi pudoarea mea?… Cum adică?! De faţă cu toate aceste domnişoare, o să-mi dezvălui aşa faptele cele demne de ruşine?" Şi după ce fiecare râse de hazlia spaimă a vameşului, Duclos reluă astfel:

"Un libertin, tare bătrân şi dezgustător, dar într-un chip deosebit de acela pe care tocmai l-am pomenit, veni să-mi ofere cel de-al doilea spectacol al acestei manii. Mă puse să mă întind în pielea goală pe-un pat, se culcă peste mine, dar invers, îşi puse pula în gura mea şi limba în pizda mea şi, în această poziţie, ceru să-i dăruiesc şi eu desfătătoarele mângâieri pe care pretindea că are să mi le dea limba lui. Îl supsei cât putui de bine. El se-ndeletnicea cu fecioria mea; linse, mozoli şi lucră, fără îndoială, în tot ceea ce făcu mult mai mult întru folosul lui decât spre-al meu. Oricum ar fi, nu simţii mai nimic, fiind tare fericită că nu m-a apucat o silă teribilă, iar libertinul se slobozi; faptă la care, potrivit rugăminţii madamei Fournier ce mă înştiinţase de tot, faptă la care, cum ziceam, îl supusei în cel mai deşănţat mod cu putinţă, strângându-mi buzele, sugând, descurcându-mă în

gură după puteri cu sucul pe care-l răspândea şi trecându-mi mâna peste bucile lui pentru a-i dezmierda creţul, lucru pe care îmi arăta să-l fac, îndeplinindu-l înspre partea lui pe cât putea el de bine... După ce sfârşi, bărbatul nostru o şterse, asigurând-o pe Fournier că nu i se mai oferise vreodată o putoare care să fi ştiut să-l mulţumească mai deplin ca mine.

La puţină vreme după această aventura, curioasă să aflu ce tot venea să facă la bordel o bătrână vrăjitoare trecută bine de şaptezeci de ani şi care părea c-aşteaptă să fie pusă la treabă, mi se spuse că, într-adevăr, avea să şi lucreze. Nespus de curioasă să văd cui aveam să-i servim o asemenea zdreanţă[197], le întrebai pe tovarăşele mele dacă n-au pe-acolo o odăiţă de unde să se poată vedea, aşa ca la madama Guérin. Una, care-mi răspunse că da, mă şi duse, iar cum era loc pentru două, ne aşezarăm şi iată ce văzurăm şi auzirăm, căci cele două încăperi nefiind despărţite decât de-un perete subţire, era foarte uşor să nu pierzi nici măcar un cuvinţel. Hoaşca ajunse prima şi, pentru că se privi în oglindă, se aranja, fără îndoială ca şi cum ar fi crezut că nurii ei aveau să-i mai aducă vreo izbândă. După câteva minute, îl văzurăm sosind pe Daphnisul acestei noi Chloe. Avea cel mult şaizeci de ani; era un vistiernic, bărbat foarte cu stare şi căruia îi plăcea mai mult să-şi cheltuiască banii cu nişte lepădături ca băbătia decât cu nişte putori drăguţe, iar toate acestea din pricina unei ciudăţenii a năravului pe care o înţelegeţi, spuneţi domniile voastre, şi pe care o lămuriţi aşa de bine. El înaintează, o măsoară din cap până-n picioare pe dulcineea care-i face o adâncă plecăciune. «Lasă mofturile, stricată bătrână, îi spune dezmăţatul, şi dezbracă-te... Dar mai înainte, ia să vedem, ai dinţi? — Nu, domnule, nu mi-a mai rămas decât unul, zise baba căscându-şi împuţita gură... mai bine, uitaţi-vă.» Atunci, bărbatul nostru se apropie şi, luând-o de cap, îi lipeşte pe buze unul dintre cele mai înfocate săruturi pe care le-am văzut în viaţa mea; nu numai că pupa, dar şi sugea, devora, îşi înfigea cu dragoste limba în adâncurile putrezitului gâtlej, iar băbăciunea, care de multă vreme nu mai avusese parte de-aşa o sărbătoare, i-l înapoia cu-aşa o tandreţe... că mi-ar fi tare greu să v-o zugrăvesc. «Hai, zise bancherul, dezbracă-te.» Şi, în toată această vreme, îşi dă şi el jos nădragii şi scoate la iveală un mădular negricios şi zbârcit

care nu mai făgăduia de multă vreme să se-nvârtoşeze. Totuşi, hoaşca e-n pielea goală şi vine cu neruşinare să-i ofere ibovnicului un bătrân trup îngălbenit şi tot numai creţuri, uscat, fleşcăit şi descărnat, a cărui descriere, oricare v-ar fi plăsmuirile în această privinţă, v-ar îngrozi prea tare ca să vreţi s-o încerc. Însă departe de-a fi scârbit de el, libertinul nostru e-n adoraţie; o înhaţă, o trage la el pe fotoliul unde şi-o dădea singur la labă pe când o aştepta să se despoaie, îi înfige încă o dată limba în gură şi, întorcând-o, îşi oferă pe loc omagiul reversului medaliei. L-am văzut clar de tot cum frământa bucile, dar ce zic eu, bucile? cele două cârpe zbârcite care-i cădeau din înaltul şoldurilor încreţindu-se pe coapse. În sfârşit, oricum ar fi fost, el le desfăcu, îşi lipi cu voluptate buzele pe împuţita cloacă pe care ele-o cuprindeau, îşi înfundă acolo de mai multe ori limba, iar toate acestea în timp ce baborniţa încerca să dea un pic de tărie mădularului mort pe care-l hâţâia. «S-ajungem la problemă, spuse mândruţul; fără partea mea preferată, toate strădaniile tale or să fie-n van. Ai fost înştiinţată? — Da, domnule. — Şi ştii că trebuie să-nghiţi? — Da, căţeluşul meu, da, puiuţ, o să-nghit, o să înfulec tot ce-o să faci.» Şi, răstimp, libertinul o aşază pe pat cu capul în jos; în această postură, îşi pune scula moale în ciocul ei, o înfundă până la coiţe, se-ntoarce să apuce ambele picioare ale desfătării lui, şi le pune pe umeri, iar astfel, botul îi este cu totul cuibărit între bucile hoaştei. Limba i se duce din nou în fundul acestei delicioase găoaze; albina care merge să se-i.1 iu iască nectarul dintr-un trandafir nu soarbe cu mai multă vo-luptate. Totuşi, baba suge, bărbatul nostru se agită. «Ah! la toţi dra-îi a rigă el după un sfert de ceas de-asemenea libidinoasă zbânţuială, suge, suge, bulangioaico! suge şi înghite, că se scurge, pe toţi dumnezeii, nu simţi?» Şi pupând dintr-o dată tot ce i se oferă, coapse, vagin, buci, cloacă, totul este lins, totul este supt. Băbătia înghite, iar bietul moş, care se retrage la fel de bleg pe cât fusese atunci când intrase şi care, după toate aparenţele, s-a slobozit fără să se învârtoşeze, se ridică ruşinat nevoie mare din pricina rătăcirii sale şi ajunge cât poate de grabnic la uşă, numai ca să nu vadă cu mintea acum limpede hidosul obiect care tocmai îl sedusese.”

„Iar hoaşca?” zise ducele.

“Baba tuşi, scuipă, îşi şterse mucii, se îmbrăcă pe cât putu de repede şi plecă.

Câteva zile mai târziu, aceleiaşi surate care-mi oferise desfătarea acestei scene îi veni şi ei rândul. Era o curviştină de vreo şaisprezece ani, bălaie şi cu cel mai interesant chip de pe lume; mă dusei negreşit s-o văd la treabă. Bărbatul cu care-o împreunau era cel puţin la fel de bătrân ca vistiernicul. O puse să îngenuncheze între picioarele lui, îi prinse capul înhăţând-o de urechi şi-i vârî în gură o pulă care-mi păru mai murdară şi mai scârboasă decât o cârpă târâtă printr-un şanţ. Văzând cum se apropie de buzele-i fragede această dezgustătoare bucăţică, biata mea tovarăşă vru să se arunce pe spate, dar nu degeaba o ţinea omul nostru aşa cum ţii un căţeluş de urechi. «Hai, stricato, spuse el, ce, faci pe mironosiţa?» Şi, amenințând-o că o s-o cheme pe madama Fournier care, fără îndoială, o sfătuise să fie cât mai supusă, izbuti să-i înfrângă împotrivirea. Ea desface buzele, se dă înapoi, le deschide şi mai mult şi, în sfârşit, înghite, sughiţând, infama relicvă în cea mai drăgălaşă dintre guri. Din această clipă, sceleratul nu mai rosti decât mârşăvii. «Ah! netrebnico, spunea el spumegând de furie, ce de farafastâcuri îţi mai trebuie ca să sugi cea mai frumoasă pulă din Franţa. Doar n-oi fi crezând c-o să mă spăl în fiecare zi numai pentru tine? Haide, ticăloaso, suge! suge cofetul.» Şi, înfierbântându-se de vorbele-i batjocoritoare şi de sila pe care i-o inspiră tovarăşei mele, căci într-atât e de-adevărat, domnilor, că dezgustul pe care ni-l treziţi devine un imbold pentru desfătarea domniilor voastre, libertinul e pe culmi şi lasă în gura bietei copile dovezile de netăgăduit ale bărbăţiei sale. Mai puţin binevoitoare decât baba, ea n-a înghiţit nimic şi, mult mai scârbită decât aceasta, borî pe dată tot ce-avea în burtă, pe când libertinul nostru, aranjându-şi straiele fără să-i dea prea multă atenţie, rânjea printre dinţi pe seama crudelor urmări ale libertinajului său.

Veni şi rândul meu, dar, mai fericită decât înaintaşele mele, îi eram hărăzită lui Amor în carne şi oase, pentru ca, după ce l-am satisfăcut, să nu-mi rămână decât uimirea de a afla aşa ciudate năravuri la un bărbăţel atât de bine făcut pentru a

plăcea. El soseşte, mă pune să mă despoi, se întinde pe pat, îmi porunceşte să mă ciucesc peste faţa lui şi să încerc cu gura să fac să se sloboadă o pulă tare prăpădită, pe care însă mi-o ridică-n slăvi şi a cărei malahie mă roagă s-o înghit, de îndată ce-o s-o simt scurgându-se. «Dar să nu faci pe puturoasa în tot acest timp, adăugă micuţul libertin: cu pizda să-mi acoperi faţa de pişat, pe care îţi făgăduiesc c-o să-l înghit aşa cum o să-mi sorbi tu sămânţa, iar frumosu-ţi cur să mi se băşească-n nas.» M-apuc de treabă şi-mi îndeplinesc laolaltă cele trei munci cu atâta măiestrie, că micul cărăşel îşi revarsă în curând toată năvălnicia în gura mea, iar cât eu înghit, adonisul meu face taman la fel cu pisatul în care îl scald, iar toate acestea pe când trage-n piept pârţurile cu care nu-ncetez să-l înmiresmez.”

„Într-adevăr, domnişoară, spuse Durcet, ai fi putut prea bine să te abţii din a dezvălui copilăriile tinereţii mele. — A! al zise ducele râzând, ei! cum adică, tu care de-abia de-ndrăzneşti astăzi să priveşti o pizdă, tu le puneai la vremea aceea să se pişe? — E-adevărat, spuse Durcet, acum roşesc din pricina aceasta, e îngrozitor când ai să-ţi reproşezi asemenea mârşăvii; şi de-abia acum, prietene, simt toată povara părerilor de rău… Cururi delicioase, strigă el cu patos, pupându-l pe cel al lui Sophie pe care-l trăsese spre el pentru a-l frământa o clipă, cururi dumnezeieşti, cât de mult mă căiesc pentru tămâia pe care v-am răpit-o! O, delicioase cururi, vă făgăduiesc un sacrificiu întru ispăşire, pe altarele voastre fac legământ ca nicicând în viaţă să nu mă mai rătăcesc.” Şi, pentru că frumosul poponeţ îl aţâţase puţin, libertinul o aşează pe novice într-o poziţie fără îndoială tare neruşinată, dar în care putea, aşa cum am văzut, să-şi dea cărăşelul la supt şi să soarbă cea mai fragedă şi mai voluptoasă rozetă. Însă Durcet, mult prea obişnuit cu acest soi de plăcere, nu-şi regăsea în ea decât arareori tăria; degeaba dădu muie, în van i se făcu la fel, căci fu nevoit să se retragă în aceeaşi stare de neputinţă şi să amâne, tunând şi fulgerând împotriva copilei, pentru vreun moment mai fericit nişte desfătări pe care firea i le refuza atunci. Toată lumea nu era la fel de nefericită. Ducele, care se dusese în cabinetul lui cu Colombe, Zélamir, Sparge-buci şi Thérèse, scoase nişte urlete

ce-i dovedeau bucuria, iar Colombe, care ieşi scuipând din răsputeri, nu mai lăsă nicio îndoială asupra templului pe care el îl tămâiase. În ceea ce-l priveşte pe episcop, întins fără nicio ruşine pe divanul său, cu bucile Adélaïdei acoperindu-i nasul şi cu pula în gura ei, se desfăta punând-o pe tânăra femeie să se băşească, în timp ce Curval, în picioare, făcând-o pe Hébé să-i îmbuce uriaşa trompetă, îşi pierdea sămânţa cu minţile rătăcindu-i aiurea.

Masa fu pusă. La supeu, ducele voi să susţină că, dacă fericirea consta în deplina satisfacere a tuturor plăcerilor simţurilor, atunci era greu ca cineva să fie mai fericit decât erau ei acum. „Vorbele acestea nu-s demne de-un libertin, zise Durcet. Şi cum aţi putea să fiţi fericit, din moment ce vă puteţi satisface în orice clipă? Fericirea nu adastă în desfătare, ci în dorinţă, în nimicirea opreliştilor ce stau în calea acestei dorinţe. Or, se află oare toate acestea aici, aici unde nu trebuie decât să poftesc ca să am? Mă jur, spuse el, că, de când am venit aici, sămânţa nu mi-a curs nici măcar o singură dată pentru obiectele de faţă; nu s-a revărsat nicicând decât pentru acelea de-aiurea. Şi-apoi, de altfel, adăugă vameşul, un lucru esenţial lipseşte, după părerea mea, fericirii noastre: plăcerea comparaţiei, plăcere care nu se poate ivi decât din spectacolul nenorociţilor, iar noi nu vedem aşa ceva pe-aici. Numai priveliştea celui care nu se bucură de ceea ce am eu şi care suferă dă naştere farmecului de a-ţi putea spune: aşadar, sunt mai fericit decât el. Pretutindeni unde oamenii vor fi egali şi unde aceste deosebiri nu vor exista, nu vei afla vreodată fericire. Este povestea omului care nu cunoaşte îndeajuns preţul sănătăţii decât atunci când a fost bolnav. — în cazul acesta, spuse episcopul, să înţeleg că, prin urmare, aflaţi o adevărată desfătare în contemplarea lacrimilor acelora pe care mizeria-i copleşeşte? — Neîndoios, zise Durcet, poate că nu există pe lumea aceasta voluptate mai senzuală decât aceea despre care vorbiţi. — Cum? Şi fără să le-aduceţi alinare? întrebă episcopul, care era tare bucuros să-l facă pe Durcet să zăbovească asupra unui subiect atât de pe placul tuturora, ştiindu-l totodată aşa de capabil să-l prezinte pe larg. — Ce numeşte domnia ta alinare? zise Durcet. Dar această voluptate care se naşte-n mine din dulcea confruntare între starea lor şi-a mea nu s-ar mai ivi dacă i-aş alina, căci

atunci, scoţându-i din mizeria lor, i-aş face să guste o clipă de fericire care, asemuindu-i mie, ar alunga orice desfătare a comparaţiei[198]. — Ei bine, potrivit spuselor domniei tale, zise ducele, ar trebui ca, în vreun fel, întru o mai bună întemeiere a acestei hotărâtoare deosebiri pentru fericire, ar trebui mai degrabă, zic eu, să le înrăutăţeşti situaţia. — Nu-i nicio îndoială aici, răspunse Durcet, şi iată cum se explică mârşăviile de care-am fost învinuit în această privinţă toată viaţa mea. Oamenii care nu-mi cunosc motivele m-au făcut dur, feroce şi barbar, însă, bătându-mi joc de toate aceste vorbe, mi-am văzut de-ale mele; înfăptuiam, sunt întru totul de-acord, ceea ce proştii numesc atrocităţi, dar aflam desfătări în delicioase comparaţii şi eram fericit. — Hai, mărturiseşte adevărul, îi zise ducele, recunoaşte că şi s-a întâmplat de mai bine de douăzeci de ori să iei tot avutul unor nenorociţi numai şi numai ca să slujeşti în sensul acesta perversele metehne pe care nu le tăgăduieşti aici. — De mai bine de douăzeci de ori? exclamă Durcet, de peste două sute de ori, prietene, şi aş putea, fără nicio exagerare, să pomenesc vreo patru sute de familii nevoite azi să ceară de pomană şi care n-au ajuns aşa decât mulţumită mie. — Da’ măcar ai tras vreun folos? întrebă Curval. — Aproape întotdeauna, dar mi s-a şi-ntâmplat adeseori să n-o fac decât dintr-o anumită răutate care trezeşte neabătut în mine organele lubricităţii. Mi se scoală atunci când fac rău, în răutate aflu un farmec destul de aţâţător pentru a deştepta în mine toate senzaţiile plăcerii, şi răului mă dedau doar pentru el şi fără să mă intereseze nimic altceva în afara lui. — Nu-mi închipui să existe vreo meteahnă ca aceasta, spuse Curval. Când eram în parlament, de-o sută de ori mi-am dat votul ca nişte nefericiţi, despre care ştiam prea bine că sunt nevinovaţi, să fie spânzuraţi şi nu m-am dedat vreodată acestei mici nedreptăţi fără să simt înăuntrul meu o voluptoasă gâdilare în care organele plăcerii coiului se-nfierbântau tare repede. Daţi-vă seama ce-a fost în mine când am făcut şi mai rău. — E neîndoielnic, zise ducele, căruia mintea începea să i se-nflăcăreze tot pipăindu-l pe Zéphire, că-n crimă se află îndeajuns farmec pentru a aprinde de una singură toate simţurile, fără să fii nevoit să te slujeşti de niciun alt expedient, şi nimeni nu pricepe mai bine decât mine

că fărădelegile, chiar şi cele mai îndepărtate cu putinţă de ticăloşiile libertinajului, îţi pot scula pula tocmai ca acelea care-i aparţin. Mie, cel care vă vorbeşte, mi s-a învârtoşat când am prădat, am omorât, am dat foc şi n-am nici cea mai mică îndoială că nu obiectul libertinajului ne însufleţeşte, ci ideea răului; că, prin urmare, ni se scoală doar pentru rău şi nu pentru obiect, în aşa fel încât, dacă acest obiect ne-ar lipsi de posibilitatea de a-l face să sufere, mădularul nu ni s-ar mai întări pentru el. — Nimic mai sigur, spuse episcopul, şi de aici se naşte certitudinea celei mai mari plăceri dăruite de lucrul cel mai infam şi de sistemul de la care nu trebuie să ne abatem, anume acela că, cu cât vom voi să ivim plăcerea din crimă, cu atât va trebui ca aceasta să fie mai îngrozitoare. Iar pentru mine, domnilor, adăugă el, dacă-mi este îngăduit să mă citez, vă mărturisesc că am ajuns pe o asemenea culme, încât nu mai simt senzaţia despre care vorbiţi, n-o mai încerc, cum ziceam, pentru crimele neînsemnate, iar dacă aceea pe care o înfăptuiesc nu adună atâta mârşăvie, atrocitate, mişelie şi trădare pe cât e omeneşte cu putinţă, senzaţia nu se mai naşte. — Bine, spuse Durcet, dar e oare posibil să comitem nişte crime după închipuirea noastră şi după cum le înfăţişaţi domniile voastre? Din punctul meu de vedere, recunosc că imaginaţia mi-a depăşit, în această privinţă, întotdeauna mijloacele[199]; am plăsmuit de-o mie de ori ceea ce n-am înfăptuit şi mereu m-am plâns de natura aceasta care, dându-mi dorinţa de-a o batjocori, îmi înlătura de fiecare dată mijloacele pentru a o şi face. — Pe lumea acesta, nu sunt decât vreo două sau trei crime de îndeplinit şi, după ce le-ai făcut pe-acestea, nu mai e nimic de spus; restul este inferior şi nu mai simţi nimic. De câte ori, pe toţi dumnezeii, nu mi-am dorit să mă fi putut ridica împotriva soarelui, să las universul fără de el ori să-l folosesc pentru a da foc lumii? Acestea ar fi nişte crime, iar nu micile abateri la care ne dedăm, care se mărginesc să transforme după vreun an o duzină de creaturi în movilite de pământ.” Acestea fiind zise, cum capetele se-nfierbântau deja, cum două sau trei copilite începuseră să se mâhnească, iar pulile să se-nalţe, se sculară de la masă ca să se ducă să reverse în drăgălaşe guri valurile acestei licori ale cărei pişcături mult prea de neindurat îi tăceau să profereze asemenea orori. Se mulţumiră-n seara aceea cu desfătările

gurii, dar născociră sute de feluri pentru a le schimba şi, când se saturară cu toţii pe deplin, încercară să afle în câteva ceasuri de odihnă puterile necesare pentru a o lua de la capăt.

A NOUA ZI

În dimineaţa aceea, Duclos îi înştiinţa că, după părerea ei, e mai prudent ori să li se ofere copilelor alte momâi[200] pentru exerciţiul masturbării decât futăii folosiţi în acest

scop, ori să se pună capăt lecţiilor, căci le credea îndeajuns de învăţate. Ea spuse, cu multă dreptate şi deplin adevăr, că, folosindu-i pe aceşti tineri cunoscuţi sub numele de futăi, de-aici puteau să decurgă nişte intrigi pe care era mai înţelept să le evite, că, de altfel, junii aceştia nu erau buni de nimic la pomenitul exerciţiu, dat fiind că se slobozeau imediat, şi că totul era în paguba plăcerilor pe care le-aşteptau cururile domnilor. Prin urmare, se hotărî că lecţiile or să înceteze, cu atât mai mult cu cât printre copilite se-aflau deja câteva care dădeau de minune la labă. Augustine, Sophie şi Colombe ar fi putut să se-ntreacă într-ale îndemânării şi sprintenelii încheieturii cu cele mai faimoase labagioaice din capitală. Dintre toate, Zelmire era cea mai puţin pricepută: şi nu pentru că n-ar fi fost foarte vioaie şi nespus de iscusită în tot ceea ce făcea, ci fiindcă firea-i blândă şi melancolică nu-i îngăduia să-şi uite tristeţile şi deoarece era mereu tristă şi gânditoare. La vizita de la dejun din dimineaţa aceea, guvernanta ei o învinovăţi că dăduse peste ea, cu o seară înainte, rugându-se la Dumnezeu înainte de-a se culca. Fu chemată, luată la întrebări şi i se ceru să spună care era subiectul rugăciunilor sale. La început, ea nu voi să zică nimic, dar, văzându-se ameninţată, mărturisi plângând că-l ruga pe Dumnezeu să o salveze din primejdiile în care se afla şi mai ales înainte ca cineva să-i siluiască fecioria. Atunci, ducele îi spuse sus şi tare că merită să moară şi-o puse să citească tocmai articolul din hotărâri care se referea la acest subiect. „Ei bine! exclamă ea, omorâţi-mă! Cel puţin, Dumnezeul pe care-l invoc o să aibă grijă de mine. Omorâţi-mă înainte de a-mi lua cinstea, iar acest suflet pe care i-l dăruiesc se va înălţa măcar neprihănit la sânul lui. Voi fi dezrobită din chinul de-a vedea şi de-a auzi atâtea orori în fiecare zi.” Un răspuns în care domnea atâta virtute, nevinovăţie şi blândeţe le-o sculă ca prin minune libertinilor noştri. Unii dintre ei erau de părere să-i ia pe loc fecioria, dar ducele, aducându-le aminte de sfintele îndatoriri pe care şi le luaseră, se mulţumi s-o condamne, confiaţii săi fiind întru totul de acord, la o pedeapsă severă pentru sâmbăta următoare şi, până atunci, să vină în genunchi să sugă cu guriţa ei, câte-un sfert de ceas, pula fiecărui fârtat, prevenind-o totodată că, de va mai fi prinsă vreodată asupra faptei, o să-

şi piardă fără nicio îndoială viaţa şi-o să fie judecată după toată asprimea legilor. Biata copilă se-apucă să îndeplinească prima parte a canonului, însă ducele, căruia ceremonia i se urcase la cap şi care, după hotărârea rostită, frământase peste măsură curul copilitei, îşi răspândi ca un mojic toată sămânţa în această drăgălaşă guriţă, ameninţând-o că are s-o spânzure dacă dă afară chiar şi-un strop, iar sărmana micuţă înghiţi tot, nu fără grozave împotriviri. Ceilalţi trei fură la rândul lor supţi, însă nu se sloboziră şi, după obişnuitele ceremonii ale vizitei de la băieţi şi capelă, care-n dimineaţa aceea fu prea puţin rodnică, pentru că refuzaseră aproape pe toată lumea, cinară şi trecură la cafele. Acestea erau servite de către Fanny, Sophie, Hyacinthe şi Zélamir. Lui Curval îi dădu prin minte să-l fută pe Hyacinthe între coapse şi s-o silească pe Sophie să vină, între picioarele băiatului, să ia la cioc partea de pulă ce-avea să se iţească dincolo. Scena fu plăcută şi voluptoasă; îl frecă şi-l făcu pe băieţandru să se lase mare chiar pe nasul codanei, iar ducele care, din pricina lungimii mătărângii sale, era singurul ce-ar fi putut să facă la fel, se rândui la fel cu Zélamir şi Fanny. Dar copilandrul nu se slobozea încă; aşa că fu lipsit de-un episod[201] tare agreabil cu care Curval se desfăta. După, Durcet şi episcopul şi-i potriviră şi ei pe cei patru copii şi-i puseră aşijderea să-i sugă, dar nimeni nu ţâşni, iar după o scurtă siestă, se duseră în salonul de istorisiri unde, toată lumea fiind la locul ce i se cuvenea, madama Duclos reluă astfel firul povestirilor ei:

„Cu oricine altcineva în afara măririlor voastre, domnilor, spuse binevoitoarea putoare, mi-ar fi frică să intru-n subiectul istorisirilor cu care ne vom îndeletnici în săptămâna aceasta, dar, oricât de cumplit de dezmăţat ar fi, metehnele domniilor voastre îmi sunt prea cunoscute pentru ca, în loc să mă tem că n-o să vă fiu pe plac, să fiu, dimpotrivă, întru totul încredinţată c-am să vă desfăt. Vă previn, o să auziţi nişte oribile mârşăvii, dar urechile vă sunt obişnuite cu-aşa ceva, inimile măriilor voastre le îndrăgesc şi le râvnesc, aşa că eu m-apuc fără zăbavă de istorisit. La madama Fournier, aveam un vechi client pe care, nu ştiu nici de ce, nici cum, îl numeam cavalerul, al cărui obicei era de-a veni neabătut în fiecare seară la bordel pentru o ceremonie pe cât de simplă, pe-atât

de ciudată: îşi desfăcea nădragii şi trebuia ca una dintre noi, fiecare când îi venea rândul, să se ducă să-şi lase căcatul înăuntru. Şi-i încheia degrabă la loc şi ieşea în goana mare ducând cu sine pacheţelul acesta. Când i-l ofeream, îşi dădea singur la labă preţ de-o clipă, dar nu l-am văzut niciodată slobozindu-se şi nici n-am aflat unde se ducea cu scrânjelul aşa strecurat în izmene.”

„Ooo! pe toţi dracii!, spuse Curval care n-asculta niciodată nimic fără să-l apuce pofta de-a face la fel, vreau ca cineva să mi se cace în nădragi, iar eu să păstrez rahatul toată seara.” Poruncindu-i lui Louison să vină să-i facă serviciul acesta, bătrânul libertin le oferi pe viu celor de faţă spectacolul năravului a cărui povestire de-abia o auziseră. „Hai, continuă, îi zise el lui Duclos cu nepăsare şi tolănindu-se pe divan, n-o văd aici decât pe frumoasa Aline, fermecătoarea mea însoţitoare de astă seară, care-ar putea să fie stingherită din pricina acestei chestiuni, căci, în ceea ce mă priveşte, mie-mi convine de minune.” Şi Duclos reluă după cum urmează:

„Înştiinţată, zise ea, de tot ceea ce avea să se petreacă la libertinul la care eram trimisă, mă îmbrăcai în băiat şi, cum n-aveam decât douăzeci de ani, un păr frumos şi-un boi drăgălaş, straiele acestea îmi veneau de minune. Îmi iau aminte ca, înainte de-a pleca, să fac, în izmene, ceea ce domnul preşedinte tocmai a făcut într-ale sale. Omul meu mă aştepta în pat, mă apropii, mă sărută de vreo două sau de trei ori cu multă deşănţare pe gură, îmi spune că sunt cel mai drăguţ băieţel pe care l-a văzut vreodată şi, lăudându-mă întruna, încearcă să-mi desfacă nădragii. Mă prefac puţintel că mă apăr, cu singurul gând de a-i aprinde şi mai abitir dorinţele, mă strânge, reuşeşte, dar cum să vă zugrăvesc extazul de care-i cuprins de îndată ce zăreşte şi pacheţelul pe care-l port asupră-mi, şi bălţătura pe care acesta o făcuse pe amândouă bucile!? «Cum, ticălos mic, îmi zice el, te-ai scăpat în nădragi!… Dar cum poţi să faci asemenea porcării?» Şi, pe dată, ţinându-mă tot cu curul spre el şi cu izmenele în vine, se scutură, se lipeşte de spatele meu şi-şi aruncă sămânţa pe pacheţelul cu pricina, vârându-mi totodată limba-n gură.”

„Şi cum! spuse ducele, nu s-a atins de nimic, n-a frământat nimic din ştii tu ce? — Nu, monseniore, zise Duclos, vă povestesc totul şi nu vă ascund nicio împrejurare. Dar puţină răbdare şi vom ajunge treptat şi la ceea ce voiţi să spuneţi.”

“«Hai să vedem unul tare drăguţ, îmi zise una dintre tovarăşele mele; ăsta n-are nevoie de nicio curvă, se distrează de unul singur.» Ne îndreptăm spre găurică, ştiind că, în odăiţa de alături unde avea el să se ducă, se-afla o oală de nevoi pe care, cu vreo patru zile-n urmă, ni se poruncise s-o umplem şi-n care acum trebuia să se găsească pe puţin o duzină de căcaţi. Soseşte şi bărbatul nostru; era un bătrân vistiernicel de vreo şaptezeci de ani. Se încuie, se duce glonţ la oala despre care ştie că ascunde miresmele cu care a cerut să se desfete. O apucă şi, aşezându-se pe un fotoliu, se uită preţ de-un ceas cu nesfârşită dragoste la bogăţiile cu care-l miluisem. Adulmecă, atinge, pipăie, pare să-i scoată pe toţi unul după altul pentru a avea plăcerea de a-i contempla mai bine. În cele din urmă, în culmea extazului, scoate din prohab[202] o zdreanţă paradită şi-nnegrită pe care o scutură din toate puterile; cu-o mână şi-o freacă, pe cealaltă şi-o înfundă-n oală, i-aduce preaslăvitei scule un nutreţ în stare să-i înflăcăreze dorinţele; dar ea nu se ridică cu niciun chip. Există momente în care firea e-aşa de îndărătnică, încât nici excesele care ne desfată cel mai mult nu reuşesc să-i smulgă ceva. Degeaba se chinui, nimic nu se-nălţă; dar tot hâţânând-o, cu-aceeaşi mână pe care tocmai şi-o muiase în scârnăvie, pula dă să ţâşnească: el încremeneşte, cade pe spate, simte, respiră, îşi freacă ştoiul şi se sloboade pe grămada de căcat care l-a desfătat aşa de bine.

Un altul luă supeul doar cu mine şi pofti să aibă pe masă douăsprezece farfurii pline cu aceleaşi bucate, amestecate cu acelea ale supeului. Le amuşina, le adulmeca rând pe rând şi-mi porunci să-i dau la labă după masă peste aceea care i se păruse cea mai frumoasă.”

Cu uşurinţă ne putem închipui că întreaga seară se petrecu în murdării aproape de-un soi asemenea cu-acelea pe care tocmai le auziseră, lucru cu atât mai uşor de crezut cu cât pomenitul năravi era obişnuit la cei patru fârtaţi ai noştri şi,

deşi Curval era cel care-l ducea cel mai departe, ceilalţi trei nu erau deloc mai puţin grozavi. Cei opt căcaţi ai copilelor fură aşezaţi printre bucatele de la supeu, iar la orgii, fără îndoială că depăşiră toate acestea şi cu băieţeii, aşa că astfel se încheie cea de-a noua zi al cărei sfârşit îl văzură sosind cu o plăcere pe potriva gândului că, în ziua următoare, aveau s-audă, despre obiectul pe care-l îndrăgeau atât, nişte istorisiri ceva mai lămurite.

A ZECEA ZI

Nu uita să învăluieşti mai bine
la început ceea ce vei lămuri aici.

Cu cât înaintăm, cu atât ne putem lumina cititorul în privinţa ţa anumitor fapte pe care am fost siliţi să i le ascundem la început. Acum, de pildă, îi putem spune care era obiectul vizitelor din zori în camera copiilor, pricina care le-aducea pedeapsa atunci când, la aceste vizite, erau aflaţi câţiva păcătoşi şi care erau voluptăţile cu care se desfătau la capelă: subiecţilor, de orice sex vor fi fost ei, le era cu străşnicie interzis să meargă la toaletă fără o îngăduire clară, în aşa fel încât aceste nevoi, astfel păstrate, să le poată fi de folos acelora care le doreau. Vizita slujea la cercetarea în amănunt a faptului dacă nu cumva cineva nu se supusese acestei porunci: prietenul de lună se uita cu grijă la toate oalele de noapte şi, dacă afla vreuna plină, subiectul era pe loc trecut în catastiful pedepselor. Totuşi, acelora care nu mai puteau să se ţină li se acorda o înlesnire: aceea de a se duce, cu puţin înainte de dineu, la capela din care se făcuse o căcătoare, înconjurată în aşa fel încât libertinii noştri s-aibă putinţa de-a se bucura de plăcerea pe care satisfacerea acestei nevoi putea să le-o ofere; iar restul, care se ţinuse să-şi păstreze pacheţelul, îl pierdea în timpul zilei în felul care le

era cel mai mult pe plac fârtaţilor şi întotdeauna, bineînţeles, cel puţin în acela ale cărui amănunte le vom auzi, căci detaliile acestea vor împlini toate felurile de-a se deda pomenitei voluptăţi. Aşa-numita ceremonie a bideului nu era tocmai pe placul celor patru prieteni ai noştri: Curval, de pildă, nu putea suferi ca subiecţii care trebuiau să aibă de-a face cu el să se spele; Durcet era la fel, drept pentru care şi unul, şi celălalt îi dădeau de ştire guvernantei care erau supuşii cu care aveau de gând să se desfete a doua zi, iar acestora nu li se îngăduia cu niciun chip să se folosească de vreo spălare sau frecare, de orice soi va fi fost ea; ceilalţi doi, care nu urau deloc lucrul acesta, deşi nu li se părea hotărâtor ca primilor doi, se dedau înfăptuirii acestui episod, iar dacă, după ce era înştiinţat că trebuie să fie murdar, un subiect găsea de cuviinţă să fie curat, era pe dată trecut pe lista pedepselor. Aceasta a fost povestea lui Hébé şi Colombe în dimineaţa aceea. Se căcaseră în ajun, la orgii, iar Curval, care ştia c-aveau să servească, a doua zi, cafelele, care îşi făcuse socoteala să se distreze cu ele şi care le dăduse de ştire că o să le pună să tragă nişte vânturi, poruncise ca lucrurile să fie lăsate tocmai în starea în care se aflau. Când se duseră la culcare, copilele nu făcură nimic. La vizită, Durcet, prevenit, fu tare mirat să le găsească în cea mai mare curăţenie; ele-şi cerură iertare, spunând că uitaseră de poruncă, dar tot fură trecute în catastiful pedepselor. În dimineaţa aceea, nimeni nu primi învoire la capelă. Cititorul va binevoi să-şi aducă aminte de ceea ce vom înţelege prin aceasta în viitor. Bănuiau ei ce nevoie o să-i apuce pe-nserat, la istorisiri, ca să nu păstreze totul pentru vremea aceea. În aceeaşi zi, puseră capăt şi lecţiilor de masturbare ale băieţeilor; erau inutile, căci toţi dădeau la labă mai ceva ca cele mai iscusite curve din Paris. Zéphire şi Adonis erau cei mai buni mai ales prin priceperea şi vioiciunea lor şi nu-s prea multe pule care să nu se sloboadă până la sânge frecate fiind de-aşa uşoare şi delicioase mânuţe. Nimic nou nu se-ntâmplă până la cafele; erau servite de Giton, Adonis, Colombe şi Hébé. Înştiinţaţi din vreme, cei patru micuţi se îndopaseră cu toate doftoriile care pot cu străşnicie să pricinuiască pârţuri, iar Curval, ce-şi propusese să aibă parte de nişte băşini, primi nemaipomenit de multe. Ducele îl puse pe Giton să i-o sugă, dar guriţa lui nu

răzbea să cuprindă uriaşul vâjgălău ce i se-nfăţişa. Durcet se dedă unor ororri pe-alese cu Hébé, iar episcopul o futu pe Colombe între coapse. Bătu de ora şase, trecură în salon unde, totul fiind la locul cuvenit, Duclos se apucă să povestească cele ce se vor citi:

„De curând, sosise la madama Fournier o nouă tovarăşă care, din pricina rolului pe care-o să-l joace în amănuntul patimii ce urmează, merită să v-o zugrăvesc măcar în mare. Era o tânără lucrătoare în ale croitoriei, momită de seducătorul despre care v-am vorbit la madama Guérin şi care lucra şi pentru Fournier[203]. Avea paisprezece anişori, părul şaten, ochii căprui şi plini de foc, boiul cel mai voluptos cu putinţă, pielea albă ca un crin şi moale ca satinul, destul de bine făcută, deşi puţintel cam grasă, neînsemnat cusur de unde reieşea cel mai fraged şi mai drăgălaş cur, cel mai rotunjor şi mai dalb ce s-a aflat vreodată, poate, la Paris. Bărbatul pe care, prin găurică, i l-am văzut trimis era safteaua[204] ei, căci era încă fecioară şi, fără nicio urmă de-ndoială, pe peste tot. Aşa că o atare bucăţică nu i se oferi decât unui prieten de seamă al casei: era bătrânul abate de Fierville, cunoscut atât pentru averile, cât şi pentru dezmăţurile sale, ros de gută până-n vârful degetelor. Soseşte îmbrobodit[205] până peste cap, se duce în odaie, se uită cu mare grijă la toate uneltele de care-o să aibă nevoie, pregăteşte totul, iar micuţa îşi face apariţia; îi spuneam Eugénie. Puţin speriată de figura caraghioasă a primului său ibovnic, ea lasă ochii-n jos şi roşeşte. «Apropie-te, apropie-te, îi spuse libertinul, şi arată-mi bucile. — Domnule… zise copila, uluită. — Ei, haide, haide, spuse bătrânul desfrânat; nu-i nimic mai rău decât începătoarele astea necoapte; nici nu le trece prin cap că vrei să vezi şi tu un cur. Hai, suflecă-ţi poalele, da’ suflecă-le o dată!» Iar cum, în cele din urmă, micuţa înainta, de teamă să n-o supere pe madamă căreia îi făgăduise să se poarte frumos, îşi sumete fustele doar pe jumătate pe la spate. «Mai sus, hai, mai sus, zise bătrânul dezmăţat. Ce-oi fi crezând, c-o să mă ostenesc eu?» Şi, într-un sfârşit, mândrul cur apare în întreaga-i splendoare. Abatele se uită prin lornion, o pune ba să stea dreaptă, ba să se-aplece, îi porunceşte când să strângă picioarele, când să le depărteze

şi, sprijinind-o de pat, îi freacă preţ de-o clipă, dar cu grosolănie, părţile de dinainte pe care le-a dezgolit, lipit cu totul de bucile lui Eugénie, ca pentru a se electriza[206], ca pentru a-şi atrage un pic din căldura acestei frumoase copile. De-aici, trece la pupături, se pune în genunchi ca să lucreze cu mai multă uşurinţă şi, ţinând cu ambele mâini încântătoarele buci, depărtându-le cât îi stătea-n putinţă, cu gura şi cu limba se-apucă să cotrobăiască printre comori. «Nu m-au păcălit câtuşi de puţin, spuse el, ai un cur destul de frumos. Când te-ai căcat ultima oară? — De curând, domnule, zise micuţa. Înainte să urc, madama m-a pus să-mi iau seama. —Ah! Ah!… Înseamnă că nu mai ai nimic în măruntaie, spuse dezmăţatul. Ei bine, o să vedem noi.» Şi, înhăţând atunci o seringă, o umple cu lapte, se întoarce lângă obiectul lui, potriveşte canula şi împinge clisma. Eugénie, înştiinţată din vreme, i se lasă cu totul în voie, dar, nici n-ajunge bine doftoria în burta acesteia, că, întinzându-se pe divan, dezmăţatul îi porunceşte să se pună de-a călare peste el şi să-i înapoieze, în gură, ceea ce-i dăduse. Timida creatură se aşază cum i s-a spus, împinge, libertinul şi-o freacă, gura lui, lipită cu totul de găoază, nu lasă să se piardă niciun strop din preţioasa licoare care se scurge de-acolo. Înghite totul cu cea mai mare grijă şi n-ajunge bine la ultima înghiţitură, că-i şi ţâşneşte malahia şi-l aruncă în delir. Dar de ce toanele acestea, sila care, la aproape toţi adevăraţii libertini, urmează prăvălirii nălucirii lor? Zvârlind-o departe de el pe copilă, cu vrăjmăşie, de-ndată ce-a sfârşit, abatele îşi potriveşte straiele, zice c-a fost păcălit atunci când i s-a făgăduit că micuţa o să fie deja căcată, că, neîndoielnic, nu se uşurase deloc şi că el a înghiţit jumătate din scârna ei. E limpede că domnul abate nu voia decât lapte. Mârâie, suduie, drăcuieşte, spune că n-o să plătească niciun ban, că n-o să mai vină, că-n van se osteneşte să bată drumurile pentru nişte mucioase mici ca asta şi pleacă, adăugând mii de alte ocări pe care vi le voi istorisi cu prilejul unei alte patimi în mijlocul căreia se află, pe când aici n-ar fi decât foarte la margine.”

„Pe toţi dracii, spuse Curval, iată un bărbat tare gingaş: să se supere aşa c-a fost miluit c-un pic de căcat? Ce să mai zică atunci ăia care-l mănâncă! — Răbdare, răbdare, monseniore,

zise Duclos, îngăduiţi ca povestirea mea să păstreze rânduiala pe care chiar domniile voastre au cerut-o şi veţi vedea c-o să ajungem şi la ciudaţii libertini despre care vorbeşte măria ta acolo.”

Acest sul a fost scris în douăzeci de seri, de la orele şapte până la zece, şi a fost încheiat azi, 12 septembrie 1785.
Citeşte restul pe partea cealaltă a sulului. Ceea ce urmează formează continuarea sfârşitului sulului.

„Două zile mai târziu, fu rândul meu. Fusesem din vreme înştiinţată şi mă ţineam de vreo treizeci şi şase de ceasuri. Eroul meu era un bătrân preot al regelui, ros de gută ca şi înaintaşul său. N-aveai voie să te-apropii de el decât goală, dar partea de dinainte şi ţâţele trebuiau să fie acoperite cu cea mai mare grijă; fusesem sfătuită să nu mă abat cu niciun chip de la această condiţie, spunându-mi-se că, de-ar fi ajuns, din nefericire, să descopere şi cea mai mică privelişte a acestor părţi, n-o să-l fac niciodată să se sloboadă. Mă dau aproape, el se uită cu atenţie la poponeţul meu, mă întreabă câţi ani am, dacă e adevărat că îmi vine rău de tot să mă cac, de ce soi e scârna mea, dacă e moale, dacă e tare şi mii de alte întrebări care îmi păreau că-l însufleţesc, căci, încetul cu încetul, tot pălăvrăgind, pula i se sculă şi mi-o arătă. Această pulă, de vreo patru degete lungime cu vreo două sau trei de jur-împrejur, părea, în ciuda strălucirii sale, aşa de jalnică şi de smerită, c-aproape aveai nevoie de ochelari ca să-ţi dai seama că există. Totuşi, la cererea omului meu, o înhăţai şi, văzând că scuturăturile mele îi aţâţau destul de bine poftele, el se pregăti de jertfă. «Dar, copila mea, spuse el, cheful ăsta de-a te căca despre care-mi vorbişi e pe bune? Căci nu-mi place să fiu păcălit. Ia să văd eu dacă într-adevăr ai ceva scârnă-n cur.» Şi, zicând acestea, îmi bagă degetul de la mijlocul mâinii sale drepte taman în temelie, în timp ce cu stânga proptea învârtoşarea pe care i-o pricinuisem puţei sale. Degetul acesta n-avu de ce să meargă prea departe ca să se convingă de grozava nevoie de care îl încredinţam. De-abia mă atinsese, că se şi veseli cu totul: «Ah! pe pizda mă-sii!, zise el, nu mă minte, găina o să cotcodăcească şi numa’ ce-am

simţit oul.» încântat, dezmăţatul îmi pupă de-ndată poponeţul şi, văzând că-l grăbesc şi că mi-este peste putinţă să mă mai ţin, mă pune să mă sui pe-un soi de maşinărie destul de asemănătoare cu aceea pe care o aveţi aici, domnilor, în capelă: acolo, curul meu, întru totul la vedere, îşi putea lepăda minunăţia într-un vas aşezat puţin dedesubt, la două sau trei degete de nasul lui. Această maşinărie fusese făcută anume pentru el şi-o folosea adesea, căci nu trecea o zi fără să vină la madama Fournier pentru o atare încercare, fie cu venetice, fie cu fetele din casă. Un fotoliu, potrivit dedesubtul cercului care-mi ţinea bucile, era tronul personajului. De cum mă vede în poziţie, se aşază şi-mi porunceşte să încep. Câteva băşini o iau înainte; el le trage-n piept. În sfârşit, apare şi scrânjelul; el e-n adoraţie: «Cacă-te, micuţa mea, cacă-te, îngeraşu-le! strigă el, tot o văpaie. Arată-mi cum îţi iese scârna din frumosu-ţi cur.» Şi mi-l ajuta; degetele lui, apăsându-mi găoaza, uşurau explozia; şi-o freca, se uita, sembăta de-atâta voluptate, iar culmea plăcerii luându-i, în cele din urmă, cu totul minţile, strigătele, suspinele, mângâierile sale mă încredinţează că se-apropie de ultima treaptă a desfătării, lucru de care nu mă mai îndoiesc întorcând capul şi văzând câteva picături de sămânţă în acelaşi vas pe care tocmai îl umplusem. Preotul plecă fără să facă tărăboi; îmi spuse chiar că o să-mi facă onoarea de a mă revedea, deşi bănuiam taman contrariul, ştiind cât se poate de bine că nu cerea niciodată de două ori aceeaşi fată.”

„Dar înţeleg lucrul acesta, zise preşedintele care mozolea poponeţul Alinei, tovarăşa sa de divan; trebuie s-ajungi unde suntem noi, e nevoie să fii la ananghia care ne copleşeşte ca să pui acelaşi cur să se cace de mai multe ori. — Domnule preşedinte, spuse episcopul, aveţi un glas într-un anume fel întretăiat care-mi arată că vi s-a sculat. — Ah! tăcere, reluă Curval, pup bucile domnişoarei, fiica domniei voastre, care n-are nici atâta bunăvoinţă să-mi azvârle un biet pârţ. — Prin urmare, sunt mai norocos, zise episcopul, căci iat-o pe doamna, soţia domniei voastre, care tocmai mi-a făcut cel mai frumos şi mai copios căcat… — Haideţi, domnilor, linişte, linişte! spuse ducele a cărui voce părea să fie înăbuşită de ceva ce-i acoperea capul; linişte, la dracu’! ne-aflăm aici ca să

auzim şi nu ca să acţionăm. — Vrei să spui că tu nu faci nimic, rosti episcopul, şi numai ca s-asculţi iată-te rostogolit sub trei sau patru cururi. — Ei, haideţi, are dreptate. Continuă, Duclos, o să fie mai înţelept din partea noastră să ascultăm nişte prostii decât să le facem, trebuie să ne păstrăm." Iar Duclos se pregătea să-nceapă din nou, când se auziră obişnuitele urlete şi neschimbatele blasfemii ale salvelor ducelui care, înconjurat de cvartetul său, îşi pierdea cu deşănţare sămânţa, luat la labă de Augustine ce-l scurge, potrivit spuselor lui, în chip delicios, şi făcând cu Sophie, Zéphire şi Giton o groază de prostioare tare asemenea celor care se povesteau. „Ah! pe toţi dumnezeii, zise Curval, nu mai pot să suport aşa pilde rele. Nimic nu te face, după părerea mea, să te slobozi mai bine decât o slobozire şi iat-o pe curviştina asta, continuă el vorbind despre Aline, care nu putea defel cu câteva clipe în urmă şi care-mi face acum toate poftele… Nu-i nimic, o să mă ţin. Ah! degeaba te caci, stricato, degeaba te caci, n-o să mă slobod! — Văd prea bine, domnilor, spuse Duclos, că după ce v-ara dat ghes la desfrâu, tot eu trebuie să vă cuminţesc şi, pentru a izbândi, o să-mi reiau istorisirea fără să vă mai aştept poruncile. — Ei! nu, nu, zise episcopul, eu nu-s aşa de ruşinos ca domnul preşedinte; sămânţa mă înţeapă şi trebuie să-i dau drumul." Şi, spunând acestea, toată lumea îl văzu înfăptuind nişte lucruri pe care rânduială la care ne-am hotărât nu ne îngăduie deocamdată să le dezvăluim, dar a căror voluptate făcu degrabă să curgă malahia ce începuse, prin pişcăturile sale, să-i supere coaiele. Cât despre Durcet, prins cu totul de curul lui Thérèse, nimeni nu auzi nimic, aşa că, după toate aparenţele, natura îi refuza ceea ce le dăruia celorlalţi, căci, de obicei, nu era deloc tăcut atunci când firea-l miluia cu favorurile sale. De data aceasta, madama Duclos, văzând, aşadar, că s-au liniştit, reluă astfel urmarea deşănţatelor sale aventuri:

"O lună mai târziu, văzui un bărbat pe care aproape că trebuia să-l siluieşti pentru o faptă destul de asemănătoare aceleia istorisite mai devreme. Mă cac într-o farfurie şi i-o aduc sub nas, într-un fotoliu în care-şi trecea vremea citind fără să pară că mă bagă-n seamă. Mă suduie, mă întreabă cum de sunt aşa de neruşinată ca să fac nişte lucruri de-

acestea în faţa lui, dar, până la urmă, adulmecă scrânjelul, îl priveşte şi-l pipăie. Îmi cer iertare pentru neobrăzarea mea, el o tot dă înainte cu prostiile lui şi se sloboade, cu scârna sub nas, spunându-mi c-o să-mi ia urma şi că, într-o bună zi, o să am de-a face cu el.

Un al patrulea nu folosea la sărbătoarea aceasta decât băbătii de şaptezeci de ani. L-am văzut la treabă cu una care avea cel puţin optzeci. Era culcat pe-un divan; matroana, de-a călare peste el, îşi lepădă bătrânul prinos pe burta lui, frecând de zor la o hodorogită şi zbârcită de pulă care se slobozi niţel de tot.

La madama Fournier, mai aflai şi-o altă mobilă destul de ciudată: era un soi de scaun găurit în care un bărbat se putea băga în aşa fel, încât trupul trecea într-o odaie alăturată şi numai capul îi rămânea acolo unde se găsea oala. Eu stăteam de partea unde-i era corpul şi, în genunchi între picioarele lui, i-o sugeam cât puteam de bine în timpul operaţiunii. Or, această stranie ceremonie consta în faptul că un bărbat din popor, tocmit anume, dar rară să ştie ori să priceapă mai mult din ce făcea, intra dinspre partea unde se găsea şezutul jilţului, se aşeza deasupra şi-şi împingea căcatul care, astfel, cădea drept pe faţa pacientului pe care-l mântuiam. Dar trebuia ca omul să fie numai un poporean ales din tot ceea ce prostimea putea să ofere mai îngrozitor; mai mult, era nevoie să fie bătrân şi urât. Îi era arătat înainte şi, fără toate aceste calităţi, nu-l voia. N-am văzut nimic, dar am auzit: clipa căzăturii fu aceea a salvei bărbatului meu, sămânţa mi se-avântă în gâtlej pe măsură ce scârna îi acoperea chipul şi-l zării ieşind de-acolo într-o stare care-mi dovedi că fusese bine servit. O dată fapta dusă la bun sfârşit, întâmplarea mi-l scoase în cale pe drăguţul care tocmai slujise: era un bărbat din Auvergne, cinstit şi de nădejde, ce făcea pe salahorul[207] pentru zidari, încântat de-a dreptul să scoată un mic ecu dintr-o ceremonie care, numai eliberându-l de prisosul măruntaielor sale, îi era cu mult mai dragă şi mai pe plac decât purtatul târgii de var. Era înspăimântător de urât şi părea trecut de patruzeci de ani.”

„Îl dau la dracu’ pe Dumnezeu, spuse Durcet, uite-aşa cum trebuie.” Şi, trecând în cabinetul său cu cel mai în vârstă

dintre futăi, Thérèse şi madama Desgranges, fu auzit, câteva minute mai târziu, zbierând cât îl ţinea gura, fără să vrea, la întoarcere, să împărtăşească adunării excesele cărora tocmai se dedase. Masa fu pusă. Supeul fu cel puţin la fel de destrăbălat ca de obicei şi, pentru că prietenilor li se făcu poftă, după acest ospăţ, să-şi facă mendrele fiecare separat, în loc să se distreze în clipa aceea toţi laolaltă aşa cum le erau apucăturile, ducele ocupă budoarul din fund cu Hercule, madama Martaine, fiica sa Julie, Zelmire, Hébé, Zélamir, Cupidon şi Marie. Curval puse stăpânire pe salonul de istorisiri cu biata Constance, care tot mai tremura de fiecare dată când era nevoită să se afle în preajma lui şi pe care el era tare departe de-a o linişti, cu Fanchon, madama Desgranges, Sparge-buci, Augustine, Fanny, Narcisse şi Zéphire. Episcopul se duse în salonul de adunări cu Duclos care, în seara aceea, îi fu necredincioasă ducelui ca să se răzbune pentru necredinţa pe care el i-o arăta luând-o pe Martaine, cu Aline, Tare-n-pulă, Thérèse, Sophie, micuţa şi fermecătoarea Colombe, Céladon şi Adonis. Cât despre

Durcet, el rămase în sufragerie de unde masa fu strânsă şi se-aruncară pe jos covoare şi perne. Se încuie acolo, cum ziceam, cu Adélaïde, scumpa lui nevastă, Antinoüs, Louison, Champville, Michette, Rosette, Hyacinthe şi Giton. Mai degrabă un prisos de lubricitate decât orice alt motiv statornicise, fără îndoială, această rânduială, căci minţile se-nfierbântară într-atât în seara aceea încât, toţi fiind de-aceeaşi părere, nimeni nu se culcă, ba, dimpotrivă, murdăriile şi mârşăviile care se înfăptuiră în fiecare încăpere sunt de neînchipuit. Pe când mijeau zorii, poftiră să se pună din nou la masă, deşi băuseră mult în timpul nopţii. Se aşezară la grămadă şi fără deosebire, iar bucătăresele care fură trezite trimiseră ouă jumări, chincara[208], supă de ceapă şi omlete. Băură din nou, dar Constance era de-o tristeţe pe care nimic n-o putea alina. Ura lui Curval creştea-n acelaşi timp cu biata ei burtă. În toiul orgiilor din acea noapte, fusese supusă, nu la lovituri căci se hotărâseră să lase poama să se coacă, supusă, cum ziceam, în afara loviturilor, la toate relele ce se pot scorni. Ea voi să se plângă de-aşa fapte lui Durcet şi ducelui, tatăl şi soţul ei, care-o trimiseră la dracu’ şi-i spuseră că neapărat are vreun cusur de care ei nu-şi dădeau seama ca să-

i displacă în aşa hal celui mai virtuos şi mai cinstit dintre oameni: iată cu ce se-alese Constance. Şi se duseră la culcare.

A UNSPREZECEA ZI

Se treziră tare târziu şi, înlăturând pentru ziua aceea absolut toate obişnuitele ceremonii, se puseră la masă de îndată ce se sculară din pat. Cafeaua, servită de Giton, Hyacinthe, Augustine şi Fanny, fu destul de liniştită.

Totuşi, Durcet voi cu orice preţ s-o facă pe Augustine să tragă nişte vânturi, iar ducele, să-i dea muie lui Fanny. Or, cum de la dorinţă la îndeplinire nu era niciodată decât un pas cu asemenea minţi, ei îşi făcură hatârurile. Noroc că Augustine era pregătită; slobozi vreo duzină de băşini în gura micului vameş, care aproape că-i învârtoşară puia. În ceea ce-i priveşte pe Curval şi episcop, ei se mărginiră să se joace cu bucile a doi copilandri, iar apoi trecură în salonul de istorisiri.

„«Ia uită-te, îmi spuse într-o zi micuţa Eugénie care începea să se obişnuiască cu noi şi pe care şase luni de bordel o făcuseră şi mai frumoasă, priveşte, Duclos, îmi zise ea suflecându-şi fustele, cum vrea madama Fournier să am curul cât e ziua de lungă.» Nici nu-şi sfârşi bine vorba şi-mi arătă o brazdă de căcat de vreun deget grosime care-i acoperea cu totul drăgălaşul ineluş. «Şi ce vrea să faci cu asta? am întrebat-o. — E pentru un domn bătrân care-o să vină pe-nserat, spuse ea, şi care pofteşte să mă găsească cu curul plin de scârnă. — Ei bine, i-am zis, o să fie mulţumit, căci nu-i cu putinţă să ai mai mult de-atât.» Şi-mi mai spuse că, după ce se căcase, madama o mânjise aşa dinadins. Curioasă să văd scena aceasta, zburai, de-ndată ce drăguţa şi micuţa creatură fu chemată, la găurică. Era un călugăr, dar unul dintre aceia pe care lumea îi numeşte de vază; făcea parte din ordinul cistercienilor[209], gras, mare, încă în putere, deşi s-apropia de şaizeci de ani. Mângâie copila, o sărută pe gură şi, după ce-a întrebat-o dacă este curată, îi sumete poalele ca să se încredinţeze cu ochii lui de curăţia pentru care, deşi ştia prea bine că lucrurile stăteau taman pe dos, Eugénie se punea chezaşă, dar aşa fusese sfătuită să vorbească. «Cum, ticăloasă mică! îi zise călugărul văzând în ce hal stăteau lucrurile, cum, îndrăzneşti să-mi spui că eşti curată când ai un poponeţ aşa de mizerabil? Trebuie că au trecut mai bine de două săptămâni de când nu te-ai mai şters la cur. Uite cât de tare mai supărat; în sfârşit, vreau să-l văd curat, aşa că o să fiu nevoit să am grijă de el.» Şi, spunând acestea, a sprijinit-o pe copilă de un pat, iar el s-a pus în genunchi, în josul bucilor pe care le depărta cu ambele mâini. La început, ai fi zis că nu face altceva decât să se uite la locul cu pricina; că pare surprins de ceea ce vede; încetul cu încetul, se îmblânzeşte,

limba i se dă aproape, desprinde bucăţele de-acolo, simţurile i se înfierbântă, pula i se scoală, nasul, gura, limba, totul pare să trebăluiască în acelaşi timp, extazul se-arată atât de delicios, că de-abia de mai are putere să vorbească; în cele din urmă, sămânţa dă să ţâşnească: şi-apucă mătărânga, o freacă şi, slobozindu-se, termină de curăţat aşa de bine curul acela, că nici prin gând nu ţi-ar fi trecut c-a putut vreodată să fie murdar. Dar libertinul nu s-a mulţumit cu-atât, iar această voluptoasă patimă nu era pentru el decât o pregătire pentru ce-avea să vie. Se ridică, o mai pupă pe copilită şi-i arată un cur mare şi împuţit pe care îi porunceşte să i-l hâţâne şi să-l socratizeze; fapta îi aţâţă din nou ştoiul, el înhaţă iar bucile tovarăşei mele, le copleşeşte cu noi săruturi şi, cum ceea ce a făcut mai apoi nu ţine de ştiinţa mea, dar nici nu-şi are locul în aceste istorisiri de început, să nu vă fie cu supărare dacă o las pe madama Martaine să vă vorbească despre desfrâurile unui scelerat pe care l-a cunoscut prea bine şi dacă, pentru a mă feri de orice întrebare a măriilor voastre, domnilor, la care nu mi s-ar îngădui, prin chiar legiuirile întocmite, să dau vreo lămurire, trec la un alt amănunt.”

„Doar o vorbă, Duclos, spuse ducele. N-o să zic nimic pe şleau: astfel, răspunsurile tale nu vor încălca defel legiuirile noastre. Călugărul o avea groasă şi era prima dată când Eugénie…? — Da, monseniore, era pentru întâia oară, iar călugărul o avea aproape la fel de groasă ca a domniei tale. — Ah! băga-mi-aş! zise Durcet, ce scenă şi ce-aş mai fi poftit să văd aşa ceva!”

“Poate că aţi fi avut aceeaşi curiozitate, zise Duclos întorcându-se la ale ei, pentru personajul care îmi trecu, câteva zile mai târziu, prin mâini. Înzestrată cu o oală în care se aflau vreo opt sau nouă căcăţei adunaţi de te miri unde şi pe-ai căror făptuitori ar fi fost tare supărat să-i cunoască, trebuia ca, cu mânuţele mele, să-l frec bine pe tot trupul cu această înmiresmată pomadă. Nimic nu fu cruţat, nici măcar faţa, şi, când am ajuns la pula pe care, în acelaşi timp, i-o frecam, porcul cel mârşav, care se privea cu bunăvoinţă într-o oglindă, îmi lăsă în palme mărturiile bietei sale bărbaţii.

În sfârşit, iată-ne, domnilor, în sfârşit ofranda se va duce

spre-adevăratul templu. Mi se trimisese vorbă să fiu gata, aşa că mă ţineam de vreo două zile. Era un comandor de Malta care, pentru o asemenea faptă, vedea în fiecare dimineaţă o altă fată; scena se petrecea la el acasă. «Ce buci frumoase, îmi zise el îmbrăţişându-mi poponeţul; dar, copila mea, continuă el, nu-i totul să ai un cur frumos, mai trebuie să se şi cace. Îţi vine? — Aşa de tare, că simt că mor, domnule, i-am răspuns. — Ah! pe toţi dracii, e delicios, spuse comandorul; iată ce se cheamă să faci pe placul musafirilor, dar n-ai vrea să te caci, micuţo, în oala de noapte pe care-am să ţi-o arăt? — Pe cinstea mea, domnule, i-am răspuns, aşa de tare mă-mboldeşte, că m-aş căca oriunde, ba chiar şi-n gura domniei tale… —A! În gura mea! e delicioasă! Ei bine, e chiar singura oală pe care am să ţi-o ofer. — Păi, daţi-o încoace, domnule, daţi-o repede, i-am zis, căci nu mai pot." El se-aşază, eu mă caţăr de-a călare peste el; îmi propteşte şoldurile cu mâinile şi primeşte, bucată cu bucată, tot ce-i lepăd eu în cioc. Totuşi, e pe culmi; cu greu încheietura mea ajunge să sloboadă valurile de malahie pe care el le pierde; i-o frec, termin de căcat, bărbatul nostru e-n extaz şi-l părăsesc lăsându-l încântat de mine, după cum a avut măcar bunăvoinţa de a-i transmite madamei Fournier, cerându-i totodată o altă târfuliţă pentru a doua zi.

Următorul, dedându-se aproape la aceleaşi episoade, îl alătura pe-acela[210] că păstra bucăţile mai multă vreme în gură. Le transforma în lichid, aşa se gargarisea îndelungat şi nu le dădea afară decât atunci când erau ca apa.

Un al cincilea avea o fantezie încă şi mai ciudată, dacă aşa ceva e cu putinţă. Voia să găsească patru căcaţi fără pic de pişat în oala de la tron. Era încuiat singur în odaia unde se afla această comoară; niciodată nu lua vreo fată cu el şi trebuia s-avem grijă ca totul să fie cât mai bine închis, ca el să nu poată fi nici văzut, nici zărit de nicăieri. Atunci, trecea la treabă; dar să vă spun cum mi-e peste puteri, căci nimeni nu l-a văzut vreodată. Tot ce ştiu e că, atunci când ne duceam în odaie după plecarea lui, găseam oala goală-goluţă şi curată foarte: însă ce făcea el cu cei patru căcaţi cred că până şi diavolului i-ar fi greu să vă spună. I-ar fi fost lesne să-i arunce în căcătoare, dar poate că făcea altceva cu ei. Ceea ce pare să ne încredinţeze că nu făcea defel acest altceva pe care l-aţi

putea bănui era faptul că lăsa în seama madamei găsirea celor patru căcaţi, fără să se intereseze vreodată de unde veneau şi fără să ceară să fie într-un anume fel. Într-o bună zi, pentru a vedea dacă ceea ce aveam să-i spunem o să-l îngrijoreze, îngrijorare ce-ar fi putut să ne lămurească întrucâtva asupra sorţii căcaţilor, i-am zis că cei care-i fuseseră oferiţi în ziua aceea erau de la mai multe persoane bolnave şi lovite de vărsat. Râse cu noi fără să se supere, ceea ce totuşi probabil c-ar fi făcut dacă ar fi folosit scârna la altceva şi n-ar fi aruncat-o. Atunci când, uneori, am vrut să mergem mai departe cu întrebările, ne-a potolit şi n-am aflat niciodată mai multe.

E tot ce-am a vă spune pentru seara aceasta, zise Duclos, aşteptând ca mâine să pătrund într-o nouă rânduială, cel puţin în ceea ce-mi priveşte viaţa[211]; căci, în ceea ce are legătură cu acest fermecător năravpe care-l adoraţi, domnilor, tot îmi mai rămân vreo două sau trei zile în care-o să am cinstea de-a vă vorbi despre el.”

Părerile fură împărţite asupra sorţii căcaţilor bărbatului din ultima istorisire şi, tot gândind, fârtaţii îi puseră pe supuşi să facă şi ei câţiva; iar ducele, care voia ca toată lumea să vadă ce patimă nutrea el pentru Duclos, îi arătă întregii societăţi felul libertin în care se distra cu madama şi uşurinţa, îndemânarea, iuţeala însoţite de cele mai plăcute cuvinte cu care ştia aceasta să-l satisfacă. Supeul şi orgiile fură destul de liniştite şi, cum nu se-ntâmplă nimic deosebit până-n seara următoare, ne vom începe povestirea celei de-a douăsprezecea zi cu istorisirile prin care o veseli Duclos.

A DOUĂSPREZECEA ZI

Noua stare în care aveam să intru mă sileşte, domnilor, spuse Duclos, să vă întorc, preţ de-o clipă, la zugrăvirea firii mele[212]. Ne-nchipuim mai uşor plăcerile ce ne sunt înfăţişate atunci când obiectul care le oferă ne este cunoscut. Tocmai împlinisem douăzeci şi unu de ani. Eram brunetă, dar pielea îmi era, în pofida acestui lucru, de-un alb nespus de plăcut. Pletele lungi ce-mi acopereau capul cădeau în uşoare bucle cu care doar natura mă-nzestrase până mai jos de coapse. Aveam tot ochii pe care-i vedeţi acum şi mi s-a spus mereu că sunt frumoşi. Mijlocelul mi-era cam plinuţ, deşi eram înaltă, subţirică şi mlădioasă. Cât despre funduleţul meu, această parte aşa de interesantă pentru libertinii vremii, era, după cum toată lumea recunoştea, mai presus de tot ceea ce se poate vedea mai minunat în soiul acesta şi puţine femei din Paris l-aveau aşa de delicios strunjit: era plinuţ, rotund, grăsuţ bine şi foarte durduliu, fără ca această rotunjime[213] să-i împuţineze în vreun fel eleganţa; cea mai neînsemnată mişcare descoperea pe dată această micuţă rozetă pe care-o îndrăgiţi atât, domnilor, şi care, sunt întru totul de acord cu domniile voastre, este cel mai delicios nur al unei femei. Deşi trecuse foarte multă vreme de când trăiam în libertinaj, era cu neputinţă să fiu mai

proaspătă, atât din pricina firii focoase cu care mă-nzestrase natura, cât şi a nemăsuratei înţelepciuni pe care-o aveam în privinţa acelor plăceri ce puteau să-mi vatăme frăgezimea ori să-aducă stricăciune firii mele. Nu-mi prea plăceau bărbaţii şi nu mă legasem niciodată decât de unul singur. N-aveam nimic altceva decât o minte libertină, dar era astfel într-un mod nemaipomenit şi, după ce v-am zugrăvit farmecele mele, e drept să vă vorbesc puţin şi despre vicii. Am iubit femeile, domnilor, şi nu m-ascund defel. Totuşi, nu atât de mult ca draga mea tovarăşă, madama Champville, care, fără îndoială, o să vă spună cum a sărăcit din pricina lor, dar în desfătările mele le-am preferat întotdeauna bărbaţilor, iar acelea pe care ele mi le ofereau au pus mereu asupra simţurilor mele o mai puternică stăpânire decât voluptăţile masculine. Pe lângă toate acestea, am avut cusurul de a-mi plăcea să fur: e de necrezut cât de departe am împins acest năravi. Încredinţată pe deplin că toate bunurile trebuie să fie egale pe pământ şi că doar forţa şi violenţa se împotrivesc acestei egalităţi, prima lege a naturii[214], am încercat să îndrept soarta şi să restabilesc echilibrul pe cât de bine am putut. Şi fără această blestemată patimă poate că aş fi tot cu binefăcătorul muritor despre care am să vă vorbesc.”

„Şi ai furat mult la viaţa ta? o întrebă Durcet. — Nemaipomenit de mult, domnule; dacă n-aş fi cheltuit mereu ceea ce jefuiam, aş fi fost tare bogată astăzi. — Dar te-ai folosit şi de vreun amănunt care să înrăutăţească lucrurile? continuă Durcet. Ai spart vreo uşă, ai înşelat încrederea cuiva, ai păcălit pe faţă? — Am făcut tot ce se poate face, zise Duclos; am crezut că nu trebuie să mă opresc asupra acestor nimicuri pentru a nu tulbura rânduială istorisirii mele, dar, fiindcă văd că faptul vă poate distra, n-o să uit, pe viitor, să vi le împărtăşesc. Am fost întotdeauna învinuită că acestui cusur i-am alăturat un altul, acela de-a avea o inimă de piatră; dar e oare vina mea? Nu de la natură ne căpătăm viciile sau desăvârşirile şi pot eu să îmblânzesc această inimă pe care ea a făcut-o nesimţitoare? Nu ştiu să fi plâns vreodată, nici pentru necazurile mele şi nici, cu-atât mai puţin, pentru ale altora. Mi-am iubit sora şi am pierdut-o fără să sufăr vreun pic: aţi fost martori la nepăsarea cu care am aflat de

pierderea ei. Aş vedea, mulţumescu-ţi, Doamne, universul pierind şi n-aş vărsa nici măcar o lacrimă. — Iată cum trebuie să fii, zise ducele; mila este virtutea proştilor şi, dacă priveşti cu grijă înăuntrul tău, vezi că numai ea te face să iroseşti nişte desfătări. Dar cu beteşugul ăsta, trebuie să fi înfăptuit niscaiva crime, căci nesimţirea nu duce într-altă parte. — Monseniore, spuse Duclos, rânduială pe care aţi statornicit-o istorisirilor noastre nu-mi dă voie să vă dezvălui multe lucruri; le-aţi lăsat în grija tovarăşelor mele. Dar n-am decât o vorbă să vă spun: aceea că, atunci când vi se vor înfăţişa ca nişte scelerate în faţa ochilor domniilor voastre, să fiţi cu totul convinşi că n-am fost niciodată mai bună decât ele. — Iată ce înseamnă să faci dreptate, zise ducele. Haide, continuă; din moment ce chiar noi te-am mărginit, trebuie să ne mulţumim cu ceea ce ne vei spune, dar aminteşte-ţi că, între patru ochi, n-am să te iert pentru micile tale purtări necuviincioase.”

„N-o să vă ascund nimic, monseniore. Fie ca, după ce m-aţi ascultat, să nu vă căiţi c-aţi miluit cu puţină bunăvoinţă un supus aşa de rău. Şi merg mai departe. — În ciuda tuturor metehnelor şi, mai presus de-orice, a aceleia că-mi era cu desăvârşire străin umilitorul simţământ al recunoştinţei, pe care nu-l admiteam decât ca pe-o defăimătoare împovărare a omenirii şi care strică întru totul mândria dăruită de natură, cu toate aceste metehne, cum ziceam, suratele mă plăceau şi eram, dintre toate, eram cea mai căutată de bărbaţi. Aceasta-mi era starea, când un sameş[193], pe numele lui d’Aucourt, veni să facă o partidă la madama Fournier. Cum era unul dintre clienţii ei de nădejde, dar mai degrabă pentru fetele de-afară decât pentru cele ale casei, îi arătam mare preţuire, iar

[193] Pe vremuri, sameşul era un fel de funcţionar administrativ, care îndeplinea funcţiile de contabil, casier şi strângător de biruri pe judeţ, dar şi, acesta fiind un alt sens al cuvântului, administrator sau logofăt de moşie. În limba franceză, *fermier général* are aproape aceleaşi două înţelesuri – diferenţele ţinând doar de organizarea administrativă: pe judeţe, în Franţa, în aşa-numitele/èrmes *générales*, cinci la număr –, motiv pentru care am preferat sameş în traducere, deşi este învechit (N. F.).

madama, care voia neapărat să ne cunoaştem, îmi dădu de ştire cu două zile mai devreme ca să-i păstrez ceea ce prea bine ştiţi şi după care se dădea în vânt ca niciunul dintre bărbaţii pe care-i văzusem până atunci; amănuntele or să vă dumirească pe deplin. D'Aucourt soseşte şi, după ce se uită bine la mine, o dojeneşte pe Fournier că nu i-a oferit mai grabnic o creatură aşa de drăgălaşă. Îi mulţumesc pentru cinstea lui şi urcăm. D'Aucourt era un bărbat la vreo cincizeci de ani, mare şi gras, dar cu o înfăţişare atrăgătoare, isteţ de felul lui şi, lucrul care-mi plăcea cel mai mult, o blândeţe şi o fire neprefăcută ce mă încântară încă din prima clipă. «Trebuie că ai cel mai frumos cur din lume», îmi zise d'Aucourt, trăgându-mă spre el şi băgându-şi mâna pe sub fuste, mână pe care o îndreptă pe dată spre buci: «Mă pricep, iar curviştinele cu înfăţişarea ta au aproape întotdeauna un poponeţ frumos. Ei bine! nu ţi-am spus eu? continuă el după ce mă pipăi puţintel; ce fraged e, ce rotunjor!» Şi, răsucindu-mă uşurel pe când, cu-o mână, îmi suflecă poalele până la şale, iar cu cealaltă, mă dibuia, se-apucă să observe altarul spre care i se îndreptau râvnele. «Pe curul mă-sii!

Strigă el, e de-a dreptul unul dintre cele mai frumoase poponeţe pe care le-am văzut de când trăiesc şi crede-mă am văzut câteva la viaţa mea... Ia depărtează... Uite ce frăguţă... numai bună s-o sug... s-o ronţăi... Într-adevăr, e un cur tare frumos... eh! ia spune-mi, micuţo, şi s-a dat de ştire? — Da, domnule. — şi s-a spus că-l pun să se cace? — Da, domnule. — Dar eşti sănătoasă? îşi ia seama sameşul. — Oh! domnule, e neîndoielnic. — Căci eu împing lucrurile cam departe, continuă el, şi, dacă n-ai fi sănătoasă tun, ar fi primejdios pentru mine. — Domnule, i-am zis, puteţi face chiar tot ce veţi pofti. Mă pun chezaşă pentru mine ca pentru pruncul de-abia născut; puteţi trece fără nicio teamă la fapte.» După această introducere, d'Aucourt mă pune să m-aplec spre el, ţinându-mi bucile tot depărtate, şi, lipindu-şi gura de a mea, îmi sorbi scuipaţii vreun sfert de ceas. Se oprea numai ca să mai azvârle câţiva de «la naiba!» şi se-ntorcea de-ndată la suptul lui cel drăgăstos. «Scuipă-mi, scuipă-mi în gură, îmi spunea el din când în când, umple-mi-o bine cu stupitură». Şi atunci îi simţii limba pe care şi-o rotea pe lângă gingiile mele, pe care şi-o înfunda cât de adânc putea şi care părea să tragă înspre

ea tot ce-ntâlnea în cale. «Hai, zise, mi s-a sculat, să ne-apucăm de treabă.» Atunci, începu să mi se uite din nou la buci, poruncindu-mi să-i dau avânt pulii sale. Am scos o sculă mică, groasă de vreo trei degete lipite şi lungă de-aproape cinci, care era tare-nvârtoşată şi tare-nfuriată. «Scapă de fuste, îmi spuse d'Aucourt, eu o să-mi lepăd nădragii; trebuie ca, de ambele părţi, bucile să fie-n largul lor pentru ceremonia pe care o vom îndeplini.» Apoi, de îndată ce văzu că-i dădusem ascultare: «Ridică-ţi, continuă el, cămăşuţa sub corset şi lasă-mi funduleţul gol-goluţ… Culcă-te pe pat.» Atunci, se aşează pe-un scaun şi se-apucă încă o dată să-mi mângâie bucile, a căror privelişte îmi părea că-i ia minţile de plăcere. Preţ de-o clipă, le desfăcu şi-i simţii limba cum pătrunde în adâncuri ca să cerceteze, spunea el, fără urmă de-ndoială dacă era adevărat că găina avea chef să se ouă: acestea sunt chiar cuvintele lui. Totuşi, eu nu-l atingeam; de unul singur, îşi hâţâna uşurel micuţul mădular pe care îl scosesem la lumină. «Hai, copila mea, la treabă; căcatul e gata, l-am simţit, aminteşte-ţi să te caci încetişor şi s-aştepţi mereu să gat o bucată înainte de-a împinge o alta. Fapta mea durează mult, dar n-o grăbi. O pălmuţă peste buci o să-ţi dea de ştire când să înghioldeşti, dar s-o faci mereu cu amănuntul.» Aşezându-se în aşa fel încât să-i fie cât mai lesne cu putinţă s-ajungă la obiectul cultului său, îşi lipeşte gura şi-i lepăd aproape imediat o bucată de scrânjel gros ca un ouşor. El îl suge, îl suceşte şi răsuceşte de-o mie de ori în gură, îl mestecă, îl savurează şi, după vreo două sau trei minute, îl văd limpede cum înghite. Împing din nou: aceeaşi ceremonie şi, cum nevoia ce-o aveam era nemaipomenită, de zece ori la rând i se umple şi i se goleşte gura fără să pară nicicând că s-a săturat. «Gata, domnule, i-am spus eu la sfârşit; de-acum, degeaba aş împinge. — Da, zise el, micuţo, s-a gătat? Haide, prin urmare, trebuie să mă slobod, da, să mă slobod ştergând mândreţea asta de poponeţ. Oh! pe toţi dracii! ce de plăcere îmi mai dai! În viaţa mea n-am mâncat un căcat mai delicios, iată ce-o să spun eu lumii întregi. Dă-mi, dă-mi, îngeraşule, dă-mi curuleţul ca să ţi-l sug, ca să-l mai hăpăi.» Şi, vârându-şi limba până-n fundul fundului, făcându-și singur laba, libertinul îşi răspândeşte sămânţa pe picioarele mele, nu fără o grămadă de cuvinte murdare şi sudălmi, trebuincioase, pe

cât mi s-a părut, împlinirii extazului său.

După ce sfârşi, se aşează, mă puse lângă el şi, privindu-mă cu drag, mă întrebă dacă nu mi se luase de viaţa de bordel şi dacă nu mi-ar plăcea să-mi găsesc pe cineva care să binevoiască să mă scoată de-acolo. Văzându-l prins, făcui nazuri şi, ca să nu intru într-un amănunt care n-ar avea niciun farmec pentru domniile voastre, după o oră de vorbit, mă lăsai convinsă şi se hotărî că, chiar de-a doua zi, o să merg să trăiesc la el acasă, cu douăzeci de ludovici pe lună şi mâncare; că, el fiind văduv, voi putea, nesupărată de nimeni, să şed într-un mezanin din conacul lui; că, acolo, o să am o fată-n casă slujnică şi societatea a trei prieteni de-ai lui şi-a ibovnicelor acestora, cu care se-ntâlnea pentru ospeţe libertine de patru ori pe săptămână, când la unul, când la altul; că n-o să am altă treabă decât să mănânc mult şi numai ce-o să-mi dea el, pentru că, făcând ceea ce făcea, de căpetenie era să mă hrănească după voia lui, să mănânc mult, cum ziceam, să dorm bine doar ca să mistui mai uşor, să-mi fac o clismă în fiecare lună şi să mă cac de două ori pe zi în gura lui; că numărul acesta nu trebuia să mă sperie pentru că, îmbuibându-mă cu de-ale gurii aşa cum avea de gând să facă, poate c-o să simt nevoia să mă uşurez nu de două, ci chiar de trei ori pe zi. Sameşul, ca prim zălog al târgului, îmi dădu un diamant grozav de drăguţ, mă îmbrăţişa, îmi spuse să-mi închei socotelile cu madama Fournier şi să fiu gata a doua zi de dimineaţă, când avea să vină să mă ia chiar el. Îmi luai în curând rămas-bun; inimii mele nu-i părea rău după nimic, căci nu cunoştea arta de-a pune suflet, dar desfătărilor mele avea să le lipsească Eugénie, de care mă legasem de vreo şase luni într-un mod foarte intim, şi plecai. D'Aucourt îmi făcu o minunată primire şi chiar el mă duse într-un apartament foarte frumos care avea să-mi fie locuinţă, unde în scurtă vreme mă simţii în largul meu. Eram osândită să mănânc patru mese pe zi, din care se scoteau nespus de multe lucruri ce mi-ar fi fost totuşi tare pe plac, ca peştele, scoicile, sărăturile, ouăle şi laptele; însă, de altfel, eram aşa de bine despăgubită, că aş fi fost cu-adevărat năzuroasă de m-aş fi plâns. De obicei, mă îmbuibam cu grozav de multă carne albă de păsăret şi de vânat fără oase, gătită-n toate felurile, cu puţină carne de la măcelar, fără strop de grăsime, iar pâine şi

fructe primeam foarte rar[215]. Trebuia să mă înfrupt din toate soiurile acestea de carne chiar şi dimineaţa la dejun şi seara la gustare; la orele acelea, mi-erau aduse fără pâine şi, încetul cu încetul, d'Aucourt m-a rugat să mă înfrânez cu totul, astfel încât, pe la sfârşit, nu mă mai atingeam de ele, aşa cum nu mai mâncam nici fierturi. Din acest regim, după cum prevăzuse el, ieşeau două scârne pe zi, foarte gingaşe, foarte moi şi, potrivit spuselor lui, cu cel mai ales gust, care nu s-ar putea potrivi dintr-o mâncare obişnuită; şi trebuia să-l crezi pe cuvânt, căci era un cunoscător. Totul se întâmpla la trezire şi la culcare. Amănuntele erau, în mare, aidoma cu-acelea pe care vi le-am povestit: începea întotdeauna prin a-mi suge îndelung gura, pe care trebuia să i-o înfăţişez, mereu în starea ei normală şi fără s-o spăl vreodată; iar după, nu mi-era permis să mi-o clătesc. De altfel, nu se slobozea de fiecare dată. Rânduială noastră nu cerea niciun fel de statornicie din partea lui: d'Aucourt mă ţinea la el acasă ca pe-un fel preferat de mâncare, ca pe bucăţica nelipsită de pe masă[216], dar nu-nsemna că, numai pentru atâta lucru, nu se ducea să se distreze şi pe altundeva. Trecuseră două zile de la sosirea mea, când tovarăşii săi de desfrâu veniră să supeze şi, cum fiecare dintre cei trei oferea în ceea ce priveşte năravul pe care-l cercetăm un soi deosebit de patimă, deşi c-un miez asemenea, îmi veţi îngădui, domnilor, ca, trebuind eu să împlinesc numărul din culegerea noastră, să mă opresc un pic asupra ciudăţeniilor la care se dedau ei. Mesenii îşi făcură apariţia. Primul era un bătrân consilier la Parlament, de vreo şaizeci de ani, care se numea d'Erville; ibovnică îi era o femeie de vreo patruzeci, nespus de frumoasă şi care n-avea niciun alt cusur în afara faptul că era cam durdulie; i se spunea doamna du Cange. Al doilea era un militar în rezervă, pe la vreo patruzeci şi cinci, cincizeci de ani, pe care-l chema Desprès; ţiitoarea lui era o tânără tare drăguţă de douăzeci şi şase de ani, blondă şi cu cel mai frumos trup cu putinţă; Marianne era numele ei. Cel de-al treilea era un bătrân abate de şaizeci de ani, căruia i se spunea Du Coudrais şi a cărui iubită era un băieţandru de şaisprezece ani[217], mândru ca lumina zilei şi despre care el spunea că-i este nepot. Masa fu pusă în mezaninele unde locuiam şi eu. Ospăţul fu pe cât de vesel, pe-atât de gingaş şi am băgat de seamă că domnişoara

şi copilandrul ţineau aproape acelaşi regim ca şi mine. Firile se dezvăluiră în timpul supeului. Era cu neputinţă să fii mai destrăbălat decât d'Erville; ochii, cuvintele, gesturile, totul vestea dezmăţul, totul zugrăvea libertinajul. Desprès părea ceva mai cu sânge rece, dar tot desfrâul era sufletul vieţii lui. Cât despre abate, era cel mai mândru ateu din câţi se pot vedea: hulă îi ţâşnea de pe buze la fiecare vorbă. În ceea ce le priveşte pe domnişoare, făceau ca şi amanţii lor, erau gureşe nevoie mare şi totuşi într-un mod destul de plăcut. Tânărul îmi păru pe cât de frumos, pe-atât de tâmp, iar doamna du Cange, care îmi dădu impresia că băieţaşul îi picase cu tronc, degeaba-i arunca din când în când priviri drăgăstoase, că el nici nu le băga de seamă. Orice bună-cuviinţă se pierdu la desert, iar cuvintele deveniră la fel de scârbavnice ca şi faptele. D'Erville îl lăudă pe d'Aucourt pentru noua lui găselniţă şi-l întrebă dacă am un cur frumos şi dacă mă cac bine. «Pe toţi dracii! îi zise sameşul meu, n-o să ţină decât de tine ca s-o afli; ştii prea bine că, între noi, toate bunurile sunt obşteşti şi că ne-mprumutăm la fel de bucuroşi ibovnicele ori pungile. — Ah! la naiba! zise d'Erville, accept.» Şi apucându-mă de-ndată de mână, îmi propuse să trecem într-un cabinet. Cum şovăiam, madama du Cange îmi spuse cu neruşinare: «Haide, haide, domnişoară, fără nazuri aici; răstimp, o să am eu grijă de iubitul dumitale.» Şi pentru că d'Aucourt, pe care-l întrebai din priviri, îmi făcu un semn de consimţire, îl urmai pe bătrânul consilier. El, dar şi următorii doi vor fi aceia, domnilor, care vă vor oferi acum cele trei episoade ale năravului pe care îl dezbatem şi care trebuie să formeze cea mai bună parte a istorisirii mele din seara aceasta.

De cum mă trezii singură cu el, înfierbântat rău de tot de aburii lui Bacchus, d'Erville mă şi pupă pe gură cu nemaipomenită înflăcărare şi-mi zvârli vreo trei sau patru sughiţuri cu iz de vin de Aï[218] care voiră să mă facă să dau afară pe gură nişte lucruri pe care, nu peste multă vreme, păru să aibă mare chef să le vadă ieşind dintr-altă parte, îmi sumese poalele, îmi privi dosul cu toată lubricitatea unui libertin inveterat şi-apoi îmi spuse că nu se miră de alegerea lui d'Aucourt, căci aveam unul dintre cele mai mândre cururi din Paris. Mă rugă să încep cu câteva pârţuri şi, după ce primi vreo jumătate de duzină, se apucă din nou să-mi mozolească

gura, pipăindu-mă şi desfăcându-mi tare bucile. «Îţi vine cheful? mă întrebă. — Mi-a venit cu totul, îi răspunsei. — Ei bine, frumoasă copilă, îmi zise el, cacă-te în farfuria aceasta.» Şi, în acest scop, adusese una albă din porţelan, pe care o ţinu pe când eu mă scremeam, iar el se uita cu mare atenţie cum iese scrânjelul din găoază, spectacol delicios care, după vorbele lui, îl îmbăta de plăcere. De îndată ce-am făcut, luă înapoi farfuria, trase cu încântare în piept mireasma voluptoaselor bucate pe care le conţinea, pipăi, pupă, amuşină scrânjelul, iar apoi, spunându-mi că nu mai poate şi că lubricitatea îi lua minţile în faţa priveliştii unui că-cat mai delicios decât toţi aceia pe care-i văzuse de când era el pe lume, mă rugă să-i sug puia. Deşi lucrul acesta n-avea nimic care să-mi provoace cine ştie ce plăcere, teama de-a nu-l supăra pe d'Aucourt nesupunându-mă prietenului său mă făcu să accept totul. Se puse într-un fotoliu, cu farfuria aşezată pe-o masă din apropiere, pe care se şi-ntinse pe jumătate, şi cu nasul în căcat; îşi răşchira picioarele, eu şezui pe-un scăunel mai mic, chiar lângă el, şi, scoţându-i din prohab o părere de pulă de-a dreptul leşinată în loc de-un vâjgălău adevărat, mă apucai, în ciuda silei, să sug încetişor frumoasele moaşte, nădăjduind c-o să mi se-nvârtoşeze niţel în gură: mă înşelam. De îndată ce-l luai în primire, libertinul se-apucă de lucru; mai degrabă hăpăi decât mancă drăguţul şi proaspătul ouşor pe care tocmai i-l făcusem: o treabă ce-i luă trei minute, timp în care întinderile, mişcările, răsucelile lui îmi vestiră una dintre cele mai înflăcărate şi mai grăitoare voluptăţi. Se chinui însă degeaba, nimic nu se sculă, iar pula-i mică şi netrebnică, după ce mi s-a jeluit de-obidă în gură, dădu înapoi mai ruşinată ca nicicând şi-l lăsă pe stăpânul ei aşa, abătut, neajutorat, sfârşit, nefericit deznodământ al marilor desfătări.

Ne-am întors. «Ah! să-l ia dracu' pe Dumnezeu, zise consilierul; n-am văzut niciodată pe nimeni căcându-se aşa.» La înapoierea noastră, acolo nu se-aflau decât abatele şi nepotul său şi, cum îşi vedeau de ale lor, pot să vă spun pe larg tot ce făceau. Degeaba îşi schimbau ibovnicele între ei, du Coudrais, mulţumit de-a lui, nu lua niciodată o alta şi n-o dădea nicicând pe-a sa. I-ar fi fost peste putinţă, mi se spuse, să se distreze cu vreo femeie: era singura deosebire dintre el şi d'Aucourt: De altfel, la fel de priceput era şi-n această

ceremonie, căci, atunci când ne făcurăm apariţia, tânărul era sprijinit de-un pat, arătându-şi curul iubitului său unchi care, în genunchi în faţa acestuia, primea cu dragoste în gură şi înghiţea treptat, pe când îşi freca de unul singur o pulă mică de tot pe care o văzurăm atârnându-i între coapse. Abatele se slobozi în ciuda faptului că eram de faţă, juruindu-se că băiatul se căca din ce în ce mai bine de la o zi la alta.

Marianne şi d'Aucourt, care se distrau împreună, se întoarseră şi ei în curând, urmaţi fiind de Desprès şi du Cange care, după cum spuneau, nu făcuseră decât să-şi piardă vremea cu fleacuri aşteptându-mă. «Pentru că, zise Desprès, ea şi cu mine ne cunoaştem de multă vreme, pe când dumneata, frumoasa mea regină, văzându-te eu pentru întâia oară, îmi inspiri cea mai arzătoare dorinţă de-a mă desfăta cu tine. — Dar, domnule, îi răspunsei, domnul consilier a luat tot; nu mai am ce să vă dăruiesc. — Ei bine, îmi spuse el râzând, eu nu-ţi cer nimic, căci eu voi fi acela care va oferi totul; n-am nevoie decât de degetele dumitale.» Curioasă să văd ce-nsemna taina[219] aceasta, îl urmez şi, de îndată ce suntem doar noi doi, îmi cere să-i dau, doar un minut, poponeţul la pupat. I-l ofer şi, după ce-mi suge de două sau trei ori găurica, îşi desface nădragii şi-mi cere să-i înapoiez ce tocmai mi-a dăruit. Poziţia în care se-aşezase mă făcea să bănuiesc ceva; era de-a călare pe un scaun, ţinându-se de buci şi având dedesubt un vas gata să primească totul. Date fiind acestea, văzându-l gata să îndeplinească de unul singur trebuşoara, îl întrebai ce nevoie mai avea să-i pup eu curul. «Cea mai mare, surato, îmi răspunse el, căci curul meu, cel mai năzuros dintre toate cururile, nu se cacă decât dacă este pupat.» Mă supun, dar fără să m-avânt orbeşte, iar el, băgând de seamă: «Mai aproape, la dracu'! mai aproape, domnişoară, îmi zise el poruncitor. Să nu-mi spui că ţi-e frică de-un pic de că-cat?» În sfârşit, din bunăvoinţă, îmi dusei buzele până-n preajma găoazei; dar nici nu le-a simţit bine, c-a şi dat pe-afară, iar izbucnirea a fost aşa de violentă, încât unul dintre obrajii mei fu cu totul mânjit. N-avu nevoie decât de-o singură ţâşnitură ca să umple vasul; în viaţa mea n-am văzut un asemenea căcat: doar el şi numai el de-abia de încăpea într-o salatieră foarte adâncă. Bărbatul nostru o înhaţă, se întinde cu ea pe marginea patului, îmi pune dinaintea ochilor curul plin de

scârnă şi-mi porunceşte să i-l frec în timp ce el o să-şi îndese iute-n măruntaie ceea ce tocmai a dat afară. Oricât de murdar era curul acesta, a trebuit să mă supun. Fără îndoială că ibovnica lui o face, mi-am zis; nu trebuie să fiu mai năzuroasă decât ea. Îmi vâr trei degete în scârbavnica găoaza ce mi se arată; omul nostru e-n al nouălea cer, se-aruncă în propria lui scârnă, se bălăceşte-n ea, o mănâncă, cu una dintre mâini ţine vasul, cu cealaltă hâţână o pulă care s-anunţă tare maiestuoasă între coapsele lui. Totuşi, pun şi mai multă râvnă şi izbândesc; îmi dau seama după cum strânge din cur că muşchii erectili sunt gata să arunce sămânţa; nu mă tulbur defel, vasul se goleşte, iar bărbatul meu se sloboade.

La întoarcerea în salon, l-am găsit pe nestatornicul meu d'Aucourt cu frumoasa Marianne. Pungaşul şi le îndesase pe-amândouă. Nu-i mai rămânea decât pajul care, după părerea mea, i-ar fi fost la fel de mult pe plac, dacă gelosul abate ar fi fost de acord să i-l dea. Când toată lumea se adună, vorbiră să se dezbrace şi să ne dedăm cu toţii, unii în faţa altora, la câteva ciudăţenii mai de soi. Fui tare mulţumită de-aşa plan, pentru că avea să-mi îngăduie să văd trupul Mariannei pe care tare mai pofteam să-l văd mai îndeaproape. Era delicios, tare, alb, mândru, iar poponeţul ei, pe care-l frământai de vreo două sau trei ori glumind, îmi păru o adevărată capodoperă. «La ce vă foloseşte o fată aşa de drăguţă, i-am zis eu lui Desprès, pentru plăcerea pe care bag de seamă c-o îndrăgiţi? — Ah! îmi spuse el, dumneata nu ne cunoşti toate misterele.» îmi fu peste putinţă să aflu mai multe şi, deşi am trăit mai bine de-un an cu ei, niciunul, nici cealaltă n-a vrut defel să mă dumirească, aşa că n-am ştiut niciodată restul tainicelor învoieli ce-i legau, dar care, de orice fel vor fi fost, tot ne îngăduie să privim năravul pe care ibovnicul ei şi-l satisfăcea cu mine ca pe-o patimă întreagă şi demnă în toate privinţele să aibă un loc printre istorisirile noastre. De altfel, ceea ce putea să existe între ei n-avea cum să fie decât episodic[220] şi, neîndoios, a fost sau va fi povestit în serile noastre. După câteva dezmăţuri destul de necuviincioase, câteva pârţuri, alte câteva rămăşiţe de căcaţi, multă vorbărie şi mari nelegiuiri din partea abatelui care, rostindu-le, părea să simtă una dintre cele mai desăvârşite desfătări ale sale, ne-am îmbrăcat la loc şi fiecare se duse la culcare. A doua zi de

dimineaţă, îmi făcui ca de obicei apariţia la trezirea lui d'Aucourt, fără să ne învinuim în vreun fel pentru micile noastre nestatornicii din ajun. Îmi spuse că, după mine, nu cunoştea nicio altă fată care să se cace mai bine decât Marianne. Îi pusei câteva întrebări despre ce făcea ea cu un ibovnic care se mulţumea aşa de bine cu el însuşi, dar îmi zise că era un secret pe care niciunul, nici cealaltă nu voise vreodată să-l dezvăluie. Şi ne reluarăm, amantul meu şi cu mine, obişnuita viaţă. Nu eram într-atât de încuiată în casa lui d'Aucourt, încât să nu mi se îngăduie să ies din când în când. Avea încredere deplină, spunea el, în cinstea mea; trebuie că vedeam primejdia în care l-aş fi pus stricându-mi sănătatea, aşa că mă lăsa să fac ce vreau. Aşadar, îi păstrai credinţă şi cinstire[221] în ceea ce privea această sănătate de care se-ngrijea cu-atâta egoism, dar, în rest, crezui că-mi este îngăduit să fac tot ceea ce avea să-mi aducă bani. Şi, prin urmare, cerută fiind cu-nsufleţire de madama Fournier să mă duc acolo la nişte partide, mă dedai la toate acelea în care îmi puse deoparte un câştig cinstit. Nu mai eram curva casei: eram o domnişoară întreţinută de un sameş care, pentru a-i face un hatâr, binevoia să vină să petreacă un ceas la ea… Judecaţi şi domniile voastre cum se plătea aşa ceva. Şi tocmai în timpul acestor trecătoare trădări îl întâlnii pe noul iubitor de căcat despre care am să vă dau seamă."

"O clipă, spuse episcopul; n-am vrut să-ţi tai vorba până ce nu vei fi ajuns într-un loc unde să-ţi tragi sufletul, dar pentru că iată-te aici, lămureşte-ne, rogu-te, două sau trei lucruri hotărâtoare pentru această din urmă parte. Când vă dedaţi orgiilor după acele desfătări singuratice, abatele care, până atunci, nu-şi mângâiase decât creţarul, l-a înşelat el oare şi te-a pipăit, iar ceilalţi şi-au trădat cumva ibovnicele pentru a-l dezmierda pe băieţandru? — Monseniore, zise Duclos, abatele nu şi-a părăsit niciodată copilandrul; de-abia de ne-a învrednicit cu câteva priviri, deşi eram toate goale şi la îndemână. S-a desfătat însă cu bucile lui d'Aucourt, Desprès şi d'Erville; le-a mozolit, le-a lins; d'Aucourt şi d'Erville i se căcară-n gură, iar el a înghiţit mai bine de jumătate din scârna lor. Dar de femei nici că s-a atins. Nu aşa s-a întâmplat cu ceilalţi trei prieteni, în ceea ce-l priveşte pe tânărul său

creţar; îl pupară, îi lipăiră gaura curului, iar Desprès se închise singur cu el pentru nu ştiu care faptă.

— Bun, zise episcopul, vezi prea bine că n-ai spus totul şi că aceasta, pe care nu ne-ai povestit-o, formează o patimă în plus, căci oferă imaginea năravului unui bărbat care îi pune pe alţi bărbaţi, deşi tare bătrâni, să i se cace în gură. — E-adevărat, monseniore, zise Duclos; mă faceţi să-mi dau şi mai abitir seama de greşeala mea, dar nu-s defel mâhnită din această pricină, căci, astfel, iată-mi seara sfârşită şi pentru că, oricum, s-a întins deja prea mult. O anumită bătaie pe care-o s-o auzim m-ar fi încredinţat că n-aş fi avut cum să termin seara cu istorisirea de care voiam să m-apuc şi, de nu vă e cu supărare, o s-o lăsăm pe mâine.”

Într-adevăr, ceasul bătu şi, cum nimeni nu se slobozise toată seara, iar toate pulile erau totuşi foarte pe sus, se duseră să mănânce făgăduindu-şi c-o să-şi scoată pârleala la orgii. Dar ducele n-avu cum s-ajungă aşa de departe şi, poruncindu-i Sophiei să vină să-i arate bucile, o puse pe frumoasa copilă să se cace şi-i înghiţi căcatul în chip de desert. Durcet, episcopul şi Curval, toţi la fel de prinşi, le porunciră câtorva să facă acelaşi lucru, unul lui Hyacinthe, cel de-al doilea lui Céladon, iar cel de-al treilea lui Adonis. Acesta din urmă, neputând nicidecum să-i facă pe voie, fu trecut în nenorocitul catastif, iar Curval, suduind ca un blestemat, se răzbună pe curul Thérèsei, care-i lepădă pe nepusă masă scrânjelul cel mai fără de cusur cu putinţă. Orgiile fură libertine, iar Durcet, renunţând la scârnele feciorelnice, spuse că, în seara aceea, nu râvnea decât la căcaţii celor trei vechi prieteni. Îi făcură pe plac, iar micul destrăbălat se slobozi ca un armăsar, hăpăind scârna lui Curval. Noaptea veni s-aştearnă puţină linişte peste atâta necumpătare şi să le redea libertinilor noştri şi poftele, şi puterile.

A TREISPREZECEA ZI

Preşedintele, care se culca în noaptea aceea cu fiică-sa Adélaïde şi care se distrase cu ea până-n clipa când îl luă primul somn, o izgonise pe-o saltea, pusă pe jos lângă pat, pentru a-i face loc lui Fanchon pe care tot mai voia s-o aibă alături când lubricitatea îl trezea, ceea ce i se întâmpla aproape în fiecare noapte. Pe la orele trei, se scula tresărind, ocăra şi hulea ca un scelerat, îl apuca atunci un fel de furie deşănţată care, uneori, devenea primejdioasă. Iată de ce, în acel moment, îi plăcea s-o aibă lângă el pe bătrâna Fanchon, pentru că ea aflase cel mai bine arta de a-l linişti, fie oferindu-i-se, fie aducându-i de îndată vreunul dintre supuşii care dormeau în odaia lui. În noaptea aceea, preşedintele, care-şi aminti brusc de câteva mârşăvii pe care le făcuse cu fiică-sa pe când aţipea, o ceru încă o dată ca s-o ia de la capăt, dar ea nu mai era acolo. Vă daţi seama ce tulburare şi ce zarvă iscă numaidecât un asemenea eveniment. Curval se scoală ca turbat, o cere pe fie-sa; porunceşte să se-aprindă lumânările, să fie căutată, să se scotocească peste tot, însă parcă intrase în pământ. Prima mişcare a fost să se ducă în apartamentul fetelor; sunt vizitate toate paturile, iar interesanta Adélaïde este, în sfârşit, găsită, aşezată într-o ţinută uşoară lângă acela al Sophiei. Cele două fermecătoare

copile, pe care le unea o fire la fel de blajină, o cuviosie, nişte sentimente de virtute, candoare şi blândeţe întru totul asemenea, prinseseră mult drag una de cealaltă şi se alinau reciproc pentru cumplita soartă ce le copleşea. Până atunci, nimeni nu bănuise nimic, dar ceea ce urmă dezvălui că nu era pentru prima oară când se întâmpla aşa ceva şi se află că cea mai mare încuraja cele mai frumoase simţăminte ale celeilalte, că mai ales o sfătuia să nu se îndepărteze de dreapta credinţă şi de îndatoririle faţă de-un Dumnezeu care le va răsplăti într-o bună zi pentru toate suferinţele. II las pe cititor să-şi dea singur seama de furia şi ieşirile lui Curval când o descoperi acolo pe frumoasa misionară. O apucă de păr şi, acoperind-o de ocări, o târî până-n odaia lui, unde o legă de stâlpul patului şi o lăsă până a doua zi de dimineaţă ca să se gândească la sminteala ei. Şi pentru că fiecare fârtat veni în goană să vadă scena, e uşor să ne închipuim cu câtă grabă le trecu preşedintele pe cele două păcătoase în catastiful cu pedepse. Ducele era de părere să li se dea pe loc osânda, iar cea pe care o propunea nu era deloc blândă; dar pentru că episcopul se împotrivi cu multă dreptate la ceea ce voia el să facă, Durcet se mulţumi să le scrie în carte. Nu aveau cum să se ia de bătrâne. În seara aceea, domnii le puseră pe toate să doarmă în odăile lor. Fapt care lămuri, prin urmare, acest neajuns al rânduielii şi, pe viitor, făcură în aşa fel încât, nedezminţit, cel puţin o bătrână să rămână la fete, iar alta, la băieţi. Se duseră din nou la culcare, iar Curval, cu şi mai multă cruzime necuviincios din pricina mâniei, îi făcu fiică-sii nişte lucruri pe care nu le putem deocamdată spune, dar care, grăbindu-i slobozirea, îl ajutară măcar să doarmă liniştit. A doua zi, puicuţele erau atât de înspăimântate, că nu găsiră nicio delincventă, ci doar la băieţi pe micuţul Narcisse căruia Curval îi interzisese, încă din ajun, să se şteargă la cur, pentru că voia să-l aibă plin de căcat la cafeaua pe care copilul trebuia s-o servească în ziua aceea, dar care, din nefericire, uitând porunca, îşi curăţase creţul cu cea mai mare grijă. Degeaba zise el că greşeala-i putea fi îndreptată, din moment ce-avea mare chef să se cace, i se spuse să se ţină şi că tot o să fie trecut în nenorocitul catastif; ceremonie pe care înfricoşătorul Durcet o şi împlini chiar sub ochii lui, făcându-l să simtă toată grozăvia greşelii sale şi arătându-i că, poate,

nici n-ar fi nevoie de mai mult ca domnul preşedinte să nu se sloboade. Constance, pe care n-o mai supărau în această privinţă din pricina stării sale, Desgranges şi Sparge-buci fură singurii care primiră îngăduirea de-a merge la capelă, iar celorlalţi li se porunci să se păstreze pentru seară. Evenimentul nopţii fu discuţia de la dineu; glumiră pe seama preşedintelui că-şi lăsa aşa puicuţele să-i zboare din cuşcă; şampania îi redă veselia şi se duseră cu toţii la cafele. Narcisse şi Céladon, Zelmire şi Sophie le serviră. Cea din urmă era tare ruşinată; fu întrebată de câte ori se mai întâmplase, ea răspunse că nu era decât a doua oară şi că doamna de Durcet îi dădea nişte sfaturi aşa de bune, că ar fi fost, într-adevăr, nedrept să fie osândite amândouă. Preşedintele o încredinţa că ceea ce numea ea sfaturi bune erau, de fapt, foarte proaste pentru situaţia în care se afla şi că pioşenia pe care i-o băga în cap n-o s-o ajute decât să-şi ia câte-o pedeapsă în fiecare zi; că nu trebuia să aibă, acolo unde se afla, alţi stăpâni şi alţi dumnezei decât cei trei confraţi ai lui şi nicio altă religie decât aceea de a-i sluji şi de-a le da orbeşte ascultare. Şi, tot dojenind-o, o puse să îngenuncheze între picioarele lui şi-i porunci să-i sugă pula, ceea ce biata şi nefericita copilă, tremurând ca varga, şi făcu. Ducele, susţinător împătimit al futaiurilor între coapse şi-n lipsă de-altceva mai bun, şi-o înşira pe vâjgălău pe Zelmire, cerându-i să i se cace-n palmă şi înghiţind pe măsură ce primea, iar toate acestea în timp ce Durcet lua muie de la Céladon şi episcopul îl poftea pe Narcisse să se cace. Se dedară la câteva minute de odihnă şi, trecând fiecare la locul cuvenit din salonul de istorisiri, Duclos îşi reluă astfel firul povestirii:

“Galantul octogenar căruia mă hărăzea madama Fournier era, domnilor, un om de vază, bondoc, grăsun şi cu o faţă tare urâtă. El puse un vas între noi doi, ne aşezarăm spate în spate, ne căcarăm în acelaşi timp, el înhaţă oala, cu degetele amestecă cei doi căcaţi şi-i înghite pe amândoi, în timp ce eu iau muie. Nici că s-a uitat la curul meu. Nu l-a pupat deloc, dar extazul tot i-a fost plin de înflăcărare; tropăi, sudui tot hăpăind şi slobozindu-se, iar apoi plecă dându-mi patru ludovici pentru această ciudată ceremonie.

Totuşi, sameşul îmi dovedea în fiecare zi tot mai multă încredere şi prietenie, iar această încredere, pe care i-am înşelat-o fără prea mare zăbavă, deveni în curând pricina veşnicei noastre despărţiri. Într-o zi când mă lăsase singură în cabinetul lui, băgai de seamă că, înainte de-a ieşi, îşi umple punga dintr-un sertar foarte mare şi plin ochi de aur. Oh! ce pradă, mi-am zis. Şi, pentru că, din chiar această clipă, îmi trecu prin minte să pun mâna pe întreaga sumă, am urmărit cu cea mai mare grijă tot ceea ce putea să mă facă stăpână pe ea. D'Aucourt nu zăvora defel acest sertar, dar lua cu el cheia de la cabinet şi, văzând eu că uşa şi broasca nu erau foarte zdravene, îmi închipuii că n-o să mă chinuiesc prea mult ca să le sparg, şi pe una, şi pe cealaltă. Mulţumită fiind de plan, nu mai avui altă treabă decât să pândesc cu zel prima zi în care d'Aucourt avea să lipsească din zori până-n înserat, cum i se întâmpla de două ori pe săptămână, zi de bacanală aparte la care se ducea cu Desprès şi abatele pentru nişte lucruri pe care doamna Desgranges poate c-o să vi le spună, dar care nu ţin de priceperea mea. Clipa aceasta favorabilă veni în curând. În ziua aceea, valeţii, la fel de libertini ca şi stăpânii lor, se duceau neabătut la partidele lor, aşa că mă trezii aproape singură în toată casa. Arzând de nerăbdare să-mi îndeplinesc planul, mă duc de-ndată la uşa cabinetului, o dau în lături cu un pumn, mă năpustesc la sertar, găsesc cheia în broască: lucru pe care-l ştiam. Iau tot ce găsesc; erau acolo nu mai puţin de trei mii de ludovici. Îmi umplu buzunarele, cotrobăiesc şi prin celelalte sertare; văd un sipeţel plin de giuvaericale, pun laba pe el; dar ce-am găsit în celelalte sertare ale faimosului scrin!... Fericitule d'Aucourt! Ce noroc pe capul tău că nimeni altcineva nu ţi-a descoperit nesăbuinţa! Tot ce pot să vă spun, domnilor, e că aveai cu ce să-l osândeşti la trasul pe roată. În afara lămuritelor şi grăitoarelor răvaşe pe care Desprès şi abatele i le trimiteau despre tainicele lor bacanale, găseai acolo toate uneltele[222] ce puteau sluji acestor mârşăvii... Dar mă opresc; îngrădirile pe care mi le-aţi hotărât mă împiedică să vă spun mai multe, iar madama Desgranges vă va dumiri în această privinţă. Cât despre mine, după ce-am furat, am luat-o la sănătoasa cutremurându-mă în sinea mea de toate primejdiile care, poate, mă pândiseră în preajma unor asemenea sceleraţi. M-

am dus la Londra şi, cum şederea mea în acest oraş unde am trăit şase luni pe picior mare nu v-ar oferi, domnilor, niciunul dintre amănuntele care, singure, vă interesează, o să-mi îngăduiţi să trec uşor de-această parte a evenimentelor vieţii mele. La Paris, nu păstrasem legătura decât cu madama Fournier şi, pentru că ea mă vesti de tămbălăul pe care îl stârnea sameşul din pricina nenorocitului furtişag, mă hotărâi, într-un sfârşit, să-l fac să tacă, scriindu-i scurt că aceea care găsise banii mai găsise şi altceva şi că, dacă se gândea să mă urmărească mai departe, eu n-aveam nimic împotrivă, dar că, la acelaşi judecător în faţa căruia am să las ce se afla în sertarele mici, o să-l chem să lepede ce se afla în cele mari. Bărbatul nostru tăcu dintr-o dată şi cum, şase luni mai târziu, dezmăţul lor în trei ieşi la iveală, iar ei fugiră la rândul lor în ţară străină, nemaiavând de ce să mă tem, m-am întors la Paris, dar, trebuie oare să vă mărturisesc cât de urât m-am purtat, domnilor? la întoarcere eram la fel de nevoiaşă ca la plecare şi încă într-atât, c-am fost silită să mă pun iar în slujba madamei Fournier. Cum n-aveam decât douăzeci şi trei de ani, aventurile nu mă ocoliră. Le voi da uitării pe-acelea care nu ne privesc şi mă voi îndeletnici, de vă va fi pe plac, domnilor, doar cu acelea despre care ştiu că vă frământă întrucâtva acum.

Nu trecuse nicio săptămână de când mă întorsesem că, în apartamentul hărăzit plăcerilor, aduseră un hârdău plin ochi cu căcat. Adonisul meu soseşte; este un sfânt om al bisericii, dar atât de plictisit de-asemenea desfătări, încât nu mai putea să se aţâţe decât prin ne-cumpătarea pe care am s-o zugrăvesc. Intră; eu eram goală puşcă. Se uită preţ de-o clipă la bucile mele, apoi, după ce le-a atins cu destulă grosolănie, îmi spune să-l dezbrac şi să-l ajut să intre în hârdău. Îl despoi, îl sprijin, porcul bătrân se-aşază unde-i e locul, printr-o găurică pregătită dinainte scoate, într-o clipită, o pulă aproape sculată şi-mi porunceşte să i-o frec în ciuda scârnăviilor şi a ororilor ce-o acoperă. M-apuc de treabă, el îşi scufundă capul în hârdău, se bălăceşte, înghite, urlă, se sloboade şi, de acolo, se-aruncă drept într-o scăldătoare unde se lasă în mâinile unor slujnicuţe ale casei care, amândouă, îl curăţară un sfert de ceas.

Un altul îşi făcu apariţia nu după mult timp. Trecuseră opt

zile de când mă tot căcam şi pişam într-un vas păzit cu grijă; răgazul acesta era trebuincios pentru ca scârna să fie taman aşa cum o poftea libertinul nostru. Era un bărbat de vreo treizeci şi cinci de ani şi pe care-l bănui că se-ndeletniceşte cu banii. De cum intră, mă şi întreabă unde-i oala; i-o arăt, el o adulmecă: «Te pui chezaşă, îmi spuse el, că e făcut în opt zile? — Pot să-mi pun şi capul, domnule, i-am răspuns, uitaţi-vă c-aproape a prins mucegai. — Ooo! aşa-mi şi trebuie, zise el; pentru mine, nu poate niciodată să fie prea mucegăit. Arată-mi, rogu-te, continuă el, frumosul cur care-a căcat scârna asta.» I-l înfăţişez. «Haide, spuse el, aşază-mi-l drept înainte şi în aşa fel încât să-l pot avea în faţa ochilor pe când îi mănânc lucrarea.» Ne punem fiecare unde trebuie, el gustă, e-n extaz, se-nfundă şi mai adânc în ceea ce face şi hăpăieşte într-o clipă delicioasele bucate neîntrerupându-se decât ca să se uite la bucile mele, dar fără niciun alt soi de episod, căci nici măcar nu şi-a scos pula din nădragi.

O lună mai târziu, libertinul care ne veni nu voi să aibă de-a face decât cu însăşi madama Fournier. Şi ce obiect îşi alegea, Dumnezeule mare! Madama avea pe-atunci şaizeci şi opt de ani; un erizipel[223] îi mânca toată pielea şi opt dinţi putregăiţi care-i împodobeau gura o umpleau de-un miros aşa de puturos, că ţi-era cu neputinţă să-i vorbeşti de-aproape. Dar tocmai aceste cusururi îl încântau pe iubăreţul cu care avea să se îndeletnicească. Curioasă să văd o asemenea scenă, mă năpustii la găurică: adonisul era un doctor în vârstă şi totuşi mai tinerel decât ea. Nici n-o apucă bine, că o şi pupă preţ de-un sfert de ceas, iar apoi, arătându-i un cur hodorogit şi zbârcit care semăna cu ugerul unei vaci bătrâne, o pupă şi o suge cu nesaţ. Le sunt aduse o seringă şi trei butelcuţe de lichioruri; adeptul lui Esculap trimite, cu ajutorul seringii, banala băutură în măruntaiele acestei Iris[224]; ea primeşte şi păstrează; totuşi, doctorul nu-ncetează s-o mozolească, s-o lingă pe peste tot. «Ah, prietene, spuse în cele din urmă bătrâna mamaie[225], nu mai pot, nu mai pot! Pregăteşte-te, prietene, trebuie să vin.» învăţăcelul din Salerno[226] se pune în genunchi, scoate din izmene o cârpă neagră şi fleşcăită pe care o freacă cu patos; madama îi propteşte o ditamai netrebnica de bucă peste gură, împinge, medicul bea, vreun scrânjel se-amestecă fără-ndoială cu licoarea, totul trece,

libertinul se sloboade şi cade, beat mort, pe spate. Astfel, dezmăţatul îşi satisfăcea dintr-o dată două pasiuni: patima beţiei şi lubricitatea.”

„O clipă, spuse Durcet; de câte ori aud asemenea necumpătări, mi se scoală pula. Desgranges, continuă el, cred că ai un cur la fel cu-acela pe care Duclos ni l-a zugrăvit adineaori: vino să mi-l întinzi pe faţă.” Bătrâna codoaşa se supune. „Dă-i drumul, dă-i drumul! îi zice Durcet, al cărui glas părea înăbuşit sub gemenele acestea de-ngrozitoare buci. Dă-i drumul, bulangioaico! dacă nu curge, o să pice şi tot o să înghit.” Iar operaţia se încheie în timp ce episcopul face la fel cu Antinoüs, Curval cu Fanchon şi ducele cu Louison. Însă cei patru atleţi ai noştri, trecuţi prin ciur şi prin dârmon, se dedară la toate aceste necumpătări cu obişnuita lor nepăsare, iar cei patru căcaţi fură hăpăiţi fără ca, de nicăieri, să ţâşnească vreun stropuleţ de malahie.

„Haide, acuma termină, Duclos, zise ducele; dacă nu suntem mai liniştiţi, măcar suntem mai puţin nerăbdători şi mai în stare să te ascultăm.” – Vai, domnilor, spuse eroina noastră, ceea ce-mi rămâne de povestit în seara aceasta este, după părerea mea, mult prea simplu pentru halul în care vă văd. N-are importanţă, i-a venit rândul; şi trebuie să-şi aibă locul:

„Eroul aventurii era un bătrân brigadier din oştirile regelui. Trebuia să-l despoi în pielea goală, apoi să-l înfăşez ca pe-un copil; în această stare, eram nevoită să mă cac dinaintea-i într-o farfurie şi să-i dau să mănânce scârna cu vârful degetelor ca pe-o fiertură. Totul se face, libertinul nostru înghite pe nerăsuflate şi se sloboade în scutecele lui ţipând ca un bebeluş.”

„Păi, să ne folosim de nişte plozi, zise ducele, din moment ce-ai terminat cu o poveste de ţângăi. Fanny, continuă el, vino să mi te caci în gură şi nu uita să-mi sugi pula pe când îţi faci treaba, căci trebuie să mă slobod şi eu. — Facă-se voia ta, spuse episcopul. Apropie-te dară, Rosette; ai auzit porunca pe care a primit-o Fanny; să nu faci altfel. — Altă poruncă să n-ai

nici tu, îi zise Durcet lui Hébé, apropiindu-se şi el. — Trebuie să fii mereu în pas cu moda, spuse Curval. Augustine, ia-te după suratele tale şi fă cumva, copila mea, fă-mă să-ţi dau muie şi totodată să-ţi savurez căcatul.” Se puseră toţi pe treabă şi, de data aceasta, totul se slobozi; de pretutindeni se-auziră salve şi pârţuri căcăcioase, iar cum lubricitatea era satisfăcută, se duseră să-şi potolească şi pofta de mâncare. Însă, la orgii, fură mai năzuroşi şi-i trimiseră la culcare pe copii. Aceste delicioase ceasuri nu fură petrecute decât cu cei patru futăi de frunte, cele patru slujnice şi cele patru povestitoare. Se îmbătară crunt şi făptuiră nişte grozăvii de-o împuţiciune aşa de desăvârşită, că n-aş putea să le zugrăvesc fără să nedreptăţesc tablourile mai puţin libertine pe care le mai am încă de oferit cititorilor. Curval şi Durcet fură luaţi pe sus, căzuţi în nesimţire, dar ducele şi episcopul, cu minte la fel de limpede de parcă n-ar fi făcut nimic, se duseră să se dedea, în ce mai rămăsese din noapte, la obişnuitele lor voluptăţi.

A PAISPREZECEA ZI

În ziua aceea, îşi dădură seama că vremea înlesnea pe mai de-parte mârşavele planuri ale libertinilor noştri şi-i ascundea mai bine chiar decât prevederea lor de ochii întregului univers. Căzuse îngrozitor de multă de zăpadă care, umplând valea din împrejurimi, părea să le împiedice chiar şi pe fiarele sălbatice să se apropie de sălaşul celor patru sceleraţi ai noştri; căci, în ceea ce le priveşte pe fiinţele umane, nu cred că se mai afla vreuna care să poată îndrăzni s-ajungă până la ei. E greu de-nchipuit cum se slujeşte voluptatea de-aşa ocrotiri şi ce face un om când are putinţa de a-şi spune: „Sunt singur aici, mă aflu la capătul lumii[227], departe de toate privirile şi fără ca vreo creatură să poată în vreun fel să mă dibuie; jos frâiele, jos barierele”. Din acel moment, dorinţele se avântă cu o năvălnicie ce nu cunoaşte margini, iar nepedepsirea care le înlesneşte le adânceşte în chip delicios beţia. Acolo nu se mai află decât Dumnezeu şi conştiinţa: or, ce putere poate să aibă prima stavilă în ochii unui ateu ce este astfel cu trup şi suflet? Şi ce stăpânire poate avea conştiinţa asupra aceluia care s-a obişnuit într-atât să-şi învingă remuşcările, că îi devin aproape desfătări? Nenorocită turmă, lăsată-n seama colţului ucigaş al unor sceleraţi de aşa teapă, ce-ai mai fi tremurat dacă experienţa ce-ţi lipsea ţi-ar fi

îngăduit să ştii aceste! În ziua aceea se sărbătorea cea de-a doua săptămână; nu se-ndeletniciră decât cu celebrarea ei. Nunta ce trebuia să se facă era cea a lui Narcisse cu Hébé, dar cruzimea era că ambii miri se aflau în situaţia de-a fi pedepsiţi în aceeaşi seară. Astfel, din sânul plăcerilor himenului, erau nevoiţi să treacă la amărăciunile şcolii; ce necaz! Micul Narcisse, deloc sărac cu duhul, îşi vărsă amarul, dar tot se apucară de obişnuitele ceremonii. Episcopul ţinu slujba, îi uniră pe cei doi soţi şi le dădură voie să-şi facă, unul în faţa altuia şi-n ochii întregii lumi, tot ce vor pofti. Dar cine-ar fi crezut? Porunca era deja prea îngăduitoare, iar micuţul, care era tobă de carte, foarte încântat de înfăţişarea nevesticii sale şi neputând să-i vină altfel de hac, era cât pe-aici să-i ia fecioria cu degetele, de-ar fi fost lăsat s-o facă. Se împotriviră la ţanc, iar ducele, punând mâna pe mireasă, o futu pe dată între coapse, în timp ce episcopul îi făcea la fel mirelui. Cinară, ei fură primiţi la ospăţ şi, cum îi siliră să se-mbuibe, amândoi, când se sculară de la masă, căcându-se îi satisfăcură, unul pe Durcet, cealaltă pe Curval, care hăpăiră cu încântare micile roade ale nevârstnicelor pântece. Cafeaua fu servită de Augustine, Fanny, Céladon şi Zéphire. Ducele îi porunci Augustinei să-i facă laba lui Zéphire, iar acestuia, să i se cace-n gură atunci când e să se sloboadă. Fapta reuşi de minune şi încă atât de bine, că episcopul voi să-i facă la fel lui Céladon: Fanny îi frecă puţulica, iar micuţul primi porunca să se cace în gura monseniorului când o simţi că îi ţâşneşte malahia. Dar, înspre partea aceasta, izbânda nu fu aşa de zdrobitoare ca-n cealaltă; copilul nu putu nicidecum să se cace taman când se slobozea şi, cum aceasta nu era decât o încercare, iar rânduielile nu pomeneau nimic despre atare lucru, nu i se dădu nicio osândă. Durcet o puse pe Augustine să se uşureze, iar episcopul, căruia i se sculase băţ, îi dădu muie lui Fanny în timp ce ea i se căca în gură; se lăsă mare şi, cum atacul fusese violent, o lovi un pic pe copilă, dar, din nefericire, nu putu, oricâtă poftă-ar fi avut şi se vedea c-o are, s-o pedepsească. Nici nu se slobozise bine, că tare-ar mai fi poftit să dea la dracu’ obiectul desfătării sale; lucru ştiut de toată lumea, iar isprava de care se temeau mai mult fetişcanele, nevestele şi băieţandrii era să-l lase fără de sămânţă. După siestă, trecură în salon unde, fiecare

aşezându-se la locul cuvenit, Duclos îşi reluă astfel firul povestirii:

“Uneori, mă duceam să fac partide în oraş şi, cum de obicei îmi aduceau cel mai mult bănet, madama Fournier se străduia să-mi facă rost de ele de câte ori putea. Într-o bună zi, mă trimise la un bătrân cavaler de Malta care desfăcu în faţa mea un soi de scrin plin cu despărţituri, în fiecare dintre ele aflându-se un vas de porţelan cu un căcat în el. Bătrânul dezmăţat avea o învoială cu o soră a lui, stareţă la una dintre cele mai mari mănăstiri din Paris. Buna creştină, la cererea sa, îi trimitea în fiecare dimineaţă nişte cufere umplute cu căcaţii celor mai drăgălaşe călugăriţe. El îi punea pe toţi în ordine şi, când ajunsei, îmi porunci să iau cutare număr pe care tot el mi-l arătă şi care era cel mai vechi. L-l pusei dinainte. «Ah! spuse el, e-al unei fetişcane de şaisprezece anişori, frumoasă ca lumina zilei. Ia freacă-mi-o cât am să-l mănânc.» Nu trebuia Să fac nimic altceva decât să-i hâţân pula şi să-mi arăt bucile pe când el se-mbuiba de zor, iar apoi să pun în farfurie, în locul scrânjelului pe care-l hăpăise, unul de-ai mei. Se uita la mine când mă căcam, mă ştergea la cur cu limba şi se slobozea sugându-mi cloaca. În sfârşit, sertăraşele erau din nou închise, îmi primeam plata şi bărbatul nostru, căruia-i făceam vizita aceasta destul de dimineaţă, adormea la loc de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

Un altul, după părerea mea şi mai nemaipomenit (era un călugăr bătrân), intră, cere nouă sau zece căcaţi ai primilor veniţi, bărbaţi ori femei, nu-i pasă. Îi amestecă, îi frământă, muşcă din mijloc şi se sloboade hăpăindu-i cel puţin pe jumătate în timp ce-mi dă muie.

Al treilea este acela care, fără îndoială, m-a scârbit cel mai tare în toată viaţa mea. Mi-a poruncit să casc bine gura. Eram goală, întinsă pe-o saltea pusă chiar pe jos, iar el se-aşază de-a călare peste mine; netrebnicul îşi leapădă scârna în gura mea şi-apoi vine s-o mănânce chiar de-acolo stropindu-mi ţâţele cu malahie.”

„Ah! ah! ăsta-i drăguţ, spuse Curval; pe toţi dracii, tocmai am chef să mă cac, trebuie să-ncerc şi eu. Pe cine să iau, domnule duce? — Pe cine? îl îngână Blangis; pe legea mea, v-

o recomand pe Julie, fiică-mea; e acolo, la îndemână, vă place gura ei, serviţi-vă. — Mulţumesc de povaţă, spuse Julie burzuluindu-se; ce v-am făcut ca să spuneţi asemenea lucruri împotriva mea? — Ei! fiindcă s-a supărat, făcu ducele, şi fiindcă e o fată destul de bună, luaţi-o pe domnişoara Sophie; e fragedă, e drăgălaşă, n-are decât paisprezece anişori. — Hai, treacă de la mine, Sophie să fie, zise Curval a cărui pulă nărăvaşă începea s-o ia razna." Fanchon dă victima mai aproape; bietei şi micuţei nenorocite i se face deja greaţă. Curval râde, îşi potriveşte netrebnicul de cur mare şi-mpuţit deasupra încântătoarei feţişoare, ducându-ne cu gândul la o broască râioasă ce-o să strivească un trandafir. *I* se dă la labă, bomba pleacă. Sophie nu pierde nicio bucăţică, iar deşănţatul se-apucă să ia-napoi ce-a dat, sfârşind totul din patru înghiţituri, în timp ce pula-i este hâţânată deasupra pântecelui bietei şi nefericitei copilite care, o dată fapta terminată, îşi varsă şi maţele, taman în nasul lui Durcet, ce primi totul cu mândrie şi şi-o frecă lăsându-se de-a dreptul năclăit. „Haide, Duclos, continuă, zise Curval, şi bucură-te pentru urmarea vorbelor tale; vezi ce treabă bună fac." Atunci, Duclos merse mai departe, nespus de încântată în adâncul sufletului că istorisirile îi sunt aşa de izbutite:

"Bărbatul pe care l-am văzut după acela a cărui pildă tocmai v-a încântat atât, zise Duclos, voia neapărat ca putoarea care-i era înfăţişată să aibă o pântecăraie. Prin urmare, madama Fournier, care nu-mi spusese nimic, mă puse să înghit un hap anume ce-mi fleşcăi mâncarea din maţe şi o făcu apoasă, de parcă mi-aş fi făcut o clismă. Bărbatul nostru soseşte şi, după câteva pupături de început pe obiectul cultului său, a cărui întârziere n-o puteam îndura din pricina colicilor ce se-apucaseră să mă chinuiască, îmi dă voie să-mi fac treaba. Ţâşnitura porneşte, eu îi ţineam pula, el e pe culmi, înghite totul şi tot îmi mai cere; îi ofer o altă salvă, urmată în curând de-o a treia, iar peştele libertin îmi lasă între degete lapţii, mărturie de nezdruncinat a senzaţiei de care a avut parte.

A doua zi, mântuii un personaj a cărui manie barocă îşi va afla, poate, câţiva adepţi printre domniile voastre. Mai întâi, îl duserăm în odaia alăturată încăperii unde aveam obiceiul să

ne facem de cap şi-n care se găsea găurica aceea aşa de bună la privit. Se pune singur în faţa ei. Un alt actor mă aştepta în camera vecină: era un birjar pe care-l luaserăm la întâmplare de pe stradă şi căruia îi spusesem ce-avea să se petreacă. Cum şi eu ştiam, ne jucarăm bine rolurile. Trebuia ca vizitiul să se cace taman în faţa găuricii, în aşa fel încât libertinul ascuns să nu piardă nimic din toată fapta. Primesc scrânjelul pe o farfurie, mă străduiesc din răsputeri s-ajungă întreg acolo, trag de buci, apăs găoaza, nu uit nimic din ceea ce te poate face să te caci în mod plăcut. De îndată ce omul meu s-a uşurat, îi înhaţ pula şi-l ajut să se sloboadă peste scârnă, iar toate acestea mereu în faţa pândaciului nostru. În sfârşit, pacheţelul fiind gata, mă năpustesc în odaia cealaltă. «Luaţi, mâncaţi repede, domnule, e caldă!» El nu se lasă rugat de două ori; apucă farfuria, îmi dă mătărânga la frecat şi ticălosul înghite tot ce i-am adus, în timp ce sămânţa i se răspândeşte sub mişcările vioaie ale sârguincioasei mele mâini.”

„Şi câţi ani avea vizitiul? spuse Curval. — Aproape treizeci, zise Duclos. — Oh! e-un flecuşteţ, răspunse Curval. Durcet o să vă povestească de veţi pofti cum am cunoscut noi un bărbat care făcea acelaşi lucru, împrejurările fiind şi ele aceleaşi, dar cu un uncheş de şaizeci, şaptezeci de ani ce trebuia ales din cea mai desfrânată scursoare a prostimii[228]. — Dar altfel n-ai nicio plăcere, zise Durcet a cărui sculişoară începea să-şi înalţe mândră capul după ce Sophie o stropise; pun rămăşag s-o fac, când veţi voi, cu cel mai stafidit dintre schilozi. — şi s-a sculat, Durcet, spuse ducele, te ştiu eu pe dumneata: când începi să fii scârbavnic înseamnă că-ţi dă sămânţa-n foc. Uite! nu sunt eu schilodul schilozilor, dar, ca să-ţi îndestulez necumpătarea, îţi ofer ce am în maţe şi cred că o să fiembelşugat. — Oo! drace! zise Durcet, mă ispiteşti, dragul meu duce.” Cum ducele actor se apropie, Durcet îngenunchează în josul bucilor ce or să-l umple de bucurie; ducele împinge, vameşul înfulecă, iar libertinul, căruia această culme de desfrâu ticăloşit îi ia minţile, se sloboade juruindu-se că n-a avut nicicând parte de-atâta desfătare. „Duclos, spuse ducele, vino să-mi dai ce i-am dăruit şi eu lui Durcet. — Domnule, răspunse povestitoarea noastră, ştiţi prea bine că m-am

uşurat în dimineaţa aceasta şi că domnia voastră chiar a înghiţit. — Ah! aşa e, aşa e, zise ducele. Ei bine! Martaine, sunt nevoit să te chem pe tine, căci n-am chef de-un cur de plod; simt că sămânţa vrea să-mi iasă şi totuşi n-o să se sloboadă decât cu greu, pricină pentru care doresc ceva deosebit." Dar Martaine era şi ea în starea lui Duclos; Curval o pusese să se cace de cu zori. „Cum, dumnezeii ei de viaţă! spuse ducele, n-o să găsesc niciun căcat în seara asta?" Şi-atunci, Thérèse ieşi în faţă şi-i oferi cel mai murdar, mai lăbărţat şi mai împuţit cur ce s-a văzut vreodată. „Ah! treacă de la mine, zise ducele aşezându-se, dar dacă, în halul de tulburare ce m-a cuprins, nici curul ăsta netrebnic nu mă potoleşte, habar n-am ce-o să mă fac!" Thérèse se screme, ducele o încasează; tămâia era la fel de îngrozitoare ca şi templul din care se revărsa, dar când şi se scoală cum i se sculase ducelui, nu te plângi nicicând de preaplinul murdăriei. Beat de voluptate, sceleratul înfulecă totul şi aruncă în nasul lui Duclos care i-o dă la labă dovezile de netăgăduit ale bărbăteştii sale voinicii. Se puseră la masă, orgiile fură hărăzite canoanelor. În săptămâna aceea, erau şapte păcătoşi: Zelmire, Colombe, Hébé, Adonis, Adélaïde, Sophie şi Narcisse. Blânda Adélaïde nu fu cruţată. Zelmire şi Sophie rămaseră şi ele cu câteva urme ale osândelor la care fuseseră supuse şi, fără alte amănunte, căci împrejurările nu ni le îngăduie deocamdată, fiecare se duse la culcare ca să-şi recapete în braţele lui Morfeu puterile trebuincioase aducerii de noi jertfe lui Venus.

A CINCISPREZECEA ZI

Rrareori se întâmpla ca, în a doua zi după pedepse, să se mai afle vreun vinovat[229]. Nici în ziua aceea nu se găsi vreunul, dar, întotdeauna aspri în privinţa îngăduielilor de-a se căca dimineaţa, fârtaţii nu-i milostiviră cu acest hatâr decât pe Hercule, Michette, Sophie şi madama Desgranges, iar Curval fu cât pe ce să se sloboadă văzând-o pe aceasta din urmă uşurându-se. La cafele, nu făcură mai nimic, se mulţumiră să frământe nişte buci şi să sugă nişte găoaze şi, cum ceasul bătu, se duseră în grabă să se-aşeze în salonul de istorisiri, unde Duclos continuă în felul următor:

“De curând, ne sosise la madama Fournier o fetişcană de vreo doisprezece, treisprezece anişori, şi ea rodul ispitirilor acelui bărbat atât de ciudat despre care v-am vorbit[230]. Dar cred că, de tare multă vreme, nu mai momise vreo bucăţică aşa de drăgălaşă, fragedă şi frumoasă. Era bălaie, înaltă pentru vârsta ei, avea un chip blând şi voluptos şi cei mai mândri ochi de pe lume, iar încântătoru-i trup avea o înfăţişare aşa de dulce şi interesantă că, până la urmă, o găseai fermecătoare. Dar la ce înjosire aveau să fie supuşi asemenea nuri şi ce început ruşinos nu li se pregătea! Era fata unei lenjerese la palat, foarte avută, şi care, neîndoios,

era menită unei sorţi mai fericite decât aceea de-a se face curvă. Însă cu cât, prin ale sale înşelătoare ispitiri, le aducea bărbatul nostru mai multă nenorocire victimelor sale, cu atât se bucura mai abitir. Mica Lucile era hărăzită să-ndeplinească, încă de la venirea ei, împuţitele şi scârboasele toane ale unui bărbat care, nu numai că nu se mulţumea să aibă meteahna cea mai deşănţată, ba chiar voia să şi-o ostoiască cu o fecioară. El soseşte; era un boşorog de notar putred de bogat ce avea, pe lângă bunăstare, toată brutalitatea pe care-o aduc zgârcenia şi desfrâul într-un suflet bătrân atunci când îl stăpânesc dimpreună. *I* se arată copila; oricât de drăguţă era, prima lui mişcare e una de dispreţ; bombăne, suduie printre dinţi pentru că, în zilele noastre, e cu neputinţă să mai găseşti o fată frumoasă în Paris; în sfârşit, întreabă dacă e într-adevăr neprihănită, este încredinţat că da, este rugat să se uite. «Cine, eu, eu să mă uit la o pizdă, madamo, să mă uit eu la o pizdă? Cred c-ai luat-o razna; câte fofoloance mi-ai arătat tu mie de când vin pe-aici? Mă folosesc de ele, e-adevărat, dar într-un fel care, după părerea mea, nu dovedeşte că le-ndrăgesc peste măsură. — Ei bine, domnule, zise madama Fournier, în cazul acesta, lăsaţi-vă în seama mea, bag mâna-n foc că e belciugată ca un prunc de-abia născut.» Urcă în odaie şi, cum lesne vă-nchipuiţi, curioasă fiind să văd o întâlnire de soiul acesta, mă duc să mă aşez în faţa găuricii mele. Pe biata Lucile o cuprinsese aşa o ruşine, că n-aş putea s-o zugrăvesc decât cu vorbele de pomină pe care-ar trebui să le folosesc pentru a vă descrie neruşinarea, grosolănia şi ţâfna ibovnicului ei trecut de şaizeci de ani. «Ei bine! ce dracu’ faci acolo, de stai băţ ca o proastă? îi zise el pe-un ton răstit. Ce, trebuie să-ţi spun eu să-ţi sufleci fustele? De două ore-ncoace tot vreau să-ţi văd curul! Da’ hai o dată! — Dar, domnule, ce trebuie să fac? — Ei! la toţi dracii! ia uite-o ce mă întreabă!… Ce trebuie să faci? Să-ţi dai poalele peste cap şi să-mi arăţi bucile.» Tremurând toată, Lucile îi dă ascultare şi dezgoleşte un curuleţ alb şi drăgălaş ca al lui Venus însăşi. «Hm… ce frumuseţe, zise mârlanul… Dă-te mai aproape…» Apoi, înhăţând cu brutalitate cele două buci şi depărtându-le: «Eşti sigură că pe-aici nu ţi-a făcut nimeni niciodată nimic? — Vai, domnule, nimeni nu m-a atins vreodată. — Haide! băşeşte-te! — Dar, domnule, nu pot. — Ei

na! chinuieşte-te.» Ea se supune, un pârţ uşor îi scapă şi-ajunge să răsune în gura împuţită a bătrânului libertin care se desfată murmurând. «Îţi vine să te caci? continuă dezmăţatul. — Nu, domnule. — Ooo! bine! căci mie-mi vine şi, dacă vrei să ştii, chiar rău de tot. Aşa că pregăteşte-te să-mi ieşi în întâmpinare… dă-ţi fustele astea jos.» Ea le leapădă. «Aşazăte pe sofaua asta, cu coapsele în sus şi capul cât mai jos.» Lucile se întinde, bătrânul notar o potriveşte şi o pune în aşa fel încât picioarele-i larg desfăcute îi lasă drăgălaşa pizdulice cu totul dezghiocată şi i-o ridică până la curul bărbatului nostru care, astfel, poate s-o folosească în chip de oală de noapte. Acesta îi era şi înălţătorul gând şi, pentru a-şi face oala cât mai lesnicioasă, începe să tragă de ea cu puterea ambelor mâini. Se pune, se screme şi un căcat s-aşterne pe sanctuarul unde chiar şi lui Amor i-ar fi plăcut să-şi aibă templul. Se întoarce şi, cu degetele, vâră cât poate în ghiocul întredeschis împuţita scârnă pe care de-abia a lepădat-o. Se pune la loc, screme un al doilea, apoi un al treilea şi, la fiecare, se dedă aceleiaşi ceremonii de introducere. În sfârşit, la ultimul, o înfăptuieşte cu atâta brutalitate, că micuţa scoase un ţipăt şi poate că-şi pierdu, prin această scârbavnică faptă, nepreţuita floare cu care natura n-o împodobise decât pentru a o dărui în noaptea nunţii. Aşa arăta clipa de desfătare a libertinului nostru. Să umple frageda şi drăgălaşa fofoloancă cu căcat, să-l bage şi să-l scoată de-acolo, iată culmea plăcerii sale. Lucrând de zor, îşi scoate din prohab un fel de pulă; aşa fleşcăită cum e, o hâţână şi izbuteşte, văzându-şi mai departe de scârbavnica-i lucrare, s-azvârle pe jos câţiva stropi dintr-o sămânţă împuţinată şi uscată, după a cărei pierdere tare îi mai părea rău, mai ales că n-o datora decât unor ticăloşii de soiul acesta. O dată treaba sfârşită, el se cărăbăneşte; Lucile se spală şi asta-i tot.

După o vreme, îmi trimiseră un altul a cărui manie mi se păru şi mai dezgustătoare. Era un bătrân consilier de la Camera mare[231]. Trebuia nu doar să-l privesc cum se cacă, ci şi să înlesnesc, cu propriile-mi degete, revărsarea scârnei apăsând, desfăcând, strângând cu pricepere găoaza, pentru ca, o dată treaba făcută, să-i curăţ cu limba şi cu cea mai mare grijă toată partea ce se mânjise.”

„Ah! la naiba! iată, într-adevăr, o corvoadă tare obositoare, spuse episcopul: dar oare cele patru doamne, pe care le vedeţi aici şi care ne sunt totuşi neveste, fiice ori nepoate, nu sendeletnicesc cu lucrul acesta zi de zi? Şi-apoi, mă rog frumos, la ce dracu' să fie bună o limbă de muiere dacă nu la şters de cururi? Eu nu ştiu să aibă vreun alt folos. Constance, îi spuse mai departe episcopul frumoasei soaţe a ducelui care se-afla în seara aceea pe sofaua lui, ia dovedeşte-i tu niţel madamei Duclos cât de iscusită eşti în trebuşoara aceasta; uite, ăsta-i curul meu şi e tare murdar, căci nu mi l-am mai şters de azi de dimineaţă, şi l-am păstrat anume... Haide, arată-ne câte haruri ai!" Iar nefericita, mult prea obişnuită cu asemenea grozăvii, le şi îndeplineşte ca o adevărată putoare. Dumnezeule mare, la ce nu duc teama şi sclavia! „Oh! la naiba! zise Curval arătându-i încântătoarei Aline scârba lui de cur căcăcios, n-o să fii singura care să dea pildă. Haide, curviştino, îi spuse el frumoasei şi virtuoasei copile, întrece-ţi surata." Iar ea se supune pe loc. „Hai, continuă, Duclos, zise episcopul, voiam să-ţi arătăm doar că omul tău nu ţi-a cerut cine ştie ce şi că o limbă de muiere nu-i bună decât să şteargă un cur." Binevoitoare Duclos începu să râdă şi povesti cele ce se vor citi mai departe:

„Îngăduiţi-mi, domnilor, să întrerup o clipă istorisirea patimilor pentru a vă împărtăşi un eveniment care n-are nicio legătură cu ele. Mă priveşte numai pe mine, dar, cum mi-aţi poruncit să merg pe firul întâmplărilor interesante ale vieţii mele chiar dacă unele nu ţin de istorisirea acestor năravuri, am crezut că acesta nu merită să fie trecut sub tăcere. Trecuse foarte mult timp de când mă aflam la madama Fournier, eram cea mai veche din haremul ei şi cea în care avea cea mai multă încredere. Cel mai adesea, eu mijloceam partidele şi eu primeam banii pentru ele. Femeia aceasta mi-a ţinut loc de mamă, m-a ajutat când am avut unele necazuri, mi-a scris cu osârdie în Anglia, mi-a deschis cu prietenie uşile casei sale când m-am întors de-acolo, când mintea-mi tulburată mă făcu să-mi doresc un loc tihnit. De douăzeci de ori mi-a împrumutat bani fără să-mi ceară să-i înapoiez. Veni şi clipa să-i dovedesc recunoştinţa mea şi să-i răsplătesc nemăsurata încredere pe care-o avusese în mine şi singuri

veţi vedea, domnilor, cum mi-am deschis sufletul virtuţii şi ce uşor îmi pătrundea acestea în inimă. Madama se îmbolnăveşte şi prima ei grijă e să mă cheme. «Duclos, copila mea, ştii că mi-eşti dragă, îmi spuse ea, şi am să ţi-o dovedesc prin încrederea oarbă cu care-o să te învrednicesc în acest moment. Nu te cred, în ciuda minţii tale nărăvite, în stare să înşeli o prietenă; iată-mă bolnavă rău, sunt bătrână, aşa că nu ştiu ce-o să mi se-ntâmple. Am nişte rude care-or să mă moştenească: vreau să-i păgubesc măcar de-o sută de mii de franci pe care îi am, în aur, în acest cufăraş. Ţine, copila mea, zise ea, ţi-i las în grijă rugându-te să împlineşti cu ei diata pe care am să ţi-o spun. — Oh! iubita mea mamă, am glăsuit întinzându-i mâinile, toate prevederile acestea mă mâhnesc; neîndoios că nu-şi vor afla rostul, dar dacă, din nefericire, ar deveni necesare, jur c-o să-ţi îndeplinesc neabătut dorinţele. — Te cred, copila mea, îmi zise ea, şi iată de ce mi-am oprit ochii asupra ta. Cufăraşul acesta conţine, prin urmare, o sută de mii de franci în aur; am câteva păreri de rău, draga mea prietenă, câteva remuşcări pentru viaţa pe care-am dus-o, pentru nenumăratele fete pe care le-am aruncat în crimă şi i le-am smuls lui Dumnezeu. Vreau, aşadar, să folosesc două mijloace pentru ca divinitatea să nu se-arate prea aspră cu mine: cel al pomenii şi cel al rugăciunii. Primele două părţi din această sumă, în fiecare dintre ele tu trebuind să pui cincisprezece mii de franci, sunt rostuite una pentru a fi înmânată capucinilor de pe strada Saint-Honoré[232], ca bunii părinţi să-mi zică pe vecie o slujbă întru mântuirea sufletului meu; cealaltă parte, cu-aceeaşi sumă, o vei da, de-ndată ce voi închide ochii, preotului din parohie, ca să le-o împartă, ca pomană, săracilor din împrejurimi. Pomana e-un lucru tare minunat, copila mea; nimic nu-ndreaptă ca ea, în ochii lui Dumnezeu, păcatele pe care le-am făcut pe-acest pământ. Săracii sunt copiii lui şi-i îndrăgeşte pe toţi aceia care le-aduc alinare; niciodată nu-i eşti mai plăcut Domnului ca atunci când dai milostenii. E adevăratul mod de a ajunge-n ceruri, copilă. Cât despre cea de-a treia parte, o să mi-o întocmeşti din şaizeci de mii de livre pe care-o să le înmânezi, imediat după moartea mea, numitului Pétignon, calfă de cizmar, strada du Boulouir[233]. Nefericitul acesta este băiatul meu, dar el habar nu are, e-un copil din flori; vreau să-i ofer, murind,

bietului orfan dovezi ale iubirii mele. Cât despre celelalte zece mii de livre care mai rămân, draga mea Duclos, te rog să le păstrezi ca mic semn al prieteniei mele şi ca răsplată pentru bătaia de cap pe care ţi-o va da rostuirea celorlalţi bani. Fie ca această neînsemnată sumă să te-ajute să te hotărăşti şi să părăseşti ticăloasa noastră meserie, în care nu afli nici mântuire, nici nădejdea de-a te izbăvi vreodată.» încântată-n sinea mea că am pus mâna pe-aşa o sumă frumuşică şi foarte hotărâtă, de teamă să nu mă-ncurc în împărţeli, să fac o singură parte, doar pentru mine, mă aruncai, scăldată-n prefăcute lacrimi[234], în braţele bătrânei matroane, jurându-i iar credinţă, şi nu mă mai îndeletnicii decât cu mijloacele de a zădărnici ca o nedreaptă însănătoşire să n-o facă să-şi schimbe hotărârea. Mijlocul acesta se ivi încă de-a doua zi: doctorul o puse să ia emetic[235] şi, cum eu o îngrijeam, mie îmi dădu pacheţelul, spunându-mi că erau două prize, să fiu cu mare băgare de seamă să le despart, pentru că aş omorî-o dacă i le-aş da pe amândouă o dată, şi să-i administrez a doua doză numai în cazul în care prima nu şi-ar face îndeajuns efectul. I-am făgăduit Esculapului să am cât mai mare grijă cu putinţă, dar, nici nu mi-a întors bine spatele, că, surghiunind din inima mea toate sentimentele acestea neînsemnate de recunoştinţă care-ar fi oprit-o pe-o fiinţă slabă, îndepărtând orice căinţă şi orice slăbiciune şi negândindu-mă decât la aurul meu, la dulcea încântare de a-l avea şi la delicioasa gâdilătură ce te încearcă de fiecare dată când plănuieşti o fărădelege, neîndoielnic vestitor al plăcerii pe care o să ţi-o ofere, nemaiavând în minte, cum ziceam, nimic altceva, pusei de-ndată cele două prize într-un pahar de apă şi-i dusei băutura dragei mele prietene care, înghiţind-o fără teamă, îşi află în ea degrabă moartea de care încercasem să-i fac rost. Nu pot să vă spun ce-am simţit când am văzut că lucrarea-mi izbândeşte. Fiecare dintre vărsăturile prin care i se scurgea viaţa îmi provoca în toată fiinţa o senzaţie cu-adevărat delicioasă: o ascultam, o priveam, eram ca beată. Ea-mi întindea braţele, îmi rostea un ultim rămas-bun, iar eu mă bucuram, făceam deja mii de planuri cu aurul acesta care avea să fie al meu. N-a durat mult, madama Fournier crăpă chiar în aceeaşi seară şi mă văzui stăpână peste toată puşculiţa.”

„Duclos, spune adevărul: te mângâiai? Senzaţia aleasă şi desfătătoare a crimei a atins organul voluptăţii? — Da, domnule, v-o mărturisesc; şi m-am udat de cinci ori la rând în aceeaşi seară. — E, prin urmare, adevărat, strigă ducele, e, prin urmare, adevărat că crima are prin ea însăşi aşa un farmec, încât, fără legătură cu nicio altă voluptate, poate fi de-ajuns să-nflăcăreze toate pasiunile şi să ne cufunde în acelaşi delir ca lubricitatea însăşi! Ei bine?... — Ei bine, domnule duce, am înmormântat-o cu cinste pe patroană, l-am moştenit pe bastardul Pétignon, m-am păzit să pun pe cineva să-i zică vreo slujbă şi, mai cu sârg, să împart vreo pomană, soi de faptă de care mi-a fost întotdeauna silă, în pofida tuturor vorbelor madamei Fournier. Sunt şi-acuma de părere că, pe lume, trebuie să fie şi nefericiţi, că natura o vrea, că natura o cere şi că, ea voind dezordine, te împotriveşti legilor sale de încerci să restabileşti echilibrul. — Ia te uită, Duclos, dar tu ai principii[236]! Sunt tare bucuros să te văd ajunsă aici; orice uşurare adusă nenorocirii e o adevărata crimă împotriva rânduielii firii. Inegalitatea pe care-a pus-o în făpturile noastre dovedeşte că această nepotrivire îi e pe plac, din moment ce-a orânduit-o şi-o vrea atât în bogăţii, cât şi în trupuri. Şi, cum i-e îngăduit celui slab să o îndrepte prin furt, la fel îi e îngăduit şi celui tare să o restabilească refuzând să dea vreun ajutor[237]. Universul n-ar mai exista nici măcar o clipă dacă asemănarea ar fi perfectă în toate fiinţele; din această deosebire se naşte ordinea care păstrează şi guvernează totul. Prin urmare, trebuie să ne păzim a o tulbura. De altfel, crezând că-i fac un bine acestei nefericite categorii de oameni, îi fac mult rău alteia, căci nenorocirea este sadniţa în care bogatul o să afle obiectele desfrâului ori ale cruzimii sale; îl lipsesc de-acest soi de plăcere împiedicând-o, prin ajutorul meu, pe-această categorie să se lase-n mâinile lui. Aşadar, prin milosteniile mele, n-am îndatorat decât prea puţin o parte a rasei umane, dar i-am făcut îngrozitor de rău celeilalte. Aşa că privesc pomana[238] nu numai ca pe-un lucru rău în sine, ci o consider chiar o adevărată crimă împotriva naturii care, arătându-ne deosebirile pe care le face, nu ne-a cerut defel să le tulburăm. Astfel, departe de a-l ajuta pe cel sărac, de-a o alina pe văduvă

şi de a-i aduce uşurare orfanului, dacă acţionez după adevăratele intenţii ale naturii, nu numai că-i voi lăsa în starea în care firea i-a aşezat, ci chiar o voi ajuta în planurile ei îngreunându-le-o şi împotrivindu-mă cu hotărâre să şi-o schimbe, iar, pentru aceasta, voi crede că toate mijloacele mi-s îngăduite. — Cum, spuse ducele, chiar să-i furi ori să-i laşi pe drumuri? — Bineînţeles, zise vameşul; şi chiar să le sporesc numărul, căci categoria lor e-n slujba alteia şi, înmulţindu-le, dacă o să-i fac un pic de rău uneia, o să-i fac mult bine celeilalte. — Iată, prieteni, un sistem de-a dreptul nemilos, zise Curval. Şi totuşi, se spune că-i aşa de plăcut să-i ajuţi pe cei nefericiţi[239]! — O păcăleală! îi luă Durcet vorba din gură, desfătarea asta nu-i pe potriva celeilalte. Prima este o născocire, a doua e adevărată; prima ţine de prejudecăţi, a doua e întemeiată pe raţiune; una, prin organul vanităţii, cea mai făţarnică dintre toate senzaţiile noastre, poate măguli o clipă inima, cealaltă este o adevărată desfătare a sufletului care învăpăiază toate patimile prin chiar faptul că se împotriveşte părerilor de rând. — Dar trebuie oare mereu să legi totul de propriile-ţi simţuri? — Totul, prietene, zise Durcet, şi doar ele trebuie să ne călăuzească în toate faptele vieţii noastre, pentru că numai ele au organul cu-adevărat puternic. — Mii şi mii de crime se pot naşte însă din acest sistem, spuse episcopul. — Ei, şi ce-mi pasă mie de crimă, răspunse Durcet, numai eu să mă desfăt. Crima este un mod al naturii, o manieră în care îl mişcă pe om. De ce nu vreţi să mă las mai degrabă mişcat de ea în sensul acesta decât în cel al virtuţii? Ea are nevoie de amândouă şi o slujesc la fel de bine într-unui ca şi în celălalt[240]. Dar iată-ne într-o discuţie care ne-ar duce prea departe. Ora supeului e aproape, iar Duclos mai are mult până să termine cu istorisitul. Continuă, încântătoare doamnă, continuă şi fii încredinţată că tocmai ne-ai mărturisit o faptă şi nişte sisteme prin care şi se cuvin pe vecie atât preţuirea noastră, cât şi cea a tuturor filosofilor.”

“Primul meu gând, de îndată ce buna mea patroană fu îngropată, a fost să-i iau spelunca şi s-o păstrez la fel de înfloritoare ca pe vremea ei. Le împărtăşii planul suratelor mele care, toate şi mai ales Eugénie ce-mi rămăsese iubită,

îmi făgăduiră să se uite la mine ca la mamaia lor. Nu eram defel prea tânără ca să-mi doresc rangul acesta: aveam aproape treizeci de ani şi toată mintea de care era nevoie pentru a conduce mănăstirea. Astfel, domnilor, o să închei povestea aventurilor mele nu ca târfă, ci ca stareţă, destul de tânără şi drăguţă ca să-mi desfăt adesea clienţii, lucru care mi s-a întâmplat de multe ori şi despre care o să am grijă să vă dau seama de câte ori va fi cazul. I-am păstram pe toţi muşterii madamei Fournier şi am ştiut să momesc alţii noi, atât prin curăţenia odăilor mele, cât şi prin nemaipomenita ascultare a fetelor la toate hachiţele libertinilor şi prin fericita alegere a supuşilor mei.

Primul client care-mi sosi fu un bătrân vistiernic al Franţei, prieten vechi cu madama Fournier. I-o dădui pe tânăra Lucile de care se-arătă foarte încântat. Mania lui obişnuită, pe cât de murdară, pe-atât de neplăcută pentru putoare, era să se cace chiar pe faţa dulcineei lui, să-i mânjească tot chipul cu scârna şi-apoi s-o pupe şi s-o sugă în halul ăsta. Din prietenie pentru mine, Lucile îl lăsă pe bătrânul satir să-i facă tot ce pofti, iar el i se slobozi pe pântece pupându-şi de zor scârbavnica operă.

Nu după mult timp, veni un altul de care se-ngriji Eugénie. Trimitea după un hârdău plin de căcat, o cufunda pe fată goală puşcă înăuntru şi o lingea înghiţind pe tot trupul, până ce-o lăsa la fel de curată cum o găsise. Acesta era un faimos avocat, bărbat cu avere şi foarte cunoscut, care, nefiind înzestrat întru desfătarea femeilor decât cu nişte haruri neînsemnate, făcea şi el ce putea prin acest soi de libertinaj care-i plăcuse toată viaţa.

Marchizul de ***, vechi muşteriu al madamei Fournier, veni, la puţină vreme după moartea ei, să mă încredinţeze de bunăvoinţa lui. Îmi spuse cu mâna pe inimă c-o să vină şi pe mai departe la mine şi, ca să n-am nici urmă de îndoială, încă din seara aceea o ceru pe Eugénie. Patima acestui bătrân libertin era să pupe mai întâi din plin gura curviştinei. Înghiţea cât putea de mult din scuipaţii ei, apoi îi mozolea bucile preţ de-un sfert de ceas, o punea să se băşească, pentru ca, într-un târziu, să ceară treaba cea mare. De îndată ce se sfârşea, păstra scrânjelul în gură şi, punând-o pe ştoarfă, care cu-o mână îl îmbrăţişa şi cu cealaltă i-o freca, să

se-aplece deasupra-i, pe când el se desfăta cu plăcerea acestei labe şi-i mângâia curul căcăcios, trebuia ca domnişoara să mănânce scârna pe care numai ce i-o lepădase în gură. Deşi plătea cu bani grei pentru năravul acesta, nu prea găsea târfe care să vrea să-l ajute. Iată de ce marchizul veni să-mi facă curte; era la fel de dornic să-mi rămână muşteriu pe cât puteam şi eu să fiu în a-l avea."

În clipa aceasta, ducele, înfierbântat, spuse că, deşi ora supeului era pe-aproape, voia, înainte de-a se pune la masă, să încerce şi el fandoseala cu pricina. Şi iată cum făcu: îi porunci Sophiei să se-apropie, îi primi căcatul în gură, apoi îl sili pe Zélamir să vină să mănânce scârna Sophiei. Această manie ar fi putut deveni o adevărată plăcere pentru oricine, dar nu şi pentru un băieţandru ca Zélamir; nefiind îndeajuns de învăţat ca să-i simtă toată savoarea, copilul nu văzu în ea decât dezgust şi voi să facă nazuri. Dar fiindcă ducele îl ameninţă cu furia lui întreagă dacă avea să şovăie fie doar şi-o clipă, el se supuse. Ideea le plăcu tuturor aşa de mult, că fiecare făcu la fel, mai mult sau mai puţin, căci Durcet fu de părere că favorurile trebuiau împărţite şi că nu e drept ca băieţeii să mănânce scârna fetelor, iar fetele să n-aibă parte de nimic; prin urmare, îl puse pe Zéphire să i se cace-n gură şi-i porunci Augustinei să vină să mănânce marmelada, ceea ce frumoasa şi atrăgătoarea codană şi făcu vărsându-şi maţele. Curval încuviinţă această răsturnare şi primi scrânjelul dragului său Adonis, pe care Michette se-apucă să-l înghită, dovedind însă aceeaşi scârbă ca şi Augustine. Cât despre episcop, se luă după frate-său şi-o puse pe gingaşa Zelmire să se uşureze, forţându-l pe Céladon să vină să înfulece dulceaţa. Se petrecură câteva mici lucruri care le provocară silă unora, dar care fură nemaipomenit de interesante pentru nişte libertini în ochii cărora chinurile îndurate de alţii sunt adevărate desfătări. Episcopul şi ducele se sloboziră, ceilalţi doi fie nu voiră, fie nu putură s-o facă, şi se duseră la masă. Aici, ridicară în slăvi fapta lui Duclos. „A avut deşteptăciunea să simtă, zise ducele care grozav o mai oblăduia, că recunoştinţa e-o nălucire şi că legăturile ei nu trebuie vreodată nici să oprească şi nici chiar să amâne efectele crimei, pentru că obiectul de care ne-am slujit n-are

niciun drept la mila noastră; nu s-a străduit decât pentru el, simpla lui prezenţă este o umilinţă pentru un suflet puternic şi trebuie ori să-l urăşti, ori să scapi de el[241]. — Şi e atât de adevărat, spuse Durcet, încât n-ai să vezi nicicând un om cu minte încercând să-şi atragă recunoştinţă. Ştiind prea bine că o să-şi facă numai duşmani, n-o să se îndeletnicească niciodată cu aşa ceva. — Nu pentru a-ţi face ţie plăcere se străduieşte cel care te slujeşte, îl întrerupse episcopul: ţelul lui e să fie mai presus de tine prin binefacerile sale. Or, mă întreb ce răsplată i se cuvine unui asemenea plan. Punându-se în slujba ta, nu spune: te slujesc, pentru că vreau să-ţi fac bine; spune numai: te îndatorez numai ca să te umilesc şi ca să fiu mai presus de tine. — Aceste cugetări, zise Durcet, dovedesc, prin urmare, cât de înşelătoare sunt faptele noastre bune şi cât de lipsit de noimă este să faci binele. Dar iată, ni se spune că-l faci pentru tine însuţi: fie, pentru aceia al căror suflet slab se poate deda la aceste biete desfătări, însă aceia cărora le este silă, ca şi nouă, de-aşa ceva ar fi, pe cinstea mea, tare proşti să şi le ofere.” Fiindcă acest sistem le înfierbântase capetele, băură mult şi se duseră să celebreze orgiile, pentru care nestatornicii noştri libertini se gândiră să-i trimită pe copii la culcare ca să petreacă o parte din noapte îmbătându-se, numai cu cele patru bătrâne şi cele patru povestitoare, şi ca să se desfăşoare, care mai de care, în mârşăvii şi grozăvii. Cum, printre aceste douăsprezece persoane aşa de interesante, nu se afla niciuna căreia să nu i se fi cuvenit, şi încă de mai multe ori, funia şi roata, îl las pe cititor să judece şi să-şi închipuie cam ce s-a spus. De la cuvinte trecură la fapte, ducele o luă razna şi nu ştiu nici de ce, nici cum, dar unii au susţinut că Thérèse i-a purtat ceva vreme semnele[242]. Oricum ar fi, să-i lăsăm pe actorii noştri să treacă de la aceste bacanale la neprihănitul pat al nevestei ce i se pregătise fiecăruia pentru noapte şi să vedem ce s-a mai întâmplat a doua zi.

A ŞAISPREZECEA ZI

Toţi eroii noştri se treziră proaspeţi de parcă de-abia ar fi sosit de la spovedanie, în afara ducelui care începea să-şi piardă întrucâtva vlaga. Duclos fu învinovăţită pentru acest lucru: e neîndoios că putoarea deprinsese pe de-a-ntregul arta de a-i oferi voluptăţi, iar el mărturisi că nu se slobozea cu deşănţare decât cu ea. Într-atât este de adevărat că, în privinţa acestor lucruri, totul ţine numai de-o toană, că vârsta, frumuseţea, virtutea, nimic n-are nicio importanţă, că nu este vorba decât despre o anumită iscusinţă mult mai adesea deprinsă de nişte frumuseţi tomnatece decât de-acelea lipsite de pricepere pe care primăvara încă le încoronează cu toate darurile sale. În societate, se mai afla şi-o altă creatură care începea să fie nespus de binevoitoare şi să fie privită cu mare interes: Julie. Se vădeau deja în ea imaginaţia, desfrâul şi libertinajul. Destul de şireată ca să simtă c-avea nevoie de oblăduire, destul de prefăcută ca să-i desfete pe aceia de care, poate, în străfundurile sufletului ei, nu-i păsa nici negru sub unghie, ea se făcea prietenă cu Duclos ca să încerce să mai rămână întrucâtva în graţiile lui taică-său despre care ştia că era la mare trecere în societate. De fiecare dată când îi venea rândul să se culce cu ducele, se dădea aşa de bine pe lângă madama Duclos, se folosea de-atâta iscusinţă şi bunăvoinţă,

că ducele era întotdeauna încredinţat c-o să aibă parte de nişte delicioase salve ori de câte ori cele două creaturi se străduiau să i le ofere. Totuşi, se plictisea teribil de fiică-sa şi, poate că fără ajutorul madamei, care o sprijinea cu toată vaza de care se bucura, n-ar fi putut nicicând să izbândească în ceea ce-şi dorea. Bărbatu-său, Curval, trecea aproape prin aceeaşi stare şi, deşi, prin mijlocirea gurii sale şi-a unor desfrânate pupături, mai căpătase de la el vreo câteva sloboziri, scârba nu era totuşi departe: ai fi zis că se iţeşte chiar de sub văpaia neruşinatelor sale sărutări. Durcet n-o preţuia decât prea puţin şi nu-l făcuse să-şi lepede lapţii nici măcar de două ori de când se strânseseră acolo. Prin urmare, nu-i mai rămânea decât episcopul, căruia îi plăcea la nebunie vorbirea-i dezmăţată şi care găsea că are cel mai frumos cur din lume. E neîndoielnic că-l avea strunjit pe potriva bucilor lui Venus însăşi. Aşa că se mărgini la partea aceasta, căci îşi dorea neapărat să placă şi încă cu orice preţ; cum simţea grozava nevoie a unei oblăduiri, voia una. În ziua aceea, la capelă nu-şi făcură apariţia decât Hébé, Constance şi madama Martaine, iar de dimineaţă, nimeni nu fu prins cu vreo greşeală. După ce toate trei supusele îşi lepădară minunea, pe Durcet îl apucă cheful să facă la fel. Ducele, care se învârtea încă din zori în jurul bucilor lui, nu scăpă clipa ca să se desfete şi se încuiară în capelă doar cu Constance pe care o păstrară ca să-i slujească. Ducele îşi făcut pofta, iar micul vameş i se căcă de tot în gură. Aceşti domni nu se mulţumiră numai cu atât, iar Constance îi spuse episcopului că, împreună, se dedaseră la nişte mârşăvii o jumătate de ceas. Cum am mai spus[243]... erau prieteni din copilărie şi, de-atunci, nu încetaseră să-şi aducă aminte de plăcerile lor de învăţăcei. Cât despre Constance, ea nu făcu mare lucru în această întâlnire; cel mult, şterse nişte cururi, supse şi frecă nişte puie. Trecură în salon şi, după un pic de taifas între cei patru fârtaţi, li se spuse că masa e servită. Fu splendidă şi libertină ca de obicei şi, după câteva desfrânate mângâieri şi pupături, mai multe vorbe fără de perdea ce le însoţiră, se duseră în salon unde-i găsiră pe Zéphire şi Hyacinthe, Michette şi Colombe, gata să vină cu cafelele. Ducele i-o trase Michettei între coapse, iar Curval, lui Hyacinthe; ducele o puse pe Colombe să se cace, iar episcopul se uşura în gura lui

Zéphire. Curval, amintindu-şi de una dintre patimile povestite în ajun de Duclos, voi să se cace în pizda lui Colombe; hoaşca de Thérèse, care veghea la cafele, o aşează şi Curval se-apucă de treabă. Dar, cum căcaţii îi erau grozav de mari şi pe potriva uriaşei grămezi de mâncare cu care se-mbuiba în fiecare zi, aproape totul se-mprăştie pe jos şi nu izbuti, ca să zicem aşa, să răhăţească decât niţeluş pizdulicea aceasta drăgălaşă şi neprihănită, pe care natura nu părea s-o fi menit unor plăceri aşa scârbavnice. Episcopul, frecat cu mare desfătare de Zéphire, îşi pierdu sămânţa într-un chip filosofic, alăturând plăcerii pe care o simţea pe-aceea a deliciosului tablou pe care-l avea în faţa ochilor. Era furios; îl certă pe Zéphire, îl dojeni pe Curval, se luă de toată lumea. Îl puseră să dea de duşcă un pahar mare de elixir ca să-şi recapete puterile. Michette şi Colombe îl întinseră pe-un divan pentru siestă şi nu-l părăsiră o clipă. Se trezi destul de refăcut şi, ca să-i redea şi mai bine vlaga, Colombe îl supse puţin: scula îşi îţi din nou capul şi se duseră cu toţii în salonul de istorisiri. Ducele o avea pe Aline, Durcet, pe Constance, iar preşedintele, pe fie-sa. Totul fiind gata, frumoasa Duclos se aşează pe tronu-i şi începu astfel:

„Nu-i adevărat că banul câştigat printr-o fărădelege îţi poartă ghinion. Mă pun chezaşă că niciun alt sistem nu-i mai fals. În casa mea, totul mergea de minune; madama Fournier nu văzuse vreodată atâţia muşterii[244]. Şi-atunci îmi trecu prin minte un gând, cam crud, mărturisesc, dar care, îndrăznesc eu să mă măgulesc, domnilor, n-o să vă displacă dintr-un anumit punct de vedere. Mi se păru că, atunci când nu i-ai făcut cuiva binele pe care trebuia să i-l faci, simţi o oarecare voluptate răutăcioasă în a-i face răul, iar făţarnica-mi imaginaţie îmi inspiră această batjocură libertină chiar împotriva lui Pétignon, fiul binefăcătoarei mele, căruia mi se dăduse în grijă să-i înmânez o avere, desigur foarte ispititoare pentru acest nenorocit, şi pe care începusem deja s-o risipesc în nebunii. Iată ce făcu să se ivească prilejul. Nefericitul ucenic de cizmar, însurat cu-o fată sărmană de teapa lui, avea, unic rod al acestui jalnic himen, o fetiţă de vreo doisprezece anişori, ce-mi fusese zugrăvită ca alăturând trăsăturilor copilăriei toţi nurii celei mai fragede frumuseţi. Această copilă

crescută în sărăcie şi totuşi cu toată grija pe care-o putea îngădui marea nevoinţă a părinţilor, a căror singură bucurie era, îmi păru o pradă minunată. Pétignon nu venea niciodată la speluncă; nu ştia nimic despre drepturile pe care le avea asupra-i. Dar de îndată ce madama Fournier îmi vorbi despre el, prima mea grijă fu să aflu cât mai multe despre făptura lui şi oamenii cu care avea de-a face[245], şi-aşa mi s-a dat de ştire că-n casă ţinea o adevărată comoară. Tot cam pe-atunci, marchizul de Mésanges, un libertin vestit şi înrăit despre care, fără îndoială, madama Desgranges o să aibă de mai multe ori prilejul să vă povestească, veni să mă roage să-i fac rost de-o fecioară care să nu fi împlinit treisprezece ani, fiind gata să plătească oricât. Habar n-aveam ce voia să facă cu ea, căci nimeni nu-l ştia habotnic în vreun năravuri anume, dar condiţia pe care o punea, după ce fecioria copilei avea să fie constatată de nişte cunoscători, era s-o cumpere din mâinile mele cu suma hotărâtă, pentru ca, din clipa aceea, soarta ei să nu-l mai privească defel, dat fiind, spunea el, că micuţa o să ia calea pribegiei[246] şi, poate, n-o să se mai întoarcă nicicând în Franţa. Cum marchizul era unul dintre muşterii mei şi, în curând, o să-l vedeţi chiar pe el pe scenă, făcui pe dracu-n patru să-l mulţumesc, iar fetişcana lui Pétignon mi se păru că era tocmai de ce-avea el nevoie. Dar cum s-o faci să ia calea pribegiei? Copila nu ieşea niciodată, primea lecţii chiar acasă la ea, era înconjurată de-o înţelepciune şi o băgare de seamă care nu-mi lăsau nicio nădejde. Mi-era cu neputinţă să mă folosesc de-acel vestit momitor de fete despre care am vorbit[247]: la vremea aceea, era la ţară, iar marchizul mă grăbea. Prin urmare, nu găsii decât un mijloc, iar el se potrivea de minune cu mica şi ascunsa răutate care mă îndemna să-nfăptuiesc fărădelegea aceasta, căci o agrava. Bărbatului şi nevesti-sii mă hotărâi să le pun în cârcă nişte nelegiuiri, să încerc să-i zvârl pe amândoi în temniţă, iar cum micuţa avea să rămână, prin acest mijloc, fie la strâmtoare, fie la nişte prieteni, mi-ar fi fost uşor să o atrag în capcana mea. Aşa că pusei pe urmele lor un procuror, prieten de-ai mei, om bun la toate şi pe care îl ştiam mare meşter în asemenea potlogării. El se interesează, dezgroapă nişte creanţieri, îi aţâţă, îi sprijină, pe scurt, nu trece nicio săptămână, că bărbatul şi nevasta sunt la puşcărie. Din clipa aceasta, îmi fu

tare uşor; o mijlocitoare[248] iscusită o agăţă în curând pe micuţa părăsită la nişte vecini nevoiaşi; ea veni la mine. Era o minunăţie de fată: avea pielea cea mai dulce şi mai albă, nurii cei mai rotunjori, mai bine împliniţi… Într-un cuvânt, era greu să găseşti o copilită mai drăgălaşă. Cum, după ce făcui toate socotelile, mă costa aproape douăzeci de ludovici, iar marchizul dorea s-o plătească cu banii jos, tară să vrea să afle nimic mai mult despre ea ori să aibă de-a face cu cineva, i-o lăsai la o sută de ludovici, însă cum era hotărâtor să nu iasă vreodată la iveală ceea ce făcusem, mă mulţumii să câştig şaizeci ele ludovici din târgul acesta şi-i dădui douăzeci procurorului meu ca să încurce lucrurile, în aşa fel încât tatăl şi mama fetiţei să nu poată avea multă vreme veşti despre odrasla lor. Dar primiră una; fuga ei era cu neputinţă de ascuns. Vecinii vinovaţi de nebăgare de seamă îşi cerură cum se pricepură iertare, iar în ceea ce-i priveşte pe dragul cizmar şi nevastă-sa, procurorul meu potrivi aşa de bine lucrurile, că nu putură niciodată să îndrepte întâmplarea aceasta, căci amândoi îşi dădură duhul în puşcărie după aproape unsprezece ani de-ntemniţare. Câştigam de două ori din această neînsemnată nenorocire, din moment ce mă făcea stăpână peste copila pe care-o vândusem şi, totodată, peste cele şaizeci de mii franci care-mi fuseseră date pentru taică-său. Cât despre micuţă, marchizul îmi spusese adevărul: niciodată n-am mai auzit vorbindu-se despre ea şi poate că doar madama Desgranges vă va duce povestea ei la bun sfârşit. Este timpul să vă întorc la a mea şi la întâmplările de zi cu zi ce pot să vă ofere voluptoasele amănunte a căror listă am început-o.”

„Oh! pe toţi dracii! zise Curval, îmi place la nebunie că eşti cu băgare de seamă. Avem aici o ticăloşie bine gândită, o ordine care-mi e cum nu se poate mai pe plac; iar şotia de adineaori, aceea de-a te duce să dai lovitura de graţie unei victime pe care n-o jecmăniseşi decât întâmplător, îmi pare o culme a mârşăviei care se poate alătura capodoperelor noastre. — Eu poate c-aş fi făcut şi mai rău, spuse Durcet, căci, în cele din urmă, oamenii ăia puteau să fie sloboziţi. Sunt atâţia proşti pe lume care nu se gândesc decât cum să aline nişte amărâţi de teapa ăstora: cât mai erau în viaţă, aveai de

ce să-ţi faci griji. — Domnule, îi luă Duclos vorba din gură, când n-ai în lume trecerea de care se bucură măriile voastre şi când, pentru ticăloşiile tale, eşti nevoit să te foloseşti de prostime, trebuie să te porţi adesea cu mare luare-aminte şi nu-ndrăzneşti atunci să faci tot ce ai vrea. — Aşa-i, aşa-i, spuse ducele; nu putea să facă mai mult.” Iar binevoitoarea creatură îşi depănă astfel mai departe firul povestirii.

“Este îngrozitor, zise frumoasa putoare, că tot mai am să vă povestesc nişte mârşăvii ca acelea despre care vă vorbesc de câteva zile. Dar mi-aţi cerut să adun tot ce putea avea vreo legătură şi să nu las nimic învăluit. Încă trei exemple de-aşa cumplite murdării şi o să trecem la alte năbădăi. Primul pe care vi-l voi înfăţişa este acela al unui bătrân dregător la domenii[249], în vârstă de vreo şaizeci şi şapte de ani. O punea pe curvă să se despoaie şi, după ce-i mângâia preţ de-o clipă bucile mai degrabă cu brutalitate decât cu gingăşie, o silea să se cace în faţa lui, chiar pe jos, în mijlocul odăii. După ce se bucura de privelişte, se ducea la rândul lui să-şi lepede scârna în acelaşi loc, apoi, amestecându-le cu mâinile, îi poruncea ştoarfei să vină în patru labe să mănânce piftia[250], dar tot arătându-şi curul, pe care trebuia să aibă grijă să-l lase plin de căcat. În timpul ceremoniei, îşi dădea la labă şi se slobozea când totul era mâncat. Puţine târfe, după cum vă daţi prea bine seama, domnilor, acceptau să se supună la asemenea porcării şi totuşi el le voia tinere şi fragede… *i* le găseam, pentru că la Paris găseşti de toate, dar îl puneam să le plătească.

Al doilea exemplu dintre cele trei care-mi mai rămân de povestit din acest soi de năravcerea, de asemenea, o grozavă supuşenie din partea târâturii; dar, cum libertinul o voia cât mai tinerică, găseam cu mai multă uşurinţă copile care să se dedea la lucruri din acestea decât putori înrăite. Îi făcui rost celui pe care am să vi-l înfăţişez de o micuţă florărească de vreo treisprezece, paisprezece ani, drăguţă foc. El soseşte, o pune pe fată să se despoaie numai de la brâu în jos; îi frământa o clipă bucile, îi poruncea să tragă nişte pârţuri, apoi îşi făcea de unul singur vreo patru sau cinci spălaturi, silind-o pe copilă să le primească-n gură şi să le înghită pe măsură ce valul îi aluneca pe gât. Răstimp, cum i se aşezase

de-a călare peste ţâţe, cu o mână îşi freca o pulă destul de groasă şi cu cealaltă îi frământa fofoloanca, iar din această pricină, pizdulicea nu trebuia să fie acoperită nici măcar de-un perişor. Cel despre care vă vorbesc voi să se-apuce şi de-a şasea clismă, pentru că încă nu-i venea să se sloboadă. Fetiţa, care-şi bora şi maţele, îi ceru îndurare, dar el îi râse-n nas şi-şi văzu mai departe de-ale lui, iar ea îi zării sămânţa scurgându-se doar la a şasea.

În sfârşit, un bătrân bancher o să ne ofere ultimul exemplu al acestor murdării luate ca element principal, căci vă previn că, în chip de accesoriu, o să le revedem adesea. Avea nevoie de-o putoare frumoasă, dar la vreo patruzeci, patruzeci şi cinci de ani, cu ţâţele lăsate rău. De îndată ce rămase singur cu ea, o puse să se dezbrace numai de la brâu în sus şi, frământându-i cu brutalitate ţâţoancele:

«Ce ugere frumoase! strigă el. La ce să fie bune nişte maţe de-astea, dacă nu să-mi şteargă curul?» Apoi, le apăsa, le împletea, le trăgea, le stâlcea, le scuipa şi, uneori, îşi punea piciorul jegos peste ele, spunând pe mai departe că ţâţele-s un lucru tare de nimic, că nu pricepe care e rostul pieilor ălora şi de ce natura stricase şi pângărise aşa trupul femeii. După toate vorbele acestea ciudate, se despuie ca-n palmă. Dar, Dumnezeule mare! ce trup! Cum să vi-l zugrăvesc, domnilor? Era tot o rană, şiroind încontinuu de puroi din cap până-n picioare şi a cărei miasmă împuţită se simţea chiar şi până-n odaia alăturată unde mă aflam. Acestea erau totuşi frumoasele moaşte ce trebuiau supte.”

„Supte?” făcu ducele.

“Da, domnilor, zise Duclos, supte din cap până-n picioare, fără să rămână vreun locşor, nici cât un ludovic de aur, pe unde limba să nu fi trecut. Degeaba o înştiinţasem eu pe fata pe care i-o dădusem, că, de-ndată ce văzu hoitul acesta umblător, dădu-napoi de groază. «Cum adică, stricato, spuse el, mi se năzare mie sau ţi-o fi silă? Şi totuşi, trebuie să mă sugi şi să mă lingi cu limba pe peste tot. Ah! nu mai face pe scârbita! Altele s-au descurcat binişor; haide, haide, lasă nazurile.»

Mare dreptate are cine spune că pentru bani oamenii fac

orice; nenorocita pe care i-o dădusem trăia într-o sărăcie lucie şi-aici erau de câştigat doi ludovici[251]: făcu tot ce i se ceru, iar bătrânul gutos, încântat să simtă cum o limbă dulce i se plimbă pe trupul hidos şi cum înmoaie acreala ce-l rodea, şi-o dădea cu voluptate la labă în timpul faptei. Când se termină şi, cum lesne vă daţi seama, nu fără o grozavă scârbă din partea bietei nefericite, când se termină, cum ziceam, o puse să se întindă pe spate chiar pe jos, se potrivi de-a călare peste ea, i se căcă peste ţâţe şi, strivindu-le apoi una de cealaltă, se şterse la cur cu ele. Dar de slobozit, nu-l văzui slobozindu-se şi am aflat, la ceva timp după, c-avea nevoie de mai multe asemenea desfrâuri pentru a provoca o salvă; şi cum nu era un bărbat care să se-ntoarcă de două ori în acelaşi loc, nu-l mai revăzui, lucru de care, de altfel, fui tare mulţumită."

„Pe cinstea mea, spuse ducele, găsesc că felul în care termina bărbatul acesta partida este de bun-simţ, iar că ţâţele pot cu-adevărat să folosească şi la altceva decât la ştersul de cururi, iată ce n-am priceput eu niciodată. — Sigur e, zise Curval, care se juca destul de brutal cu cel al blândei şi gingaşei Aline, sigur e, într-adevăr, că ţâţele sunt un lucru tare mârşav. Nu văd niciodată aşa ceva fără să mă înfurii; mă-ncearcă, zărindu-le, un oarecare dezgust, o oarecare scârbă… doar pizda mă mai face să-mi fie şi mai silă." Şi, în acelaşi timp, se năpusti în cabinet, trăgând-o de o ţâţă pe Aline şi fiind urmat de Sophie şi Zelmire, cele două copile din seraiul său, şi de Fanchon. Nu prea se ştie ce-a făcut el acolo, dar se auzi un strigăt grozav de femeie şi, la puţină vreme, urletele salvei sale. Se întoarse; Aline plângea şi îşi ţinea o batistă pe unul dintre sâni, dar, cum toate întâmplările acestea n-aduceau niciodată tulburare ori, cel mult, una plină de hohote de râs, Duclos îşi reluă de-ndată firul poveştii:

"Chiar eu îl mântui, spuse ea, câteva zile mai târziu, pe un bătrân călugăr a cărui manie, deşi mai obositoare pentru mână, nu-i era totuşi la fel de scârbelnică inimii. Îmi oferi un cur mare şi împuţit ale cărui piei erau ca pergamentul: trebuia să i-l frământ, să i-l pipăi, să-l strâng cu toată puterea, dar, când ajunsei la găoază, părea că nimic nu-i îndeajuns de crunt: eram nevoită să înhaţ pielea dinspre partea aceea, s-o frec, s-o pişe, s-o mişc zdravăn între degete, iar el nu se

slobozea decât atunci când toate acestea erau făcute cu mare străşnicie. De altfel, în răstimp, şi-o freca de unul singur şi nici măcar nu mi-a suflecat fustele. Dar trebuie că uncheşul era nărăvit bine la trebuşoara aceasta, căci curul, de altfel moale şi lăsat, îi era acoperit de-o piele groasă şi tăbăcită.

A doua zi, fără-ndoială pentru că-mi ridicase-n slăvi la mănăstire iscusinţa, mi-l aduse pe unul dintre confraţi, pe-al cărui cur trebuia să-l iau la palme cu toată străşnicia; însă acesta, mai libertin şi mai iscoditor, se uita înainte, cu mare băgare de seamă, la bucile femeii, iar poponeţul îmi fu mozolit şi lins de vreo unsprezece, douăsprezece ori la rând, răstimpurile fiind umplute cu palmele pe care le trăgeam peste al lui. Când pielea i se făcu roşie ca focul, pula i se sculă şi pot să-adeveresc că era una dintre cele mai frumoase mătărângi cu care m-am jucat vreodată; atunci, mi-o puse-n palmă, poruncindu-mi să-i fac laba şi să-i dau palme în continuare cu cealaltă.”

„Ori mă înşel eu, zise episcopul, ori iată-ne ajunşi la partea cu biciuirile pasive. — Da, domnule, spuse Duclos, dar cum, pe ziua de astăzi, eu mi-am terminat treaba, să nu vă fie cu supărare dacă las pe mâine începutul metehnelor de-acest soi cu care ne vom îndeletnici mai multe seri la rând.” Şi pentru că, până la clipa supeului, mai rămânea aproape o jumătate de ceas, Durcet zise că, pentru a-şi face poftă de mâncare, vrea să aibă parte de nişte spălaturi; o cruntă bănuială se ivi în suflete şi toate femeile tremurară, dar hotărârea fusese luată, nu mai era cale de-ntors. Thérèse, care, în ziua aceea, servea, îl încredinţa că le face de minune; de la vorbă trecu la faptă şi, de îndată ce micul vameş avu maţele pline, el îi dădu de veste Rosettei că trebuie să vină să-ntindă ciocul. Se strâmbă ea un pic[252], făcu ceva nazuri, dar trebui să se supună, iar biata micuţă înghiţi vreo două clisme, chit c-avea să le dea apoi afară, ceea ce, cum nu-i greu de închipuit, se şi petrecu în scurt timp. Noroc că bătu ceasul supeului, căci voia, fără îndoială, s-o ia de la capăt. Dar fiindcă vestea le schimbase tuturor starea sufletească, se duseră să se-ndeletnicească cu alte plăceri. La orgii, câteva scârne fură lepădate peste niscaiva ţâţe şi multe cururi fură puse să se cace; ducele mancă de faţă cu toată lumea scrânjelul

madamei Duclos, în timp ce frumoasa putoare lua muie, iar mâinile desfrânatului rătăceau aproape pe peste tot; sămânţa îi ţâşni îmbelşugată, iar cum Curval făcuse la fel cu madama Champville, se vorbiră, în sfârşit, să meargă la culcare.

A ŞAPTESPREZECEA ZI

Grozava antipatie pe care o nutrea preşedintele faţă de Constance izbucnea în fiecare zi. Îşi petrecuse noaptea cu ea, printr-un târg aparte încheiat cu Durcet căruia îi revenea, iar a doua zi se plânse amarnic de cele întâmplate. „Pentru că, din pricina stării sale, spuse el, nu vrem s-o supunem caznelor obişnuite, de teamă ca nu cumva să nască înainte de sorocul când ne pregătim să-i întâmpinăm rodul pântecelor, măcar, pe dumnezeii mă-sii, zicea el, ar trebui să găsim un mijloc de-a o pedepsi pe putoarea asta când face prostii.” Să vedem însă niţel ce e cu mintea asta blestemată a libertinilor. Dacă ne-apucăm să cercetăm această nemaipomenită vină, o, cititorule, ghiceşte ce anume se întâmplase: era vorba despre faptul că îşi arătase, din nefericire, partea de dinainte, când nu i se ceruse decât cea dinapoi, iar păcatele acestea nu-şi găseau iertare. Dar mai rău era că ea nu recunoştea nimic; spunea sus şi tare, cu destul temei, că preşedintele o ponegrea, că nu-ncerca decât s-o piardă şi că nu se culca niciodată cu el fără să născocească asemenea minciuni. Dar cum legile erau limpezi în această privinţă şi cum femeilor nu li se dădea niciodată crezare, se întrebară cum or s-o pedepsească pe această femeie fără să-i vatăme în vreun fel plodul. Se hotărî că, la

fiecare nelegiuire, o vor sili să mănânce un scrânjel şi, prin urmare, Curval voi ca ea să-nceapă pe loc. Ceilalţi încuviinţară. În clipa aceea, se aflau la dejun în apartamentul fetelor; ea primi poruncă să se apropie, preşedintele se căcă în mijlocul încăperii şi îi cerură să se ducă-n patru labe să hăpăiască ceea ce omul acesta neîndurător tocmai lepădase. Ea se-aruncă în genunchi, ceru iertare, dar nu-i înduioşa defel; căci natura pusese, în toate piepturile acelea[253], nu inimi, ci piatră. Nimic nu-i desfăta mai tare decât toate nazurile pe care biata femeiuşcă le făcu înainte de-a se supune şi numai Dumnezeu ştie cum se distrau. În sfârşit, fu nevoită să se resemneze; greaţa o cuprinse pe când se-afla la jumătatea trebuşoarei, însă în van, căci trebui s-o termine şi totul fu înghiţit. Fiecare dintre sceleraţii noştri, aţâţat de-o aşa scenă, se lăsa, văzând-o, belit de câte-o fetişcană, iar Curval, stârnit la culme de fapta cu pricina şi căruia Augustine i-o freca de minune, simţindu-se gata să se reverse, o chemă pe Constance care-şi sfârşea cu greu tristul dejun: „Vino, târâtură, îi zise el, când ai halit peştele, trebuie să pui şi nişte sos; e alb, haide să-l iei.” Fu nevoită să treacă şi prin asta, iar Curval, care, văzându-şi de-ale lui, o pusese pe Augustine să se cace, lăsă stăvilarul în gura nefericitei neveste a ducelui, pe când înghiţea răhăţelul proaspăt şi gingaş al fermecătoarei Augustine. Se făcură şi vizitele; Durcet găsi scârnă în oala de noapte a Sophiei. Tânăra îşi ceru iertare spunând că o duruse burta. „Nu, zise Durcet pipăind de zor scrânjelul, nu-i adevărat: când şi se-apleacă de la ceva, dai în cufureală, or, ăsta e-un căcat sănătos tun”. Şi, înhăţând degrabă înfiorătorul catastif, trecu în el numele încântătoarei creaturi, care fugi să-şi ascundă lacrimile şi să-şi căineze soarta. Toate celelalte erau în ordine, dar, în odaia băieţilor, Zélamir, care se uşurase în ajun la orgii şi căruia i se trimisese poruncă să nu se şteargă la cur, şi-l curăţase fără să aibă îngăduirea. Ceea ce era o crimă de neiertat: Zélamir fu şi el scris. În ciuda tuturor păcatelor, Durcet îi pupă bucile şi-l puse să-i sugă o clipă puia; apoi, se duseră la capelă, unde fură văzuţi căcându-se doi dintre futăii mai neînsemnaţi, Aline, Fanny, Thérèse şi madama Champville. Ducele primi în gură scârna lui Fanny şi o mancă, episcopul, pe-aceea a ambilor futăi din care hăpăi doar una, Durcet, pe-a madamei,

iar preşedintele, pe-a Alinei, pe care o trimise, în ciuda salvei, alături de aceea a Augustinei. Scena cu Constance înfierbântase capetele, căci trecuse multă vreme de când nu-şi mai îngăduiseră asemenea pozne încă din zori. La cină, pălăvrăgiră despre morală. Ducele spuse că nu pricepea defel de ce, în Franţa, pravilele pedepseau cu atâta străşnicie libertinajul, din moment ce acesta, dându-le cetăţenilor de lucru, le abătea gândul[254] de la uneltiri şi revoluţii[255]; episcopul zise că legile nu osândeau atât libertinajul, cât excesele lui. Atunci, le cercetară şi ducele dovedi că nici măcar unul nu era primejdios, niciunul care să-i poată stârni guvernului vreo bănuială, şi că, după toate acestea, nu era numai o cruzime, ci şi o neghiobie să vrei să te împotriveşti unor asemenea fleacuri[256]. De la vorbe trecură la fapte. Ducele, pe jumătate beat, se prăvăli în braţele lui Zéphire, în timp ce Hercule, profitând de situaţie, îşi vâra uriaşa sculă în găoaza ducelui. Blangis i se lăsă în voie şi, fără să facă nimic, fără să-şi mişte altceva în afara buzelor pentru pupăceli, trecu, fără să bage de seamă, de la o pulă la alta. Tovarăşii lui se dedară şi ei la alte mârşăvii, iar apoi se duseră să-şi bea cafelele. Cum tocmai făcuseră multe prostii, fu o clipă foarte liniştită şi poate singura din toată călătoria când nu se scurse niciun strop de sămânţă. Duclos, deja la tribună, îi aştepta şi, când toţi se aşezară la locurile lor, ea vorbi în felul următor:

„Tocmai pierdusem pe cineva din casă, pierdere care mă mâhnea din toate privinţele: Eugénie, pe care-o iubeam cu patimă şi care-mi era deosebit de folositoare din pricina nemaipomenitei sale bunăvoinţe faţă de tot ceea ce-mi putea aduce bani, Eugénie, cum ziceam, îmi fusese răpită în cel mai ciudat mod. Un slujitor, care plătise suma hotărâtă, venise să o ia, spunea el, pentru o petrecere la ţară, de la care o să se întoarcă cu şapte sau opt ludovici. Nu eram în bordel atunci când s-a întâmplat lucrul acesta, căci n-aş fi lăsat-o în veci de veci să plece cu un necunoscut; dar n-a vorbit decât cu ea, iar ea a acceptat… De-atunci, n-am mai văzut-o.”

„Şi nici n-o s-o mai vezi, spuse Desgranges; partida la care o chemau avea să fie ultima din viaţa ei, iar eu va trebui să dezleg această ultimă parte a romanului drăgălaşei fete. —

Ah! Dumnezeule mare! zise Duclos, o fată aşa de frumoasă, la douăzeci de ani, cu chipul cel mai delicat şi mai plăcut! — Şi nu uita, spuse Desgranges, cel mai mândru trup din tot Parisul: toţi nurii aceştia i-au venit de hac. Dar continuă şi să nu ne grăbim cu amănuntele."

"Lucile a fost aceea, zise Duclos, care îi luă locul şi-n inima, şi-n patul meu, dar nu şi la treburile casei; căci îi lipseau şi supuşenia, şi bunăvoinţa Eugeniei. Oricum ar fi, în mâinile ei îl încredinţai, nu după multă vreme, pe stareţul de la schitul benedictinilor, care venea din când în când să mă vadă şi care, de obicei, se distra cu Eugénie. După ce bunul părinte îţi aţâţa pizdulicea cu limba şi după ce-ţi sugea bine gura, trebuia să-l biciuieşti uşor cu nişte nuiele, dar numai peste pulă şi coaie, iar el se slobozea, fără să i se scoale, doar din frecarea, din atingerea vergilor pe părţile cu pricina. Atunci, plăcerea lui cea mai mare era s-o vadă pe curviştină cum azvârle-n sus, cu vârful nuielelor, stropii de sămânţă ce-i ieşeau din ştoi.

A doua zi, îl mântuii chiar eu pe unul căruia trebuia să-i dai o sută de lovituri de varga, bine numărate, pe spinare; mai înainte, îţi mozolea curul şi, după ce-i şfichiuiai bucile, şi-o freca de unul singur.

După un timp, un al treilea mă voi tot pe mine; dar acesta era, în toate privinţele, mult mai ceremonios: mi se dădea de ştire cu o săptămână înainte şi trebuia să-mi petrec tot acest răgaz fără să-mi spăl nicio parte a trupului şi, mai ales, nu pizda, nu curul, nu gura; iar din clipa înştiinţării, să pun la muiat, într-o oală plină de pişat şi de căcat, cel puţin trei mănunchiuri de nuiele. În sfârşit, veni; era un bătrân ce se îndeletnicea cu strânsul sărăritului, om cu stare multă, văduv fără copii, şi care făcea adesea asemenea partide. Primul lucru pe care voi să-l afle era dacă urmasem neabătut înfrânarea de la abluţiuni la care mă rugase; îl încredinţai că da şi, ca să se convingă, începu prin a-mi da un sărut pe buze care, fără îndoială, îl mulţumi, căci urcarăm, iar eu ştiam că, dac-ar fi băgat de seamă, după acest pu-pic pe care mi-l dăruia, eu fiind nemâncată, că m-am spălat în vreun fel, n-ar mai fi voit să se desfete cu mine. Aşa că urcăm; se uită la nuielele din oala unde le pusesem, apoi, poruncindu-mi să mă

dezbrac, se-apucă plin de grijă să-mi muşine toate acele părţi ale trupului pe care îmi interzisese cu mare străşnicie să le spăl. Cum îi dădusem întru totul ascultare, găsi, neîndoios, mireasma pe care o dorea, căci văzui că fierbe sângele în el[257] şi-l auzii strigând: «Ah! futu-i! asta, tocmai asta vreau!» Atunci, îi pipăii la rândul meu bucile; aveau de-a dreptul culoarea şi asprimea pielii tăbăcite. După ce-am mângâiat, frământat, întredeschis o clipă curul acesta noduros, pun mâna pe nuiele şi, fără să le şterg, încep prin a-i plesni vreo zece lovituri zdravene; dar nu numai că nu făcu nicio mişcare, ba chiar mi se păru că şfichiuirile mele de-abia de atingeau citadela aceasta de nepătruns. După repriza întâi, îi vârâi trei degete în găoază şi m-apucai să-l hâţân cu toată puterea; însă omul nostru era la fel de nesimţitor pe peste tot: nici măcar nu tresări. O dată împlinite primele două ceremonii, el fu acela care acţiona; eu mă sprijinii cu burta de pat, el în-genunche, îmi depărta bucile şi-şi plimbă limba, rând pe rând, în ambele găuri care, după poruncile sale, bineînţeles că n-aveau cum să fie prea înmiresmate. După ce m-a supt bine, îl biciuiesc iarăşi şi-l socratizez, el se pune din nou în genunchi şi mă linge şi tot aşa de cel puţin cincisprezece ori la rând. În sfârşit, ştiindu-mi bine rolul şi lămurită fiind în privinţa stării pulei sale pe care-o iscodeam fără s-o ating, cu cea mai mare grijă, la una dintre îngenuncherile sale, îmi las scrânjelul chiar pe nasul lui. El dă pe spate, îmi spune că sunt o neruşinată şi se sloboadă frecându-şi-o de unul singur şi scoţând nişte zbierete ce s-ar fi auzit din stradă, fără băgarea de seamă pe care-o avusesem pentru a le împiedica să poată răzbi. Dar scârna căzu pe jos; nu făcu altceva decât să se uite la ea şi s-o miroasă, n-o primi în gură şi n-o atinse defel. Căpătase cel puţin două sute de lovituri de bici şi, pot s-o spun, fără să arate nimic, fără ca spinarea-i cea învârtoşată printr-o îndelungată obişnuinţă să fi păstrat şi cel mai mic semn.”

„Oh! pe toţi dracii, zise ducele, iată un cur, preşedinte, care poate să se ia la-ntrecere[258] cu-al tău. — Nu-i nicio îndoială, spuse Curval bâlbâindu-se, pentru că Aline îi făcea laba, nu-i nicio îndoială că bărbatul cu pricina are şi bucile, şi metehnele mele, căci sunt întru totul de acord cu lipsa

bideului, dar aş vrea-o mai îndelungată: aş voi ca putoarea să nu se fi atins de apă pe puţin trei luni. — Preşedinte, şi s-a sculat, îi zise ducele. — Nu zău? întrebă Curval. Pe cinstea mea, întrebaţi-o pe Aline şi ea o să vă spună cum stau lucrurile, căci, în ceea ce mă priveşte, sunt aşa de obişnuit cu starea asta că nu bag niciodată de seamă nici când ia sfârşit, nici când începe. Pot să vă încredinţez numai că, în clipa în care vă vorbesc, am poftă de-o curvă grozav de împuţită; aş vrea să-mi vină chiar de la căcătoare, curul să-i miroasă bine a scârnă, iar pizda să-i trăsnească a peşte. Stai! Thérèse! tu, a cărei murdărie e de pe vremea potopului, tu, care nu te-ai mai şters, de la botez încoace, la găoază şi a cărei nespălată pizdă împute locul până la trei leghe depărtare, vino, te rog, să mi le-aşterni pe toate peste nas şi, dacă asta ţi-e voia, adaugă şi un căcat." Thérèse se apropie; cu nurii ei murdari, scârboşi şi fleşcăiţi, freacă nasul preşedintelui şi pune, pe deasupra, scrânjelul mult dorit; Aline îi dă la labă, libertinul îşi lasă lapţii; iar Duclos îşi duce mai departe astfel urmarea povestirii sale:

"Un flăcău tomnatic, care primea în fiecare zi câte o altă ştoarfă pentru fapta pe care am să v-o înfăţişez, mă rugă, printr-una dintre prietenele mele, să mă duc să-l văd şi, în acelaşi timp, mi se dădu de ştire despre ceremonialul îndătinat la acest dezmăţat împătimit. Sosesc, el se uită la mine cu acea privire plină de răceală pe care-o dă obiceiul libertinajului, privire sigură şi care, într-o clipită, preţăluieşte obiectul ce i se oferă. «Ooo, mi s-a spus că ai un cur frumos, îmi zise el, şi cum, de vreo şaizeci de ani, am o slăbiciune de netăgăduit pentru bucile frumoase, am vrut să văd dacă eşti pe măsura faimei… Suflecă.» Vorba aceasta energică[259] era o poruncă de-ajuns; nu numai că-i arăt partea cea dosnică, dar o apropii cât pot de mult de nasul acestui libertin înrăit. La început, mă ţin dreaptă; încetul cu încetul, mă aplec şi-i înfăţişez obiectul cultului său sub toate formele care pot să-l desfete mai abitir. La fiecare mişcare, simţeam cum mâinile desfrânatului rătăceau pe deasupra şi cum îmbunătăţeau lucrurile, fie întărindu-le, fie făcându-le să fie un pic mai mult pe placul lui. «Gaura e mare rău, îmi zise el, trebuie că ţi-ai vândut cu furie curul de-a lungul vieţii. —Vai, domnule, i-am

spus, trăim într-un veac în care bărbaţii sunt atât de năzuroşi că, de vrei să le placi, eşti nevoită să te dedai la tot.» Atunci, îi simţii gura cum mi se lipeşte ca o ventuză de gaura curului şi limba încercând să-mi intre în găoază. Cu iscusinţă, nu las clipa să-mi scape şi, aşa cum fusesem sfătuită, îi alunec pe limbă cea mai îmbelşugată şi mai dulce băşină. Mijlocul nu-i displace defel, dar nu-l mişcă mai mult de-atât; în sfârşit, după vreo jumătate de ceas, se ridică, mă duce lângă pat şi-mi arată o căldare din faianţă în care erau puse la muiat patru mănunchiuri de nuiele; deasupra căldării, spânzurau mai multe gârbace atârnate de nişte cuie cu cârlige aurite. «Armează-te, îmi zise desfrânatul, şi cu una, şi cu cealaltă dintre aceste unelte; uite-mi curul: este, după cum îl vezi, uscat, slab şi tare nesimţitor; atinge.» Şi, cum tocmai îi dădusem ascultare: «Vezi, zise el, e o piele bătrână şi întărită de-atâtea lovituri, care nu se mai aprinde decât la cele mai de necrezut silnicii. O să stau aşa, îmi spuse, întinzându-se pe marginea patului, culcat pe burtă şi cu picioarele pe jos; slujeşte-te, rând pe rând, de ambele unelte, când de nuiele şi când de gârbăcel. O să ţină multă vreme, dar o să ai un semn sigur al apropierii deznodământului: de îndată ce-o să bagi de seamă că ceva nemaipomenit o să i se întâmple curului acestuia, fii gata să Iaci întocmai ce o să-l vezi că face; o să schimbăm locurile, o să mă pun în genunchi în faţa frumoaselor tale buci, o să faci ce m-ai văzut făcând şi o să mă slobod. Dar mai ales nu te grăbi, căci încă o dată te previn că o să ţină multă vreme». Încep, schimb unealta aşa cum m-a sfătuit. Dar ce sânge rece, Doamne Dumnezeule! eram toată numai o sudoare şi, doar ca să-l lovesc mai în largul meu, mă pusese să-mi dezgolesc braţul până la umăr. Trecuseră vreo trei sferturi de ceas de când îl plesneam cu toată puterea, când cu vergile, când cu gârbăcelul, şi nu-mi vedeam trebuşoara mai aproape de sfârşit. Desfrânatul nostru, stană de piatră, nu mişca mai mult decât un mort; ai fi zis că savura în linişte mişcările de voluptate dinlăuntru pe care le primea de la această operaţie, dar nicio urmă în afară, nicio părere că avea vreo înrâurire asupra pielii sale. În sfârşit, bătu de două, iar eu îmi făceam treaba de pe la vreo unsprezece; dintr-o dată, îl văd înălţându-şi şalele şi depărtându-şi bucile; din când în când, i le ating cu nuielele, continuând să-l biciuiesc;

un căcat se iţeşte, loviturile mi-l azvârle până-n tavan. «Hai, curaj, îi zic, iată-ne ajunşi la liman.» Atunci, bărbatul nostru se ridică tot o furie; pula-i tare şi nărăvaşă i se lipise de burtă. «Fă ca mine, îmi spune, fă ca mine, nu-mi mai trebuie decât nişte scârnă ca să-ţi dau sămânţă.» Mă aplec degrabă în locul lui, el se pune în genunchi aşa cum zisese şi-i lepăd în gură un ouşor pe care, dinadins, îl păstram de mai bine de trei zile. Primindu-l, malahia îi ţâşneşte, iar el s-aruncă înapoi urlând de plăcere, dar fără să înghită şi fără măcar să păstreze mai mult de o clipită scrânjelul pe care tocmai i-l dăruisem. În rest, în afara măriilor voastre, domnilor, care, fără îndoială, sunteţi nişte modele în acest gen, n-am prea văzut la viaţa mea bărbaţi care să se zvârcolească mai rău de-atât; aproape că a căzut în nesimţire revărsându-şi sămânţa, întâlnirea mi-a adus doi ludovici.

Par nici n-am ajuns bine acasă, că o găsii pe Lucile luptându-se cu un alt uncheş care, fără să-i dăruiască nicio mângâiere de-nceput, o punea pur şi simplu să-l biciuiască de la şale până-n tălpi cu nişte nuieluşe muiate în oţet şi, după ce-i dădea câte lovituri îi îngăduia puterea braţului, acesta punea capăt trebuşoarei dându-i muie. Putoarea îngenunchea în faţa lui de îndată ce-i făcea semn şi, lăsându-i bătrânele coaie rablagite să i se bălăngănească deasupra ţâţelor, îi lua scula bleaga în gură unde bietul păcătos nu-ntârzia să-şi plângă rătăcirile.”

Şi pentru că Duclos încheiase aşa ce-avea de spus în seara aceea, iar ceasul supeului nu bătuse încă, făcură câteva ştrengării tot aşteptând. „Trebuie că eşti terminat, preşedinte, îi spuse ducele lui Curval; astăzi te-am văzut slobozindu-te de două ori şi nu eşti deloc obişnuit să pierzi atâta sămânţă într-o singură zi. — Să punem rămăşag şi pentru o a treia oară, zise Curval care mânuia de zor bucile madamei Duclos. — Oh! tot ce-ţi pofteşte sufleţelul, spuse ducele. — Cu o condiţie numai, zise Curval, să nu fiu oprit de la nimic. — A, nu, îi luă ducele vorba din gură, ştii prea bine că sunt lucruri pe care-am făgăduit să nu le facem înainte de vremea când o să ne fie povestite. Să ne futem era unul dintre ele; înainte de-a ne deda futaiurilor, ar fi trebuit să aşteptăm să ni se înfăţişeze în ordinea hotărnicită vreo patimă de soiul acesta; şi totuşi,

fiindcă voi toţi, domnilor, aţi cârcotit, ne-am băgat pula-n ea de rânduială. Sunt multe desfătări aparte de la care ar fi trebuit aşijderea să ne poprim până la vremea istorisirii lor şi pe care le îngăduim, numai să se petreacă fie în odăile, fie în cabinetele noastre. Nu la altceva te-ai dedat adineaori cu Aline: oare degeaba a scos ea urletul ăla din rărunchi şi-şi ţine acum batista pe piept[260]? Ei bine! alege o dată, ori dintre misterioasele desfătări, ori dintre cele pe care le permitem de faţă cu toată lumea, iar salva ta de-a treia să vină de la unul dintre aceste soiuri de lucruri. Iar eu pun rămăşag pe-o sută de ludovici că n-o faci." Atunci, preşedintele întrebă dacă se poate duce în budoarul din fund, cu acei supuşi pe care i-o pofti; i se îngădui, cu singura condiţie că Duclos o să fie acolo şi că n-or să se bizuiască decât pe ea în privinţa adevărului acestei sloboziri. „Haide, zise preşedintele, primesc." Şi, pentru început, o puse pe Duclos, în faţa tuturor, să-i dea cinci sute de lovituri de bici; apoi, o ia cu sine pe draga şi credincioasa lui prietenă Constance, căreia fu totuşi rugat să nu-i facă vreun lucru ce i-ar fi putut dăuna plodului ei; îi alătură pe fiică-sa, Adélaïde, pe Augustine, Zelmire, Céladon, Zéphire, Thérèse, Fanchon, madamele Champville, Desgranges şi Duclos cu trei futăi. „Oh! băga-mi-aş pula, zise ducele, nu hotărâsem că o să te slujeşti de-atâţia supuşi." Dar episcopul şi Durcet, luându-i partea preşedintelui, îl încredinţară că nu fusese vorba despre număr. Aşadar, preşedintele cu trupa lui se duse să se încuie şi, după vreo jumătate de oră pe care episcopul, Durcet şi Curval, cu ceea ce le mai rămânea din supuşi, n-o petrecură rugându-se la Dumnezeu, după vreo jumătate de oră, cum ziceam, Constance şi Zelmire se-ntoarseră plângând, iar preşedintele le urmă în curând cu restul trupei, sprijinit de Duclos ce aduse mărturie pentru bărbăţia acestuia şi se puse chezaşă că, pe bună dreptate, merita o coroană de mirt[261]. Cititorului să nu-i fie cu supărare de nu vom dezvălui ceea ce a făcut preşedintele: împrejurările nu ne-o permit încă defel; dar a câştigat rămăşagul, iar lucrul acesta era cel mai important. „Uite o sută de ludovici, spuse el primindu-i, care o să-mi fie de folos la plata vreunei amenzi la care tare mă tem c-o să fiu în curând osândit." Iată încă un fapt pe care îl rugăm pe cititor să ne dea voie să nu i-l explicăm decât atunci când se

va întâmpla, dar din care să înţeleagă că sceleratul acesta îşi ştia dinainte greşelile şi că se pregătea pentru pedeapsa pe care aveau să i-o aducă, fără să-şi dea nici cea mai mică osteneală ca să le prevină ori să le înlăture. Cum, din această clipă până la aceea când istorisirile de-a doua zi au început, nu s-au mai petrecut decât lucruri obişnuite, o să-l ducem de îndată pe cititor la ele.

A OPTSPREZECEA ZI

Duclos, mândră, gătită şi mai strălucitoare ca niciodată, îşi începu astfel povestirile celei de-a optsprezecea seri:

“Tocmai mă alesesem cu o făptură grasă şi frumoasă, pe numele ei Justine[262]; avea douăzeci şi cinci de ani, era înaltă de cinci picioare şi şase degete şi vânjoasă ca o slujnică de cârciumă, cu, de altfel, nişte trăsături plăcute, o piele drăguţă şi cel mai mândru trup din lume. Cum casa mea mişuna de soiul acesta de bătrâni desfrânaţi care nu află niscaiva plăcere decât în chinurile la care sunt supuşi, mi s-a părut că o fată de seama ei nu putea să-mi fie decât de mare ajutor. Chiar a doua zi după ce sosise, ca să fac dovada harurilor ei într-ale biciuirii ce-mi fuseseră nemaipomenit de ridicate-n slăvi, o pusei să se măsoare cu un bătrân comisar de cartier, care trebuia şfichiuit cu toată puterea braţelor de la burtă până la genunchi şi de la mijlocul spinării până la pulpe, până ce sângele ţâşnea de peste tot. O dată fapta încheiată, libertinul o sufleca pur şi simplu pe domnişorică şi-şi lepăda încărcătura pe bucile ei. Justine se purtă ca o adevărată eroină a Cytherei[263], iar dezmăţatul nostru îmi mărturisi că era o comoară şi că, în toată viaţa lui, nu fusese nicicând biciuit aşa cum o făcuse ticăloasa aceea.

Ca să-i arăt ce mult o preţuiam, o împreunai, câteva zile mai târziu, cu un bătrân schilod al Cytherei care poftea să i se dea peste o mie de lovituri de bici pe tot trupul fără deosebire, pentru ca, atunci când era de-a dreptul însângerat, ştoarfa să trebuiască să se pişe-n palmă şi să-l frece cu pisatul pe cele mai zdrobite părţi ale corpului. O dată uns, truda era luată de la capăt; atunci, el se slobozea, cuiva strângea cu grijă în mână sămânţa pe care-o lepăda şi-l fricţiona încă

O dată cu această pomadă. Iată tot atâtea izbânzi ale noii mele târguieli şi, în fiecare zi, o laudă şi mai mare; dar mi-era peste putinţă s-o mai folosesc cu campionul care mi se înfăţişă acum.

Bărbatul acesta ciudat poftea să fie muiereşti doar straiele, însă, de fapt, trebuia să afle sub ele un bărbat şi, ca să fiu şi mai limpede, desfrânatul voia să fie lovit la buci de un bărbat îmbrăcat în femeie. Şi de ce unealtă se slujea întru aceasta! Nu vă închipuiţi că erau vergi: era un mănunchi de nuieluşe[264] de răchită, cu care, fără pic de milă, trebuia să-i sfâşii bucile. La drept vorbind, treaba asta aducea un pic a sodomie şi n-ar fi trebuit să mă amestec; totuşi, cum era un vechi muşteriu al madamei Fournier, un bărbat cu-adevărat legat de când lumea de bordelul nostru şi care, prin rangul său, putea să ne ajute în vreun fel oarecare, lăsai nazurile deoparte şi, îmbrăcându-l în veşminte drăguţe de muiere pe-un băieţandru de optsprezece ani care făcea uneori pe samsarul pentru noi şi care avea un chip tare plăcut, i-l înfăţişai înarmat cu un mănunchi de răchitele. Nimic mai desfătător decât această ceremonie, aşa că vă daţi prea bine seama c-am vrut s-o văd. A început prin a se uita cu luare-aminte la aşa-zisa lui fecioară şi, găsind-o, fără îndoială, pe placul lui, se-apucă să-i dea cinci ori şase săruturi pe gură, toate mirosind a rug[265] de la o leghe depărtare; apoi, îşi arătă bucile şi, vorbind tot de parc-ar fi crezut că băieţandru! e o fetişcană, îi spuse să i le atingă şi să i le frământe un pic mai tare; băiatul, pe care-l dăscălisem bine, făcu tot ce i se cerea. «Haide, zise desfrânatul, biciuieşte-mă şi, mai ales, nu mă cruţa.» Copilandrul apucă smocul de nuiele şi prăvăleşte de îndată, cu un braţ vânjos, cincizeci de lovituri peste bucile ce i se oferă; libertinul, deja cu străşnicie însemnat de dârele lăsate de răchitele, se năpusteşte asupra biciuitoarei sale atât de bărbate, îi suflecă

poalele, cu o mână îi cercetează sexul, iar cu cealaltă îi înhaţă, cu jind, amândouă bucile. La început, nu ştie pe care templu o să-l tămâieze primul: în sfârşit, curul îl hotărăşte şi-şi lipeşte cu avânt buzele de el. Oh! câtă deosebire faţă de cultul pe care natura îl aduce aceluia despre care se spune că o jigneşte! Dumnezeule mare, dacă lucrarea aceasta ar fi adevărată, omagiul ar mai avea el oare atâta patos? Niciun cur de femeie n-a fost vreodată pupăcit aşa cum a fost acela al băiatului; de trei sau patru ori limba desfrânatului dispăru cu totul în găoază. Venindu-şi, în cele din urmă, în fire: «O, copile dragă! strigă el, du-ţi fapta mai departe.» E biciuit din nou; dar, cum era mai însufleţit, face faţă celui de-al doilea atac cu mai multă putere. Sângele ţâşneşte; dintr-o dată, pula i se scoală şi, în grabă, îl pune pe nevârstnicul obiect al înflăcărărilor sale să i-o înhaţe. În timp ce acesta i-o dă la mână, celălalt vrea să-i facă la fel; îl suflecă şi mai abitir, dar acum are ce are cu pula lui: o atinge, o freacă, o hâţână şi, în curând, şi-o bagă în gură. După mângâierile acestea de început, el se înfăţişează pentru a treia oară la şfichiuituri. Ultima scenă îl scoate de-a dreptul din minţi; îşi azvârle adonisul pe pat, se lungeşte deasupra-i, stâlceşte o pulă de alta, îşi lipeşte gura de buzele acestui băiat frumos şi, fiindcă izbutise să-l înfierbânte prin dezmierdările sale, îi oferă dumnezeiasca plăcere chiar atunci când o împărtăşeşte şi el; amândoi se slobod deodată. Libertinul nostru, încântat de tot ce se întâmplase, încercă să-mi alunge mustrările de conştiinţă şi mă puse să-i făgăduiesc că o să-i fac adesea rost de-aceeaşi desfătare, fie cu băieţandrul cu pricina, fie cu alţii. Vrui să mă străduiesc întru convertirea lui, îl încredinţai că am nişte fete fermecătoare care l-ar biciui la fel de bine: nu catadicsi să le-arunce nici măcar o privire.”

„Cred şi eu, zise episcopul. Când ai dat în patima bărbaţilor, nu te mai schimbi; deosebirea e aşa de mare, că n-ai chef de o asemenea ispravă. — Monseniore, spuse preşedintele, v-aţi apucat aici de o idee ce-ar merita o discuţie de vreo două ceasuri. — Şi care ar sfârşi tot în favoarea cuvintelor mele, zise episcopul, pentru că nu-i nicio îndoială că un băiat e mai bun decât o fată. — Nu-ncape vorbă, continuă Curval, însă vi s-ar putea răspunde că sistemul are

câteva neajunsuri şi că, pentru desfătările de un anumit soi, ca, de pildă, acelea despre care-or să ne povestească Martaine şi Desgranges, o fată e mai bună decât un băiat. — Ba deloc, spuse episcopul; şi chiar pentru acelea despre care vorbiţi, băiatul tot e mai bun decât fata. Priviţi totul dinspre partea răului, care este aproape întotdeauna adevăratul farmec al plăcerii, şi crima o să vă pară mai mare cu o făptură de-aceeaşi specie cu domnia voastră decât cu una dintr-alt soi, iar din acel moment, voluptatea este dublă. — Da, zise Curval, dar acest despotism, această stăpânire, acest deliciu care se naşte din silnicia puterii tale asupra celui slab… — Tot acolo e, răspunse episcopul. Dacă victima vă aparţine, această stăpânire pe care, în asemenea cazuri, o credeţi mai bine-ntemeiată cu o femeie decât cu un bărbat nu vine decât din prejudecată, nu vine decât din obiceiul care lasă la mila nazurilor noastre mai adesea partea muierească decât cea bărbătească. Dar renunţaţi pentru o clipă la aceste eresuri şi închipuiţi-vă că bărbatul se află întru totul în lanţurile domniei voastre: cu aceeaşi putere, o să regăsiţi ideea unei crime mai mari şi, nedezminţit, desfătarea o să vă sporească. — Eu sunt de-aceeaşi părere cu episcopul, zise Durcet, şi, o dată ce ai deplina stăpânire, cred că samavolnicia puterii îţi aduce mai multe delicii atunci când o foloseşti pe-un semen al tău decât pe o muiere. — Domnilor, spuse ducele, tare aş vrea să lăsaţi discuţiile acestea pentru mai târziu, la masă, iar orele acestea, hărăzite ascultării istorisirilor, să nu le irosiţi pe-asemenea sofisme. — Vorbeşte cu dreptate, zise ducele. Haide, Duclos, mergi mai departe.” Iar drăguţa îndrumătoare într-ale plăcerilor Cytherei continuă după cum urmează:

„Un bătrân grefier de la parlament, spuse ea, veni, într-o bună dimineaţă, să mă vadă şi, cum căpătase obiceiul, încă de pe vremea madamei Fournier, să nu aibă de-a face decât cu mine, nu voi să-şi schimbe metoda. Trebuia, pe când îi dădeam la labă, să-l pălmuiesc treptat, adică la început cu blândeţe, apoi un pic mai tare pe măsură ce i se învârtoşa pula şi, în sfârşit, din toată puterea atunci când se slobozea. Prinsesem aşa de bine meteahna acestui personaj, că, după numai douăzeci de palme, îl făceam să-şi lase lapţii.”

„Douăzeci! zise episcopul, drăcia dracului! nici n-aş avea nevoie de atâtea ca să mi se moaie dintr-o dată. — Vezi tu, prietene, spuse ducele, fiecare cu patima sa; nu trebuie nici să defăimăm, nici să ne mirăm de-a nimănui. Hai, Duclos, încă una şi sfârşeşte.”

„Cea despre care mai am să vă vorbesc în seara aceasta, zise Duclos, mi-a povestit-o una dintre prietenele mele; trăia de vreo doi ani cu un bărbat căruia nu i se scula niciodată decât după ce-i dădea vreo douăzeci de bobârnace peste nas, îl trăgea de urechi până-i ţâşnea sângele, îl muşca de buci, de pulă şi de boaşe. Aţâţat de nemiloasele dezmierdări ale acestui preludiu, iţea o mătărângă ca de armăsar şi se slobozea suduind ca un drac, aproape întotdeauna pe faţa celei de la care tocmai îndurase o aşa ciudată purtare.”

Şi fiindcă din tot ceea ce se spusese, domnilor nu li se aprinseseră minţile decât la lucrurile ce ţineau de biciuirile bărbăteşti, în seara aceea nu-şi îndestulară o altă poftă în afara acesteia. Ducele o luă până la sânge de la Hercule, Durcet de la Tare-n-pulă, episcopul de la Antinoüs, iar Curval de la Sparge-buci; episcopul, care nu făcuse nimic toată ziua, se slobozi, spun unii, la orgii, pe când înfuleca scârna lui Zélamir pe care o pusese la păstrare de vreo două zile. Şi se duseră la culcare.

A NOUĂSPREZECEA ZI

Încă din zori, după câteva nemulţumiri pricinuite de căcatul supuşilor hărăziţi desfrâurilor, se hotărâră că trebuie să încerce un lucru despre care Duclos le vorbise în istorisirile sale: vreau să spun scoaterea pâinii şi a supei de la toate mesele, mai puţin cea a domnilor. Cele două obiecte fură înlăturate; dimpotrivă, porunciră să fie servită mai multă carne de pasăre şi de vânat[266]. Nu trecu nicio săptămână până să-şi dea seama de grozava deosebire: căcaţii erau mai moi, cu mult mai gingaşi, şi se topeau de-a dreptul în gură, iar fârtaţii găsiră că sfatul pe care d'Aucourt i-l dăduse lui Duclos era al unui libertin cu-adevărat meşter în aşa treburi. Unii fură de părere că toate acestea vor pricinui, poate, o oareşicare miasmă în răsuflări. „Ei! nu-i nimic! zise în această privinţă Curval, căruia ducele îi atrase luarea-aminte; nu-i deloc potrivit să spui că, pentru a dărui plăceri, gura unei femei ori a unui băieţandru trebuie să fie întru totul sănătoasă. Dacă lăsăm deoparte orice meteahnă, mă învoiesc atât cât veţi voi că acela care râvneşte o gură împuţită n-o face decât din destrăbălare, dar fiţi şi voi, la rândul vostru, de părerea mea, că o gură care n-are nici cel mai mic miros nu-ţi pricinuieşte niciun fel de desfătare la pupat: întotdeauna e nevoie ca toate plăcerile acestea să aibă nişte sare, ceva

piper, iar piperatul nu se află decât în niţică murdărie[267]. Oricât de curată ar fi gura, iubitul care o soarbe o şi îngălează neapărat şi nici nu bănuieşte că tocmai necurăţenia aceasta îi place. Daţi ceva mai multă putere acestei porniri şi veţi pofti ca gura să aibă un iz: minunat, să nu trăsnească a putreziciune ori a hoit, dar nici să nu-mi împrăştie vreo mireasmă de lăptic sau de prunc, iată ce zic eu sus şi tare că nu trebuie să se-ntâmple. Astfel, mâncarea la care-o să-i silim va avea, cel mult, neajunsul că o să schimbe puţintel, dar fără să strice, iar asta-i tot ce trebuie."

Vizitele din zori nu aduseră nimic: toţi se ţineau cu grijă. Nimeni nu ceru vreo îngăduire la uşurarea de dimineaţă şi se puseră la masă. Acolo, Adélaïde, căreia Durcet îi ceruse să tragă o băşină într-un pahar cu vin de Champagne şi neputând s-o facă, fu pe loc trecută în nenorocitul catastif de către acest soţ nemilos care, de la începutul săptămânii, nu căuta decât un prilej pentru a o prinde cu greşeala. Se duseră la cafele; erau servite de Cupidon, Giton, Michette şi Sophie. Ducele o futu pe Sophie între coapse punând-o să i se cace în palmă şi mânjindu-se cu scârna pe faţă, iar episcopul făcu la fel cu Giton, şi Curval, cu Michette; cât despre Durcet, băgă căcatul în gura lui Cupidon, după ce-i poruncise să se uşureze. Nimeni nu se slobozi, iar după siestă, se-apucară s-o asculte pe Duclos.

"Un bărbat pe care nu-l mai văzusem, spuse drăguţa putoare, veni să ne propună o ceremonie destul de ciudată: trebuia să-l priponim de cea de-a treia treaptă a unei scări duble; îi legam picioarele de treapta a treia, trupul, de margini, iar mâinile înălţate, de partea cea mai de sus a scării. În această împrejurare, era gol; trebuia să-l biciuim cu toată puterea braţelor şi cu coada vergilor atunci când vârfurile se toceau. Era în pielea goală, n-avea trebuinţă să fie mângâiat, nici măcar el nu se atingea; însă, la capătul unei anumite doze, monstruoasa-i sculă îşi lua avânt, o vedeam bălăbănindu-se între trepte ca limba unui ceasornic şi, nu după multă vreme, azvârlindu-şi sămânţa până-n mijlocul odăii. ÎI dezlegam, plătea şi atât.

A doua zi, ni-l trimise pe un prieten de-ai lui căruia trebuia să-i înţepăm pula şi coaiele, bucile şi coapsele, cu un acuşor

aurit; nu-şi lăsa zeama decât atunci când era plin de sânge. Tocmai eu îl mântuii şi, cum îmi tot zicea să merg cât mai adânc, îi văzui sămânţa ţâşnindu-mi în palmă numai când îi implântai până la capăt acuşorul în mădular. Când îl lăsai, se aruncă asupra gurii mele pe care o supse ca un nebun şi gata.

Un al treilea, tot un fârtat al primilor doi, îmi porunci să-l biciuiesc cu nişte mărăcini pe toate părţile corpului, fără deosebire. L-am umplut de sânge; el se privi într-o oglindă şi numai văzându-se în halul acesta îşi scurse zeama, fără s-atingă nimic, fără să pipăie nimic, fără să-mi ceară nimic.

Samavolniciile acestea mă amuzau nespus şi-ncercam o tainică voluptate în a le sluji; astfel, toţi cei care li se dedau erau încântaţi de mine. Cam pe atunci când se petrecură scenele acestea trei, un senior danez, ce-mi fusese trimis pentru nişte partide diferite de plăcere şi care nu ţin de iscusinţa mea, avu nesocotinţa de a veni la mine cu vreo zece mii de franci în diamante şi giuvaericale şi cinci sute de ludovici peşin. Prada era mult prea bună ca s-o las să-mi scape: între Lucile şi mine, gentilomul fu tâlhărit până la ultimul bănuţ. Voi să meargă cu jalba, dar cum plăteam din greu poliţia şi cum, în vremurile acelea, cu aur, făceai tot ce voiai, gentilomul primi poruncă să-şi ţină gura, iar bunurile sale îmi rămaseră mie, mai puţin câteva bijuterii pe care fui nevoită să le dau poliţailor pentru a mă bucura în linişte de restul. Nu mi se întâmplase niciodată să mă dedau vreunui furtişag fără ca, a doua zi, să nu m-ajungă o bucurie[268]: acest noroc fu un nou muşteriu, dar unul dintre aceia de zi cu zi, pe care-i poţi privi ca bucăţica nelipsită de pe masa unei case[269]. Acesta era un bătrân curtezan căruia, sătul fiind de omagiile ce i se aduceau în palatele regilor, îi plăcea să vină să schimbe rolul pe la ştoarfe. Cu mine voi el să înceapă; trebuia să-l pun să-şi zică lecţia şi, la fiecare greşeală pe care o făcea, era pedepsit să stea în genunchi şi să primească, când pe mâini, când pe buci, nişte lovituri puternice cu-o nuieluşă de piele, de soiul aceleia pe care o folosesc dascălii la ore. Eu trebuia să bag de seamă când se încingea bine; atunci, îi înhăţam pula şi i-o hâţânam cu iscusinţă, tot dojenindu-l, spunându-i că-i un mic desfrânat, o răutate mică şi alte ocări copilăreşti care-l făceau să se sloboadă cu voluptate. O ceremonie asemănătoare trebuia să se petreacă de cinci ori

pe săptămână la mine în casă, dar mereu cu o altă putoare, bine dăscălită, iar pentru toate acestea primeam douăzeci şi cinci de ludovici pe lună. Cunoşteam atâtea femei în Paris, că nu-mi fu greu să-i făgăduiesc ce-mi cerea şi să mă ţin de cuvânt; zece ani îl avui în pensionul meu pe şcolarul acesta care, nu de mult, găsi cu cale să se ducă până-n iad ca să mai înveţe şi altceva.

Totuşi, anii treceau şi, deşi chipul meu era de soiul acela pe care vârsta nu se vede, începeam să-mi dau seama că bărbaţii nu mai voiau să aibă de-a face cu mine decât aşa, dintr-o toană. Tot mai aveam nişte drăguţi de muşterii, cu toate că împlinisem treizeci şi şase de ani (iar restul aventurilor la care am luat parte s-a petrecut de la această vârstă până la aceea de patruzeci de ani).

Deşi aveam, cum vă spuneam, treizeci şi şase de ani, libertinul a cărui patimă am să v-o povestesc în încheierea acestei seri nu voi să aibă de-a face decât cu mine. Era un abate, pe la vreo şaizeci de ani, căci nu primeam niciodată decât bărbaţi de-o anumită vârstă şi orice femeie care va râvni să se-mbogăţească în meseria noastră o să mă urmeze, fără îndoială, neabătut în această privinţă. Cucernicul soseşte şi, de cum ne aflăm laolaltă, vrea să-mi vadă bucile. «Iaca cel mai frumos cur din lume, îmi zice; dar, din nefericire, nu el o să-mi dăruiască tainul pe care-am să-l înfulec. Ţine, îmi spune, punându-şi bucile în palmele mele: uite-l pe ăla care-o să mi-l dea... Te rog din suflet, fă-mă să mă cac.» Apuc un vas de porţelan pe care mi-l aşez pe genunchi, abatele e la înălţimea potrivită, i-apăs găoaza, o între-deschid şi îi ofer, într-un cuvânt, toate diferitele mişcări care, îmi închipui eu, trebuie să-i grăbească eliberarea. Ea se petrece; un uriaş căcat umple oala, eu i-l înfăţişez destrăbălatului, el îşi vine-n fire, se năpusteşte asupra-i, înfulecă şi se sloboade după un sfert de ceas de cumplită biciuială pe care i-o dau pe-aceleaşi buci ce-i lepădaseră un ouşor aşa de frumos. Totul era hăpăit; îşi preţăluise atât de bine truda, că zeama nu i se scurse decât la ultima înghiţitură. Cât îl şfichiuisem, îl aţâţasem fără încetare cu vorbe pe măsură: «Cum aşa, netrebnic mic, îi spuneam, murdărelule! poţi să papi căcat aşa? Ah! o să te învăţ eu minte, caraghiosule, să te mai dedai la ticăloşii de soiul ăsta!» Şi prin asemenea mijloace şi prin cuvinte ca acestea ajungea

libertinul pe culmea plăcerii.”

Aici, Curval, înainte de a mânca, voi să ofere pe viu întregii societăţi spectacolul pe care Duclos numai ce-l zugrăvise. O chemă pe Fanchon, ea-l ajută să se cace, iar desfrânatul înfulecă, în timp ce bătrâna vrăjitoare îl biciuia din răsputeri. Dar pentru că această lubricitate înfierbântase minţile, căcatul le dădu ghes la toţi, iar Curval, care nu se slobozise defel, îşi amestecă scârna cu cea a Thérèsei pe care o puse pe dată să se uşureze. Episcopul, obişnuit să se folosească de desfătările fratelui său, făcu la fel cu Duclos, ducele cu Marie şi Durcet cu Louison. Era îngrozitor, nemaipomenit, o spun încă o dată, să te slujeşti de nişte putori[270] bătrâne ca acestea, când la poruncă îţi stăteau aşa drăgălaşe obiecte: dar, ştim prea bine, lehamitea se naşte în sânul belşugului şi numai înconjurat de voluptăţi te desfeţi cu torturi. O dată împlinite aceste scârboşenii fără să fi pricinuit decât o salvă, iar episcopul fu acela care-o împroşcă, se puseră la masă. Pe cale de-a înfăptui necurăţenii, nu le poftiră la orgii decât pe cele patru bătrâne şi pe cele patru povestitoare, iar restul fu dat afară. Se spuseră atâtea, se făcură atâtea, că, dintr-o dată, toţi se sloboziră, iar libertinii noştri nu se duseră la culcare decât în braţele sfârşelii şi ale beţiei.

A DOUĂZECEA ZI

În ajun, se întâmplase un lucru tare plăcut: ducele, beat criţă, în loc să se ducă în odaia lui, ajunsese să se vâre în patul tinerei Sophie şi, orice i-a putut spune copiliţa care ştia prea bine că ceea ce făcea el era împotriva rânduielilor, el nu se lăsă, stărui cu îndârjire că se află în patul lui cu Aline care trebuia să fie femeia lui de noapte. Dar cum cu Aline putea să-şi îngăduie anumite ştrengării ce-i erau încă interzise cu Sophie, când voi s-o pună pe aceasta într-o oareşicare poziţie ca să se desfete cu ea după bunul lui plac şi când biata copilă, căreia nu i se mai făcuse încă ceva asemănător, simţi uriaşul cap al mătărângii ducelui ciocănind la strâmta poartă a tânărului ei poponeţ şi poftind s-o spargă, sărmana micuţă începu să urle ca apucată de streche şi o rupse la fugă în pielea goală prin mijlocul odăii. Ducele se luă după ea, suduind-o ca un drac, tot nepricepând că nu-i Aline: „Bulangioaco, spunea el, ce, e prima oară?” Şi crezând că a prins-o din urmă, dădu peste patul Zelmirei, pe care-l încurcă cu al lui, şi-o luă în braţe pe tânăra fată, încredinţat fiind că Aline şi-a băgat minţile în cap. Cu aceasta, face la fel ca şi cu cealaltă, pentru că, hotărât lucru, ducele voia să-şi atingă ţinta; însă, de îndată ce Zelmire îşi dă seama ce-are el de gând, se ia după surata ei, scoate un ţipăt înfiorător şi-o

şterge. Totuşi, Sophie, care fugise prima, văzând prea bine că n-are alt mijloc ca să lămurească acest quiproquo[271] decât să caute vreo lumânare şi pe cineva cu sânge rece care să poată pună ordine în toate, se duse, prin urmare, s-o cheme pe Duclos. Însă aceasta, care se îmbătase ca o scroafă la orgii, era întinsă, aproape în nesimţire, în mijlocul patului ducelui şi nu putu să-i fie de niciun folos. Desperată şi neştiind la cine să se mai ducă într-o asemenea împrejurare, dar şi pentru că le-auzea pe suratele sale strigând după ajutor, Sophie se-ncumetă să dea buzna peste Durcet, care dormea cu fiică-sa, Constance, şi-i spuse ce se întâmpla. Luându-şi inima în dinţi[272], Constance îndrăzni să se scoale, în ciuda eforturilor pe care Durcet, beat, le făcea ca s-o ţină, zicându-i că vrea să se sloboade. Apucă o lumânare şi se duse în odaia copilelor: le găsi pe toate în cămăşuţe în mijlocul camerei şi pe duce alergându-le unele după altele, crezând în continuare că n-are de-a face decât cu una şi aceeaşi, pe care o încurca cu Aline şi căreia îi spunea că, în noaptea aceea, se prefăcuse în vrăjitoare. În sfârşit, Constance îi arătă că greşeşte şi, rugându-l să-i îngăduie să-l conducă în odaia lui unde o s-o găsească pe Aline foarte supusă la tot ce-o să poftească el să-i ceară, ducele care, beat turtă şi de foarte bună credinţă, n-avea nicio altă dorinţă decât să i-o dea la buci Alinei, se lăsă dus; frumoasa fată îl primi şi toţi se culcară la loc; Constance se retrase, iar la copiliţe, lucrurile se liniştiră. A doua zi, se râse în hohote de dimineaţa până seara de-această întâmplare nocturnă, iar ducele pretinse că dacă, din nefericire, într-o asemenea împrejurare, ar fi cules vreo feciorie, n-ar fi trebuit să plătească amenda, pentru că era beat cuc: îl încredinţară că se înşela şi că ar fi plătit cu vârf şi îndesat. Ca de obicei, mâncară la sultane şi toate mărturisiră că le trecuse o frică îngrozitoare. Cu toate acestea, n-o prinseră pe niciuna cu vreo scăpare, în ciuda tulburării; la băieţandri, totul era, la fel, în ordine, iar cum dineul, ca şi cafeaua, nu oferi nimic nemaipomenit, se duseră în salonul de istorisiri, unde Duclos, ce-şi venise cu totul în fire după neînfrânările din ajun, desfată adunarea, în seara aceea, cu următoarele cinci povestiri:

“Tot eu, domnilor, spuse ea, slujii la partida pe care am să

v-o istorisesc. Era un doctor; prima lui grijă fu aceea de a-mi vizita bucile şi, cum le găsi superbe, petrecu mai bine de-un ceas fără să facă nimic altceva decât să le pupe. În sfârşit, îmi mărturisi micile sale slăbiciuni: era vorba de niscaiva căcare; lucru pe care-l ştiam şi, prin urinare, mă pregătisem. Umplu-i un vas de porţelan alb care-mi folosea la soiul acesta de isprăvi; de cum se vede stăpân pe scrânjelul meu, el se năpusteşte asupra-i şi-l înfulecă; nici nu se-apucă el bine de treabă, că eu mă înarmez cu-o vână de bou (aceasta era unealta cu care trebuia să-i mângâi dosul), îl ameninţ, îl lovesc, îl dojenesc pentru ticăloşiile la care se dedă şi, fără să mă asculte, desfrânatul, înghiţind de zor, se sloboade şi o şterge cu viteza fulgerului, aruncându-mi un ludovic pe masă[273].

La puţină vreme după, îl lăsai pe-un altul între mâinile Lucilei care îşi dădu ceva osteneală până îl făcu să se sloboadă. Mai întâi, trebuia să se încredinţeze că scrânjelul pe care aveam să i-l înfăţişăm era de la o bătrână cerşetoare şi, ca să fie sigur, băbăciunea era silită să-şi facă trebuşoara în faţa lui. Îi dădui una de vreo şaptezeci de ani, plină de buboaie şi erizipel[274] şi care, de mai bine de cincisprezece ani, nu mai avea niciun dinte-n gură: «Bun, minunat, zise el, aşa şi trebuie să-mi fie.» Apoi, încuindu-se cu Lucile şi cu scârna, trebui ca această putoare, pe cât de pricepută, pe atât de binevoitoare, să-l aţâţe la mâncatul scârbavnicului căcat. Îl mirosea, îl privea, îl atingea, dar cu greu îi venea să se hotărască şi la altceva. Atunci, Lucile, folosindu-se de nişte mijloace zdrobitoare, bagă lopăţica de sobă în foc şi, scoţând-o înroşită, îi dă de veste că, dacă nu s-apucă pe loc de treabă, o să-i ardă bucile ca să-l silească la ce-i cere. Bărbatul nostru freamătă, încearcă încă o dată: aceeaşi scârbă. Şi-atunci, Lucile, fără să-l mai cruţe, îi dă nădragii jos şi, dezvăluindu-şi un cur murdar şi de-a dreptul prăpădit, cu totul jupuit de-aşa fapte, îi arde uşurel bucile. Desfrânatul suduie, Lucile dă jarul şi mai aproape şi, până la urmă, îl frige rău de tot pe la mijlocul dosului; în sfârşit, durerea îl face să se hotărască şi să muşte o bucăţică; e întărâtat cu noi arsuri până înfulecă tot. Aceasta fu clipa salvei sale şi nu multe am văzut la fel de nestăpânite; scoase nişte ţipete ascuţite, se rostogoli pe jos; îl crezui frenetic[275] ori apucat de năbădăi. Încântat de manierele

noastre alese, libertinul îmi făgădui c-o să-mi devină muşteriu, dar cu condiţia să-i dau mereu aceeaşi fată şi întotdeauna alte babe. «Cu cât or să fie mai scârboase, îmi zise el, cu atât o să şi le plătesc mai bine. Nici nu-ţi închipui, adăugă el, până unde împinge destrăbălarea; aproape că nici eu nu îndrăznesc s-o fac.»

Unul dintre prietenii lui, pe care mi-l trimise a doua zi, o împingea totuşi, după părerea mea, încă şi mai departe decât el, căci, cu singura deosebire că, în loc să-i pârleşti bucile, trebuia să i le loveşti tare de tot cu nişte cleştişori înroşiţi, cu această singură deosebire, cum spuneam, el avea nevoie de cel mai învechit, mai împuţit şi mai scârbavnic căcat lepădat de un hamal. Un bătrân valet de optzeci de ani, pe care-l aveam în speluncă de grozav de multă vreme, îi plăcu nemaipomenit pentru această faptă şi-i înfulecă scârna încă aburindă, în timp ce Justine îl cotonogea cu nişte cleşti pe care de-abia de-i puteai atinge, aşa erau de fierbinţi. Şi încă trebuia să-i pişti aşa bucăţi mari de carne şi aproape să i le frigi.

Un altul îşi lăsa bucile, burta, coaiele şi pula împunse cu o sulă groasă de cârpaci şi toate acestea dedându-se la aproape aceleaşi ceremonii, adică până când termina de mâncat un scrânjel pe care i-l înfăţişam într-o oală de noapte, dar fără să vrea să ştie al cui era.

Nici nu vă daţi seama, domnilor, cât de departe împing oamenii sminteala când îi cuprinde vâlvătaia închipuirii lor. Oare n-am văzut eu unul care, după aceleaşi principii, cerea să-i zvânt bucile cu lovituri zdravene de băţ până ce mânca scârna care poruncea să-i fie scoasă chiar din fundul căcătoarei? Şi ticăloasa-i zeamă nu mi se scurgea în gură decât după ce înfulecase glodul acesta împuţit.”

„Nimic nu-i de neînchipuit, spuse Curval îndeletnicindu-se cu bucile madamei Desgranges; sunt sigur că se poate merge încă şi mai departe de-atât. — Mai departe? întrebă ducele, care dezmierda puţin cam tare curul gol al Adélaïdei, nevasta lui din ziua aceea. Şi ce dracu’ vrei să facem? — Ceva mai rău, zise Curval, mai rău! şi sunt de părere că niciodată nu se face îndeajuns în ceea ce priveşte lucrurile acestea. — Sunt întru totul de părerea lui, spuse Durcet, ce i-o trăgea la buci lui

Antinoüs, şi simt că mintea mea s-ar mai îndeletnici niţel cu toate porcăriile acestea. — Pun rămăşag că ştiu ce vrea să zică Durcet, spuse episcopul, care nu făcea încă nimic. — Şi ce dracu' vrea să zică? întrebă ducele." Atunci, episcopul se ridică în picioare, îi vorbi în şoaptă lui Durcet[276] care spuse că da, aşa e, iar episcopul se duse să-i împărtăşească totul lui Curval, care zise: „Ei! pe bune că da" şi ducelui, care strigă: „Ah! băga-mi-aş pula, niciodată nu mi-ar fi trecut prin minte aşa ceva". Cum aceşti domni nu dădură mai multe lămuriri, ne-a fost cu neputinţă să aflăm ce-au vrut să spună. Şi, chiar de-am şti, cred că am face bine, de ruşine, să le ţinem sub văl, căci există tot felul de lucruri care nu trebuie decât pomenite; o atentă băgare de seamă o cere; putem întâlni urechi neîntinate şi n-am nici cea mai mică îndoială că cititorul nostru ne este deja recunoscător pentru aceea pe care o dovedim faţă de el; cu cât va merge mai departe, cu atât vom li, în această privinţă, vrednici de cele mai din suflet laude ale sale, fapt de care putem aproape să-l încredinţăm încă de pe-acum. În sfârşit, orice s-ar putea spune, fiecare trebuie să-şi mântuiască propriul suflet: şi oare ce pedeapsă, în lumea aceasta şi-n cea de dincolo, nu i se cuvine aceluia care, fără nicio cumpătare, s-ar apuca, de pildă, să dezvăluie toate nazurile, toate năravurile, toate neştiutele grozăvii care pun stăpânire pe oameni în vâlvătaia închipuirii lor? Ar însemna să destăinuiască nişte taine care, întru fericirea omenirii, trebuie să fie îngropate; ar însemna să încerce deplina pervertire a moravurilor şi să-şi arunce semenii întru Iisus Chris-tos în toate rătăcirile la care ar putea duce asemenea tablouri; şi numai Dumnezeu, care ne vede străfundurile inimilor, acest Dumnezeu atotputernic care a făurit cerul şi pământul şi care, într-o bună zi, o să ne şi judece, ştie dacă ne dă ghes s-avem motive de a-L auzi învinuindu-ne de asemenea crime[277]!

Sfârşiră prin câteva orori deja începute. Curval, de pildă, o puse pe Desgranges să se cace; ceilalţi făcură fie acelaşi lucru cu diferiţi supuşi, fie altele la fel de rele, şi se duseră să supeze. La orgii, Duclos, care-i auzise pe domni pălăvrăgind despre noul regim pomenit mai sus şi a cărui ţintă era să facă scârna mai îmbelşugată şi mai gingaşă, le spuse că, pentru nişte doritori de teapa lor, era mirată să vadă că n-au habar de-adevăratul secret al făuririi unor căcaţi grozav de

îmbelşugaţi şi tare gingaşi. Întrebată fiind despre felul în care-ar trebui să-i dreagă, ea zise că singurul mijloc era să-i provoace pe loc supusului o uşoară indigestie, dar nu dându-i să mănânce bucate nepotrivite ori stricate, ci silindu-l să înfulece în grabă în afara orelor de masă. Încercară chiar în seara aceea: o treziră pe Fanny, de care până atunci nu le pasase şi care, după ce îşi luase masa, se băgase în pat, îi vârâră mintenaş pe gât patru pesmeţi zdraveni, iar a doua zi de dimineaţă, ea lepădă unul dinte cei mai groşi şi mai frumoşi căcaţi din câţi făcuseră ei rost până în clipa aceea. Prin urmare, adoptară acest sistem, păstrând totuşi condiţia de a nu pune pe masă pâine, pe care Duclos o încuviinţă şi care nu putea decât să îmbunătăţească roadele celuilalt secret. Nu trecu nici măcar o zi în care să nu le provoace astfel tinerelor fete şi drăgălaşilor băieţandri nişte indigestii pe jumătate şi e de neînchipuit ce-au căpătat din toată treaba aceasta. O spun doar aşa, în treacăt, pentru ca, dacă vreun doritor pofteşte să folosească această taină, să fie pe deplin încredinţat că nu se află una mai bună. Iar cum în restul serii nu se petrecu nimic nemaipomenit, se duseră la culcare ca să se pregătească, a doua zi, pentru strălucitoarea nuntă a lui Zélamir cu Colombe, care trebuia să întrupeze celebrarea sărbătorii celei de-a treisprezecea săptămâni.

A DOUĂZECI Şi UNA ZI

Încă din zori, se îndeletniciră cu această ceremonie, după obicei, dar, nu ştiu dacă o făcuse dinadins ori nu, tânăra mireasă fu prinsă cu greşeala chiar la primele ceasuri ale zilei: Durcet îi încredinţa că a dat peste nişte scârnă în oala ei de noapte. Ea se apără, zise că, vrând s-o vadă pedepsită, bătrâna era aceea care făcuse treaba cu pricina şi că li se întâmpla adesea să fie astfel înşelate când cineva avea chef să le osândească: degeaba vorbi, nimeni nu plecă urechea la spusele ei şi, cum bărbăţelul i se afla deja pe listă, se distrară din plin pe seama plăcerii de a-i învăţa pe amândoi minte. Totuşi, tinerii miri fură conduşi cu mare alai, după slujbă, în marele salon de întruniri unde ceremonia trebuia să se încheie înainte de ora mesei. Ambii erau de-aceeaşi vârstă, iar nevârstnica mireasă fu dată alesului ei, acesta având voie să facă tot ce-o pofti cu ea. Nimic nu-i mai grăitor decât exemplul; era cu neputinţă să primească unele mai rele şi mai molipsitoare. Prin urmare, flăcăul sări ca o zvârlugă peste nevestica lui şi, cum pula i se sculase rău de tot, deşi încă nu se slobozea, ar fi tras-o neîndoios în ţeapă; dar, oricât de mică ar fi fost spărtura, domnii îşi făceau o onoare din a nu lăsa pe nimeni să strice aceste flori gingaşe pe care voiau să le culeagă singuri. Aşa că episcopul, oprind înflăcărarea

tânărului, se bucură el însuşi de pomenita învârtoşare şi-şi vâră în găoază prea drăgălaşa şi deja prea împlinita sculă cu care Zélamir se pregătea să i-o tragă necoaptei sale jumătăţi. Ce deosebire pentru acest flăcăuaş! şi ce depărtare între curul cumplit de lăbărţat al bătrânului episcop şi pizda fragedă şi strâmtă a unei neprihănite copilite de treisprezece anişori! Dar aveau de-a face cu nişte oameni pe care nu-i puteai lămuri în această privinţă. Curval o înhaţă pe Colombe şi o futu între coapse pe dinainte, lingându-i ochii, gura, nările şi toată faţa. Răstimp, fără îndoială, i se aduseră unele servicii, căci îşi lăsă zeama, iar Curval nu era el om să-şi piardă sămânţa pentru aşa prostioare. Cinară; amândoi mirii fură primiţi la cafele, aşa cum fuseseră şi la masă, iar cafelele fură aduse, în ziua aceea, de crema supuşilor, vreau să spun de Augustine, Zelmire, Adonis şi Zéphire. Curval, care voia să-şi vadă pula din nou sculată, pofti neapărat niscaiva căcat, iar Augustine îi lepădă cel mai frumos scrânjel cu putinţă. Ducele îşi dădu mătărânga la supt lui Zelmire, Durcet lui Colombe şi episcopul lui Adonis. Acesta din urmă se căcă în gura lui Durcet, după ce îl mântui pe episcop. Dar nici strop de sămânţă; era tot mai rară: la început, fuseseră risipitori şi, cum simţeau c-o să aibă grozavă nevoie de ea spre sfârşit, se cruţau. Se duseră în salonul de istorisiri, unde frumoasa Duclos, poftită să-şi arate curul înainte de-a se apuca de povestit, după ce şi-l înfăţişă cu neruşinare ochilor adunării, reluă astfel firul cuvântării sale:

„Încă o trăsătură a firii mele, domnilor, spuse frumoasa putoare, iar apoi, pentru că v-am înfăţişat-o îndeajuns, veţi binevoi să judecaţi ceea ce am să vă ascund după ceea ce vă voi fi spus şi o să-mi daţi voie să nu vă mai povestesc şi altele despre mine.

Mama Lucilei căzuse nu de mult într-o îngrozitoare sărăcie şi numai printr-o nemaipomenită întâmplare încântătoarea târfă, care nu mai avusese nicio veste despre ea de când fugise de-acasă, află despre nenorocita-i desperare. Una dintre mijlocitoarele[278] noastre, ce pândea o copilită pe care unul dintre muşterii mi-o cerea în acelaşi fel cum poftise şi marchizul de Mésanges, adică s-o cumpere, iar apoi să nu mai audă niciodată nimic despre ea, una dintre mijlocitoarele

noastre, cum spuneam, veni să-mi dea de ştire, eu fiind în pat cu Lucile, că găsise o fetişcană de cincisprezece ani, fără nicio îndoială fecioară, frumoasă foc şi semănând, spunea ea, ca două picături de apă cu domnişoara Lucile, numai că era într-un asemenea hal de mizerie, încât o să trebuiască s-o ţinem câteva zile ca s-o îndopăm înainte de-a o vinde. Şi atunci, o zugrăvi pe bătrâna cu care o găsise, dar şi îngrozitoarea nevoie în care se afla această mamă. După trăsăturile ei, după felul amănunţit în care-i înfăţişase vârsta şi chipul, bucile avu o tainică presimţire că se prea putea să fie vorba despre maică-sa şi soru-sa: ştia că, atunci când fugise, o lăsase pe cea din urmă copil la ţâţa mă-sii, şi-mi ceru voie să meargă să-şi verifice bănuielile. Drăcească-mi minte îmi suflă pe dată o mică grozăvie al cărei efect îmi înfierbântă atât de repede trupul, că, dând-o imediat afară pe mijlocitoarea noastră şi neputându-mi linişti vâlvătaia simţurilor, începui prin a o ruga pe Lucile să-mi mângâie pizda. Apoi, oprindu-mă în mijlocul faptei: «De ce vrei să te duci la baba asta, i-am zis, şi ce plănuieşti? — E, spuse Lucile, care nu avea încă, nici pe departe, inima mea… s-o alin, dacă pot, şi-apoi să văd dacă-i maică-mea. — Tâmpito, i-am zis împingând-o, du-te, du-te s-aduci singură jertfă ticăloaselor născociri de rând cu care şi s-a îmbuiat mintea şi dă cu piciorul, fiindcă nu îndrăzneşti să le înfrunţi, celui mai frumos prilej de a-ţi aţâţa simţurile printr-o nemernicie care-o să te facă să te uzi zece ani de-acum înainte!» Mirată, Lucile mă privi şi văzui prea bine atunci că trebuie să-i lămuresc o filosofie pe care nu prea avea cum s-o priceapă. Zis şi făcut: i-am explicat cât de josnice sunt legăturile care ne înlănţuie de aceia ce ne-au dat viaţă; i-am arătat că, tocmai fiindcă ne-a purtat în pântece, în loc să aibă dreptul la vreo recunoştinţă din partea noastră, unei mame i s-ar cuveni doar ură, căci, doar pentru plăcerea ei şi cu riscul de a ne lăsa în voia tuturor nenorocirilor ce ne pot atinge-n lume, totuşi ne-a născut, numai şi numai pentru că poftea să-şi ostoiască apriga destrăbălare[279]. Apoi, am mai adăugat tot ce se poate spune în sprijinul acestui sistem pe care îl dictează bunul-simţ[280] şi la care inima ne sfătuieşte atunci când nu-i stăpânită de prejudecăţile copilăriei. «Şi ce-ţi pasă ţie, am mai spus, dacă făptura aceea e fericită ori nenorocită? Te încearcă vreun simţământ din pricina stării sale? Rupe

ticăloasele legături a căror prostie tocmai ţi-am demonstrat-o şi, de vei însingura creatura aceasta, separând-o pe de-a-ntregul de tine, vei vedea nu doar că nefericirea ei nu trebuie să te înduioşeze în vreun fel, ci şi că poate fi chiar îngrozitor de plăcut să i-o adânceşti. Căci, ce atâta vorbă, îi datorezi, e limpede, ură şi te răzbuni; faci ceea ce proştii numesc o faptă rea[281] şi ştii prea bine câtă putere a avut întotdeauna crima asupra simţurilor. Iată, prin urmare, două motive de plăcere în batjocurile la care vreau s-o supui: şi deliciile răzbunării, şi acelea de care avem întotdeauna parte când facem răul.» Nu ştiu dacă am pus, vorbindu-i Lucilei, mai multă elocvenţă[282] decât folosesc acum pentru a vă povesti faptul ori dacă mintea ei, deja foarte libertină şi tare stricată, îi preveni pe loc inima în privinţa voluptăţii principiilor mele, dar le pricepu şi-i văzui frumoşii obrăjori împurpurându-se de-această flacără desfrânată care se iveşte neabătut de fiecare dată când dispare o opreliştе. «Ei bine! îmi zise ea, ce trebuie să facem? — Să ne distrăm, i-am spus, şi să câştigăm şi nişte bani. Cât despre plăcere, ea-i sigură, dacă te iei după principiile mele; cât despre bani, şi ei la fel, căci le pot folosi, atât pe maică-ta, cât şi pe soru-ta, la două partide diferite care-or să ne fie din cale-afară de mănoase.» Lucile încuviinţează, eu îi dezmierd pizdulicea ca s-o întărât şi mai abitir la crimă şi nu mai facem altceva în afara pregătirilor. Mai întâi, să vă înfăţişez în amănunt primul plan, căci este, deşi îl mut un pic de la locul lui pentru a urma ordinea evenimentelor, număr în soiul de metehne pe care trebuie să vi le povestesc, iar când vă veţi fi lămurit în privinţa acestei părţi dintâi a gândurilor mele, vă voi dumiri şi-asupra celeilalte.

Exista, pe lumea aceasta, un bărbat foarte bogat şi de vază, dar cu o minte atât de tulburată, că-ntrece orice închipuire. Cum nu-i spuneam altfel decât conte, să nu vă fie, domnilor, cu supărare dacă, deşi, poate, ştiu cum îl chema, o să vi-l numesc doar prin acest titlu. Contele era în plină putere, în vârstă de peste treizeci şi cinci de ani, fără credinţă, fără lege, fără dumnezeu, fără religie, şi, mai ales, înzestrat, ca şi domniile voastre, cu o scârbă de neînvins faţă de ceea ce se numeşte sentimentul milei; spunea că îi este peste putinţă să-l priceapă şi nu admitea că cineva poate să batjocorească într-atât firea, încât să tulbure ordinea, pe care numai ea a pus-o

în diferitele clase ale indivizilor săi, ridicându-l pe vreunul, prin ajutorul dat, în locul celuilalt şi risipind în aceste ajutoare fără de noimă şi strigătoare la cer nişte bani pe care i-ar fi putut folosi cu mai mult spor în plăcerile sale. Pătruns de-aceste sentimente, nu se oprea aici; nu numai că-l încerca o adevărată desfătare când refuza s-ajute pe cineva, ba chiar o desăvârşea batjocorind nenorocirea. Una dintre voluptăţile sale, de pildă, era să-şi pună slugile să caute cu grijă acele întunecate sălaşe unde sărăcimea înfometată de-abia de mănâncă o pâine scăldată în lacrimile ei şi datorată trudei sale. *I* se scula când mergea nu doar să se desfete cu-amărăciunea unor asemenea bocete, ci chiar... chiar să-i înzecească izvorul şi să smulgă, dacă putea, nenorocitul sprijin pe care-l mai aveau în viaţă sărmanii oameni. Iar meteahna acesta nu era doar o toană, ci o patimă; n-avea, zicea el, alte desfătări mai îmbătătoare şi nimic nu-i putea întârâta, înflăcăra sufletul ca samavolniciile acestea. Toate acestea nu erau, mă-ncredinţă el într-o bună zi, rodul desfrânării: avusese, încă din copilărie, nemaipomenita manie, iar inima lui, veşnic împietrită la scâncetele nenorocirii, nu încercase niciodată vreun sentiment mai blând. Cum este hotărâtor să-l cunoaşteţi pe eroul nostru, trebuie să aflaţi, mai întâi, că acelaşi bărbat avea trei pasiuni deosebite: aceea pe care-am să v-o povestesc eu, o alta pe care-o să v-o lămurească Martaine, aducându-vă aminte de el prin titlul de conte, şi încă una, cea mai cumplită, pe care, fără îndoială, Desgranges o va păstra pentru sfârşitul istorisirilor sale, ca fiind aproape cea mai grozavă dintre ele[283]. Dar să începem cu ceea ce mă priveşte. De îndată ce i-am dat de ştire despre nenorocitul sălaş pe care i-l descoperisem şi despre ce se afla acolo, contele sări în sus de bucurie. Dar pentru că nişte afaceri de cea mai mare importanţă pentru averea şi propăşirea lui, de care se îngrijea cu atât mai mult cu cât vedea în ele un soi de sprijin pentru rătăcirile sale, pentru că, aşa cum ziceam, afacerile aveau să-i dea de furcă încă vreo două săptămâni şi fiindcă o voia neapărat pe micuţă, preferă să piardă ceva din plăcerea pe care şi-o făgăduia în această primă parte şi să şi-o asigure pe-a doua. Prin urmare, îmi porunci s-o răpesc de-ndată pe copilă, cu orice preţ, şi s-o trimit la adresa pe care mi-o dădu. Şi ca să vă ostoiesc mai

repede curiozitatea, domnilor, casa era a lui Desgranges, ce-i făcea rost de fete pentru tainicele lui desfrâuri. Apoi, am hotărât când să ne vedem. Răstimp, ne-am dus s-o căutăm pe mama Lucilei, nu doar ca să pregătim reîntâlnirea cu fiică-sa, ci şi ca să ne dăm seama cum să-i răpim sora. Lucile, care-şi învăţase bine lecţia, îşi recunoscu mama, dar numai ca s-o ocărască, să-i spună că ea era pricina pentru care se aruncase în desfrâu şi mii de alte vorbe asemenea ce-i sfâşiau inima bietei femei şi-i stricau toată plăcerea regăsirii fiică-sii. La început, am crezut că ştiu ce-avem de făcut şi-i arătai mamei că, după ce-o scosesem pe fata ei cea mare din dezmăţ, mă ofeream s-o salvez şi pe mezină. Dar şiretlicul nu-mi izbândi; nenorocita plânse şi-mi spuse că nimeni şi pentru nimic în lume n-o să-i smulgă singurul ajutor pe care-l mai avea în fiica ei cea mică; că e bătrână, schiloadă, că micuţa o îngrijeşte şi că ar însemna s-o omor dacă i-aş lua-o. În clipa aceea, domnilor, şi o mărturisesc spre ruşinea mea, am simţit o mică tresărire în străfundurile inimii care mă înştiinţa că voluptatea avea să-mi fie şi mai mare mulţumită cruzimii de soi ales prin care, în acest caz, voiam să-mi săvârşesc fărădelegea şi, după ce i-am spus că, în câteva zile, fiică-sa o să mai vină o dată s-o vadă cu un bărbat de vază ce-ar putea să-i fie de mare ajutor, am plecat şi n-am mai făcut altceva decât să trag obişnuitele-mi sfori ca să pun mâna pe-această fetişcană. Mă uitasem bine la ea, merita osteneala: cincisprezece ani, potrivit de înaltă, cu o piele tare frumoasă şi o înfăţişare drăgălaşă foc. Trei zile mai târziu, veni la mine şi, după ce i-am cercetat toate părţile trupuşorului şi n-am aflat, în ciuda mâncării proaste la care era osândită de aşa de multă vreme, decât lucruri încântătoare, grozav de durdulii şi minunat de fragede, o trimisei la doamna Desgranges, cu care aveam acum de-a face pentru prima oară în viaţa mea. Într-un sfârşit, bărbatul nostru se întoarse de la treburile lui; Lucile îl duse la maică-sa şi-aici începe scena pe care vreau să v-o zugrăvesc. Au găsit-o pe bătrâna mamă zăcând, deşi eram în toiul unei ierni geroase, Iară pic de foc şi-având lângă pat o oală de lemn în care se afla puţin lapte şi-n care, de cum intră, contele se şi pişă. Ca să împiedice orice fel de tămbălău şi ca să fie cu totul stăpân peste bârlog, contele pusese pe scară doi netrebnici vânjoşi, năimiţi de el, care trebuiau să stea în

calea oricui voia să urce ori să coboare într-o vreme aşa de neprielnică. «Babo, îi zise contele, am venit pe la tine cu fata asta a ta care, pe cinstea mea, e-o târâtură tare drăgălaşă; suntem aici, vrăjitoare bătrână, ca să-ţi alinăm suferinţele, dar trebuie să ni le înfăţişezi. Haide, spuse el aşezându-se şi începând să frământe bucile Lucilei, povesteşte-ne cu de-amănuntul ce necazuri ai. — Vai! zise buna femeie, aţi venit cu ticăloasa asta ca să le batjocoriţi şi nu ca să le-aduceţi alinare. — Ticăloaso! sări contele, îndrăzneşti să-ţi ponegreşti fata? Hai, spuse el ridicându-se şi smulgând-o pe bătrână de pe priciul ei, dă-te imediat jos din pat şi cere-i în genunchi iertare pentru ocara pe care i-ai adus-o.» N-aveai cum să i te-mpotriveşti. «Iar tu, Lucile, suflecă-ţi poalele, dă-i maică-tii să-ţi pupe bucile, ca să n-am nicio îndoială c-o să le sărute şi c-o să vă-mpăcaţi din nou.» Neruşinata Lucile îşi freacă curul de bătrânul chip al bietei sale măicuţe, împroşcând-o cu vorbe proaste. Contele îi îngădui băbuţei să se întindă la loc în pat şi se puse pe sporovăit: «îţi mai spun o dată, continuă el, dacă-mi povesteşti toate grijile tale, o să te scap de ele.» Nevoiaşii cred tot ce le spui, le place să se jelească; bătrâna dădu glas tuturor necazurilor sale şi, plină de amărăciune, se plânse mai cu seamă de răpirea fiică-sii, învinovăţind-o pe Lucile că ştie unde se află, din moment ce doamna cu care venise s-o vadă, cu puţin timp în urmă, îi propusese să aibă grijă de ea, de unde ajunsese să creadă, cu destulă îndreptăţire, că doamna aceea i-o luase. Totuşi, contele, aflat în faţa curului Lucilei căreia-i spusese să-şi dea jos fustele, asculta, punea întrebări, cerea amănunte, pupând din când în când frumosul poponeţ ori frecându-şi singur pula, şi-şi potrivea desfătările făţarnicei lui voluptăţi după răspunsurile ce i se dădeau. Dar când bătrâna spuse că lipsa fiică-sii care, prin munca ei, îi aducea de-ale gurii o s-o bage pe nesimţite în mormânt, căci nu mai avea de nici unele, iar în ultimele patru zile trăise numai din puţinul lapte pe care tocmai i-l stricaseră: «Ei bine, ştoarfo, zise el îndreptându-şi malahia spre băbuţă şi continuând să strângă tare bucile Lucilei, ei bine! putoareo, ai să crapi, nu-i cine ştie ce nenorocire.» Şi, lepădându-şi şi ultimul strop de sământă: «N-o să am, dacă şi se-ntâmplă aşa ceva, decât o singură părere de rău, aceea că n-am grăbit chiar eu clipa.» Dar încă nu se terminase, căci contele nu era bărbatul care să

se potolească doar după o salvă. Lucile, ce-avea rolul ei, se strădui, de îndată ce el sfârşi de vorbit, s-o împiedice pe bătrână să-i vadă manevrele, iar contele, cotrobăind peste tot, înhaţă un pahar de argint, ultima rămăşiţă a bietei bunăstări de care se bucurase odinioară nefericita aceasta, şi-l vârî în buzunar. Iar cum noua batjocură îi învârtoşase din nou mădularul, o trase pe băbuţă din pat, o despuie şi-i porunci Lucilei să-i facă laba peste trupul scofâlcit al căruntei matroane. Şi de data aceasta, fu nevoită să se lase în voia lor, iar sceleratul îşi slobozi lapţii peste bătrâna carne, suduind cu foc şi spunându-i sărmanei nefericite că poate să fie încredinţată că n-o să se mulţumească doar cu-atât şi c-o să aibă în curând veşti de la el şi de la fetiţa ei despre care binevoia s-o înştiinţeze acum că se află în mâinile sale. Se dedă ultimei salve cu o deşănţare şi mai abitir zădărâtă de grozăviile pe care făţarnica-i închipuire le plăsmuia deja pentru toată familia aceasta năpăstuită şi apoi ieşi. Dar, ca să nu mai trebuiască să ne-ntoarcem la această poveste, ascultaţi, domnilor, până pe ce culmi mi-am aburcat ticăloşia. Contele, văzând că poate să aibă încredere în mine, mă lămuri în privinţa celei de-a doua scene pe care le-o pregătea bătrânei şi fetiţei sale; îmi spuse că trebuie să i-o răpesc pe dată şi că, mai mult, cum voia să strângă laolaltă toată familia, vrea să i-o dau şi pe Lucile al cărei trup frumos îl mişcase până la lacrimi şi pe care poftea s-o ducă la pierzanie, ca şi pe celelalte două. Dragă mi-era Lucile, dar şi mai dragi mi-erau banii; pentru cele trei creaturi, îmi oferea un preţ uriaş, aşa că mă învoii la tot. Patru zile mai târziu, Lucile, surioara ei şi bătrâna mamă se întâlniră: doamna Desgranges o să vă spună cum[284]. Cât despre mine, eu îmi reiau firul istorisirilor, întrerupt de-această întâmplare pe care n-ar fi trebuit să v-o înfăţişez decât la sfârşitul povestirilor mele, ca fiind una dintre cele mai grozave.”

„O clipă, zise Durcet; nu pot s-ascult asemenea lucruri cu sânge rece; au o aşa putere asupra firii mele, că numai cu greu aş zugrăvi-o. Îmi ţin zeama de pe la mijlocul povestirii, îngăduiţi-mi să-i dau drumul.” Şi năpustindu-se în cabinetul lui cu Michette, Zélamir, Cupidon, Fanny, Thérèse şi Adélaïde, îl auziră urlând după vreo câteva minute, iar Adélaïde se

întoarse plângând şi spunând că e tare nenorocită că bărbatului ei i se tot înfierbântă minţile cu-asemenea povestiri şi că aceea care le istorisea n-avea decât să-i fie ea însăşi victimă. Răstimp, ducele şi episcopul nu-şi pierduseră vremea de pomană, dar felul în care s-au descurcat aflându-se deocamdată printre faptele pe care împrejurările ne silesc să le ascundem îi rugăm pe cititorii noştri să nu le fie cu supărare dacă vom trage cortina şi dacă trecem de-ndată la cele patru istorisiri ce-i mai rămâneau lui Duclos de împlinit ca să-şi încheie cea de-a douăzeci şi una seară.

“La o săptămână după plecarea Lucilei, mântuii un desfrânat înzestrat cu-o meteahnă destul de plăcută. Înştiinţată cu câteva zile mai devreme, lăsasem să mi se strângă în oala de noapte mulţi căcaţi şi o rugasem pe una dintre domnişoarele mele să mai alăture şi ea niscaiva scârnă. Bărbatul nostru soseşte, îmbrăcat în straie de savoiard; era dimineaţă, îmi mătură odaia, pune mâna pe oala cu pricina, se duce la privată ca s-o golească (treabă care, în treacăt fie spus, îi luă cam multişor); se-ntoarce, îmi arată cu câtă grijă a curăţat-o el şi-mi cere să-l plătesc. Dar ştiind eu care-i ceremonialul, mă dau la el cu coada măturii în mână. «Să te plătesc, ticălosule? i-am zis, na, uite-ţi plata!» Şi-i trag pe puţin o duzină de lovituri. Vrea să fugă, mă iau după el, iar libertinul căruia-i venise clipa îşi lasă zeama de-a lungul întregii scări, strigând cât îl ţinea gura că-l schilodesc, că-l omor şi că se află la o netrebnică şi nu, aşa cum a crezut, la o femeie cinstită.

Un altul voia să-i strecor în canalul uretrei un beţigaş noduros pe care-l purta, în acest scop, într-un toc[285]; trebuia să hâţân zdravăn beţigaşul pe care îl vâram până la trei degete adâncime, iar cu cealaltă să-i frec pula belită; în clipa salvei, scoteam beţigaşul, îmi ridicam poalele pe dinainte şi el mi se slobozea pe melcişori.

Un abate, pe care l-am văzut şase luni mai târziu, voia să-i picur nişte ceară fierbinte de lumânare pe pulă şi pe coaie; se lăsa mare doar când simţea aşa ceva şi fără să fiu nevoită să-l dezmierd; dar nu i se scula niciodată şi, ca să-şi sloboadă malahia, trebuia să fie tot pospăit cu ceară şi să nu mai vezi de-i om sau nu.

Un prieten al ăstuia din urmă mă punea să-i ciuruiesc bucile cu nişte acuşoare de aur şi, când curul lui, astfel garnisit, semăna mai degrabă cu o oală decât cu un fund, se aşeza ca să simtă mai bine înţepăturile; îmi arătam bucile bine depărtate, îşi dădea singur la labă şi se slobozea pe găoază."

„Durcet, spuse ducele, mi-ar cam plăcea să-ţi văd frumosul şi durduliul cur acoperit cu totul de nişte acuşoare de aur: sunt încredinţat că ar fi cât se poate de interesant. — Domnule duce, zise vameşul, ştiţi că de vreo patruzeci de ani îmi fac o onoare din a vă imita; binevoiţi a-mi da pildă şi negreşit am s-o urmez. — Să-l ia dracu' pe Dumnezeu, spuse Curval care, până atunci, tăcuse chitic, ce mi-a mai sculat-o povestea asta cu Lucile! Mi-am ţinut eu fleanca, dar mintea nu-mi stătea la altceva: uitaţi, zise el, scoţându-şi pula ce i se lipise de burtă, zău dacă vă mint. Ard de nerăbdare să aflu cum s-a sfârşit povestea bulangioaicelor ăstora trei; trag nădejde că o singură groapă le e mormânt. — Cătinel, cătinel, spuse ducele, să n-o luăm înaintea faptelor[286]. Pentru că vi s-a învârtoşat, domnule preşedinte, o să poftiţi să vă vorbim mintenaş de roată şi spânzurătoare; semănaţi grozav cu toţi purtătorii de robă, despre care se zvoneşte că li se scoală mătărânga de fiecare dată când osândesc pe cineva la moarte. — La dracu' cu rangul şi cu roba, zise Curval; adevărul e că sunt încântat de tertipurile lui Duclos, că mi se pare o fată încântătoare şi că povestea ei cu contele m-a adus într-o stare îngrozitoare, într-un aşa hal, încât cred că m-aş duce bucuros la drumul mare să opresc şi să tâlhăresc un poştalion[287]. — Trebuie să te înfrânezi, preşedinte, glăsui episcopul; altfel, n-o să mai fim în siguranţă şi, cel mult, ne-ai condamna pe toţi la spânzurătoare. — Nu, nu pe domniile voastre, dar nu v-ascund că le-aş osândi cu dragă inimă pe domnişoarele acestea şi mai ales pe doamna ducesă, pe care uite-o culcată ca o viţică pe divanul meu şi care, pentru că are niţică sămânţă transformată în burtă, îşi închipuie că nu-i mai putem face nimic. — Oh! zise Constance, fără îndoială că nu de faţă cu domnia voastră m-aş bizui eu pe starea mea pentru a-mi atrage o asemenea preţuire; ştim mult prea bine câtă ură le purtaţi femeilor însărcinate. — O, nemaipomenit de multă, spuse Curval, acesta-i adevărul." Şi se pregătea, cuprins de

patimă, să pângărească, cred, frumosul pântece, când Duclos puse mâna pe el. „Haideţi, haideţi, zise ea, domnule preşedinte; din moment ce eu am făcut răul, vreau să-l îndrept.” Şi se duseră împreună în budoarul din fund, urmaţi de Augustine, Hébé, Cupidon şi Thérèse. Nu trecu multă vreme până ce-l auziră pe preşedinte zbierând şi, în ciuda băgării de seamă a lui Duclos, micuţa Hébé veni înapoi plângând în hohote; ba chiar avea ceva mai mult decât lacrimi, dar deocamdată nu-ndrăznim să spunem ce era; împrejurările nu ne îngăduie. Puţintică răbdare, prietene cititor, şi în curând n-o să-ţi mai ascundem nimic. Cum Curval se întorsese bolborosind printre dinţi, spunând că toate legiuirile acelea nu făceau altceva decât să te împiedice să te slobozi în voie etc., se puseră la masă. După supeu, se încuiară pentru pedepse; în seara aceea, nu erau prea multe: doar Sophie, Colombe, Adélaïde şi Zélamir păcătuiseră. Durcet, a cărui minte, încă de la începutul serii, se-nfierbântase rău împotriva Adélaïdei, n-o cruţă; Sophie, pe care o prinseseră smiorcăindu-se în timpul povestirii cu contele, fu pedepsită pentru mai vechea fărădelege şi pentru aceasta; iar faţă de mica pereche a zilei, Zélamir şi Colombe, ducele şi Curval s-au purtat, spun unii, cu o asprime ce-aducea puţin a barbarie. Amândoi, ciudat de cu chef, ziseră că nu vor să se culce şi, trimiţând după lichioruri, îşi petrecură noaptea bând cu cele patru povestitoare şi cu Julie care, din pricina libertinajului ce-i sporea de la o zi la alta, era privită ca o făptură foarte drăguţă şi căreia i se cuvenea să fie trecută printre lucrurile de care se ţinea seama. Toţi şapte fură găsiţi, a doua zi, beţi criţă de către Durcet care veni să-i vadă; fala se afla goală puşcă între tată şi soţ, într-o poziţie care nu dovedea nici virtute, nici cuviinţă în destrăbălare. În sfârşit, se părea, ca să nu ne mai ţinem cititorul cu sufletul la gură, că amândoi se desfătaseră cu ea în acelaşi timp. Duclos, care, după toate aparenţele, fusese mâna a doua, era căzută grămadă, beată moartă ca şi ei, iar ceilalţi erau unul peste altul, într-un colţişor, în faţa focului zdravăn care fusese cu grijă întreţinut toată noaptea.

A DOUĂZECI ŞI DOUA ZI

Din aceste bacanale nocturne reieşi că nu făcură mare lucru în ziua aceea; jumătate din ceremonii fură date uitării, cinară de-a valma şi de-abia la cafele începură să-şi dea seama care cine e. Erau servite de Rosette şi Sophie, Zélamir şi Giton. Curval, ca să se pună pe picioare, îl puse pe Giton să se cace, iar ducele înghiţi scrânjelul Rosettei; episcopul se lăsă supt de Sophie, iar Durcet, de Zélamir; dar nimeni nu se slobozi. Trecură în salon; frumoasa Duclos, bolnavă rău din pricina exceselor din ajun, se-apucă de treabă fără să-şi dea prea multă osteneală, iar istorisirile îi fură aşa de scurte, băgă în ele atât de puţine episoade, că ne-am hotărât s-o înlocuim şi să-i rezumăm cititorului ce le-a zis ea prietenilor.

După datină, povesti cinci pasiuni.

Prima fu aceea a unui bărbat care punea să i se dea la buci cu un falus de cositor umplut cu apă caldă, ce-i era împinsă în găoază în clipa salvei sale, de care se îndeletnicea de unul singur şi fără să aibă nevoie de dezmierdări.

Al doilea avea aceeaşi meteahnă, dar îi erau de trebuinţă mult mai multe unelte; se începea cu una foarte mică şi, mărindu-le încetul cu încetul, linie cu linie[288], se ajungea la

ultima, de-a dreptul uriaşă, iar el nu se slobozea decât la aceasta.

Cel de-al treilea avea nevoie de ceva mai mult mister. Încă de la început, trebuia să i se bage una enormă în cur; apoi, era scoasă afară; se căca, mânca ce tocmai lepădase şi atunci era biciuit. Acestea fiind împlinite, unealta îi era înfiptă la loc în cloacă şi iar scoasă. De data aceasta, putoarea se căca şi tot ea îl şfichiuia, în timp ce el înfuleca scârna aburindă. Scula îi era vârâtă-n cur şi pentru-a treia oară: acum, îşi slobozea sămânţa fără ca nimeni să-l atingă şi termina de mâncat scrânjelul fetei.

În cea de-a patra povestire, Duclos vorbi despre un bărbat care punea să i se lege toate încheieturile cu nişte sfori. Ca salva să-i fie şi mai plăcută, era chiar strâns de gât şi, în halul acesta, îşi lepăda malahia în faţa curului curviştinei.

Iar în cea de-a cincea, despre un altul care poruncea să i se lege pula strâns de tot cu o funie; la celălalt capăt al odăii, o putoare-n pielea goală îşi trecea capătul frânghiei printre coapse şi trăgea de ea pe dinainte, cu curul la muşteriu; el se slobozea aşa.

Povestitoarea, de-a dreptul istovită după ce-şi îndeplinise îndatorirea, ceru îngăduinţa să se retragă; îi fu dată. Se dedară niţel la niscaiva ştrengării, după care se puseră la masă, dar tot se mai făcea simţită tulburarea celor doi actori principali ai noştri. Fură la fel de cuminţi la orgii pe cât pot să fie nişte libertini de teapa lor şi toată lumea se băgă în pat destul de liniştită.

A DOUĂZECI ŞI TREIA ZI

Da’ ştiu că zbieri, da’ ştiu că urli când te slobozi! îi zise ducele lui Curval, când îl văzu din nou în dimineaţa celei de-a douăzeci şi treia zi. Ce dracu’ aveai de ţipai în halul ăla? N-am văzut în viaţa mea salve de-o aşa tărie. — Ah! lua-m-ar să mă ia, spuse Curval, dacă nu te-aude toată lumea făcându-mi o asemenea mustrare, nu eşti tu! strigătele acelea, prietene, ţâşneau din nemaipomenita gingăşie a firii mele: obiectele pasiunilor noastre zdruncină atât de puternic fluidul electric ce ni se scurge prin nervi[289], şocul primit de spiritele animale care formează acest fluid este atât de violent, încât orice maşinărie e zguduită din pricina aceasta şi nu ne mai putem stăpâni ţipetele la aceste grozave zgâlţâituri ale plăcerii, aşa cum n-am putea-o face când ne cuprind nestăvilitele emoţii ale durerii. — Iată un lucru bine definit. Dar care era gingaşul obiect ce-ţi făcea spiritele animale să vibreze aşa? — Sugeam cu patimă pula, gura şi găoaza lui Adonis, tovarăşul meu de aşternut, desperat de-a dreptul că nu puteam să-i fac mai multe, iar toate acestea în timp ce Antinoüs, ajutat de Julie, iubita fiică a domniei voastre, se străduia, fiecare în felul lui, să dea afară licoarea aceea a cărei scurgere a prilejuit strigătele ce v-au ajuns la urechi. — în aşa fel încât astăzi, continuă ducele, iată-vă

picând din picioare[290]. — Ba deloc, zise Curval; dacă veţi avea bunăvoinţa de-a mă urma şi dacă-mi veţi face marea cinste de-a mă privi cu băgare de seamă, veţi vedea că o să mă port cel puţin la fel de bine ca domnia voastră.” Pe când stăteau ei aşa de vorbă, Durcet veni să le spună că masa era pusă. Trecură în iatacul fetelor, unde le văzură pe cele opt încântătoare şi micuţe cadâne aducând, în pielea goală, nişte ceşcuţe şi cafea neagră. Atunci, ducele îl întrebă pe Durcet, şeful pe luna aceea, de ce aveau cafea neagră dimineaţa. “O să fie cu lapte când veţi pofti, zise vameşul. O vreţi aşa? — Da, spuse ducele. — Augustine, zise Durcet, dă-i nişte lapte domnului duce.” în clipa aceea, copila, pregătită, veni să-şi pună drăgălaşul poponeţ deasupra ceştii ducelui şi-i revărsă din găoază trei sau patru linguriţe de lapte, foarte alb şi fără niciun strop de murdărie. Râseră în hohote din pricina şotiei şi fiecare ceru lapte. Toate cururile erau pregătite ca şi cel al Augustinei: era o surpriză plăcută pe care şeful desfătărilor pe luna aceea voia să le-o ofere prietenilor săi. Fanny dădu drumul la lăptic în ceaşca episcopului, Zelmire, în aceea a lui Curval, iar Michette, în cea a vameşului; mai poftiră câte o ceşcuţă, iar celelalte patru sultane veniră să îndeplinească, în noile felegene, aceeaşi ceremonie pe care suratele lor o înfăptuiseră în cele vechi. Toţi găsiră că gluma e foarte bună; ea-i înfierbântă minţile episcopului care mai râvni ceva pe lângă lapte, iar frumoasa Sophie se grăbi să-l satisfacă. Deşi toate aveau chef să se uşureze, fuseseră bine sfătuite să se ţină în această trebuşoară cu lăpticul şi să nu dea afară, prima oară, nimic altceva. Se duseră la băieţi: Curval îl puse pe Zélamir să se cace, iar ducele, pe Giton. Privatele de la capelă nu aduseră decât doi futăi mai neînsemnaţi, pe Constance şi pe Rosette[291]; era una dintre cele pe care fusese încercată, în ajun, povestea cu indigestiile; îi fusese îngrozitor de greu să se ţină la cafea, dar astfel lepădă cel mai minunat căcat cu putinţă. Duclos fu lăudată pentru secretul ei şi, din clipa aceea, fu folosită în fiecare zi cu cel mai mare succes. Ghiduşia de la dejun dezlegă limbile la masă şi-i făcu să născocească, în acelaşi gen, nişte lucruri despre care, poate, vom avea prilejul să vorbim mai târziu. Trecură la cafele, servite de patru tineri supuşi de-aceeaşi vârstă: Zelmire, Augustine, Zéphire şi Adonis, tuspatru având cincisprezece

anişori. Ducele o futu pe Augustine între coapse, dezmierdându-i creţul; Curval îi făcu la fel Zelmirei, ducele, lui Zéphire, iar vameşul îi dădu muie lui Adonis. Augustine spuse că aşteaptă să primească porunca de-a se căca şi că nu mai poate să se ţină: era tot dintre acelea pe care fuseseră încercate indigestiile din ajun. De-ndată, Curval îşi întinse botul, iar încântătoarea micuţă îi lepădă o uriaşă scârnă pe care preşedintele o hăpăi din trei înghiţituri, scurgând totodată în palmele lui Fanchon, care-l hâţâna, un îmbelşugat izvor de sămânţă. „Ei bine! îi zise el ducelui, vedeţi prea bine că excesele nopţii nu vatămă defel plăcerea zilei şi iată-vă rămas în urmă, domnule duce! — Nu pentru multă vreme", îi răspunse acesta căruia Zelmire, la fel de grăbită, îi aducea acelaşi serviciu pe care Augustine tocmai i-l făcuse lui Curval. Şi, în aceeaşi clipă, ducele dă pe spate, urlă, înghite căcatul şi se sloboade ca un apucat. „Gata, ajunge, spuse episcopul; măcar doi dintre noi să-şi păstreze puterile pentru istorisiri." Durcet care nu dădea, ca domnii aceştia doi, pe-afară de sămânţă încuviinţă din toată inima şi, după puţină odihnă, se duseră să se aşeze în salon, unde atrăgătoarea Duclos îşi reluă în felul următor firul strălucitoarei şi lascivei sale povestiri:

"Cum de e cu putinţă, domnilor, spuse frumoasa curvă, să existe pe lumea aceasta nişte oameni cărora libertinajul le-a amorţit într-atât inima, le-a îndobitocit în asemenea hal toate sentimentele de onoare şi delicateţe, încât îi vedem desfătându-se şi amuzându-se doar cu ceea ce-i înjoseşte şi umileşte? De parcă n-ar afla plăcere decât în sânul dispreţului, de parcă n-ar găsi desfătare decât în ceea ce-i apropie de necinste şi ticăloşie. În următoarele istorisiri, domnilor, în diferitele pilde pe care-am să vi le dau ca dovadă a spuselor mele, să nu-mi pomeniţi de senzaţia trupească; ştiu că se află acolo, dar să fiţi cu totul încredinţaţi că, oarecum, nu există decât mulţumită puternicului sprijin pe care i-l oferă senzaţia sufletească şi că, dacă le dăruiţi acestor oameni aceeaşi senzaţie fizică fără să alăturaţi tot ce dobândesc ei din cea morală, n-o să reuşiţi să-i mişcaţi[292]. Foarte des, venea să mă vadă un bărbat despre care habar n-aveam ce hram şi ce nume poartă, dar despre care ştiam totuşi prea bine că-i

neîndoielnic un om din lumea bună. Nu-i păsa câtuşi de puţin cu ce soi de femeie îl însoţeam: frumoasă ori slută, bătrână ori tânără, totul îi era indiferent; nu trebuia decât să-şi joace bine rolul şi iată despre ce era vorba. De obicei, venea de dimineaţă, pătrundea ca din greşeală într-o odaie în care, pe un pat, se afla o târfă, cu poalele suflecate până la mijlocul pântecelui şi în postura unei femei care se mângâie de una singură. De îndată ce-l vedea intrând, putoarea, părând de-a dreptul uluită, se arunca imediat la picioarele patului. «Ce faci aici, nemernicule? îi spunea; cine ţi-a dat, ticălosule, îngăduinţa să mă tulburi?» El îşi cerea iertare, curva nu-l asculta şi, acoperindu-l cu un nou potop de sudălmi dintre cele mai tari şi mai fără de perdea, se năpustea asupra-i trăgându-i nişte şuturi zdravene în cur: n-avea cum să dea greş, căci muşteriul nu numai că nu se apăra, ci, întotdeauna, se întorcea şi-şi băga bucile la înaintare, deşi părea că vrea să se ferească şi s-o ia la goană. Fufardeaua se dezlănţuia, el cerşea îndurare; loviturile şi ocările erau singurele răspunsuri pe care le primea; şi de îndată ce se simţea îndeajuns de întărâtat, îşi scotea iute pula din nişte nădragi pe care, până atunci, îi ţinuse încopciaţi cu mare grijă, pentru ca, dându-şi uşurel trei sau patru pumni, să se sloboadă luând-o la sănătoasa, în timp ce boarfa tot îi mai trăgea şi-njurături, şi lovituri.

Un al doilea, fie că era mai tare ori mai obişnuit cu acest soi de faptă, nu voia să i se dedea decât cu un hamal sau salahor[293] care-şi număra paralele. Libertinul intra pe furiş, bădăranul striga că-i prădat; din clipa cu pricina, aşa cum păţise şi celălalt, i se cărau lovituri şi vorbe proaste, dar cu deosebirea că cel de-acum, cu nădragii în vine, voia să primească din plin şi taman în buricul bucilor despuiate loviturile ce i se dădeau şi că poftea ca bătăuşul să fie încălţat cu nişte botfori înglodaţi. Când se slobozea, ăsta nu se ferea; înfipt bine, cu izmenele căzute, în mijlocul odăii, făcându-şi cu străşnicie laba, înfrunta izbiturile duşmanului său şi, în ultimul moment, îl desfidea să-l facă să-şi ceară iertare, ocărându-l la rândul lui şi juruindu-se că moare de plăcere. Cu cât prostovanul pe care i-l dădeam era mai josnic şi mai din gloată, cu cât botforul era mai grosolan şi mai murdar, cu atât îi ofeream mai multă desfătare; trebuia să mă îngrijesc de

toate rafinamentele acestea aşa cum, cu un alt bărbat, m-aş fi străduit să sulemenesc şi să împodobesc o femeie.

Un al treilea voia să se găsească în ceea ce, într-un bordel, se numeşte serai, tocmai în clipa-n care doi bărbaţi, plătiţi şi puşi anume să stea la pândă, provocau o ceartă. Se luau de el, omul cerea iertare, se punea în genunchi, dar nu-l ascultau, iar unul dintre cei doi vlăjgani, năpustindu-se pe loc asupra-i, îl cocoşa cu lovituri de baston până ce bărbatul nostru îşi afla scăparea într-o odaie dinainte pregătită; acolo, îl întâmpina o curviştină, îl ostoia, îl mângâia de parcă ar fi fost un copilaş ce vine să se plângă, îşi sufleca fustele, îi arăta curul, iar libertinul îşi lăsa lapţii deasupra.

Un al patrulea cerea acelaşi început, dar, de îndată ce începeau să-i toarne la lovituri peste spinare, îşi dădea la labă de faţă cu toată lumea. Apoi, îl întrerupeau pentru o clipă din treaba cu frecatul, deşi bătaia şi sudălmile curgeau necontenit, şi, de cum îl vedeau că se învârtoşează şi că e gata să-şi lepede sămânţa, deschideau o fereastră, îl luau pe sus şi-l azvârleau afară pe o grămadă de bălegar pregătită dinadins, aşa că nu se prăvălea decât cel mult şase picioare. Aceasta era clipa salvei sale; sufletu-i era zădărât de pregătirile de dinainte, dar trupu-i nu simţea aţâţarea decât în toiul căderii, iar sămânţa i se scurgea doar când ajungea pe bălegar. Şi-atât; jos, era o portiţă de la care avea cheia, iar el dispărea într-o clipită.

Un bărbat, năimit anume şi pus pe harţă, dădea buzna în iatacul în care omul ce ne oferă cea de-a cincea pildă se închisese cu o putoare căreia, tot aşteptând bătaia, îi mozolea curul. Zurbagiul, luându-se de mangafache[294], îl întreba, cu neruşinare şi dând cu pumnii-n uşă, cu ce drept i-o trăgea astfel ibovnicuţei sale, apoi, scoţându-şi spada, îi zicea să se apere. Mangafaua, zăpăcit de-a binelea, se arunca în genunchi, îşi cerea iertare, se ploconea, pupa picioarele duşmanului său şi se juruia că poate să-şi ia drăguţa înapoi şi că n-are chef să se bată pentru o muiere. Zurbagiul, pe care slugărnicia vrăjmaşului îl făcea să fie şi mai neobrăzat, devenea şi mai trufaş: îşi ocăra duşmanul, spunându-i că e un laş, o cârpă, un fitecine, şi-l ameninţa că o să-i taie faţa cu tăişul spadei. Şi cu cât era unul mai înspăimântător, cu-atât se înjosea celălalt mai iute. În sfârşit, după vreo câteva clipe de

sfadă, atacatorul îi oferea duşmanului să se împace: «Văd prea bine că eşti un fricos, îi zicea: te iert, dar numai dacă mă pupi în cur. — Oh! domnule, fac tot ce veţi pofti, spunea celălalt, încântat. O să vi-l pup, de veţi dori, chiar dacă-i căcăcios, numai să nu-mi faceţi niciun râu.» Zurbagiul, băgând-şi spada-n teacă, îi arăta de-ndată curul; năvlegul, bucuros nevoie mare, se arunca asupra-i cu înflăcărare şi-n timp ce tânărul îi trăgea drept în nas o jumătate de duzină de băşini, bătrânul desfrânat, în culmea fericirii, se slobozea murind de plăcere."

„Toate excesele acestea nu-s de neînchipuit, zise Durcet bâlbâindu-se (pentru că micuţului libertin i se scula când auzea asemenea fapte de ruşine). Nimic mai simplu decât să-ţi placă înjosirea şi să afli desfătări în dispreţ. Acela care se dă în vânt după lucrurile ce-l dezonorează găseşte plăcere când e-acoperit de necinste şi pula trebuie să i se învârtoşeze când i se spune c-a ajuns aşa. Să fii făcut de ruşine este o desfătare foarte cunoscută anumitor suflete; le place să audă cum au ajuns ceea ce doresc să fie şi e cu neputinţă să-ţi dai seama până unde poate merge în această privinţă un om care nu mai roşeşte din nimic, latã povestea câtorva bolnavi care se complac în cacochismul[295] lor. — Toată treaba asta e-o chestiune de cinism, spuse Curval frământând bucile lui Fanchon; cine nu ştie oare că pedeapsa însăşi provoacă înflăcărări? S-au văzut oameni cărora li se scula în clipa în care erau dezonoraţi în public. Toată lumea cunoaşte povestea marchizului de ***[296] care, de îndată ce i se aduse la cunoştinţă sentinţa ce-l ardea în efigie, îşi scoase pula din nădragi şi strigă: «La dracu'! iată-mă acolo unde voiam să fiu şi iată-mă acoperit de dispreţ şi infamie; lăsaţi-mă, lăsaţi-mă, trebuie să mă slobod!» Ceea ce şi făcu pe dată. — Acestea sunt faptele, spuse ducele; dar lămuriţi-mi cauza lor. — Se află în inima noastră, răspunse Curval. O dată ce omul s-a coborât, s-a înjosit prin samavolnicii, şi-a înturnat sufletul într-un soi de destrăbălare din care nimic nu-l mai poate scoate. În orice altă împrejurare, ruşinea s-ar împotrivi viciilor la care mintea sa l-ar îndemna să se dedea; dar aici, lucrul acesta nu mai este cu putinţă: este întâiul simţământ pe care l-a stins, întâiul pe care l-a surghiunit departe de el; şi de la starea în care se află, nemairoşind de nimic, până la aceea în care află

desfătare în tot ce-l face să roşească nu mai e decât un pas. Toate lucrurile care îl scârbeau, găsind acum un suflet altfel pregătit, se preschimbă în plăcere şi, din clipa aceea, tot ce aminteşte de noua stare pe care o îmbrăţişează nu mai poate fi decât o voluptate. — Dar ce amar de cale trebuie să fi străbătut în viciu ca să ajungi acolo! zise episcopul. — Aşa-i, spuse Curval; drumul acesta se face însă pe nesimţite, căci e presărat de flori; un exces aduce după sine un altul; închipuirea, de neîndestulat, ne poartă în curând spre capăt şi, cum n-a bătut tot pustiul acesta decât împietrind inima, de îndată ce-a ajuns la sfârşit, această inimă, ce cuprindea odinioară câteva virtuţi, nu mai cunoaște nici măcar una. Obişnuit cu nişte lucruri mai puternice, se scutură fără zăbavă de primele impresii fără de vlagă şi pline de amărăciune care-l îmbătaseră până atunci şi, ştiind prea bine că mârşăvia şi dezonoarea vor fi urmarea noilor lui simţăminte, începe, ca să nu fie nevoit să se teamă de ele, să le deprindă. Nici nu le-a prins bine gustul, că le şi iubeşte, pentru că ţin de natura noilor sale cuceriri, şi nu se mai schimbă. — Iată, aşadar, de ce-i aşa de greu să-l aduci din nou pe calea cea dreaptă, zise episcopul. — Spuneţi mai degrabă că este cu neputinţă, prietene. Şi cum ar putea oare pedepsele date aceluia pe care vrei să îl îndrepţi să izbutească a-l converti, din moment ce, dacă lăsăm deoparte unele lipsuri, starea de înjosire proprie aceleia în care-l pui osândindu-l îi place, îl distrează, îl desfată şi din moment ce, înăuntrul lui, se bucură că a ajuns destul de departe ca să i se cuvină o răsplată de soiul acesta? — Oh! ce taină e omul! zise ducele. — Da, prietene, spuse Curval. Şi iată de ce un bărbat cu multă minte a zis odată că mai bine-l fuţi decât să-l înţelegi.” Dar cum supeul veni să-i întrerupă pe vorbitorii noştri, se duseră la masă fără să fi făcut nimic toată seara. La desert însă, Curval, căruia pula i se învârtoşase ca unui diavol, zise că, de-ar fi să plătească şi douăzeci de ştrafuri, tot vrea să ia o feciorie şi, înhăţând-o în grabă pe Zelmire care-i era hărăzită, se pregătea s-o târască în budoar, când cei trei fârtaţi, punându-i-se dinainte, îl rugară să se supună rânduielii de el însuşi hotărâte şi să nu uite că, din moment ce ei, care aveau pe puţin la fel de multă poftă să încalce aceste legiuiri, totuşi nu le nesocoteau, trebuie să facă şi el la fel, măcar din bunăvoinţă. Şi cum trimiseră de-ndată

după Julie care-i era dragă, aceasta, ajutată de Champville şi Sparge-buci, puse mâna pe el şi tustrei trecură în salon unde ceilalţi trei fârtaţi, alăturându-li-se în curând ca să înceapă orgiile, îi găsiră în plină încăierare, iar pe Curval, lăsându-şi, în sfârşit, lapţii, în mijlocul celor mai deşănţate poziţii şi în toiul celor mai libertine episoade. La orgii, Durcet le puse pe cotoroanţe să-i tragă trei sute de şuturi în cur; episcopul, ducele şi Curval le dădură aceeaşi poruncă futăilor; şi, înainte de-a se duce la culcare, toţi fură nevoiţi să piardă ceva mai multă sau mai puţin sămânţă, fiecare după puterile cu care fusese înzestrat de natură. Cum se temeau de vreo reîntoarcere a râvnei de a lua o feciorie pe care Curval tocmai o arătase, le puseră pe babe să doarmă în iatacul fetelor şi al băieţilor. Dar grija aceasta fu de prisos, iar Julie, care îşi făcu de cap cu el toată noaptea, îl redă, a doua zi, societăţii la fel de blând ca un mieluşel.

A DOUĂZECI ŞI PATRA ZI

Pioşenia e-o adevărată boală a sufletului[297]; orice-ai face, tot nu îl dezbari de ea. Pătrunzând cu mai multă uşurinţă în inima năpăstuiţilor, căci îi alină, le dăruieşte năluciri ca să le-aducă mângâiere în suferinţe, e încă şi mai greu s-o stârpeşti din sufletele acestora decât ale altora. Aceasta era povestea Adélaïdei: cu cât tabloul desfrâului şi al libertinajului i se desfăşura mai tare în faţa ochilor, cu-atât se arunca mai mult în braţele acestui Dumnezeu aducător de alinare şi nădăjduia că, într-o bună zi, El o va slobozi din suferinţele la care vedea limpede c-o s-o ducă nenorocita-i stare. Nimeni n-o simţea mai bine decât ea; mintea-i prevestea din plin tot ceea ce-avea să urmeze cumplitului început a cărui victimă deja era, deşi nu foarte mult; înţelegea de minune că, pe măsură ce istorisirile vor fi mai rele, purtarea fârtaţilor, faţă de ea şi suratele ei, va fi, la rându-i, mai nemiloasă. Toate acestea o mâhneau într-atât că, fără să mai asculte de nimic, căuta cu nesaţ tovărăşia dragei sale Sophie. Nu mai îndrăznea să meargă la ea noaptea; prea băgaseră de seamă şi se-mpotriveau cu prea multă străşnicie pentru ca o asemenea nesocotinţă să se mai poată întâmpla, dar, de îndată ce-avea o clipă, fugea la ea; şi chiar în dimineaţa pe care o povestim acum, sculându-se foarte

devreme de lângă episcopul cu care se culcase, venise în iatacul copilelor ca să mai schimbe-o vorbă cu iubita ei Sophie. Durcet care, din pricina îndatoririlor pe care le avea luna aceea, se trezea şi el mai de dimineaţă decât ceilalţi, o găsi acolo şi-i spuse că nu se poate împiedica să nu dea seamă despre ce se întâmplase şi că societatea o să hotărască în această privinţă după bunul ei plac. Adélaïde plânse, căci altă armă nu avea, şi se resemna; singurul hatâr pe care îndrăzni să i-l ceară soţului ei fu acela de-a încerca s-o salveze pe Sophie, care n-avea cum să fie vinovată, din moment ce ea o căutase şi nu Sophie pe ea. Durcet zise că o să înfăţişeze fapta aşa cum era şi că n-o să ascundă nimic: nimeni nu se înduioşează mai puţin decât un călău care are de câştigat de pe urma osândei. Şi-astfel stăteau lucrurile acum; Sophie era aşa de drăgălaşă, numai bună de pedepsit: de ce ar fi cruţat-o Durcet? Se adunară, iar vameşul spuse tot. Nu era la prima greşeală[298]; preşedintele îşi aduse aminte că, pe când se afla la palat, dibacii săi confraţi pretindeau următoarele: dat fiind că o recidivă dovedeşte cum firea e mai puternică într-un om decât educaţia şi principiile, că, prin urmare, dedându-se aceleiaşi fărădelegi, aceasta stă, ca să spunem aşa, mărturie pentru lipsa lui de stăpânire de sine, făptuitorul trebuie să primească o îndoită pedeapsă; voi să judece cu-aceeaşi înţelepciune, cu tot atâta măiestrie ca şi foştii săi confraţi, şi declară că, aşadar, e nevoie ca amândouă, ea şi surata ei, să fie pedepsite cu toată asprimea legiuirilor. Dar cum aceste legiuiri hotărniceau osânda cu moartea într-o asemenea împrejurare şi cum aveau chef să se mai desfete încă ceva vreme cu aceste doamne înainte de-a se ajunge până acolo, se mulţumiră să le cheme, să le pună să îngenuncheze şi să le citească glava cu pricina, făcându-le să simtă la ce s-au încumetat atunci când s-au dedat unei asemenea nelegiuiri. Apoi, li se dădu o pedeapsă de trei ori mai mare decât cea pe care-o înduraseră sâmbăta trecută; le puseră să jure că aşa ceva n-o să se mai întâmple şi le încredinţară că, dacă n-or să se cuminţească, or să fie neîndurători cu ele; şi le trecură în nenorocitul catastif. În urma vizitei lui Durcet, mai intrară în el încă trei nume: două de la fete şi unul de la băieţi. Acesta era rodul noii experienţe cu micile indigestii; izbutiseră de minune, dar, din pricina lor, se întâmpla ca bieţii copii,

nemaiputând să se ţină, să fie tot timpul în primejdia de-a fi pedepsiţi. Era povestea lui Fanny, a lui Hébé de la sultane şi a lui Hyacinthe de la băieţi: căcatul care fu găsit în oala lor de noapte era uriaş, iar Durcet se distra multă vreme pe seama acestui lucru. Nicicând nu se ceruseră atâtea îngăduiri de dimineaţă şi toată lumea o ocăra pe Duclos pentru că dezvăluise un asemenea secret. În ciuda mulţimii de îngăduiri cerute, nu le primiră decât Constance, Hercule, doi dintre futăii mai neînsemnaţi, Augustine, Zéphire şi madama Desgranges. Se desfătară astfel o clipită şi se puseră la masă. „Vezi, îi zise Durcet lui Curval, ce-ai mai greşit când ţi-ai lăsat fata să afle mai multe despre religie; acuma, n-o mai putem face să renunţe la tâmpeniile acestea: ţi-am spus eu atunci c-aşa o să fie. — Pe cinstea mea, zise Curval, credeam că, dacă află de ele, o să aibă un motiv în plus să le urască şi că, o dată cu vârsta, o să se convingă de neghiobia acestor dogme ticăloase. — Ce spui tu acolo e bun pentru cei cu minţile întregi, zise episcopul; dar nu trebuie să te-amăgeşti aşa cu un copil. — O să fim siliţi s-ajungem la chestii violente, spuse ducele, care ştia prea bine că Adélaïde îl ascultă. — O s-ajungem şi-acolo, zise Durcet. Dar să afle de pe-acum că, dacă nu mă are decât pe mine ca avocat, o să fie prost apărată. — Oh! nu mă-ndoiesc, domnule, spuse Adélaïde plângând; aproape toată lumea a văzut ce simţăminte nutreşte domnia voastră pentru mine. — Simţăminte? se miră Durcet. Încep, frumoasa mea nevastă, prin a te înştiinţa că n-am avut nicicând aşa ceva pentru nicio muiere şi cu atât mai puţin pentru dumneata, care eşti a mea, decât pentru oricare alta. Am prins ură pe religie şi pe toţi aceia care sunt credincioşi şi, de la nepăsarea care mă încearcă pentru dumneata, ai grijă c-o să trec fără zăbavă la cea mai aprigă scârbă, dacă nu pui capăt cinstirii acestor ticăloase şi dezgustătoare amăgiri pe care le-am dispreţuit dintotdeauna. Trebuie ca cineva să-şi fi pierdut minţile ca să admită un Dumnezeu şi să se fi tâmpit de tot ca să-l adore. Într-un cuvânt, îţi spun, de faţă cu taică-tău şi cu aceşti domni, că, dacă te mai prind o dată cu o asemenea greşeală, n-o să mă dau în lături de la nimic în ceea ce te priveşte. Trebuia să te faci călugăriţă dacă voiai să te închini la prăpăditul tău de Dumnezeu; aşa te-ai fi rugat la el nesupărată de nimeni. — Ah! zise Adélaïde, gemând;

călugăriţă, Dumnezeule mare! de ce nu mi-a fost dat să fiu călugăriţă!” Iar Durcet, ce se afla în faţa ei, pierzându-şi firea din pricina răspunsului, îi aruncă pieziş o farfurie de argint taman în faţă, care-ar fi omorât-o de i-ar fi nimerit capul, căci lovitura fusese atât de violentă, încât obiectul se îndoi când se lovi de zid. „Eşti o neruşinată, îi spuse Curval fiică-sii care, ca să se ferească de farfurie, se năpustise între taică-său şi Antinoüs; ai merita să-ţi trag o sută de şuturi în burtă.” Şi zvârlind-o cât colo cu un pumn: „Du-te în genunchi să-i ceri iertare lui bărbatu-tău, îi zise el, ori o să te supunem pe loc la cea mai cruntă dintre pedepse”. Plângând în hohote, se aruncă la picioarele lui Durcet, dar acesta, căruia i se sculase rău de tot pula când azvârlise farfuria şi care spunea că nici pentru o mie de ludovici n-ar fi vrut să n-o nimerească, fu de părere că e nevoie pe dată de-o osândă pilduitoare, fără s-aducă vreo atingere celei de sâmbătă; şi ceru ca, de data aceasta, fără zăbavă, copiii să fie daţi afară şi ca fapta să se petreacă la ceasul când aveau obiceiul să se desfete după ce-şi beau cafeaua. Nimeni nu fu împotrivă; Adélaïde şi amândouă babornițele ce se-aflau acolo, Louison şi Fanchon, cele mai rele dintre cele patru şi cele mai temute dintre femei, trecură în salonul pentru cafele, iar aici împrejurările ne silesc să tragem cortina peste ce s-a întâmplat. Neîndoios e că cei patru eroi ai noştri s-au slobozit şi că-i dădură voie Adélaïdei să se ducă la culcare. Cititorul să-şi închipuie ce-o pofti şi să nu-i fie cu supărare dacă, cu voia lui, îl ducem numaidecât la istorisirile madamei Duclos. Cum fiecare se-aşezase lângă nevastă, mai puţin ducele care, în seara aceea, trebuia s-o aibă pe Adélaïde şi care o înlocui cu Augustine, cum fiecare, aşadar, se-afla la locul lui, Duclos îşi reluă astfel firul povestirii:

„Într-o zi, spuse frumoasa putoare, când o încredinţam pe una dintre tovarăşele mele într-ale codoşiei că neîndoielnic am văzut, în ceea ce priveşte flagelările pasive, tot ce e mai rău pe lume, din moment ce biciuisem şi mă uitasem cum sunt biciuiţi bărbaţi cu mărăcini şi vine de bou: «E! la dracu’! îmi zise ea, ca să te conving că nici pe departe n-ai văzut ce e mai rău în genul acesta, o să ţi-l trimit mâine pe unul dintre muşterii mei». Şi după ce mă înştiinţa, dimineaţa, despre

ceasul vizitei şi despre ceremonialul ce trebuia urmat cu acest bătrân şef al mesageriilor care se numea, dacă mi-aduc bine aminte, domnul de Grancourt, pregătii tot ce era nevoie şi-l aşteptai pe bărbatul nostru; cu mine avea să aibă de-a face, căci aşa se hotărâse. El soseşte şi, după ce ne-am încuiat în odaie: «Domnule, i-am spus, sunt desperată din pricina veştii pe care am să v-o dau, dar iată-vă prizonier şi nu mai puteţi pleca de-aici. Sunt deznădăjduită că Parlamentul m-a ales pe mine ca să duc la bun sfârşit închiderea domniei voastre, dar aşa i-a fost voia şi am porunca-n buzunar. Persoana care v-a trimis la mine v-a întins o capcană, căci ştia prea bine despre ce este vorba şi, fără îndoială, ar fi putut să vă ferească de-o asemenea scenă. De altminteri, vă cunoaşteţi fărădelegea; nimeni nu se dedă nepedepsit la întunecatele şi îngrozitoarele crime pe care le-aţi înfăptuit şi cred că sunteţi foarte norocos c-o să scăpaţi aşa de ieftin.» Bărbatul nostru îmi ascultase poliloghia cu cea mai mare băgare de seamă şi, de-ndată ce se sfârşi, se aruncă plângând la picioarele mele, implorându-mă să-l cruţ. «Ştiu prea bine, spuse el, că mi-am pierdut rău firea. Mi-am bătut joc şi de Dumnezeu, şi de Justiţie; dar pentru că tocmai dumneata, buna mea doamnă, ai primit poruncă să mă pedepseşti, te rog stăruitor să ai milă de mine. — Domnule, îi zisei, o să-mi fac datoria. V-aţi gândit că, poate, sunt şi eu supravegheată şi n-am cum să mă las în seama compătimirii ce-o simt pentru domnia voastră? Dezbrăcaţi-vă şi fiţi cuminte, e tot ce pot să vă spun.» Grancourt îmi dădu ascultare şi, într-o clipită, rămase gol cum îl făcuse mă-sa. Dar, Dumnezeule mare! ce trup se oferea privirii mele! Nu pot să vi-l asemuiesc decât cu o bucată de tafta tărcată. Pe corpul acesta plin de semne, nu găseai nici măcar un locşor care să nu poarte mărturia unei sfâşieri. Totuşi, băgasem în foc un gârbăcel de fier, cu vârfurile ascuţite, care-mi fusese trimis în zori când mi se spusese şi cum trebuie folosit. Această armă aducătoare de moarte se înroşi aproape în aceeaşi clipă în care Grancourt termină de lepădat veşmintele. O înhaţ şi, apucându-mă să-l bat cu ea, uşurel la început, apoi un pic mai tare şi, pe urmă, cu toată puterea braţelor, iar toate acestea fără să mă uit unde dau, de la ceafă până la călcâie, cât ai clipi îl umplu pe omul nostru de sânge. «Eşti un ticălos, îi ziceam lovindu-l, un prăpădit care a înfăptuit tot soiul de

nelegiuiri. N-ai nimic sfânt, ba chiar se spune că, de curând, ţi-ai otrăvit mama. — E-adevărat, doamnă, e-adevărat, spuse el frecându-şi pula, sunt un monstru, un ucigaş; nu există vreo mârşăvie pe care să n-o fi făcut şi pe care să nu fiu gata s-o mai fac o dată. Zău, degeaba mă loviţi; n-o să mă-ndrept nicicând, căci prea îmi place să ucid; de-ar fi să mă omorâţi în bătaie, şi tot am să mai fac. Crima este lumea mea, viaţa mea, în ea am trăit şi-n ea vreau să mor.» Şi nu-i greu să vă daţi seama că, întărâtându-mă chiar el cu aşa vorbe, îi trăgeam mai cu sârg şi sudălmi, şi lovituri. Un «băga-mi-aş» îi scapă totuşi: era semnalul; la acest cuvânt, îi dau cu şi mai multă străşnicie şi-ncerc să-l ating în cele mai sensibile locuri. Ţopăie, sare, îmi scapă şi se duce să se-arunce, slobozindu-se, într-un hârdău cu apă călduţă pregătită dinadins ca să-l cureţe după această sângeroasă ceremonie. Oh! de data aceasta, i-am lăsat tovarăşei mele cinstea de a fi văzut într-ale biciuirilor mai multe decât mine şi cred că, pe vremea aceea, puteam să spunem cu mâna pe inimă că, din tot Parisul, doar noi două am văzut atâtea, căci dragul nostru Grancourt nu schimba nimic niciodată şi trecuseră mai bine de douăzeci de ani de când se ducea, o dată la trei zile, la această putoare pentru o asemenea trebuşoară.

Nu peste mult timp, aceeaşi prietenă mă trimise la un alt libertin a cărui meteahnă, cred eu, o să vi se pară cel puţin la fel de ciudată. Scena se petrecea în cuibuşorul lui de nebunii, în Roule[299]. Sunt condusă într-o odaie destul de întunecată, unde văd un bărbat întins pe-un pat şi, în mijlocul încăperii, un coşciug. «Ai în faţa ochilor, îmi spune libertinul nostru, un om aflat pe patul de moarte şi care n-a vrut să-nchidă ochii fără să mai aducă măcar o dată jertfă obiectului cultului său. Ador cururile şi vreau să mor pupând unul. De-ndată ce-o să-mi dau duhul, ai să mă-nfăşori în giulgiu, o să mă aşezi cu mâinile tale în acest coşciug şi o să-l baţi în cuie. Îmi doresc să mor aşa, în sânul plăcerii, şi să fiu slujit până-n ultima clipă de chiar obiectul desfrânării mele[300]. Hai, glăsuieşte el cu o voce pierită şi întretăiată, grăbeşte-te, căci nu mai am mult.» Mă apropii, mă răsucesc, îi arăt bucile. «Ah! ce cur frumos! zice el. Ce bine-mi pare că iau cu mine în mormânt gândul unui poponeţ aşa de drăgălaş!» Şi-l frământa, şi-l desfăcea, şi-l pupa, ca un om de lume sănătos tun. «Ah! îmi spune după un

scurt răgaz, lăsând totul baltă şi întorcându-se pe partea cealaltă, ştiam prea bine că n-o să mă bucur multă vreme de plăcerea aceasta! mor, adu-ţi aminte de ceea ce te-am rugat.» Şi, după aceste vorbe, scoate un suspin adânc, înţepeneşte şi-şi joacă atât de bine rolul, că dracu' să mă ia dacă nu l-am crezut mort. Dar nu-mi pierd capul: curioasă să văd sfârşitul unei ceremonii atât de plăcute, îl înfăşor în giulgiu. Nu mai mişca şi, ori avea el vreun vicleşug de-mi părea aşa, ori o luasem eu cu totul razna, ştiu numai că era ţeapăn şi rece ca un drug de fier. De-ndată ce l-am băgat în giulgiu, îl car, treabă deloc uşoară, căci felul în care-nţepenea îl făcea s-atârne la fel de greu ca un bou. Îi dau totuşi de capăt şi-l întind în coşciug; de cum îl văd acolo, m-apuc să-i cânt prohodul şi, în sfârşit, bat şi cuiele. Aceasta era clipa crizei; nici n-aude bine loviturile de ciocan, că se-apucă să urle ca un smintit: «Aa! dumnezeii şi dumnezeii şi dumnezeii dumnezeilor, îmi vine! Fugi, curvo, fugi, că dacă te prind, te omor!» M-apucă frica, mă reped pe scări unde dau peste-un valet, îndemânatic tare şi deprins cu apucăturile stăpânului, ce-mi dă doi ludovici şi se năpusteşte în odaia muşteriului pentru a-l slobozi din starea-n care îl adusesem."

„Ce năravplăcut, zise Durcet. Ei bine, Curval, crezi aşa ceva? — Ba bine că nu, răspunse Curval, acest personaj este un bărbat care vrea să se obişnuiască cu gândul morţii şi care n-a văzut un mijloc mai potrivit decât să-l lege de-o idee libertină. Şi nu-i nicio îndoială că bărbatul acesta o să-şi dea duhul frământând niscaiva bucuşoare. — Vă-ncredinţez că-i un nelegiuit împătimit, spuse madama Champville; îl cunosc şi voi avea prilejul de a vă arăta cum se foloseşte de cele mai mari taine ale credinţei[301]. — Aşa şi trebuie să fie, zise ducele; e un om ce-şi bate joc de toate şi care vrea să se deprindă ca, în ultimele sale clipe, să gândească şi să facă la fel. — în ceea ce mă priveşte, adăugă episcopul, mi se pare că patima aceasta are ceva tare aţâţător şi nu v-ascund că, din pricina ei, mi s-a sculat. Mergi mai departe, Duclos, căci simt c-o să fac cine ştie ce prostie şi, pe ziua de azi, mi-a ajuns de-atâtea năzbâtii."

"Ei bine, spuse frumoasa putoare, iată unul mai puţin

încâlcit: este vorba despre un bărbat care m-a urmărit peste cinci ani la rând pentru unica plăcere de a i se coase gaura curului. Se întindea pe burtă pe un pat, mă aşezam între picioarele lui şi acolo, înarmată cu un ac şi cu o jumătate de cot de sfoară ceruită, îi coseam găoaza de jur împrejur[302]; iar pielea dinspre partea aceasta era aşa de tăbăcită şi aşa de obişnuită cu împunsăturile de ac, încât în urma operaţiei mele nu se scurgea nicio picătură de sânge. În toată această vreme, îşi dădea singur la labă şi se slobozea ca un diavol la ultima împunsătură. O dată ce-şi venea în fire, desfăceam degrabă cusătura şi gata.

Un altul poruncea să fie frecat cu spirt pe toate acele părţi ale trupului său unde natura pusese păr, apoi dădeam foc acestei licori spirtoase ce ardea cât ai clipi toate firele. Îşi lăsa lapţii văzându-se cuprins de flăcări, în timp ce eu îmi arătam pântecele, melcişorii şi restul, căci acesta avea prostul gust de a nu privi nicicând decât dinaintea.”

„Dar care dintre voi, domnilor, l-a cunoscut pe Mirecourt, astăzi preşedinte de mare cameră[303], şi care, pe vremurile acelea, era secretar de cancelarie? — Eu, răspunse Curval. — Ei bine, domnule, zise Duclos, ştiţi cumva care era şi care, cred eu, încă mai este patima sa? — Nu, şi cum este privit sau vrea să fie privit ca un om cucernic, tare mă voi bucura s-o aflu. — Păi, reluă Duclos, îi place să te porţi cu el de parc-ar fi un măgar… — Ah! pe toţi dracii, îi spuse ducele lui Curval, prietenul meu are năravul breslei! Aş pune rămăşag că, în clipele acelea, îşi închipuie c-o să judece… Ei bine, şi apoi? întrebă ducele. — Apoi, monseniore, trebuie să-l tragi de căpăstru, să-l plimbi aşa vreme de-un ceas prin odaie; el zbiară, tu i te caţeri pe spinare şi, de cum eşti de-a călare, îl biciuieşti pe tot trupul cu o nuieluşă[304] de parcă l-ai zori; el grăbeşte pasul şi, cum şi-o freacă în răstimp, de îndată ce se sloboade, scoate nişte zbierete ascuţite, dă din copite şi te zvârle cât colo, cu cracii-n sus. — Oh! năravul acesta, zise ducele, e mai degrabă hazliu decât lubric. Dar, rogu-te, Duclos, ia spune-mi: n-avea cumva bărbatul ăsta vreun tovarăş cu aceeaşi meteahnă? — Ba da, zise binevoitoarea putoare, prinzându-se cu ghiduşie-n joc şi coborând de la locul ei pentru că-şi terminase treaba, ba da, monseniore; mi-a spus

chiar el c-avea mulţi tovarăşi de-aceeaşi teapă, dar că nu se lăsau toţi încălecaţi.” Fiindcă istorisirile se sfârşiseră, voiră să facă niscaiva năzbâtii înainte de cină; ducele o ţinea strâns pe Augustine. „Nu mă mir, zicea el, dezmierdându-i lindicul şi punând-o să-i înhaţe pula, nu mă mir că lui Curval îi vine câteodată să rupă înţelegerea şi să ia vreo feciorie, căci simt cum, de pildă acuma, aş trimite-o la dracu-n praznic pe-a Augustinei. — Care dintre ele? întrebă Curval. — Pe cinstea mea, pe amândouă, răspunse ducele; dar trebuie să fim cuminţi: dacă ne ţinem, plăcerile or să ne fie mult mai desfătătoare. Hai, micuţo, continuă el, arată-mi bucile, poate că aşa o să mă gândesc şi eu la altele… La naiba! ce cur frumos are curviştina asta! Curval, ce mă sfătuieşti să fac cu el? — Nişte vinograd, răspunse Curval. — Să dea Domnul! zise ducele. Dar, răbdare… o să vezi că totul o să vină-n timp. — Dragul meu frate, spuse prelatul cu o voce gâfâită, cuvintele tale trăsnesc a malahie. — Ei! aşa o fi, că tare mi-e poftă să mă slobod niţel. — Păi, şi ce te-mpiedică? îl întrebă episcopul. — Of! o groază de lucruri, îi răspunse ducele. Întâi şi-ntâi, că n-avem niciun pic de căcat şi aş cam vrea oleacă; şi-apoi, nici nu ştiu: am chef de tot felul de chestii. — De ce anume? zise Durcet, în timp ce Antinoüs i se căca în gură. — De ce anume? repetă ducele. De-o mică mârşăvie la care am mare trebuinţă să mă dedau.” Şi, ducându-se în budoarul din fund cu Augustine, Zélamir, Cupidon, Duclos, Desgranges şi Hercule, se auziră după o clipă nişte urlete şi nişte sudălmi care dovedeau că, în sfârşit, ducele îşi liniştise şi mintea, şi coaiele. Nu prea se ştie ce i-a făcut Augustinei, însă, în ciuda dragostei ce i-o purta, o văzură întorcându-se scăldată-n lacrimi şi cu un deget răsucit. Ne pare aşa de rău că încă nu putem să lămurim toate acestea, dar nu-i nicio îndoială că domnii aceştia, pe furiş şi înainte de-a avea cu totul voie, se dedau la nişte lucruri care, deocamdată, nu le fuseseră povestite şi, astfel, încălcau întrucâtva rânduielile tot de ei hotărnicite; dar când o societate întreagă face aceleaşi greşeli, şi le iartă destul de des. Ducele se întoarse şi văzu cu plăcere că Durcet şi episcopul nu-şi pierduseră vremea şi că, aflat în braţele lui Sparge-buci, Curval făcea cu mari delicii tot ceea ce se poate face cu toate desfătătoarele obiecte pe care izbutise să le-adune în jurul lui.

Se puseră la masă. Orgiile se petrecură ca de obicei; şi se duseră la culcare. Cât de schiloadă era Adélaïde, ducele, care trebuia s-o aibă în noaptea aceea, o voi şi, pentru că se întorsese de la orgii puţin cam beat, după cum îi stătea în fire, unii zic că n-a cruţat-o. În sfârşit, noaptea trecu ca toate celelalte, adică în sânul smintelii şi a desfrâului; iar când blonda Auroră veni, cum zic poeţii, să deschidă porţile palatului lui Apolo, acest zeu, şi el cam destrăbălat, nu se urcă în caru-i azuriu decât ca să lumineze noi dezmăţuri[305].

A DOUĂZECI ŞI CINCEA ZI

Totuşi, o nouă dragoste se lega în taină între zidurile de nepătruns ale castelului Silling, dar nu era atât de primejdioasă ca aceea dintre Adélaïde şi Sophie. Acest nou prieteşug se ţesea între Aline şi Zelmire; asemănarea dintre firile acestor două copile le ajutase mult să se apropie: amândouă erau blânde şi simţitoare, cu cel mult doi ani şi jumătate diferenţă între ele, tare copilăroase şi neştiutoare, într-un cuvânt, aveau aproape aceleaşi virtuţi şi vicii, căci Zelmire, dulce şi drăgăstoasă, era la fel de nepăsătoare şi de leneşă ca şi Aline. Pe scurt, se potriveau aşa de bine, că în dimineaţa zilei de douăzeci şi cinci, le găsiră în acelaşi pat şi iată cum se petrecu totul. Zelmire, hărăzită lui Curval, dormea, cum bine ştim, în odaia lui; în aceeaşi noapte, Aline era tovarăşa de aşternut a lui Curval; dar cum acesta, întors beat criţă de la orgii, nu voi să se culce decât cu Tare-n-pulă, cele două porumbiţe, părăsite şi împreunate de această întâmplare, se bă-gară, ca să nu le fie frig, amândouă în acelaşi pat şi acolo, zic unii, se scărpinară nu doar pe spate. Când făcu ochi dimineaţa şi le zări pe cele două păsăruici în acelaşi cuib, Curval le întrebă ce fac acolo şi, poruncindu-le să vină imediat în patul lui, le amuşină pe la lindic, iar atunci îi fu limpede că amândouă sunt încă ude leoarcă. Cazul era

grav: bineînţeles că voiau ca domnişoarele să fie victimele neruşinării, însă cereau ca, între ele, să se poarte cuviincios (dar ce nu cere libertinajul în veşnicele-i nestatornicii!), iar dacă pofteau ca, uneori, să fie neobrăzate una cu cealaltă, trebuia ca lucrul acesta să se petreacă doar la porunca domnilor şi sub ochii lor. Aşa că pricina ajunse în faţa divanului, iar cete două făptaşe, care nu putură ori nu-ndrăzniră să tăgăduiască, fură silite să arate cum se descurcaseră şi să dovedească, de faţă cu toată lumea, la ce anume se pricepeau. Ceea ce şi făcură roşind până-n vârful urechilor, plângând şi cerându-şi iertare pentru fapta lor. Dar prea era frumos c-aveau motiv să pedepsească drăgălaşa pereche sâmbăta viitoare, ca să-i treacă vreunuia prin minte să se-ndure de ele, şi fură de-ndată trecute în fatalul catastif de către Durcet care, în treacăt fie spus, îşi petrecea săptămâna într-un mod foarte plăcut. Treaba aceasta o dată încheiată, se ridicară de la masă, iar Durcet îşi făcu vizitele. Nenorocitele de indigestii mai aduseră încă o delincventă: era micuţa Michette; nu mai putea, zicea ea, o puseseră să mănânce prea mult în ajun şi mii de alte scuze de-a dreptul copilăreşti care nu împiedicară înscrierea ei în pomenitul ceaslov. Curval, căruia i se sculase rău de tot, înhaţă oala de noapte şi înfulecă tot ce era înăuntru. Şi, aruncându-i apoi o privire plină de furie: „O, da, la naiba, ticăloasă mică, îi spuse. O, da, o să-ţi primeşti pedeapsa şi chiar din mâna mea. N-ai voie să te caci aşa; ai fi putut măcar să ne dai de veste; ştii prea bine că suntem tot timpul gata să ne-mpărtăşim cu ceva căcat”. Şi-i frământa de zor bucile pe când o dăscălea astfel. Băieţii fură găsiţi întregi; nu dădură nicio îngăduire pentru capelă şi se puseră la masă. În timpul dineului, vorbiră mult despre fapta Alinei: erau încredinţaţi că-i o mironosiţă şi iată, dintr-o dată, mărturii ale firii sale focoase. „Ei bine, prietene, îi zise Durcet episcopului, mai trebuie oare acum să ne luăm după înfăţişarea fetelor?” Fură cu toţii de acord că nu există nimic mai înşelător de-atât şi, cum toate erau nişte făţarnice, îşi foloseau mintea doar ca să se prefacă cu şi mai multă dibăcie. Aceste cuvinte îi făcură să vorbească despre femei, iar episcopul, care nu le putea suferi, se lăsă dus de toată ura pe care le-o purta; le coborî la starea celor mai scârboase animale şi dovedi că n-au niciun rost pe lumea aceasta, dar

chiar niciunul, că le-am putea stârpi pe toate de pe faţa pământului fără să aducem vreo vătămare planurilor firii care, aşa cum aflase cândva mijlocul de a crea în lipsa lor, va mai găsi unul când n-or să mai fie decât bărbaţi[306]. Se duseră să-şi bea cafelele; le aduceau Augustine, Michette, Hyacinthe şi Narcisse. Episcopul, căruia-i plăcea la nebunie, deşi era o desfătare simplă, să sugă pula băieţandrilor, se prinsese de vreo câteva minute în jocul acesta cu Hyacinthe, când, pe nepusă masă, strigă dându-se înapoi cu gura plină: „Ah! pe toţi dumnezeii, prieteni, iată o feciorie! Sunt sigur că e prima oară când caraghiosul ăsta mic se sloboade”. Şi, într-adevăr, nimeni nu-l mai văzuse pe Hyacinthe făcând aşa ceva; ba chiar îl credeau prea necopt ca să izbutească; dar împlinise paisprezece ani, era vârsta la care natura are obiceiul să ne copleşească cu darurile ei şi aievea era izbânda pe care episcopul îşi închipuia c-o repurtase. Voiră totuşi să se încredinţeze că nu-i minciună şi, cum fiecare râvnea să fie martor la această întâmplare, se aşezară de jur-împrejurul copilandrului. Augustine, cea mai faimoasă labagioaică din serai, primi poruncă să-i frece mădularul în faţa întregii adunări, iar băieţandrul avu îngăduire s-o frământe şi s-o mozolească pe unde o pofti: nimic nu-i mai desfătător decât să vezi o codană de cincisprezece ani, frumoasă ca lumina zilei, lăsându-se mângâiată de un flăcăuaş de paisprezece şi întărâtându-l întru slobozire prin cea mai delicioasă labă! Ajutat, poate, de natură, dar mai degrabă de pildele pe care le avea sub ochi, Hyacinthe nu atinse, nu frământă, nu pupă decât drăgălaşele bucuşoare ale labagioaicei şi, în scurtă vreme, frumoşii-i obrăjori se împurpurară, scoase vreo două ori trei suspine, iar mândra-i puţulică zvârli, la trei picioare depărtare, cinci sau şase ţâşnituri de sămâncioară dulce şi albă ca laptele, nimerindu-i coapsa lui Durcet care, privind, se-afla cel mai aproape şi-l pusese pe Narcisse să i-o belească. O dată încredinţaţi de adevărul faptei, toţi îl dezmierdară şi pupară pe băiat; fiecare voi s-adune un strop din nevârstnica malahie şi, cum erau de părere că, la anii lui şi fiind vorba de un început, şase salve nu erau cine ştie ce, libertinii noştri îl făcură să adauge, la cele două pe care tocmai i le provocaseră, fiecare câte una, iar el li le revărsă în gură. Ducele, căruia spectacolul i se urcase la cap, o înhaţă pe

Augustine şi-i gâdilă lindicul cu limba până ce fetişcana se udă de vreo două sau trei ori, lucru pe care mica pungăşoaică, rea de muscă şi pătimaşă tare, nu-ntârzie să-l facă. În timp ce ducele o muia astfel pe Augustine, nu era nimic mai plăcut decât să-l vezi pe Durcet, ce tocmai culesese semnele desfătării în niciun fel de el pricinuite, pupând de mii de ori gura frumoasei copile şi înghiţind, ca să zicem aşa, voluptatea cu care un altul îi umplea simţurile. Era târziu, fură siliţi să sară peste siestă şi să se ducă în salonul de istorisiri, unde Duclos îi aştepta cam de multişor. De-ndată ce toată lumea se puse la locul ei, se-apucă să depene din nou firul păţaniilor sale după cum urmează:

“Am avut deja cinstea de a vă spune, domnilor, că este foarte greu să pricepi toate torturile pe care le născoceşte omul chiar împotriva lui doar ca să regăsească, în înjosirea ori suferinţele lor, scânteile de plăcere fără de care l-a lăsat vârsta sau lehamitea. Vă vine oare să credeţi că unul dintre soiurile acestea de oameni, bărbat la vreo şaizeci de ani şi nemaipomenit de plictisit de toate desfătările desfrâului, nu le mai trezea în simţurile sale decât lăsându-se ars cu o lumânare pe tot trupul şi mai ales pe-acele părţi pe care natura le-a hărăzit plăcerilor cu pricina? i-o stingeam pe buci, pe pulă, pe coaie şi mai cu seamă pe găoază; în tot acest timp, mozolea un cur şi, după ce-l făceam să sufere aşa de vreo cincisprezece, douăzeci de ori la rând, se slobozea sugându-mi cloaca.

Nu după multă vreme, am văzut un altul de aceeaşi teapă, care mă silea să mă folosesc de o ţesală[307] pentru cai şi să-l curăţ aşa, pe tot corpul, tocmai cum aş fi făcut cu pomenitele animale. De îndată ce trupul îi era plin de sânge, îl frecam cu nişte spirt, iar această a doua durere îl făcea să mi se sloboadă din belşug pe piept: iată câmpul de bătălie pe care voia să-l ude cu sămânţa sa. Îngenuncheam dinaintea-i, îi prindeam pula între ţâţe şi-aici îşi răspândea, în voie, acrul prisos al coaielor.

Un altul punea să-i fie smuls, fir cu fir, tot părul de pe buci. Răstimp, îşi făcea laba peste un căcat încă aburind pe care tocmai i-l lepădasem. Apoi, în clipa-n care un *băga-mi-aş* spus aşa, de ochii lumii, îmi vestea apropierea atacului, trebuia, ca să i-l provoc, să-i trag peste fiecare buculiţă câte-o foarfecă,

faptă care îl umplea de sânge. Avea curul acoperit de-asemenea plăgi şi cu greu am găsit un locşor nevătămat unde să-mi fac cele două răni ale mele; în clipa aceasta, îşi înfunda nasul în scârnă, se mânjea cu ea pe toată faţa, iar valuri de sămânţă îi încoronau extazul.

Un al patrulea îşi băga pula în gura mea şi-mi poruncea să i-o muşc cu toată puterea. În acest timp, îi sfâşiam bucile cu un pieptene de fier care avea nişte dinţi tare ascuţiţi, apoi, în clipa în care băgăm de seamă că scula-i stătea să dea pe-afară, lucru pe care mi-l vestea o nespus de uşoară şi prăpădită învârtoşare, apoi, cum spuneam, îi desfăceam tare de tot bucile şi-i apropiam găoază de flacăra unei lumânări aşezate dinadins pe jos. Şi numai când simţea arsura acestei lumânări pe cloacă se hotăra să se sloboadă: atunci, îl muşcam şi mai straşnic, iar gura mi se umplea de-ndată."

„O clipă, zise episcopul. N-o să stau astăzi s-ascult cum s-a lăsat cineva mare într-o gură, fără să-mi aduc aminte de norocul care tocmai a dat peste mine şi să nu-mi pregătesc sufletul pentru nişte plăceri de-acelaşi soi." Spunând acestea, îl trage spre el pe Tare-n-pulă, care, în seara aceea, era în slujba lui, şi se-apucă să-i sugă mătărânga cu toată deşănţarea unui bulangiu împătimit. Sămânţa ţâşneşte, el O înghite şi-o ia de la capăt cu Zéphire. I se sculase, iar femeile nu prea-i stăteau în preajmă când îl apucau asemenea năbădăi. Din nefericire, Aline, nepoată-sa, era chiar lângă el. „Ce faci aici, stricato, când eu am poftă de bărbaţi?" Aline vrea să plece, el o înhaţă de păr şi, târând-o în cabinet cu Zelmire şi Hébé, cele două copilandre din haremul său: „O să vedeţi voi, o să vedeţi voi, le spuse el fârtaţilor, cum o să le învăţ eu minte pe prăpăditele astea să-mi stea în cale cu pizdele lor când mie-mi arde doar de puie!" La porunca lui, Fanchon le urmă pe cele trei fecioare şi, după o clipă, o auziră pe Aline zbierând ca din gură de şarpe, iar urletele salvei monseniorului se alăturară ţipetelor îndurerate ale dragei sale nepoate. Toţi se întoarseră… Aline plângea, se ţinea şi mergea adusă de spate. „Vino să-mi arăţi! îi zise ducele. Îmi place la nebunie să văd urmele lăsate de brutalitatea lui frate-meu." Aline înfăţişă nu ştiu ce, căci mi-a fost întotdeauna peste putinţă să descopăr ce se întâmpla în cabinetele acestea de

iad, dar ducele strigă: „Ah! băga-mi-aş, este delicios! Cred că o să pun să mi se facă la fel.” Dar cum Curval îi atrase luarea-aminte că este târziu şi că are să-i vorbească despre o anume distracţie la orgii, la care o să aibă nevoie şi de întreaga-i minte, şi de toată sămânţa, o rugară pe Duclos să-şi spună şi-a cincea istorisire prin care trebuia să-şi sfârşească seara, iar ea continuă în felul următor:

„Printre oamenii aceştia nemaipomeniţi, zise frumoasa putoare, a căror meteahnă este aceea de a se lăsa înjosiţi şi umiliţi, se afla un anume preşedinte de la Camera de Conturi, pe numele lui Foucolet. E cu neputinţă să vă închipuiţi cât de departe împingea acesta pomenitul năravˆ; trebuia să-i dai câte o bucăţică din fiecare tortură. Îl spânzuram, dar funia se rupea la ţanc, iar el cădea pe nişte saltele; mai apoi, îl ţintuiam pe-o cruce a Sfântului Andrei şi mă prefăceam că-i zdrobesc mâinile şi picioarele cu o bâtă de hârtie; îl înfieram pe umăr cu un fier aproape încins, care-i lăsa un semn uşor; întocmai ca un călău, îl biciuiam pe spinare şi, la toate acestea, trebuia să adaug nişte sudălmi cumplite, nişte amarnice învinuiri de diferite crime, pentru care, în timpul fiecăruia dintre aceste chinuri, îşi cerea, în cămaşă fiind şi cu o lumânare în mână, iertare cu multă umilinţă în faţa lui Dumnezeu şi a Justiţiei. În sfârşit, totul se termina pe curul meu, unde libertinul îşi lepăda malahia, când mintea îi era în ultimul hal de fierbinţeală.”

„Ei bine, acum, că Duclos a terminat, mă laşi să mă slobod în pace? îl întrebă ducele pe Curval. — Nu, nu, îi răspunse preşedintele; păstrează-ţi sămânţa: ţi-am spus că am nevoie de ea la orgii. — Oh! dorinţele tale îmi sunt porunci, zise ducele; da’ ce-oi fi crezând, că sunt vreun nevolnic şi că picul de malahie pe care-o să-l pierd în curând o să mă-mpiedice cumva să mă las în voia şi să fiu la înălţimea tuturor mârşăviilor care-o să-ţi treacă ţie prin cap în următoarele patru ceasuri? N-ai frică, o să fiu mereu gata; dar domnul fratele meu a binevoit să-mi dea o neînsemnată pildă de cruzime pe care, de n-aş înfăptui-o cu Adélaïde, fata ta cea dragă şi binecrescută, tare m-aş mai supăra.” Şi, împingând-o pe dată în cabinet cu Thérèse, Colombe, şi Fanny, femeile din

cvartetul său, împlini, după toate aparenţele, tocmai ceea ce episcopul îi făcuse nepoată-sii şi se slobozi în aceleaşi împrejurări, căci se auziră, ca şi-atunci, un strigăt îngrozitor al tinerei victime şi urletul desfrânatului. Curval voi să vadă care dintre cei doi fraţi se purtase mai frumos; le puse pe ambele femei să se apropie şi, după ce le scrută în voie dosurile, hotărî că ducele făcuse totul întocmai, dar cu mai multă iscusinţă. Se duseră să se-aşeze la masă şi umplând ei, cu ajutorul unei doftorii, măruntaiele tuturor supuşilor de vânturi, se jucară după supeu de-a băşina-n-bot. Tuspatru fârtaţii erau întinşi pe spate, pe divane, cu capul înălţat, şi fiecare venea, rând pe rând, să-i tragă câte-un pârţ în gură; Duclos avea îndatorirea de a număra şi de a trece pe răboj şi, cum erau treizeci şi şase de băşinoşi ori băşinoase la numai patru înghiţitori, unii dintre ei se înfruptară şi cu câte o sută cincizeci de pârţuri. Curval voia ca ducele să se păstreze tocmai pentru această destrăbălată ceremonie, dar era un lucru de-a dreptul fără niciun rost; prea-i plăcea libertinajul pentru ca o nouă samavolnicie să nu-l zădărască mereu peste măsură, în orice împrejurare i s-ar fi propus aşa ceva, şi-a doua oară se slobozi la fel de mult la vânturile pline de dulceaţă ale lui Fanchon. Pe Curval, băşinile lui Antinoüs îl lăsară fără câţiva lapţi, în timp ce Durcet şi-i lepădă pe-ai lui, aţâţat de pârţurile madamei Martaine, ca şi episcopul, întărâtat de-ale lui Desgranges. Dar tinerele frumuseţi nu căpătară nimic, într-atât e de-adevărat că fiecare lucru îşi are vremea lui şi că mârşăviile trebuie să fie mereu înfăptuite numai de pleava cea netrebnică.

A DOUĂZECI ŞI ŞASEA ZI

Cum nimic nu era mai delicios decât pedepsele, cum nimic nu pregătea atâtea desfătări şi încă dintre acele soiuri pe care-şi făgăduiseră să nu le guste decât în felul acesta, până când istorisirile aveau să le îngăduie, dezvăluindu-le, să li se dedea mai în largul lor, făcură pe dracul în patru ca să-i silească pe supuşi să pice în nişte păcate care să le ofere voluptatea de a-i osândi. Întru aceasta, fârtaţii, adunându-se ei de cu dimineaţă ca să cugete asupra pomenitei treburi, adăugară la rânduieli diferite pravile, a căror încălcare trebuia neabătut să prilejuiască nişte pedepsiri. Mai întâi, le interziseră în mod clar nevestelor, băieţilor şi fetelor să se mai băşească altundeva decât în gura prietenilor; de îndată ce-i apuca nevoia cu pricina, trebuia repejor să-l găsească pe unul dintre ei şi să-i dea ce ţinea; o straşnică pedeapsă trupească le fu prescrisă păcătoşilor. Aşijderea, nu li se mai îngădui sub niciun chip să folosească bideurile şi să se şteargă la cur: tuturor supuşilor, fără deosebire şi fără să părtinească pe nimeni, li se porunci să nu spele niciodată şi mai cu seamă să nu se şteargă vreodată la găoază după ce se căcau; ca, atunci când va fi găsit cu curul curat, supusul să trebuiască să aducă dovada că unul dintre fârtaţi i-l curăţase şi să spună care anume. Dar cum prietenul

luat la întrebări avea putinţa să tăgăduiască faptul după bunul lui plac, îşi oferea astfel două desfătări: aceea de a şterge un cur cu propria-i limbă şi aceea de a-l osândi pe supusul ce-i dăruise o asemenea plăcere... O să avem parte de pilde dintre-acestea. Apoi, băgară o nouă ceremonie: încă din zori, la cafea, de-ndată ce pătrundeau în odaia copilelor şi chiar atunci când, mai târziu, treceau în cea a băieţandrilor, toţi supuşii trebuiau, unul după celălalt, să-i iasă în întâmpinare fiecărui fârtat şi să-i spună, cu glas tare şi hotărât: "Să-l ia dracu' pe Dumnezeu! Vă e poftă de curul meu? E plin de căcat". Iar aceia ori acelea care n-or să rostească şi hula şi celelalte vorbe cu tărie vor fi pe loc trecuţi ori trecute în nenorocitul catastif. Vă daţi prea bine seama cât de greu le-a fost cuvioasei Adélaïde şi tinerei sale învăţăcele Sophie să glăsuiască asemenea mârşăvii, iar faptul îi distra nespus. O dată ce lucrurile acestea fură rânduite, admiseră şi turnătoriile; mijlocul acesta barbar de-a înmulţi samavolniciile, acceptat de toţi tiranii[308], fu cu-nflăcărare îmbrăţişat. Hotărâră că oricare supus care-l va pârî pe un altul va dobândi înjumătăţirea pedepsei la prima greşeală pe care ar înfăptui-o; fapt lipsit de orice însemnătate, căci supusul care-l învinovăţea pe un altul habar n-avea unde trebuia să ducă osânda din care i se făgăduia c-o să capete doar jumătate; aşa că era tare uşor nu doar să-i dea tot ce voiau să-i dea, ba chiar să şi-l încredinţeze că scăpase ieftin. Hotărniciră şi le spuseră tuturor că turnătoria va fi crezută fără nicio dovadă şi-apoi că va fi de-ajuns ca cineva să fie învinovăţit de orişicine pentru a fi pe dată trecut în ceaslovul cu pricina. Pe deasupra, le dădură şi mai multă putere baborniţelor şi, la cea mai mică plângere a lor, adevărată sau nu, supusul era fără zăbavă osândit, într-un cuvânt, rânduiră asupra micului popor toată samavolnicia, toată nedreptatea ce se pot închipui, încredinţaţi fiind c-or să dobândească cu atât mai multă plăcere cu cât tirania va fi mai neîndurătoare. Acestea fiind împlinite, vizitară privatele. Colombe fu găsită vinovată; ea-şi ceru iertare spunând că, în ajun, o puseseră să mănânce între mese şi că n-a putut să se înfrâneze, că e tare năpăstuită, că de patru săptămâni încoace e osândită fără încetare. Faptul era adevărat şi toată vina o purta doar curul ei, cel mai fraged, mai bine croit şi mai drăgălaş din câte se

pot vedea. Ea le atrase luarea-aminte că nu se ştersese şi că măcar lucrul acesta trebuia să-i aducă vreo uşurare. Durcet se uită bine la ea şi, fiindcă într-adevăr găsi o platoşă tare groasă şi de-a dreptul lăbărţată de căcat, îi făgăduiră că n-o să aibă parte de câtă asprime i se cuvenea. Curval, căruia i se sculase, o înhaţă şi, după ce-i şterse bine găoaza, puse să i se aducă scrânjelul pe care-l mancă, poruncindu-i să-i facă laba, strecurând pe ici, pe colo nişte ţocăituri zdravene pe gură şi anumite cereri ca ea să-nghită la rândul ei ceea ce el îi aducea din propria-i trebuşoară. Trecură pe la Augustine şi Sophie cărora li se dăduse-n grijă ca, după scârnele pe care le lepădaseră în ajun, să rămână în cea mai murdară stare. Sophie era în regulă, deşi se culcase lângă episcop, aşa cum o cerea rangul ei; dar Augustine era curată nevoie mare. Sigură de răspunsul ei, înainta trufaşă şi spuse că, aşa cum prea bine se ştia, dormise, potrivit datinii, cu domnul duce şi că, înainte s-adoarmă, el o chemase în patul lui unde-i supsese găoaza în timp ce ea lua muie. Luat la întrebări, ducele zise că nu-şi aminteşte nimic de soiul acesta (cu toate că era tare adevărat), că a adormit cu pula în curul lui Duclos, că lucrul poate fi cercetat cu de-amănuntul. Ceea ce şi făcură cu toată temeinicia şi asprimea posibile: trimiseră după Duclos care, văzând prea bine despre ce era vorba, se puse chezaşă pentru spusele ducelui şi susţinu că Augustine nu a fost chemată decât preţ de-o clipă lângă patul monseniorului, care i se căcase în gură, iar apoi se-ntorsese să-şi mănânce scrânjelul. Augustine voi s-o ţină doar pe-a ei şi se ridică împotriva lui Duclos, dar o făcură să tacă şi fu trecută în ceaslov, deşi era nevinovată ca un mieluşel. Se duseră la băieţi, unde Cupidon fu prins cu greşeala: lepădase, în oala lui de noapte, cea mai frumoasă scârnă cu putinţă. Ducele o înhaţă şi-o hăpăi, în timp ce copilandrul îi sugea ştoiul. Nu dădură nicio îngădui-re la capelă şi-trecură în sala de mese. Frumoasa Constance, pe care, uneori, o scuteau de la servit din pricina stării sale şi care se simţea bine în ziua aceea, apăru în pielea goală, iar burta ei, ce începea să se umfle puţin, îi luă minţile lui Curval: văzându-l că se-apucă să frământe cam tare bucile şi ţâţele bietei creaturi, despre a cărei nenorocire îşi dădeau cu toţii seama că se mărea de la o zi la alta, la rugăminţile ei şi fiindcă râvneau să-i păstreze plodul măcar până într-o

anumită vreme, îi îngăduiră să nu mai vină în ziua aceea la istorisiri, de la care nu era niciodată cruţată. Curval se porni din nou să zică numai grozăvii despre făcăcioasele de copii şi-i încredinţa că, dacă i-ar sta în puteri, ar da legea insulei Formose, unde muierile de până în treizeci de ani sunt terciuite într-o piuă cu rodul lor cu tot[309], şi că, atunci când legea aceasta va fi urmată în Franţa, tot or să rămână de două ori mai mulţi oameni decât este nevoie. Trecură la cafele; erau aduse de Sophie, Fanny, Zélamir şi Adonis, dar erau servite într-un mod tare ciudat: le dădeau la înghiţit chiar din gură. Sophie îl adapă pe duce, Fanny pe Curval, Zélamir pe episcop, iar Adonis pe Durcet. Luau câte o înghiţitură în gurile lor, şi le clăteau aşa şi-apoi o scurgeau în gâtlejul aceluia pe care-l serveau. Lui Curval, care se ridicase de la masă înfierbântat nevoie mare, i se-nvârtoşă din nou la această ceremonie, iar atunci când ea se sfârşi, o înhaţă pe Fanny şi-i dădu muie, poruncindu-i să înghită tot, sub ameninţarea celor mai aspre pedepse, ceea ce nenorocita copilă făcu pe dată fără să-ndrăznească nici măcar să se strâmbe. Ducele şi ceilalţi doi fârtaţi îi puseră pe supuşi fie să se băşească, fie să se cace şi, după ce se hodiniră puţintel, se duseră s-o asculte pe Duclos, care-şi reluă astfel şirul istorisirilor:

„În grabă am să vă înfăţişez, spuse binevoitoarea putoare, ultimele două aventuri ce-mi mai rămân de povestit despre aceşti bărbaţi atât de ciudaţi ce altă desfătare n-au decât durerea pe care le-o provoci şi apoi, de nu vă e cu supărare, o să schimbăm metehnele. Primul, pe când îi dădeam la labă, el fiind gol-goluţ şi în picioare, voia ca, printr-o gaură făcută în tavan, să i se-azvârle, tot timpul cât avea să ţină trebuşoara aceasta, găleţi de apă aproape fierbinte pe trup. Degeaba i-am arătat că, neavând acelaşi nărav, aveam totuşi să-i cad, ca şi el, victimă, căci desfrânatul mă încredinţa că n-o să mă doară deloc şi că scaldele acestea erau numai bune pentru sănătate. Îl crezui şi mă lăsai în voia lui; dar, cum ne găseam la el acasă, n-aveam cum să încropesc apa: era aproape fiartă. Nici nu vă închipuiţi plăcerea pe care-o încercă atunci când îl acoperi. Cât despre mine, mântuindu-l cât de repede puteam, am urlat, vă mărturisesc, ca un motan pe care-l opăreşti;

pielea mi se jupui şi m-am jurat să nu mă mai întorc câte zile oi avea la bărbatul acesta.”

„Ah! pe toţi dracii, zise ducele, tare îmi dă ghes s-o opăresc şi eu aşa pe frumoasa Aline… — Monseniore, îi spuse cu umilinţă aceasta, eu nu-s o scroafa.” Şi cum naiva îndrăzneală a răspunsului său copilăresc îi făcură pe toţi să râdă, o întrebară pe Duclos care era cea de-a doua şi ultima pildă de soiul acesta pe care-o mai avea de înfăţişat.

„Nu mi-era cine ştie ce greu s-o îndur, zise Duclos: nu trebuia decât să-mi pun o mănuşă groasă, apoi s-apuc nişte pietriş încins dintr-o cratiţă pusă pe-o sobă şi, cu mâna plină, eram silită să-l frec pe omul meu, cu pietricelele acestea aproape în flăcări, de la ceafă până-n tălpi. Trupul lui era aşa de bătucit din pricina acestei trebuşoare, că-mi părea acoperit cu piele tăbăcită. Când ajungeam la mădular, trebuia să-l înhaţ şi să i-l frec, ţinându-i-l în palma plină de-acest pietriş arzând; i se scula repede de tot; atunci, cu mâna cealaltă, îi vâram sub coaie lopăţica pentru jeratic, roşie de-ncinsă ce era şi pregătită dinadins. Cu frecuşul acesta pe-o parte, cu fierbinţeala cea cumplită ce-i ardea, pe de alta, boaşele, cu niscaiva dezmierdări date, poate, bucilor mele, pe care trebuia să i le ţin mereu foarte aproape în timpul faptei, sentărâta şi se slobozea, având grijă să-şi picure sămânţa pe lopăţica înfierbântată şi să se uite, cu nespusă desfătare, cum arde.”

„Curval, spuse ducele, iată un bărbat care nu-mi pare că iubeşte popularea[310] mai mult decât tine. — Aşa mi se pare şi mie, zise Curval; nu-ţi ascund că-mi place gândul de a pofti să-ţi arzi sămânţa. — O! văd prea bine că, de-aici, îţi mai vin şi altele, îi spuse ducele; şi chiar de-ar fi rodit, ai arde-o cu aceeaşi desfătare, nu-i aşa? — Pe cinstea mea, tare mă tem că aşa-i, zise Curval, făcându-i nu ştiu ce Adélaïdei, fapt care-i smulse un ţipăt grozav. — Da’ ce dracu’ ai, curvo, de urli în halul ăsta?… Nu vezi că ducele-mi vorbeşte despre arderea, batjocorirea, mustrarea seminţei ce-a dat rod; şi ce eşti tu, rogu-te, dacă nu un strop de sămânţă rodită ce mi-a ieşit din coaie? Haide, mergi mai departe, Duclos, adăugă Curval, căci

simt că planşetele stricatei ăsteia o să mă facă să mă slobod şi n-am niciun chef de-aşa ceva.”

„Iată-ne ajunşi, spuse această eroină, la nişte amănunte care, având anumite ciudăţenii mai picante, vă vor plăcea poate mai mult. Ştiţi că, la Paris, obiceiul este de a-i aşeza pe morţi la uşa casei. Un bărbat de lume mă plătea cu doisprezece franci pentru fiecare dintre aceste jalnice pregătiri la care îl puteam duce într-o seară. Toată desfătarea lui era să se dea, împreună cu mine, cât mai aproape, ba chiar, dacă puteam, la marginea coşciugului, şi acolo, trebuia să-i fac în aşa fel laba, încât sămânţa-i să se răspândească peste copârşeu. Într-o singură seară, treceam în fugă pe la trei ori patru priveghiuri de soiul acesta, după câte descoperisem, şi-aceeaşi trebuşoară o înfăptuiam la toate, fără ca el să-mi dezmierde vreo altă parte în afara curului, în vreme ce eu îl frecam. Era un bărbat de vreo treizeci de ani şi l-am avut ca muşteriu mai bine de zece, răstimp în care l-am făcut să se sloboadă peste două mii şi ceva de sicrie.”

„Dar nu zicea nimic în timpul faptei? întrebă ducele. Nu vorbea cu tine ori cu mortul? — îl suduia pe răposat, răspunse Duclos; îi zicea: «Ţine, ticălosule! ţine, bulangiule! ţine, netrebnicule! ia-mi sămânţa în iad!» – Iată o meteahnă tare ciudată, spuse Curval. — Prietene, zise ducele, să n-ai nicio îndoială că bărbatul acesta era unul dintre-ai noştri şi că, bineînţeles, nu se mulţumea numai cu atât. — Aveţi dreptate, monseniore, spuse madama Martaine, iar eu voi avea prilejul de a vi-l aduce încă o dată pe scenă pe acest actor.” Atunci, Duclos, folosindu-se de clipa de tăcere, continuă astfel:

„Un altul, care ducea mult mai departe un năravaproape la fel de ciudat, voia să am iscoade pe la ţară ca să-i dau de ştire de fiecare dată când, în vreun cimitir, era înmormântată vreo copilită moartă de niscaiva boală, dar nu primejdioasă (era lucrul la care mă rugase să fiu cu cea mai mare băgare de seamă). De îndată ce-i găseam pomenita îngropăciune – şi îmi plătea întotdeauna cu bani grei descoperirea –, plecam de cu seară, intram în cimitir cum puteam şi, mergând de-ndată la groapa însemnată de iscoadă şi al cărei pământ era proaspăt

răscolit, trudeam amândoi în mare grabă ca să dăm la o parte, cu mâinile, tot ceea ce acoperea leşul; şi, de cum avea putinţa de a-l atinge, îi frecam pula deasupra, în timp ce el îl atingea pe peste tot şi mai ales, dacă putea, pe buci. Câteodată, i se mai scula şi-a doua oară, atunci însă se căca peste hoit şi mă punea să fac şi eu la fel, pentru ca apoi să se sloboadă deasupra-i, pipăind pe mai departe toate părţile trupului pe care le putea atinge."

„O, da! iată un năravpe care-l pricep şi eu, zise Curval, şi, de-ar fi să mă spovedesc acum domniilor voastre, apoi să ştiţi că, la viaţa mea, m-am îndeletnicit de câteva ori cu-aşa ceva. E-adevărat că-i adăugam oareşicare episoade, dar încă n-a venit vremea să vi le spun. Oricum ar fi, iată că mi se scoală puia; desfă-ţi picioarele, Adélaïde..." Şi nu ştiu ce s-a întâmplat, dar divanul scârţâi, se îndoi sub povară, se auzi o salvă de-a dreptul neîndoielnică şi cred că, în deplină simplitate şi virtute, domnul preşedinte tocmai înfăptuise un incest. „— Preşedinte, spuse ducele, pun rămăşag că ţi-ai închipuit că e moartă. — Da, aşa e, zise Curval, căci altfel nu m-aş fi slobozit."

„Ca să nu vă las, domnilor, cu nişte gânduri aşa de negre, o să-mi închei seara cu povestirea patimii ducelui de Bonnefort. Tânărul senior, pe care l-am distrat de vreo cinci sau şase ori şi care, pentru aceeaşi treabă, o vedea adesea pe una dintre prietenele mele, cerea ca o femeie, înarmată cu un falus, să se fută aşa, goală puşcă în faţa lui, şi prin faţă, şi prin spate, trei ceasuri la rând tară oprire. Un orologiu se afla acolo care te-anunţa şi, dacă-ţi lăsai treaba baltă înainte de scurgerea celui de-al treilea ceas, nu erai plătită. El stătea în faţa ta, se uita la tine, te sucea şi răsucea pe toate părţile, te ruga din suflet să leşini de plăcere şi dacă, zăpăcită de urmările faptei, ajungeai pe bune să cazi în nesimţire de-atâta desfătare, atunci nu mai era nicio îndoială c-aveai să i-o grăbeşti pe-a lui. Dacă nu, chiar în clipa când orologiul bătea cel de-al treilea ceas, el se-apropia de tine şi ţi se slobozea în nas."

„Pe cinstea mea, Duclos, zise episcopul, de ce naiba nu ne-ai lăsat cu gândurile de dinainte decât cu ăsta de-acum?

Aveau ceva sare şi piper şi ne zădărau straşnic, în timp ce-o patimă leşinată[311], ca aceea cu care ţi-ai sfârşit seara, ne lasă cu mintea goală. — Ea are dreptate, spuse Julie care era cu Durcet; în ceea ce mă priveşte, îi mulţumesc, căci toate vom fi lăsate s-avem un somn mai liniştit atunci când capetele nu vor mai fi pline de cugetările acestea ticăloase de care madama Duclos se-apucase nu de mult. — Ah! vezi că tare-ai mai putea să te păcăleşti, frumoasă Julie! zise Durcet, căci eu nu-mi aduc niciodată aminte de ce e vechi când noul mă plictiseşte şi, ca să-ţi dovedesc, ai mătăluţă bunătatea să mă urmezi.” Iar Durcet se năpusti în cabinetul lui cu Sophie şi Michette, ca să se sloboadă nu prea ştiu cum, dar într-un fel care nu fu deloc pe placul Sophiei, pentru că aceasta scoase un strigăt îngrozitor şi se întoarse roşie ca o creastă de cocoş. „Ooo! pe-asta, îi spuse ducele, n-aveai chef s-o crezi moartă, căci tocmai ai făcut-o să dea un straşnic semn de viaţă. — A ţipat de frică, zise Durcet; întreab-o ce i-am făcut, dar porunceşte-i să-ţi spună totul în şoaptă[312].” Sophie se apropie de duce ca să-i zică ce-avea de zis. „Aş! spuse acesta cu voce tare, n-aveai nici de ce să urli atât, dar nici din ce să faci o salvă.” Şi cum venise vremea supeului, întrerupseră orice vorbă şi orice plăcere, ca să meargă să se bucure de cele ale mesei. Orgiile se celebrară în destulă tihnă şi se duseră la culcare plini de virtute, fără ca vreunul măcar să fie câtuşi de puţin beat, lucru nemaipomenit de rar.

A DOUĂZECI ŞI ŞAPTEA ZI

Încă de dimineaţă, începură trădările îngăduite în ajun, iar sultanele, văzând că doar Rosette lipsea ca să fie toate opt pedepsite, se duseră neabătut s-o pârască. Spuseră sus şi tare că se băşise toată noaptea şi, cum era vorba de răutate din partea copilandrelor, tot haremul fu împotriva ei, iar ea fu trecută pe dată în nenorocitul catastif. Tot restul se petrecu de minune şi, în afara Sophiei şi-a Zelmirei, care se bâlbâiră puţin, fârtaţii fură neclintit întâmpinaţi cu noua plecăciune: „Să-l ia dracu' pe Dumnezeu! Vă e poftă de curul meu? E plin de căcat". Şi chiar aşa era pe peste tot, căci, de frica vreunei încercări de spălare, baborniţele nu mai lăsaseră la îndemâna nimănui nicio oală, niciun şervet şi niciun strop de apă. Cum regimul de carne fără pâine începuse să înmiresmeze toate guriţele acestea care nu se spălau, din ziua aceea băgară de seamă că răsuflările erau deja tare deosebite. „Ah! pe toţi dracii, spuse Curval lingând-o pe Augustine, acum măcar are un rost! Pupând-o, şi se scoală!" Toată lumea încuviinţă într-un singur glas că e mult mai bine. Cum nu se mai întâmplă nimic nou până la cafea, o să-l ducem de-ndată pe cititor acolo. Era servită de Sophie, Zelmire, Giton şi Narcisse. Ducele zise că e pe deplin încredinţat că Sophie o să se ude şi că trebuie să facă neapărat treaba

aceasta. Îi spuse lui Durcet să se uite bine şi, culcând-o pe un divan, îi jilavi nu doar marginile fofoloancei, ci şi lindicul şi găoaza, la început cu degetele, apoi cu limba. Natura învinse: după un sfert de ceas, frumoasa copilă se tulbură, se înroşi, suspină[313]; Durcet le atrase luarea-aminte asupra mişcărilor acestea lui Curval şi episcopului căruia nu-i venea să creadă că netrebnica tot se mai sloboade; cât despre duce, mai mult decât toţi aceştia la un loc, el era cel mai în măsură să se convingă de-aşa minune, căci pizdulicea se udă toată, iar mica ticăloasă îi umplu buzele de zeamă. Ducelui îi fu cu neputinţă să se împotrivească deşănţării experienţei sale; se ridică şi, aplecându-se deasupra copilitei, îşi lăsă lapţii peste fofoloanca crăpată, vârându-i cu degetele, cât de adânc putu, sămânţa înăuntrul pizdei. Curval, cu minţile înfierbântate de-aşa spectacol, o înhaţă şi-i ceru cu totul altceva decât zeamă; ea-i întinse drăgălaşul curuleţ, preşedintele îşi lipi gura de el, iar cititorul cel deştept o să ghicească fără greutate cu ce anume s-a ales. Răstimp, Zelmire îl distra pe episcop: ea-l sugea, iar el îi frământa şezutul. Şi toate acestea în timp ce Curval se lăsa frecat de Narcisse, căruia îi pupa, plin de înflăcărare, bucile. Totuşi, doar ducele îşi lepădă sămânţa: Duclos le vestise, pentru seara aceea, nişte povestioare mai drăguţe decât cele din ajun, iar fârtaţii voiră să se păstreze pentru ascultarea lor. Şi fiindcă bătuse ceasul, se duseră în salonul de istorisiri şi iată cum glăsui fermecătoarea putoare:

„Un bărbat despre ai cărui prieteni şi al cărui trai, domnilor, spuse ea, n-am aflat niciodată nimic şi pe care nu voi putea, din pricina aceasta, să vi-l zugrăvesc decât într-un mod cu totul nedesăvârşit, mă rugă, printr-un răvaş, să mă duc la el acasă, pe la orele nouă seara, pe strada Blanche du Rempart[314]. În răvăşelul său, îmi spunea să nu mă tem şi că, deşi nu-l ştiam defel, n-o să am nicio pricină să mă plâng de el. Doi ludovici însoţeau scrisorica şi, în ciuda obişnuitei mele prevederi care, fără îndoială, ar fi trebuit să se împotrivească acestei fapte din moment ce nu-l cunoşteam pe-acela care mă îndemna la ea, totuşi mă jucai cu focul, lăsându-mă cu totul pe seama nu ştiu cărei presimţiri ce părea să-mi susure că n-are de ce să-mi fie frică. Sosesc şi, cum un valet îmi zisese să mă dezbrac în pielea goală, pentru că numai în starea aceasta mă

va putea duce în odaia stăpânului său, îndeplinesc porunca, iar el, de-ndată ce mă vede în halul dorit, m-apucă de mână şi, după ce mă târăşte prin două sau trei încăperi, bate, în sfârşit, la o uşă. Ea se deschide, eu intru, valetul se retrage, iar uşa se închide, dar între un cuptor şi locul în care fusesem introdusă nu era nici cea mai mică deosebire, căci nici lumina şi nici aerul nu pătrundeau de nicăieri în această odaie. De-abia intrasem, că un bărbat, gol puşcă, se apropie şi mă înhaţă fără să scoată o vorbă; nu-mi pierd capul, încredinţată fiind că era nevoie doar de niţică malahie pe care trebuia s-o fac să curgă ca să mă descotorosesc de tot ceremonialul acesta nocturn; îmi duc pe dată mâna în josul pântecelui său, râvnind să-l slobod cât mai repede pe monstru de-un venin care-l făcea să fie aşa de rău. Dau peste o ditamai mătărânga, tare ca piatra şi îndărătnică foarte, dar, imediat, degetele îmi sunt îndepărtate, de parcă nu s-ar fi dorit nici să ating, nici să cercetez, şi sunt pusă pe un taburet. Necunoscutul se proțăpește lângă mine şi, apucându-mă când de-o ţâţă, când de alta, le strânge şi le striveşte cu atâta putere, că-i zic pe nepoftite: «Mă doare!» Atunci, se opreşte, sunt luată pe sus, întinsă pe burtă pe-o sofa înaltă şi, aşezându-mi-se între picioare pe dindărăt, se-apucă să le facă bucilor mele tocmai ce-mi păţiseră ţâţele: mi-s pipăite şi strivite cu o nemaipomenită violenţă, mi-s depărtate, împreunate, frământate, pupate şi muşcate, găoaza mi-e suptă şi, cum pomenitele şi neînfrânatele înghioldiri erau mai puţin primejdioase dinspre partea aceasta decât în cealaltă, nu mă împotrivii la nimic şi tocmai încercam, lăsându-mă în voia lui, să ghicesc care putea să fie rostul unui asemenea mister în nişte lucruri ce-mi păreau aşa de simple, când, dintr-o dată, îl aud pe omul meu scoţând nişte strigăte îngrozitoare: «Fugi, curvă împuţită! fugi, îmi spuse el, fugi, stricato! Mă slobod şi să dea dracu’ dacă nu te-omor!» Vă daţi seama că prima mea mişcare a fost să-mi iau picioarele la spinare; văd o luminiţă: era cea a zilei, ce venea de la uşa pe unde intrasem; mă năpustesc într-acolo, dau peste valetul care mă întâmpinase, mă arunc în braţele lui, el îmi dă înapoi straiele, başca doi ludovici, iar eu o şterg, tare mulţumită că am scăpat aşa de ieftin.”

„Aveaţi de ce să fiţi mulţumită de domnia voastră, spuse Martaine, căci lucrurile acestea nu erau decât un flecuşteţ din obişnuita-i patimă. O să vi-l înfăţişez pe-acelaşi bărbat, domnilor, continuă mamaia, într-un rol mai primejdios. — Nu la fel de sinistru ca acela în care am să-l aduc în faţa acestor domni, zise Desgranges, şi mă alătur madamei Martaine pentru a vă încredinţa că aţi avut mare noroc că aţi scăpat numai cu atât, căci acelaşi om avea nişte metehne mult mai ciudate. — Dar ca să cugetăm asupra lor, să aşteptăm, prin urmare, să-i aflăm toată povestea[315], spuse ducele, iar tu, Duclos, grăbeşte-te să ne istoriseşti alta, ca să ne scoţi din minte un soi de individ ce, fără îndoială, are să ne-o înfierbânte.”

„Cel pe care l-am văzut mai apoi, domnilor, continuă Duclos, voia o femeie care să aibă un piept foarte frumos şi, cum acesta este unul dintre nurii mei, după ce i l-am dat la văzut, din toate curviştinele mele mă preferă pe mine. Dar cum poftea împătimitul libertin să se folosească de ţâţele şi chipul meu? Mă întinde pe un divan, în pielea goală, mi se urcă de-a călare pe piept, îşi bagă pula între ţâţişoarele mele, îmi porunceşte să i-o strâng cât pot eu de tare şi, după o scurtă propăşire, netrebnicul de bărbat le scaldă în sămânţă, trăgându-mi taman în faţă, unul după altul, vreo douăzeci de scuipaţi care de care mai vârtos.”

„Ei bine, îi spuse Adélaïde scrâşnind printre dinţi ducelui, care tocmai o scuipase-n ochi, nu văd de ce e nevoie să şi faceţi ticăloşia aceasta! mai aveţi mult?” îi zise, ştergându-se, ducelui care nu se slobozea defel. „Cât o să am eu chef, frumoasa mea copilă, îi răspunse ducele; aminteşte-ţi o dată pentru totdeauna că te afli aici ca să te supui şi să te laşi în voia noastră. Haide, Duclos, mergi mai departe, că, altfel, cine ştie, am să fac nişte prostii şi mai mari şi, cum o ador pe frumuşica asta, zise el în bătaie de joc, nu vreau s-o rănesc.”

“Nu ştiu, domnilor, spuse Duclos apucându-se din nou să depene firul povestirilor sale, dacă aţi auzit vreodată vorbindu-se despre pasiunea comandorului de Saint-Elme. Avea o casă de jocuri unde toţi cei care veneau să-şi pună la

bătaie banii erau cu neruşinare jumuliţi; dar cu adevărat nemaipomenit e faptul că, pungăşindu-i, comandorului i se scula: când îi tăia la cărţi, se slobozea în nădragi, iar o putoare, pe care am cunoscut-o îndeaproape şi care-i fusese multă vreme ţiitoare, mi-a spus că, uneori, treaba aceasta îl înfierbânta aşa de tare, încât era silit să se ducă împreună cu ea să răcorească fierbinţeala de care era cuprins. Nu se mulţumea doar cu atât: orice soi de furt îl fermeca deopotrivă şi niciun lucru nu era în siguranţă atunci când se afla în preajma lui. De v-ar fi stat la masă, v-ar fi furat tacâmurile; în cabinet, giuvaerele; lângă buzunar, punga ori batista. Totul era bun, numai să-l poată şterpeli şi totul îl făcea să se-nvârtoşeze şi chiar să se sloboadă, de îndată ce punea mâna pe el.

Dar, din punctul acesta de vedere, era, neîndoios, mai puţin nemaipomenit decât preşedintele de la Parlament cu care am avut de-a face la foarte puţină vreme de la sosirea mea la madama Fournier şi pe care îl păstrasem ca muşteriu, căci era un caz destul de delicat, nu mă voia decât pe mine. Preşedintele închinase câteva odăi pe tot anul, în piaţa Grève; o slujnică bătrână locuia acolo singură, ca portăreasă, şi-avea poruncă să nu-l părăsească pentru ca, de-ndată ce vedea că-n piaţă se punea de-o execuţie, să-i dea de ştire preşedintelui. Imediat, preşedintele îmi trimitea vorbă să mă pregătesc, venea să mă ia, acoperit de-o mască şi într-o droşcă[316], şi ne duceam la micul său apartament. Fereastra acestei încăperi era în aşa fel aşezată, încât dădea foarte aproape şi chiar deasupra eşafodului[317]; preşedintele şi cu mine ne aşezam în spatele unui stor, pe una dintre spiţele căruia sprijinea o lornietă[318] şi, aşteptând ca osânditul să apară, adoratorul lui Themis îşi trecea vremea într-un pat pupându-mi bucile, episod care, în treacăt fie spus, îi plăcea la nebunie. În sfârşit, când zarva ne vestea sosirea victimei, judele lua din nou loc la fereastră şi mă punea să şed lângă el, poruncindu-mi să-i dezmierd şi să-i frec uşurel pula, potrivindu-mi hâţâirile după execuţia la care avea să se uite, în aşa fel încât sămânţa să nu i se scurgă decât în clipa în care căznitul[319] o să-şi dea sufletul. Totul era bine rânduit, criminalul urca pe eşafod, preşedintele privea; cu cât căznitul se apropia mai tare de moarte, cu atât scula sceleratului era mai nărăvaşă în mâinile

mele. În sfârşit, erau date şi loviturile de graţie; aceasta era clipa salvei sale: «Ah! la dracu', spunea el atunci, la toţi dracii! Ce n-aş da să-i fiu. Chiar eu gâde[320] şi ce bine-aş fi lovit, mai bine decât ăsta!» în rest, tulburarea pe care i-o aduceau plăcerile sale se măsura după soiul de tortură: un spânzurat nu-i provoca decât o senzaţie foarte simplă, un om strivit îi lua minţile, dar dacă era ars ori rupt în bucăţi[321], atunci leşina de plăcere. Bărbat sau femeie, nu-i păsa: «Doar o muiere borţoasă, spunea el, m-ar desfăta mai tare, dar, din păcate, aşa ceva nu-i cu putinţă. — Dar, domnule, i-am zis într-o bună zi, prin slujba domniei voastre, vă daţi obolul la moartea acestei nenorocite victime. — Bineînţeles, îmi răspunse el, iar lucrul acesta mă distrează şi mai tare: de mai bine de treizeci de ani de când judec, n-am dat nicicând o altă osândă decât la moarte. — Şi credeţi, l-am întrebat, că nu trebuie oareşicum să vă reproşaţi moartea acestor oameni ca fiind un omor? — Ei, na! îmi spuse el, e neapărat nevoie să priveşti lucrurile aşa de aproape? — Dar, i-am zis, în lume s-ar spune că-s o grozăvie. — Oh! îmi răspunse el, trebuie să ştii să iei din oroare tot ceea ce îţi învârtoşează ştoiul: căci lucrul acesta, oricât de îngrozitor ai vrea să-l vezi, din punctul tău de vedere nu mai este cumplit din momentul în care te face să te slobozi; prin urmare, nu mai este aşa decât în ochii celorlalţi; dar cine-mi spune mie că părerea celorlalţi, aproape întotdeauna falsă în privinţa tuturor lucrurilor, nu este asemenea şi-n privinţa acestuia? Nu există, continuă el, nimic fundamental bun şi nimic fundamental rău; totul depinde de moravurile, de părerile şi prejudecăţile noastre. O dată ce-am stabilit chestia aceasta, este foarte posibil ca un lucru întru totul indiferent în sine să fie totuşi, din punctul tău de vedere, nevrednic şi, dintr-al meu, nespus de delicios, şi, din moment ce el îmi place, mai ales că mi-a fost aşa de greu să-i dau locul cuvenit, din moment ce mă desfată, n-aş fi oare de-a dreptul smintit să mă lipsesc de el numai pentru că tu îl înfierezi? Hai, hai, draga mea Duclos, viaţa unui om are atât de puţină însemnătate, că ne putem juca cu ea după bunul nostru plac, aşa cum am face cu aceea a unei pisici ori a unui câine; cel mai slab n-are decât să se apere; are aproape aceleaşi arme ca şi noi. Şi pentru că eşti aşa de cinstită, adăuga bărbatul meu, ce-ai spune oare de meteahna unuia dintre prietenii

mei?» Şi să nu vă fie cu supărare, domnilor, dacă acest năravpe care el mi l-a povestit o să formeze şi o să sfârşească cea de-a cincea istorisire a serii mele.

Preşedintele îmi spuse că prietenul cu pricina nu voia să aibă de-a face decât cu femei ce-aveau să fie executate. Cu cât clipa în care îi pot fi aduse este mai aproape de aceea a pierii lor, cu atât le plăteşte mai mult; dar trebuie ca lucrul acesta să se petreacă întotdeauna după ce li s-a dat osânda. Dar cum, prin slujba sa, soiurile acestea de noroace îi sunt la îndemână, nu-i scapă niciodată niciunul, şi l-am văzut plătind şi-o sută de ludovici pentru nişte întâlniri de-aşa gen. Totuşi, nu se desfată cu ele, le cere numai să-şi arate bucile şi să se cace; e de părere că nimic nu se măsoară cu gustul căcatului unei muieri peste care s-a abătut o asemenea năpastă. Născoceşte câte-n lună şi stele ca să-şi facă rost de-aceste întâlniri, ba, mai mult, cum bine vă daţi seama, vrea ca muierile să nu ştie cine este. Câteodată, se dă drept confesor, alteori, drept prieten al familiei lor, dar întotdeauna îşi clădeşte vorbele pe nădejdea c-o să le fie de folos dacă sunt drăguţe cu el. «Şi când a sfârşit, când s-a îndestulat, prin ce anume crezi tu, draga mea Duclos, că pune capăt faptei sale? îmi spunea preşedintele… Prin acelaşi lucru ca şi mine, iubita mea prietenă: îşi păstrează sămânţa pentru deznodământul poveştii şi şi-o sloboade văzându-le, plin de desfătare, cum îşi dau duhul… —Ah! câtă ticăloşie! i-am zis. — Ticăloşie? îmi curmă el vorba… Ce prostii îţi ies pe gură, copila mea! Nimic din ceea ce te face să te învârtoşezi nu-i lucru ticălos, iar singura crimă de pe lumea aceasta este să te opreşti de la aşa ceva.» “

“Aşa că nu se oprea de la nimic, spuse madama Martaine, iar madama Desgranges şi cu mine vom avea, cum îmi place să cred, prilejul de a vă înfăţişa câteva deşănţate şi ticăloase întâmplări ale aceluiaşi personaj[322].

— Ah! cu atât mai bine, zise Curval, căci iată un bărbat care-mi place deja mult de tot. Iată ce trebuie să gândeşti în privinţa desfătărilor, iar filosofia lui îmi place nespus. E de necrezut în ce măsură omul, deja închingat în toate distracţiile sale, în toate facultăţile sale, încearcă să-şi îngrădească şi mai abitir viaţa prin nişte netrebnice

prejudecăţi[323]. Oamenii nu-şi dau seama, de pildă, cât de tare acela care ridică omorul la rangul de crimă îşi mărgineşte toate desfătările; s-a lipsit de mii de plăceri, care de care mai delicioasă, îndrăznind să-şi însuşească odioasa nălucire a acestei prejudecăţi. Şi ce dracu' poate să-i pese naturii de unul, zece, douăzeci, cinci sute de oameni în plus ori în minus pe lume? Cuceritorii, eroii, tiranii îşi impun ei oare legea aceasta fără de sens de-a nu cuteza să le facem altora ceea ce nu vrem să ni se facă nouă[324]? Într-adevăr, prieteni, nu vă ascund, dar mă apucă furiile când îi aud pe proşti îndrăznind să-mi spună că aceasta este legea firii etc. Pe toţi sfinţii! ahtiată după omoruri şi crime, natura îşi are legea doar în săvârşirea şi îndrumarea lor, iar singura pe care ne-o scrijeleşte în străfundurile inimilor este aceea de a ne desfăta, fără să ne pese pe seama cui o facem. Dar, răbdare, poate că în curând o să mi se ivească un prilej mai bun pentru a vă vorbi pe larg despre toate acestea; le-am cercetat din plin şi nădăjduiesc ca, spunându-vi-le, să vă conving aşa cum sunt şi eu încredinţat că singurul mod de a sluji firea este să-i urmezi orbeşte dorinţele, de orice soi ar fi ele, fiindcă, întru păstrarea pravilelor sale, viciul fiindu-i la fel de trebuincios ca şi virtutea, ea ştie să ne arate ceea ce, rând pe rând şi pentru-o clipă, este necesar ţelurilor ei. Da, prieteni, o să vă vorbesc într-o bună zi despre toate acestea, deocamdată însă trebuie să lepăd niscaiva sămânţă, căci din pricina diavolului acela de bărbat cu execuţiile lui de la Grève coaiele îmi stau să plesnească, nu alta!" Şi, îndreptându-se spre budoarul din fund cu Desgranges, Fanchon, ambele bune prietene de-ale lui, pentru că erau la fel de ticăloase ca şi el, tustrei îi puseră pe Aline, Sophie, Hébé, Antinoüs şi Zéphire să-i urmeze. Habar n-am ce-a născocit libertinul în mijlocul acestor şapte personaje, dar a durat multă vreme; fu auzit urlând din toţi bojocii: "Da' hai o dată, întoarce-te! nu asta-ţi cer!" şi alte vorbe de mânie, presărate cu sudălmi de la care, aşa cum toţi ştiau, nu se putea defel înfrâna în aceste scene de desfrâu; iar femeile se-ntoarseră în cele din urmă, roşii ca focul, cu părul vâlvoi şi părând c-au fost bine scărmănate în toate sensurile. Răstimp, ducele şi cei doi fârtaţi ai lui nu-şi pierduseră vremea, dar episcopul a fost singurul care s-a lăsat mare şi încă într-un fel atât de nemaipomenit, încât nu ne este încă

îngăduit să-l spunem. Se puseră la masă, unde Curval mai filosofă niţel, căci, în ceea ce-l privea, pasiunile n-aveau nicio înrâurire asupra sistemelor; neclintit în principiile sale[325], era la fel de nelegiuit, de necredincios, de criminal când îşi pierdea sămânţa ca şi atunci când îl cuprindea vâlvătaia şi iată cum ar trebui să fie toţi oamenii cu minte. Sămânţa n-are niciodată voie să impună ori să îndrume principiile; ele sunt acelea care trebuie să rânduiască modul de-a o slobozi. Şi, de şi se scoală ori nu, filosofia, ce n-are a face cu pasiunile, trebuie să fie mereu aceeaşi. Distracţia de la orgii a constat într-o cercetare la care încă nu se gândiseră şi care era totuşi interesantă: voiră să vadă care dintre fete şi care dintre băieţi are cel mai frumos cur. Prin urmare, îi puseră mai întâi pe cei opt băieţi să se aşeze peste-o copilă, drepţi, dar puţintel încovoiaţi: acesta este adevăratul fel tic, i examina bine un cur şi de a-i judeca. Cercetarea fu lungă tare şi nespus de aspră; se-mpotriviră unor păreri, le mai schimbară, se uitară de nenumărate ori la rând, iar fârtaţii îi dădură mărul lui Zéphire: toţi fură de acord că e cu neputinţă, fizic vorbind, să găseşti ceva mai desăvârşit şi mai bine croit. Trecură la fetişcane; ele se aşezară în acelaşi fel; la început, le fu îngrozitor de greu să ia o hotărâre: era aproape peste puterile unui om să aleagă între Augustine, Zelmire şi Sophie. Nu-i nicio îndoială că Augustine, mai înaltă, mai bine făcută decât celelalte două, l-ar fi primit de-ar fi fost vorba despre nişte pictori; dar libertinii vor mai mult farmec şi mai puţină precizie, mai degrabă rotunjime şi nu neapărat proporţie[326]. Împotrivă îi statură prea multă slăbiciune şi gingăşie; celelalte două ofereau un trup atât de fraged, de durduliu, un poponeţ aşa de alb şi de bucălat, un scoborâş al şalelor atât de voluptos strunjit, că o înfrânseră pe Augustine. Dar cum să hotărăşti între cele două care mai rămâneau? De zece ori părerile fură cu totul împărţite. În sfârşit, Zelmire izbândi; le adunară pe ambele copile, atât de fermecătoare, le pupară, le frământară, le aţâţară toată seara, îi porunciră Zelmirei să-i facă laba lui Zéphire care, slobozindu-se de minune, le dărui cea mai mare plăcere într-ale privitului unei desfătări; la rândul său, o zădărî pe fetişcana care, în braţele lui, căzu în nesimţire; iar toate scenele acestea de o nespusă lubricitate îi făcură pe duce şi pe frate-său să ţâşnească, dar nu-i mişcară

decât uşor pe Curval şi Durcet care căzură de acord că au nevoie de nişte fapte mai puţin leşinate[327] pentru a le tulbura sufletul îmbătrânit în rele şi că toate caraghioslâcurile acelea erau bune doar pentru unii cu caş la gură. În sfârşit, se duseră la culcare, iar Curval, în mijlocul unor noi mârşăvii, îşi scoase pârleala pentru gingaşele pastorale[328] la care numai ce-l siliseră să fie martor.

A DOUĂZECI ŞI OPTA ZI

Era ziua unei căsătorii şi le venise rândul lui Cupidon şi Rosettei de-a fi uniţi prin sfintele legături, dar, tot printr-o nenorocită ciudăţenie[329], amândoi trebuiau să fie pedepsiţi în aceeaşi seară. Cum nimeni nu fu prins cu greşeala în dimineaţa aceea, îşi dedicară toată această parte a zilei ceremoniei nunţii şi, de îndată ce fu împlinită, îi strânseră pe toţi în salon pentru a vedea ce vor face împreună. Cum misterele lui Venus erau adesea celebrate sub privirile acestor copii, deşi niciunul dintre ei nu luase încă parte la ele, ştiau îndeajuns pentru a-i pune să îndeplinească pe aceste obiecte aproape tot ceea ce era de făcut. Cupidon, căruia i se sculase o pulicică tare ca piatra, îşi aşeză, prin urmare, micul ţăruş între coapsele Rosettei care i se lăsa în voie cu toată nevinovăţia celei mai depline neprihăniri; copilandrul se descurca aşa de bine că avea, pesemne, să izbândească până la urmă, când episcopul, strângându-l în braţe, îşi dădu sieşi ceea ce flăcăuaşului i-ar fi plăcut mai mult, cred eu, să-i dea nevesticii sale. Tot străpungând lăbărţatul cur al episcopului, el o privea cu nişte ochi ce dovedeau cât de rău îi pare, dar, în curând, avu şi ea de lucru, iar ducele o futu între coapse. Curval se apucă să frământe cu deşănţare bucuşoarele micului futău al episcopului, iar cum

drăgălaşul curişor se afla, după poruncă, în halul dorit, el îl linse şi se-nvârtoşă. Cât despre Durcet, el îi făcea la fel copilitei pe care ducele o ţinea pe dinainte. Totuşi, nimeni nu se slobozi şi se puseră la masă; tinerii soţiori, care fuseseră şi ei primiţi, se-apucară să servească, împreună cu Augustine şi Zélamir, cafelele. Iar voluptoasa Augustine, de-a dreptul zăpăcită că nu primise, în ajun, premiul frumuseţii, lăsase, în semn de nemulţumire, să domnească în cosiţele ei o dezordine care o făcea mult mai interesantă. Curval fu mişcat de i şa treabă şi, scrutându-i bucile: „Nu pricep, spuse el, cum de ticăloasa asta mică n-a ieşit victorioasă ieri, căci naiba să mă ia de există pe lume un cur mai frumos decât ăsta!” Răstimp, îl întredeschise şi-o întrebă pe Augustine dacă e gata să-l desfete. „Oh! da, zise ea, şi încă întru totul, pentru că nu mai pot să mă ţin de-atâta nevoie.” Curval o apleacă pe-o sofa şi, îngenunchind în faţa frumosului poponeţ, cât ai clipi îi şi înfulecă scrânjelul. „Fir-aş al dracului să fiu, spuse el întorcându-se spre prietenii lui şi arătându-le pula ce i se lipise de burtă, iată-mă într-o stare în care tare aş mai încerca niscaiva lucruri. — Şi-anume ce? îl întrebă ducele căruia-i plăcea să-l facă să rostească grozăvii atunci când se afla în halul acela. — Ce? răspunse Curval: orice mârşăvie pe care veţi binevoi a mi-o propune, chiar de-ar fi să nimicească firea şi să zdruncine din temelii universul. — Ei, haide, zise Durcet care-l vedea aruncându-i nişte priviri furioase Augustinei, haide, hai s-o ascultăm pe Duclos, e timpul; căci sunt încredinţat că, dacă te-am lăsa în voie acum, am avea o biată puicuţă care-ar petrece un sfert de ceas nenorocit. — Oh! da, spuse Curval care luase foc, tare nenorocit: e-un lucru pentru care pot să mă pun cu străşnicie chezaş. — Curval, îi zise ducele, căruia i se sculase la fel de năprasnic după ce-o pusese pe Rosette să se cace, deocamdată hai să lăsăm în pace haremul, dar o să dăm noi iama prin el peste numai două ore.” Episcopul şi Durcet, mai liniştiţi în clipa aceea, îl luară fiecare de câte-un braţ şi chiar în halul acesta, adică cu nădragii-n vine şi cu pula-n vânt, se-nfăţişară libertinii noştri adunării deja aflate în salonul de istorisiri şi gata să asculte noile povestiri ale lui Duclos care, ştiind prea bine, după starea celor doi domni, c-avea să fie degrabă întreruptă, începu totuşi în felul următor:

“Un senior de la curte, bărbat de vreo treizeci şi cinci de ani, tocmai îmi ceruse, spuse Duclos, una dintre cele mai drăgălaşe putori pe care mi-a fost cu putinţă s-o găsesc. Nu-mi zisese nimic despre năravul lui şi, ca să-l mulţumesc, îi dădui o tânără modistă[330] care nu făcuse nicicând vreo partidă şi care era, fără tăgadă, una dintre cele mai frumoase făpturi pe care le poţi afla pe lumea aceasta. Îi pun faţă în faţă şi, curioasă tare să văd ce-o să se întâmple, mă duc mintenaş să mă proţăpesc la găurica mea. «Unde dracu’, se-apucă el să zică, a găsit madama Duclos o stricată ticăloasă ca tine? În scursoare, fără-ndoială!... Te duseseşi la agăţat soldaţii de la garnizoană când a dat peste tine.» Iar copila, ruşinată şi care n-avea habar de nimic, nu ştia cum să se poarte. «Hai! dezbracă-te o dată, continuă curtezanul... Ce nepricepută eşti! ... N-am văzut în viaţa mea o fufardea mai slută şi mai proastă... Ei bine! te mai moşmondeşti mult sau o să stăm aici toată ziulica?... Aha! iată, aşadar, trupul ce mi-a fost aşa de ridicat în slăvi? Ce ţâţe... Parc-ar fi ugerul unei vaci bătrâne.» Şi le frământa cu brutalitate. «Şi ce pântece! cât e de încreţit! ... Ce, ai făcut douăzeci de plozi? — Vă încredinţez că nici măcar unul, domnule. — Oh! da, nici măcar unul: uite-aşa vorbesc toate stricatele astea; dacă te iei după ele, sunt tot fecioare... Hai, întoarce-te! Ce cur mârşav... ce buci fleşcăite şi scârboase... Nu-i nicio îndoială c-ai ajuns să ai curul aşa de la câte şuturi şi s-au tras!» Şi nu uitaţi, rogu-vă, domnilor, că era cel mai frumos cur ce se poate vedea. Totuşi, copiliţa începea să se tulbure; aproape că auzeam cum îi bătea inimioara şi-i vedeam ochii înceţoşându-se. Şi cu cât părea mai stingherită, cu atât blestematul de ticălos o căznea mai tare. Mi-ar fi cu neputinţă să vă spun toate prostiile pe care i le-a azvârlit; nimeni n-ar îndrăzni să spună unele mai neruşinate nici celei mai josnice şi mai netrebnice dintre creaturi. În sfârşit, sufletul i se răzvrăti, iar lacrimile ţâşniră[331]: şi-aceasta era clipa pentru care libertinul, ce şi-o freca din răsputeri, îşi păstrase floarea litaniilor sale. N-am cum să vă înfăţişez toate ororile pe care i le-a zis despre pielea, mijlocul, trăsăturile, mirosul scârbos pe care pretindea că-l răspândeşte, ţinuta, mintea ei: într-un cuvânt, încercă totul, născoci totul pentru a-i aduce mândria la desperare şi

se slobozi peste ea, borând nişte mârşăvii pe care niciun hamal n-ar îndrăzni să le rostească. Urmarea acestei scene fu un lucru tare plăcut: pentru această copilită, ţinu loc de predică; ea-şi făgădui că n-o să se mai arunce, câte zile o avea, într-o asemenea aventură şi aflai, o săptămână mai târziu, că se retrăsese într-o mănăstire pentru tot restul vieţii. I-am spus lucrul acesta tânărului care făcu un haz nebun şi care îmi ceru, mai apoi, să mai convertească pe cineva.

Un altul, continuă Duclos, îmi poruncea să-i caut numai fete cu un suflet nespus de gingaş şi care să aştepte o veste a cărei proastă întorsătură să le poată provoca una dintre cele mai mari supărări. Găsirea soiului acesta îmi dădea mari bătăi de cap, căci mi-era greu să-l păcălesc în vreun fel sau altul. Bărbatul nostru era cunoscător, de pe vremea când se deda aceluiaşi joc, şi vedea dintr-o privire dacă lovitura pe care o dădea ţintea în plin. Aşa că nu l-am înşelat defel şi i-am oferit mereu numai copilite ce se-aflau în starea sufletească pe care el o poftea. Într-o bună zi, i-am înfăţişat-o pe una care aştepta, din Dijon, nişte veşti, de la un flăcău pe care-l adora şi al cărui nume era Valcourt[332]. Îi las singuri. «De unde eşti, domnişoară? o întreabă ca un om cinstit libertinul nostru. — Din Dijon, domnule. — Din Dijon? Ah! pe toţi dracii, iată un răvaş pe care tocmai l-am primit de-acolo şi-n care mi se dă o veste ce mă mâhneşte adânc. — Şi ce este? întreabă curioasă codana; cum îi ştiu pe toţi oamenii din oraş, poate că vestea o să mă intereseze. — Oh! nu, reia omul nostru, nu mă priveşte decât pe mine; mi s-a dat de ştire despre moartea unui tânăr care îmi plăcea foarte mult. Tocmai se însurase cu-o fată pe care fratele meu, ce se află la Dijon, i-o rostuise, o fată de care era îndrăgostit ca un nebun, iar a doua zi după nuntă a murit pe neaşteptate. — Cum îl cheamă, domnule, de nu vă e cu supărare? — Numele lui e Valcourt; era din Paris, strada cutare, casa cutare… oh! n-ai cum să-l cunoşti.» Şi, pe dată, copila cade pe spate şi leşină. «A! băga-mi-aş pula, spune atunci libertinul nostru în culmea fericirii, desfăcându-şi nădragii şi făcându-şi laba deasupra ei, al fir-aş al dracului să fiu, iată ce voiam! Haide, bucile, bucile! nu mai am nevoie decât de nişte buci ca să mă slobod!» Şi, întorcând-o şi suflecând-o, aşa nemişcată cum e, îi zvârle şapte ori opt ţâşnituri de sămânţă pe cur şi-o ia la goană, fără să-şi facă

griji nici pentru urmările spuselor sale, nici pentru ce-avea să se întâmple cu nenorocita aceea.”

„Şi ce, a crăpat din pricina aceasta? întrebă Curval care era futut din plin. — Nu, răspunse Duclos, dar a căzut la pat de-o boală ce-a chinuit-o mai bine de şase săptămâni. — Oh! ce bine, zise ducele. Dar eu, continuă sceleratul, aş vrea ca omul tău să fi ales vremea când avea ghiocul plin de sânge ca să-i dea o asemenea veste. — Da, spuse Curval; dar de ce nu ziceţi, domnule duce: vi s-a sculat, vă văd de-aici, şi aţi vrea pur şi simplu să-şi fi dat pe loc duhul. — Ei bine, şi la mai mare! răspunse ducele. Pentru că aşa voiţi, aşa să fie; eu nu-mi fac cine ştie ce griji pentru moartea unei putori. — Durcet, zise atunci episcopul, dacă nu-i trimiţi pe ticăloşii ăştia doi să se sloboadă, o să iasă un tămbălău în seara asta! — Ah! la naiba, îi spuse Curval episcopului, tare vă e teamă pentru turma domniei voastre! Şi ce dacă ar fi două sau trei oiţe în plus ori în minus? Haideţi, domnule duce, haideţi în budoar, dar să mergem împreună şi însoţiţi de cineva, căci văd prea bine că-n seara aceasta, domnii n-au chef de zarvă.” Zis şi făcut; iar cei doi libertini ai noştri poruncesc să fie urmaţi de Zelmire, Augustine, Sophie, Colombe, Cupidon, Narcisse, Zélamir şi Adonis, păziţi de Sparge-buci, de Tare-n-pulă, Fanchon, Constance şi de Julie. După ceva vreme, se auziră două sau trei ţipete de femeie şi urletele celor doi sceleraţi ai noştri ce-şi lăsau lapţii în acelaşi timp. Augustine se întoarse, cu batista la nasul ce-i sângera, ca şi Adélaïde, cu o alta la piept. Cât despre Julie, tot îndeajuns de dezmăţată şi de iscusită ca să se scoată din orice fără primejdie, râdea ca o smintită şi spunea că, de n-ar fi fost ea, nu s-ar fi slobozit. Trupa veni înapoi; Zélamir şi Adonis aveau bucile încă pline de sămânţă; şi după ce-i încredinţară pe fârtaţii lor că se purtaseră cu toată bună-cuviinţa şi ruşinea posibile, pentru ca nimeni să n-aibă nimic să le reproşeze, şi că acum, cu desăvârşire liniştiţi, sunt în stare să asculte, îi porunciră lui Duclos să continue, ceea ce ea şi făcu, după cum urmează:

„Sunt mâhnită, spuse frumoasa putoare, că domnul de Curval s-a grăbit aşa de tare să se uşureze de nevoile sale, căci aveam să-i istorisesc două povestioare cu nişte femei

borţoase, care, poate, i-ar fi făcut ceva plăcere. Îi cunosc gustul pentru soiul acesta de muieri şi sunt încredinţată că, dac-ar mai avea niscaiva dorinţe, poveştile acestea două l-ar desfată. — Povesteşte, povesteşte, zise Curval; nu ştii tu oare că futaiul nu mi-a tulburat niciodată nicicum simţămintele şi că, întotdeauna, sunt cel mai îndrăgostit de rău tocmai în clipa când tocmai m-am futut?”

“Ei bine, am văzut un bărbat a cărui manie era să se uite cum naşte o femeie. Îşi freca pula privind-o în durerile facerii şi se slobozea pe capul plodului de îndată ce-l putea zări.

Un al doilea aşeza o femeie borţoasă în şapte luni pe un piedestal stingher, la mai bine de cincisprezece picioare înălţime. Era silită să stea acolo în picioare şi fără să se sperie, căci dacă, din nefericire, ar fi apucat-o ameţeala, ea şi rodul pântecelui ei s-ar fi strivit de pământ. Libertinul despre care vă vorbesc, prea puţin înduioşat de starea acestei nenorocite, pe care o plătea pentru acest lucru, o ţinea acolo până ce-şi lăsa şi ultimii lapţi şi-şi dădea la labă în faţa ei, strigând: «Ah! ce statuie frumoasă, ce podoabă drăguţă, ce mândră împărătească!» “

„Tu ai fi zgâlţâit soclul, nu-i aşa, Curval? spuse ducele. — Ba deloc, vă înşelaţi; cunosc prea bine respectul pe care-l datorăm naturii şi lucrărilor sale. Şi oare nu-i propăşirea speciei noastre cea mai interesantă dintre toate? Nu-i oare un soi de miracol pe care avem îndatorirea de a-l proslăvi neîncetat şi care trebuie să ne umple, pentru acelea ce-l împlinesc, de cea mai duioasă grijă? în ceea ce mă priveşte, nu pot să văd o femeie grea fără să m-apuce tulburarea: dar închipuiţi-vă ce este aceea o muiere care, ca un cuptor, face să rodească un strop de morvă în fundul pizdei sale! Există oare ceva mai frumos, mai înduioşător? Constance, vino, rogute, vino ca să pup altarul în care se-nfăptuieşte acum o taină atât de adâncă.” Şi cum ea se afla chiar în nişa lui, nu fu nevoit să caute prea departe templul pe care voia să-l slujească. Dar teamă mi-e că n-a fost chiar cum se-aştepta Constance, care totuşi nu se-ncrezu în el decât pe jumătate, căci fu de-ndată auzită scoţând un urlet ce nu semăna defel cu urmarea unui cult ori a unui omagiu. Iar Duclos, văzând că

tăcerea se-aşternuse, îşi sfârşi istorisirile prin povestea următoare:

„Am cunoscut, spuse frumoasa putoare, un bărbat a cărui patimă era aceea de a auzi copilaşi urlând. Avea nevoie de o mamă cu un ţânc de trei sau cel mult patru ani; cerea ca mama să-l bată cu sălbăticie pe copilaş chiar în faţa lui şi, când micuţa făptură, supărată de-aşa purtare, începea să zbiere, trebuia ca mama să înhaţe pula desfrânatului şi să i-o frece zdravăn în faţa plodului, în ochii căruia se şi slobozea, de-ndată ce-i vedea scăldaţi în lacrimi.”

„Pun rămăşag, îi zise episcopul lui Curval, că bărbatul acesta nu iubea mai mult decât tine propăşirea. — Ba bine că nu, răspunse Curval. De altfel, trebuie că era, potrivit principiului unei doamne, aşa se spune, tare înţelepte, trebuie că era, cum ziceam, un mare scelerat; căci, din punctul ei de vedere, orice bărbat căruia nu-i plac nici animalele, nici copiii, nici femeile borţoase este un monstru bun de tras pe roată. Iată-mă de-a dreptul judecat la tribunalul ţaţei ăsteia bătrâne, zise Curval, căci nu-i nicio îndoială că nu-mi place niciunul dintre aceste trei lucruri.” Şi, cum era târziu şi pentru că întreruperea se-ntinsese pe nişte ceasuri bune ale serii, se duseră la masă. La supeu, pălăvrăgiră despre următoarele chestiuni, mai precis: la ce e bună sensibilitatea într-un om şi dacă-i este ori nu de folos fericirii sale. Curval dovedi că e cu totul primejdioasă şi că e primul simţământ ce trebuie slăbit în sufletele copiilor, obişnuindu-i de mici cu cele mai pline de cruzime spectacole. Şi după ce fiecare înfăţişă deosebit chestiunea, se întoarseră la părerea lui Curval. După ce mâncară, el şi ducele spuseră că muierile şi băieţandrii trebuie trimişi la culcare şi să se dedea orgiilor doar între ei, bărbaţii. Toată lumea încuviinţă acest plan, se încuiată cu cei opt futăi şi-şi pe trecură aproape toată noaptea futându-se şi bând la lichioruri. Pe la ceasurile două, se băgară în pat, iar a doua zi aduse şi întâmplările, şi povestirile pe care cititorul le va găsi de-şi va da osteneala să citească cele ce urmează.

A DOUĂZECI ŞI NOUA ZI

Există un proverb (iar proverbele sunt un lucru de-a dreptul minunat), există unul, cum ziceam, care pretinde că pofta vine mâncând[333]. Această zicală, oricât de grosolană ar fi ea, are totuşi un sens grozav de vast: vrea să spună că, tot înfăptuind mârşăvii, îţi vine cheful de altele noi şi cu cât faci mai multe, cu-atâta vrei mai multe. Aceasta era povestea nesătuilor noştri libertini. Printr-o asprime de neiertat, printr-un scârbavnic rafinament al desfrâului, îşi osândiseră, aşa cum am spus, năpăstuitele neveste să le ofere, la ieşirea de la privată, cele mai josnice şi mai murdare îngrijiri; dar nu s-au mulţumit doar cu atât şi, din aceeaşi zi, au dat o nouă pravilă care păru lucrarea libertinajului sodomit din ajun, o nouă lege, cum ziceam, care hotăra că ele o să slujească, începând de la întâi decembrie, drept oală nevoilor destrăbălaţilor şi că aceste nevoi, mari şi mici, n-or să se facă nicicând altfel decât în gura lor; că, de fiecare dată când domnii vor pofti să se uşureze, vor fi urmaţi de patru sultane ce-or să împlinească, o dată scăpaţi de nevoie, serviciul pe care li-l făceau cândva nevestele şi pe care acum nu-l mai puteau înfăptui, pentru că aveau să slujească la un anume lucru mai însemnat; că cele patru sultane preoţesc vor fi Colombe pentru Curval, Hébé pentru

duce, Rosette pentru episcop şi Michette pentru Durcet; şi că cea mai mică greşeală într-una ori alta dintre aceste trebuşoare, fie într-aceea care le privea pe cele patru neveste, fie în cealaltă, a celor patru copilite, va fi pedepsită cu o nemaipomenită asprime. Bietele femei nici nu aflară bine de noua rânduială, că se şi puseră pe plâns şi pe oftat, dar, din nefericire, fără să înduioşeze pe cineva. Mai hotărâră numai că fiecare muiere îi va sluji bărbatului ei, iar Aline, episcopului, şi că, doar pentru această treabă, nimănui nu-i va fi îngăduit să le schimbe. Două babornițe, rând pe rând, primiră poruncă să fie şi ele de faţă, pentru acelaşi serviciu, iar ceasul fu statornicit, o dată pentru totdeauna, seara, la ieşirea de la orgii. Căzură de acord c-or să facă toate acestea mereu împreună; că, în timpul faptei, cele patru sultane, în aşteptarea serviciului pe care trebuiau să-l îndeplinească, or să-şi arate bucile şi că bătrânele se vor plimba de la o găoază la alta ca s-o apese, s-o desfacă şi s-o aţâţe întru treabă. O dată dat acest regulament, trecură, în dimineaţa aceea, la pedepsele de care n-avuseseră vreme în ajun, dată fiind dorinţa ce-i apucase de a se deda unor orgii între bărbaţi. Fapta fu împlinită în odaia cadânelor; fură mântuite toate opt şi, după ele, Adélaïde, Aline şi Cupidon, tustrei aflându-se şi ei pe nenorocita listă. Ceremonia, cu toate amănuntele şi tot ritualul obişnuit în atare caz, ţinu aproape patru ceasuri, la capătul cărora coborâri la masă, cu minţile nespus de înfierbântate şi mai ales cea a lui Curval care, pentru că se dădea în vânt după asemenea treburi, nu se băga nicicând în ele fără să i se scoale. Cât despre duce, el se slobozise, ca şi Durcet. Acesta din urmă, care începea să nutrească nişte simţăminte pline de-o aprigă deşănţare pentru draga lui nevestică, Adélaïde, n-o îndreptă fără să fie cuprins de nişte cumplite tresăriri de plăcere ce-l păgubiră de nişte sămânţă. După dineu, trecură la cafele; tare ar mai fi poftit să-şi ofere nişte cururi proaspete, dându-şi-i, în bărbaţi, pe Zéphire şi Giton şi mulţi alţii, dacă ar fi vrut: puteau, dar, în sultane, era cu neputinţă. Aşadar, urmând rânduială, Colombe şi Michette fură acelea care, pur şi simplu, le serviră. Curval, scrutând curul Michettei a cărui mânjeală, în parte lucrarea lui, îi isca nişte dorinţe foarte aparte, îi puse, pe la spate, pula între coapse, frământându-i din plin bucile; câteodată, scula lui,

dând înapoi, lovea ca fără voie drăgălaşa găurică pe care tare-ar mai fi vrut s-o străpungă. El o privea, o ţintuia. „Băga-mi-aş! le spuse el prietenilor săi, îi plătesc pe loc societăţii două sute de ludovici dacă mi se dă voie să fut poponeţul ăsta.” Totuşi, se stăpâni şi nici măcar nu se slobozi. Episcopul îl puse pe Zéphire să-i dea muie şi-şi pierdu sămânţa, înghiţind-o pe aceea a deliciosului copilandru; cât despre Durcet, îi porunci lui Giton să-i tragă nişte şuturi în cur şi să se cace, dar râmase neîntinat. Trecură în salonul de istorisiri, unde fiecare tată, printr-o potriveală care se întâlnea destul de des, îşi avea, în seara aceea, fiica pe divan, şi ascultară, cu nădragii-n vine, cele cinci întâmplări ale dragei noastre povestitoare.

“Se părea că, după osteneala pe care mi-o dădusem în a împlini neabătut ultimele şi cucernicele dorinţe ale madamei Fournier, fericirea se revărsa asupra casei mele[334], spuse frumoasa putoare: niciodată nu avusesem de-a face cu-atâţia oameni bogaţi. Într-o zi, stareţul benedictinilor, unul dintre cei mai buni muşterii ai mei, veni să-mi spună că, auzind el vorbindu-se despre un năravdestul de ciudat şi chiar văzându-l înfăptuit de unul dintre prietenii lui care ţinea morţiş să-l facă, voia, la rândul său, să-l încerce şi, prin urmare, îmi ceru o curvă păroasă tare. Îi dădui o matahală de douăzeci şi opt de ani care avea nişte tufe de-un cot lungime, şi la subsuori, şi pe fofoloancă. «Asta-mi trebuie», îmi zise el. Şi cum, între noi, era o legătură foarte puternică şi pentru că ne făcusem de multe ori de cap împreună, n-ascunse nimic privirii mele. O puse pe târfă să se întindă, goală puşcă, pe jumătate pe-un divan, cu braţele în sus; iar el, înarmat cu o pereche de foarfeci grozav de ascuţite, se apucă să tundă până la piele cele două subsuori ale creaturii. De la subraţe, trecu la fofoloancă; o tunse la fel, dar cu o aşa mare precizie, că nici într-unui, nici într-altul dintre locurile pe care le gătase nu părea să fi crescut vreodată nici cel mai mic flocuşor. O dată treaba terminată, mozoli părţile pe care tocmai le curăţase şi-şi răspândi sămânţa peste fofoloancă aceasta cheală, minunându-se de propria-i lucrare.

Un altul cerea, fără îndoială, o ceremonie mult mai ciudată: era ducele de Florville. Primii poruncă s-o duc la el acasă pe una dintre cele mai frumoase femei pe care eram în stare s-o

găsesc. Un valet ne primi şi intrarăm în palat pe-o uşă dosnică. «S-o împodobim pe făptura aceasta minunată, îmi zise el, aşa cum se cuvine, pentru ca domnul duce să se poată desfăta cu ea... Urmaţi-mă.» Prin nişte ocolişuri şi coridoare pe cât de întunecate, pe-atât de nesfârşite, ajungem, în cele din urmă, într-o încăpere sinistră, luminată doar de şase lumânări, aşezate pe jos în jurul unei saltele înfăţate în satin negru; toată odaia era-mbrăcată în pânză ca de priveghi şi, când intrarăm, ne săriră inimile din piept de spaimă. «Liniştiţi-vă, glăsui călăuza noastră, n-o să vi se întâmple nimic rău; dar aşteaptă-te la orice, îi zise el târfuliţei, şi fă tot ce-o să-ţi spun eu.» O puse pe curvă să se despoaie, îi desfăcu părul şi-i lăsă mândrele cosiţe s-atârne. Apoi, o întinse pe saltea, în mijlocul lumânărilor, îi porunci să facă pe moarta şi, mai ales, să încerce ca, în tot timpul scenei, să se mişte şi să respire cât mai puţin cu putinţă. «Căci, dacă, din nefericire, stăpânul meu, ce-o să-şi închipuie că eşti cu-adevărat moartă, o să bage de seamă că te prefaci, o să iasă furios şi cu siguranţă n-ai să primeşti niciun sfanţ.» De-ndată ce-o aşează pe duduie pe saltea, în poziţia unui leş, îi zise să-şi strâmbe gura şi ochii a durere, îi revărsă pletele peste ţâţele goale, îi puse alături un pumnal şi, dinspre partea inimii, îi mâzgăli o rană cât un pumn de mare cu nişte sânge de pui de găină. «Şi, mai ales, să nu-ţi fie frică de nimic, îi mai spuse el fetei, n-ai nimic de zis ori de făcut: nu trebuie decât să stai nemişcată şi să tragi aer în piept doar atunci când o să-l vezi cât mai departe de tine. Hai acum, să mergem, îmi spuse valetul. Haide, doamnă; ca să nu-ţi faci griji pentru domnişoara matale, o să te aşez într-un loc de unde ai să poţi auzi şi vedea toată scena.» Ieşim, lăsând-o pe curvă, la început, tare tulburată şi totuşi un pic mai liniştită de cuvintele valetului. El mă duce într-o odăiţă aflată alături de încăperea unde avea să se celebreze misterul şi, printr-un perete subţire ce nu era prea bine prins, acoperit de pânza neagră, am putut s-ascult totul. Mi-a fost şi mai uşor să privesc, căci nu era decât nişte crep: prin el, întrezăream toate obiectele, de parcă m-aş fi aflat chiar în încăperea cu pricina. Valetul trase de cordonul unui clopoţel; era semnalul şi, câteva minute mai târziu, văzurăm un bărbat înalt, deşirat şi uscăţiv, de vreo şaizeci de ani. Era gol puşcă sub un veşmânt uşor din tafta de India. De-

ndată ce intră, se şi opri; acum, se cuvine să vă spun că ne uitam fără să fim poftiţi, căci ducelui, care se credea cu desăvârşire singur, nici prin gând nu-i trecea că-l priveam. «Ah! ce cadavru frumos! strigă el imediat... ce moartă frumoasă! Oh! Dumnezeule! spuse el văzând sângele şi pumnalul, numai ce-a a fost omorâtă... A! la toţi dracii, ce i s-o fi sculat ăluia care-a pălit-o aşa!» Şi, dându-şi la labă: «Ce-aş mai fi vrut să-l văd lovind-o!» Şi frământându-i pântecele: «O fi fost borţoasă?... Vai, din păcate nu...» Şi, continuând s-o atingă: «Ce carne frumoasă! Încă nu s-a răcit... şi ce ţâţe frumoase!» Iar, în clipa aceea, se aplecă deasupra ei şi-i pupă gura cu-o furie de necrezut: «încă i se mai scurg balele, spuse el... mă dau în vânt după saliva asta!» Şi, pentru a doua oară, îşi implântă limba până în gâtlejul ei. Era cu neputinţă să-ţi joci rolul mai bine decât o făcea ştoarfa: stătu nemişcată ca un buştean şi, cât ducele îi fu în preajmă, nici măcar nu suflă. În sfârşit, o înhaţă şi, răsturnând-o pe burtă: «Trebuie să mă uit la curul ăsta frumos», zise el. Şi, de-ndată ce-l văzu: «Ah! doamne, ce buci frumoase!» Iar atunci le pupă, le desfăcu şi-l zărirăm punându-şi limba pe drăgălaşa găurică. «Iată, pe cinstea mea, strigă el cuprins de-nflăcărare, unul dintre cele mai frumoase leşuri pe care le-am văzut în viaţa mea! Ah! cât de fericit e-acela ce-a lăsat-o pe mândruliţă fără suflare şi de câtă plăcere o fi avut el parte!» Gândul acesta îl făcu să se sloboadă; era culcat lângă ea, o strângea, cu coapsele lipite de bucile ei, şi se lăsă mare chiar peste găoază, dând nişte uluitoare dovezi de plăcere şi urlând ca un diavol în timp ce-şi pierdea sămânţa: «Ah! băga-mi-aş, băga-mi-aş, ce n-aş da s-o fi omorât eu!» Acesta fu sfârşitul faptei. Libertinul se ridică şi dispăru. Era timpul să ne ducem să ne luăm înapoi muribunda: nu mai putea; constrângerea, groaza, totul îi copleşise simţurile şi era gata să fie de-adevăratelea personajul pe care îl jucase atât de bine. Am plecat de-acolo cu cei patru ludovici pe care ni-i dădu valetul care, cum prea bine vă închipuiţi, ne fura cu cel puţin jumătate.”

„Slăvit fie Domnul! strigă Curval, iată o pasiune! Asta măcar are şi sare, şi piper[335]. Mi s-a sculat o mătărângă de-a dreptul măgărească, spuse ducele; pun rămăşag că personajul nu s-a mulţumit doar cu atât. — Să n-aveţi nicio îndoială,

domnule duce, zise Martaine, câteodată vrea să fie şi mai aievea. Iar madama Desgranges şi cu mine vom avea prilejul să vă încredinţăm de lucrul acesta[336]. — Şi ce dracu' faci până atunci? îl întrebă Curval pe duce. — Lasă-mă, lasă-mă! îi răspunse acesta, îmi fut fata şi-mi închipui că-i moartă. — Ah! netrebnicule, zise Curval, iată, prin urmare, că te gândeşti la două crime. — Aaa! băga-mi-aş pula să-mi bag! zise ducele, ce n-aş da să fie şi mai aievea!" Iar păcătoasa-i sămânţă se scurse în pizda Juliei. „Haide, Duclos, mergi mai departe, spuse el, de-ndată ce-şi sfârşi treaba, mergi mai departe, draga mea prietenă, şi nu-l lăsa pe preşedinte să se sloboadă, căci îl aud cum i-o bagă fiică-sii: micul caraghios îşi umple mintea de prostii; părinţii mi l-au dat în grijă, trebuie să nu-l scap din ochi şi nu vreau să se strice. — Ah! prea târziu, zise Curval, prea târziu, acuma vin! Ah! pe toţi dumnezeii, ce moartă frumoasă!" Iar sceleratul, trăgându-i-o în pizdă Adélaïdei, îşi închipuia, ca şi ducele, că-şi futea fata omorâtă: ce uluitoare rătăcire a minţii destrăbălatului, care nu poate s-audă ori să vadă nimic fără să vrea pe loc să facă la fel! „Duclos, continuă, spuse episcopul, căci pilda ticăloşilor ăstora doi o să-mi dea ghes şi-n halul în care mă aflu o să fiu, poate, mai rău decât ei."

"La ceva vreme după această întâmplare, m-am dus singură la un alt libertin, zise Duclos, a cărui patimă, poate şi mai umilitoare, nu era totuşi aşa de sinistră. M-a primit într-un salon a cărui duşumea era împodobită cu un covor tare frumos, îmi porunceşte să mă dezbrac, apoi, punându-mă să stau în patru labe: «Ia să vedem, spuse el, vorbind despre doi ditamai dulăii pe care-i avea alături, ia să vedem care dintre voi, câinii mei sau tu, o să fie cel mai sprinten; caută!» Răstimp, azvârle pe jos nişte castane prăjite şi, vorbindu-mi ca unui animal: «Aport, aport!» îmi zice. Alerg în patru labe după castană, râvnind să fiu la înălţimea dorinţei sale şi să i-o dau înapoi, dar cei doi câini, luându-şi avânt după mine, m-au depăşit în curând; înhaţă castana şi i-o aduc stăpânului. «Tare neîndemânatică mai eşti, îmi spune atunci, ţi-o fi frică să nu te mănânce câinii mei? Nu te teme, n-o să-ţi facă niciun rău, dar, în sinea lor, o să-şi bată joc de tine dacă te văd mai puţin iscusită decât ei. Haide, arată-le tu lor… aport!» Altă castană

aruncată şi altă izbândă a câinilor în faţa mea. În sfârşit, jocul a ţinut vreo două ceasuri, timp în care nu m-am priceput îndeajuns să înhaţ castana mai mult de-o dată şi să i-o aduc în gură aceluia ce-o azvârlise. Dar, că izbândeam ori nu, niciodată animalele acestea, dresate bine, nu-mi făceau niciun rău; dimpotrivă, păreau că se joacă şi se distrează cu mine de parcă aş fi fost de-o teapă cu ele. «Haide, spuse stăpânul, am trudit destul; trebuie să mâncăm.» Sună, un valet de-ncredere intră. «Dă-le de mâncare animalelor mele», zise el. Şi, în acelaşi timp, valetul aduse un jgheab din lemn de abanos pe care-l puse pe jos şi care era plin ochi cu un fel de tocătură de carne foarte aleasă. «Hai, spuse el, mănâncă cu câinii mei şi străduieşte-te să nu fie la fel de sprinteni la masă cum au fost la alergare.» N-aveam ce să-i răspund, trebui să mă supun şi, tot în patru labe, îmi vârâi capul în jgheab, iar cum totul era foarte curat şi foarte bun, m-apucai să pasc cu dulăii care, foarte bine crescuţi, nu se-atinseră de partea mea, fără să-mi caute pricină. Aceasta era clipa crizei libertinului nostru: umilirea, înjosirea la care silea o femeie i se urcau grozav la cap. «Bulangioaica! spuse el atunci, dându-şi la labă, stricata, ce mai mănâncă ea cu zăvozii mei! Iată cum ar trebui să ne purtăm cu toate muierile şi, dacă am face-o, n-ar mai fi aşa de neobrăzate; animale de casă ca şi câinii, de ce oare ne purtăm altfel cu ele? Ah! curvo! ah! târfo! strigă el atunci venind spre mine şi lăsându-şi sămânţa pe curul meu; ah! boarfo, te-am făcut să mănânci cu dulăii mei!» Şi nimic mai mult; bărbatul nostru dispăru, eu m-am îmbrăcat în grabă şi, pe manta, găsii doi ludovici, suma îndătinată[337], cu care, fără îndoială, destrăbălatul obişnuia să-şi plătească plăcerile.

Aici, domnilor, continuă Duclos, sunt silită să mă întorc pe propriile-mi urme şi să vă povestesc, pentru a sfârşi seara, două păţanii de care avui parte în tinereţea mea. Cum sunt ceva mai tari, nu şi-ar fi găsit rostul printre neînsemnatele întâmplări cu care mi-aţi poruncit să încep; prin urmare, am fost nevoită să le mut şi să vi le păstrez pentru deznodământ. N-aveam pe-atunci decât şaisprezece ani şi mă aflam încă la madama Guérien; fusesem aşezată în cabinetul dinăuntru al apartamentului unui bărbat de mare vază, spunându-mi-se pur şi simplu să aştept, să şed liniştită şi să-i dau deplină ascultare seniorului ce-avea să vină să se desfete cu mine. Dar

se feriseră să-mi zică mai multe; dacă mi s-ar fi dat din vreme de ştire, n-aş fi trecut printr-o spaimă aşa de grozavă, dar libertinul nostru n-ar fi avut parte, neîndoios, de-atâta plăcere. Trecuse cam un ceas de când mă aflam în acest cabinet, când, în sfârşit, intră cineva. Era chiar stăpânul. «Ce faci aici, ticăloaso, îmi spuse el părând surprins, la ora asta, în odaia mea? Ah! curvo, strigă el strângându-mă de gât până-mi tăie răsuflarea, ah! prăpădito, ai venit ca să mă furi!» Pe dată, cheamă un valet; valetul lui de-ncredere apare: «La Fleur, îi zice stăpânul mânios nevoie mare, uite o hoaţă pe care-am găsit-o ascunsă; dezbracă-mi-o în pielea goală şi pregăteşte-te să împlineşti, apoi, porunca pe care-am să ţi-o dau». La Fleur se supune; într-o clipită, sunt despuiată şi, pe măsură ce mi se iau straiele, sunt şi azvârlite afară. «Haide, îi spuse libertinul valetului său, du-te şi caută-mi un sac, coase-o pe stricata asta înăuntru şi arunc-o în râu!» Valetul iese ca să caute sacul. Vă las să vă gândiţi dacă nu m-am folosit de răgazul acesta ca să mă năpustesc la picioarele stăpânului şi să-l rog s-aibă milă de mine, încredinţându-l că însăşi madama Guérin, obişnuita lui codoaşă, mă adusese acolo şi că nu sunt defel o hoaţă… Dar dezmăţatul, fără să plece urechea la vorbele mele, mă apucă de buci şi, frământându-le fără de milă: «Ah! băga-mi-aş pula, zise el, ce-o să le mai dau eu peştilor să mănânce curul ăsta frumos!» Fu singurul lucru deşănţat pe care îmi păru că şi-l îngăduie, ba chiar nu dezveli privirii mele nimic ce-ar fi putut să-mi dea de gândit că libertinajul avea vreun rol în toată scena. Valetul se întoarce, aduce un sac; degeaba mă zvârcolesc, sunt vârâtă şi cusută înăuntru, iar La Fleur mă pune pe umeri. Atunci, auzii urmările crizei de care fusese cuprins libertinul, căci, pesemne, se-apucase să-şi frece pula de-ndată ce mă băgaseră în sac. Chiar în clipa-n care La Fleur mă încărca, sămânţa sceleratului se slobozi. «în râu… în râu… pricepi, La Fleur, zicea el bâlbâindu-se de plăcere; da, în râu şi-o să pui şi un pietroi în sac, aşa, ca putoarea să se-nece cât mai repede.» Şi-atât; ieşirăm, trecurăm într-o odaie alăturată unde La Fleur, după ce desfăcu sacul, îmi înapoie veşmintele, îmi dădu vreo doi ludovici şi câteva dovezi de netăgăduit ale unui fel de-a simţi plăcerea foarte deosebit de cel al stăpânului său, iar eu mă-ntoarsei la madama Guérin pe care o certai grozav pentru că nu-mi spusese nimic şi care, ca să

mă-mpace, îmi rostui, două zile mai târziu, următoarea partidă în privinţa căreia îmi zise şi mai puţine.

Aproape ca şi în aceea pe care tocmai v-am povestit-o, era vorba să mă găsesc în cabinetul apartamentului unui sameş; dar, de data aceasta, eram chiar cu valetul care venise să mă ia de la madama Guérin, trimis de stăpânu-său. Tot aşteptând sosirea seniorului, valetul îşi trecea vremea arătându-mi mai multe giuvaericale care se-aflau într-un birou din cabinetul cu pricina. «Pe toţi dracii, îmi zise cinstitul misit, nici nu s-ar vedea, dac-ai lua una; bătrânul Cresus e destul de bogat: pun rămăşag că habar n-are nici câte şi nici de ce soi sunt odoarele pe care le ţine în acest birou. Crede-mă, ia fără ruşine şi nu te teme c-am să te trădez.» Vai! eram mai mult decât gata să urmez sfatul acesta înşelător: îmi ştiţi păcatele, doar vi le-am spus. Aşa că, fără să-l las să-mi mai zică o dată, pun mâna pe-o cutiuţă de aur de vreo şapte sau opt ludovici, neîndrăznind să înhaţ vreun obiect mai valoros. Netrebnicul de valet nici nu voia mai mult şi, ca să-mi scurtez vorba, am aflat mai târziu că, de-aş fi refuzat să iau, mi-ar fi strecurat în buzunare, fără să bag de seamă, unul dintre aceste lucruri. Stăpânul soseşte, mă primeşte foarte bine, valetul iese, iar noi rămânem împreună. Acesta nu făcea ca celălalt, ci se distra din plin: îmi pupă mult curul, mă puse să-l biciuiesc, să mă băşesc în gura lui, îşi băgă pula într-a mea şi, într-un cuvânt, se-ndestulă cu toate soiurile şi felurile de dezmăţ, mai puţin cu-acela dinspre dinainte; dar degeaba se chinui, nu se slobozi defel. Clipa încă nu venise, tot ceea ce tocmai făcuse nu era, pentru el, decât ceva trecător; o să vedeţi care fu sfârşitul. «Ah! la naiba, îmi zise el, am şi uitat că un slujitor aşteaptă în anticameră o mică bijuterie pe care numai ce-am făgăduit c-am s-o trimit pe dată stăpânului ei. Dă-mi voie să mă ţin de cuvânt şi, de cum oi termina, ne-apucăm din nou de treabă.» Vinovată de mica fărădelege pe care-o înfăptuisem îndemnată fiind de blestematul de valet, vă las să vă închipuiţi cum, auzind eu asemenea vorbe, m-apucă tremuratul. Preţ de-o clipă, am vrut să-l reţin; apoi, îmi trecu prin minte că e mai bine să mă port de parcă nici usturoi n-aş fi mâncat, nici gura nu mi-ar fi mirosit şi să dau lovitura. El deschide biroul, caută, scotoceşte şi, negăsind defel lucrul de care avea nevoie, îmi aruncă nişte priviri furioase. «Ticăloaso! îmi zice într-un

sfârşit, numai tu şi un valet pentru care bag mâna-n foc aţi intrat aici de curând; giuvaerul lipseşte, doar tu ai putut să-l iei. — Oh! domnule, îi spun eu tremurând ca varga, să n-aveţi nicio îndoială că mi-e peste putinţă… — Haide, pe toţi dracii! zice el de-a dreptul turbat (or, veţi băga de seamă că nădragii-i erau tot desfăcuţi, iar pula, tot lipită de burtă: trebuşoara aceasta ar fi trebuit să mă dumirească şi să mă împiedice să fiu atât de neliniştită, dar nu mai vedeam, nu mai zăream nimic), haide, bulangioaico, e musai să-mi găsesc podoaba.» îmi porunceşte să mă despoi. De douăzeci de ori m-arunc la picioarele lui ca să-l rog să mă cruţe de umilirea unei asemenea cercetări: nimic nu-l înduioşează, cu mâna lui îmi smulge mânios straiele şi, de cum sunt goală puşcă, îmi scotoceşte prin buzunare, pentru ca, bineînţeles, să dea în curând peste cutiuţă. «Ah! netrebnico, îmi spune, iată dovada. Bulangioaico! vii în casele oamenilor doar ca să-i tâlhăreşti.» Şi, chemându-l mintenaş pe slujitorul de încredere: «Hai, îi zice furios foc, acum să mi-l aduci pe comisar. — Oh! domnule, strigai, fie-vă milă de tinereţea mea, am fost păcălită, n-am făcut-o cu de la mine putere, am fost îndemnată… — Ei bine! zise dezmăţatul, o să-i spui toate pricinile acestea omului dreptăţii, dar eu vreau să fiu răzbunat.» Valetul iese; el se-aruncă într-un fotoliu, tot cu pula sculată şi tot în culmea tulburării, ocărându-mă în toate felurile. «Prăpădita, netrebnica! zicea el, şi eu, care voiam s-o răsplătesc cum se cade… să vină aşa la mine acasă numai ca să mă fure!… Ah! pe toţi dracii, las’ că vedem noi!» în acelaşi timp, cineva bate la uşă şi văd intrând un bărbat în robă. «Domnule comisar, spuse stăpânul, iată o ticăloasă pe care-o las pe mâinile domniei tale şi-o las goală, în halul în care-am adus-o ca s-o cotrobăi; uite putoarea de-o parte, veşmintele ei, de alta şi, mai mult, lucrul dosit; dar, mai ales, să pui să fie spânzurată, domnule comisar.» Şi-atunci se aruncă din nou în fotoliu, slobozindu-se. «Da, să pui să fie spânzurată, dumnezeii ei de putoare! S-o văd atârnând în streang, e tot ceţi cer.» Aşa-zisul comisar mă ia cu el, împreună cu giuvaerul şi catrafusele mele, mă duce într-o odaie alăturată, îşi leapădă roba şi ce văd? acelaşi valet care mă primise şi îndemnase la hoţomănie, dar pe care tulburarea ce mă cuprinsese mă-mpiedicase să-l recunosc. «Ei bine! îmi zise, ţi-a fost frică? —

Vai, i-am răspuns, nu mai pot. — S-a terminat, mi-a spus, şi iată despăgubirea.» Şi, în acelaşi timp, îmi dă din partea stăpânului său chiar obiectul pe care-l furasem, îmi înapoiază straiele, mă pune să beau un pahar de lichior şi mă duce la madama Guérin.”

„Năravul acesta e plăcut, zise episcopul; poţi trage mare folos de pe urma lui şi-n alte lucruri şi cu mai puţină gingăşie, căci n-am să v-ascund că, în libertinaj, nu prea ţin partea drăgălăşeniei. Cu mai puţină delicateţe, cum spuneam, poţi deprinde din această povestire felul sigur în care să-mpiedici o curvă să se plângă, oricât de nedrepte ar fi mijloacele pe care-ai poftă să le foloseşti cu ea. N-ai decât să-i întinzi aşa nişte capcane, s-o faci să cadă-n ele şi, o dată ce te-ai încredinţat că i-ai găsit pricină, poţi, la rândul tău, să te dedai le ce-ţi râvneşte sufleţelul; nu mai ai de ce să te temi c-o să îndrăznească a se jelui, o să-i fie mult prea frică ori să nu fie înlăturată, ori să nu fie osândită. — E neîndoios, spuse Curval, că, de-aş fi fost eu în locul vameşului, mi-aş fi îngăduit mai multe şi n-ai fi putut, draga mea Duclos, să scapi aşa de ieftin.” Cum istorisirile fuseseră lungi, în seara aceea, ceasul supeului bătu fără ca ei să mai aibă răgazul de-a se destrăbăla niţel înainte. Prin urmare, se puseră la masă, hotărâţi să-şi scoată după pârleala. Şi când toată lumea se adună, se-apucară să vadă, în sfârşit, care dintre fetişcane şi dintre băieţandri puteau fi trecuţi în rândul bărbaţilor şi femeilor. Ca să se hotărască asupra acestui lucru, fură nevoiţi să-i aţâţe pe toţi aceia, fete ori băieţi, pe care-i bănuiau într-un fel ori altul. Dintre copile, erau siguri de Augustine, Fanny şi Zelmire: drăgălaşele făpturi, în vârstă de paisprezece şi cincisprezece ani, se muiau tustrele la cele mai uşoare dezmierdări; cât despre Hébé şi Michette, care de-abia de împliniseră doisprezece anişori, nici nu era vorba să le încerce. Prin urmare, rămâneau, dintre cadâne, de cercetat Sophie, Colombe şi Rosette, în vârstă, prima de paisprezece ani, iar celelalte două, de treisprezece. Dintre copilandri, ştiau că Zéphire, Adonis şi Céladon se slobozeau ca nişte adevăraţi bărbaţi; Giton şi Narcisse erau prea cu caş la gură ca să-i pună la încercare. Rămâneau, aşadar, Zélamir, Cupidon şi Hyacinthe. Fârtaţii se strânseră în jurul unei grămezi de

perne mari ce fură puse pe jos; Champville şi Duclos primiră poruncă să le-o frece; una, ca mare iubitoare de femei ce era, trebuia să le zădărască pe cele trei fetişcane, iar cealaltă, ca maşteră într-ale labelor, trebuia să-i învârtoşeze pe băieţandri. Ele trecură în cercul pe care-l alcătuiau fotoliile prietenilor şi pe care-l umpluseră cu perne, iar Sophie, Colombe, Rosette, Zélamir, Cupidon şi Hyacinthe fură daţi pe mâna lor; fiecare fârtat, ca să se aţâţe în timpul spectacolului, îşi luă câte-un micuţ între genunchi. Ducele o înhaţă pe Augustine, Curval, pe Zelmire, Durcet, pe Zéphire, iar episcopul, pe Adonis. Ceremonia începu cu flăcăii, iar Duclos, cu ţâţele şi bucile despuiate, cu braţul gol până la umăr, îşi puse la bătaie tot meşteşugul ca să-l ude, unul după celălalt, pe fiecare dintre aceşti delicioşi ganimezi[338]. Era cu neputinţă să dai dovadă de mai multă voluptate; îşi mişca mâna cu o uşurinţă… hâţâirile ei erau de-o gingăşie şi de-o violenţă… le oferea acestor flăcăuaşi gura, ţâţele ori bucile cu atâta pricepere, că nu mai era nicio îndoială că aceia care n-aveau să spumege nu au încă tăria s-o facă. Zélamir şi Cupidon se învârtoşară, dar degeaba, nimic nu ieşi. Pe Hyacinthe, schimbarea se petrecu pe loc, la a şasea mişcare de încheietură: sămânţa îi ţâşni pe ţâţele ei, iar copilandrul se întrecu pe sine frământându-i curul; întâmplare care Ie sări cu atât mai mult în ochi cu cât, de-a lungul întregii trebuşoare, nici nu-i trecuse prin minte să-i atingă poponeţul[339]. Trecură la fete. Lui Champville, aproape goală, cu părul foarte îngrijit şi cu straiele pe care le mai avea pe ea bine alese, nu-i dădeai mai mult de treizeci de ani, deşi avea cincizeci. Dezmăţul acestei fapte din care, ca o mare iubitoare de putori, avea de gând să se-aleagă cu cea mai desăvârşită plăcere îi însufleţea marii ochi negri pe care-i avusese dintotdeauna foarte frumoşi. Puse, în ceea ce făcu, cel puţin la fel de mult meşteşug ca şi Duclos: aţâţă în acelaşi timp lindicul, intrarea-n crăpătură şi creţul; dar natura nu rodi nimic la Colombe şi Rosette; nu se arată nici măcar o părere de desfătare. Nu la fel se întâmplă cu frumoasa Sophie: la a zecea mişcare a degetelor, se lăsă moale la pieptul madamei Champville; mici suspine gâfâite, drăgălaşii obrăjori ce se-mbujorară, buzele care i se desfăcură şi muiară, totul dovedi aiurarea în care tocmai o aruncase firea şi fu declarată femeie[340]. Ducele,

căruia i se sculase o pulă de zile mari, îi porunci lui Champville să-i mai dea o labă şi, în clipa când se slobozi, sceleratul îşi amestecă scârbavnica sămânţă cu aceea a tinerei fecioare. Cât despre Curval, el îşi făcuse treaba între coapsele Zelmirei; iar ceilalţi doi, cu băieţandrii pe care-i ţineau între genunchi. Se băgară în pat şi, cum dimineaţa nu aduse nicio întâmplare căreia să i se poată cuveni vreun loc în această culegere, dar nici dineul şi nici cafelele, trecură de îndată în salon, unde Duclos, minunat înveşmântată, apăru la tribuna ei ca să sfârşească, prin următoarele cinci povestiri, partea de o sută cincizeci de istorisiri ce-i fusese încredinţată pentru cele treizeci de zile ale lunii noiembrie.

A TREIZECEA ZI

„Nu ştiu, domnilor, spuse frumoasa putoare, de-aţi auzit vreodată vorbindu-se despre năravul, pe cât de ciudat, pe-atât de primejdios, de care suferea contele de Lernos, dar pentru că legătura pe care am avut-o cu el mi-a îngăduit să-i cunosc pe dinafară uneltirile şi deoarece mi s-au părut de-a dreptul nemaipomenite, mi s-a părut că se cuvine să le bag printre voluptăţile pe care mi-aţi poruncit să vi le înfăţişez în amănunt. Pasiunea contelui de Lernos este să le-aducă pe calea răului pe cât mai multe fetişcane şi muieri măritate şi, pe lângă cărţile de care se foloseşte ca să le momească[341], nu există niciun mijloc pe care să nu-l născocească pentru a le da pe mâna unor bărbaţi; fie le înlesneşte apucăturile împreunându-le cu obiectul dorinţelor lor, fie le găseşte ibovnici, dacă nu au. Are o casă anume pentru acest lucru, unde ajung toate partidele pe care le pregăteşte; îi adună aici, îi încredinţează c-or să aibă linişte şi tihnă şi se duce, într-un cabinet secret, ca să se bucure de plăcerea de a-i vedea hârjonindu-se. Dar e nemaipomenit în ce hal sporeşte rătăcirile acestea şi tot ce pune la cale ca să alcătuiască micile perechi: are pe cineva în aproape toate mănăstirile din Paris, în căminele multor femei măritate şi se descurcă aşa de bine, că nu trece o zi fără să aibă la el acasă

trei sau patru întâlniri. E întotdeauna acolo ca să se uite la desfătările lor fără ca ei să-şi poată da seama, dar, o dată aşezat la găurica lui, fiindcă e mereu singur, nimeni nu ştie nici cum se sloboade, nici de ce fel e salva: se cunoaşte numai faptul, iată-l, şi am crezut că are dreptul să vă fie povestit.

Meteahna bătrânului preşedinte Desportes vă va distra, poate, mai mult. Înştiinţată de tipicul pe care, de obicei, trebuia să-l urmezi la acest destrăbălat, sosesc la el acasă pe la orele şase dimineaţa şi, goală puşcă, mă duc să-i dau bucile la pupat într-un fotoliu pe care era aşezat serios nevoie mare şi, de la bun început, îi trag o băşină în nas. Preşedintele meu, supărat, se ridică, înhaţă un pumn de nuiele pe care le-avea la îndemână şi se-apucă să mă fugărească, iar eu n-a-vui altă grijă decât s-o rup la goană. «Neobrăzato! îmi spune el, tot alergându-mă: o să te învăţ eu minte să mai faci la mine acasă ticăloşii de soiul ăsta!» El, după mine, eu tot cu picioarele la spinare. Ajung, în sfârşit, într-o ulicioară, mă tupilez acolo ca într-o fortăreaţă de necucerit, dar nu trece mult şi pune laba pe mine; văzând el că m-a prins, m-ameninţă şi mai tare; flutură vergile, mă sperie c-o să mă bată; mă vâr într-un colţişor, mă chircesc, mă fac mai mică decât un şoricel: părerea aceasta de frică şi de umilinţă îl face, în cele din urmă, să se sloboadă, iar dezmăţatul îşi azvârle malahia pe ţâţele mele, urlând de plăcere.”

„Cum?! fără să-ţi tragă nici măcar o nuieluşă? se miră ducele. — Nici măcar nu m-a atins, răspunse Duclos. — Iată un bărbat tare răbdător, zise Curval; prieteni, să recunoaştem că noi nu suntem la fel când avem în mână unealta despre care vorbeşte Duclos. — Nu vă grăbiţi, domnilor, spuse Champville, o să vă înfăţişez în curând unii de-acelaşi soi şi care n-o să mai aibă atâta răbdare ca preşedintele despre care glăsuieşte aici madama Duclos.” Iar aceasta, văzând că tăcerea pe care nimeni n-o rupea îi îngăduia să se-apuce din nou de povestit, o şi făcu în felul următor:

“La puţină vreme după această întâmplare, m-am dus la marchizul de Saint-Giraud, a cărui desfătare era să aşeze o femeie goală într-un scrânciob şi s-o înalţe aşa cât mai sus. La fiecare legănare, îi treceai prin faţa nasului; el te aştepta şi, în

clipa aceea, trebuia fie să te băşeşti, fie să primeşti o palmă pe cur. I-am făcut cât am putut de bine pe plac; am avut eu parte de câteva pălmuţe, dar îi dădui pârţuri din plin. Iar cum, după un ceas întreg de-aşa plictisitoare şi obositoare ceremonie, desfrânatul se slobozi în sfârşit, opri leagănul şi-mi îngădui să plec[342].

La trei ani după ce devenii stăpâna lupanarului madamei Fournier, un bărbat veni să-mi facă o propunere tare ciudată: era vorba să-i găsesc nişte libertini care să se desfete cu nevastă-sa şi cu fiică-sa, cu singura condiţie să-l ascund într-un colţişor ca să vadă tot ce-o să păţească. Zicea c-are să le lase pe mâna mea şi, pe lângă paralele pe care-am să le câştig cu ele, o să-mi dea şi doi ludovici pentru fiecare partidă. Şi-i mai trebuia un singur lucru: pentru nevastă-sa, nu voia decât bărbaţi cu o anumită meteahnă, iar pentru fiică-sa, bărbaţi cu un alt soi de năravi; pentru femeie, avea nevoie de unii care să i se cace pe ţâţe, iar pentru fată, de alţii care, ridicându-i fustele, să-i scoată bine la iveală bucile în faţa găuricii de unde-o să privească el, în aşa fel încât să se uite după bunul lui plac, şi care, mai apoi, să-i dea muie: pentru oricare altă patimă în afara acestora, nu-şi dădea defel mărfurile. După ce l-am pus să-şi dea cuvântul că va răspunde de tot dacă nevastă-sa şi fiică-sa or să se plângă c-au venit la mine, m-am învoit la tot ce-a vrut şi i-am făgăduit că doamnele pe care o să mi le aducă or să fie servite aşa cum poftea el. Încă de-a doua zi, veni cu marfa: cucoana era o femeie de treizeci şi şase de ani, cam urâţică, dar înaltă şi bine făcută, cu o înfăţişare foarte blândă şi plină de modestie; domnişoara avea cincisprezece ani, era bălaie, cam durdulie, dar cu un chip dintre cele mai dulci şi mai plăcute. «Dar, domnule, spuse nevestica, ne pui să facem nişte lucruri… — Vai, nici nu ştii cât de rău îmi pare, spuse desfrânatul, dar asta este; credeţi-mă, trebuie să vă hotărâţi o dată, că eu nu mă las. Şi dacă vă împotriviţi câtuşi de puţin la vorbele şi faptele la care o să vă supunem, tu, cucoană, şi tu, duduie, mâine, de cum mijesc zorii, vă duc pe amândouă într-un loc uitat de lume, de unde n-o să vă mai întoarceţi câte zile veţi avea.» Atunci, nevasta se smiorcăi niţel şi, cum bărbatul căruia i-o menisem aştepta, o rugai să treacă în odaia ce-i era hărăzită, în timp ce copila avea să rămână cu fetele mele, fără s-o pască vreo primejdie,

într-o altă încăpere, aşteptând să-i vină rândul. În această clipă plină de neîndurare, mai curseră câteva lacrimi şi văzui prea bine că era prima oară când soţul acesta brutal îi cerea aşa ceva femeii sale; şi, din nefericire, începutul nu era deloc blând, căci, pe lângă faptul că avea un năravde-a dreptul baroc, bătrânul libertin pe mâna căruia o dădeam era nespus de trufaş şi tare aspru, ce n-avea să-i arate cine ştie ce preţuire. «Haide, nu te mai boci, îi spuse bărbatu-său intrând. Gândeşte-te că te văd şi că, dacă nu te porţi frumos cu preacinstitul domn căruia te dau, o să vin eu să te silesc la bunăvoinţă.» Ea se duce, iar noi, soţul ei şi cu mine, trecem în cămăruţa de unde puteam să ne uităm la tot. Nici nu vă închipuiţi cât de tare s-a întărâtat bătrânul scelerat privind-o pe biata nevastă-sa căzută pradă răutăţii unui necunoscut. Se desfăta la fiecare lucru ce i se cerea nenorocitei; modestia, nevinovăţia acestei sărmane femei, înjosită de cumplitele fapte ale desfrânatului care se distra din plin, îi ofereau un spectacol delicios. Dar când o văzu doborâtă la pământ şi pe bătrânul maimuţoi[343] căcându-i-se pe piept, iar apoi lacrimile şi scârba neveste-sii la cuvintele şi săvârşirea acestei mârşăvii, nu se mai ţinu şi mâna cu care îl frecam fu pe dată acoperită de sămânţă. În sfârşit, această primă scenă încetă şi, dacă îl desfătase, ce fu pe el atunci când se putu bucura de-a doua! izbutisem s-o aducem pe fetişcană, martoră a lacrimilor mamei şi neştiind ce păţise, numai cu mare greutate şi, mai ales, cu nişte grozave ameninţări. Biata micuţă făcea fel de fel de nazuri; în cele din urmă, o hotărârăm. Pe bărbatul căruia i-o dădeam îl învăţasem temeinic ce-avea de făcut; era unul dintre muşterii mei obişnuiţi pe care îl fericeam cu darul acesta picat din cer şi care, din recunoştinţă, se învoia la tot ce-i ceream. «Oh! ce cur frumos! strigă destrăbălatul tată, de-ndată ce ibovnicul fiică-sii i-l despuie. Ah! pizda mă-sii, ce buci! — Ei! şi ce, i-am zis, e pentru prima oară că le priveşti? — Păi da, într-adevăr, mi-o întoarse el, a trebuit să mă folosesc de vicleşugul acesta ca să mă desfăt cu-aşa privelişte; dar dacă le zăresc pentru prima oară, apoi să ştii de la mine că n-o să fie şi ultima.» Îi dădeam de zor la labă, el era pe culmi; dar când văzu ticăloşia la care era supusă sărmana fecioară, când văzu mâinile unui libertin împătimit pipăind trupul acesta frumos care nu mai

îndurase nicicând o asemenea atingere, când văzu că o pune să îngenuncheze, că o sileşte că deschidă gura, că-i vârâ înăuntru un ditamai vâjgălăul şi că îi dă muie, căzu pe spate, suduind ca un apucat, jurându-se că, de când era el pe lume, nu simţise atâta plăcere şi lăsându-mi pe degete dovezile de netăgăduit ale acestei desfătări. Şi nimic altceva nu se mai petrecu, sărmanele femei plecară plângând în hohote, iar soţul, din cale-afară de mulţumit de-o atare scenă, găsi, fără îndoială, mijlocul de-a le hotărî să-i ofere adesea acest spectacol, căci i-am primit la mine vreo şase ani şi le-am supus, urmând poruncile bărbatului, pe cele două năpăstuite făpturi la toate deosebitele pasiuni pe care vi le-am povestit, mai puţin zece ori unsprezece la care nu le puteam silnici, căci nu se petreceau în lupanar.”

„Ce de nazuri pentru c-ai împins o femeie şi-o fată la preacurvie! spuse Curval. De parcă stricatele astea ar fi făcute pentru altceva! Nu sunt oare născute pentru plăcerile noastre şi, din clipa-n care vin pe lume, nu trebuie să ni le satisfacă în orice fel? Am avut multe neveste, zise preşedintele, trei sau patru putori, din care n-o mai am, slavă Domnului, decât pe duduita Adélaïde pe care, mi se pare, domnul duce o fute acum, dar dacă vreuna dintre creaturile astea s-ar fi împotrivit la curvăsăriile la care le-am supus adesea, atunci să mă ia dracu’ ori, mai rău, să fiu osândit să-mi bag pula câte zile oi mai avea de trăit doar în pizde dacă nu le-aş fi tras un glonte-n cap. – Preşedinte, şi s-a învârtoşat, zise ducele; felul neruşinat în care vorbeşti te dă mereu de gol. — Să mi se învârtoşeze? Ba nu, spuse preşedintele; dar uite c-o pun pe domnişoara Sophie să se cace şi nădăjduiesc că, cine ştie, delicioasa-i scârnă o să-mi scoale ceva… — Oh! pe legea mea, să mor eu de-aş fi crezut, zise Curval după ce hăpăi scrânjelul; ia uitaţi-vă, în numele lui Dumnezeu ăla pe care nu dau nici doi bani, cum mi se-ngroaşă puia! Care dintre măriile voastre, domnilor, vrea să mă însoţească în budoar? — Eu”, sări Durcet, târând-o pe Aline pe care-o tot pipăia de vreun ceas. Iar cum libertinii noştri porunciseră să fie urmaţi de Augustine, Fanny, Colombe şi Hébé, de Zélamir, Adonis, Hyacinthe şi Cupidon, plus Julie şi două bătrâne, madamele Martaine şi Champville, Antinoüs şi Hercule, se-ntoarseră

victorioşi după vreo jumătate de oră, răstimp în care îşi pierduseră sămânţa în cele mai dulci samavolnicii ale desfrâului şi libertinajului. „Haide, îi spuse Curval lui Duclos, oferă-ne sfârşitul, draga mea prietenă. Şi dacă o să izbândească să mi-o scoale din nou, vei putea să te lauzi cu o minune, căci, pe cuvântul meu de onoare, a trecut mai bine de-un an de când nu m-am mai slobozit atât deodată. E-adevărat că… — Bine, bine, zise episcopul; dacă stăm să-l ascultăm, o să fie şi mai rău ca pasiunea pe care trebuie să ne-o povestească Duclos. Aşa că, cum nu e-ngăduit să treci de la tare la moale, să nu-ţi fie cu supărare de-ţi închidem fleanca şi ne plecăm urechea la vorbele povestitoarei noastre.” De-ndată, frumoasa putoare îşi încheie istorisirile cu patima următoare:

„În sfârşit, a venit vremea, domnilor, spuse ea, să vă înfăţişez pasiunea marchizului de Mésanges[344], căruia, aşa cum prea bine vă aduceţi aminte, i-am vândut-o pe fata nefericitului cizmar care pierea în temniţă cu biata nevastă-sa, în timp ce eu mă bucuram de moştenirea pe care i-o lăsase maică-sa. Şi pentru că Lucile l-a desfătat, am să vă spun povestea, de nu vă e cu supărare, cu guriţa ei. «Ajung la marchiz, îmi zice fermecătoarea creatură, pe la orele zece dimineaţa. De-ndată ce-am intrat, toate uşile se-nchid în urma mea. ’Ce faci aici, ticăloase? mă-ntreabă marchizul burzuluindu-se. Cine ţi-a dat voie să vii să mă tulburi?’ Şi cum nu-mi spuseseşi nimic, îţi dai seama cât de tare m-a speriat primirea aceasta. ’Hai, dezbracă-te! continuă marchizul. Pentru că te-am prins, stricato, n-ai să mai ieşi vie de-aici… ai să crapi; te-a ajuns moartea.’ Atunci, m-au podidit lacrimile, m-am aruncat la picioarele marchizului, dar n-am putut să-l înduplec în niciun fel. Şi, cum nu mă prea grăbeam cu despuiatul, îmi rupse straiele de pe mine, smulgându-mi-le de pe trup. Dar mă speriai cu-adevărat când îl văzui aruncându-le în foc pe măsură ce mi le dădea jos. ’Nu mai au niciun rost, spunea el zvârlindu-le, bucată cu bucată, într-un cămin mare. Nu mai ai nevoie nici de rochie, nici de mantie, de nimic: nu-ţi mai trebuie decât un coşciug.’ într-o clipită, rămasei în pielea goală. Atunci, marchizul, care mă vedea pentru prima oară, se desfată puţin cu priveliştea bucilor mele, mi le frământă

suduind, mi le depărta, le strânse la loc, dar nu le pupă defel. ’Haide, curvo, îmi zise, gata! o să te duci unde-ţi sunt şi straiele şi-o să te leg de buştenii ăştia; da, băga-mi-aş puia! da, pe dumnezeii mă-tii! o să te ard de vie, stricato, o să mă desfăt adulmecând mirosul pe care o să-l împrăştie carnea ta prăjită!’ Şi, rostind acestea, se prăvăleşte pe fotoliu şi se sloboade azvârlindu-şi sămânţa pe veşmintele mele cuprinse de vâlvătăi. Sună, cineva intră, un valet mă ia cu el şi, într-o odaie alăturată, găsesc alte straie, de două ori mai frumos împodobite decât acelea pe care le pusese pe foc.’»

Aceasta este povestea pe care mi-a spus-o Lucile; dar nu ştiu dacă la o atare treabă ori la alta şi mai rea a folosit-o pe fecioara pe care i-am vândut-o. — La una mult mai rea, zise madama Desgranges, şi e tare bine că l-aţi înfăţişat un pic pe acest marchiz, căci voi avea prilejul de-a le vorbi despre el domnilor de-aici[345]. — Vă urez, doamnă, îi spuse Duclos lui Desgranges, şi vouă, dragele mele surate, adăugă uitându-se spre celelalte două tovarăşe, s-o faceţi cu mai multă pricepere, minte şi podoabă decât mine[346]. E rândul vostru, al meu a luat sfârşit şi singurul lucru pe care-l mai am de făcut e să-i rog pe domnii aceştia să binevoiască a mă ierta pentru plictisul pe care, poate, li l-am provocat prin felul searbăd de-a fi, aproape cu neputinţă de ocolit, al unor asemenea povestiri care, contopite în acelaşi cadru, nu pot să strălucească decât prin ele însele.» “

După aceste cuvinte, frumoasa Duclos se înclină cu veneraţie în faţa adunării şi coborî de la tribună pentru a se duce lângă divanul acestor domni, unde fu din plin aplaudată şi mângâiată. Se puseră la masă unde, hatâr pe care nu-l mai făcuseră nici unei femei, fu poftită. Fu la fel de binevoitoare în conversaţie pe cât de amuzantă fusese în povestirile sale şi, ca o răsplată pentru plăcerea pe care-o oferise adunării, fu numită îndrumătoare a ambelor seraiuri, cu făgăduiala, dată de tuspatru fârtaţii, că, oricare ar fi samavolniciile la care le vor putea supune pe femei în timpul călătoriei lor, ea va fi mereu cruţată şi, fără nicio îndoială, au s-o întoarcă în Paris, unde societatea o va răsplăti din plin pentru timpul pe care i-l mâncase şi pentru osteneala pe care şi-o dăduse în a o desfăta. La supeu, Curval, ducele şi putoarea se îmbătară toţi trei atât de tare, încât aproape că nu fură în stare să se ducă

la orgii. Îi lăsară pe Durcet şi pe episcop să facă ce-or pofti şi se desfrânară separat, în budoarul din fund, cu Champville, Antinoüs, Sparge-buci, Thérèse şi Louison, unde vă pot încredinţa că s-au înfăptuit şi rostit cel puţin la fel de multe grozăvii şi ticăloşii ca acelea pe care le putură născoci ceilalţi doi fârtaţi. La ceasurile două din noapte, se băgară în pat şi astfel luă sfârşit luna noiembrie, dar şi cea dintâi parte a acestei neruşinate şi fermecătoare povestiri din care nu ne vom lăsa cititorii s-o aştepte prea mult pe cea de-a doua, dacă vedem c-au primit-o aşa de bine pe prima.

GREŞELI PE CARE LE-AM FĂCUT

Am dezvăluit prea mult întâmplările din cabinete de la început; nu trebuie să le dezvolt decât după povestirile care vorbesc despre ele.

Am vorbit prea mult despre sodomia activă şi pasivă; învăluieşte-o, până ce istorisirile se referă la ea[347].

Am greşit arătând-o pe Duclos mişcată de moartea soră-sii[348]*; nu se potriveşte cu restul firii ei; schimbă.*

Dacă am spus că Aline e fecioară atunci când ajunge la castel[349]*, am greşit: nu mai este şi nici nu trebuie să fie; episcopul a dezvirginat-o în amândouă părţile.*

Şi, cum n-am avut timp să mă recitesc, nu-i nicio îndoială că totul e plin şi de alte greşeli.

Când o s-o scriu pe curat, una dintre primele mele griji să fie aceea de-a avea mereu lângă mine un caiet de note, pe care va trebui să aşez întocmai fiecare întâmplare şi fiecare portret pe măsură ce scriu, căci, altfel, o să mă încurc grozav din pricina mulţimii de personaje.

Porneşte, în partea a doua, de la principiul că Augustine şi Zéphire dorm deja în odaia ducelui încă din prima parte, ca şi Adonis şi Zelmire în aceea a lui Curval, Hyacinthe şi Fanny în aceea a lui Durcet, Céladon şi Sophie în aceea a episcopului, cu toate că niciunul dintre ei nu şi-a pierdut încă fecioria.

PARTEA A DOUA

Cele o sută cincizeci de pasiuni de-al doilea rang sau duble,
alcătuind treizeci şi una de zile din decembrie,
împlinite de istorisirea madamei Champville,
la care am alăturat jurnalul exact
al scandaloaselor întâmplări de la castel din timpul acestei luni.
(*Plan.*)

Întâi decembrie. Madama Champville se ocupă de istorisiri şi deapănă următoarele o sută cincizeci de întâmplări. (Cifrele precedă povestirile.)

1. Nu vrea să dezvirgineze decât copii de la trei până la şapte ani, dar în fofoloancă. El este acela care îi ia fecioria lui Champville la vârsta de cinci ani.

2. Leagă o fată de nouă ani punând-o înainte să se încolăcească şi o dezvirgineză pe la spate.

3. Vrea să siluiască o fetiţă de vreo doisprezece-treisprezece ani şi nu-i ia fecioria decât ţinându-i un pistolet la gât.

4. Vrea să-i facă laba unui bărbat pe pizda fecioarei; sămânţa îi slujeşte de pomadă; apoi, i-o trage-n cur virginei ţinute de bărbat. ’

5. Vrea să dezvirgineze trei copile la rând, una aflată încă în leagăn, alta de cinci şi ultima de şapte ani.

Doi decembrie. 6. Nu vrea să siluiască decât copii între nouă şi treisprezece ani. Are o pulă enormă; trebuie ca patru femei să-i ţină fecioara. Este acelaşi din istorisirea lui Martaine, care nu fute-n cur decât micuţi de trei ani, acelaşi din pasiunea iadului[350].

7. Îi porunceşte valetului să dezvirgineze copile de zece-unsprezece ani, în faţa lui, şi nu-i atinge în timpul faptei decât pe cur; se îndeletniceşte când cu cel al fecioarei, când cu cel al valetului; se sloboade peste bucile valetului.

8. Vrea să ia fecioria unei copile care se mărită a doua zi[351].

9. Vrea ca nunta să aibă loc şi să o dezvirgineze pe mireasă între slujbă şi ceasul când se bagă-n aşternut.

10. Vrea ca valetul său, un bărbat foarte dibaci, să se ducă să se-nsoare peste tot cu fete şi să i le-aducă. Stăpânul le fute şi-apoi le vinde unor codoaşe.

Trei decembrie. II. Nu vrea să dezvirgineze decât două surori.

12. Se căsătoreşte cu fata, îi ia fecioria, dar a înşelat-o şi, de îndată ce târgul este încheiat, o părăseşte.

13. N-o fute pe fecioară decât imediat după ce-a fost deflorată în faţa lui; vrea ca ea să aibă fofoloanca scăldată-n

sămânţă.

14. El dezvirginează cu un falus şi se sloboade peste deschizătura pe care tocmai a făcut-o, fără să şi-o bage.

15. Nu vrea decât fecioare de familie bună şi le plăteşte cu greutatea lor în aur. Ducele va fi acela care va mărturisi că, de mai bine de treizeci de ani, a deflorat peste cincisprezece sute[352].

Patru decembrie. 16. Îl sileşte pe-un frate să-şi fută sora în faţa lui, iar el i-o trage după aceea; îi pune pe amândoi să se cace înainte.

17. Îl pune pe-un tată să-şi fută fiica, după ce el a dezvirginat-o.

18. Îşi duce fata de nouă ani la bordel şi-i ia aici fecioria, în timp ce o ţine codoaşa. A avut douăsprezece fiice şi pe toate le-a dezvirginat aşa.

19. Nu vrea să destupe decât fecioare între treizeci şi patruzeci de ani.

20. Nu vrea să dezvirgineze decât călugăriţe şi cheltuieşte o groază de bani ca să facă rost de ele; şi face rost.

Toate acestea se întâmplă pe patru seara şi, tot atunci, la orgii, ducele îi ia fecioria lui Fanny, ţinută de cele patru bătrâne şi slujit fiind de madama Duclos[353]. O fute de două ori la rând; ea leşină; i-o trage şi a doua oară pe când era în nesimţire.

Pe cinci decembrie, ca urmare a acestor istorisiri, întru celebrarea sărbătorii celei de-a cincea săptămâni, Hyacinthe şi Fanny sunt cununaţi, iar căsătoria se consumă în faţa tuturor.

21. Vrea ca mama să-şi ţină fiica; o fute mai întâi pe mamă şi o dezvirginează mai apoi pe copila ţinută de mamă. Este acelaşi din povestirea lui Desgranges, din douăzeci februarie[354].

22. Nu-i place decât adulterul; trebuie să i se găsească femei cuminţi şi cunoscute de toată lumea ca fiind de casă; le face să le fie silă de bărbaţii lor.

23. Vrea ca soţul însuşi să-şi prostitueze nevasta şi să i-o ţină când o fute[355]. (Prietenii vor face pe loc la fel.)

24. Aşază o femeie măritată pe pat, i-o trage în pizdă, în timp ce fata muierii, aflată deasupra, îi dă fofoloancă la mozolit; o clipă mai apoi, i-o bagă fetei în pizdă, pupând găoaza mamei. Când a morfolit fofoloancă fetei, a pus-o să se pişe; când sărută curul mamei, îi porunceşte să se cace.

25. Are patru fete legitime şi căsătorite; vrea să le fută pe tuspatru; le face la toate copii, numai ca să aibă plăcerea de-a lua fecioriile odraslelor pe care i le-a făcut fie-sii şi pe care bărbatul le crede ale lui.

Aici, ducele povesteşte, însă n-are număr, pentru că, neputând fi săvârşită din nou, nu este o pasiune, el povesteşte, cum ziceam, că a cunoscut un bărbat care şi-a futut cei trei copii pe care îi făcuse cu maică-sa, printre care era o fată pe care o măritase cu propriul lui băiat, în aşa fel încât, trăgându-i-o acesteia, i-o trăgea soră-sii, fiică-sii şi noră-sii şi-l constrângea pe fiu-său să-şi fută sora şi mama vitregă[356]. Curval povesteşte o alta cu un frate şi-o soră ce-au plănuit să-şi ofere reciproc odraslele. Sora avea un băiat şi o fată, fratele, la fel; se amestecară în aşa hal, că fie se futeau cu nepoţii, fie cu propriii copii, fie verii sau fraţii şi surorile şi-o trăgeau, în timp ce tatăl şi mama, adică fratele şi sora, şi-o puneau şi ei. Seara, fofoloancă lui Fanny e oferită adunării, dar, cum episcopul şi Durcet nu şi-o bagă-n crăpături, i-o trag numai Curval şi ducele. Din acest moment, ea poartă o panglică în chip de eşarfă şi, după ce-şi va pierde ambele feciorii, va purta una trandafirie foarte lată.

Şase decembrie. 26. Pune să i se facă laba, în timp ce unei femei i se freacă lindicul şi vrea să se sloboade în acelaşi timp cu fiica, dar îşi lasă lapţii pe bucile bărbatului care-o aţâţă pe femeie.

27. Mozoleşte găoaza unui cur în timp ce o a doua curvă îi frământă bucile, iar o a treia, puia; ele se schimbă, pentru ca fiecare să-l pupe-n gaura curului, ca fiecare să-i frece pula şi fiecare să-i frământe bucile. Trebuie să se băşească.

28. Linge o pizdă în timp ce-o fute pe alta-n gură, iar o a treia îi lipăie curul; le schimbă la fel ca mai sus. Trebuie ca pizdele să-şi lase zeama, iar el o înghite.

29. Suge un cur plin de scârnăvie, pune să-i fie aţâţată

găoaza căcăcioasă cu limba şi şi-o freacă pe un cur mânjit cu căcat, apoi cele trei putori se schimbă între ele.

30. Porunceşte ca două târfe să fie frecate chiar în faţa lui şi le fute alternativ pe ştoarfele care le-aţâţă pe la spate, în timp ce ele continuă să se safotizeze[357].

În această zi, fârtaţii descoperă că Zéphire şi Cupidon se aţâţă unul pe celălalt, însă n-au fost încă futuţi în cur; sunt pedepsiţi, iar lui Fanny i-o trag foarte tare în pizdă în timpul orgiilor.

Şapte decembrie. 31. Vrea ca o fată mare să-i facă rău uneia mici, să o aţâţe, să-i dea sfaturi proaste şi să sfârşească prin a i-o ţine în timp ce el o fute, fecioară sau nu.

32. Vrea patru femei; la două, le-o trage în pizdă şi la două în gură, fiind atent să nu-şi bage pula în gura uneia decât imediat ce-o scoate din pizda alteia. În toată această vreme, o a cincea îl urmează, frecându-i curul cu un falus.

33. Vrea douăsprezece femei, şase tinere şi şase bătrâne, şi, dacă este cu putinţă, şase mame şi şase fiice. Le dă limbi în pizdă, în cur şi-n gură; când e la pizdă, vrea pişat; când e-n gură, vrea salivă; şi când e la cur, vrea băşini.

34. Se foloseşte de opt femei care să i-o frece, fiecare altfel aşezată. Toate acestea vor trebui zugrăvite.

35. Vrea să vadă trei bărbaţi şi trei femei care să se fută în diferite poziţii.

Opt decembrie. 36. Alcătuieşte douăsprezece grupuri de câte două putori, însă ele sunt astfel încurcate[358], încât să nu-şi arate decât cururile; tot restul trupului este ascuns. Şi-o freacă uitându-se la toate bucile acestea.

37. Pune şase perechi să se aţâţe în acelaşi timp, într-o sală cu oglinzi. Fiecare pereche este formată din două boarfe care se excită în nişte poziţii deşănţate şi variate. El se află în mijlocul salonului, priveşte şi perechile, şi imaginea lor în oglinzi, şi se sloboade înconjurat de toate acestea, pe când o bătrână i-o freacă. A mozolit bucile acestor perechi.

38. Le îmbată criţă şi le pune pe patru târfe să se bată în faţa lui şi pofteşte ca atunci când sunt bete moarte, să-i borască în gură; le alege pe cele mai boşoroage şi mai slute

cu putinţă.

39. O pune pe-o curvă să i se cace-n gură, dar nu mănâncă, şi, în toată această vreme, o altă ştoarfă îi suge pula şi-i aţâţă curul; se cacă lăsându-şi lapţii în mâna celei care îl socratizează[359]; fetele se schimbă între ele.

40. Îl pune pe-un bărbat să i se cace-n gură şi mănâncă, în timp ce un băieţel i-o freacă, apoi bărbatul îl aţâţă şi-l pune pe copilandru să se uşureze.

În seara aceea, la orgii, Curval îi ia fecioria Michettei, urmând tot acelaşi obicei, ţinută de cele patru bătrâne şi slujit fiind de Duclos. Lucrul acesta n-o să-l mai repetăm.

Nouă septembrie. 41. I-o dă muie unei curve, după ce, mai înainte, i s-a căcat în gură; o a doua se află deasupra celei dintâi, cu capul între coapsele ei, şi, pe faţa celei de-a doua, o a treia se screme, iar el, futându-şi astfel scrânjelul în gura celei dintâi, o să mănânce căcatul lăsat de cea de-a treia pe chipul celei de-a doua; apoi, ele se schimbă, în aşa fel încât fiecare să joace pe rând cele trei roluri.

42. Îşi petrece ziua cu treizeci de femei şi le pune pe toate să i se cace în gură; mănâncă scârna de la trei sau patru, cele mai drăguţe. Reia partida de cinci ori pe săptămână, aşa că vede şapte mii opt sute de fete pe an. Când Champville îl vede, are şaptezeci de ani şi se ocupă cu meşteşugul acesta de vreo cincizeci.

43. Se întâlneşte cu douăsprezece fetişcane în fiecare dimineaţă şi înghite căcatul de la toate douăsprezece; le vede pe toate o dată.

44. Se bagă într-o cadă pe care treizeci de femei tocmai au umplut-o pişându-se şi căcându-se; se sloboade împroşcat fiind şi scăldându-se în toate acestea.

45. Se cacă de faţă cu patru putori, cere ca ele să-l privească şi să-l ajute să-şi screamă scrânjelul; apoi, vrea ca ele să şi-l împartă şi să-l mănânce, pentru ca, mai târziu, să facă şi ele câte unul; le amestecă şi le înghite pe toate patru, însă trebuie ca femeile să fie nişte băbătii de cel puţin şaizeci de ani.

În seara aceea, fofoloancă lui Michette e oferită adunării;

din acest moment, ea poartă mica eşarfă.

Zece decembrie. 46. Pune o târfă A şi o alta B să se cace; apoi, o sileşte pe B să înfulece scrânjelul lui A, iar pe A să mănânce scârna lui B[360]; apoi, se uşurează amândouă, iar el le hăpăieşte căcaţii.

47. Vrea o mamă şi trei fete şi înghite căcatul fetelor de pe bucile mamei, iar scârna mamei de pe curul uneia dintre fiicele ei.

48. Sileşte o fiică să se uşureze în gura maică-sii şi să se şteargă la cur cu ţâţele ei; apoi, o să mănânce scrânjelul din gura mamei şi, după, îi porunceşte acesteia să se cace în gura fiică-sii, de unde, aşijderea, o să înfulece scârna. (E mai bine să pui un fiu şi pe maică-sa ca să o deosebeşti de precedenta).

49. Vrea ca un tată să mănânce scrânjelul fiului său, iar acesta să-l halească pe cel al tatălui.

50. Vrea ca fratele să se cace în pizda soră-sii, iar el mănâncă scrânjelul, apoi trebuie ca fata să vină să se cace în gura fratelui şi el înfulecă scârna de-acolo.

Unsprezece decembrie. 51. Ea îi vesteşte că o să vorbească despre nişte fărădelegi[361] şi povesteşte despre un bărbat care vrea ca târfa, în timp ce i-o freacă, să profereze nişte îngrozitoare hule; şi el, la rândul său, rosteşte unele cumplite. În tot acest timp, distracţia lui constă în mozolirea curului; nu face nimic altceva.

52. Vrea ca putoarea să vină să i-o frece, seara, într-o biserică, mai ales atunci când este scoasă sfânta cuminecătură. Se aşază cât mai aproape cu putinţă de altar şi, în toată această vreme, se îndeletniceşte cu bucile fetei.

53. Se duce la spovedanie numai ca să-l aţâţe pe confesorul lui; îi spune grozăvii şi şi-o freacă în confesional în timp ce vorbeşte.

54. Vrea ca ştoarfa să se ducă la spovedanie; o aşteaptă atunci când iese ca să i-o tragă-n gură.

55. Fute o curvă, în timp ce se ţine slujba într-o capelă ce-i aparţine, şi se sloboade la sfârşit.

În aceeaşi seară, ducele ia fecioria pizdei lui Sophie şi huleşte din plin.

Doisprezece decembrie. 56. Îi dă bani grei unui confesor, care-l lasă în locul lui pentru a-i spovedi pe tinerii călugări; le ascultă astfel spovedania şi le oferă, confesându-i, cele mai rele sfaturi cu putinţă.

57. Vrea ca fiică-sa să se ducă la spovedanie la un călugăr pe care l-a cumpărat şi este lăsat să se aşeze în aşa fel încât sa poată auzi totul; însă călugărul cere ca păcătoasa să aibă fustele suflecate în timpul spovedaniei, iar curul să-i şadă de-aşa chip că tatăl poate să-l vadă: astfel, el aude mărturisirile fetei şi-i vede totodată bucile.

58. Porunceşte ca slujba să se ţină în faţa unor curve în pielea goală; iar el şi-o freacă văzând toate acestea pe bucile unei alte ştoarfe.

59. Îşi trimite nevasta să se spovedească la un călugăr năimit, care o ademeneşte şi i-o trage de faţă cu bărbatu-său ce stă ascuns. Dacă femeia refuză, el se-arată şi-o să-l ajute pe confesor.

În ziua aceea, s-a celebrat sărbătoarea celei de-a şasea săptămâni prin nunta lui Céladon cu Sophie şi are loc împreunarea, pentru ca, seara, fofoloancă lui Sophie să fie oferită adunării, iar ea poartă eşarfa. Este un eveniment din pricina căruia nu se istorisesc decât patru pasiuni.

Treisprezece decembrie. 60. Le-o trage la nişte curve pe altar, în clipa în care o să se ţină slujba; sunt aşezate cu bucile goale pe piatra sacră.

61. Îi porunceşte unei fete în pielea goală să încalece pe-un mare crucifix; o fute în pizdă, ca pe-o capră, pe când stă în felul acesta şi în aşa fel încât capul lui Hristos să dezmierde lindicul târfei.

62. Se băşeşte şi-i pune pe cei de faţă să tragă vânturi în potir; se pişă în el şi-i pune şi pe ceilalţi să facă la fel; se cacă înăuntru şi le porunceşte celorlalţi să se cace şi ei, pentru ca, până la urmă, să-şi lase lapţii acolo.

63. Îi porunceşte unui băieţandru să se cace în vasul împărtăşaniei şi mănâncă rahatul în timp ce copilul i-o suge.

64. Pune două târfe să se cace pe-un crucifix; se cacă şi el după ele; şi putorile îi freacă pula deasupra celor trei scrânjei

care acoperă faţa idolului.

Paisprezece decembrie. 65. Distruge crucifixele, întruchipările Fecioarei şi ale Tatălui nemuritor, se cacă pe rămăşiţe şi apoi dă foc la tot. Acelaşi bărbat are mania de a duce o curvă la predică şi de-a o pune să i-o frece în timp ce se rosteşte cuvântul Domnului.

66. Se împărtăşeşte şi se întoarce acasă punându-le pe patru curve să i se cace-n gură.

67. Îi porunceşte să se ducă la împărtăşanie şi, când se-ntoarce, i-o trage la cioc.

68. Îl întrerupe pe-un popă în timp ce ţine slujba la el acasă, îl întrerupe, zic, ca să-şi frece pula în potirul lui, o obligă pe curvă să-l facă pe preot să se sloboade în el şi-l sileşte pe acesta să înghită totul.

70. ÎI întrerupe pe preot când ostia este sfinţită şi-l osândeşte s-o fută pe târfă cu azima[362].

În ziua aceea, fârtaţii descoperă că Augustine şi Zelmire se masturbează împreună; amândouă sunt crunt pedepsite.

Cincisprezece decembrie. 71. O pune pe fată să se băşească pe ostie, face şi el la fel şi înghite apoi azima trăgându-i-o curvei.

72. Acelaşi bărbat se lasă băgat într-un coşciug bătut în cuie, despre care a vorbit şi Duclos[363], o forţează pe târfa să se cace pe ostie; face şi el la fel şi-apoi aruncă totul în jur.

73. Cu azima, freacă lindicul curvei, o face să se moaie toată peste ea, apoi o bagă şi o fute cu ea slobozindu-se la rândul lui asupra-i.

74. O străpunge cu lovituri de cuţit şi pune să i se vâre bucăţile în găoază.

75. Pune să i se frece pula deasupra ostiei, îşi lasă lapţii pe ea şi-apoi, cu sânge rece şi când sămânţa s-a scurs, îi dă unui câine să mănânce toate acestea.

În aceeaşi seară, episcopul sfinţeşte o ostie, iar Curval o dezvirgineză cu ea pe Hébé; i-o vâră în fofoloancă şi se sloboade deasupra. Mai sunt sfinţite şi alte azime, iar cadânele deja deflorate sunt toate fututе cu ele.

Şaisprezece decembrie. Champville le dă tuturor de ştire că profanarea, care nu de mult constituia miezul istorisirilor ei, nu va mai fi de-acum decât un accesoriu şi că aşa-numitele mici ceremonii în pasiuni duble, cum li se spune la bordel, vor deveni obiectul principal. Ea-i roagă să nu uite că tot ceea ce va fi legat de aceasta n-o să aibă decât prea puţină însemnătate, dar că deosebirea, care totuşi va exista între povestirile sale şi cele ale madamei Duclos în privinţa aceloraşi obiecte, este aceea că Duclos n-a vorbit niciodată decât despre un bărbat cu o femeie, pe când ea, ea va împreuna întotdeauna mai multe femei cu un bărbat.

76. Pune o putoare să-l biciuiască în timpul slujbei, o fute pe-o alta în gură şi se sloboade aici la sfârşitul predicii.

77. Îşi lasă curul uşor şfichiuit cu un sfeşnic de către două femei; fiecare îi dă zece lovituri şi-i dezmiardă găoaza între reprize.

78. Pune să fie biciuit de patru fete diferite, în timp ce una dintre ele i se băşeşte în gură; curvele se schimbă, în aşa fel încât toate, fiecare la rândul ei, să-l biciuiască şi să-i tragă vânturi.

79. Se lasă biciuit de nevastă-sa pe când i-o trage fiică-sii, iar apoi de fie-sa pe când i-o dă nevesti-sii. Este acelaşi bărbat despre care a vorbit Duclos, care-şi prostituează fata şi nevasta la bordel[364].

80. Este lovit cu biciul de două târfe în acelaşi timp: una îl şfichiuieşte din faţă, cealaltă din spate, iar atunci când e bine pus la cale, o fute pe una, pe când cealaltă îl biciuieşte, apoi pe-a doua, pe când prima dă în el.

În aceeaşi seară, fofoloancă lui Hébé e oferită adunării, iar ea poartă micul cordon, neputându-l avea pe cel mare decât atunci când îşi va fi pierdut ambele feciorii.

Şaptesprezece decembrie. 81. Se lasă biciuit pe când mozoleşte curul unui băieţandru şi-n timp ce i-o dă unei curviştine la cioc; apoi, îl fute pe băiat în gură, pupăcind curul fetei şi primind lovituri de bici de la o alta; apoi, îl pune pe băiat să-l şfichiuiască, i-o trage-n gură putorii care-l lovea şi-i dă biciul aceleia căreia îi giugiulise bucile.

82. Pune o hoaşcă bătrână să-l biciuiască, i-o dă la cioc unui moşneag şi-o forţează pe fata acestui bărbat şi a acestei femei să i se cace-n gură, apoi îi schimbă, în aşa fel încât fiecare să îndeplinească toate cele trei roluri[365].

83. Se lasă biciuit, în timp ce şi-o freacă şi se sloboade pe un crucifix sprijinit de bucile unei târfe.

84. Este şfichiuit, pe când fute cu ostia o curvă ce stă capră.

85. Trece în revistă un întreg bordel; este biciuit de toate boarfele, pe când mozoleşte găoaza codoaşei care i se băşeşte şi i se cacă-n gură.

Optsprezece decembrie. 86. Se lasă biciuit de nişte vizitii de birje şi de nişte ajutoare de grăjdari[366], punându-i să treacă doi câte doi şi să i se băşească-n gură pe acela care nu-l şfichiuieşte; îşi petrece dimineaţa cu vreo zece-şaisprezece dintre aceştia.

87. Pune trei fete să-l ţină; cea de-a patra îl chinuieşte călărindu-l, pe când el stă în patru labe; tuspatru se schimbă şi i se caţără în spinare rând pe rând.

88. Ajunge în mijlocul a şase târfuliţe, gol puşcă; îşi cere iertare, se aruncă-n genunchi. Fiecare fată îi dă câte-o pedeapsă, iar el primeşte o sută de lovituri de biciuşca pentru fiecare penitenţă la care se împotriveşte; cea care-l biciuieşte este copila refuzată. Or, toate aceste pedepse sunt toate foarte scârbavnice: una o să poftească să i se cace-n gură, alta o să-l pună să-i lingă scuipaţii de pe jos; aceasta din urmă îşi dă pizda sângerândă ca să i-o lipăie, cealaltă, murdăria dintre degetele de la picioare, iar o alta, mucii etc.

89. Cincisprezece curviştine trec, câte trei; una îl biciuieşte, o alta îl suge, cea de-a treia se cacă; apoi, cea care s-a căcat biciuieşte, cea care i-a supt-o se cacă, iar cea care l-a biciuit îl suge. Le pune pe toate cincisprezece să facă la fel; nu vede nimic, nu aude nimic, e ca beat. O codoaşă îndrumă totul. O ia de la capăt cu această partidă de şase ori pe săptămână. (E de-a dreptul încântătoare când se înfăptuieşte şi v-o recomand. Însă este necesar ca totul să se petreacă foarte repede[367]; fiecare târfă trebuie să dea douăzeci şi cinci de lovituri de bici, iar prima suge şi cea de-a treia se cacă în intervalele dintre aceste douăzeci şi cinci de lovituri. Dacă el vrea ca fiecare fată să-l lovească de cincizeci de ori, o să

primească şapte sute cincizeci de lovituri, ceea ce nu este prea mult.)

90. Douăzeci şi cinci de târfe îi înmoaie curul, tot pălmuindu-l şi frământându-l; nu este lăsat decât atunci când bucile îi sunt întru totul nesimţitoare.

Seara, ducele este biciuit, în timp ce ia fecioria pizdei lui Zelmire.

Nouăsprezece decembrie. 91. Pune şase putori să-l judece; fiecare joacă un rol. Este condamnat la spânzurătoare. Şi este într-adevăr spânzurat, dar frânghia se rupe: e chiar clipa când se sloboade[368]. (Faceţi legătura dintre această pasiune cu una dintre acelea istorisite de către Duclos care-i seamănă[369].)

92. Aşază şase babe în semicerc; trei ştoarfe tinere îl chinuiesc în faţa acestui semicerc de hoaşte bătrâne care, toate, îl scuipă-n obraz.

93. O curviştină îi aţâţă gaura curului cu mânerul de la vergi, o a doua îi biciuieşte coapsele şi pula, din faţă: şi astfel se sloboade el pe sfârcurile biciuitoarei de dinaintea lui.

94. Două femei îl cotonogesc cu lovituri de gârbaci, în timp ce o a treia, în genunchi în faţa lui, îl face să-şi lase lapţii pe gurguiele ei.

Ea nu istoriseşte decât patru, în seara aceea, din pricina nunţii lui Zelmire şi Adonis care celebrează cea de-a şaptea săptămână şi care se şi consumă, dat fiind faptul că Zelmire şi-a pierdut fecioria pizdei în ajun.

Douăzeci decembrie. 95. Se luptă cu şase femei de al căror gârbaci se preface că vrea să se ferească; doreşte să le smulgă vergile din mâini, însă ele sunt mai puternice şi-l biciuiesc fără voia lui; el e-n pielea goală.

96. Trece printre vergi, între două rânduri formate din douăsprezece putori fiecare[370]; este biciuit pe tot trupul şi se sloboade după nouă tururi.

97. Pune să fie biciuit pe tălpi, pe pulă, pe coapse, în timp ce este culcat pe-o sofa şi trei femei se urcă de-a călare pe el, căcându-i-se în gură.

98. Trei curve îl biciuiesc rând pe rând, una cu lovituri de

biciuşca, alta cu lovituri de vână de bou, a treia cu lovituri de vergi; o a patra, în genunchi în faţa lui şi a cărei cloacă este aţâţată de lacheul dezmăţatului[371], îi suge pula, pe când el îi dă la labă lacheului pe care-l face să se sloboade pe bucile sugătoarei.

99. Se află între şase putori; una îl înţeapă, alta îl pişcă, a treia îl arde, a patra îl muşcă, a cincea îl zgârie, iar cea de-a şasea îl biciuieşte: toate acestea la grămadă, peste tot; el îşi lasă lapţii în mijlocul lor.

În seara aceea, fofoloancă lui Zelmire, căreia i se luase fecioria în ajun, este oferită adunării, adică tot numai lui Curval şi ducelui, deoarece doar ei doi din cvartet dau la pizdă. De îndată ce Curval a futut-o pe Zelmire, ura lui faţă de Constance şi Adélaïde creşte; vrea ca Zelmire să fie slujită de Constance.

Douăzeci şi unu decembrie. 100. Îi porunceşte lacheului să i-o frece, în timp ce fata se află pe un piedestal, goală[372]; ea nu trebuie nici să se mişte, nici să-şi piardă echilibrul, în tot timpul în care lui i se face laba.

101. Codoaşa i-o dă la labă, în vreme ce el îi frământă bucile, iar ştoarfa ţine între degete un căpeţel de lumânare, pe care nu trebuie s-o lase până când el nu se sloboade; şi are mare grijă să n-o facă decât atunci când fata se arde.

102. Pune şase curve să se întindă cu burta-n jos pe masa de pe care mănâncă, fiecare cu un capăt de lumânare înfipt în cur, în timp ce el îşi ia cina.

103. Îi porunceşte unei târfe să stea în genunchi pe nişte pietricele ascuţite, în timp ce el cinează, iar dacă se mişcă în tot acest timp, nu primeşte niciun ban. Deasupra ei se află două lumânări răsturnate, a căror ceară li se scurge, fierbinte, pe spate şi pe sfârcuri. La cea mai mică mişcare, e dată afară fără să fie plătită.

104. O constrânge să se bage într-o cuşcă de fier foarte strâmtă, vreme de patru zile; ea nu poate nici să se aşeze, nici să se întindă; îi dă de mâncare printre gratii. (Este acela despre care Desgranges va vorbi la baletul curcanilor[373].)

În aceeaşi seară, Curval ia fecioria pizdei lui Colombe.

Douăzeci şi doi decembrie. 105. Pune o târfă să danseze goală într-o pătură, alături de-o pisică ce-o înţeapă, muşcă şi zgârie pe când cade; trebuie ca ea să sară, orice i s-ar întâmpla, până când bărbatul se lasă mare.

106. Freacă o femeie cu o anumită pomadă care provoacă nişte mâncărimi atât de groaznice, încât femeia se scarpină singură până la sânge; el o priveşte dându-şi la labă.

107. Îi dă unei femei o licoare care-i opreşte sorocul şi riscă astfel s-o îmbolnăvească foarte rău.

108. Îi dă nişte doctorii pentru cai care îi provoacă nişte crampe[374] oribile; o priveşte cum se cacă şi suferă cât e ziua de lungă.

109. O unge pe-o curviştină cu miere, apoi o leagă de-un stâlp şi dă drumul la un roi de muscoi[375].

În aceeaşi seară, fofoloanca lui Colombe este oferită.

Douăzeci şi trei decembrie. 110. Aşază putoarea pe un pivot care se învârte cu o nemaipomenită repeziciune; este legată în pielea goală şi se roteşte aşa până când lui îi ţâşneşte mehlemul.

111. El spânzură o curvă cu capul în jos, până la salvă.

112. Îi dă să înghită o doză mare de emetic, o încredinţează[376] c-a fost otrăvită şi şi-o freacă văzând-o că vomită.

113. Îi frământă ţâţele până i se învineţesc cu totul.

114. Îi frământă bucile nouă zile la rând, câte trei ore pe zi.

Douăzeci şi patru decembrie. 115. Pune o târfă să se suie pe-o scară până la o înălţime de douăzeci de picioare. Acolo, o vergea se rupe, iar putoarea cade, dar pe nişte saltele pregătite din vreme. El vine să i se sloboade pe trup în clipa căderii şi, uneori, atunci o şi fute.

116. Îi dă palme cu toată puterea şi se lasă mare atunci când o face; e aşezat într-un fotoliu, iar curviştină stă-n genunchi în faţa lui.

117. O loveşte cu nuiaua peste mâini.

118. O pălmuieşte tare peste buci, până ce i se înroşeşte curul.

119. O umflă cu nişte foaie prin găoază.

120. Îi face o spălătură cu nişte apă clocotită, se distrează când o vede cum se chirceşte şi i se sloboade pe buci.

În seara aceea, Aline este pălmuită la cur de cei patru fârtaţi, până ce bucile i se fac stacojii; o bătrână o ţine pe umeri. *I* se dau câteva palme şi lui Augustine.

Douăzeci şi cinci decembrie. 121. Caută unele evlavioase şi le loveşte cu nişte crucifixe şi mătănii, apoi le aşază, în chip de statui ale fecioarei, pe un altar[377], într-o poziţie stânjenitoare şi din care nu se pot mişca. Trebuie să stea aşa cât durează o slujbă îngrozitor de lungă, la sfârşitul căreia trebuie să-şi lase scrânjelul pe ostie.

122. O pune să alerge goală puşcă, într-o noapte geroasă de iarnă[378], în mijlocul unei grădini, iar aici sunt întinse din loc în loc nişte frânghii, ca s-o facă să cadă.

123. Ca din întâmplare, de îndată ce e goală o aruncă într-o cuvă în care apa stă să fiarbă şi o împiedică să iasă până când nu se slobozeşte pe ea.

124. În miezul iernii, o pune să stea goală pe o coloană în mijlocul unui parc până când spune de cinci ori *Tatăl Nostru* şi de cinci ori *Ave Maria* sau până când el îşi lasă sperma iar o altă putoare îi scoală pula în faţa acestui spectacol.

125. Pune clei pe marginea unei bude anume pregătite şi-o trimite acolo să se uşureze; cum se aşază, bucile i se lipesc; în tot acest timp, de cealaltă parte, i se pun nişte cărbuni încinşi sub cur; ea fuge şi se jupoaie lăsându-și toată pielea prinsă de colac.

În seara aceea, Adélaïde şi Sophie, cele două evlavioase, sunt puse să hulească, iar ducele o dezvirgineză pe Augustine, de care e îndrăgostit de multă vreme; îşi lasă lapţii în pizda ei de trei ori la rând. Şi, chiar din aceeaşi seară, propune să fie pusă s-alerge goală prin curţi, în frigul îngrozitor de-afară. O propune cu încrâncenare; dar nimeni nu se învoieşte, căci fetişcana este foarte frumoasă şi vor s-o păstreze, mai ales că, de altfel, nu i s-a luat fecioria dindărăt. El oferă societăţii o sută de ludovici numai ca s-o coboare-n temniţă încă din seara aceea: este refuzat. Vrea măcar să-i fie

pălmuite bucile; ea primeşte câte douăzeci şi cinci de scaltoace de la fiecare fârtat. Dar ducele le dă pe-ale lui cu toată puterea şi se sloboade pentru a patra oară pe când o loveşte. Se culcă cu ea şi i-o mai trage de trei ori în pizdă în timpul nopţii.

Douăzeci şi şase decembrie. 126. O îmbată pe putoare; ea se culcă; de îndată ce adoarme, i se ridică patul. Pe la miezul nopţii, ea se apleacă vrând s-apuce oala pentru nevol. Negăsind-o, se prăbuşeşte, căci patul este agăţat şi o răstoarnă de îndată ce ea se-apleacă. Cade pe nişte saltele dinadins pregătite; bărbatul o aşteaptă acolo şi o fute de cum se prăvăleşte.

127. O pune să alerge în pielea goală într-o grădină, urmărind-o cu un bici de surugiu cu care doar o ameninţă. Trebuie ca ea să alerge până se prăbuşeşte de oboseală: este momentul în care el se-aruncă pe ea şi-o fute.

128. O biciuieşte pe târfă, dându-i câte zece lovituri o dată, de-o sută de ori, cu un gârbăcel din mătase neagră; la fiecare repriză, îi pupă din plin bucile.

129. O şfichiuieşte cu vergi înmuiate în spirt şi nu-şi lasă lapţii pe bucile putorii decât atunci când le vede însângerate.

În ziua aceea, Champville nu istoriseşte decât patru patimi, pentru că este sărbătoarea celei de-a opta săptămâni. Este celebrată prin nunta lui Zéphire şi Augustine, care îi aparţin, amândoi, ducelui şi dorm în camera lui; dar înaintea sărbătorii, ducele vrea ca băiatul să fie biciuit de către Curval, fiindcă el o va şfichiui pe fată. Ceea ce se şi întâmplă; fiecare primeşte câte o sută de lovituri de gârbaci, însă ducele, mai pornit ca niciodată împotriva lui Augustine, pentru că l-a făcut să se sloboade adesea, o loveşte până-i dă sângele. (în seara aceea, va trebui să explic ce e cu penitenţele, cum se fac şi câte lovituri de bici primeşte fiecare. Poţi să întocmeşti o listă cu greşelile, având alături numărul de lovituri.)

Douăzeci şi şapte decembrie. 130. Nu vrea să biciuiască decât copilite între cinci şi şapte ani şi caută întotdeauna un motiv, ca să dea şi mai mult impresia că pedepseşte.

131. O femeie vine să i se spovedească; el este preot; ea îi

spune toate păcatele şi, drept canon, el o miluieşte cu cinci sute de lovituri de bici.

132. Pune patru femei să se întindă şi îi dă fiecăreia şase sute de lovituri de bici.

133. Le porunceşte la doi valeţi care fac cu schimbul să îndeplinească aceeaşi ceremonie; douăzeci de femei primesc fiecare câte şase sute de lovituri; nu sunt deloc legate; el şi-o dă la labă privind toate acestea.

134. Nu biciuieşte decât băieţandri de paisprezece-cincisprezece ani şi îi pune să ţâşnească în gura lui, după. Le dă câte o sută de lovituri fiecăruia; se întâlneşte de fiecare dată cu câte doi o dată.

În seara aceea, fofoloancă lui Augustine e oferită; Curval i-o trage la pizdă de două ori la rând şi vrea, ca şi ducele, să o biciuiască după. Amândoi se îndârjesc împotriva acestei încântătoare copile; propun patru sute de ludovici adunării pentru a-i fi stăpâni încă din aceeaşi seară: sunt refuzaţi.

Douăzeci şi opt decembrie. 135. O pune pe-o curvă să intre goală puşcă într-un apartament; atunci, doi bărbaţi se-aruncă asupra ei şi-o biciuiesc, fiecare pe câte-o bucă, până la sânge; putoarea este legată. La sfârşit, el le-o dă la labă bărbaţilor pe poponeţul însângerat al târfei şi şi-o freacă şi el tot acolo.

136. Picioarele şi mâinile îi sunt legate de un perete. În faţa ei, tot ţintuită de un perete, se află o placă de oţel ascuţită care se-nalţă spre burta ei. Dacă vrea să scape de lovitură[379], trebuie să se-arunce înainte: atunci, se taie; dacă vrea să scape de maşinărie, trebuie să se-azvârle înspre lovituri.

137. Şfichiuieşte o curvă nouă zile la rând, dându-i o sută de lovituri în prima zi, dublându-le mereu până la cea de-a noua zi, inclusiv.

138. O pune pe ştoarfă să stea în patru labe, se urcă de-a călare pe ea, cu faţa întoarsă spre bucile ei şi strângând-o tare între coapse.

Acolo, o bate peste cur şi pizdă de-a-ndoaselea şi, cum pentru această faptă se slujeşte de un gârbăcel, nu-i este deloc greu să-şi îndrepte loviturile spre interiorul vaginului, ceea ce şi face.

139. Vrea o femeie borţoasă; o pune să se aplece înapoi pe

un cilindru care îi susţine spatele. Capul, dincolo de cilindru, se lasă dindărăt pe un scaun şi este ţinut acolo, cu pletele revărsate; picioarele îi sunt cât mai depărtate cu putinţă, iar burta ei este nemaipomenit de întinsă; pizda i se cască grozav. Acolo şi spre burtă îşi îndreaptă el loviturile, iar după ce-a văzut sângele ţâşnind, se duce de partea cealaltă a cilindrului şi i se sloboade pe faţă.

> *N.B. Ciornele mele consemnează înfierile numai după deflorare şi, prin urmare, spun că ducele o adoptă aici pe Augustine*[380]*. Verifică dacă nu cumva e fals, iar dacă înfierea celor patru sultane nu s-a făcut încă de la început şi dacă, din momentul acela, n-am zis că ele dorm în camera celor care le-au adoptat.*

În seara aceea, ducele o repudiază pe Constance, care cade în cea mai mare dizgraţie; totuşi, este cruţată, din pricina sarcinii cu care fârtaţii au anumite planuri. Augustine devine nevasta ducelui şi nu mai îndeplineşte decât îndatoririle de soaţă pe sofa şi în toalete. Constance vine, în rang, chiar după bătrâne.

Douăzeci şi nouă decembrie, 140. Nu vrea decât fetişcane de cincisprezece ani şi le biciuieşte până la sânge cu ilice şi urzici; este foarte năzuros când îşi alege cururile.

141. Nu şfichiuieşte decât cu o vână de bou, până ce învineţeşte bucile; vede patru femei una după alta.

142. Nu loveşte decât cu nişte cnuturi şi nu se sloboade decât atunci când sângele ţâşneşte de peste tot.

143. Acelaşi bărbat, despre care Desgranges va vorbi pe douăzeci februarie[381], vrea femei borţoase; le loveşte cu un bici de surugiu, cu care sfâşie bucăţi mari de carne de pe buci, şi, din când în când, îşi lasă şfichiul să pice pe burtă.

În seara aceea, Rosette este biciuită, iar Curval îi ia fecioria fofoloancei. În aceeaşi zi, fârtaţii descoperă idila dintre Hercule şi Iulie: ea se lăsase futută. Când este certată, răspunde cu neruşinare[382]; este bătută îngrozitor cu biciul; apoi, cum este tare îndrăgită şi cum Hercule s-a purtat

întotdeauna foarte frumos, amândoi sunt iertaţi, iar fârtaţii se distrează pe seama întâmplării.

Treizeci decembrie. Aşază o lumânare la o anumită înălţime; curva are, pe degetul de la mijloc al mâinii sale drepte, legat un căpeţel de lumânare, care este foarte scurt, şi care-o s-o ardă dacă nu se grăbeşte. Ea trebuie să aprindă, cu acest căpeţel lumânarea ce atârnă, dar, cum aceasta este foarte sus, este nevoită să sară ca s-ajungă la ea, iar dezmăţatul, înarmat cu un bici din curele de piele, o loveşte cu toată puterea ca s-o facă să sară şi mai sus ori să aprindă mai repede. Dacă ea reuşeşte, nimic de zis; dacă nu, este biciuită din plin.

145. Îşi şfichiuieşte când nevasta, când fata, şi le duce la bordel ca să fie biciuite acolo sub ochii lui, dar nu este acelaşi despre care a fost deja vorba.

146. Loveşte o putoare cu vergile, de la ceafă până la pulpa picioarelor; ea este legată, iar el îi însângerează toată spinarea.

147. Nu loveşte cu biciul decât peste sfârcuri; vrea ca târfa să-i aibă foarte mari şi plăteşte de două ori mai mult atunci când are de-a face cu borţoase.

În seara aceea, fofoloancă lui Rosette este oferită; după ce Curval şi ducele au futut-o bine, ei o biciuiesc, împreună cu fârtaţii, peste pizdă. Este pusă în patru labe şi loviturile sunt îndreptate spre înăuntru cu un gârbăcel.

Treizeci şi unu decembrie. 148. Nu biciuieşte decât peste faţă, cu vergi; are nevoie de chipuri fermecătoare. Este acela despre care Desgranges va vorbi pe şapte februarie[383].

149. Loveşte cu vergile fără deosebire toate părţile trupului; nimic nu este cruţat, faţa, pizda şi ţâţele nici atât.

150. Le dă două sute de lovituri cu vână de bou, pe toată spinarea, unor băieţi între şaisprezece şi douăzeci de ani.

151. Se află într-o încăpere; patru târfe îl aţâţă şi-l biciuiesc. Când e încins bine, se aruncă asupra unei alte putori, rămasă-n pielea goală într-o cameră alăturată, şi se năpusteşte asupra ei cu lovituri puternice de vână de bou pe

tot corpul, până ce se sloboade; dar pentru ca salva să vină mai repede şi pentru ca pacienta să sufere mai puţin, nu-i lăsat decât atunci când e aproape gata să-şi lase lapţii. (Verifică de ce e una în plus[384].)

Champville e aplaudată, i se aduc aceleaşi cinstiri ca lui Duclos şi, în seara aceea, amândouă supează împreună cu prietenii. În aceeaşi seară, la orgii, Adélaïde, Aline, Augustine şi Zelmire sunt condamnate să fie lovite cu vergi pe tot corpul, mai puţin pe ţâţe, dar cum fârtaţii vor să se mai desfete cu ele încă cel puţin două luni, sunt foarte cruţate.

PARTEA A TREIA

Cele o sută cincizeci de pasiuni de-al treilea rang sau criminale,
alcătuind treizeci şi una de zile din ianuarie,
împlinite de istorisirea madamei Martaine,
la care am alăturat jurnalul
scandaloaselor întâmplări de la castel din timpul acestei luni[385]

Întâi ianuarie. 1. Bărbatului nu-i place s-o ia decât în cur şi nimeni nu mai ştie unde să-i găsească nişte pule destul de groase. Dar ea nu insistă, spune madama, asupra acestei pasiuni, fiind o meteahnă mult prea simplă şi prea cunoscută ascultătorilor ei.

2. Nu vrea să dezvirgineze decât copilite între trei şi şapte ani, în cur. Este bărbatul care i-a avut fecioria în felul acesta: avea numai patru ani. Cade la pat din pricina aceasta, maică-sa îl roagă pe acest om s-o ajute; şi ce dur a fost. Este acelaşi bărbat despre care a povestit Duclos pe 29 decembrie, în ultima istorisire; acelaşi de pe 2 decembrie, a lui Champville, şi acelaşi din pasiunea iadului. Are o sculă monstruoasă. Este un om nemaipomenit de bogat. Deflorează două fetiţe pe zi; una dimineaţa, în fofoloancă, aşa cum a povestit Champville pe 2 decembrie, şi una seara, în cur, iar toate acestea în afara celorlalte patimi ale sale[386]. Patru femei i-o ţineau pe Martaine atunci când i-a dat-o la buci. Salva lui ţine şase minute şi mugeşte atunci când se sloboade. Îi saltă fecioria curului cu pricepere şi cu simplitate, deşi ea nu are decât patru ani.

3. Maică-sa vinde fecioria frăţiorului madamei Martaine unui alt bărbat, care nu le-o pune-n cur decât la băieţi şi care-i vrea numai de şapte ani.

4. Ea are treisprezece ani, iar frate-său, cincisprezece; se duc la un bărbat care îl constrânge pe frate s-o fută pe soră şi care le-o dă la buci, când băiatului, când fetei, în timp ce ei se cordesc.

Ea[387] îşi laudă curul; i se spune să-l scoată la vedere; ea-l arată pe deasupra tribunei. Bărbatul despre care tocmai a povestit este acelaşi din istorisirea lui Duclos de pe douăzeci şi unu noiembrie, contele, şi din cea a lui Desgranges, de pe douăzeci şi şapte februarie[388].

5. Pune să fie futut în timp ce le-o trage la buci fratelui şi surorii; este acelaşi bărbat despre care va vorbi Desgranges pe douăzeci şi patru februarie[389].

În aceeaşi seară, ducele o dezvirginează în cur pe Hébé, care nu are decât doisprezece ani. Totul se petrece cu

nesfârşită chinuială; copila este ţinută de cele patru bătrâne, iar el este slujit de Duclos şi Champville; şi cum mâine este sărbătoare, ca să nu se strice nimic, curul lui Hébé, din chiar aceeaşi seară, este oferit, iar toţi cei patru fârtaţi se desfată cu ci. Este dusă de-acolo în nesimţire; a luat-o în găoază de şapte ori.

Martaine să nu spună că este astupată; *este fals*[390].

Doi ianuarie. 6. Pune patru putori să i se băşească-n gură, în timp ce el i-o trage în cur celei de-a cincea, apoi schimbă. Toate trag pârţuri şi toate o iau la buci; nu se sloboade decât în cel de-al cincelea cur.

7. Se distrează cu trei băieţandri; le-o dă la găoază şi-i pune să se cace pe el, apoi îi schimbă şi i-o freacă aceluia care stă degeaba.

8. O fute pe soră în găoază, în timp ce-l pune pe frate să i se cace-n gură, apoi îi schimbă şi, atât într-o desfătare, cât şi în cealaltă, i se dă la buci.

9. Nu şi-o înfige decât în cloacele unor fetiţe de cincisprezece ani, dar numai după ce, înainte, le-a biciuit cu toată puterea.

10. Chinuieşte şi înţeapă bucile şi găoaza vreme de-o oră, apoi o bagă-n cur în timp ce este şfichiuit din plin.

În ziua aceea, se celebrează sărbătoarea celei de-a noua săptămâni. Hercule o ia de nevastă pe Hébé şi i-o trage la fofoloancă. Curval şi ducele le-o dau la buci, pe rând, mirelui şi miresei.

Trei ianuarie. 11. Nu-şi vâră măciulia în niciun cur decât în timpul slujbei şi se lasă mare la sfârşit.

12. Şi-o bagă în găoază pe când calcă-n picioare un crucifix şi o pune pe târfă să facă la fel[391].

13. Bărbatul care şi-a făcut de cap cu Eugénie din istorisirea celei de-a unsprezecea zi a lui Duclos pune pe cineva să se cace, şterge curul plin de scârnă, are o pulă uriaşă şi i-o dă la buci, având o ostie pe vârful sculei[392].

14. Îl fute-n cur pe un băiat cu azima, se lasă cordit în găoază tot cu ostia. Pe ceafa băieţandrului căruia i-o trage la

buci se află o altă azimă, pe care se cacă un al treilea băiat. Se sloboade aşa, fără să-i schimbe, însă hulind îngrozitor.

15. I-o trage-n găoază preotului pe când ţine slujba şi, când acesta a sfinţit ostia, futăul se retrage pentru o clipă; popa îşi înfige azima-n cloacă şi se lasă înfundat cu ea înăuntru.

Seara, Curval îi ia, cu o azimă, fecioria curului tânărului şi încântătorului Zélamir. Iar Antinoüs i-o trage preşedintelui cu o altă ostie; futând, preşedintele înfundă o a treia, cu limba, în creţul lui Fanchon.

Patru ianuarie. 16. Nu-i place s-o dea la buci decât unor hoaşte bătrâne tare, în timp ce este biciuit.

17. Nu fute-n cur decât moşnegi şi numai când este şi el cordit.

18. Are o idilă în toată regula cu fiu-său.

19. Nu vrea să şi-o vâre decât în găoaze de monştri[393] ori de negri ori de pocitanii.

20. Ca să contopească incestul, adulterul, sodomia şi sacrilegiul[394], îşi fute fata măritată în cur cu o azimă.

În seara aceea, curul lui Zélamir este oferit celor patru prieteni.

Cinci ianuarie. 21. Pune să fie futut şi biciuit rând pe rând de doi bărbaţi, în timp ce i-o dă la buci unui băieţandru, iar un moşneag îi screme-n gură un scrânjel pe care îl mănâncă.

22. Doi bărbaţi îl cordesc rând pe rând, unul în gură, celălalt în cur; totul trebuie să dureze trei ore, după ceas. Înghite sămânţa celui care i-o dă la cioc.

23. Se lasă călărit de zece bărbaţi, la un rând; face faţă până la douăzeci şi patru de rânduri într-o singură zi, fără să-şi lase lapţii.

24. Îşi duce la bordel, ca să fie fututе-n cur, nevasta, fiica şi sora şi le priveşte când şi-o iau.

25. Foloseşte opt bărbaţi, toţi strânşi în jurul lui: unul în gură, altul în cur, al treilea la subsuoara dreaptă, al patrulea la cea stângă; la al cincelea şi-al şaselea le freacă pula cu câte-o mână; cel de-al şaptelea îi stă între coapse, iar al optulea îşi face laba pe faţa lui.

În seara aceea, ducele o dezvirginează pe Michette în cur şi îi provoacă nişte dureri îngrozitoare.

Şase ianuarie. 26. Pune ca un moşneag s-o ia la buci în faţa lui; pula este scoasă de mai multe ori din găoaza ghiujului şi vârâtă în gura privitorului, care o suge; apoi, îl suge pe bătrân, îi dă limbi, i-o trage-n cur, în timp ce acela care îl cordise pe moşneag i-o bagă şi lui în creţ şi este biciuit de guvernanta dezmăţatului.

27. O strânge tare de gât pe-o fetişcană de cincisprezece ani tocmai când i-o înfige-n cloacă, ca s-o facă să strângă din buci; în tot acest timp, este biciuit cu o vână de bou.

28. Porunceşte să i se vâre în cur nişte băşici mari de mercur amestecate cu argint-viu[395]. Aceste băşici urcă şi coboară şi, în timpul nemăsuratei desfătări pe care i-o provoacă, suge pule, înghite sămânţă, pune nişte putori să se cace, se-mbuibă cu scârna. Petrece două ceasuri în acest extaz.

29. Vrea ca tatăl să i-o dea la buci, în timp ce el îi sodomizează pe băiatul şi fata acestui om.

Seara, curul lui Michette este oferit. Durcet o ia pe madama Martaine să doarmă la el în cameră, după pilda ducelui care-o are pe Duclos şi a lui Curval care-o are pe Fanchon; putoarea dobândeşte asupra lui aceeaşi putere deşănţată ca a lui Duclos asupra ducelui.

Şapte ianuarie. 30. El fute un curcan al cărui cap este băgat între coapsele unei curviştine întinse pe burtă, astfel încât să pară că i-o trage tartei. Răstimp, cineva i-o dă la buci şi, în clipa în care îşi lasă lapţii, ştoarfa taie gâtlejul curcanului[396].

31. Fute o capră pe la spate[397], în timp ce este lovit cu biciul. Îi face acestei capre un copil căruia, la rândul lui, i-o dă la buci, deşi odrasla e un monstru[398].

32. Şi-o vâră-n cloaca unor ţapi.

33. Vrea să vadă cum se udă o femeie, linsă fiind de-un câine[399]; şi omoară javra cu un foc de pistolet pe burta putorii, fără să o rănească.

34. Şi-o înfundă într-o lebădă[400], după ce-i bagă în cloacă o

azimă, şi strânge chiar el animalul de gât când se sloboadă.

În aceeaşi seară, episcopul i-o dă la buci lui Cupidon pentru prima oară.

Opt ianuarie. 35. Se bagă într-un coş dinainte pregătit, care n-are deschizătură decât într-un loc, unde-şi aşază gaura curului frecat cu sămânţă de iapă, al cărei corp este reprezentat de coşul acoperit cu pielea unui asemenea animal. Un cal viu, dresat anume, i-o trage în găoază şi, în tot acest timp, în coş[401], el fute o frumoasă căţea albă.

36. Cordeşte o vacă, o lasă grea şi i-o pune monstrului[402].

37. Într-un coş, de asemenea pregătit dinainte, bagă o femeie în care înfundă mădularul unui taur; se distrează de-aşa spectacol.

38. Are un şarpe domesticit care-i alunecă în găoază şi îl sodomizează[403], pe când el i-o trage în cloacă unui motan aflat într-un coş care, legat bine, nu-i poate face niciun rău.

39. I-o pune unei măgăriţe, pe când se lasă futut în cur de un măgar în nişte maşinării pregătite dinainte pe care le voi descrie amănunţit.

Seara, curul lui Cupidon este oferit.

Nouă ianuarie. 40. L-o trage în nări unei capre care, între timp, îi linge coaiele cu limba; în toată această vreme, este chinuit şi i se dau limbi în cur, rând pe rând.

41. I-o pune în cloacă unei oi, în timp ce un câine îi linge gaura curului.

42. Şi-o bagă într-un câine, căruia i se taie căpăţâna atunci când el se sloboade.

43. O obligă pe-o putoare să frece mădularul unui măgar chiar în faţa lui şi, cât durează spectacolul, pune să fie futut.

44. I-o trage-n cur unei maimuţe; animalul este închis într-un coş: în tot acest timp, cineva îl necăjeşte[404], ca să strângă şi mai tare din cloacă.

În seara aceea, este celebrată sărbătoarea celei de-a zecea săptămâni prin însoţirea lui Sparge-buci cu Michette care se şi înfăptuieşte, făcându-i mult rău copilei.

Zece *ianuarie*. Madama îi înştiinţează că o să schimbe pasiunea şi că biciul, care era mai sus, în istorisirea lui Champville, pe primul loc, n-o să mai fie decât un accesoriu.

45. Are trebuinţă de fete vinovate de anumite fărădelegi. Vine să le sperie, să le spună c-or să fie prinse, dar c-o să se ocupe el de tot, numai dacă binevoiesc să se supună unei biciuiri cumplite; şi-n spaima de care sunt cuprinse, ele se lasă lovite până la sânge.

46. Pune să i se caute o femeie care să aibă un păr frumos, sub singurul motiv că vrea să-l privească; dar i-l taie mişeleşte şi-şi lasă lapţii văzând-o cum plânge din pricina nenorocirii, de care el râde cu poftă[405].

47. Cu mult fast, ea intră într-o încăpere întunecată. Nu vede pe nimeni, dar aude o discuţie care-o priveşte, pe care o s-o descriu în amănunt, şi care este-n stare s-o facă să moară de spaimă. La sfârşit, primeşte un potop de palme şi pumni, fără să ştie de unde vine; aude strigătele unei sloboziri şi este lăsată să plece.

48. Ea pătrunde într-un soi de mormânt aflat sub pământ, care nu este luminat decât de nişte lămpi; vede toată grozăvia. Este lăsată, preţ de-o clipă, să se uite, apoi totul se stinge, se-aude un zgomot oribil de strigăte şi de lanţuri; ea leşină. Dacă nu-şi pierde simţirea, până când o s-ajungă aşa, pricina spaimei este mărită prin câteva noi episoade. De îndată ce-a căzut în nesimţire, un bărbat năvăleşte asupra ei şi i-o trage-n găoază; apoi, o lasă şi este salvată de nişte valeţi. El are nevoie de nişte fete foarte tinere şi foarte nepricepute.

49. Ea intră într-un loc asemănător, dar pe care O să-l deosebeşti mai mult în amănunte. Este băgată goală într-un coşciug, capacul e bătut în cuie, iar bărbatul se sloboade la zgomotul ciocăniturilor[406].

În seara aceea, lui Zelmire i s-a poruncit dinadins să lipsească de la istorisiri. Este coborâtă în cavoul despre care a fost vorba şi care a fost pregătit pe potriva celor ce tocmai au fost descrise. Cei patru fârtaţi se află acolo, în pielea goală şi înarmaţi până-n dinţi; ea leşină, iar între timp Curval îi ia fecioria curului. Preşedintele nutreşte pentru această copilă

aceleaşi sentimente de iubire amestecată cu o furie deşănţată, cum are şi ducele faţă de Augustine.

Unsprezece ianuarie. 50. Acelaşi bărbat, ducele de Florville despre care a vorbit Duclos, în a doua istorisire de pe douăzeci şi nouă noiembrie, dar şi din a cincea de pe douăzeci şi şase februarie, a madamei Desgranges[407], vrea să i se aşeze pe un pat înfăţat în satin negru un frumos leş al unei copile ce de-abia fusese omorâtă; îl frământă-n în toate felurile şi i-o trage-n cur.

51. Un altul vrea două stârvuri, unul de fată şi altul de băiat, şi îşi bagă pula în hoitul băieţandrului pupând bucile copilei şi vârându-şi limba în găoaza ei.

52. O primeşte pe târfă într-un cabinet plin de leşuri făcute din ceară, foarte bine măsluite[408]; toate sunt străpunse în diferite chipuri, îi spune putorii să aleagă şi c-o s-o omoare în felul în care a fost ucis stârvul ale cărui răni îi plac mai mult.

53. O leagă de un leş adevărat, gură la gură[409], şi-i biciuieşte în această poziţie tot spatele până la sânge.

În seara aceea, curul lui Zelmire este oferit, dar, înainte, a fost supusă judecăţii şi i s-a spus că, în timpul nopţii, va fi omorâtă. Ea crede totul şi, în schimb, după ce i-au pus-o bine la buci, se mulţumesc să-i dea, fiecare, câte o sută de lovituri de bici, iar Curval o ia să doarmă cu el, unde i-o trage din nou în găoază.

Doisprezece ianuarie. 54. Vrea o putoare care să fie la soroc. Ea vine în apropierea lui, dar el este aşezat lângă un soi de rezervor cu apă îngheţată, mai mare de douăsprezece picioare pătrate pe opt în adâncime; este ascuns, în aşa fel încât curva să nu-l vadă. Din chiar clipa-n care s-a apropiat de bărbat, el o împinge înăuntru, iar momentul prăvălirii sale este acela când el se sloboade; este scoasă de-acolo de-ndată, însă, cum ea e la soroc, tot este lovită foarte adesea de-o boală tare rea[410].

55. O coboară în pielea goală într-un puţ foarte adânc şi o ameninţă c-o să-l umple de pietre; ca s-o sperie, zvârle înăuntru câţiva bulgări de pământ şi se sloboade în puţ peste capul târfei.

56. Aduce acasă o femeie borţoasă şi o sperie prin ameninţări şi felul cum vorbeşte; o biciuieşte, o chinuieşte din nou ca s-o facă să lepede pruncul, fie în casa lui, fie de îndată ce s-a întors la ea acasă. Dacă ea naşte în casa lui, o plăteşte de două ori mai mult.

57. O zăvorăşte într-o temniţă întunecată, printre pisici, şobolani şi şoareci; o face să creadă c-o să rămână acolo pentru toată viaţa şi, în fiecare zi, se duce acolo ca să-şi frece pula în faţa uşii bătându-şi joc de ea.

58. Îi bagă-n cur mănunchiuri de artificii, ale căror scântei îi zbârcesc bucile când cad pe ele.

În seara aceea, Curval o înfăţişează tuturor pe Zelmire ca fiindu-i soaţă şi-o ia de nevastă în faţa lor. Episcopul îi căsătoreşte; o repudiază pe Julie, care cade în cea mai mare dizgraţie, dar al cărei libertinaj tot o mai susţine şi pe care episcopul o oblăduieşte puţin, până când va recunoaşte că este întru totul pentru ea, aşa cum vom vedea.

În aceeaşi seară, toţi îşi dau seama, mai mult ca niciodată, de ura înverşunată pe care i-o poartă Durcet lui Adélaïde; o chinuieşte, o silniceşte[411], ea se mâhneşte; iar preşedintele, tatăl ei, nu-i ţine deloc partea.

Treisprezece ianuarie. 59. Leagă o târfă pe o cruce a Sfântului Andrei agăţată-n aer şi o biciuieşte cu toată puterea pe toată spinarea. După aceasta, o dezleagă şi o aruncă pe-o fereastră, dar ea cade pe nişte saltele anume pregătite; el se sloboade când o aude prăvălindu-se. Descrie mai pe larg scena pe care o face el pentru a justifica[412] aceasta.

60. O pune să înghită un leac care-o face să vadă o încăpere plină de lucruri oribile. Ea zăreşte un ghiol ale cărui ape o cuprind şi se suie pe un scaun ca să se ferească de ele. *I* se spune că nu poate face nimic altceva decât să-noate; ea se-aruncă, dar pică pe burtă pe o pernă şi-şi face adesea mult rău. Este clipa salvei libertinului nostru, a cărui plăcere, înainte, a fost aceea de a-i mozoli din plin curul.

61. O ţine agăţată cu o roată de scripete în înaltul unui turn; frânghia, ce trece prin dreptul ferestrei de deasupra, îi este la îndemână; el şi-o freacă, zguduie funia şi ameninţă c-o s-o taie când o să se sloboade, în tot acest timp, putoarea e

biciuită şi, înainte, el a pus-o să se cace.

62. E legată cu patru funii de cele patru membre. Astfel agăţată în cea mai crudă poziţie, sub ea se cască o trapă care-i dezvăluie nişte cărbuni aprinşi: dacă frânghiile se rup, se prăvăleşte înăuntru. Sunt zgâlţâite, iar dezmăţatul taie una când se lasă mare. Uneori, o pune pe curvă în aceeaşi atitudine, îi aşază o greutate pe şale şi trage de cele patru funii, astfel încât ei să-i crape, ca să zicem aşa, stomacul şi să-şi rupă şalele. Târfa rămâne în felul acesta până la salvă.

63. O leagă de-un scăunel; la un picior deasupra capului ei, se află un pumnal nemaipomenit de tăios, agăţat de-un fir de păr; dacă firul se rupe, pumnalul, foarte ascuţit, îi intră-n ţeastă[413]. Bărbatul îşi face laba în faţa ei şi se desfată cu zbuciumările pe care spaima le smulge victimei sale. După un ceas, o eliberează şi-i însângerează bucile cu vârful aceluiaşi pumnal, ca să-i arate că taie bine; se sloboade pe curul plin de sânge.

În seara aceea, episcopul o dezvirgineză-n cur pe Colombe şi o biciuieşte până la sânge după ce s-a slobozit, pentru că nu poate îndura ca o fată să-l facă să-şi lase lapţii.

Paisprezece ianuarie. 64. I-o trage-n cur unei june începătoare care nu ştie nimic şi, slobozindu-se, trage două focuri de pistolet înspre urechile ei, care-i ard părul.

65. O pune să se aşeze pe un fotoliu cu arcuri; cu greutatea ei, pune în mişcare toate arcurile ce sunt legate de nişte cercuri de fier care o ţintuiesc; declanşându-se, alte arcuri îndreaptă spre trupul ei douăzeci de pumnale. Bărbatul şi-o freacă, spunându-i că, dacă mişcă fie şi câtuşi de puţin fotoliul, o să fie străpunsă şi, slobozindu-se, îşi azvârle sămânţa pe ea.

66. Pusă pe-un cântar, ea cade într-o cămăruţă tapisată-n negru şi mobilată cu un scăunel pentru rugăciune, un coşciug şi tigve de mort. Putoarea vede şase spectre înarmate cu măciuci, spade, pistolete, săbii, pumnale şi lăncii, iar fiecare este gata să o străpungă într-un loc diferit. Ea se clatină, o cuprinde frica; bărbatul intră, o înhaţă şi-o biciuieşte pe tot corpul cu putere, apoi se sloboade trăgându-i-o în cur. Dacă ea leşină atunci când intră el, ceea ce se întâmplă adesea, o

readuce în simţiri cu lovituri de vergi.

67. Ea intră în camera dintr-un turn; aici vede, în mijloc, o grămadă mare de cărbuni încinşi; pe o masă, otravă şi un pumnal. *I* se cere să aleagă între cele trei feluri de moarte. De obicei, ea alege otrava: este un opiu pregătit anume, care o face s-adoarmă adânc, în timp ce libertinul i-o dă la buci. Este acelaşi bărbat despre care a vorbit Duclos pe douăzeci şi şapte şi despre care Desgranges va istorisi pe şase februarie[414].

68. Acelaşi bărbat despre care va povesti Desgranges pe şaisprezece februarie[415] îndeplineşte toate ceremoniile ca să taie capul curvei; atunci când o să se-abată lovitura, un cordon o trage repede înapoi pe fată, lovitura cade pe butuc, iar sabia se-mplântă în el de trei degete. Dacă centura n-o trage la timp pe târfă, ea moare. El se sloboade când dă lovitura. Dar, mai înainte, i-a tras-o în găoază, ţinând-o cu gâtul pe butuc.

Seara, curul lui Colombe este oferit; o ameninţă şi se prefac că vor să-i taie gâtul.

Cincisprezece ianuarie. 69. O spânzură de-a dreptul pe curvă; ea-şi sprijină picioarele pe-un taburet de care este legată o funie; el se află în faţă, aşezat pe-un fotoliu, unde se lasă frecat de fiica acestei femei. Slobozindu-se, el trage de frânghie; putoarea, nemaifiind susţinută de nimic, rămâne agăţată; el iese, vin nişte valeţi, o dezleagă pe târfă şi, luându-i nişte sânge, ea-şi vine în fire, dar tot ajutorul îi este dat fără ştirea fetei. El se duce să se culce cu fiica şi o sodomizează toată noaptea, spunându-i că i-a spânzurat mama; el nu vrea ca ea să afle că maică-sa şi-a revenit. (Spune că Desgranges o să vorbească despre toate acestea[416].)

70. O trage pe ştoarfă de urechi şi o plimbă aşa, goală puşcă, prin mijlocul încăperii; atunci îşi lasă şi lapţii.

71. O pişcă rău de tot pe curviştină pe tot corpul, mai puţin de ţâţe; o înnegreşte toată.

72. O pişcă de ţâţe, le stâlceşte şi le frământă până ce i le învineţeşte pe de-a-ntregul.

73. Cu vârful unei undrele, îi desenează cifre şi litere pe piept, dar igliţa e-nveninată, ţâţele i se umflă, iar ea suferă

mult.

74. Îi înfige o mie sau două mii de acuşoare[417] în ţâţe şi se sloboade numai atunci când tot pieptul îi este acoperit de ele.

În ziua aceea, o prind pe Julie, tot mai dezmăţată, aţâţându-se cu Champville. Episcopul o oblăduieşte încă şi mai mult de-atunci şi-o primeşte în camera lui, aşa cum ducele o are pe Duclos, Durcet, pe Martaine, iar Curval, pe Fanchon. Ea mărturiseşte că, de când fusese repudiată, cum fusese silită să doarmă în grajdul vitelor, Champville o adusese în odaia sa şi se culca cu ea.

Şaisprezece ianuarie. 75. Împlântă nişte ace mari, îndeobşte pe tot trupul curvei, inclusiv pe ţâţe; ţâşneşte doar când ea i-acoperită pe de-a-ntregul. (Spune că Desgranges va vorbi despre pasiunea aceasta; ea este cea care-o explică, în a patra istorisire de pe douăzeci şi şapte februarie[418].)

76. O umflă cu băutură, apoi îi coase pizda şi curul; o lasă aşa, până ce-o vede că leşină din pricina nevoii de-a se pişa ori de-a se căca fără să-i poată da de capăt sau până când alunecarea şi greutatea nevoilor rup firele.

77. Sunt patru într-o încăpere şi-şi trec de la unul la altul[419] putoarea ţinând-o doar în şuturi şi pumni, până ce ea cade. Toţi patru îşi fac laba unul altuia şi se slobod când ea-i la pământ.

78. *I* se ia şi i se dă aer după bunul plac într-o maşinărie pneumatică[420].

Întru sărbătorirea celei de-a unsprezecea săptămâni, se celebrează, în ziua aceea, căsătoria dintre Colombe şi Antinoüs care se şi consumă. Ducele, care o fute peste măsură pe Augustine în pizdă, a fost cuprins, în acea noapte, de-o deşănţată furie împotriva ei: i-a poruncit lui Duclos s-o ţină şi i-a tras trei sute de lovituri de bici, de la jumătatea spinării până la pulpa picioarelor, iar apoi i-a dat-o la buci lui Duclos mozolind curul şfichiuit al Augustinei. Mai târziu, face numai nebunii pentru Augustine, vrea ca ea să-i stea alături la dineu, să nu mănânce decât din gura lui şi mii de alte nestatornicii libertine care zugrăvesc caracterul acestor dezmăţaţi.

Şaptesprezece ianuarie. *79*. Leagă o curviştină pe o masă, cu burta-n jos, şi mănâncă o omletă fierbinte de pe bucile ei[421], înţepând tare bucăţile cu o furculiţă foarte ascuţită.

80. Îi ţine capul pe un reşou cu cărbuni încinşi până ce ea cade-n nesimţire şi în starea aceasta i-o trage-n găoază.

81. Îi scorojeşte uşor şi încetul cu încetul pielea ţâţelor şi-a bucilor cu nişte chibrituri cu pucioasă.

82. Îi stinge, în număr mare şi de mai multe ori la rând, lumânări în pizdă, cur şi pe ţâţe.

83. Îi arde, cu un chibrit, genele, ceea ce o împiedică să se odihnească în vreun fel în timpul nopţii ori măcar să închidă ochii ca să doarmă[422].

În seara aceea, ducele îi ia fecioria lui Giton căruia i se face rău, pentru că ducele este enorm, fute fără pic de milă, iar copilandrul n-are decât doisprezece ani.

Optsprezece ianuarie. 84. O sileşte, cu pistoletul îndreptat spre piept, să mestece şi să înghită un cărbune aprins, iar apoi îi bagă cu seringa în pizdă nişte apă tare.

85. O pune să danseze oliveta[423] goală puşcă, în preajma a patru stâlpi anume pregătiţi; dar singura cărare pe care-o poate urma cu picioarele goale, în jurul acestor patru stâlpi, este presărată cu fiare vechi ascuţite, vârfuri de cuie şi bucăţi de sticlă, iar lângă fiecare parmac se află un bărbat, cu un mănunchi de vergi în mână, ce-o plesneşte fie pe dinainte, fie pe dinapoi, potrivit părţii pe care-o arată de fiecare dată când trece pe lângă acest bărbat. Ea este obligată să alerge aşa un anumit număr de ture, după cum este mai mult sau mai puţin tânără şi frumoasă, cele mai frumoase fiind şi cele mai silnicite.

86. O loveşte tare cu pumnii în nas, până ce ea sângerează, şi nu se opreşte, deşi faţa ei e toată-nsângerată; el se sloboade şi-şi amestecă sămânţa cu sângele pe care-l pierde ea.

87. O ciupeşte de carne şi, mai ales, de buci, fofoloancă şi ţâţe cu nişte cleşti de fier încinşi. (Spune că Desgranges va vorbi despre aceasta[424].)

88. Îi aşază pe trupul gol diferite grămăjoare de praf de puşcă, mai ales în locurile cele mai sensibile, şi le dă foc.

Seara, curul lui Giton este oferit, iar după ceremonie, Curval, ducele şi episcopul, care l-au futut, îl biciuiesc.

Nouăsprezece ianuarie. 89. Îi bagă în pizdă un cilindru cu praf de puşcă, neacoperit de nimic; îi dă foc şi se lasă mare atunci când vede flacăra. Mai înainte, i-a pupat curul.

90. O îmbibă, din cap până-n picioare, cu spirt[425]; îi dă foc şi se distrează până ce se sloboade văzând-o astfel pe biata fată toată în flăcări. Se mai dedă de două sau de trei ori la aceeaşi faptă.

91. Îi face o spălătură în cur cu ulei încins.

92. Îi înfige în găoază un fier încins şi la fel şi-n pizdă, după ce-a biciuit-o zdravăn mai înainte.

93. Vrea să calce în picioare o femeie borţoasă, până ce ea leapădă. Mai înainte, o biciuieşte.

În aceeaşi seară, Curval o dezvirginează pe Sophie în cur, dar înainte, ea este biciuită până la sânge cu câte o sută de lovituri date de fiecare fârtat. De îndată ce şi-a lăsat malahia în găoaza ei, Curval oferă cinci sute de ludovici societăţii ca s-o coboare în aceeaşi seară în temniţă şi să se desfete cu ea după bunul lui plac; este refuzat. I-o dă din nou la buci şi, ieşind din creţul ei după această a doua salvă, îi dă un şut în cur care s-o azvârle pe nişte saltele aflate la cincisprezece picioare de-acolo. Încă din seara aceea, o să se răzbune pe Zelmire, pe care o podideşte cu lovituri puternice de bici.

Douăzeci ianuarie. 94. Pare s-o mângâie pe târfa care-i freacă pula, ea e total încrezătoare; dar, în clipa când îi ţâşneşte salva, o ia de cap şi o dă tare de-un perete. Lovitura este atât de neaşteptată şi aşa de violentă, că, de obicei, ea cade-n nesimţire.

95. Sunt patru libertini care s-au adunat[426]; ei judecă o putoare şi-o condamnă după toate regulile: sentinţa are[427] o sută de lovituri de baston, aplicate câte douăzeci şi cinci de fiecare prieten şi împărţite de primul de la ceafă până la începutul şalelor, de-al doilea de la scoborâşul şalelor până la pulpa picioarelor, de-al treilea de la gât până la buric, inclusiv pe ţâţe, de-al patrulea de la partea de jos a pântecelor până la

tălpi.

96. O înţeapă cu un ac în fiecare ochi, în fiecare sfârc şi-n lindic.

97. Îi picură ceară de Spania[428] pe buci, pe pizdă şi pe piept.

98. Îi ia sânge din braţ şi nu opreşte sângerarea decât atunci când ea leşină[429].

Curval propune să i se ia sânge lui Constance din pricină că e grea: ceea ce se şi înfăptuieşte până ce cade în nesimţire; Durcet e cel care face totul. În seara aceea, curul lui Sophie e oferit, iar ducele e de părere să fie şi ea sângerată, că lucrul acesta nu-i poate dăuna, ba dimpotrivă, şi să se facă un caltaboş din sângele ei pentru dejun. Zis şi făcut, Curval e-acela care-i ia sânge; răstimp, Duclos îi freacă ştoiul, iar el nu vrea s-o înţepe pe Sophie decât atunci când o să i se scurgă malahia; gaura e mare, dar până la urmă izbândeşte. Cu toate acestea, Sophie i-a plăcut episcopului, care o adoptă ca nevastă şi-o repudiază pe Aline, ce pică în cea mai mare dizgraţie.

Douăzeci şi unu ianuarie. 99. Îi ia sânge din amândouă braţele şi vrea ca ea să stea-n picioare când se scurge sângele; din când în când, el opreşte sângerarea ca s-o biciuiască; apoi, deschide din nou rănile şi toate acestea, până la leşin. El nu se sloboade decât atunci când ea se prăvăleşte; înainte, o pune să se cace.

100. Îi ia sânge de la cele patru membre şi de la jugulară şi-şi freacă pula văzând cum ţâşnesc cele patru fântâni însângerate.

101. Îi scarifică[430] uşor carnea şi mai ales bucile, dar nu şi ţâţele.

102. O scarifică tare de tot şi mai ales pe piept aproape de sfârcuri, iar atunci când ajunge la buci, aproape de gaura curului; apoi, îi închide rănile cu un fier înroşit.

103. E legat în patru labe ca o fiară sălbatică; o piele de tigru[431] îl acoperă. În starea aceasta, este aţâţat, scos din fire, biciuit, bătut, i se freacă găoaza. În faţa lui, se află o putoare tinerică şi grasă peste poate, goală, cu picioarele legate de podea şi cu gâtul de tavan, în aşa fel încât nu poate să mişte. De îndată ce dezmăţatul e încins bine, i se dă drumul, iar el s-

azvârle ca o fiară turbată asupra târfei şi o muşcă de peste tot, dar mai cu seamă de lindic şi de sfârcuri care, de obicei, îi rămân între dinţi. Urlă şi zbiară ca o dihanie şi se sloboade răcnind. Trebuie ca ştoarfa să se cace; o să-i mănânce de pe jos scrânjelul.

În aceeaşi seară, episcopul ia fecioria lui Narcisse; el este oferit în chiar seara aceea, ca să nu strice sărbătoarea din douăzeci şi trei. Înainte de a i-o trage la găoază, ducele îl pune să i se cace în gură şi să lase acolo sămânţa celor care i-o luaseră înainte. După ce i-a dat-o la buci, îi dă şi câteva biciuşti.

Douăzeci şi doi ianuarie. 104. Îi smulge dinţii şi-i scrijeleşte gingiile cu nişte ace. Uneori, i le şi arde.

105. Îi rupe un deget de la mână, uneori mai multe.

106. Îi striveşte cu putere unul dintre picioare cu o lovitură de ciocan.

107. Îi scrânteşte o încheietură.

108. Îi dă o lovitură de ciocan peste dinţii din faţă, taman când se lasă mare. Înainte, plăcerea lui e de-ai suge mult gura.

În seara aceea, ducele o dezvirginează pe Rosette în cur şi, în clipa-n care vâjgălăul îi intră-n găoază, Curval îi smulge un dinte copiliţei, pentru ca ea să încerce în acelaşi timp două dureri îngrozitoare, în aceeaşi seară, ea este oferită ca să nu strice sărbătoarea de-a doua zi. Când Curval i s-a slobozit în găoază (şi n-a ajuns acolo decât ultimul), când a făcut aşa, cum ziceam, o aruncă pe copilă pe spate cu o palmă dată cu toată puterea.

Douăzeci şi trei ianuarie, din pricina sărbătorii, nu sunt istorisite decât patru patimi.

109. Îi scrânteşte un picior.

110. Îi rupe o mână pe când i-o trage-n creţ.

111. Îi sfărâmă un os de la picioare, cu o lovitură de drug de fier, şi-apoi i-o dă la buci.

112. O leagă de-o scară dublă, cu mâinile prinse într-un chip ciudat. O frânghie ţine scara; se trage de funie, scara

cade. Ea-şi rupe când un membru, când un altul.

În ziua aceea, se înfăptuieşte nunta dintre Tare-n-pulă şi Rosette întru sărbătorirea celei de-a douăsprezecea săptămâni. În aceeaşi seară, i se ia sânge lui Rosette când este futută şi lui Aline care e corditä de către Hercule; amândouă sunt supuse în aşa fel sângerării, încât sângele să ţâşnească pe coapsele şi mătărângile libertinilor noştri, care-şi fac laba văzând acest spectacol şi-şi lasă malahia când cele două cad în nesimţire.

Douăzeci şi patru ianuarie. 113. Îi taie o ureche[432]. (Fii atent să arăţi peste tot ce fac aceşti oameni înainte.)

114. Îi despică buzele şi nările.

115. Îi străpunge limba cu un fier încins, după ce i-a supt-o şi i-a muşcat-o.

116. Îi smulge mai multe unghii de la degete, de la mâini sau de la picioare.

117. Îi taie vârful unui deget.

Şi pentru că povestitoarea, întrebată, a spus că o asemenea mutilare oblojită pe loc n-are nicio urmare supărătoare, Durcet îi taie Adélaïdei, încă din aceeaşi seară, vârful degetului mic, împotriva căreia batjocura-i plină de dezmăţ izbucneşte din ce în ce mai mult. Din pricina aceasta, el se sloboade cu nemaipomenită înflăcărare. Curval ia fecioria curului Augustinei, deşi e nevasta ducelui. Supliciu pe care ea-l îndură. Turbarea lui Curval împotriva ei, mai apoi; unelteşte cu ducele ca s-o coboare în temniţă încă din aceeaşi seară şi-i spun lui Durcet că, dacă binevoiesc să le îngăduie această faptă, îi vor îngădui şi ei lui Durcet să o trimită pe Adélaïde acolo şi încă imediat; însă episcopul ţine o cuvântare şi reuşeşte să-i mai zăbovească, întru chiar folosul desfătării lor. Prin urmare, Curval şi ducele se mulţumesc s-o biciuiască straşnic pe Augustine, fiecare ţinând-o pentru celălalt.

Douăzeci şi cinci ianuarie. 118. Îi împroaşcă în gură cincisprezece sau douăzeci de picături de plumb topit încă fierbinte şi-i arde gingiile cu apă tare.

119. După ce-a pus-o să-i şteargă curul plin de căcat cu

limba, taie o bucată din ea, apoi i-o trage la buci când mutilarea s-a făcut.

120. Are o maşinărie din fier rotundă care intră în cărnuri şi taie, maşinărie care, atunci când este dată înapoi, desprinde un rotocol de carne la fel de-adânc pe cât a fost lăsată să intre-n ea, iar unealta scobeşte întruna dacă nu este trasă înapoi.

121. Îl scopeşte pe-un băiat între zece şi cincisprezece ani[433].

122. Strânge şi sfâşie cu nişte cleşti sfârcurile şi le taie cu foarfecele.

În aceeaşi seară, curul Augustinei este oferit. Curval, dându-i-o la buci, poftise să pupe ţâţele Constancei şi, slobozindu-se, i-a tăiat cu dinţii un sfârc; însă, cum este de îndată oblojită, fârtaţii sunt încredinţaţi că lucrul acesta n-o să aducă nicio vătămare rodului pântecelui ei. Curval le spune confraţilor, care glumesc pe seama turbării sale împotriva acestei creaturi, că nu este stăpân pe sentimentele de furie pe care ea i le inspiră. Atunci când, la rândul lui, ducele i-o trage-n găoază Augustinei, înverşunarea lui împotriva frumoasei copile iese la iveală cu neasemuită năvălnicie: dacă ceilalţi n-ar fi stat cu ochii pe el, ar fi rănit-o fie la sân, fie strângând-o de gât cu toată puterea, pe când se lăsa mare. Îi cere încă o dată adunării să fie stăpânul codanei, dar i se atrage atenţia că trebuie să aştepte istorisirile lui Desgranges. Frate-său îl roagă să mai aibă răbdare, până ce îi dă el însuşi pildă cu Aline; ceea ce vrea să înfăptuiască înainte de vreme ar strica toată ordinea rânduielilor. Totuşi, cum nu mai poate, cum are neapărată trebuinţă s-o supună pe-această frumoasă fată la o caznă, i se îngăduie să-i facă o rană uşoară la braţ: ceea ce şi-i face, în carnea de la antebraţul stâng, de-acolo îi suge sângele, se sloboade, iar rana este legată, în aşa fel încât, după patru zile, nici nu se mai vede.

Douăzeci şi şase ianuarie. 123. Sparge o butelcuţă uşoară meşteşugită din sticlă albă pe faţa putorii, care-i legată şi nu se poate apăra; înainte, i-a supt mult gura şi limba.

124. Îi priponeşte ambele picioare, îi leagă o mână la spate, îi pune în cealaltă un bastonaş ca să se apere, apoi se

năpusteşte asupra ei lovind-o din plin cu sabia, o răneşte de mai multe ori şi-şi sloboade malahia pe rănile ei.

125. O întinde pe-o cruce a Sfântului Andrei, se preface că vrea s-o spargă, o loveşte la trei membre fără să i le scrântească şi-i rupe neîndoielnic fie un braţ, fie un picior[434].

126. O pune să stea într-o parte şi sloboade un foc de pistolet încărcat cu plumb care-i zgârie amândouă ţâţele; încearcă s-o lase fără un sfârc.

127. O pune în patru labe la douăzeci de paşi de el şi-i trage un glonte în buci.

În aceeaşi seară, episcopul ia fecioria curului lui Fanny.

Douăzeci şi şapte ianuarie. 128. Acelaşi bărbat despre care Desgranges va vorbi pe douăzeci şi patru februarie[435] o face pe-o femeie borţoasă să lepede lovind-o cu biciul pe burtă; vrea s-o vadă cum pierde stârpitura chiar în faţa lui.

129. Îl jugăneşte cu totul pe-un băieţandru de vreo şaisprezece-şaptesprezece ani. Înainte, i-o trage-n găoază şi-l biciuieşte.

130. Vrea o fecioară; îi taie lindicul[436] cu un brici, apoi o deflorează cu un tub de fier încins pe care-l împlântă cu lovituri de ciocan.

131. O face să lepede la opt luni, cu ajutorul unei licori din pricina căreia femeia îşi pierde pe loc odorul mort. Alteori, provoacă naşterea prin gaura curului[437], dar plodul iese fără de viaţă, iar mama riscă să moară.

132. Îi taie un braţ.

În seara aceea, curul lui Fanny e oferit. Durcet o salvează de o caznă ce i se pregătea; o ia de nevastă, se lasă însurat de către episcop şi o repudiază pe Adélaïde care este supusă supliciului hărăzit lui Fanny, ce consta în zdrobirea unui deget. Ducele i-o trage-n cur pe când Durcet îi striveşte degetul.

Douăzeci şi opt ianuarie. 133. Îi taie cele două încheieturi şi cauterizează cu un fier încins.

134. Taie limba de la rădăcină[438] şi arde locul cu un fier înroşit.

135. Îi taie un picior[439], dar cel mai adesea pune să-i fie tăiat pe când i-o dă la buci.

136. Îi smulge toţi dinţii şi pune în loc un cui încins pe care îl implântă cu un ciocan; face toate acestea imediat după ce i-a dat muie putorii.

137. Îi scoate un ochi.

În seara aceea, Julie e biciuită straşnic şi este înţepată în fiecare deget cu un ac. Această faptă se petrece în timp ce episcopul i-o trage-n găoază, deşi o îndrăgeşte destul de mult.

Douăzeci şi nouă. 138. Îi stinge şi nimiceşte ambii ochi picurându-i ceară de Spania înăuntru.

139. Îi taie cu totul o ţâţă[440] şi arde locul cu un fier înroşit. Desgranges o să spună aici că acelaşi bărbat i-a tăiat sânul ce-i lipseşte şi că e încredinţată că-l mănâncă fript[441].

140. Îi taie ambele buci[442], după ce i-a tras-o în găoază şi-a biciuit-o. Se spune, de asemenea, că le mănâncă.

141. Îi taie de tot amândouă urechile.

142. Îi taie toate extremităţile, cele douăzeci de degete, lindicul, sfârcurile, vârful limbii.

În seara aceea, Aline, după ce-a fost biciuită grozav de cei patru fârtaţi şi futută-n cur de către episcop pentru ultima oară, este osândită să i se taie câte un deget de la fiecare membru de către fiecare prieten.

Treizeci ianuarie. 143. Îi sfâşie mai multe bucăţi de carne de pe tot trupul, le frige şi-o sileşte să le mănânce împreună cu el. Este acelaşi bărbat din istorisirile de pe opt şi şaptesprezece februarie ale lui Desgranges[443].

144. Îi taie unui băieţandru toate cele patru membre, i-o trage în găoază, îl hrăneşte bine şi-l lasă să trăiască aşa; or, cum mâinile şi picioarele nu i-au fost retezate prea aproape de trunchi, copilul o mai duce multă vreme. Îl fute-n cur mai bine de un an.

145. O leagă bine pe putoare de o mână şi-o lasă aşa fără să-i dea nimic de-mbucat; lângă ea, se află un ditamai cuţit, iar în faţa ei, o masă îmbelşugată: dacă vrea să mănânce, trebuie să-şi taie mâna, altfel o să moară. Mai înainte, i-a dat-

o la buci. O pândeşte printr-o ferestruică[444].

146. Le priponeşte pe fiică şi mamă împreună; pentru ca una dintre ele să trăiască şi s-o salveze şi pe cealaltă, trebuie să-şi taie mâna. El se distrează uitându-se cum se ceartă şi aşteptând să vadă care dintre ele două se va sacrifica pentru cealaltă.

Ea nu povesteşte decât patru istorisiri, căci, în seara aceea, se celebrează sărbătoarea celei de-a treisprezecea săptămâni, în care ducele îl ia, el fiind muierea, pe Hercule de bărbat şi, tot el fiind bărbatul, pe Zéphire de nevastă[445]. Tânărul creţar care, după cum ştim, are cel mai mândru cur dintre cei opt băieţi, este înfăţişat în straie de fată şi, astfel, e frumos ca Amor. Ceremonia este consacrată de către episcop şi se petrece în faţa tuturor. Băieţandrului nu i se ia fecioria decât în ziua aceea; ducele are parte de multă desfătare, dar şi de mult chin; îl umple pe copil de sânge. Hercule îl fute fără-ncetare cât durează fapta.

Treizeci şi unu ianuarie. 147. Îi scoate amândoi ochii şi-o lasă zăvorâtă într-o încăpere, spunându-i că are în faţă ceva de mâncare, că n-are decât să se ducă să caute. Dar, pentru aceasta, trebuie să treacă peste o placă de fier pe care ea n-o vede şi care e necontenit încinsă. Printr-o ferestruică, se distrează uitând-se la ce-o să facă ea: dacă se va arde sau dacă va prefera să moară de foame. Mai înainte, a biciuit-o tare de tot.

148. O supune caznei funiei[446], care constă în a-i lega membrele de nişte frânghii şi-a o ridica, trăgând de ele, sus de tot; o lasă să se prăvălească de la această înălţime: fiecare cădere îi scrânteşte şi rupe toate membrele, pentru că ea se petrece în aer şi fiindcă târfa nu-i ţinută de nimic altceva în afara funiilor.

149. Îi face în carne nişte răni adânci, iar în mijlocul lor azvârle smoală încinsă şi plumb topit.

150. O leagă în pielea goală şi neajutorată, tocmai după ce-a născut; îl leagă şi pe plod, care zbiară şi căruia nu-i poate sări în ajutor, în faţa ei. Aşa trebuie ea să-l vadă murind. După, o biciuieşte straşnic pe mamă numai pe pizdă, îndreptându-şi loviturile spre vagin. De obicei, el e tatăl

copilului.

151. O umflă cu apă; apoi, îi coase curul şi pizda, dar şi gura, şi-o lasă aşa până ce apa îi sparge maţele ori până moare din pricina aceasta. (Verifică de ce e una de prisos, iar dacă vreuna trebuie scoasă, atunci să fie aceasta din urmă pe care cred că am făcut-o deja[447].)

În aceeaşi seară, curul lui Zéphire este oferit, iar Adélaïde este osândită la o nemiloasă biciuire, după care or s-o ardă, cu un fier înroşit, foarte aproape de înăuntrul pizdei şi la subsuori, iar apoi or s-o prăjească puţin sub fiecare ţâţă. Ea îndură toate acestea ca o eroină şi rugându-se la Dumnezeu, ceea ce-i scoate şi mai mult din minţi pe călăii săi[448].

PARTEA A PATRA

Cele o sută cincizeci de pasiuni ucigaşe[449] *sau de-al patrulea rang,*
alcătuind douăzeci şi opt de zile din februarie,
împlinite de istorisirile madamei Desgranges,
la care am alăturat jurnalul exact al
scandaloaselor întâmplări de la castel din timpul acestei luni.

Arată mai întâi că, în luna aceasta, totul îşi schimbă înfăţişarea; că cele patru neveste sunt repudiate, că de Julie s-a îndurat totuşi episcopul care a luat-o la el ca slujnică, dar că Aline, Adélaïde şi Constance n-au nici casă, nici masă, mai puţin cea din urmă pe care Duclos, primind îngăduirea, a adăpostit-o în odaia ei, căci vor să-i cruţe rodul pântecelui. Dar în ceea ce le priveşte pe Adélaïde şi Aline, ele dorm în grajdul vitelor menite să ajungă în cratiţă. Sultanele Augustine, Zelmire, Fanny şi Sophie sunt cele care le înlocuiesc pe neveste în toate îndatoririle lor, mai precis: la toalete, la servitul dineului, pe divane şi, noaptea, în patul domnilor. Astfel încât, la vremea aceasta, iată cum sunt odăile domnilor în timpul nopţilor. În afara unui futău, cu care se desfată fiecare, cu rândul, ei au: ducele, pe Augustine, Zéphire şi Duclos în aşternuturi împreună cu futăul; el se culcă în mijlocul celor patru, iar Marie pe divan; la fel, Curval doarme între Adonis, Zelmire, un futău şi Fanchon; şi nimeni altcineva; Durcet se întinde între Hyacinthe, Fanny, un futău şi madama Martaine (verifică) şi, pe divan, Louison; episcopul se bagă între Céladon, Sophie, un futău şi Julie, iar pe divan, Thérèse. Ceea ce arată că micile perechi ale lui Zéphire şi Augustine, Adonis şi Zelmire, Hyacinthe şi Fanny, Céladon şi Sophie, care au fost, cu toţii, nuntiţi unul cu cealaltă, aparţin aceluiaşi stăpân. În seraiul fetelor, nu mai sunt decât patru codane, iar în cel al băieţilor, tot patru. Champville doarme la fete, iar Desgranges, la băieţi, Aline, în grajduri, cum am spus, iar Constance, în odaia lui Duclos, singură, din moment ce Duclos se culcă în fiecare noapte cu ducele. Dineul este întotdeauna servit de cele patru sultane care fac pe nevestele, iar supeul, de cele patru cadâne rămase; cafelele sunt aduse tot de un cvartet; însă cvartetele de la istorisiri, aflate în faţa fiecărei nişe cu oglinzi, nu mai sunt formate decât dintr-un băiat şi-o fată. La fiecare povestire, Aline şi Adélaïde sunt legate de stâlpii din salonul de istorisiri despre care am vorbit; sunt înlănţuite, cu bucile spre divane, şi, în apropierea lor, se află o măsuţă plină cu vergi, astfel încât sunt mereu gata să fie biciuite. Lui Constance i s-a îngăduit să stea printre povestitoare. Fiecare bătrână şade pe lângă perechea ei, iar Julie, goală, rătăceşte de la o sofa la alta, ca să

primească poruncile şi să le îndeplinească pe loc. În rest, ca întotdeauna, câte un futău la fiecare divan. În această stare de lucruri îşi începe Desgranges istorisirile. Într-un regulament aparte, prietenii au hotărât că, în această lună, Aline, Adélaïde, Augustine şi Zelmire vor fi lăsate pradă brutalităţii patimilor lor şi că vor putea, în ziua cuvenită, fie să le nimicească singuri, fie să-l poftească la jertfit pe-acela dintre fârtaţii lor pe care vor dori, fără ca ceilalţi să se supere; că, în ceea ce-o priveşte pe Constance, ea va sluji la sărbătorirea ultimei săptămâni, aşa cum se va arăta la locul şi timpul potrivit. Când ducele şi Curval, care prin această rânduială vor fi din nou văduvi, or să vrea, pentru a sfârşi luna, să-şi ia o altă nevastă care să-şi îndeplinească îndatoririle, o vor putea face, alegând-o dintre cele patru cadâne de prisos. Dar stâlpii vor rămâne dezgoliţi, de îndată ce amândouă femeile care-i împodobeau n-o să mai fie.

Desgranges începe şi, după ce i-a prevenit că n-o să mai fie vorba decât despre omoruri, spune c-o să aibă grijă, cum a şi fost sfătuită, să intre în cele mai mici amănunte şi, mai cu seamă, să pomenească năravurile obişnuite la care, în patimile lor, aceşti ucigaşi din desfrâu se dedau înainte, în aşa fel încât să se poată vedea raporturile şi înlănţuirile[450], dar şi care este acel soi simplu de libertinaj ce, îndreptat de nişte minţi fără moravuri şi principii[451], poate duce la omor şi la ce fel de omor. Apoi, ea începe.

Întâi februarie. 1. Îi plăcea să se distreze cu vreo amărâtă care nu mai mâncase nimic de trei zile; iar cea de-a doua patimă a lui era să lase o femeie să moară de foame în fundul unui temniţe, fără să-i dea nici cel mai mic ajutor; el o urmăreşte şi-şi face laba privind-o, dar nu se sloboade decât în ziua în care ea piere.

2. O ţine multă vreme în temniţă, dându-i în fiecare zi din ce în ce mai puţină mâncare; înainte, o pune să se cace şi-i înfulecă scrânjelul de pe o farfurie.

3. Îi plăcea să sugă gura, să înghită scuipaţii, iar, pentru a doua[452], o zideşte pe curvă într-o temniţă, lăsându-i mâncare doar pentru două săptămâni; la sfârşitul celei de-a patra săptămâni, intră acolo şi-şi freacă pula deasupra hoitului[453].

4. O punea să se cace şi, pentru a doua, o lasă să moară

încetul cu încetul împiedicând-o să bea şi dându-i mult de mâncare.

5. O biciuia şi o omoară pe târfă împiedicând-o să doarmă.

În aceeaşi seară, Michette este spânzurată de picioare, după ce s-a îmbuibat, până ce a borât totul peste Curval, care şi-o freacă dedesubt şi înghite.

Doi februarie. *6*. O punea să i se cace în gură şi mânca încet; cea de-a doua este să n-o hrănească decât cu firimituri de pâine şi vin. După o lună, ea crapă din această pricină.

7. Îi plăcea să fută pizde; îi dă putorii o boală lumească printr-o injecţie, dar de-un soi aşa de rău, că ea moare după foarte puţin timp.

8. Îi poruncea să-i borască în gură şi, pentru a doua, îi dă, prin mijlocirea unei băuturi, o febră rea din pricina căreia ea crapă fără zăbavă.

9. O punea să se cace şi, pentru a doua, îi dă o spălătură dreasă din otrăvuri în apă fiartă sau din apă tare.

10. Un vestit biciuitor aşază o ştoarfă pe un pivot pe care ea se învârte fără încetare până ce moare[454].

În seara aceea, Rosettei i se face o spălătură cu apă fierbinte, imediat după ce ducele i-a tras-o la buci.

Trei februarie. 11. Îi plăcea să dea palme şi, pentru a doua, îi suceşte capul la spate, în aşa fel încât ea are faţa pe-aceeaşi parte cu bucile.

12. Îi plăcea bestialitatea şi, pentru a doua, îi place să vadă cum o fecioară e dezvirginată chiar în faţa lui de un armăsar care-o şi omoară[455].

13. Îi făcea mare plăcere să dea la buci şi, pentru a doua, o îngroapă până la brâu şi o hrăneşte aşa până ce jumătate din trup îi putrezeşte[456].

14. Îi plăcea să-i aţâţe lindicul şi-l pune pe unul dintre oamenii lui să frece lindicul unei floarţe până ce ea-şi dă duhul[457].

15. Un biciuitor, desăvârşindu-şi pasiunea, o loveşte pe târfă pe toate părţile trupului până ce ea crapă.

În seara aceea, ducele vrea ca Augustine să fie dezmierdată pe lindic, pe care-l are foarte gâdilicios, de Duclos şi Champville, care o fac cu rândul şi care o freacă până ce ea cade-n nesimţire.

Patru februarie. 16. Îi plăcea să strângă de gât şi, pentru a doua, o leagă pe târfă de beregată. În faţa ei, se afla o masă îmbelşugată, clar, ca să ajungă la ea, trebuie să se sugrume singură ori să moară de foame.

17. Acelaşi bărbat care a omorât-o pe sora lui Duclos[458] şi al cărui năravi e să strângă îndelung carnea între degete, frământă ţâţele şi bucile cu o putere aşa de plină de furie, că, prin această cazną, o omoară.

18. Bărbatul despre care madama Martaine a povestit pe douăzeci ianuarie[459] şi căruia-i plăcea să le ia sânge boarfelor, le omoară făcându-le să sângereze de multe ori.

19. Cel a cărui patimă era s-o pună pe târfă s-alerge goală puşcă până ce cădea la pământ şi despre care s-a vorbit are, pentru a doua, s-o zăvorască într-o baie de aburi încinsă, în care curva moare înăbuşindu-se[460].

20. Cel despre care a istorisit Duclos, căruia îi plăcea să se lase înfăşat şi căruia târâtura îi dădea să mănânce căcat în loc de fiertură, strânge aşa de tare o ştoarfă în nişte scutece, că o ucide în felul acesta[461].

În seara aceea, cu puţin înainte de a se duce în salonul de istorisiri, Curval a fost găsit pe când i-o trăgea în cur uneia dintre slujnicele de la bucătărie.

El plăteşte amenda; curva primeşte poruncă să se înfăţişeze la orgii, unde ducele şi episcopul i-o dau şi ei la buci, fiecare dându-i şi câte două sute de lovituri de bici. Este o savoiardă grăsană de vreo douăzeci şi cinci de ani, destul de fragedă, şi care are un cur frumos.

Cinci februarie. 21. Ca patimă dintâi, îi place bestialitatea şi, pentru a doua, coase târfa într-o piele de măgar de curând jupuită, cu capul afară; o hrăneşte şi o lasă acolo până ce pielea animalului o sufocă strângându-se[462].

22. Bărbatul despre care a vorbit Martaine pe cincisprezece ianuarie[463] şi căruia-i plăcea să spânzure în joacă, o spânzură

pe ştoarfă de picioare şi-o lasă acolo până ce sângele îi taie răsuflarea.

23. Cel din douăzeci şi şapte noiembrie, al lui Duclos, căruia-i plăcea s-o îmbete criţă pe curvă[464], o omoară pe femeie umflând-o cu apă cu ajutorul unei pâlnii.

24. Îi plăcea să tortureze ţâţele şi îmbunătăţeşte cazna încastrând amândouă gurguiele putorii în două soiuri de oale de fier; apoi, creatura este pusă, cu ţâţele astfel împlătoşate, pe două reşouri şi este lăsată să crape în asemenea chinuri.

25. Îi plăcea să vadă o boarfă înotând şi, pentru a doua, o zvârle în apă şi-o scoate pe jumătate înecată; apoi, o spânzură de picioare ca s-o facă să dea apa afară. De îndată ce-şi vine în fire, o aruncă din nou şi tot aşa de mai multe ori la rând, până ce-şi dă duhul.

În ziua aceea, la aceeaşi oră ca şi în ajun, ducele este prins pe când i-o trăgea-n găoază unei slujnice; el plăteşte şţraful; servitoarei i se porunceşte să vină la orgii unde toată lumea se desfată cu ea, Durcet dându-i muie, iar restul, la buci şi chiar şi-n pizdă, căci e fecioară şi este osândită să primească două sute de lovituri de bici de la fiecare. Este o copilă de optsprezece ani, înaltă şi bine făcută, puţin cam roşcovană şi cu un cur tare frumos. În aceeaşi seară, Curval spune că, pentru sarcina ei, e hotărâtor să-i mai ia nişte sânge Constancei; ducele i-o trage-n cloacă, iar Curval îi ia sânge, în timp ce Augustine îi freacă pula peste bucile lui Zelmire şi cineva îl fute. O înţeapă când se sloboade şi nu dă greş.

Şase februarie. 26. Prima lui pasiune era să arunce o curvă peste nişte tăciuni aprinşi dându-i un şut în cur, dar ieşea destul de repede de-acolo ca să nu sufere decât tare puţin. El o desăvârşeşte, silind-o pe târfă să stea în picioare în faţa a două focuri, dintre care unul o pârleşte pe dinainte, iar celălalt, pe dinapoi; este lăsată acolo până i se topeşte toată osânza.

Desgranges le dă de ştire că o să vorbească despre omoruri care aduc repede moartea şi din pricina cărora aproape nici nu se suferă.

27. Îi plăcea să-i stingă răsuflarea cu propriile-i mâini, fie strângând-o de gât, fie punându-i vreme îndelungată palma pe

gură, şi desăvârşeşte totul sufocând-o între patru saltele.

28. Bărbatul despre care a vorbit Martaine şi care o lăsa pe ştoarfă să aleagă între trei feluri de-a muri (vezi ziua de paisprezece ianuarie[465]), îi zboară creierii cu un foc de pistolet fără să-i lase putinţa de-a alege; i-o dă la buci şi, când se sloboade, trage.

29. Cel despre care a vorbit Champville pe douăzeci şi doi decembrie, care o punea să ţopăie cu-o pisică într-o velinţă, o aruncă din înaltul unui târn peste nişte pietre şi-şi lasă zeama când o aude prăbuşindu-se[466].

30. Cel căruia îi plăcea să gătuie dând la buci şi despre care madama Martaine a vorbit pe şase ianuarie, i-o trage-n găoază curvei, ce are gâtul încolăcit cu-o panglică de mătase neagră, şi se sloboade sugrumând-o[467]. (Să spună că aceasta este una dintre cele mai alese voluptăţi pe care şi le poate oferi un libertin.)

În ziua aceea, este celebrată sărbătoarea celei de-a paisprezecea săptămâni, iar Curval se-nsoţeşte, el fiind muierea, cu Sparge-buci ca bărbat şi-l ia, el fiind mirele, pe Adonis de soaţă[468]. Acestui copilandru nu i se ia fecioria decât în acea zi, de faţă cu toată lumea, în timp ce Sparge-buci îl fute pe Curval. La supeu, se îmbată criţă; iar Zelmire şi Augustine sunt biciuite pe şale, buci, pulpe, pântece, începutul pizdei şi partea din faţă a coapselor; apoi, Curval îl pune pe Adonis s-o fută pe Zelmire, noua-i nevestică, şi le-o trage amândurora, rând pe rând, în găoază.

Şapte februarie. 31. Îi plăcea la început să fută o curviştină adormită şi desăvârşeşte totul omorând-o cu o porţie mare de opiu; i-o trage-n pizdă în timpul acestui somn al morţii.

32. Acelaşi bărbat despre care tocmai a vorbit şi care le aruncă de mai multe ori în apă, mai are o pasiune, aceea de-a o îneca pe târfă legându-i un pietroi de gât.

33. Se desfăta dând palme şi, pentru a doua, îi picură plumb topit în ureche în timp ce ea doarme.

34. Îi plăcea să biciuiască faţa. Champville a vorbit despre el pe treizeci decembrie. (Verifică[469].) O omoară într-o clipită pe putoare lovind-o cu ciocanul în tâmplă.

35. Simţea plăcere când vedea cum o lumânare arde până

la capăt în curul ştoarfei: o leagă de-o bucată de fier şi o lasă să fie lovită de fulger[470].

36. Un biciuitor. O pune să stea capră, la capătul unui tun; ghiuleaua o aruncă-n aer intrându-i în cur.

În ziua aceea, episcopul este prins pe când i-o trăgea la buci celei de-a treia slujnice. Plăteşte ştraful; fetei i se porunceşte să vină la orgii, ducele şi Curval o fut în cur şi-n pizdă, căci este fecioară; apoi, i se dau opt sute de lovituri de bici: fiecare câte două sute. Este o elveţiancă de nouăsprezece ani, foarte albă, durdulie cât încape şi cu un cur tare frumos. Bucătăresele se plâng şi spun că n-o să mai poată servi dacă slujnicelor nu li se dă pace, aşa că, până-n martie, nu le mai supără nimeni. În aceeaşi seară, îi taie un deget Rosettei, iar rana îi este arsă. În timpul faptei, se află între Curval şi duce; unul i-o trage în cur, celălalt, în pizdă. Tot în seara aceea, curul lui Adonis este oferit, în aşa fel încât, în seara cu pricina, ducele a futut în pizdă o slujnică şi pe Rosette, pe-aceeaşi slujnică în cur, pe Rosette tot în cur (au făcut schimb) şi pe Adonis. E sfârşit.

Opt februarie. 37. Îi plăcea să biciuiască tot trupul cu o vână de bou şi este tot acela despre care a vorbit Martaine, cel care a tras pe roată de-abia atingându-le trei membre şi zdrobind doar unul[471]. Se desfată trăgând-o de-a dreptul pe roată pe târfă, numai că o sugrumă chiar pe cruce.

38. Bărbatul despre care a povestit Martaine, ce se preface că-i taie gâtul putorii chiar atunci când e trasă înapoi de un cordon, i-l taie de-adevăratelea când se sloboade[472]. Îşi face singur laba.

39. Cei din treizeci ianuarie, al lui Martaine, căruia-i plăcea să taie adânc în piele, le face să dispară fără urmă[473].

40. Se desfăta biciuind peste pântece femei borţoase şi desăvârşeşte fapta lăsând să cadă peste burta unei asemenea femei o greutate uriaşă care o zdrobeşte pe loc, cu plod cu tot.

41. Îi plăcea să vadă gol gâtul unei ştoarfe, să-l strângă, să-l tortureze un pic: îi implântă un ac în ceafă, într-un anume loc, drept pentru care ea moare pe loc.

42. Îi făcea plăcere să ardă încetişor, cu o lumânare,

diferitele părţi ale trupului. Desăvârşeşte totul aruncând-o într-un cuptor în flăcări, atât de fierbinte, încât curva este mistuită pe dată.

Durcet, căruia i se scoală întruna şi care s-a dus de două ori, în timpul istorisirilor, s-o biciuiască pe Adélaïde legată de stâlp, propune s-o pună de-a latul în foc şi, după ce ea a avut tot timpul să tremure la gândul acesta, când nu mai lipsea mult ca ceilalţi să se învoiască, de lene, îi ard numai sfârcurile: Durcet, bărbatu-său, unul, Curval, taică-său, pe celălalt; amândoi se slobod în timpul faptei.

Nouă februarie. 43. Îi plăcea să înţepe cu nişte ace şi, pentru a doua, se lasă mare dându-i trei lovituri de pumnal în inimă.

44. Se desfăta aprinzându-i artificii în pizdă: leagă, în chip de băţ, o tânără putoare subţirică şi bine făcută de o ditamai racheta zburătoare; ea zboară şi cade o dată cu racheta.

45. Acelaşi îi bagă unei femei praf de puşcă în toate găurile, îi dă foc, iar mâinile şi picioarele se desprind şi se depărtează în acelaşi timp[474].

46. Îi plăcea să pună în bucatele pe care le mânca putoarea, fără ştirea ei, nişte emetic: pentru a doua, o sileşte să tragă în piept nişte praf de puşcă băgat în tutun sau într-un buchet de flori, fapt care o dă pe loc pe spate, moartă.

47. Îi plăcea să biciuiască peste ţâţe şi gât: desăvârşeşte doborând-o, lovind-o năprasnic cu un drug peste gâtlej.

48. Acelaşi despre care a vorbit Duclos pe douăzeci şi şapte noiembrie, iar Martaine, pe paisprezece ianuarie. (Verifică[475].) Ea se cacă în faţa desfrânatului, el o ceartă, o urmăreşte printr-o galerie lovind-o tare cu un bici de birjar. O uşă care dă spre o scară mică se deschide, ea crede c-acolo o să fie în siguranţă, se năpusteşte înspre ea, dar lipseşte o treaptă şi este aruncată într-o cadă plină cu apă clocotită care se închide imediat deasupra ei şi-n care ea moare arsă, înecată şi sufocată. Năravul lui e s-o pună pe târfă să se cace şi s-o şfichiuiască în timp ce ea-şi face nevoile.

În seara aceea, la sfârşitul acestei istorisiri, cum Curval i-a poruncit lui Zelmire să se cace de cu dimineaţă, ducele îi cere

nişte scârnă. Ea nu poate; e osândită pe dată să i se-nţepe curul cu un ac de aur, până ce pielea o să i se umple de sânge, iar pentru că ducele a suferit ocara acestui refuz, el este acela care face toată treaba. Curval îi cere niscaiva căcat lui Zéphire: el spune că ducele l-a pus să se uşureze încă din zori. Ducele tăgăduieşte; este chemată Duclos s-aducă mărturie, ea zice că nu-i adevărat, deşi aşa era. Prin urmare, Curval are dreptul să-l pedepsească pe Zéphire, cu toate că-i ibovnicul ducelui, aşa cum acesta tocmai a îndreptat-o pe Zelmire, deşi-i nevasta lui Curval. Zéphire e biciuit până la sânge de către Curval şi primeşte şase bobârnace taman în nas; din pricina lor, sângerează, fapt care îl face pe duce să râdă cu poftă.

Zece februarie. Desgranges spune că va vorbi despre omoruri, despre trădare, unde felul îndeplinirii e în prim-plan, iar urmarea, adică uciderea, nu-i decât un accesoriu. Aşadar, zice că va pune otrăvurile[476] înainte.

49. Un bărbat, a cărui meteahnă era să fută-n cur şi nicicând altfel, îşi otrăveşte toate nevestele; a ajuns la a douăzeci şi doua. Nu le-o trăgea niciodată decât în găoază şi nu le luase vreodată fecioria.

50. Un bulangiu îşi pofteşte câţiva prieteni la un ospăţ şi-i otrăveşte pe unii dintre ei, de fiecare dată când le dă de mâncat.

51. Acela din douăzeci şi şase noiembrie, al lui Duclos, şi din şase ianuarie, al lui Martaine[477], care este tot bulangiu, se preface că le-aduce alinare sărmanilor; le dă fel de fel de bucate, dar toate sunt otrăvite.

52. Un bulangiu se foloseşte de-o doftorie care, presărată pe jos, îi omoară pe loc pe aceia ce merg deasupra ei şi se slujeşte de nenumărate ori de ea.

53. Un bulangiu se foloseşte de-un alt praf care te ucide în nişte chinuri îngrozitoare; ele ţin două săptămâni şi niciun doctor n-are ce să-ţi facă. Plăcerea lui cea mai mare e să vină să te vadă când te afli în starea aceasta.

54. Un bulangiu, care fute şi bărbaţi, şi femei, ştie un alt praf al cărui efect este că te lasă în nesimţire şi te face să pari mort. Toată lumea te crede aşa, te îngroapă, iar tu-ţi dai duhul, desperat, în propriu-ţi coşciug, în care nici nu te bagă bine, că-ţi şi vii în fire[478]. El se străduieşte să se găsească

deasupra locului unde ai fost înmormântat, ca să vadă dacă n-o s-audă niscaiva strigăte; dacă le aude, leşină de plăcere. În felul acesta şi-a omorât o parte din familie.

În seara aceea, ca-n glumă, Julie este silită să ia un praf care-i dă nişte îngrozitoare dureri de burtă; i se spune că a fost otrăvită, ea crede, e sfârşită. În timpul spectacolului zvârcolirilor, ducele se lasă frecat, chiar în faţa ei, de către Augustine. Din nenorocire, ea-i acoperă glandul cu prepuţul, unul dintre lucrurile pe care ducele le urăşte de-a dreptul; nu mai avea mult până să se sloboade, faptul acesta l-a împiedicat. El spune că vrea să-i taie un deget bulangioaicei şi i-l retează chiar la mâna cu care i-a dat prost la labă, în timp ce fiică-sa, Julie, care crede c-a fost otrăvită, tocmai îl face să se lase mare. Julie îşi revine în aceeaşi seară.

Unsprezece februarie. 55. Un bulangiu mergea adesea pe la cunoscuţi ori prieteni şi, de fiecare dată, otrăvea neabătut fiinţa cea mai dragă inimii amicului cu pricina. Se folosea de un praf care provoca moartea după două zile de îngrozitoare chinuri.

56. Un bărbat, a cărui meteahnă era să lovească pieptul, desăvârşea totul otrăvind plozii chiar la sânul doicilor.

57. Îi plăcea să primească spălaturi cu lapte chiar în gură şi, pentru a doua, făcea acelaşi lucru, dar cu lapte otrăvit, ceea ce provoca moartea în nişte înfiorătoare dureri de maţe.

58. Unui bulangiu, despre care va mai avea prilejul să vorbească pe treisprezece şi douăzeci şi şase[479], îi plăcea să dea foc caselor sărmanilor şi, de fiecare dată, făcea în aşa fel, încât să fie câţi mai mulţi arşi de vii şi mai ales copii.

59. Un alt bulangiu se desfăta omorând femei aflate în chinurile facerii: se ducea să le vadă având asupra sa un praf al cărui miros le provoacă spasme şi convulsii şi-apoi moartea.

60. Cel despre care Duclos vorbeşte în cea de-a douăzecea seară a sa[480] vrea să vadă o muiere născând; omoară plodul la ieşirea din pântecele mamei sale şi sub ochii ei, iar toate acestea prefăcându-se că-l dezmiardă.

În seara aceea, Aline este mai întâi biciuită până la sânge, fiecare fârtat trăgându-i câte o sută de lovituri, iar apoi i se

cere căcat; ea i l-a dat, în zori, lui Curval, care tăgăduieşte. Prin urmare, îi ard amândouă ţâţele şi căuşele palmelor; îi picură ceară de Spania[481] pe coapse şi pântece, îi umplu buricul, îi ard flocii fofoloancei cu spirt. Ducele îi caută pricină Zelmirei, iar Curval îi retează două degete, câte unul de la fiecare mână. Augustine este biciuită peste perişorii pizdei şi peste buci.

Doisprezece februarie. Prietenii se adună dimineaţa şi hotărăsc că, cele patru bătrâne nemaifiindu-le de folos şi putând fi cu uşurinţă înlocuite în îndatoririle lor de cele patru povestitoare, trebuie să se desfete cu ele şi să le tortureze una după cealaltă, începând chiar din seara aceea. Le propun povestitoarelor să le ţină locul; ele acceptă, dar cu condiţia să nu fie şi ele jertfite. Lucru care le este făgăduit.

61. Cei trei fârtaţi, d'Aucourt, abatele şi Desprès, despre care a vorbit Duclos pe doisprezece noiembrie[482], se desfată împreună şi-n pasiunea următoare: vor o muiere borţoasă în opt, nouă luni, îi desfac pântecele, îi smulg plodul, îl ard sub ochii mamei şi-i bagă la loc în burtă nişte pucioasă amestecată cu mercur şi argint-viu[483] căreia îi dau foc, apoi îi cos pântecele şi-o lasă să crape aşa, în faţa lor, în nişte dureri îngrozitoare, punând totodată să fie pârliţi de putoarea pe care o au cu ei[484]. (Verifică numele.)

62. Îi plăcea să ia feciorii şi desăvârşeşte totul făcându-le nenumăraţi copii multor femei; apoi, de-ndată ce-au împlinit cinci ori şase ani, îi dezvirginează, fără să-i pese de sunt fete sau băieţi, şi-i aruncă într-un cuptor încins de cum i-a futut, chiar în clipa în care se sloboade.

63. Acelaşi bărbat despre care a vorbit Duclos pe douăzeci şi şapte noiembrie, Martaine, pe cincisprezece ianuarie, iar ea însăşi, pe cinci februarie, al cărui năravera să spânzure curve în joacă, să le vadă atârnând în ştreang etc.[485], acelaşi, cum ziceam, îşi ascunde din lucruri prin cuferele slujitorilor săi şi spune că l-au furat. Încearcă să-i trimită la spânzurătoare şi, dacă izbuteşte, se duce să se bucure de-aşa privelişte; dacă nu, îi încuie într-o încăpere şi-i omoară sugrumându-i. Se sloboade în timpul faptei.

64. Un mare iubitor de căcat, cel despre care Duclos a vorbit pe paisprezece noiembrie[486], are la el acasă o budă

anume pregătită; o face pe fiinţa pe care vrea s-o omoare să se aşeze pe ea şi, de-ndată ce şede, tronul se prăbuşeşte şi-o prăvăleşte pe-acea persoană într-o groapă foarte adâncă plină de scârnă unde o lasă să moară.

65. Un bărbat despre care a vorbit Martaine şi care se desfăta uitându-se cum cade o putoare din înaltul unei scări îşi desăvârşeşte astfel pasiunea (dar vezi care anume[487]). O pune pe curvă să stea pe-o capră mică, în faţa unei băltoace adânci, dincolo de care se află un perete ce-i oferă un adăpost cu atât mai sigur cu cât, pe acest perete, este prinsă o scară. Dar trebuie să se arunce în baltă, iar ea e cu atât mai grăbită să facă lucrul acesta, cu cât, în spatele caprei pe care e cocoţată, e-aprins un foc ce-o cuprinde încetul cu încetul. Dacă o ajunge focul, putoarea o să ardă de vie şi, cum nu ştie să înoate, dacă, încercând să se ferească de vâlvătaie, se aruncă în apă, ea se-neacă. Cuprinsă de flăcări, târfa se hotărăşte totuşi să se bage în baltă şi să se ducă la scara pe care o vede pe perete. Adesea, ea se-neacă: atunci, totul s-a sfârşit. Dacă e-ndeajuns de norocoasă ca s-ajungă la scară, se caţără pe ea, dar o treaptă, pregătită dinadins în partea de sus, se rupe sub picioarele ei când o calcă şi o prăvăleşte într-o groapă acoperită de pământ pe care n-o văzuse şi care, îndoindu-se sub greutatea ei, o aruncă peste un foc de cărbuni aprinşi unde ea-şi dă duhul. Libertinul, putând să vadă spectacolul, îşi face laba uitându-se.

66. Acelaşi despre care a vorbit Duclos pe douăzeci şi nouă noiembrie, acelaşi care a luat fecioria curului madamei Martaine când aceasta avea cinci ani şi acelaşi despre care ea dă de veste că o să mai povestească în pasiunea cu care-şi va încheia istorisirile (cea a iadului[488]), acelaşi, cum ziceam, i-o dă la buci unei copilite de şaptesprezece, optsprezece ani, cea mai frumoasă ce i se poate găsi. Cu puţin înaintea salvei, el slăbeşte o pârghie care prăvăleşte, peste gâtul gol şi despodobit ale fetei, o maşinărie de oţel cu dinţi ce zimţuieşte încetul cu încetul şi cu de-amănuntul[489] gâtul copilei, în timp ce el se sloboade, faptă care ţine întotdeauna foarte mult.

În seara aceea, e dată în vileag dragostea ce-i leagă pe unul dintre futăii mai neînsemnaţi şi Augustine[490]. Încă n-o futuse, dar, ca să izbutească, o ruga să fugă cu el şi-i spunea că nu-i

deloc greu s-o facă. Augustine mărturiseşte că era cât pe ce să-i dea ceea ce-i cerea, ca să se salveze dintr-un loc unde, după părerea ei, viaţa îi este în primejdie. Fanchon este cea care descoperă totul şi dă seamă. Cei patru fârtaţi se-aruncă pe neaşteptate asupra futăului, îl leagă fedeleş şi-l coboară în pivniţă, unde ducele i-o trage-n cur ca un turbat, fără nicio alifie, în timp ce Curval îi taie gâtul, iar ceilalţi doi îl ard peste tot cu un fier încins. Scena aceasta s-a petrecut când s-au ridicat de la masă, în loc să-şi bea cafelele; ca de obicei, se duc în salonul de istorisiri şi, la supeu, se întreabă între ei dacă, din pricină c-a dezvăluit uneltirea, nu s-ar cuveni s-o cruţe pe Fanchon care, ca urmare a hotărârii luate în zori, trebuia să fie silnicită în aceeaşi seară. Episcopul nu vrea cu niciun chip ca baba să fie iertată şi spune că n-ar fi demn de ei să se lase cuprinşi de simţământul recunoştinţei[491], că o să ţină mereu partea lucrurilor ce au putinţa de-a aduce o voluptate în plus societăţii, împotrivindu-se acelora ce-o pot lipsi de-o desfătare. Aşa că, după ce-au pedepsit-o pe Augustine pentru că se băgase în complot, mai întâi silind-o să privească moartea ibovnicului ei, apoi dându-i-o la buci şi făcând-o să creadă c-o să-i taie şi ei capul, iar la sfârşit smulgându-i doi dinţi, treabă pe care o împlineşte ducele în timp ce Curval i-o trage-n găoază frumoasei copile, şi după ce-au biciuit-o straşnic, după toate acestea, cum ziceam, fârtaţii trimit după Fanchon, o pun să se cace, fiecare îi dă câte o sută de lovituri de bici, iar ducele îi retează cu totul ţâţa stângă. Ea se tânguieşte amarnic din pricina nedreptăţii faptei. „Dacă ar fi dreaptă, zise ducele, nu ne-ar scula puia!” Apoi, e îngrijită, ca să poată sluji şi altor cazne. Prietenii îşi dau seama că se pune de-un început de răzmeriţă printre futăii mai neînsemnaţi, pe care întâmplarea jertfirii unuia dintre ei o înăbuşă întru totul. Celorlalte trei babornițe le sunt luate, ca şi lui Fanchon, toate îndatoririle, iar în locul lor sunt puse povestitoarele şi Julie. Ele tremură de spaimă, dar cum să scape de-o aşa soartă?

Treisprezece februarie. 67. Un bărbat căruia-i plăcea mult curul momeşte o fată, pe care zice c-o iubeşte, la o partidă pe apă; barca este pregătită, crapă, iar curva se îneacă[492]. Câteodată, acelaşi face altfel: are un balcon anume pregătit

într-o odaie foarte înaltă, târfa se sprijină de el, balconul se prăbuşeşte, iar ea moare.

68. Un bărbat, care se desfăta biciuind şi-apoi dând la buci, îşi desăvârşeşte patima momind o putoare într-o încăpere dinainte pregătită. Un chepeng se rupe, ea cade într-o pivniţă unde-o aşteaptă desfrânatul; îi înfige un pumnal în ţâţe, în pizdă şi-n gaura curului, chiar în clipa căderii; apoi, o aruncă, moartă ori vie, într-o altă pivniţă, a cărei intrare se-acoperă cu un bolovan, iar ea se prăvăleşte peste un morman de alte leşuri ce-au păţit-o înaintea ei, unde îşi dă şi sufletul cuprinsă de turbare, dacă încă n-a murit. Şi el are mare grijă să n-o înjunghie decât uşor, ca să n-o ucidă, iar ea să moară în ultima pivniţă. Toate acestea le face cu sânge rece.

69. Un bulangiu o pune pe-o boarfă să se urce pe-un cal nărăvaş care o târăşte şi-o omoară în nişte prăpăstii.

70. Cel despre care Martaine a vorbit pe optsprezece ianuarie şi a cărui primă pasiune este să dea foc cu nişte grămăjoare de praf de puşcă[493] desăvârşeşte totul poruncindu-i târfei să se-aşeze pe un pat dinainte pregătit. De îndată ce s-a întins, patul se prăbuşeşte pe nişte cărbuni aprinşi, dar din care ea poate ieşi. El o aşteaptă şi, pe măsură ce ea vrea să fugă, o împinge înapoi lovind-o straşnic cu frigarea în burtă.

71. Cel despre care a povestit pe unsprezece[494] şi căruia-i plăcea să ardă cocioabele sărmanilor, încearcă să-i momească la el acasă, fără să-i pese de-s bărbaţi ori femei, spunând că vrea să-i miluiască; le-o trage la buci, bărbaţi ori femei, apoi le rupe şalele şi-i lasă să moară de foame într-o carceră, frânţi în felul acesta.

72. Cel care se desfăta azvârlind o fufardea pe fereastră pe o grămadă de bălegar şi despre care a vorbit Martaine[495], înfăptuieşte cele ce se vor vedea, în chip de-a doua pasiune. O lasă pe curvă să se culce într-o odaie pe care o cunoaşte şi despre care ştie că are fereastra foarte jos; i se dă opiu; de-ndată ce-a adormit, o mută într-un iatac întru totul asemănător cu-al ei, dar a cărui fereastră este foarte înaltă şi dă peste nişte pietre ascuţite. Apoi, năvăleşte în încăpere speriind-o îngrozitor; îi spune c-are s-o omoare. Ea, ştiind că fereastra este joasă, o deschide şi se-aruncă în mare grabă, dar cade pe pietricelele ascuţite, de la mai bine de treizeci de picioare înălţime, şi astfel se omoară de una singură şi fără ca

nimeni s-o atingă.

În seara aceea, episcopul se mărită, ca muiere, luându-l pe Antinoüs de soţ şi se însoară, ca bărbat, având-l pe Céladon mireasă[496], iar copilandrului i se dă la buci pentru prima oară doar în ziua aceea. Această ceremonie celebrează sărbătoarea celei de-a cincisprezecea săptămâni. Ca un sfârşit al sărbătoririi, prelatul vrea o aprigă silnicire a Alinei, împotriva căreia turbarea-i libertină se iţeşte înăbuşit. E atârnată-n şţreang şi luată repede de-acolo, iar toată lumea se sloboade văzând-o agăţată. Durcet îi ia nişte sânge şi astfel o salvează de spânzurătoare, iar a doua zi, deşi nu pare, e mai lungă cu un deget. Ea povesteşte prin ce-a trecut în timpul torturii. Episcopul, pentru care totul e-o sărbătoare în ziua aceea, îi retează adânc o ţâţă bătrânei Louison: atunci, celelalte două văd prea bine de ce soartă or să aibă parte.

Paisprezece februarie. 73. Un bărbat, al cărui năravsimplu era să biciuiască o putoare, desăvârşeşte tăindu-i, în fiecare zi, câte o bucată de carne mare cât un bob de mazăre; dar curva nu-i defel oblojită şi crapă aşa, încetul cu încetul.

Desgranges îi vesteşte c-o să vorbească despre nişte omoruri foarte dureroase şi că în faţă o să stea cruzimea dusă pe nişte culmi nebănuite; atunci, mai mult ca niciodată, i se cer amănunte.

74. Cel care se desfăta dedându-se sângerărilor îi lasă să se scurgă, în fiecare zi, câte o jumătate de uncie de sânge, până la moarte. Acesta este grozav de aplaudat.

75. Cel căruia îi plăcea să înţepe curul cu nişte acuşoare îi dă, zi de zi, câte-o lovitură uşoară de pumnal. Sângele este oprit, dar nu e oblojită, iar ea moare în felul acesta, încet.

75 bis. Un biciuitor crâmpoţeşte cu ferăstrăul toate membrele, uşor şi unul după celălalt[497].

76. Marchizul de Mésanges, despre care Duclos a vorbit referindu-se la fata cizmarului Petitgnon[498], cumpărată de el de la Duclos, şi a cărui primă pasiune era să se lase biciuit vreme de patru ore fără să se sloboade, are, în chip de-a doua, să dea o fetiţă pe mâna unui uriaş ce-o ţine de cap deasupra unui mare foc de cărbuni aprinşi care n-o arde decât foarte încet; trebuie ca fetele să fie fecioare.

77. Prima sa pasiune e să ardă încetul cu încetul ţâţele şi bucile cu un chibrit, iar cea de-a doua, să împăneze întreg trupul unei târfe cu nişte feştile îmbibate cu pucioasă cărora le dă foc una după cealaltă[499] şi o priveşte murind în felul acesta.

„Nu există moarte mai dureroasă”, zise ducele, care mărturiseşte că s-a dedat acestei mârşăvii şi că s-a slobozit năprasnic; „se spune că putoarea mai trăieşte şapte, opt ceasuri.” Seara, curul lui Céladon este oferit; ducele şi Curval se desfată cu el. Curval vrea să i se ia sânge Constancei, din pricină că e borţoasă, lucru pe care îl şi face, lăsându-şi lapţii în găoaza lui Céladon; apoi, îi taie o ţâţă Thérèsei, dându-i-o la buci Zelmirei, iar ducele i-o trage-n creţ Thérèsei în timp ce-i crâmpoţită.

Cincisprezece februarie. 78. Îi plăcea să sugă gura şi să înghită scuipatul şi se desăvârşeşte silind-o pe boarfă să dea pe gât în fiecare zi, timp de nouă zile, puţin plumb topit, cu o pâlnie; în cea de-a noua, ea crapă.

79. Se desfăta răsucind un deget şi, pentru cea de-a doua, rupe şi mâinile, şi picioarele, smulge limba, crapă ochii şi-o lasă să trăiască aşa, dându-i în fiecare zi tot mai puţină mâncare.

80. Un pângăritor, al doilea despre care a vorbit Martaine pe trei ianuarie, leagă un băieţandru tare frumos, cu nişte funii, pe o cruce înălţată grozav de sus şi-l lasă acolo, ca să fie ciugulit de corbi[500].

81. Unul, care adulmeca subsuori şi le futea şi despre care a vorbit Duclos, spânzură de subraţ o muiere, legată fedeleş, şi se duce în fiecare zi s-o înţepe într-altă parte a trupului, ca sângele să momească muştele; şi-aşa o lasă să moară, încetul cu încetul.

82. Un bărbat, care se dădea în vânt după cururi, sendreaptă îngropând-o pe târfă într-un cavou unde i-a lăsat mâncare numai pentru trei zile[501]; o răneşte, ca să-i facă moartea şi mai cumplită. Le vrea virgine şi, înainte de a le supune la asemenea cazne, le pupă bucile o săptămână întreagă.

83. Îi plăcea să-şi bage pula în guri şi cururi tinerele: se

desăvârşeşte smulgându-i unei copile încă-n viaţă inima din piept; acolo, îi face o gaură, fute borta aceasta încă aburindă şi bagă inima la loc, sămânţa rămânând înăuntru; coase rana şi lasă fata să-şi sfârşească zilele, fără niciun ajutor; ceea ce, în cazul acesta, nici nu ia mult timp.

În seara aceea, Curval, tot pornit împotriva frumoasei Constance, spune că muierile pot să nască şi cu un mădular rupt şi, prin urmare, îi rupe braţul drept bietei nenorocite. În aceeaşi seară, Durcet îi taie o ţâţă Mariei, pe care, înainte, au pus-o să se cace şi au biciuit-o.

Şaisprezece februarie. 84. Un biciuitor se desăvârşeşte desprinzând uşor carnea de pe oase; le scoate măduva şi, în loc, varsă plumb topit.

Aici, ducele strigă că nu vrea să-şi mai bage pula în niciun cur câte zile o trăi, dacă nu aceasta este tortura pe care i-o meneşte Augustinei. Biata copilă pe care, răstimp, o futea-n găoază ţipă şi plânge în hohote. Şi cum, printr-o asemenea purtare, nu l-a lăsat să se uşureze de sămânţă, îi trage, frecându-şi-o şi slobozindu-se singur, o duzină de palme care răsună în toată sala.

85. Un bulangiu hăcuieşte putoarea, pe o maşinărie anume pregătită, în bucăţele; este o tortură chinezească[502].

86. Îi plăceau fecioriile fetelor, iar a doua lui patimă este să implânte în fofoloanca unei fecioare un ţăruş ascuţit; este pusă acolo ca de-a călare, cu o ghiulea atârnată de fiecare picior, i se înfige şi este lăsată să moară aşa, încetul cu încetul.

87. Un biciuitor jupoaie putoarea de trei ori; unge cea de-a patra piele cu o alifie ce-o arde până la os şi care o omoară în nişte chinuri cumplite.

88. Un bărbat, a cărui patimă dintâi era să reteze un deget, are, în chip de-a doua, să prindă o bucată de carne cu nişte cleşti înroşiţi în foc; el taie cu o foarfecă bucata cu pricina, apoi arde rana. Vreme de patru sau cinci zile, descărnează aşa, încetul cu încetul, tot trupul, iar ea moare în durerile acestei fapte pline de cruzime.

În seara aceea, Sophie şi Céladon, care au fost găsiţi

desfătându-se împreună, sunt pedepsiţi. Amândoi sunt biciuiţi pe tot trupul de către episcop, căruia îi aparţin. Îi taie două degete Sophiei şi tot atâtea lui Céladon, care se vindecă pe dată. Apoi, în ciuda acestui lucru, trebuie să slujească plăcerilor episcopului. Fanchon e adusă din nou în mijloc şi, după ce-au lovit-o cu o vână de bou, e arsă pe talpa picioarelor, pe fiecare coapsă, dinainte şi dinapoi, pe frunte, în fiecare palmă şi i se smulg dinţii pe care-i mai are. Cât ţine cazna, ducele mai că nu-şi scoate vâjgălăul din curul ei. (Spune că au dat legea ca bucile să nu sufere nicio stricăciune decât în ziua ultimului supliciu.)

Optsprezece februarie. 89. Cel din treizeci ianuarie, al lui Martaine, şi despre care ea a povestit pe cinci februarie[503], taie ţâţele şi bucile unei copile, le mănâncă şi pune pe răni nişte cataplasme care-i ard aşa de tare carnea, că fata moare. O sileşte să se-nfrupte din propria-i carne, pe care numai ce-a hăcuit-o şi-a fript-o.

90. Un bulangiu pune la fiert o copilită într-o oală[504].

91. Un bulangiu o frige de vie în proţap, după ce i-a dat la buci.

92. Un bărbat, a cărui pasiune dintâi era să vadă cum băieţi şi fete o iau la buci, chiar în faţa lui, de la nişte ditamai mătărângile, o trage în ţeapă, prin cur, şi-o lasă să moară aşa, uitându-se la zvârcolirile târfei.

93. Un bulangiu leagă o femeie pe o roată şi, fără să-i fi făcut niciun rău înainte, o lasă să moară aşa, de moarte bună.

În seara aceea, episcopul, tot o vâlvătaie, vrea ca Aline să fie căznită; turbarea-i împotriva ei a ajuns la culme. Ea apare în pielea goală, el o pune să se cace şi o fute-n găoază, apoi, fără să se sloboade, ieşind spumegând de furie din curul acesta frumos, îi face o spălătură cu apă clocotită şi o sileşte s-o lepede, la fel de clocotită, pe faţa Thérèsei. Apoi, fârtaţii îi retează Alinei toate degetele de la mâini şi de la picioare pe care le mai are, îi rup ambele braţe, dar înainte i le ard cu un fier înroşit. Atunci, o biciuiesc şi-o pălmuiesc, iar episcopul, nemaipomenit de aţâţat, îi taie o ţâţă şi se sloboade. De-aici, se iau de Thérèse, îi ard străfundurile pizdei, nările, limba, picioarele şi mâinile şi-i dau şase sute de lovituri cu-o vână de

bou; îi smulg şi dinţii ce i-au mai rămas şi-i pârjolesc gâtlejul căscându-i gura. Pe Augustine, care vede totul, o pufneşte plânsul; ducele o biciuieşte până la sânge pe pântece şi fofoloancă.

Nouăsprezece februarie. 94. Prima lui pasiune era să scarifice[505] carnea, iar, pentru a doua, o rupe în patru legând-o de patru lăstari[506].

95. Un biciuitor agaţă ştoarfa de-o maşinărie care-o cufundă într-un foc mare şi-o trage de-ndată înapoi, iar fapta aceasta ţine până ce curva e toată arsă.

96. Îi plăcea să-i stingă lumânări pe carne. O înfăşoară în pucioasă şi-o face torţă, având grijă să n-o înăbuşe fumul.

97. Un bulangiu le scoate maţele unui băieţandru şi unei fetiţe, bagă măruntaiele băiatului în burta copilei şi pe-ale fetei în burta micuţului, apoi coase rănile, îi priponeşte spate-n spate, de un stâlp care-i ţine şi este aşezat între ei, şi-i priveşte murind aşa.

98. Un bărbat, care se desfăta pârlind uşor, îşi îmbunătăţeşte fapta prăjind pe-o frigăruie, sucind şi răsucind.

În seara aceea, Michette este lăsată în seama turbării destrăbălaţilor. Mai întâi, este biciuită de toţi patru, apoi fiecare îi smulge câte un dinte; patru degete îi sunt tăiate, fiecare îi retează câte unul; îi ard coapsele, pe dinainte şi dinapoi, în patru locuri; ducele îi frământă o ţâţă, până ce-o învineţeşte, în timp ce i-o dă la buci lui Giton. Apoi, apare Louison. Primeşte poruncă să se cace, i se trag opt sute de lovituri cu-o vână de bou, i se smulg toţi dinţii, îi ard limba, cloaca, pizdă, ţâţa pe care-o mai are şi e înfierată şi pe coapse, în şase locuri. De îndată ce toată lumea s-a culcat, episcopul se duce după frate-său. Le iau cu ei pe Desgranges şi pe Duclos; toţi patru o coboară pe Aline în pivniţă; episcopul o fute-n cur, ducele, la fel, o osândesc la moarte şi-o omoară în nişte chinuri groaznice şi care ţin până-n zori. Întorcându-se, se laudă pentru aceste două povestitoare şi-i sfătuiesc şi pe ceilalţi doi să le folosească în torturi.

Nouăsprezece februarie. 99. Un bulangiu: aşază femeia pe un ţăruş cu vârf de diamant ce-i împunge noada, tuspatru

mădularele fiind ţinute-n sus doar de nişte sfericele; urmările acestei dureri sunt că provoacă râsul, iar tortura este înfiorătoare[507].

100. Un bărbat, care se desfăta tăind puţină carne din buci, se desăvârşeşte ferestruind încet de tot curva pusă pe două scânduri[508].

101. Un bulangiu şi cu femei, şi cu bărbaţi[509] face rost de-un frate şi de-o soră. Îi spune fratelui c-o să-l omoare în nişte cazne cumplite la a căror pregătire îl lasă să se uite, că totuşi o să aibă milă de zilele lui dacă binevoieşte, mai înainte, să-şi fută sora şi s-o sugrume chiar în faţa lui. Flăcăul se-nvoieşte şi, în timp ce i-o trage soră-sii, libertinul le-o dă amândurora la buci, când băiatului, când fetei. Apoi, tratele, de frica morţii cu care e ameninţat, îşi strânge sora de gât, pentru ca, în clipa când a mântuit treaba, o trapă anume pregătită să se caşte, iar amândoi, sub ochii destrăbălatului, să se prăbuşească într-un foc de cărbuni aprinşi.

102. Un bulangiu cere ca un tată să-şi fute fiica de faţă cu el. Apoi, i-o trage-n găoaza fetei ţinute de tată; după, îi spune părintelui că trebuie neapărat ca micuţa să piară, dar că poate s-aleagă între a o ucide cu mâinile lui sugrumând-o, şi-aşa n-o să sufere defel, ori, dacă nu vrea să-şi omoare copila, are s-o nimicească el însuşi, dar o s-o facă chiar în faţa tatălui şi în nişte îngrozitoare cazne. Părintele se-nvoieşte mai degrabă să-şi ucidă odrasla cu o panglică strânsă în jurul gâtului decât s-o vadă îndurând cumplite chinuri, dar, când se pregăteşte să treacă la faptă, e legat fedeleş şi fata e jupuită de vie în faţa lui, apoi rostogolită prin nişte ţepi de fier încinşi şi azvârlită în jar, iar tatăl este sugrumat, ca să se-nveţe minte, spune dezmăţatul, să mai vrea vreodată să-şi suguşe copila. Apoi, este aruncat în acelaşi jar cu fiică-sa.

103. Un mare iubitor de cururi şi de şfichiuire le-adună pe mamă şi fiică. Îi zice fetei c-o să-i omoare mama, dacă nu se învoieşte să-i reteze amândouă mâinile: micuţa nu se-mpotriveşte; rămâne fără braţe. Atunci, le desparte pe cele două fiinţe, leagă gâtul copilei cu o funie, punând-o în picioare pe-un scăunel; de scăunel e înnodată o altă funie, al cărei capăt se află în încăperea unde este ţinută mama. Îi spune mamei să tragă de sfoară: ea trage, dar n-are habar ce face; o duce imediat să-şi vadă lucrarea şi, atunci când e pe culmile

desperării, o păleşte în moalele capului cu o sabie.

În aceeaşi seară, Durcet, invidiindu-i pentru plăcerea de care au avut parte, în noaptea trecută, cei doi fraţi, vrea s-o silnicească pe Adélaïde, căreia, spune el, o să-i vină în curând rândul. Prin urmare, Curval, taică-său, şi Durcet, bărbatu-său, o pişcă de coapse cu nişte cleşti încinşi, în timp ce ducele i-o trage-n cur fără nicio alifie. Îi găuresc vârful limbii, îi taie marginile urechilor, îi smulg patru dinţi şi-apoi o biciuiesc năprasnic. Tot în seara aceea, episcopul îi ia sânge Sophiei în faţa Adélaïdei, draga ei prietenă, până ce-o vede căzând în nesimţire; i-o dă la buci când o sângerează şi nu iese defel din curul ei. Îi retează două degete lui Narcisse, în timp ce Curval i-o bagă-n creţ; apoi, o cheamă pe Marie, îi înfig un fier încins în cloacă şi în pizdă, o înfierează în şase locuri pe coapse, lindic, limbă, ţâţa pe care-o mai are şi-i smulg şi dinţii ce i-au mai rămas în gură.

Douăzeci februarie. 104. Cel din cinci decembrie, al lui Champville, a cărui meteahnă era să vadă cum mama îşi dă fiul[510] pentru a fi futut în cur, îndreaptă totul adunându-i la un loc pe mamă şi fiu. Îi spune mamei c-are s-o omoare, dar c-o s-o ierte de-şi ucide singură băiatul. Dacă n-o face, gâtuie copilul chiar în faţa ei şi, de-l omoară, o leagă de trupul fiului şi-o lasă să moară aşa, încet, pe leşul lui.

105. Un împătimit într-ale incestului aduce laolaltă două surori după ce le-a dat-o la buci; le leagă pe o maşinărie, fiecare având câte un pumnal în mână; maşinăria porneşte, copilele se întâlnesc şi se omoară una pe alta.

106. Un alt iubitor de incesturi pofteşte o mamă şi patru copii; îi zăvorăşte într-un loc unde poate să-i privească; nu le dă nimic de mâncare, ca să vadă urmările foamei asupra acestei femei şi pe care dintre plozii ei o să-l mănânce primul[511].

107. Cel din douăzeci şi nouă decembrie, al lui Champville, căruia-i plăcea să biciuiască femei borţoase, vrea ca amândouă, şi mama, şi fiica, să fie grele; le leagă de câte-o placă de fier, una deasupra celeilalte; trage de-o pârghie, cele două plăci se lipesc strâns şi cu o aşa putere, că ambele femei ajung praf şi pulbere, ele şi plozii lor.

108. Un bărbat din cale-afară de bulangiu se desfată în felul următor, li pune faţă în faţă pe iubit şi ibovnica lui: „O singură fiinţă de pe lumea aceasta, îi spune el drăguţului, e împotriva dragostei voastre; o să v-o dau”. Îl duce într-o odaie întunecată unde cineva doarme într-un pat. Zădărât la culme, flăcăul îl străpunge. De îndată ce-a făcut treaba aceasta, i se arată că şi-a omorât ibovnica; de desperare, se sinucide. Dacă n-o face, desfrânatul îl împuşcă, neîndrăznind să intre în odaia în care se află tânărul furios şi înarmat. Înainte, i-a futut pe amândoi, în nădejdea c-o să-i ajute şi-o să-i unească şi-i nimiceşte astfel numai după ce s-a desfătat cu ei.

În seara aceea, întru sărbătorirea celei de-a şaisprezecea săptămâni, Durcet se mărită, el fiind mireasa, cu Tare-n-pulă ca soţ, şi se însoară, ca bărbat, cu Hyacinthe ca soaţă[512]; dar, în chip de nuntă, vrea s-o căznească pe Fanny, nevastă-sa. Prin urmare, o ard pe braţe şi pe coapse în şase locuri, îi smulg doi dinţi, o biciuiesc, îl silesc pe Hyacinthe care-o iubeşte şi care-i este bărbăţel prin voluptoasele rânduieli despre care am vorbit mai devreme, îl silesc, cum spuneam, să se cace în gura ei, iar aceasta să-i mănânce scârna. Ducele îi scoate un dinte Augustinei şi, imediat după, îi dă muie. Fanchon apare din nou; o fac să sângereze şi, în timp ce sângele i se scurge din braţ, i-l rup; apoi, îi smulg unghiile de la picioare şi îi retează degetele de la mâini.

Douăzeci şi unu februarie. 109. Ea îi vesteşte că următoarele sunt cu nişte bulangii care nu vor să omoare decât bărbaţi. El înfige o ţeava de flintă, încărcată cu plumbi mari, în curul unui băieţandru pe care numai ce l-a futut, şi trage când se sloboade.

110. Îl sileşte pe flăcău să-şi vadă drăguţa ciopârţită chiar sub ochii lui şi-l pune să mănânce carnea, dar mai ales bucile, ţâţele şi inima[513]. E nevoit ori să înfulece aceste bucate, ori să moară de foame. De îndată ce-a mâncat, dacă se-ndură să facă aşa ceva, îl răneşte în mai multe locuri şi-l lasă să moară în felul acesta, pierzându-şi sângele, iar dacă nu se-nfruptă, crapă de foame.

111. Îi smulge coaiele şi i le dă să le mănânce fără să-i spună nimic, apoi pune în locul boaşelor nişte cocoloaşe de

mercur, argint-viu şi pucioasă[514], care-i provoacă nişte dureri aşa de cumplite, că moare din pricina lor. În timpul acestor chinuri, el i-o trage-n găoază şi-l căzneşte şi mai tare arzându-l pe tot trupul cu nişte feştile de pucioasă, zgâriindu-l şi pârlindu-i rănile.

112. Îl ţintuieşte bine prin gaura curului de-un par şi-l lasă să-şi sfârşească zilele aşa.

113. I-o trage-n creţ şi, pe când îl sodomizează, îi sparge capul, îi scoate creierul şi bagă-n loc nişte plumb topit.

În seara aceea, curul lui Hyacinthe este oferit, iar el este biciuit cu străşnicie înaintea faptei. Narcisse este înfăţişat; fârtaţii îi retează amândouă coaiele. O cheamă pe Adélaïde; o ating cu o lopăţică înroşită pe dinaintea coapselor, îi ard lindicul, îi găuresc limba, o şfichiuiesc peste ţâţe, îi taie ambele sfârcuri, îi rup braţele, îi retează degetele ce i-au mai rămas, îi smulg flocii, şase dinţi şi-un pumn de păr. Toată lumea se sloboade, mai puţin ducele care, pentru că i s-a sculat o ditamai mătărânga, cere s-o chinuiască singur pe Thérèse. Ceilalţi îi dau voie; îi desprinde toate unghiile cu un briceag şi-i arde, pe rând, degetele cu-o lumânare, apoi îi rupe o mână şi, neputând încă să-şi lase lapţii, i-o trage-n cur Augustinei şi-i scoate un dinte, lepădându-şi sămânţa în fofoloanca ei.

Douăzeci şi doi februarie. 114. Trage pe roată un băieţandru, apoi îl leagă de ea şi-l lasă să-şi dea duhul[515]; e aşezat în aşa fel încât să i se vadă bucile de-aproape, iar sceleratul care îl chinuieşte porunceşte să i se pună o masă sub roată şi-acolo o să mănânce în fiecare zi, până ce căznitul dă ortul popii.

115. Jupoaie un copilandru, îl unge cu miere şi-l lasă aşa pradă muştelor[516].

116. Îi taie pula şi sfârcurile şi-l aşază pe un par de care este ţintuit c-un picior, sprijinindu-se de-un alt par în care i-a bătut mâna în cuie; îl lasă în felul acesta să moară de moarte bună.

117. Acelaşi bărbat, care-a silit-o pe Duclos să mănânce cu dulăii lui, vrea ca un băieţandru să fie înfulecat de-un leu chiar în faţa lui[517], dându-i, ca să se apere, o nuieluşă, fapt

care nu face decât să întărâte fiara. Se sloboade când totul e hăpăit.

118. Dă un copilandru unui armăsar dresat pentru aceasta, care i-o trage în găoază şi-l omoară[518]. Copilul este acoperit cu o piele de iapă, iar gaura curului îi este frecată cu zeamă de mărţână.

În aceeaşi seară, Giton este supus unor cazne: ducele, Curval, Hercule şi Sparge-buci îl fut fără alifie; îl biciuiesc cu străşnicie, îi smulg patru dinţi, îi retează patru degete, tot în patru, căci fiecare dintre ei slujeşte, iar Durcet îi striveşte un coi între degete. Tuspatru o lovesc năprasnic pe Augustine; frumosul ei cur se umple de sânge; ducele i-o dă la buci în timp ce Curval îi taie un deget, apoi Curval i-o trage-n găoază în vreme ce ducele o pârleşte pe coapse, cu un fier încins, în şase locuri; în clipa când Curval îşi lasă lapţii, îi retează încă un deget de la mână şi, în ciuda tuturor chinurilor, tot trebuie să se culce cu ducele. Îi rup un braţ Mariei, îi smulg unghiile de la degete şi i le ard. În aceeaşi noapte, Durcet şi Curval o coboară pe Adélaïde în pivniţă, cu ajutorul lui Desgranges şi Duclos. Curval o fute-n creţ pentru ultima oară, apoi o omoară în nişte îngrozitoare torturi pe care le vei înfăţişa în amănunt.

Douăzeci şi *trei februarie*. 119. Aşază un băieţandru într-o maşinărie care îl trage frângându-l, când în sus, când în jos; oasele îi sunt amănunţit zdrobite[519], e scos de-acolo şi pus din nou mai multe zile la rând până ce moare.

120. Pune o putoare drăguţă să întărâte şi să stoarcă de puteri un flăcăuaş; el îşi pierde toată vlaga, de mâncare nu i se dă şi moare zvârcolindu-se cumplit[520].

121. Îl taie în aceeaşi zi de piatră, îi face un trepan, îi pune o fistulă în ochi şi-n cur. Are mare grijă ca nimic să nu-i reuşească, apoi îl părăseşte aşa, fără să-i dea vreun ajutor, până ce moare.

122. După ce i-a tăiat din rădăcină pula şi coaiele, îi face flăcăului o pizdă cu o maşinărie din fier înroşit şi care arde de-ndată rana[521]; îl fute în crăpătura aceasta şi-l sugrumă cu mâinile lui în timp ce se sloboade.

123. Îl curăţă cu o ţesală pentru cai; când l-a umplut în felul acesta de sânge, îl freacă cu spirt şi-i dă foc, apoi îl mai ţesală

o dată şi iar îl freacă cu spirt pe care îl aprinde şi tot aşa până ce-şi dă duhul.

În aceeaşi seară, Narcisse este adus întru silnicire; îi ard coapsele şi mădularul, îi strivesc amândouă coaiele. O iau din nou pe Augustine, la cererea ducelui care-i pornit din cale-afară împotriva ei; îi ard coapsele şi subsuorile, îi implântă un fier încins în fofoloancă. Ea cade în nesimţire; ducele se înfurie şi mai tare: îi taie o ţâţă, îi bea sângele, îi rupe mâinile, îi smulge flocii şi toţi dinţii şi-i retează toate degetele de la mâini, arzându-i rănile. Tot se mai culcă cu ea şi, după spusele lui Duclos, o fute în pizdă şi-n cur cât e noaptea de lungă, vestind-o că a doua zi are să-i facă de petrecanie. Apare Louison; îi rup un braţ, o ard pe limbă, pe lindic, îi scot toate unghiile şi-i pârlesc vârfurile însângeratelor degete. În halul acesta, Curval i-o dă la buci şi, în turbarea care-l stăpâneşte, calcă în picioare şi striveşte din răsputeri o ţâţă a Zelmirei, slobozindu-se. Nemulţumit de samavolniciile sale, o ia din nou şi-o biciuieşte straşnic.

Douăzeci şi patru februarie. 124. Acelaşi din a patra istorisire a lui Martaine din întâi ianuarie vrea să-l fută-n cur pe tată în mijlocul celor două odrasle şi, slobozindu-se, cu-o mână îl înjunghie pe unul dintre ţânci, iar cu cealaltă îl suguşă pe-al doilea.

125. Un bărbat, a cărui pasiune era să biciuiască peste pântece femei borţoase, are, în chip de-a doua, să adune şase dintre acestea, aflate în opt luni. Le leagă pe toate, spate în spate, cu burta în faţă; celei dintâi îi despică pântecele, celei de-a doua i-l străpunge cu lovituri de cuţit, celei de-a treia îi trage o sută de şuturi, celei de-a patra, o sută de beţe, celei de-a cincea i-l arde, iar celei de-a şasea i-l scrijeleşte şi apoi o omoară cu lovituri de măciucă peste burtă pe aceea pe care tortura încă n-a nimicit-o.

Curval întrerupe printr-o scenă oarecare plină de furie, căci pasiunea aceasta îl înfierbântă nespus.

126. Momitorul despre care a vorbit Duclos[522] adună două femei. O roagă pe una, ca să-şi salveze viaţa, să se lepede de Dumnezeu şi credinţă, dar ea a fost din vreme înştiinţată şi i s-a spus să nu facă nimic din toate acestea, pentru că, dacă ar

face-o, ar fi omorâtă, şi că, împotrivindu-se, nu avea de ce să se teamă. Ea se-ncontrează, el îi arde creierul: „Uite una care s-a dus la Dumnezeu!” O cheamă pe cea de-a doua care, uluită de-acest exemplu şi de lucrurile care i-au fost zise pe furiş, că n-are cum să rămână în viaţă dacă nu se leapădă, face tot ce i se spune. El îi arde creierul: „Uite o alta care s-a dus la dracu’!” Sceleratul ia de la capăt jocul acesta în fiecare săptămână.

127. Unui bulangiu, mare senior, îi place să dea baluri, dar are o podea anume pregătită care se prăbuşeşte de îndată ce e prea încărcată şi aproape toată lumea piere[523]. Dacă ar locui în acelaşi oraş, ar fi descoperit, dar se mută foarte des; nu este dat în vileag decât a cincizecea oară.

128. Acelaşi ca al lui Martaine, din douăzeci şi şapte ianuarie, a cărui meteahnă e să provoace lepădarea plodului, pune trei muieri borţoase în trei poziţii cumplite, astfel încât să alcătuiască trei grupuri drăgălaşe. Le priveşte născând în halul acesta; apoi, le leagă pruncii de gât, până ce ţâncul moare sau până ce ele îl mănâncă, pentru că le lasă aşa fără să le dea nimic de îmbucat.

128 bis. Acelaşi mai avea o patimă: le punea pe două femei să nască în faţa lui, le lega la ochi, le-amesteca plozii, pe care doar el îi ştia după un semn anume, apoi le poruncea să-i recunoască. Dacă nu se înşelau, îi lăsa să trăiască; dacă se păcăleau, le spinteca cu sabia peste trupuşorul pruncului pe care-l credeau al lor.

În aceeaşi seară, Narcisse este adus la orgii; sfârşesc să-i taie toate degetele de la mâini, în timp ce episcopul i-o dă la buci, iar Durcet face treaba, îi înfig un ac încins în canalul uretrei[524]. Îl cheamă pe Giton, îl înghiontesc, şi-l aruncă unul altuia ca pe-o minge şi-i rup un picior, pe când ducele i-o trage-n creţ fără să se sloboadă. Vine şi Zelmire: îi ard lindicul, limba, gingiile, îi smulg patru dinţi, o frig în şase locuri de pe coapse pe dinainte şi pe dinapoi, îi retează amândouă sfârcurile şi toate degetele de la mâini, iar Curval o fute-n cloacă în halul acesta fără să-şi lase lapţii. E adusă şi Fanchon căreia îi scot un ochi. — în timpul nopţii, ducele şi Curval, însoţiţi de Desgranges şi Duclos, o coboară pe Augustine în pivniţă. Avea curul foarte bine păstrat, o

biciuiesc, apoi fiecare şi-o vâră în găoaza ei fără să-şi lepede sămânţa; după aceea, ducele îi face cincizeci şi opt de răni pe buci şi-n fiecare îi picură ulei încins. Îi implântă un fier înroşit în pizdă şi-n cur şi-o fute pe răni cu un prezervativ din piele de câine-de-mare[525] care îi zădăreşte arsurile. Acestea o dată împlinite, îi desprind carnea de pe oase şi i le ferestruiesc în diferite locuri, apoi îi scot la iveală nervii în patru puncte ce-alcătuiesc o cruce, leagă de câte-o învârtitoare fiecare capăt şi le răsucesc, fapt care-i întinde părţile acestea gingaşe şi-i provoacă nişte dureri nemaipomenite[526]. Îi dau un răgaz ca s-o facă să sufere şi mai tare, apoi se-apucă din nou de treabă şi, de data aceasta, îi râcâie nervii cu un briceag, pe măsură ce trag de ei. După aceea, îi străpung gâtlejul, iar prin gaură îi aduc şi trec limba; îi ard la foc mic ţâţa pe care-o mai are, apoi îi vâră în pizdă o mână înarmată cu un scalpel cu care sparg peretele dintre cloacă şi vagin; lasă scalpelul, bagă din nou mâna, o implântă până-n măruntaie şi-o fac să se cace prin fofoloancă; nu zăbovesc mult şi, prin aceeaşi crăpătură, îi spintecă sacul burţii. După, se întorc la faţă: îi retează urechile, îi ard nările, o orbesc picurându-i în ochi ceară de Spania fierbinte, îi taie ţeasta de jur-împrejur, o spânzură de păr legându-i nişte bolovani de picioare, pentru ca ea să cadă şi să i se desprindă craniul. Când s-a prăbuşit, tot mai respira, iar ducele i-a tras-o în pizdă în halul în care se-afla; s-a slobozit şi era şi mai turbat când şi-a scos pula din ea. O despicară, îi arseră maţele chiar în burtă şi-şi băgară o mână înarmată c-un scalpel care i se-nfipse în inimă, în mai multe locuri. Şi-aşa a murit. Aşa a pierit, la cincisprezece ani şi opt luni, una dintre cele mai desăvârşite creaturi pe care le-a zămislit vreodată firea etc. Panegiricul ei[527].

Douăzeci şi cinci februarie. 129. (Încă din zori, ducele o ia de nevastă pe Colombe, iar ea îndeplineşte toate îndatoririle ce i se cuvin.) Un mare iubitor de buci le-o trage în găoază ibovnicei în faţa iubitului şi iubitului în faţa ibovnicei, apoi îl bate-n cuie pe drăguţ de trupul mândrei sale şi-i lasă să-şi dea duhul aşa, unul peste celălalt şi gură-n gură.

Aceasta va fi tortura lui Céladon şi-a Sophiei care se iubesc şi se întrerup pentru a-l sili pe Céladon să toarne cu mâna lui nişte ceară de Spania peste coapsele Sophiei; el cade-n

nesimţire; episcopul îl fute în halul în care e.

130. Aceluiaşi care se desfăta zvârlind o putoare în apă şi scoţând-o de-acolo îi place, în chip de-a doua patimă, să arunce şapte ori opt târfe într-un iaz şi să le vadă zbătându-se. Pune să li se aducă un drug înroşit în foc, ele îl apucă, dar le împinge înapoi şi, ca să n-aibă nicio îndoială c-or să piară, le-a tăiat câte-o mână când le-a azvârlit.

131. Primul lui năravă era să provoace borâturi: se desăvârşeşte folosindu-se de-o taină prin care aduce ciuma peste o întreagă provincie; a omorât deja grozav de multă lume. Otrăvea şi fântânile, şi izvoarele.

132. Un bărbat căruia îi plăcea biciul bagă trei femei borţoase într-o cuşcă de fier, fiecare cu câte-un plod. Cuşca este încălzită pe dedesubt; pe măsură ce podeaua se încinge, ele sar în sus, îşi iau odraslele în braţe şi sfârşesc prin a cădea şi-a muri în felul acesta. (Am trimis aici mai devreme, vezi unde[528].)

133. Se desfăta înţepând cu o sulă şi se desăvârşeşte vârând o muiere borţoasă într-un butoi plin de cuie pentru ca, apoi, să pună pe cineva să rostogolească butoiul fără pic de milă printr-o grădină[529].

La aceste istorisiri de torturi cu femei borţoase, pe Constance a cuprins-o tot atâta mâhnire câtă plăcere a avut Curval. Îşi dă prea bine seama ce soartă o aşteaptă. Cum i se apropie sorocul, fârtaţii sunt de părere că pot să se apuce de silnicirea ei: îi ard coapsele în şase locuri, îi picură ceară de Spania pe buric şi-i împung ţâţele cu nişte ace. Apare Giton; îi implântă o undrea încinsă în mădular, dintr-o parte într-alta, îi înţeapă coaiele, îi smulg patru dinţi. Apoi, soseşte Zelmire care nu mai are mult de trăit. Îi vâră un fier înroşit în fofoloancă, o rănesc de şase ori pe ţâţe şi de douăsprezece ori pe coapse, înainte o pişcă tare de buric, fiecare fârtat îi trage câte douăzeci de palme, îi scot patru dinţi, îi înţeapă un ochi, o biciuiesc şi i-o dau la buci. Futând-o în găoază, Curval, bărbatu-său, o vesteşte c-are să moară a doua zi; ea e nespus de fericită, spunând că acesta va fi sfârşitul chinurilor sale. Apare Rosette; îi smulg patru dinţi, o înfierează pe amândoi umerii, o taie pe ambele coapse şi pe pulpe; după, i-o trag în

creţ frământându-i ţâţele. Vine şi Thérèse; îi scot un ochi şi o lovesc de-o sută de ori pe spinare cu o vână de bou.

Douăzeci şi şase februarie. 134. Un bulangiu se aşază la poalele unui turn, într-un loc plin de ţepuşe de fier. Spre el, sunt azvârliţi, din înaltul turnului, mai mulţi copii, şi fete, şi băieţi, pe care i-a futut mai înainte în cur: se desfată văzându-i străpunşi şi lăsându-se împroşcat de sângele lor[530].

135. Acelaşi despre care tot ea a vorbit pe unsprezece şi treisprezece februarie şi a cărui meteahnă e să dea foc[531], mai are o patimă, să încuie şase muieri borţoase într-un loc unde sunt legate pe nişte lucruri ce ard uşor; le aprinde şi, dacă vor să fugă, le aşteaptă cu o frigare de fier, le-mpunge şi le împinge la loc în vâlvătaie. Totuşi, atunci când sunt pe jumătate fripte, podeaua se prăbuşeşte, iar ele cad într-un hârdău uriaş plin cu ulei încins pregătit dedesubt şi-acolo îşi găsesc moartea.

136. Cel al lui Duclos care îi urăşte pe săraci din tot sufletul şi care le-a cumpărat pe mama Lucilei, pe soru-sa şi pe ea, de care a amintit şi Desgranges (verifică-l)[532], are şi-o altă pasiune, să strângă laolaltă o familie de sărmani pe o ocnă şi să se uite cum se-aruncă în ea.

137. Un incestuos, mare iubitor de sodomie, ca să alăture acestei fărădelegi pe-acelea ale incestului, omorului, violului, sacrilegiului şi adulterului, îl pune pe fiu-său să-l fută-n cur cu o ostie, îşi siluieşte fata măritată şi-şi omoară nepoata.

138. Un mare susţinător al cururilor sugrumă o mamă dându-i la buci; după ce şi-a dat duhul, o întoarce şi i-o vâră în pizdă. Slobozindu-se, o omoară pe fiică la pieptul maică-sii înjunghiind-o în piept, apoi, deşi e moartă, i-o trage copilei în găoază; după aceea, crezând cu tărie că n-au dat încă ortul popii şi că vor suferi, aruncă leşurile în foc şi-şi lasă malahia privindu-le cum ard. Este acelaşi despre care a vorbit Duclos pe douăzeci şi nouă noiembrie, căruia-i plăcea să vadă o putoare pe un pat înfăţat în satin negru; şi este acelaşi cu bărbatul despre care Martaine a povestit în prima istorisire din unsprezece ianuarie[533].

Narcisse este adus la cazne; i se taie o încheietură. La fel păţeşte şi Giton. O ard pe Michette înăuntrul pizdei; şi pe

Rosette; şi amândouă sunt fripte pe pântece şi ţâţe. Dar Curval, care nu-şi ţine firea în ciuda rânduielilor, îi retează o întreagă ţâţă Rosettei pe când i-o dă la buci Michettei. Apoi, vine Thérèse, căreia îi trag, pe tot trupul, două sute de lovituri cu-o vână de bou şi îi scot un ochi. — în noaptea aceea, Curval îl ia pe duce şi, însoţiţi de Desgranges şi Duclos, o coboară pe Zelmire în pivniţă, unde se folosesc de cele mai alese cazne ca s-o omoare. Toate sunt mai rele decât cele pe care le-a îndurat Augustine şi, a doua zi în zori, la ceasul dejunului, ei încă n-au sfârşit treaba. Copila aceasta frumoasă moare la cincisprezece ani şi două luni; avea cel mai mândru cur din tot haremul fetelor. Şi, de dimineaţă, Curval, care nu mai are nevastă, şi-o alege pe Hébé.

Douăzeci şi şapte februarie. Amână pe-a doua zi celebrarea sărbătorii celei de-a şaptesprezecea săptămâni, pentru ca ea să însoţească sfârşitul istorisirilor; iar Desgranges povesteşte următoarele pasiuni:

139. Un bărbat, despre care Martaine a vorbit pe doisprezece ianuarie şi care dădea foc la nişte artificii vârâte-n cur[534], se desfăta, aceasta fiind pasiunea lui de-a doua, legând două muieri borţoase una de cealaltă, în formă de ghiulea, şi azvârlindu-le în sus dintr-un mic tun de bronz.

140. Unul, a cărui meteahnă era scarificarea[535], sileşte două borţoase să se lupte într-o odaie (se uită la ele fără să-l pască nicio primejdie), să se lupte, cum ziceam, cu nişte pumnale. Sunt în pielea goală; dacă n-o fac de bunăvoie, le ameninţă cu-o puşcă îndreptată spre ele. Dacă se omoară, e tocmai ce vrea el; dacă nu, se năpusteşte în încăperea unde se află femeile, cu sabia în mână, şi, după ce-a omorât-o pe una, celeilalte îi spintecă pântecele şi-i arde măruntaiele cu nişte apă tare ori cu nişte bucăţi de fier încins.

141. Un bărbat, căruia-i plăcea să biciuiască muieri borţoase peste pântece, se-ndreaptă legând o putoare cu burta la gură pe o roată, dar dedesubt, de un fotoliu, e ţintuită, fără să poată să se mişte, mama târfei, cu gura căscată în sus, fiind astfel silită să înghită toate scârboşeniile ce se scurg din leş şi plodul, dacă fiică-sa îl naşte[536].

142. Cel despre care a vorbit Martaine pe şaisprezece

ianuarie şi care se desfăta înţepând curul[537] leagă o putoare pe o maşinărie plină toată de cuie de fier; o fute deasupra, în aşa fel încât, la fiecare zgâlţâială, o ţintuieşte; apoi, o întoarce şi i-o dă la buci, ca să se înţepe şi pe partea cealaltă, şi-i împinge spinarea, ca să-i străpungă ţâţele. Când a sfârşit, aşază peste ea o a doua placă la fel împodobită, iar apoi, cu nişte şuruburi, strânge cele două plăci. Ea moare aşa, strivită şi înţepată pe tot trupul. Strângerea se petrece încetul cu încetul; îi dă răgazul să crape în chinuri.

143. Un biciuitor pune o femeie borţoasă pe o masă; o ţintuieşte de ea implântându-i mai întâi un cui încins în fiecare ochi, unul în gură, câte unul în fiecare ţâţă; apoi, îi arde lindicul şi sfârcurile cu o lumânare şi, încet, îi ferestruieşte pe jumătate genunchii, îi rupe oasele de la picioare şi sfârşeşte înfigându-i un uriaş cui înroşit în buric, care le omoară şi pe ea, şi pe odrasla ei. O vrea când sorocul îi e aproape.

În seara aceea, le biciuiesc pe Julie şi Duclos, dar numai aşa, ca să se distreze, căci amândouă se află printre cei care îşi vor păstra viaţa. Totuşi, o pârlesc pe Julie în două locuri pe coapse şi îi smulg firele de păr. Constance, care trebuie să moară a doua zi, apare, dar habar nu are ce soartă i se pregăteşte. Îi ard ambele sfârcuri, îi picură ceară de Spania pe pântece, îi smulg patru dinţi şi-i înţeapă albul ochilor cu un ac. Vine Narcisse, care trebuie şi el jertfit a doua zi; îi scot un ochi şi patru dinţi. Lui Giton, Michette şi Rosette, ce trebuie s-o însoţească pe Constance în mormânt, le smulg câte un ochi şi patru dinţi la fiecare; Rosettei îi retează amândouă sfârcurile şi-i ciopârţesc şase bucăţi de carne, de pe braţe şi de pe coapse; îi taie toate degetele de la mâini şi-i implântă un fier înroşit în pizdă şi-n cur. Curval şi ducele se slobod de câte două ori fiecare. Soseşte Louison, căreia îi trag două sute de lovituri cu o vână de bou şi îi scot un ochi pe care o silesc să-l mănânce; iar ea se supune.

Douăzeci şi opt februarie. 144. Un bulangiu trimite după două bune prietene, le priponeşte una de cealaltă gură în gură şi le pune în faţă un ospăţ îmbelşugat, dar ele nu se pot înfrupta din nimic, iar el se uită cum se mănâncă una pe alta atunci când le ajunge foamea.

145. Un bărbat, căruia îi plăcea să biciuiască muieri borţoase, încuie şase din soiul acesta într-un cerc alcătuit din inele de foc: e ca o cuşcă înăuntrul căreia ele se află toate faţă în faţă. Încetul cu încetul, inelele se micşorează şi se strâng, iar femeile sunt astfel turtite şi sufocate cu plozii lor cu tot; dar, înainte, le-a tăiat câte o bucă şi câte-o ţâţă pe care li le aşază, în chip de etolă, pe umeri.

146. Un bărbat, care se desfăta şi el tot biciuind femei borţoase, leagă două, fiecare de câte o prăjină care, cu ajutorul unei maşinării, le aruncă şi le izbeşte una de cealaltă[538]. Tot lovindu-se, ele se omoară aşa, una pe cealaltă, iar el îşi lasă lapţii. Încearcă să-şi facă rost de-o mamă cu fiică-sa ori de două surori.

147. Contele despre care a vorbit Duclos şi despre care a povestit şi Desgranges pe douăzeci şi şase, cel care le-a cumpărat pe Lucile, pe maica şi surioara Lucilei, pe care l-a înfăţişat şi Martaine în cea de-a patra istorisire din întâi ianuarie[539], se desfată, în chip de primă pasiune, atârnând trei muieri peste trei gropi: una este spânzurată de limbă, iar groapa de sub ea este un puţ foarte adânc; a doua este spânzurată de ţâţe, iar în groapa de dedesubt se află jeratic; a treia are ţeasta tăiată de jur-împrejur şi este legată de păr, iar groapa de la poalele ei este plină de ţepuşe de fier. Când greutatea trupului acestor femei le trage-n jos, când cosiţele sunt smulse o dată cu pielea de pe cap, când ţâţele sunt sfâşiate şi când limba se rupe, scapă de-o tortură şi-ajung într-alta. Când poate, îşi face rost de trei borţoase ori de-o familie şi aşa s-a folosit de Lucile, soru-sa şi maică-sa.

148. Ultima. (Verifică de ce lipsesc două, pe ciorne erau toate[540].) Marele senior ce se dedă ultimei patimi pe care o vom desemna sub numele de pasiunea iadului a fost pomenit de patru ori: este ultimul din ziua de douăzeci şi nouă noiembrie a lui Duclos, cel al madamei Champville care nu ia decât fecioriile unor micuţi de nouă ani, cel al madamei Martaine care le-o trage în cur unor ţânci de trei ani şi cel despre care însăşi Desgranges a vorbit ceva mai sus (verifică unde[541]). Este un bărbat de patruzeci de ani, grozav de înalt şi înzestrat cu-o mătărângă ca de catâr[542]; vâjgalăul lui are aproape nouă degete de jur-împrejur pe-un picior lungime. Este nemaipomenit de bogat, foarte mare senior, de-a dreptul

neîndurător şi cumplit de crud. Pentru această pasiune, are o casă la marginea Parisului, departe de orice vecinătate. Încăperea în care se petrece desfătarea sa este un mare salon lipsit de podoabe, dar burduşit şi plin de saltele; o fereastră uriaşă este singura deschidere care se vede în camera aceasta; ea dă spre o nesfârşită catacombă aflată la douăzeci de picioare sub podeaua salonului unde stă el şi, sub fereastră, sunt nişte saltele pe care se prăbuşesc târfele pe măsură ce le-aruncă în acest cavou, la a cărui descriere o să ne întoarcem în curând. Pentru partida de faţă, are nevoie de cincisprezece copile, toate între cincisprezece şi şaptesprezece ani, nici mai mari, nici mai mici. A trimis şase codoaşe în Paris şi douăsprezece în provincii ca să-i caute tot ce e mai fermecător de vârsta aceasta[543] şi, ca într-o sadniţă[544], sunt băgate, pe măsură ce sunt găsite, într-o mănăstire de ţară al cărei stăpân este el; şi de-aici sunt scoase cele cincisprezece supuse de care are trebuinţă pentru meteahna lui ce se înfăptuieşte neabătut o dată la două săptămâni. În ajun, le preţăluieşte chiar el; cel mai mic cusur le-aduce alungarea: vrea ca toate să fie ca nişte icoane de frumoase. Copilandrele sosesc, însoţite de-o codoaşă, şi rămân într-un iatac alăturat salonului de desfrâu. Mai întâi, îi sunt arătate în această odaie, toate cincisprezece în pielea goală; le atinge, le pipăie, le cercetează, le suge buzele şi le pune pe toate să i se cace în gură, dar nu înghite. Această primă treabă se face cu o înspăimântătoare seriozitate, le înfierează pe umăr numărul ordinii în care vrea să-i fie aduse. După aceea, se duce singur în salon şi, pentru o clipă, rămâne singur, dar nimeni nu ştie la ce-i foloseşte răgazul acesta de singurătate. Apoi, loveşte; i se-azvârle copila cu numărul 1, dar i se-azvârle de-a dreptul: codoaşa i-o aruncă, iar el o primeşte în braţe; fata este goală. Încuie uşa, ia nişte nuiele şi începe s-o biciuiască peste buci; când a sfârşit, o fute cu uriaşa-i pulă şi niciodată n-are nevoie de ajutor. Nu se sloboade defel. Îşi scoate ştoiul învârtoşat, înhaţă din nou vergile şi o loveşte din răsputeri peste piept, i-apucă ţâţele şi i le frământă cât de tare poate. După, îi face şase răni, cu o sulă, două dintre ele fiind pe ţâţele învineţite. Apoi, deschide fereastra ce dă spre catacombă, o pune să stea dreaptă cu spatele la el şi aproape în mijlocul salonului, în faţa geamului;

de-acolo, îi trage un şut în cur, atât de puternic, încât copila trece prin fereastră şi cade pe saltele. Dar, înainte de-a le prăvăli aşa, le pune o panglică la gât[545], iar panglica aceasta care înseamnă o tortură este pe potriva supliciului pentru care crede că sunt făcute ori la care supunându-le îşi închipuie c-o să simtă şi mai multă desfătare: e uluitor cât de priceput şi de meşter e în toate acestea. Toate codanele trec aşa, una după cealaltă, şi toate îndură întocmai aceeaşi ceremonie, în aşa fel încât el are parte, într-o singură zi, de treizeci de feciorii, fără să piardă nici măcar un strop de sămânţă. Cavoul în care se prăbuşesc fetişcanele este împodobit cu cincisprezece deosebite unelte întru îngrozitoare cazne, iar câte-un gâde, ce poartă masca şi însemnul unui diavol[546], veghează la fiecare tortură, înveşmântat în culoarea potrivită supliciului cu pricina. Panglica pe care-o are copila la gât e-n masla uneia dintre torturi şi, de îndată ce-a căzut, gâdele de-aceeaşi culoare o înhaţă şi-o târăşte spre cazna pe care-o împlineşte; dar nimeni nu se-apucă de nimic până nu se rostogoleşte şi cea de-a cincisprezecea fată. De cum s-a prăvălit şi ultima, bărbatul nostru, cuprins de turbare, care-a luat treizeci de feciorii fără să se sloboadă, coboară aproape gol şi cu pula învârtoşată în bârlogul acesta diavolesc. Atunci, totul e pe cale de-a fi înfăptuit şi toate caznele se împlinesc, dar se-mplinesc laolaltă.

Prima tortură este o roată pe care se află copila şi care se-nvârte neîncetat, atingând în treacăt un cerc împodobit cu lame de brici ce-o zgârie şi-o crestează pe nenorocită peste tot la fiecare rotire; dar, cum de-abia de-i atinsă, sărmana e răsucită cel puţin două ceasuri înainte de a-şi da duhul.

2. Fata este culcată la două degete de-o placă fierbinte care-o topeşte încet.

3. E aşezată doar în noadă pe-o bucată de fier încins, iar fiecare dintre mădulare îi este sucit într-o îngrozitoare dislocare.

4. Cele patru mădulare îi sunt legate de patru maşinării care se îndepărtează încetul cu încetul şi-o trag uşor, până ce, în cele din urmă, se desprind, iar trunchiul cade într-un foc.

5. Un clopot de fier înroşit îi slujeşte de bonetă, dar fără s-o apese, în aşa fel încât creierul i se topeşte încet, iar capul îi

este bine prăjit.

6. Este înlănţuită într-un hârdău de ulei încins.

7. Este lăsată în picioare în faţa unei maşinării care aruncă, de şase ori pe minut, câte-o săgeată ce i se înfige-n trup de fiecare dată într-alt loc; unealta nu se-opreşte decât atunci când copila e-acoperită toată.

8. Are picioarele într-un cuptor; iar o bucată mare de plumb, ce-i stă pe cap, o înfundă încetul cu încetul, pe măsură ce arde.

9. Călăul ei o împunge clipă de clipă cu un fier încins; ea-i legată în faţa lui; îi răneşte astfel tot trupul, încetul cu încetul, pretutindeni.

10. E priponită de un stâlp aflat sub un glob de sticlă şi douăzeci de şerpi înfometaţi o mănâncă, bucăţică cu bucăţică, de vie.

11. E spânzurată de-o mână, iar de picioare îi atârnă două ghiulele; dacă se prăbuşeşte, cade într-un cuptor.

12. E trasă-n ţeapă prin gură, cu picioarele în sus; tot timpul, îi plouă pe trup un potop de scântei.

13. Nervii îi sunt traşi din trup şi legaţi de nişte frânghii care-i întind[547]; în răstimp, îi sunt străpunşi cu ţepi de fier fierbinţi.

14. Rând pe rând, este ciupită cu nişte cleşti şi biciuită pe pizdă şi cur cu nişte nagaice de fier cu vârfuri de oţel înroşit şi, din când în când, zgâriată cu nişte unghii de fier încins.

15. E otrăvită cu o doftorie ce-i arde şi sfâşie măruntaiele, care o face să se zvârcolească înfiorător şi-i smulge nişte urlete grozave, dar nu trebuie s-o omoare decât ultima; această tortură este una dintre cele mai cumplite.

De îndată ce-a coborât, sceleratul se plimbă prin cavou; se uită câte-un sfert de ceas la fiecare caznă, suduind ca un blestemat pe vecie şi potopind-o pe victimă cu ocări. Când, în cele din urmă, nu mai poate şi când sămânţa-i, de-atâta vreme prizonieră, e gata să se sloboade, se aruncă într-un fotoliu de unde poate privi toate torturile. Doi dintre diavoli se apropie, îi arată cururile şi-i freacă ştoiul, iar el se lasă mare scoţând nişte zbierete care acoperă toate vaietele celor cincisprezece căznite. După aceea, iese; celor care încă n-au murit li se dă lovitura de graţie, leşurile le sunt îngropate şi, vreme de două săptămâni, nu se mai întâmplă nimic.

Aici îşi încheie Desgranges povestirile; e lăudată, sărbătorită etc.

Încă din zorii acelei zile, s-au făcut nemaipomenite pregătiri pentru petrecerea avută în vedere. Curval, care o urăşte pe Constance, s-a dus s-o fute în pizdă încă de dimineaţă şi i-a vestit osânda pe când i-o trăgea. Cafelele au fost servite de cele cinci victime, mai precis: Constance, Narcisse, Giton, Michette şi Rosette. Fârtaţii s-au dedat unor grozăvii: la istorisirea ce numai s-a sfârşit, tot ce-au putut aduna din cvartete a fost în pielea goală. Şi de-ndată ce Desgranges a terminat, au chemat-o mai întâi pe Fanny, i-au tăiat degetele pe care le mai avea la mâini şi la picioare şi-a fost futută-n cur, fără alifie, de Curval, duce şi cei patru futăi. A sosit Sophie; l-au silit pe Céladon, ibovnicul ei, s-o ardă înăuntrul fofoloancei, i-au retezat toate degetele de la mână şi i-au luat sânge din tuspatru mădularele, i-au rupt urechea dreaptă şi i-au scos ochiul stâng. Céladon a fost nevoit să ajute la tot şi, adesea, să facă chiar el treaba, dar, la cea mai mică strâmbătură, era biciuit cu nişte gârbăcele cu vârfuri de fier. Apoi, au supat; ospăţul a fost desfătător, iar mesenii n-au băut decât şampanie spumoasă şi lichioruri. Cazna s-a împlinit la ceasul orgiilor. La desert, au venit să-i vestească pe domni că totul este gata; ei au coborât şi au găsit cavoul împodobit ca de sărbătoare şi pregătit cum se cuvine. Constance era culcată pe un soi de mausoleu, iar cei patru micuţi îl înfrumuseţau în cele patru colţuri. Cum cele patru cururi erau foarte fragede, le făcu mare plăcere să le chinuiască. În sfârşit, s-au apucat de tortură: Curval a despicat cu mâinile lui pântecele Constancei, trăgându-i-o la buci lui Giton, şi i-a smuls rodul, deja măricel şi hărăzit să fie băiat; apoi, au continuat caznele pe cele cinci victime, iar toate au fost pe cât de nemiloase, pe atât de deosebite.

La întâi martie, văzând ei că zăpada nu s-a topit încă, hotărăsc să sfârşească în amănunt tot ce-a mai rămas. Fârtaţii îşi iau alte perechi pentru odăile lor şi rânduiesc să le pună o panglică verde[548] tuturor acelora care-or să se-ntoarcă în Franţa, cu condiţia să dea o mână de ajutor la torturarea

celorlalţi. Celor şase femei de la bucătărie nu li se spune nimic, dar sunt toţi de părere să le căznească pe cele trei slujnice, căci nu s-au chinuit în zadar, şi să le salveze pe cele trei bucătărese din pricina priceperii lor[549]. Prin urmare, întocmesc lista şi văd că, până atunci, au fost deja jertfiţi:

Dintre neveste: Aline, Adélaïde şi Constance	3
Dintre cadâne: Augustine, Michette, Rosette şi Zelmire	4
Dintre feciori: Giton şi Narcisse	2
Dintre futăi: unul dintre cei mai neînsemnaţi	1
Total:	10

Treci la semnul de pe ultimul sul, recto.
Fol. 33 recto.
Aici începe sfârşitul şi urmarea versoului.

Prin urmare, sunt hotărâte noile perechi. Ducele îi ia cu el ori sub ocrotirea sa pe: Hercule, madama Duclos şi o bucătăreasă..... ...4

Curval îi ia pe: Sparge-buci, Champville şi o bucătăreasă.....4

Durcet îi ia pe: Tare-n-pulă, Martaine şi o bucătăreasă.... 4

Iar episcopul pe: Antinoüs, madama Desgranges şi Julie.... 4

Total:..... ...16

Şi hotărăsc ca, pe dată şi prin grija celor patru prieteni, a celor patru futăi şi-a celor patru povestitoare (nevoind defel să le folosească pe bucătărese), să-i prindă pe toţi ceilalţi, în modul cel mai mârşav cu putinţă, în afara celor trei slujnice pe care nu le vor înhăţa decât în ultimele zile, şi să facă, în odăile de sus, patru închisori; să-i bage în cea mai solidă pe cei trei futăi mai neînsemnaţi, în lanţuri; în cea de-a doua, pe Fanny, Colombe, Sophie şi Hébé; în cea de-a treia, pe Céladon, Zélamir, Cupidon, Zéphire, Adonis şi Hyacinthe; şi-n cea de-a patra, pe cele patru babornițe; şi, cum or să omoare câte-un supus în fiecare zi, când vor dori să le închidă pe cele

trei slujnice, să le arunce în acea închisoare ce se va goli. O dată împlinite toate acestea, fiecărei povestitoare i se dă districtul[550] unei temniţe. Iar domnii se vor desfăta, când vor pofti, cu-aceste victime, fie în închisoarea lor, fie chemându-le în săli ori în odaia lor, totul fiind după bunul lor plac. Aşadar, după cum tocmai am spus, în fiecare zi este mântuit câte un supus, în ordinea următoare:

1 martie, Fanchon. 2 martie, Louison. 3 martie, Thérèse. 4 martie, Marie. 5 martie, Fanny. 6 şi 7 martie, Sophie şi Céladon împreună, ca ibovnici, iar ei pier, cum am zis, bătuţi în cuie unul de celălalt. 8 martie, unul dintre futăii mai neînsemnaţi. 9 martie, Hébé. 10 martie, unul dintre futăii mici. 11 martie, Colombe. 12 martie, ultimul dintre pomeniţii futăi. 13 martie, Zélamir. 14 martie, Cupidon. 15 martie, Zéphire. 16 martie, Adonis. 17 martie, Hyacinthe. 18 martie, în zori, le popresc pe cele trei slujnice, pe care le zăvoresc în temniţa bătrânelor, şi le omoară pe 18, 19 şi 20 martie.

Total:..... ...20

Recapitularea aceasta arată cum au fost folosiţi toţi supuşii, căci erau, cu totul, patruzeci şi şase, adică:

Stăpâni	4
Bătrâne	4
La bucătărie	6
Povestitoare	4
Futăi	8
Băieţandri	8
Neveste	4
Fetişcane	8
Total	46

Prin urmare, după cum se vede, au fost jertfiţi treizeci, iar la Paris se întorc şaisprezece.

Socoteală a totalului:

Masacraţi înainte de 1 martie în primele	10

orgii	
După 1 martie	20
Şi se întorc	16 persoane
Total	46

În ceea ce priveşte şi torturile ultimilor douăzeci de supuşi, şi traiul dus până la plecare, vei înfăţişa în amănunt cum vei vol. Vei spune la început că cei doisprezece rămaşi mâncau împreună şi-ţi poţi alege caznele.

Note

Nu te depărta cu nimic de la planul acesta: *totul este îmbinat de mai multe ori* şi *cu cea mai mare precizie*.

Descrie în amănunt începutul. Şi, în toată cartea, bagă nişte morală la supeuri.

Când o s-o treci pe curat, să ai un caiet pe care să scrii numele tuturor personajelor principale şi *ale acelora care joacă un rol important, ca acelea care au mai multe pasiuni* şi *despre care vei vorbi de mai multe ori, cum este cel al iadului*; *lasă-ţi un loc mare după numele lor* şi *umple-l cu tot ceea ce vei întâlni referitor la ele când vei copia. Nota aceasta este hotărâtoare, fiind singurul fel în care vei putea să ai o imagine clară asupra lucrării* şi *să eviţi repetările*.

Atenuează mult prima parte: *totul e mult prea limpede*; *n-are cum să fie prea cuminte* şi *prea învăluită*[551]. *Mai ales, nu-i pune niciodată pe cei patru prieteni să facă ceva ce n-a fost încă povestit, iar de lucrul acesta nu ai avut grijă*.

În prima parte, spune că bărbatul care îi dă muie micuţei prostituate de taică-său este cel care fute cu o pulă murdară şi *despre care ea a vorbit deja*[552].

Nu uita să aşezi în luna decembrie scena cu fetişcanele care servesc la supeu, după ce-au turnat cu cururile lor lichioruri în paharele fârtaţilor; *ai vestit-o, dar în plan n-ai spus nimic despre ea*.

Torturi în plus

Cu ajutorul unei ţevi, îi bagă în pizdă un şoarece; ţeava e scoasă, i se coase fofoloanca, iar animalul, care nu poate să iasă, îi roade măruntaiele[553].

E silită să înghită un şarpe care, la fel, o s-o devoreze.

În general, zugrăveşte-l pe Curval şi pe duce ca doi sceleraţi pătimaşi şi trufaşi. Aşa i-ai înfăţişat în prima parte şi în plan; şi înfăţişează-l pe episcop ca pe-un ticălos fără de inimă, lucid şi înrăit. Cât despre Durcet, el trebuie să fie răutăcios, prefăcut, trădător şi perfid. Pune-i să facă., potrivit fiecăruia, tot ceea ce li se potriveşte acestor firi.

Revezi cu grijă numele şi calităţile tuturor personajelor despre care vorbesc povestitoarele, ca să nu te repeţi.

În caietul personajelor, în planul castelului, încăpere cu încăpere, să ai o foaie şi, pe marginea pe care ai s-o laşi, notează toate soiurile de lucruri ce se înfăptuiesc în cutare sau cutare odaie.

Sulul acesta întreg a fost început la 22 octombrie 1785 şi încheiat în treizeci şi şapte de zile[554].

SCURTĂ ÎNSEMNARE

Manuscrisul şi ediţiile

Nu ştim când a început Sade să scrie *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*. Este o operă care cere un timp îndelungat, gândită probabil în singurătatea închisorii. Nu avem decât o variantă considerată definitivă a unei versiuni încă neterminate, care este datată cu precizie la sfârşitul manuscrisului: “Sulul acesta întreg a fost început la 22 octombrie 1785 şi încheiat în treizeci şi şapte de zile”. Într-adevăr, manuscrisul se prezintă ca o înşiruire de foiţe mari de 12 cm, lipite la capete, pentru a forma o bandă lungă de 12,10 în rulată, pe care prizonierul o putea ascunde cu uşurinţă.

Scriitorul a abandonat-o în celulă atunci când a fost cu brutalitate scos de acolo, în noaptea de 3 spre 4 iulie 1789, pentru a fi transferat la mănăstirea Charenton. Gilbert Lely a reconstituit itinerarul manuscrisului care a fost găsit de Arnoux de Saint-Maximin în chiar camera prizonierului de la Bastilia, apoi păstrat de familia de Ville-neuve-Trans, înainte de a fi cumpărat de un bibliofil german şi publicat pentru prima oară în 1904 de psihiatrul berlinez Iwan Bloch sub pseudonimul Eugen Dühren. Urmează o traducere germană la Leipzig, în 1909. În ianuarie 1929, Maurice Heine se duce la Berlin şi achiziţionează manuscrisul pentru Charles de Noailles. Îl publică într-o ediţie întocmită cu scrupulozitate la

Stendhal et Compagnie între 1931 şi 1935, în trei volume in-4°. Această ediţie este astăzi folosită ca text de referinţă, căci preţiosul rulou a fost vândut după moartea vicontelui de Noailles şi actualmente nu mai este accesibil.

Opera, aşa cum o cunoaştem noi, se prezintă ca o variantă definitivă a primei părţi, terminată, dar care mai trebuia corectată, potrivit observaţiilor pe care Sade şi le notează pentru sine însuşi, la sfârşitul acestei părţi, într-o secţiune intitulată: „Greşeli pe care le-am făcut”, urmată de o versiune prescurtată sau un plan al celei de-a doua, a treia şi a patra părţi. Ansamblul este, la rândul lui, urmat de note de lucru în care Sade îşi vorbeşte la persoana a doua plural. Faptul că textul nu este terminat îi asigură un efect de perspectivă, fapt care poate mări groaza cititorului.

Modele narative

Dacă reuşim să ne desprindem de impresia de oroare pe care o provoacă acest text sau să depăşim fascinaţia pe care o exercită asupra cititorului, îi putem raporta structura la o serie de modele narative bine cunoscute. Suita de întâmplări relatate de cele patru povestitoare se înrudeşte cu povestirile narate de Şeherazada în

O mie şi una de nopţi, adaptate de Antoine Galland la începutul secolului al XVIII-lea şi imitate neîncetat de-a lungul întregului veac. Puterea absolută exercitată de libertinii lui Sade este o reminiscenţă a despotismului oriental care bântuie conştiinţa occidentală clasică, iar situaţia codoaşelor poate fi asemănată cu aceea a Şeherazadei a cărei supravieţuire depinde de arta cu care se va exprima, îl va scăpa pe sultan de plictiseală şi va menţine suspansul. Sade avea o ediţie din 1745 a celor *O mie şi una de nopţi*[194] şi trebuie că a cunoscut una sau alta dintre imitaţiile care se înmulţiseră: *Les Mille et Un Jours* de Petit de La Croix (1710-

[194] Vezi Hans-Ulrich Seifert, *Sade*: *Leser und Autor*. *Quellenstudien*, *Kommentare und Interpretationen zu Romanen und Romantheorie von D.A.F. De Sade*. Francfort-sur-le-Main, Peter Lang, 1983, nr. 153.

1712), *Les Mille et Un Quarts d'heure*, *contes tartares* (nedatată, fără îndoială din 1712), *Les Mille et Une Heures*, *contes péruviens* (1733) şi *Les Mille et Une Soirées*, *contes mongols* (1749) de Gueulette, *Les Mille et Une Faveurs* de Mouhy (1740), *Les Mille et Une Fadaises* de Cazotte (1742), *Les Mille et Une Folies* de No-ugaret (1771) etc. În anii în care Sade scria *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, Rétif de La Bretonne visa la o culegere pe care ar fi intitulat-o *Les Mille et Une Nuits françaises* sau *Les Mille et Une Aurores* care s-au transformat în *Les Nuits de Paris* (1788) în cadrul cărora sunt cuprinse *Les Mille et Une Métamorphoses*.

Această structură narativă este şi cea a culegerilor de poveşti renascentiste, fie că este vorba despre *Decameronul* lui Boccaccio sau despre *Heptameronul* Margueritei de Navarre, ambii cunoscuţi de Sade[195]. Acest tip de culegere era destul de prezent în secolul al XVIII-lea pentru a inspira *Le Decameron français* al lui Louis d'Ussieux (1772) şi un *Decameron anglais* anonim (1783) şi pentru a-i oferi lui Casanova titlul, *Icosaméron* (1778). Sade însuşi s-a gândit, în timpul detenţiei sale de la Charenton, să compună un *Boccace français*. Societatea aleasă care ascultă poveştile în cazul lui Boccaccio sau al Margueritei de Navarre este adunată laolaltă de o cauză exterioară – ciuma la Florenţa sau o intemperie –, în timp ce claustrarea libertinilor lui Sade este voluntară şi agresivă. Durata ficţiunii este de patru luni, undeva la jumătate între cele câteva zile ale tradiţiei Renaşterii şi cele o mie şi una de nopţi ale tradiţiei arabe. Atunci când Sade, la sfârşitul vieţii, va fi convins că manuscrisul de la Bastilia a fost pierdut pentru totdeauna, el va relua acelaşi cadru narativ pentru a scrie *Les Journées de Florbelle*, confiscate la Charenton în 1807 şi distruse, după moartea autorului, de prefectul de poliţie, conform dorinţei propriului fiu al lui Sade, Donatien-Claude-Armand. Să mai subliniem şi că Pigault-Lebrun adună, în 1800, patru poveşti sub titlul *Les Cent Vingt*

---

[195] Vezi Seifert, nr. 42 şi nr. 264. Legătura dintre acest tip de culegere şi tradiţia celor *O mie şi una de nopţi* este evidenta în sub-titlul adoptat de cavalerul de Mouhy pentru ale sale *Mille et Une Faveurs*: *Contes de cour tirés de l'ancien gaulois par la reine de Navarre*.

Jours, dar nimic nu aminteşte de materia şi nici chiar de forma adoptate de Sade[196].

O culegere poate fi în mod aparte apropiată de *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, *Les Journées amusantes* pe care doamna de Gomez. Le publică între 1722 şi 1731. Sade o citează în mod elogios în *Idée sur les romans*: „Ale sale *Journées amusantes*, ca şi *Cent Nouvelles Nouvelles*, vor forma întotdeauna, în ciuda multelor neajunsuri, fondul bibliotecii tuturor amatorilor de acest soi. Doamna de Gomez îşi stăpânea arta, iar noi nu i-am putea refuza acest îndreptăţit elogiu”[197]. Regăsim în scrierile ei ideea unei societăţi alese care se izolează de lume pentru a-şi povesti diverse întâmplări şi-a discuta despre sufletul omenesc: „Şase persoane unite prin minte şi suflet şi având tot ceea ce este necesar pentru a uita de restul lumii, plictisite de tumultul unuia dintre cele mai frumoase oraşe ale Europei, se hotărâră a merge să se-nchidă pentru ceva vreme într-o căsuţă de ţară şi să se bucure de-a ei rusticitate prin puritatea plăcerilor şi a creaţiilor minţii lor”[198]. Prin urmare, culegerea este structurată pe zile. Descrierea castelului Silling, libertatea care domneşte aici, evocarea serilor şi a nopţilor[199] pot fi citite ca nişte subversiuni, din partea lui Sade, a acestui tip de povestire.

Două trăsături formale disting opera lui Sade de culegerile amintite şi de nenumăratele volume de nuvele pe care le produce a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Prima este manuscrisul neterminat ce scurtează, pe măsură ce se înaintează-n naraţiune, dimensiunile întâmplărilor care, în ultimele părţi, sunt adesea reduse la o singură frază. O asemenea elipsă întăreşte abstracţia plină de cruzime a textului în care, pe de o parte, libertinii, iar, pe de alta, victimele îşi pierd individualitatea în două siluete generale, cea a libertinului polimorf şi cea a victimei, veşnic menită

---

[196] Vezi Seifert, nr. 329.

[197] *Les Crimes de l’amour*, col. „Folio”, Gallimard, p. 36 şi n. 17.

[198] Mme de Gomez, *Les journées amusantes*, vol. I, 1722, pp. 170.

[199] Vezi nota 84, p. 129; nota 14, p. 161; nota 22, p. 170.

suferinţei. Mai mult, reapariţia, dintr-o parte în alta, a anumitor figuri, după o metodă comparabilă celei a personajelor recurente de care Balzac se va folosi în mod sistematic, tinde să suprapună cele patru părţi ca fiind patru versiuni ale aceleiaşi poveşti, patru momente ale unui palimpsest ale cărui straturi ar fi progresiv înlăturate pentru a se ajunge la o ideală nuditate a textului, un imposibil absolut al cruzimii şi suferinţei. În această măsură, *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* oferă modul de funcţionare al întregii creaţii literare sadiene, împărţită între texte ezoterice şi texte exoterice. Fiecare enunţ lasă să se presupună o versiune mai violentă, fără nicio limită în această supralicitare.

Modele libertine, modele medicale

Dacă structura narativă aminteşte de modele vechi, materia însăşi a *Celor o sută douăzeci de zile ale Sodomei* îşi are echivalentul în secolul al XVIII-lea. Deceniile care corespund vieţii lui Sade asistă la organizarea unei reţele poliţieneşti de supraveghere şi de informare – temeinic analizată de Érica-Marie Benabou[200] – şi, totodată, la înmulţirea curiozităţilor publicului în privinţa acestei lumi a galanteriei şi a prostituţiei, pe care Sade o cunoaşte din interior. Diverse *Memorii secrete*, *Corespondenţe secrete* şi alte cronici scandaloase dezvăluie în mod regulat întâmplări din această lume pe care le regăsim în relatările celor patru povestitoare din *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, foste prostituate devenite codoaşe.

Povestea vieţii lor care ocupă fiecare câte patru luni este asemenea biografiilor unor actriţe galante şi prostituate care se publică în acele vremuri: *Histoire de Mlle Cronel, dite Frétillon, actrice de la Comédie du Mans. Écrite par elle-même* (1740), *Histoire de Mme Bois-Laurier* inclusă în

---

[200] Vezi *La Prostitution et la Police des mœurs au XVIII^e siècle*, Librairie académique Perrin, 1987.

Thérèse philosophe (fără îndoială, din 1749) pe care Sade o cunoaşte bine, *Histoire de Mlle Brion, dite comtesse de Launay* (1754), *Mademoiselle Javotte, ouvrage moral écrit par elle-même* (1757), *Confessions de Mlle Sapho* (1789) etc. Alături de biografiile acestor domnişoare, în epocă apar şi evocări ale unor celebre case de toleranţă: *Les Canevas de Paris*. *Mémoires pour servir à l'histoire de l'hôtel du Roule* (1750) sau *Le Portefeuille de Mme Gourdan dite la Comtesse*. *Pour servir à l'hisoire des mœurs du XVIIIe siècle, et principalement de celles de Paris* (1783) etc. Publicitatea făcută în jurul originilor doamnei du Barry, noua metresă a lui Ludovic al XV-lea după moartea doamnei de Pompadour, conferă o dimensiune politică dezvăluirilor scandaloase. *Le Gazetier cuirassé ou Anecdotes scandaleuses de la cour de France*, atribuit lui Charles Théveneau de Mo-rande (1771), apoi *L'Espion anglais*, atribuit lui Pidansat de Mairobert (1779-1784), subliniază relaţiile stabilite între scursurile prostituţiei şi cele mai înalte personaje ale statului: doamna du Barry ar fi o fostă pensionară de la Gourdan. În ajunul Revoluţiei sunt, de asemenea, publicate câteva *Vieţi private* ale unor personaje celebre care dezvăluie cu complezenţă maniile la care se dedau prin bordeluri unii mari aristocraţi sau prelaţi. În 1802 – anul XII –, toată această informaţie este compilată în trei volume intitulate *Les Sérails de Paris ou Vies et portraits de dames Paris, Gourdan, Montigny et autres appareilleuses*. „Aceste opere, remarcă Érica-Marie Benabou, pot constitui nişte culegeri de tehnologie a sexului, nişte sume ale acelei «*civilita puttanesca*» a secolului al XVIII-lea, aşa cum, păstrând proporţiile, au fost dialogurile lui Aretino pentru cea a secolului al XVI-lea la Veneţia."[201] *Culegeri, sume*, astfel sunt şi termenii care se potrivesc pentru descrierea operei lui Sade. Regulamentul prin care se termină *Le Portefeuille de Mme Gourdan* îl anunţă oarecum pe acela care va regiza lumea de la Silling şi putem face o apropiere între gusturile clienţilor, prezentate în această literatură, şi cazurile descrise de povestitoarele lui Sade. Dar *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* sistematizează şi agravează

[201] Vezi *Lu Prostitution et la Police des mœurs au XVIIIe siècle*, Librairie académique Perrin, 1987.

perversiunile şi paroxismele care rămân episodice sau excepţionale în mărturiile vremii.

Specifică lui Sade, insuflată fiindu-i de talentul său de scriitor şi vizionar, este progresia organizată în interiorul naraţiunii. Anumite case din secolul al XVIII-lea posedau deja un *Registru al pasiunilor* care îi prezentau amănunţit clientului talentele fetelor şi-i sugerau o largă paletă de posibilităţi[202]. Sade repetă de patru ori acest tip de registru, potrivit unei progresii care este, fără îndoială, cea a păcatelor şi a pedepselor, aşa cum o stabileau tratatele de cazuistică religioasă sau textele legislative ale timpului. Plăcerile transgresiunii se întâlnesc cu o ierarhizare a interdicţiilor. Primii Editori ai *Celor o sută douăzeci de zile ale Sodomei* au voit să vadă în litania perversiunilor o tipologie demnă de cea pe care psihiatria secolului al XIX-lea se va strădui să o întocmească. Dacă este adevărat că Sade se bazează pe categorii medicale, sunt mai întâi cele ale medicinii vremii sale şi, în special, cele ale teoriei temperamentelor.

Intriga din *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* îşi datorează în parte puterea elementelor cvadripartite care se repetă şi-şi răspund în text. Cele patru temperamente corespund, în tradiţia medicală, celor patru umori ale trupului, celor patru elemente, celor patru anotimpuri, celor patru puncte cardinale… Potrivit acestui principiu analogic, numărul de libertini care imaginează această şcoală a libertinajul impune acelaşi număr de soţii şi de povestitoare, un număr proporţional de băieţi, fete şi futăi, dar şi cele patru luni care îşi dau titlul textului. Putem descrie cele patru

---

[202] “Matroana primea (…) dinainte darul domnului, care, de obicei, era de-un ludovic pentru o vizită, masa şi băuturile fiind şi ele incluse. Dacă domnul era generos şi oferea, de pildă, doi ludovici, atunci maica stareţă îi aducea *Registrul pasiunilor* care cuprindea toate amănuntele diferitelor plăceri cunoscute şi practicate în acele locuri; şi cum fiecare comporta anumite unelte, necesare, pentru vreun asemenea amănunt, toate budoarele erau aranjate în consecinţă.” (*Les Séra**ils de Paris, vo**l.* 1, p. 25, citat după Antoine Reschal, *Vénus damnées. Documents rares et curieux sur la galanterie secrète du XVIIIe siècle,* Albin Michel, s.d., p. 18).

temperamente după tradiţia pe care o denunţă, în momentul în care Sade îşi scrie romanul, o carte din 1783, *Erreurs popu**laires sur la médicine*** a lui M. d'Iharce:

— Temperamentul sanguin: „Cei care au acest temperament sanguin au prea puţin păr, sunt blonzi, un pic şateni; sunt plinuţi, dar carnea le este destul de moale; au o piele albă cu nuanţe trandafirii; sunt supli şi se înfurie cu uşurinţă; dar se liniştesc la fel de uşor […]"

— Temperamentul bilios: „Bilioşii au mult păr, negru şi creţ; sunt slabi, dar au carnea tare; pielea le este mai închisă la culoare; au venele groase, pulsul mare, puternic, rapid; sunt mânioşi şi ţin la sentimentele lor pe care le apără cu înflăcărare. De obicei, au multă minte şi sunt foarte sensibili şi fideli".

— Temperamentul pituitos sau flegmatic: „Pituitoşii au pielea netedă, albă şi nu sunt păroşi; părul le este foarte alb, rar şi creşte cu greu; sunt buhavi, graşi şi apatici; venele le sunt strâmte şi nu se văd; de obicei, au ochii albaştri; sunt puturoşi şi înceţi; au puţine pasiuni şi minte".

— Temperamentul melancolic: „Melancolicii n-au niciun fir de păr pe trup; părul le este foarte negru; sunt uscaţi, slabi, palizi, cu pielea măslinie sau chiar mai închisă, înceţi în ceea ce fac, constanţi în sentimente; nu uită nici insultele, nici faptele bune; au o minte foarte ascuţită şi înclinată spre cugetare"[203].

Sistemul analogic stabileşte o corespondenţă între:

— Temperamentul sanguin, cald şi umed, şi sânge, inimă, aer, primăvară şi est;

— Temperamentul coleric, cald şi uscat, şi bila galbenă, ficatul, focul, vara şi sudul;

— Temperamentul flegmatic, rece şi umed, cu glanda pituitară, creierul, apa, iarna şi nordul;

— Temperamentul melancolic, rece şi uscat, cu bila neagră, splina, pământul, toamna şi vestul.

I-am recunoscut pe duce, episcop, Durcet şi preşedintele de Curval. Aceeaşi tipologie a temperamentelor organizează cvartetul călugărilor de la Sainte-Marie din *Justine*. Ea se

---

[203] *Erreurs populaires sur la médecine* de M. D'Iharce, 1783, pp. 210-212.

complică în *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* printr-o caracterizare socială: ducele, sanguin, reprezintă nobilimea; episcopul, coleric, marele cler; preşedintele de Curval, melancolic, pe magistraţi, iar Durcet, flegmatic, pe marii arendaşi de vămi ai Vechiului Regim. Această alianţă a elitelor într-o Franţă feudală şi absolutistă se repetă într-un cvartet care apare în timpul *Celor o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, pe 12 noiembrie. Regăsim aici un şameş, mare şi gras – fără îndoială, flegmatic –, un magistrat, un nobil şi un prelat[204]. Un cvartet de libertini se regăseşte şi pe drumul lui Léonore şi Clémentine, la Lisabona, în *Aline et Valcour*[205].

Cronologia şi topologia *Celor o sută douăzeci de zile ale Sodomei* ţes subtile raporturi, care vor trebui studiate, cu medicina temperamentelor. Textul se dezvoltă din luna noiembrie, a cărei responsabilitate îi revine lui Durcet, gazdă la Silling, până în luna februarie, prezidată de duce. Dar, invers, intriga se pregăteşte pe domeniile ducelui, în Bourbonnais, înainte de a se desfăşura realmente la marginea regatului, dacă nu chiar în străinătate, în senioria cumpărată de Durcet, Silling. Logica textului combină curgerea timpului în cadrul anului – din toamnă până-n primăvara care aduce cu sine promisiunea altor orgii –, o fugă din centrul Franţei spre frontiere şi din sud spre nord, o agravare progresivă a pasiunilor. Caracterele temperamentelor – în acest caz, sanguinul şi flegmaticul – şi a castelor sociale – nobilimea şi marea burghezie financiară – se inversează: ducele îşi face un titlu de glorie din propria-i laşitate, iar castelul feudal îi aparţine lui Durcet. Grandioasa orgie contopeşte autarhia feudală şi speculaţiile financiare, închiderea în sine şi mişcarea.

Silling se află în inima *Pădurii Negre* al cărei nume este emblematic şi a cărei umbră, în multe dintre ficţiunile sfârşitului de veac al XVIII-lea, reînvie vechile obsesii feudale, legate de păduri. Cavalerul căuta în ele aventura personală; libertinii de la Silling convoacă aici întreaga aventură a dorinţei omeneşti. Cât despre iarnă, ea corespunde, potrivit lui Aristotel, reluat de tradiţia medicală, unui summum a

[204] Vezi pp. 264-271.
[205] Vezi *Aline et Valcour*, ed. cit., p. 816 şi pp. 820-822.

puterii sexuale masculine. De asemenea, ea marchează cel mai bine şi diferenţa socială: este momentul în care liniştea căminului îndeajuns de bogat pentru a-şi permite căldură contrastează cu crâncenul frigului, afară sau în casa celui sărac. Alegerea anotimpului rece dă astfel o cu totul altă dimensiune căldurii sexuale şi căldurii sociale.

În *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, prima sa mare operă, Sade atinge încă de la început o intensitate vizionară care anunţă ansamblul creaţiei sale ulterioare. Seria de pasiuni şi de suplicii pe care le enumera aici va susţine romanele de mai târziu. Împărţirea personajelor în patru categorii în funcţie de temperament va avea atunci tendinţa de a se estompa în folosul opoziţiei binare a stăpânilor şi sclavilor, a brunei Juliette şi a blondei Justine, dar şi a celor două modele de libertini, sanguinul care capătă proporţiile uriaşului devorator şi deflorator, căpcăunul din poveştile de-odinioară, şi flegmaticul, efeminat şi sodomit pasiv. Dar perversitatea polimorfă a răului sadian, capabil să-şi asume rând pe rând cele patru temperamente şi cele două situaţii sodomite, asigură supleţea şi bogăţia ficţiunii lui Sade.

Dincolo de orice model

Nu-i de ajuns să amalgamăm structura celor O *mie şi una de nopţi* sau a *Decameronului*, materia libertină *şi* medicina temperamentelor pentru a obţine *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, prin care Sade impune în literatura franceză o violenţă a tonului şi a imaginilor de-a dreptul nemaivăzută. Cititorul este provocat, incitat de un text care-i incriminează, îi pune sub semnul întrebării categoriile fundamentale: viaţa şi moartea, plăcerea şi durerea, realul şi imaginarul, iubirea şi ura, masculinul şi femininul… Oricine se-aventurează în ceea ce Sade însuşi numeşte o „călătorie”[206] este agresat de progresia care determină trecerea de la o naraţiune scrisă la un text fragmentar, de la scene de plăcere la scene de oroare. Primele transgresiuni par acceptabile, dar următoarele devin insuportabile, odioase. Viaţa la Silling este ritmată de alternanţa naraţiunii şi de punerea în practică: cititorul este invitat la un asemenea du-te-vino între text şi complementul său imaginar, între ficţiune şi imposibila-i realizare. Noţiunile însele de scriitură, de lectură se estompează, căci evocările lui Sade devin imposibil de reprezentat, de nesusţinut şi din ce în ce mai eliptice. Scriitura şi lectura sunt nişte exerciţii sociale, raţionalizate;

[206] Vezi p. 188 şi nota 3.

or, Cele *o sută douăzeci de zile ale Sodomei le* împing până la limită, dincolo de legătura socială şi de gândirea clară. Dispozitivul textual obligă la recunoaşterea unei întunecate conivenţe a dorinţei şi a morţii. Fiecare îl însoţeşte pe Sade mai mult sau mai puţin departe în explorarea sa şi se vădeşte constrâns în a-şi mărturisi repulsia. Să fie oare acest vertij sfârşitul oricărei comunicări literare? Sau, dimpotrivă, chiar finalitatea experienţei de a scrie?

Primul discurs care va fi încercat să prezinte stupefacţia pe care o suscită *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* este discursul psihiatric. Opera este mai întâi publicată de nişte medici, doctorul Diihren în Germania, Maurice Heine în Franţa. Acesta îl transferă pe Sade din statutul de caz clinic în cel de observator şi teoretician al faptului sexual. Îi recunoaşte meritul de a fi înlocuit vechea taxonomie religioasă sau judiciară a greşelii şi păcatului cu tipologia ştiinţifică modernă: „Lui Sade îi aparţine iniţiativa îndrăzneaţă de a fi impus, încă din 1785, această formă modernă clasificării sale metodice, fundamentată pe o *concepţie etico-socială.* În *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei sau Şcoala libertinajului*, operă singulară în care a putut fi, pe drept cuvânt, recunoscută prima *psychopathia sexualis*, el admite patru «clase», după criteriul gravităţii crescânde a «pasiunilor»: simple, duble, criminale, ucigaşe. Dintr-o clasă într-alta, «gusturile» – corespunzând formelor actualului *libido* – se înşiruie şi se înlănţuie în şase sute de exemple dintre care multe sunt prototipuri. Similitudinea acestora cu observaţiile moderne îl justifică, evident, pe precursorul care a distrus pretenţia teologilor de monopol în această materie”[207]. Sade devine astfel precursorul lui Krafft-Ebing şi Freud.

Pe urmele lui Maurice Heine, Jean Paulhan vede în *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* un „gigantic catalog de perversiuni”[208] căruia Gilbert Lely îi recunoaşte „acest

---

[207] Maurice Heine, *Recueil de confessions et observations psycho-sexuelles*, Le Terrain vague, 1957 (prima ediţie 1935), pp. 11-12.

[208] „La Douteuse Justine ou les Revanches de la pudeur”, prefaţă la Sade, *Les Infortunes de la vertu*, col. „Folio”,

caracter de tratat medical”[209]. Printr-o întorsătură de frază, Jacques Lacan distruge interpretarea: „Că opera lui Sade îl anticipează pe Freud, fie şi numai în privinţa catalogului perversiunilor, este o prostie, care se tot spune printre literaţi, prostie pentru care vina o poartă, ca întotdeauna, specialiştii”[210]. Aşteptându-l pe Freud, el nu va curăţa terenul decât prin gândirea-i filosofică şi, mai ales, etică. *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* rămân, oricum ar fi, obiectul unor învestigaţii psihanalitice. Din cele cinci prefeţe prin care ediţia Cercle du livre précieux a crezut de cuviinţă să-l pregătească pe cititor pentru violenţele textului, două cel puţin ţin de domeniul psihiatriei sau al psihanalizei: doctorul Hesnard vorbeşte despre “o condensare a tipurilor aberante de erotism, în complexitatea lor sexuală crescândă, într-o desfăşurare aritmetică a evenimentelor dramatice, încărcate de o ambivalenţă de hotărâtă ignominie şi voluptoasă fascinaţie”[211], iar Jean Gillibert despre o explorare a limitelor sexualităţii: partea Sodomei ar reprezenta o nediferen-ţiere, o “dediferenţiere”[212] a sexelor. Pe urma lui Georges Bataille, Marcel Hénaff demonstrează în analogia dintre castelul Silling şi corpul omenesc o predominanţă a axei blestemate, pe cât de masculină pe atât de feminină, axa gură-anus: detaliul excrementţial şi coprofagic este la fel de important pentru text ca şi sexualitatea genitală[213].

Deşi admirator înfocat al divinului marchiz, Gilbert Lely îşi exprimă rezervele în privinţa „aberaţiei coprolagnice” care domneşte în *Cele o sută douăzeci de zile ide Sodomei*, pentru că vrea să transforme textul într-o operă de artă, succesiv comparată cu *Capriciile* lui Goya, *Satiriconul* lui Petronius şi *Cânturile lui Maldoror*[214]. Opera ar ţine de „predicaţia estetică

Gallimard, 1970, p. 27.

[209] *Vie du marquis de Sade*, *CLP*, vol. II, p. 254.

[210] „Kant avec Sade”, *Critique*, aprilie 1963.

[211] *CLP*, vol. XIII, p. XXIII.

[212] „Sade are un fel întru totul al lui, nu doar regresiv, de a dediferenţia sexele” (*ibid*, p. XLII).

[213] Vezi Marcel Hénaff, *Sade. L’Invention du corps libertin*, PUF, 1978, pp. 236-237.

[214] Vezi *CLP*, vol. II, pp. 257-258.

a răului" şi, concluzionează Gilbert Lely, „peste prăzile savuroase, resuscitate în zorii celei de-a o sută douăzeci şi una zi, limbajul îşi va desfăşura mila"[215]. Cea de-a o sută douăzeci şi una zi desemnează un dincolo poetic care transcende patru luni de coşmar. Victimele învie: totul nu era decât literatură. Ca şi Lely şi suprarealiştii, Roland Barthes insistă asupra dimensiunii literare şi retorice a textului: el înserează în *Sade*, *Fourier*, *Loyola o* reprezentare grafică a salonului de istorisiri de la Silling, care atrage textul de partea mimesisului, dacă nu chiar de cea a realismului, dar analizează această sală în corpul textului ca pe-un pur spaţiu al limbajului: „În jurul Tronului, iviţi din Cuvântul fondator, cel al Povestitoarei, Limba, Codul, Competenţa, unităţile combinatoricii, elementele sistemului. Dinspre partea Domnilor, Cuvântul dăruit, Performanţa, Sintagma, Fraza rostită. Astfel, teatrul sadian (şi tocmai pentru că este un teatru) nu este acest loc obişnuit în care se trece fără nuanţă de la cuvânt la faptă (după planul empiric al *aplicaţiei*), ci scena primului text, cel al povestitoarei (venit el însuşi din câte coduri anterioare), traversează un spaţiu de transformare şi dă naştere unui al doilea text ai cărui primi ascultători devin enunţătorii secunzi: mişcare fără oprire (nu suntem noi oare, la rândul nostru, cititori ai acestor două texte?) care-i este proprie scriiturii"[216].

Pier Paolo Pasolini şi-a extras din text filmul *Salo sau Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* (1975) fără să cadă în aceste interpretări lirice sau teoretice. A adaptat ficţiunea franceză a secolului al XVI 11-lea la contextul italian, suprapunând progresia celor patru luni sadiene şi cercurile infernului, descrise de Dante, şi situând acţiunea în republica fascistă de la Salo, în timpul ultimelor luni ale războiului. Departe de a fi estetică sau abstractă, violenţa devine istorică şi întru totul reală, cu perspectiva unei eventuale rezistenţe a victimelor care să nu mai fie doar interioară şi religioasă, ci militantă[217]. Filmul care, ca toate adaptările cinematografice ale unor opere literare, a provocat nemulţumiri datorită

---

[215] *Ibid.*, p. 259.

[216] Roland Barthes, *Sade*, *Fourier*, *Loyola*, Éditions du Seuil, 1971, p. 152.

trădării textului, ilustrează perfect dilema criticii în faţa acestei opere care se sustrage cititorului, între reprezentare şi ireprezentabil, între complezenţă şi denunţare. Un singur discurs mai trebuia încercat, care să nu vină să se substituie operei, „acest bloc de abis în mijlocul peisajului Luminilor”: este ceea ce a făcut Annie Le Brun care le reproşează celor mai mulţi predecesori ai ei că au ocultat caracterul excepţional al *Celor o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, acest „ciclon împietrit”, acest vertij de dinainte de dorinţă. Ea descrie evoluţia textului: „Iată, într-adevăr, un text care începe ca un roman istoric pentru a înfiripa o structură teatrală, transformându-se în dialog filosofic, care se reduce la un catalog, pentru a se termina într-o contabilitate a masacraţilor şi supravieţuitorilor. Iată o carte care începe cu toată pompa unui roman istoric pentru a ajunge la laconismul unei simple scăderi”[218]. Iar o dată sugerat acest vertij, nu ne mai rămâne decât să ne întoarcem la text.

---

[217] P.P. Pasolini a pus în valoare un episod din cea de-a patra parte: „dragostea ce-i leagă pe unul dintre futăii mai neînsemnaţi şi Augustine” şi „un început de răzmeriţă printre futăii mai neînsemnaţi” (pp. 477-478). Ucigându-l pe tânăr, cu pumnul ridicat, el îl apropie de comuniştii italieni şi de toţi cei care s-au opus fascismului, subliniază că lupta împotriva terorii sub toate formele sale este întotdeauna posibilă.

[218] *Soudain un bloc d’abîme*. *Sade*, la început în *Œuvres complètes du marquis de Sade*, ediţie întocmită de Annie Le Brun şi Jean-lacques Pauvert, în curs de publicare, la Pauvert, începând din 1986, p. 42.

BIBLIOGRAFIE

HEINE (Maurice), Prefaţă la ediţia parizianã, de S. Şi C. (Stendhal et Compagnie), pe cheltuiala bibliofililor cotizanţi, 1931.

HESNARD (A.)… Réflexions sexologiques à propos des *120 Journées de Sodome*", *Œuvres complètes du marquis de Sade*, *CLP*, vol. XIII, 1964, pp. XVII-XXIII.

BOUËR (André)… Lacoste, laboratoire du sadisme", *Le Marquis de Sade*, colloque d'Aix-en-Provence, Colin, 1968, pp. 15-21.

BROCHIER (Jean-Jacques), „La Circularité de l'espace", *ibid.*, pp. 171-184.

GLASER (Horst Albert), „Sades 120 Tage Utopie", *Literaturmaga-zin*, 3, 1975, pp. 54-71.

HÉNAFF (Marcel), *Sade*. *L'Invention du corps libertin*, PUF, 1978, pp. 67-73 şi pp. 167-196.

DELON (Michel), „Les Historiennes de Silling", *L'Histoire au XVJIP* Siècle» Aix-en-Provence, Édisud, 1980, pp. 101-113.

LE BRUN (Annie), *Les Châteaux de la subversion*, Pauvert chez Garnier, 1982, pp. 61-81.

O'REILLY (ROBERT F.), „Deşire în Sade's *Les 120 Journées de Sodome*", *Studies on Voltaire*, 217, 1983, pp. 249-256.

DEJEAN (Joan), „Inside the Sadean Fortress: *Les 120 Journées de Sodome*", *Literary Fortifications*. *Rousseau*, *Laclos*, *Sade*, Princeton University Press, 1984, pp. 263-326 (publicat parţial în „*Les 120 Journées de Sodome*: Disciplining the body of narrative", *Romanic Re-view*, 1983, pp. 34-54).

LE BRUN (Annie), „Le Théâtre des *Cent Vingt Journées de Sodome*", *Petits et grands théâtres du marquis de Sade*, Paris Art Center, 1989, pp. 69-74.

GUIBERT (Noëlle), „Notes à propos de quelques éléments théâtraux dans *Les Cent Vingt fournées de Sodome*", *ibid.*, pp. 75-81.

NOTĂ ASUPRA TEXTULUI

Manuscrisul *Celor o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, rămas inedit până în secolul XX, nu este disponibil. Ediţia de referinţă este cea pe care a oferit-o Maurice Heine[219], după acest manuscris ale cărui particularităţi ortografice şi sintactice le reproduce.

Prin urmare, noi reproducem această ediţie, cât mai fidel cu putinţă. Adnotările marginale care îi folosesc scriitorului de repere şi note de lucru sunt semnalate prin utilizarea unui text mai strâns şi a literelor italice. Potrivit tipicurilor colecţiei, grafiile au fost modernizate; punctuaţia, apropiată de normele în vigoare astăzi; acordul anumitor verbe, restabilit, atunci când aceste verbe erau conjugate la singular, deşi subiectul cere pluralul. Am respectat alineatele din ediţia Heine; totuşi, pentru a face cât mai lizibil un text scris clandestin şi care trebuia să ocupe cât mai puţin spaţiu posibil, am mai introdus unele paragrafe, mai ales atunci când Sade întocmeşte liste de personaje[220]. Nu ne-am obligat să semnalăm aceste corecturi acolo unde au fost realizate.

---

[219] La Stendhal et Compagnie, în trei volume in-4° din 1931 până în 1933 (cota BN Enfer 975-976-977).

[220] Vezi, de pildă, p. 119-120.

NOTE

Prima parte

[1] În manuscris, titlul este scris cu cifre: *Cele 120 de zile*. Maurice Heine, Gilbert Lely şi majoritatea comentatorilor au respectat cu scrupulozitate această particularitate grafică. Noua ediţie „pusă la punct” de Annie Le Brun şi Jean-Jacques Pauvert (*Œuvres complètes du marquis de Sade*, Pauvert, 1986, vol. I) transcrie în litere *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*. Iri logica modernizării grafiei, adoptăm aceeaşi prezentare a titlului. — Subtitlul trimite la denumiri ale unor lucrări moralizatoare ca, de pildă, *L'École des mœurs*, culegere plină de învăţăminte a abatelui Jean-Pierre Duchesne, zis şi Blanchard, frecvent reeditată între 1782 şi 1869, sau *L'École des mœurs ou Ies Suites du libertinage*, dramă în cinci acte de Falbaire de Quingey, reprezentată la Teatrul Francez în 1776. Dar *L'École du libertinage* potrivit lui Sade se înscrie şi în linia lui *L'École des filles ou la Philosophie des dames*, clasic al literaturii erotice, care datează din 1655. Dacă *L'École des filles* oferă primele elemente ale libertinajului, *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* constituie aprofundarea acestuia şi devierea spre Sodoma.

[2] Injurie tradiţională adresată arendaşilor de vămi şi perceptorilor, însărcinaţi să adune impozitele regale. „Lipitori de neîndestulat sugeau din plin sângele poporului” (Dulaurens, *Le Compère Mathieu*, rééd., Paris, 1788, vol. III, p. 113). Alte exemple se vor găsi şi-n „Fi-nancier, banquier, capitaliste”, din *Handbuch politisch-sozialer Grundbegriffe în Frankreich, 1680-1820*, Mùnchen, Oldenbourg, 1986, vol. V, p. 34. Vezi şi F. Hincker, *Les Français devant l'impôt sous l'Ancien Régime*, Flammarion, 1971 şi Y. Durand, „Le Fermier devant l'opinion”, *Les Fermiers généraux au XVIIIe siècle*, PUF,] 971.

[3] Istoricii confirmă această părere: „În 1694, Vauban estimează profiturile globale realizate de către perceptori, din 1689, la peste 200 milioane de livre; potrivit lui Forbonnais, tratatele încheiate în timpul războaielor lui Ludovic al XIV-lea ar fi adus Trezoreriei 350 milioane dé livre, iar perceptorilor, 107 milioane [...]. Astfel, ceea ce ştim despre aceste averi apare ca fiind de domeniul incredibilului” (Hist*oire éco*n*omique et* s*oc*i*ale de* l*a* F*ra*n*ce, su*b direcţia lui F. Braudel şi E. Labrousse, vol. II, 1660-*178*9, *PU*F, 1970, p. 631).

[4] Un tribunal extraordinar, numit Camera de justiţie, fusese instituit de către rege pentru a-l judeca pe marele intendent Fouquet în 1661. Acelaşi procedeu a fost utilizat şi de regentul Philippe d'Orléans: „Prin edictul din 6 martie 1716, s-a constituit o Cameră de justiţie menita să-i facă pe vameşii bănuiţi de câştiguri ilicite să dea totul înapoi. Camera, instalată la Grands-Augustins, a dispus de o foarte mare putere” (G. Chaussinand-Nogaret, Gens *de finance au XVIIIe siècle*, Bordas, 1972, p. 26).

[5] [în text, *maltôte*: termen care, iniţial, pe vremea domniei lui Philippe cel Frumos, desemna un bir încasat pentru susţinerea războiului împotriva englezilor, şi care, mai târziu, a ajuns să cuprindă orice impozit nedrept – *N. T.*] Percepere a impozitului. Termenul a căpătat rapid un sens peiorativ. Sade adaugă ideea unei ocupaţii ce-aducea atingere statutului de om nobil: mânuirea banilor n-ar fi pe potriva nobilimii.

[6] Această cifră este pe măsura veniturilor menţionate la nota 3 de la pagina 87. Cheltuielile pe care le face Saint-Fond în *Histoire de Juliette* pentru festinuri şi orgii sunt similare (*Œuvres complètes du marquis de Sade*, ediţia G. Lely, Cercle du livre précieux, 1966-1967, vol. VIII, p. 224).

[7] (în text, *mer cur es* – N. F.] Mercur, mesagerul zeilor, face bucuros pe mijlocitorul în iubirile lui Jupiter: de unde sensul de intermediar, atestat în secolul al XVIII-lea: „I se spune Mercur celui care intermediază un schimb necinstit” (*Académie*, reluat de *Trévoux*). Vezi p. 203 şi p. 404.

[8] Aceste aranjamente care organizează plăcerile, în chip geometric, în timp şi-n spaţiu, aparţin imaginarului epocii. Rétif de La Bretonne prezintă un plan de viaţă asemănător, dar într-un mediu burghez: „Există în zilele noastre, la Paris, o societate de patru bărbaţi care locuiesc în patru cartiere diferite, unul în foburgul Saint-Honoré, altul în foburgul Saint-Marcel, în apropierea noilor viitoare bulevarde; un al treilea în foburgul Saint-Antoine, aproape de strada de la Roquette; şi, în sfârşit, al patrulea, în apropiere de Courtille". Ei îşi schimbă nevestele la fiecare trei luni („Les femmes par quartiers", *Les Nuits de Paris*, ed. Varloot-Delon, col. „Folio", Gallimard, 1986, p. 75).
[9] Să fie o reminiscenţă din La Mettrie? Juliette îi va spune lui Olympe Borghèse: „Vestitul La Mettrie avea dreptate atunci când zicea că trebuie să te bălăceşti în ordură asemenea porcilor" (*Histoire de Juliette*, *CLP*, vol IX, p. 115). De fapt, La Mettrie afirma în tratatul său, *Anti-Sénèque ou Discours sur le bonheur* (1748): „Sau, de nu eşti mulţumit să excelezi în marea artă a voluptăţilor, orgia şi desfrâul nefiind prea tari pentru tine, ordura şi infamia îţi sunt menirea; bă-lăceşte-te aşa cum fac porcii şi vei fi şi tu, în felul lor, fericit" (citat de). Deprun, „La Mettrie et l'Immoralisme sadien", *De Descartes au romantisme. Études historiques et thématiques*, Vrin, 1987, p. 128).
[10] Vezi nota 13, p. 160.
[11] Saint-Fond are aceeaşi exigenţă în *Histoire de Juliette* în ceea ce-i priveşte mesele: „Trebuie ca neîngrăditul să însoţească fineţea".
[12] Estetica celei de-a doua jumătăţi a secolului al XVIII-lea opune frumosul, izvor de plăcere, şi sublimul, principiu de teroare şi satisfacţie. Fără îndoială că Sade nu a cunoscut nici tratatul lui Burice, *Recherche philosophique sur l'origine de nos idées du sublime et du beau* (1757, prima traducere franceză în 1765), nici felul în care-l foloseşte Diderot în *Salonul din 1767*. El ar fi găsit în acest text: „Ideile de putere îşi au şi ele sublimul lor. Dar puterea care ameninţă emoţionează mai mult decât cea care apără. Taurul este mai frumos decât boul; taurul cornut care mugeşte, mai frumos decât taurul care se plimbă şi paşte; armăsarul lăsat liber a cărui coamă flutură în vânt, decât calul sub călăreţul său; măgarul sălbatic, decât măgarul oarecare; tiranul, decât regele; crima, poate, decât virtutea; zeii plini de cruzime, decât zeii buni; iar sfinţii legiuitori ştiau prea bine aceste lucruri" (*Œuvres complètes*, ediţia R. Lewinter, Club français du livre, 1969-1973, vol. VII, pp. 183-184). „Idee sur les romans", publicată la începutul volumului *Crimes de l'amour*, reia această idee a sublimităţii naturii, dincolo de frumos şi de bine: vezi *Les Crimes de l'amour*, p. 47.
[13] Despre necesitatea viciilor ca virtuţi, vezi *Dialogue entre un prêtre et un moribond*, ed. Cât., p. 10 şi nota 3.
[14] Vezi „Idee sur les romans", „natura, mai ciudată decât moraliştii ce ne-o înfăţişează" (*Les Crimes de l'amour*, p. 47).
[15] Opoziţie recurentă la Sade, între libertinul din fire şi sceleratul din principiu; astfel, de pildă, Dolbourg şi Blamont în *Aline et Valcour*. Pentru noţiunea de caracter, vezi *L'Idée d'énergie au tournant des Lumières, 1770-1820*, PUF, 1988, pp. 411-415.
[16] Aceste principii îl definesc pe sceleratul metodic. În *Legăturile primejdioase*, comportamentul lui Valmont este rezultatul principiilor sale", dar marchiza de Merteuil îi reproşează că nu este încă îndeajuns de libertin şi că acţionează "fără principii" (Laclos, *Œuvres complètes*, Bibi. De la Pléiade, p. 26 şi p. 28. Vezi L. Versini, *Laclos et la Tradition*, Klincksieck, 1968, p. 125.
[17] Explicaţie fiziologică a acestei vibraţii, p. 95 şi nota 20.

[18] Ducele de Blangis elimină succesiv ceea ce *Enciclopedia* numeşte dreptate (ceea ce este conform legilor civile) şi echitate (ceea ce este conform legilor naturale). Vezi articolul „Drept, nedrept” din *Enciclopedie* (*Encyclopédie*, vol. IX, p. 86, col. A).
[19] *Rătăcirile* erau o noţiune cheie a tradiţiei libertine, ilustrată de *Rătăcirile inimii şi-ale minţii* de Crébillon (1736-1738). Voinţa de şi mai mult îi făcea pe ticăloşiţi să treacă de la o afirmare a superlativului la o căutare a extraordinarului: astfel, Versac, modelul libertinului în *Rătăcirile inimii şi-ale minţii*, „alătura naşterii celei mai nobile cea mai capabilă minte şi cel mai seducător chip. […] îşi făurise un limbaj numai al lui extraordinar […]” (Romancie*rs du XVII*I*e* s*iècle, Bibi.* De la Pléiade, vol. II, p. 72). Sade aruncă libertinajul din registrul monden în cel al infamiei.
[20] Reluare şi dezvoltare a temei *vibraţiei* voluptoase; vezi p. 94. Aceeaşi definiţie fiziologică a plăcerii ca „şoc al atomilor voluptoşi” este enunţată de Saint-Fond în *Histoire de Juliette* (*CLP*, voi. VIII, p. 329). Vezi J, Ueprun, „Sade et le Rationalisme des Lumières”, *Raison présente*, nr. 3, 1967, pp. 82-83.
[21] Portret tipic al temperamentului sanguin: vezi Scurtă însemnare, p. 513. Dar caracterele sunt împinse aici până la paroxism. Amplificarea duce personajul înspre mitologie (Hercule, centaurul şi, mai departe, „zeul însuşi al lubricităţii”) sau înspre animalitate (forţa unui cal, mădularul unui catâr şi, mai încolo, „un tigru furios” şi „necheza”). Pentru traducerea măsurărilor în unităţi de măsură moderne, vezi tabelul, p. 602.
[22] Această încleştare cu un cal aminteşte atât de comparaţiile mitologice şi animale care abundă în portretul ducelui, cât şi de îndemânarea de călăreţ, specifică unui aristocrat.
[23] Campanii şi serviciu militar în calitate de ofiţer. În timp ce Luminile pun sub semnul întrebării noţiunea aristocratică de onoare (vezi J. Pappas, „La campagne philosophique contre l’honneur”, *Stu-dies on Voltaire*, 205, Oxford, 1982), Sade merge până acolo, încât laudă dezonoarea.
[24] Portret tipic al temperamentului bilios sau coleric. Vezi Scurtă însemnare, pp. 513-514. Dar Sade tinde să-i substituie bilei electricitatea nervoasă, ca principiu al acestui temperament.
[25] Verbul *assouplir* [*a mlădia* – N. *T.*] corespunde, poate, unei metafore ecvestre, în această lume aristocratică a Vechiului Regim în care calul deţine un loc primordial. *Enciclopedia* comportă o intrare „Assouplir un cheval (en manège)” [*a mlădia un cal* (*în manej*) – *N. T.*]: „A-I face să-şi aplece gâtul, umerii, lateralele şi alte părţi ale corpului prin îndemânare, a-l face să meargă la trap şi la galop” (*Encyclopédie*, vol. I, p. 774, col. A). Expresia revine de mai multe ori în *Aline et Valcour*, ed. Cât., p. 663, p. 814 şi nota 3, p. 979.
[26] Pe tema remuşcării, vezi *Dialogue entre un prêtre et un moribond*, p. 10 şi nota 4.
[27] Portret tipic al temperamentului melancolic. Vezi Scurtă însemnare, p. 513.
[28] Vezi p. 166 şi p. 171.
[29] întâmplarea care urmează este o variantă a unei teme care reapare adesea sub pana lui Sade şi care constituie argumentul uneia dintre nuvelele din *Crimes de l’amour*, „Ernestine” (p. 213). Vezi M. Delon, „Chantage et trahison: la récurrence d’un scénario sadique dans la littérature française du dix-huitième siècle”, *Le Siècle de Voltaire*, omagiu lui René Porneau, Oxford, Voltaire Foundation, 1987.
[30] Termen tehnic al poeticii clasice. El “se foloseşte pentru un incident, o întâmplare sau o acţiune fără legătură cu restul, pe care un poet sau un povestitor le înserează în lucrare şi le leagă de acţiunea principală pentru a

crea astfel o mai mare diversitate de evenimente, deşi, altminteri, poartă numele de *episod* toate incidentele aparte din care este formată o acţiune sau o naraţiune (*Encyclopédie*, vol. V, p. 813, col. A). Câteva pagini mai înainte, Sade vorbea deja despre nişte episoade "aşa de dezmăţate şi de crude" cu care episcopul însoţea moartea a două tinere victime (p. 99).

[31] Vezi „Ernestine": „[…] acest salon, destul de vast, dădea spre piaţa publică; dar toate ferestrele erau închise pe-această parte, una singură, cu vedere spre spate, puţin întredeschisă, lăsa să pătrundă câteva raze de soare […]" (Les Crim*es* d*e l'amour*, *p. 269*). Şi, mai departe în Cele o s*ută* d*o*u*ăzec*i *de zile al*e *Sodomei*: *„Fereas*tra dublă a acestei încăperi […] era exact deasupra şi foarte aproape de eşafod" (p. 384).

[32] Vezi „Ernestine": „Aceeaşi clipă l-a supus săbiei legilor pe nefericitul rival al lui Oxtiern" (*Les Crimes de l'amour*, p. 274). Şi, în *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*: „[…] în momentul în care su-lletul pacientului se-nălţa la Dumnezeu" (p. 384).

[33] Să fie oare o punere în abis a efectului textului lui Sade? Contele de Lernos, evocat mai departe, este, de asemenea, susţinător al unui militantism libertin prin carte (p. 408). Vezi şi „scriitorii perverşi" citaţi în *Justine*: „Corupţia [unor asemenea scriitori) este atât de primejdioasă, atât de activă, încât n-au ca scop, publicându-şi îngrozitoarele sisteme, decât să ducă dincolo de viaţa lor suma crimelor pe care le-au înfăptuit; ei nu le mai pot face, dar blestematele lor scrieri or să provoace altele […]" (CLP, *vo*l. III, p. 211).

[34] Imperativ pe care Sade şi-l adresează sieşi, pentru a utiliza din nou un fragment din unul dintre caietele pregătitoare ale manuscrisului său, astăzi pierdute.

[35] Portret tipic al temperamentului flegmatic. Vezi Scurtă însemnare, pag. 514.

[36] „Poartă numele de topice doctoriile ce se-aplică în exterior, pe diverse părţi ale corpului, în scopul vindecării bolilor" (*Encyclopédie*, vol. XVI, p. 418, col. B). Cuvântul aparţine chiar şi-n zilele noastre vocabularului medicilor [termenul a intrat şi în limba română, ca substantiv neutru; cf. Florin Marcu, Constant Mâneca, *Dicţionar de neologisme*, ediţia a treia, Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti, 1986: „(medicament) care modifică locul (pielea sau mucoasele) pe care se aplică" – *N. T.*]

[37] Metaforă tradiţională pentru evocarea frumuseţii unei tinere femei. Vezi portretul lui Laure la Rétif de la Bretonne: „Este o fermecătoare eboşă, care pare să aştepte ca plăcerea şi iubirea să vină să-i adauge culoarea" (*Le Paysan perverti*, UGE, 1978, vol. I, p. 163).

[38] Doamna de Franval va avea acelaşi caracter, ca multe alte eroine ale lui Sade, menite să devină victime: „o imaginaţie foarte bogată, dar puţin cam tristă, un pic din această melancolie blândă din care se naşte iubirea pentru cărţi şi singurătate; atribute pe care natura nu pare să le-o acorde decât acelor indivizi hărăziţi de mâna ei nenorocirilor" („Eugenie de Franval", *Les Crimes de l'amour*, p. 293).

[39] *A obloji* [în limba franceză, *fomenter* (*N. T.*)] este un termen medical care înseamnă a aplica o oblojeală, o cataplasmă, o compresă caldă. Dar Trévoux adaugă: „Mai înseamnă şi a întreţine, a face să dureze. Există şarlatani care oblojesc răul în loc să-l vindece. În acest sens, este întotdeauna folosit cu o conotaţie negativă". Mai departe, „brutalitatea oblojeşte rătăcirea" (p. 224).

[40] Legătură tradiţională între temperamentul melancolic pe care fata l-a moştenit de la tatăl ei şi devoţiune. Vezi articolul „Melancolie religieuse" din *Encyclopédie*, vol. X, pp. 308-310.

[41] Vezi p. 104.

[42] Praxiteles (secolul al IV-lea înainte de Hristos) este unul dintre primii sculptori greci care a reprezentat femeile în întregime goale, mai ales o Venus, celebră deja în Antichitate.
[43] „Divorţul" este împotriva principiilor igienice ale vremii, care predica baia obligatorie; vezi G. Vigarello, *Le Propre et le Sale*. *L'Hygiène du corps depuis le Moyen Âge*, Le Seuil, 1985.
[44] Fundamentàndu-se pe o meticuloasă cercetare a manualelor de confesiune, Carlo Ginzburg subliniază: „Analizele minuţioase ale păcatului luxurii se bazează, până la sfârşitul veacului al XVI-lea, pe simţul tactil şi al auzului. Văzul nu este aproape niciodată menţionat" [*Mythes*, *emblèmes*, *traces*. *Morphologie et histoire*, Flammarion, 1989, p. 133). Dar Diderot scrie într-o scrisoare: „E nemaipomenit câtă putere are urechea asupra sufletului nostru" [*Correspondance*, ed. Roth-Varloot, éd. De Minuit, 1970, vol. XVI, p. 60). Se pare că văzul înlocuieşte mai apoi auzul în mecanismul dorinţei. Numeroase episoade din *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei* marchează revanşa privirii: de pildă, utilizarea unui lornion, vezi p. 384 şi nota 6.
[45] Vezi nota 13, p. 160.
[46] Singurul sens atestat de către Trévoux pentru *attenance* [tradus aici prin *atenanse* (dependinţe, acareturi), rar în limba română, dar care păstrează sonoritatea cuvântului francez – *N. T.*] care este dat ca fiind un „cuvânt vechi" este „permisiune, convenienţă". Felul în care este folosit în text corespunde adjectivului *attenant*: „ceea ce se alătură, care se atinge de ceva ce ţine de acest lucru". Trévoux adaugă: „Nu se foloseşte decât în stilul familiar sau în stilul practic, vorbind despre o casă, o grădină, o bucată de pământ, pentru a spune că se află foarte aproape". Imaginea ramurilor trimite la copacul crimei din *Aline et Valcour*.
[47] în limba clasică, cuvântul înseamnă „mişcare a sufletului", pentru ca, în secolul al XVIII-lea, să desemneze din ce în ce mai mult o stare afectivă intensă. Este vorba aici despre maniile, despre particularităţile şi perversiunile fiecărui libertin.
[48] Analiza este una dintre noţiunile cheie ale filosofiei Luminilor. Ea permite trecerea de la experienţă la explicarea ei şi de la libertinajul necugetat la un libertinaj scelerat şi sistematic. Vezi articolul «Analyse, expérience" în *Handbuch politischsozialer Grundbegiiffe în Frankreich*, *1680-1820*, vol. VI, pp. 7-40.
[49] *Recorder* [a reînnoda – *N. T.* J desemnează acţiunea de a lega a doua oară, de unde şi sensul figurat de „a repeta, a-şi pune în minte ceva pentru a nu-l uita, pentru a-l învăţa pe dinafară". *Recorder* este lexicalizat în Trévoux: „A-şi aminti ceea ce e de făcut sau de spus |...], a se pune de acord cu cineva asupra unui lucru, a lua o hotărâre împreună. Toate acestea sunt foarte familiare".
[50] Ca şi Champville (vezi p. 114), Duclos aminteşte de un nume al scenei, celebru în secolul al XVIII-lea. Domnişoara Duclos (1670-1748) este o actriţă de care s-a îndrăgostit Voltaire.
[51] Champville (pe la 1720-1802) este un actor comic de la Théâtre Français.
[52] [în text, *appareilleuse* – *N. T.*] „Se spune în sens negativ despre o femeie care pune la cale şi conduce intrigi şi întâlniri amoroase şi care pregăteşte plăcerile altora" (*Trévoux*).
[53] [în text, *pratiques* – *N. T.*] Este vorba despre clienţi. Vezi pp. 175-178.
[54] „Acest cuvânt se foloseşte pentru anumite pete sau alte lucruri împotriva firii care apar pe corpul nou-născuţilor, atribuite puterii imaginaţiei femeilor însărcinate de a lăsa semne pe trupul copiilor închişi în sânul lor" (*Encyclopédie*, vol. V, p. 738, col. A).

[55] Trévoux defineşte *maman* [în limba română, cuvântul *mamaie* îi corespunde aproximativ, în primul său sens atestat de DEX, acela de *mamă* – *N. T.*] doar ca un „termen de care copiii se folosesc pentru a se adresa mamei lor”. Dar este şi o femeie corpolentă şi fără maniere. “Multe dintre tinerele prostituate sunt nişte foarte june adolescente, caracterul lor infantil este încă accentuat pentru a fi pe placul clienţilor, iar atitudinea lor faţă de codoaşă este puerilă şi, totodată, temătoare. Termenul de «mamaie» devine aproape sinonim cu cel de codoaşă (Marais vorbeşte în 1767 despre «o mamaie zdravănă, fragedă şi veselă»), dar în gura fetelor termenul îşi păstrează o nuanţă din primul său sens (Érica-Marie Benabou, *Le Prostitution et la Police des mœurs au XVIIIe siècle*, p. 229). Marais este inspectorul însărcinat cu supravegherea lui Sade atunci când acesta frecventa stabilimentele din capitală. În a sa tipologie a prostituatelor franceze, Rétif de La Bretonne le menţionează şi pe acelea care trăiesc “la nişte mamaie” (*Le Pomographe*, prima ediţie, 1769, Régine Desforges, 1977, pp. 176-177 şi *L’Enfer de la B.N.*, Fayard, 1985, vol. II, pp. 173-174). În *Correspondance de Mme Gourdan*, *dite la Comtesse*, culegere anonimă de scrisori apărută sub mai multe forme între 1783 şi 1786, fetele îşi încep epistolele trimise acestei Gourdan cu “Dragă mamaie”.

[56] Să fie oare vorba despre o amintire a doamnei Bois-Laurier din *Thérèse philosophe* pe care Sade i-o atribuie marchizului d’Ar-gens? „Natura, capricioasă în ceea ce mă priveşte, a presărat cu insurmontabile obstacole drumul plăcerilor care o poartă pe fată de la starea ei la aceea de femeie: o membrană nervoasă îi închide calea cu destulă precizie pentru ca nici cea mai subţire săgeată pe care a avut-o vreodată Amor în tolba lui să nu-şi poată atinge scopul” (*L’Enfer de la B.N.*, Fayard, 1984-1988, vol. V, p. 135). Regăsim aceeaşi trăsătură fizică la un personaj din *Histoire de Juliette*: „Durând nu se putuse niciodată bucura de plăcerile obişnuite ale desfătării: era astupată” (CLP, vol. IX, p. 431). Vezi rectificarea lui Sade, p. 442 şi nota 3.

[57] Ironie în privinţa numelui părintelui Desgranges (1678-1726), devenit celebru datorită devotamentului său în timpul ciumei de la Marsilia?

[58] „Se numeşte hârtie marmorată aceea care este pictată cu mai multe culori care imită destul de bine vinişoarele marmurei” (*Encyclopédie*, vol. X, p. 72, col. A).

[59] Trévoux şi Furetière admit această formă de feminin pentru istoric [*historienne*: am tradus *historienne* prin *povestitoare*, tocmai pentru că, în limba română, termenul *istoric* este foarte specializat, forma de feminin fiind, practic, inexistentă ca substantiv – *N. T.* [, dar remarcă: „Acest cuvânt este puţin folosit şi nu se întâlneşte decât în stilul familiar”. Termenul este reluat în *Justine* (*CLP*, vol. III, p. 185).

[60] Acest nume nu mai apare nicăieri altundeva în *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*. Elvire era, poate, un personaj dintr-un episod proiectat şi-n cele din urmă abandonat.

[61] Vezi nota 13, p. 160

[62] [în text, *donner son détail* – *N.* F. [„Vorbind despre afaceri şi în relatarea unui fapt, se spune despre circumstanţe, despre particularităţile care însoţesc un fapt, o afacere” (*Trévoux*).

[63] Vezi regulamentele referitoare la garderobă, p. 134 şi pp. 250-251 şi sensul acestui cuvânt, nota 87, p. 130.

[64] Imagine împrumutată din vocabularul militar: se vorbeşte despre un cartuş orb (adică umplut cu praf de puşcă, dar fără glonţ), despre o lovitură trasă orbeşte.

[65] Vezi nota 16, p. 94.

[66] yezj unu] dintre personajele feminine din *Crimes de l'amour*. „Dolse avea unul dintre aceste chipuri dumnezeieşti ale îngerilor lui Albani" („La Double Épreuve", *CLP*, vol. X, p. 70).
[67] Unul dintre marile colegii din Cartierul Latin, aflat alături de colegiul Louis-le-Grand.
[68] „Marea cameră sau camera pledoariilor este prima şi principala cameră a fiecărui parlament: este locul unde se-adună toţi parlamentarii, unde regele prezidează şedinţele solemne" (*Encyclopédie*, vol. III, p. 51, col. B).
[69] în timp ce majoritatea prenumelor feminine este realistă (Augustine, Fanny, Sophie, Colombe, Rosette, Mimi sau Michette), prenumele masculine sunt preluate mai degrabă din Antichitate (Cupidon, Narcisse, Zéphire, Adonis, Hyacinthe, Giton). Céladon este un erou din *L'Astrée* de Honoré d'Urfé, Giton este unul dintre personajele din *Satyriconul* lui Petroniu. Primul reprezintă iubirea ideală, cel de-al doilea este un desfrânat. Cele două nume deveniseră termeni generici. Claude Courouve semnalează *giton* într-o epigramă a lui Jean-Baptiste Rousseau: „Un castilian zelos întru rostiri, / în slava lor cânta ca un Orfeu. / Un florentin întru onoarea ţării / Doar mândrilor-nălţa trofeu" („*Un Castillan zélé pour les laïs, I En leur faveur chantait comme un Orphée. I Un Florentin pour l'honneur de son pays /Aux seuls gitons élevait un trophée*", *Œuvres*, 1712, citat de Claude Courouve, *Vocabulaire de l'homosexualité masculine*, Payot, 1985, p. 118). Aceasta ar fi una dintre primele ocurenţe ale termenului care se propagă la începutul secolului al XVIII-lea. „Răspândirea destul de rapidă a acestui termen se poate explica prin bogăţia perioadei 1720-1730 în fapte diverse: orgia masculină la curtea de la Versailles în vara anului 1722; descoperirea unei idile între regele Ludovic al XV-lea şi un tânăr duce în iunie 1724; afacerea Deschauffours şi sinuciderea la Bastilia a pictorului Jean-Baptiste Nattier în 1726" (*ibid.*, p. 119). *Giton* este atunci sinonim cu *bardache*, tânăr homosexual sau prostituat pasiv. Zelmire, Zélamire, Zéphire ţin, pe de altă parte, de onomastica exotică, reprezentată în *Aline et Valcour* de către Zamé sau Zilia. Printre futăi, se află încă două nume preluate din mitologia antică (Hercule şi Antinous) şi două nume familiare sau vulgare (Brise-cul [*Sparge-buci – N. T.*] şi Bande-au-ciel [*Tare-n-pulă – N. T.*]).
[70] La Versailles, treizeci de paji erau afectaţi marilor grajduri regale, care cuprindeau caii de călărie ai regelui, în opoziţie cu micile grajduri, cu caleştile regale şi caii de tracţiune.
[71] Temă romanescă frecventă: vezi *Aline et Valcour*, ed. Cât., p. 748.
[72] Trévoux explică eliptic „băiat de care abuzează desfrânaţii" şi adaugă: „Acest termen este proscris printre oamenii cinstiţi". Termenul [*bardache – N. T.*] împrumutat din limba italiană este curent încă de la mijlocul veacului al XVI-lea, îl găsim la Rabelais sub forma *bredache*, la Henri Estienne, apoi la Brantôme, la Tallemant des Réaux etc. În limba franceză clasică, *bougre* [am preferat traducerea acestui cuvânt prin *bulangiu.* În Anca Volceanov, George Volceanov, *Dicţionar de argou ţi expresii familiare ale limbii române*, Livpresse, Bucureşti, 1998, definiţiile termenului *bulangiu* sunt următoarele: 1. Homosexual pasiv; 2. (om) norocos; 3. (om) ipocrit; 4 om molâu, lipsit de curajul opiniei proprii. Aşadar, ho-mesexual pasiv. Întrebând însă diverşi vorbitori de limbă română, am constatat că mulţi îl percep ca desemnând un homosexual activ. Mai mult, în *Le Grand Robert de la langue française* din 1989, este atestat cu acelaşi sens de… homosexual pasiv, etimologia indicată fiind exact aceeaşi, ceea ce marchează o „confuzie" asemănătoare la nivelul perceperii termenului. Oricum, în limba franceză actuală, el nu mai este folosit, deşi a dat două derivate, boug*rement şi* la b*ougrerie – N.* F.] este

sodomitul activ, bard*ache [cu*ri*st- N.* T.] *e*ste sodomitul pasiv. Vezi Claude Courouve, Voca*bulaire de* l*'ho*mo*sexualité mas*c*uline, pp*. 56-66. Curistul împăratului Hadrian este, bineînţeles, frumosul Antinous, imortalizat de sculptura antică. — Aceste descrieri îi individualizează pe băieţi, dar numele multora dintre ei tinde să devină substantiv comun în urmarea Celo*r o s*u*t*ă *dou*ă*zeci de* z*il*e *ale Sod*o*mei, un*de este vorba despre un Céladon, despre un Adonis, despre un Giton. Vezi, de exemplu, „Ies jeunes gitons" (p. 169), „le céladon" (p. 239) şi „mon adonis" (p. 240).

[73] Adjectivul, care desemna elemente referitoare la pictură, începe să însemne, la sfârşitul secolului al XVIII-lea, ceea ce este demn de-a fi pictat, ceea ce reţine atenţia, ceea ce iese în evidenţă prin alte calităţi decât acelea ale frumuseţii. Evoluţia aceasta se realizează sub influenţa esteticii engleze: atunci când Sade creează *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, William Gilpin scrie *Observations relative chiefly to picturesque beauty* (1786-1789), Uverdale Price, eseurile *On the Picturesque* (1794). Revendicarea pitorească se adaugă reflecţiei asupra sublimului: vezi nota 12, p. 92 şi J. Molino, „Sade devant la beauté", *Le Marquis de Sade*, colloque d'Aix-en-Provence, Colin, 1968.

[74] Preferinţa acordată pitorescului sau sublimului în defavoarea frumosului se bazează pe o definiţie a plăcerii ca şoc; vezi nota 20, p. 95.

[75] Executat prin tortura trasului pe roată. „Pedeapsa roţii este executată pe un eşafod înălţat într-o piaţă publică unde, după ce condamnatul a fost legat de două bucăţi de lemn aşezate încrucişat, în formă de cruce a Sfântului Andrei, călăul marii dreptăţi îi dă mai multe lovituri cu o bară de fier pe braţe, coapse, picioare şi piept; după care îl pune pe o roată mică de rădvan, atârnată de un stâlp. Criminalul are mâinile şi picioarele îndoite la spate, iar faţa întoarsă spre cer pentru ca să-şi dea duhul în starea aceasta […]. Pedeapsa nu se aplică decât crimelor atroce: precum asasinatul, uciderea unui stăpân de către slujitorul său, jaful la drumul mare, paricidul, violul" (Ency*clopédie, vo*l. XIV, p. 391, col. B).

[76] „A înfiera se spune despre lucruri care-o fac pe o persoană odioasă sau stigmatizată. Sunt înfieraţi, însemnaţi, hoţii de pungi cu bani cu o floare de crin pe umăr" (*Trévoux*), Vezi p. 212.

[77] Executare prin contumacie, la care Sade însuşi a fost supus o dată în 1772, la Aix-en-Provence.

[78] „Boală inflamatoare" care constă „într-o tumoare destul de întinsă, fără margini clare" (*Encyclopédie*, vol. V, p. 903, col. B).

[79] „Se utilizează şi la figurat pentru ceea ce pregăteşte sufletul pentru ceva" (*Trévoux*, care dă ca echivalent latin *dispositio*, *praepa-ratio*). Vezi p. 193.

[80] Sade deturnează în folosul libertinajului orice analiză estetică a sublimului. A se vedea şi ce scrie Diderot în *Salonul din 1767*: „Tot ceea ce uimeşte sufletul, tot ceea ce imprimă un sentiment de teroare duce la sublim […]. Templele sunt întunecate. Tiranii se-arată puţin. Nu se înfăţişează aproape deloc lumii; iar după atrocităţile lor, sunt consideraţi mai mari decât ar fi firesc. Sanctuarul omului civilizat şi al omului sălbatic este plin de tenebre […]. Preoţi, aşe-zaţi-vă altarele, înălţaţi-vă edificiile în inima pădurilor. Pentru ca jeluirea victimelor voastre să străpungă întunecimile" (Œuvres c*omplète*s*, ed. R.* Lewinter, vol. VII, p. 182).

[81] Chiar numele ei pare să desemneze această pădure drept decor de roman gotic. Sade situează aici şi castelul lui Franval (vezi *Les Crimes de Tamour*, ed. Cât., p. 366). Ruina gotică are legătură cu lumea vegetală şi întunecimea pădurilor. Titlul multor romane gotice de la sfârşitul secolului al XVIII-lea se

referă la un decor de pădure: *Pădurea sau Abaţia de la Saint-Clair* de Ann Radeliffe, *Phédora sau Pădurea Minski* de Mary Charlton, *Edmund sau Codrul* de Agnès Musgrave, *Alexis sau Căsuţa din pădure* şi *Victor sau Copilul codrilor* de Ducray-Duminil etc. Termenul *Pădurea Neagră* poate avea şi un sens obscen, aşa cum o arată broşura *Description topographique, historique, critique et nouvelle du pays et des environs de la Forêt-Noire* (catalogul expoziţiei *Petits et grands théâtres du marquis de Sade*, Paris, 1989, p. 72). Mai departe, „crăpătură de mai bine de şaizeci de metri", „capriciu neobişnuit al naturii" ar putea fi citite şi ca o metaforă organică: sintagma „capriciu [...] al naturii" reapare într-un asemenea context în *Aline et Valcour, ed.* Cât., p. 662 şi nota 2.

[82] Complementaritate a artei şi a naturii, cum se-ntâmplă adesea în romanul gotic. „Fortăreaţa, spre deosebire de un castel deschis [...] nu este aşezată pe sol, ci înrădăcinată. Este expresia firească a peisajului" (J. Roudaut, „Les Demeures dans le roman noir", Ce qui nous revient, Gallimard, 1980, p. 152).

[83] Cvadruplă barieră a prâpastiei, a muntelui, a zidului şi a apei. Annie Le Brun vorbeşte în această privinţă despre un „sistem de im-prejmuiri-îmbucate" (*Les Châteaux de la subversion*, Pauvert-Gar-nier, 1982, p. 66).

[84] André Bouër a vrut să vadă în această descriere a castelului Silling o proiecţie a celui de la Lacoste („Lacoste, laboratoire du sadisme", *Le Marquis de Sade*). Ea constituie şi o parodie a aşa-numitului *locus amoenus* care foloseşte, în mod tradiţional, de cadru culegerilor de povestiri. Astfel, proprietatea unuia dintre interlocutori, care este decorul din *journées amusantes* de doamna de Gomez, este un „loc de şedere delicios": „un mare şi faimos râu forma canalul grădinii sale; casa dădea spre o bogată câmpie tăiată de mai multe braţe ale acestui râu; o pădure întunecată, deasă, bine întreţinută, plină de alei singuratice şi strălucitoare, o apăra de razele arzătoare ale soarelui [...]" [Les *Journées amusantes, Paris*, 1722, vol. I, p. 5).

[85] Vezi nota 111, p. 147.

[86] Metafora teatrală a fost sistematic explorată de expoziţia *Petits et grands théâtres du marquis de Sade*, organizată de către Annie Le Brun la Paris Art Center în 1989. Noëlle Guibert aminteşte că nişele sunt tapiţate în albastru, pentru că astfel erau împodobite sălile de spectacol în timpul Vechiului Regim, roşul nefiind adoptat decât la începutul secolului al XIX-lea (catalog, p. 75). Ramon Alejandro, într-un desen reprodus de către Roland Barthes [*Sade, Fourier, Loyola*, le Seuil, 1971, p. 151), şi Jacques Bioutes, într-o machetă expusă la Paris Art Center (catalog, p. 73), au încercat să reprezinte grafic cabinetul de întruniri de la Silling.

[87] Termenul desemnează fie o mică încăpere în care se aranjează hainele, fie o toaletă (vezi p. 134 şi pp. 150-151).

[88] Este ceea ce Sade numeşte „despotismul" libertinului, p. 321 sau în *La Philosophie dans Ic boudoir*, ed. Cât., pp. 259-260.

[89] [în limba franceză, *capucin – N. T.*] „Se spune şi despre o cameră sărăcăcios mobilată, care nu are decât un pat desfundat, o masă şi două scaune de paie, că este mobilată ca o chilie" (*Trévoux*). Adjectivul *drăguţ* nuanţează această definiţie.

[90] Potrivit lui Sade, doar prin lege există crimă. Prin urmare, Zamé, în utopia pozitivă din *Aline et Valcour*, o reduce la minim, în timp ce despoţii de la Silling şi Butua o detaliază şi-o ridică-n slăvi. La Silling, *regulamentele* se identifică legii naraţiunii (vezi, câteva rânduri mai departe, „legile esenţiale desfăşurării istorisirii").

[91] Este ceea ce J. Roudaut numeşte „rădăcinile subterane ale castelului”: „orice cititor de roman gotic va trebui să coboare, încet şi cu răbdare, sub castel, în ceea ce se sustrage construcţiei de bun-simţ” (*Ce qui nous revient*, pp. 152-153). Unul dintre modelele lui Sade pare să fie Inchiziţia cu temniţele sale: vezi *Aline et Valcour*, ed. Cât., p. 712 şi pp. 904-905.
[92] Ducele acţionează aici ca ofiţer, reprezentând nobilimea militară, dar şi ca un fricos şi laş (vezi p. 97). Castelul apare atât ca un loc protector, cât şi ca închisoare: vezi J.—J. Brochier, „La Circularité de l’espace”, *Le Marquis de Sade*,
[93] Pesmetul [în limba franceză, *rôtie* – *N. T.*] este o „felie de pâine prăjită în faţa focului sau pe o plită […]. Se fac pesmeţi cu unt, cu ulei; se înmoaie în anumite lichioruri” (Trév*oux). V*ezi Alin*e et* V*alcour, ed*. Cât., pp. 430, 827, 948.
[94] Furetière defineşte confortatifitradus aici prin *confortant*- *N. T.*] ca adjectiv, dar citează ca exemplu o folosire substantivală: „Care face mai puternic. Nu se utilizează decât în medicină. Acest remediu este un puternic confortant pentru inimă”. Potrivit aceluiaşi dicţionar, *restaurant* [tradus aici prin *întremătoare* – *N. T.*] este un „aliment sau remediu care are virtutea de a-i reda unui bolnav sau unui om obosit puterile pierdute”.
[95] Vezi nota 63, p. 119 şi nota 87, p. 130.
[96] După ce a dat primul sens al lui *verge* [tradus aici prin *varga* – *N. T.*], baston, Trévoux adaugă: „Se foloseşte şi pentru băţul pe care-l poartă uşierii, sergenţii pentru a impune liniştea la audienţe şi a le deschide calea magistraţilor pe care îi conduc. […] Varga este şi un termen de anatomie. Este ceea ce se numeşte altfel membrul viril”.
[97] Căldura accentuează contrastul dintre iarna care domneşte afară şi confortul dinăuntru; cere nuditatea. Căldura din saloane determină „încălzirea” libertinilor.
[98] Perne. Vezi pp. 170, 184, 185.
[99] Această insistenţă în privinţa talentelor merită osteneala de a fi subliniată la un aristocrat, credincios lumii în care s-a născut. Menţiunea de faţă anunţă deznodământul, vezi p. 500.
[100] Regulamentul de la Silling aminteşte de Codul negru care hotărăşte îndatoririle sclavilor în colonii şi care prevede amputarea unui sau a mai multor membre pentru fugari. Vezi p. 459 şi nota 55.
[101] Dom Severino ţine un discurs asemănător în *Justine* (*CLP*, vol. III, p. 166).
[102] Acest cuvânt [*prestige* – *N. T.*] este de sorginte latină şi înseamnă iluzie prin sortilegiu.” Trévoux precizează: “Prestigiu se mai foloseşte şi la figurat pentru tot ceea ce poate ului, suprinde, înşela”. Dorinţa amoroasă este, din punctul de vedere al lui Sade, de ordinul iluziei, pe care satisfacerea sexuală o împrăştie.
[103] Formulă religioasă. Orânduiala, supunerea şi dăruirea cerute mai sus amintesc deja de jurămintele monastice. De unde, p. 142, la sfârşitul discursului, termenii *predică* şi *amvon*.
[104] [în limba franceză, *roué* – *N. T.*] Bun de tras pe roată. Creat în timpul Regenţei, pentru a-i desemna pe tovarăşii de desfrâu ai lui Philippe d’Orléans, termenul a devenit sinonim cu libertin scelerat, în 1782, Laclos îl scrie încă cu italice, ca şi pe derivatul acestuia, *rouerie* (Laclos, *Œuvres complètes*, Bibi. De la Pléiade, p. 13 şi nota 8). În 1783, L.—S. Mercier îi consacră vocabulei *roué* un capitol din *Tableau de Paris*. Subliniază aici contradicţia scandaloasă care face ca acest termen de infamie socială să fie revendicat de nişte mari aristocraţi: “Este un cuvânt creat de *extrem* de buna societate, aşa cum îşi

spune ea singură. Dar cum a putut să adopte o expresie care trezeşte ideea crimei şi a supliciului şi s-o aplice cu atâta uşurătate? Se merge până acolo, încât se spune un bun de tras pe roată amabil. Prin urmare, ce este acela *un bun de tras pe roată amabil*? va întreba un străin care crede că ştie ceva franceză. Este un om de lume care nu are nici virtuţi, nici principii, însă care-şi înfăţişează viciile într-un mod seducător, care le înnobilează prin graţie şi spirit. Iată, aşadar, o idee complexă care a creat un termen nou. "Nu toţi cei buni de tras pe roată, se spune, se şi află pe ea." Se spune despre un om cu stare care-şi permite totul că *este bun de tras pe roată în toată puterea cuvântului*: nesimţirea, îndrăzneala lui îi vor justifica viciile şi ambiţia; dacă iese învingător, dacă-şi doboară duşmanii, poartă epitetul de onorabil; dacă moare, acesta i se ia înapoi […]. Aşa că Academia franceză va trebui să admită acest cuvânt în dicţionarul ei, ca unul dintre termenii cei mai familiari acestei bune societăţi, care vrea să dea tonul în întreaga Europă: este o amabilitate care se dă şi care se primeşte. Cuvintele trăd*ător, per*f*id, rău şi*-au pierdut puterea; nimeni nu mai îndrăzneşte să zică din prima: «Este un scelerat»; termenul pare mult prea tare: se spune «Este bun de tras pe roată»; şi orişicine întrezăreşte viciile strălucitoare şi viciile ascunse ale celui despre care se vorbeşte" (Tabl*eau de* P*ar*i*s, Am*sterdam [Neuchâtel], 1782-1788, vol. VI, pp. 35-38).

[105] Explicarea religiei prin impostori; vezi *Dialogue entre un prêtre et un moribond*, ed. Cât., p. 7 şi nota 3; p. 9 şi nota 2.

[106] [*Jaboter* – N. F.) „A murmura, a vorbi printre dinţi, a bombăni; (…] Este popular, înseamnă şi, mult mai des, a sporovăi, a flecari, a vorbi încontinuu şi a nu spune decât nimicuri" (Trév*oux).*

[107] Trebuie oare să facem o apropiere între acest avertisment şi preambulul la *Confesiunile* lui Rousseau care încep să vadă lumina tiparului în 1782? „Alcătuiesc o lucrare cum n-a mai fost alta la fel şi a cărei înfăptuire nu va avea imitator. Vreau să înfăţişez semenilor mei un om în tot adevărul firii lui" (*Œuvres complètes*, Bibi. De la Pléiade, vol. 1, p. 5; în trad. Lui Pericle Marinescu, Jean-Jacques Rousseau, *Confesiuni*, Editura pentru Literatură, Bucureşti, 1969, vol. 1, p. 5 – *N. T.*). În închisoare fiind, Sade a cerut să i se aducă, încă de la apariţia lor, *Confesiunile* lui Rousseau şi este indignat că îi sunt refuzate (iulie 1783, *CLP*, vol. XII, pp. 395 şi 396-397).

[108] Despre idealul de „a spune totul" care reia ambiţia enciclope-diştilor şi o transparenţă, cândva rezervată confesiunii, vezi M. Hénaff, *Sade. L'invention du corps libertin*, PUF, 1978, pp. 65-95 şi M. Delon, *L'Idée d'énergie au tournant des Lumières, 1770-1820*, pp. 151-153. Despre analiză, vezi nota 48, p. 112.

[109] pe când stoicismul desemna în general o morală austeră şi slujea la caracterizarea rigorismului creştin, Sade reduce filosofia stoică la apatic, aşa cum o explică Clairwill lui Juliette: „Iată principiile care m-au adus la această linişte, la această odihnă a pasiunilor, la acest stoicism […]" (Hist*oire de* J*uliette, CL*P, *vo*i. VIII, p. 271). Vezi şi „Florville et Courval", Les *Cri*m*es de* l*'a*m*our, p.* 130.

[110] „Femeie care iubeşte o altă femeie, gust la fel de inexplicabil ca şi pasiunea unui bărbat pentru un alt bărbat" (*Trévoux*).

[111] Roadele războiului. Vezi p. 115 „, această mărinimoasă atletă a Cytherei, rănită în mai multe lupte", şi p. 128.. Câmpul de bătălie al plănuitelor lupte". Metafora militară este ceva obişnuit în literatura libertină: vezi L. Versini, La*clos e*t *l*a *tradition,* pp. 120-121. Sade utilizează aceeaşi expresie latină la sfârşitul unei rugăciuni de seară, compusă la Vincennes (vezi CL*P,* vol. XII, p.

356, comentariu de G. Lely, vol. II, p. 248).

Prima zi

[112] Sacrilegiul scoate în evidenţă contrastul dintre luxul ospăţului şi idealul de sărăcie pe care îl incarnează surorile cenuşii, surori infirmiere din ordinul Sfântului Francise. Capitolul pe care li-l dedică Louis-Sébastien Mercier este un panegiric: „Numite astfel din pricina culorii veşmintelor lor, ţinând de diferite parohii, ele îi îngrijesc pe bolnavii săraci şi se duc pretutindeni unde este nevoie de îngrijirile lor. Aceste surori ale caritǎţii pun într-o lumină înduioşătoare triumful credinţei. Umanitatea suferindă, mizeră, săracă află prin mijlocirea lor ajutor, remedii, consolări. Şi câtă deosebire între o soră care se dedică trup şi suflet acestor onorabile şi utile îndatoriri şi acelea care, într-un refuz de neclintit al lumii, îşi petrec toată viaţa cântând în cor imnuri fără de rost şi pe care nici ele nu le înţeleg! Zelul şi caritatea care le însufleţesc mă umplu de respect şi mă fac să-mi doresc ca această instituţie demnă de veneraţie să se răspândească” (*Tableau de Paris*, vol. V, pp. 260-261).
[113] Vin din regiunea Drôme, de pe lângă Tain. Este cel pe care-l bea doamna Franlo în „Faxelange” (vezi *Les Crimes de l’amour*, p. 76).
Pentru masa de seară, au fost alese alte vinuri, p. 168. Această alegere arată că şampania băută aici nu este spumantă. Béatrice Bo-mel-Rainelli comentează această listă de vinuri: „[…] mai mult chiar decât mâncărurile propriu-zise, principalul aliment al desfrâului este alcoolul. Orice masă include vin sau lichioruri, dacă nu chiar numai atât. Alcoolul nu însoţeşte felurile de mâncare; ele îi slujesc mai degrabă de pretext. Primul dineu de la Silling nu este descris decât prin vinurile alese” („Sade ou l’Alimentation générale”, Dix-*huitième siècle, 19*83, vol. XV, p. 202).
[114] Vinul de Tokay era considerat pe-atunci unul dintre cele mai bune. Cel puţin, aceasta este părerea lui Louis-Sébastien Mercier în capitolul „Vinuri” din *Tableau de Paris*: „[…] bizuiţi-vă pe vinul de Tokay dacă-l întâlniţi; căci, după părerea mea, este întâiul vin de pe acest pământ şi numai stăpânilor lumii le este hărăzit să-l bea” (vol. VIII, p. 226). Evoluţia ospăţului duce de la vinurile franceze la cele străine.
[115] *Esquicher* [tradus aici prin *a se feri* – *N. F.* [pare o confuzie între *esquiver* *a se eschiva* – *N. T.*] şi *s’esquicher* care înseamnă, la figurat, „a refuza să se implice”, „a se retrage”, „a se îndepărta”.
[116] Ezitare între *sang-froid* [*sânge rece* – *N. T.*] şi *sens froid* [aproximativ *minte limpede* – *N. T.*]: vezi şi pp. 117, 164, 239, 283, 342, 478. În limba franceză clasică, sunt folosite amândouă.
[117] Exprimarea este în mod voit vagă pentru a menţine suspansul în evoluţia povestirii. Este indicată doar nevoia de supralicitare. Acest gust pentru tot ce este extraordinar a fost deja menţionat în portretul ducelui (vezi p. 94).
[118] Vezi p. 130: „Un tron înalt de patru picioare […]”.
[119] Acest machiaj evidenţiază o dorinţă de nefiresc şi de lux, într-o epocă îndrăgostită, urmând modelul lui Rousseau, de natural şi simplitate. Saint-Preux în *La Nouvelle Héloïse* îi critică pe parizienii care pretind că dau o expresie mai vie ochilor „folosindu-se de sulima-nuri” (Rousseau, *Œuvres complètes*, Bibi. De la Pléiade, vol. II, p. 266). O legătură se stabileşte între machiaj şi retorică (vezi nota următoare), în *Le Pornographe*, Rétif de La Bretonne le sfătuieşte pe tinerele domnişoare să se spele des şi critică fardurile: „[…] uitarea îmbăierilor este lipsită de-nţelepciune, iar folosirea

sulimanurilor, vătămătoare” (Régine Desforges, 1977, p. 130 şi L’En*fer de la* B*.N., v*ol. II, p. 133). Sade cere exact inversul.

[120] Exordiu retoric: *captatio benevolentiae* („atragerea bunăvoinţei”). Faţă de auditorii săi, povestitoarea rămâne în situaţia codoaşe-lor şi a prostituatelor în raport cu clienţii de un rang social mult mai înalt. Însă pretenţia de firesc şi adevăr, de preferinţă pentru performanţele formale, corespunde unei tendinţe generale a esteticii literare a secolului al XVIII-lea: povestirile la persoana întâi şi romanele epistolare pretind că sunt nişte documente înainte de a fi nişte opere literare. Cu toate acestea, nu se supun mai puţin anumitor reguli retorice.

[121] Mănăstirea franciscanilor se afla la Paris în actualul foburg Saint-Martin. O întreagă literatură pornografică a secolului al XVIII-lea se desfăşura în mănăstiri, cea mai reprezentativă lucrare de acest fel fiind *Histoire de dom Bougre*, *portier des chartreux*, atribuită lui Gervaise de Latouche (1741).

[122] „Se spune în sens figurat *donner dans la vue* [tradus aici prin *a sări în ochi – N. T.*], a surprinde pe cineva printr-o calitate, printr-o înfăţişare plăcută. Această stofă i-a sărit în ochi, i-a plăcut. Această fată i-a sărit în ochi” (*Trévoux*). O expresie asemănătoare este utilizată într-un cadru libertin în *Correspondance de Mme Gourdeau*, *dite la Comtesse*: „Doamnă, mâine se va desfăşura cursa de cai din pădurea de la Vincennes. Duceţi-vă neapărat acolo cu noua descoperire a domniei voastre. De-ar putea să-i sară-n ochi domnului conte D*** (care este un mare iubitor de-aşa ceva), ar fi tare bine” (Tehou, 1967, p. 59).

[123] Pentru a evalua această sumă, o putem compara cu leafa zilnică a unui lucrător parizian din construcţii (între 20 şi 25 sous) sau a unei calfe de zidar (de la 30 la 40 sous). Vezi Y. Durand, „Recherches sut les salaires des maçons à Paris au XVIIIe siècle”, *Revue d’histoire économique et sociale*, 1966, p. 476.

[124] Erotica sadiană prelungeşte patetica romanescă pe care Diderot o defineşte în *Éloge de Richardson*: „Detaliile lui Richardson îi displac şi trebuie să-i displacă unui om frivol şi împrăştiat: însă nu pentru omul acela scria, ci pentru cel liniştit şi singuratic, care a cunoscut deşertăciunea zgomotului şi a distracţiilor lumii şi căruia-i place să locuiască în umbra unui loc retras şi să se înduioşeze cu folos în tăcere. […) Gândiţi ce veţi crede de cuviinţă despre aceste amănunte; ele vor fi interesante însă pentru mine, dacă sunt adevărate, dacă scot în evidenţă pasiunile, dacă arată caracterele. […] Izbucnirile pasiunilor v-au ajuns de multe ori la urechi; dar sunteţi departe de a cunoaşte tot ceea ce este tainic în accentele şi expresiile lor. Nu există vreuna care să n-aibă propria ei fizionomie; toate aceste fizionomii se succedă pe un chip, fără ca el să înceteze să fie acelaşi; iar arta marelui poet şi a marelui pictor este de a vă arăta o împrejurare de-o clipă care v-a scăpat. […] Aflaţi că iluzia ţine de această multitudine de mici lucruri” (Œuvres compl*ètes,* e*d. R. Lew*inter, vol. V, pp. 132-133). Referinţa la detalii este constantă în Cele o sută *douăzeci de zile ale Sodomei*: *vezi pp. 9*1, 112, 116, 466 şi 477.

[125] Parodie a libertăţii care domneşte printre oamenii cinstiţi, în povestirea clasică. Vezi, de exemplu, în *Les Journées amusantes* de doamna de Gomez: „Toţi cei de faţă râseră tare de izbucnirea lui Camille” (vol. 1, p. 10).

[126] „*Grumeler* [tradus aici prin *a grohăi – N. T.*]: ţipătul mistreţilor. Mistreţii grohăie, ca şi porcii” (*Trévoux*). Verbul ţine întru totul de vocabularul animal care îi caracterizează pe libertini. Vezi p. 223 şi p. 344; şi *Aline et Valcour*, ed. Cât., p. 741.

[127] Vezi deja pp. 139-140.

[128] “[În text, *caravanes* – *N. T.*] “Se mai numesc astfel campaniile maritime pe care cavalerii de Malta sunt siliţi să le poarte împotriva turcilor şi a corsarilor, pentru a ajunge la funcţiile de comandă şi la demnităţile ordinului” (*Encyclopédie*, vol. II, p. 673, col. A).
[129] Vezi p. 100 şi p. 171. Potrivit lui Érica-Marie Benabou, „printre practicile prostituatelor, «manualizarea» este, cu siguranţă, pe primul loc” (*La Prostitution et la Police des mœurs au XVIIIe siècle*, p. 392).
[130] Adică, de cinci ori mai mult decât de obicei; vezi n. 2, p. 158.
[131] Divinitate antică a petrecerilor şi ospeţelor. Un personaj din *La Philosophie dans le boudoir* vorbeşte despre libertinul „înconjurat de nemaipomenite bucate a cărui senzualitate este trezită în fiecare zi de învăţăceii lui Comus” (p. 254).
[132] Vezi comparativ cu vinurile de la dineu, p. 154. Se remarcă aici aceeaşi diversitate a soiurilor, acelaşi loc al vinului de Bourgogne la începutul mesei, aceeaşi folosire a vinurilor străine. Şampania de la prima masă este înlocuită aici de o şampanie spumantă, produsă după o tehnică nouă la vremea aceea.
[133] Sade pare să parodieze sfârşiturile zilelor dintr-o culegere de povestiri, ca aceea a doamnei de Gomez: „La aceste cuvinte, toţi cei de faţă îşi luară la revedere de la frumoasele verişoare, iar fericitele noastre perechi se bucurară în braţele somnului de binefacerile unei odihne ale cărei farmece le gustau, fără de tulburare şi amărăciune, prin reciproca lor tandreţe” (*Les Journées amusantes*, vol. II, p. 181). Ei „se bucurară cu frumoasele lor soţii de fericirea de-a avea ceea ce iubeşti, fără de teamă şi amărăciune” (*ibid.*, p. 292). „Fiecare se retrase, în iatacul său, la fel de mulţumit de această zi ca şi ceilalţi. Noaptea însăşi n-a fost lipsită de farmece pentru soţi şi îndrăgostiţi; fericirea celor dintâi îi făcea să afle astfel mii de încântări, iar speranţa celorlalţi îi ajuta s-o petreacă fără nelinişte” (*ibid.*, pp. 391-392). „La aceste cuvinte, toţi de cei faţă se împrăştiară, fiindcă alungaseră ceremoniile care se înfăptuiesc de obicei când oamenii se despart, pentru a se duce fiecare în odaia lui, unde îndestularea, liniştea şi plăcutele ocupaţii din timpul zilei îi făcură să-şi petreacă noaptea în netulburare şi tihnă” (*ibid.*, vol. V, p. 190).
[134]

A doua zi

Vezi p. 166 şi deja p. 100.
[135] Vezi nota 12, p. 158 şi nota 19, p. 166.
[136] Juliette îi va ţine acelaşi discurs surorii ei mai mici, dar Justine nu va reacţiona ca Françon (vezi *Justine*, *CLP*, vol. III, p. 58).
[137] Veche unitate de măsură, a douăsprezecea parte dintr-un deget. Vezi tabelul cu măsuri, p. 602.
[138] Stradă care, până la deschiderea străzii Etienne Marcelin 1880, lega străzile Vieux-Augustins (astăzi d’Argout) şi de la Jussienne.
[139] [în text, *brayette* – N. T. [„Acest cuvânt nu mai este folosit decât la ţară. Este deschizătura din faţă din partea de sus a nădragilor […]. Nu cu mult timp în urmă se spunea brag*uette” (T*rév*oux). D*e fapt, cele două forme bray*ettc şi* brag*uette sun*t concurente, iar cea de-a doua nu s-a impus decât în secolul XX. Îl vom regăsi, în p. 292.
[140] Energia limbajului este eficacitatea sa, forţa sa expresivă. Lipsa de perdea a limbajului popular şi a înjurăturilor apare adesea în secolul al XVIII-lea ca un antidot pentru slăbiciunea pe care o pot aduce rafinamentele limbii. Vezi M. Delon, *L’Idée d’énergie au tournant des Lumières*, *1770-1820*, pp. 135-136.

[141] Agresivitatea faţă de mamă, comună tuturor eroilor lui Sade, este adesea întemeiată pe un argument fiziologic: doar sămânţa masculină ar fi determinantă în procreare. Vezi p. 337 şi J. Deprun, „Sade et la Philosophie biologique de son temps", *Le Marquis de Sade*, pp. 192-195.
[142] Vezi p. 119.
[143] [în text, *escarmouche* – *N. T.*] Termenul este o nouă preluare din vocabularul militar. *Enciclopedia* oferă o definiţie tehnică: „în termeni războinici, hărţuiala este un fel de luptă dezordonată sau ocazională, care se petrece în prezenţa a două armate, între mici trupe care se desprind anume de corpul armatei şi care se înfruntă total şi regulat" (*Encyclopédie*, vol. V, p. 932, col. A).
[144] *Enciclopedia* precizează valoarea cuvântului, comparându-l cu sinonimele sale: „*Greşeală* este cuvântul generic, cu restricţia totuşi că înseamnă mai puţin decât celelalte, dacă nu i se alătură un epitet agravant. *Păcat* este o greşeală împotriva legii divine. *Delict* este o greşeală împotriva legii omeneşti. *Crimă* este o greşeală enormă" (*Encyclopédie*, vol. IV, p. 466, col. B). Potrivit lui Sade, dorinţa este în mod fundamental legată de transgresiune.
[145] „*Baroc* se foloseşte şi la figurat pentru ceva neobişnuit, bizar, fără egal" (*Trévoux*). O curtizană a vremii vorbeşte despre o „partidă cu un bărbat care are un năravbaroc" (*Correspondance d'Eulalie ou Tableau du libertinage de Paris*, prima ediţie, 1785; Tehou, 1967, p. 205). Vezi şi pp. 286 şi 409.
[146] Vezi nota 2, p. 154.
[147]

A treia zi

Termenul trebuie înţeles în accepţia sa din tehnica militară. „în arta războiului, asaltul este atacarea unei tabere, a unei fortăreţe, a unui post, în scopul de a le cuceri ori de a le lua în stăpânire" (*Encyclopédie*, vol. 1, p. 766, col. A).
[148] încă o metaforă militară: vezi nota 111, p. 147; nota 17, p. 165; nota 10, p. 181 şi nota 1, p. 187.
[149] într-un sens pur temporal, căci „*planurile*" au, drept cadru, un castel închis. De asemenea, la pag. 190: „până la capătul călătoriei". Ceea ce aminteşte de formula lui Michel de Certeau: „Orice naraţiune este o relatare de călătorie, o practică a spaţiului" (*L'Invention du quotidien*, U.G.E., 1980, p. 206).
[150] A se citi: „celei de-a noua săptămâni".
[151] Aceste patru căsătorii duble sunt imitate, se pare, după Nero. Sade l-a citit pe Suetoniu în traducerea pe care Delisle de Sales o semnează sub pseudonimul Ophellot de La Pause (vezi Seifert, nr. 389). Delisle comentează perversiunile lui Nero: „El pune capăt cinicei scene a iubirilor sale, căsătorindu-se ca femeie cu un mim şi ca bărbat cu un eunuc" (*Histoire des douze Césars de Suétone*, tradusă de Henri Ophellot de La Pause, 1771, vol. III, p. 512). Vezi realizarea acestor căsătorii la paginile 460, 470, 479 şi 485-486. Noirceuil va ţine să aibă parte de aceeaşi plăcere dublă: vezi *Histoire de Juliette ou Ies Prospérités du vice*, *CLP*, vol. IX, p. 569.
[152] [în text, *embéguinnée- N. T.*] Acoperită cu un capişon, înfăşurată. Vezi p. 252.
[153] [în text, *marmotte*, coropcă, cutie cu mostre a vânzătorilor ambulanţi – *N. T.*] Adică, purtătoare a cutiei, savoiardă (vezi nota 5, p. 208). Un personaj feminin din *La Nouvelle Justine ou les Malheurs de la vertu* îmbracă straiele

„coropcăreselor din valea de la Barcelonnet-te” (*CLP*, vol. VII, p. 185).
[154] Fiziologii epocii clasice vorbesc atât despre sperma feminină, cât şi despre cea masculină. Articolul „Spermă” din *Enciclopedie* trimite la „Sămânţă”: „Hipocrat spune că sămânţa femeii este mai nevolnică decât cea a bărbatului; dar că este de trebuinţă. Aristotel admite cu greu că ar exista vreo sămânţă în femei [...] Galenius e de părere că şi femeile au sămânţă, însă mai puţină decât bărbaţii” (Ency*clopédie, vo*l. XIV, p. 940, col. A).
[155] Vezi nota 79, p. 127.
[156] [În text, *îl gamahuche – N. T.*] A suge, a linge, a mângâia cu limba. Érica-Marie Benabou subliniază că termenii *gamahucher* şi *gamahucheur* „fac parte din argoul libertin”; ea citează un document al vremii care îl prezintă pe mareşalul Richelieu ca „pe unul dintre cei mai mari lingăi din regat” (*La Prostitution et la Police des mœurs au XVIIIe siècle*, p. 392). În *Les Aphrodites* (1793), Andréa de Nerciat propune neologismul *glottinade* ca echivalent pentru *gamahucherie* (L’Or du temps, 1969; vezi vol. I, p. 86).

[157]A patra zi

Nu trebuie să uităm că, pe-atunci, servitorii purtau livreaua stăpânului. De asemenea, prin culoarea veşmintelor sunt deosebite diferitele vârste, într-o mănăstire ca Saint-Cyr sau în societăţile utopice, de la *Telemahul* lui Fénelon până la *Aline et Valcour*; vezi ed. Cât., nota 3, p. 620.
[158] [în text, *taquinisme – N. T.*] Termenul este unul dintre strămoşii actualului „sadism”, folosit de Sade însuşi. În *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, se găsesc *taquin* (vezi pp. 285, 397, 448, 503), *taquiner* (vezi p. 173), *taquinerie* (vezi pp. 215, 303, 305, 380, 457). Vezi şi *Aline et Valcour*, ed. Cât., p. 849. Acest sens este nou în secolul al XVIII-lea. Dicţionarul *Trévoux* din 1771 oferă mai întâi accepţia tradiţională: „care suferă de-o zgârcenie dusă la extrem şi sordidă, mergând până la calicie” şi adaugă: „Se foloseşte şi ca sinonim al lui încăpăţânat, îndărătnic”. De asemenea, *taquinerie* înseamnă „zgârcenie” şi „caracter îndărătnic”, dar, precizează *Trévoux*, „este familiar în ambele accepţii şi aproape deloc folosit”. Rétif de La Bretonne utilizează *taquin* în sensul modern, dar scrie cuvântul cu italice (vezi *Monsieur Nicolas*, Bibi. De la Pléiade, vol. I, p. 153).
[159] *Tablou* şi *exemplu* sunt nişte categorii ale elocinţei clasice. *Enciclopedia* îl defineşte pe primul ca pe-o descriere „de pasiuni, de evenimente, de fenomene naturale pe care un orator sau un poet le presară în compoziţia lui, în cadrul căreia efectul [său] este de a amuza ori de a uimi, de a înduioşa, de a înspăimânta, de a enerva etc.” (vol. XV, p. 806, col. A), iar pe cel de-al doilea ca pe un „argument specific retoricii, prin care se arată că un lucru se va întâmpla sau se va face într-un anumit fel, aducându-se drept mărturie unul sau mai multe evenimente petrecute într-o împrejurare asemenea” (vol. VI, p. 236, col. A).
[160] *Catalogul*, ca şi *lista*, aparţine vocabularului libertinajului. Este o enumerare a victimelor pe care seducătorul le vrea mereu tot mai numeroase. Regăsim acelaşi cuvânt, *catalog*, în *Faiblesses d’une jolie femme* ale doamnei de Vilfranc (1779; citat de L. Versini, *Laclos et la tradition*, p. 119) sau în discursul lui Leporello de Da Ponte şi Mozart (*Dom Giovanni*, 1787). Termenul *listă*, frecvent în scriitura lui Crébillon, este folosit de madama Duclos la pagina 202.

[161] [în text, *bougre* – *N. T.*] Homosexual. La origine, *bougre* înseamnă bulgar, apoi termenul a desemnat un eretic şi a alunecat într-un târziu de la dizidenta religioasă la cea sexuală, potrivit amalgamului polemic clasic între diversele forme de nonconformism. *Bougrerie* [derivat substantival de la *bougre* – *N. T.*] devine astfel un termen generic care acoperă sodomia homoşi heterosexuală, diversele forme de homosexualitate, bestialitatea. Claude Courouve citează articolul „Bougres" din *Traité des peines et amendes* al lui Jean Duret (1572): „să vedem, în două cuvinte, ce pedepse sunt nevoiţi să îndure aceia ce se dedau desfrâului împotriva firii. Vulgul îi numeşte bulangii; Moise, vorbind despre acest înfiorător păcat, a poruncit ca acela care va sălăşlui cu fiarele ori se va împreuna cu un alt bărbat aşa cum putea s-o facă cu-o muiere, fiindcă a înfăptuit o fărădelege, să fie pedepsit cu moartea. Pravilele împărăteşti, atât de pe potriva unor aşa de sfinte legiuiri, atunci când bărbatul se pune în locul muierii, de parcă ar nădăjdui să aducă vreodată copii pe lume, lucru urât chiar şi-n minte, ori atunci când ia straiele lui Venus, ori atunci când caută dragostea acolo unde n-o poate afla, vor ca drept-credincioşii să pună mâna pe arme şi să se ridice întru a pedepsi cu moartea atari netrebnici monştri pe vecie" (*Vocabulaire de Thomose-xualité masculine*, p. 72). Pornind de aici, termenul devine o injurie care, în proza lui *Père Duchesne*, jurnalul revoluţionar al lui Jacques Hébert, nu mai are o semnificaţie sodomită sau homosexuală. Deja, în *Cele o sută douăzeci de zile ale Sodomei*, am văzut „le bougre de vit ne roidirait pas" [tradus prin *bulangioaica de pulă nici n-o să se mai învârtoşeze- N. T.*] (p. 179) şi „bougre de dieu" [tradus prin *în mă-sa de dumnezeu bulangiu* – *N. T.*] (p. 180). Curval îi va spune madamei Desgranges „bougresse" [tradus prin *bulangioaica* – *N. T.*] (p. 213).
[162] Vezi pp. 195-196.
[163] Vezi nota 4, p. 200.
[164] Tuileries sunt deja în secolul al XVIII-lea un loc predilect de prostituţie. Vezi Érica-Marie Benabou, *La Prostitution et la Police des mœurs au XVIIIe siècle*, p. 197. La Tuileries este surprins contele de Sade, tatăl marchizului, în timp ce agăţa bărbaţi (*ibid.*, p. 183).
[165] Vezi nota 7, p. 90.
[166] [în text, *cynisme* – *N. T.*] în sensul de necuviinţă, exhibiţionism (cuvântul acesta din urmă este un neologism din perioada Celui de-al Doilea Imperiu. Vezi câteva rânduri mai sus „cu deplină necuviinţă".

[167]A cincea zi

Haină care se poartă pe deasupra cămăşii.
[168] Întreaga descriere se bazează pe contrastul dintre rafinamentul veşmintelor şi al machiajului şi o disponibilitate sexuală imediată. Adverbele marchează învestirea senzuală a fragmentului („plete împodobite fără căutare", „o cravată dintr-o ţesătură foarte fină de-un alb-gălbui, voluptos înnodată"), totul ca în scriitura clasică (să ne aducem aminte de „părul legat la întâmplare" al doamnei de Clèves, surprinsă la Coulommiers de Nemours, în *La Princesse de Clèves* a doamnei de La Fayette). Roland Barthes poate, fără îndoială, să spună că „la Sade, nu există strip-tease" (*Sade*, *Fourier*, *Loyola*, Le Seuil, 1971, p. 161), căci corpul este imediat dezgolit; şi, cu toate acestea, textul capătă o altă amploare prin tensiunea dintre veşmânt şi nuditate.
[169] Vezi p. 134 şi pp. 250-251.

[170] [în text, *crocheteur*, derivat de la *crochet* (cârlige) – *N. T.*] „Zi-lier a cărui ocupaţie cotidiană este să transporte poveri pe umeri, cu ajutorul unor *cârlige*”. Sinonimul folosit în pagina următoare este *portefaix* [tradus prin *cărător* – *N. T.*].
[171] Oameni din Savoia care au ajuns la Paris în căutare de lucru. Aparţin peisajului parizian din veacul al XVIII-lea. Louis-Sébastien Mercier le consacră un întreg capitol din *Tableau de Paris*: „Sunt homari ori samsari şi formează la Paris un fel de breaslă ce-şi are propriile legi […]. Cheltuiesc puţin, numai pe strictul necesar, ca să le trimită ceva în fiecare an rudelor sărace […]. Bat străzile din zori până la lăsatul serii, cu faţa mânjită de sudoare, cu dinţii albi, cu înfăţişarea lor naivă şi veselă: strigătul le este lung, plângăreţ şi lugubru […]. Alobrogii aceştia de ambe sexe şi de toate vârstele nu se mulţumesc să fie doar homari ori samsari. Unii poartă o vielă între braţe şi o acompaniază cu un glas fonfăit. Alţii poartă o coropcă cu te miri ce înăuntru” (Tableau de P*aris, v*o*l. IV, p*p. 100-102). Vezi şi nota 7, p. 193.
[172] Medicina stabilise de curând zonele de pe corp pe unde se răspândesc mirosurile: „partea acoperită de păr a capului, subsuorile, intestinele, vezica, căile spermatice, vintrele, spaţiile dintre degetele de la picioare” (Bordeu, *Recherches sur les maladies chroniques*, 1775, vol. I, p. 469, citat de A. Corbin, *Le Miasme et la Jonquille. L’Odorat et l’Imaginaire social*, Aubier, 1982, p. 43).
[173] Acordul la singular al unui verb ale cărui subiecte, antepuse, sunt la singular este atestat în limba franceză clasică (vezi, de exemplu, p. 212, ultimul rând al primului paragraf); el este totuşi mai frecvent atunci când subiectele sunt postpuse (vezi, de exemplu, p. 202, rândul 21).
[174] Să fie oare o excepţie la regula enunţată, p. 112, în privinţa „senzaţiilor comunicate prin organul auzului”?
[175] Este ceea ce Rétif de La Bretonne numeşte *giboyer \a vâna* în limba franceză contemporană, dar deja învechit – *N. T.*], a găsi clienţi pentru fete, dar şi noi prostituate (vezi *Monsieur Nicolas*, Bibi. De la Pléiade, vol. II, p. 293 şi nota 3). Mijlocitoarea devine astfel *o giboyeuse* [prin derivare de la verb, acesta provenind la rândul lui din *gibier*, vânat – *N. T.*]. La începutul carierei sale, madama Duclos „îi aducea vânat proaspăt” părintelui Louis (p. 162). Sade vorbeşte mai devreme despre *achalandeuses* [derivat de la *achalander*, a atrage clienţi, a-şi face vad, tradus prin *momitoare* – *N. T.*).
[176] Vezi “ciudatul răspuns al unei femei oarecare, ce şi-o punea fără niciun fel de patimă cu soţul ei: «De ce atâta răceală? îi spunea acesta. — Ei! pe legea mea, îi răspunse această bizară creatură, *pentru că ceea ce îmi faci e de-a dreptul simplu*» “ (*La Philosophie dans le boudoir*, p. 101).
[177] Acesta este cazul slujnicei Marie (vezi nota 76, p. 126) şi acela al madamei Desgranges (vezi nota 12, p. 213).
[178] Hoaţă şi codoaşa? O criminală, recunoscută ca atare de către justiţie, ar fi fost condamnată la moarte.
[179] Vezi p. 224: „Această nestatornică bădărănie” şi p. 365: „libertinajul în veşnicele-i nestatornicii”. Dacă lumea legii este cea a ordinii, a logicii, Sodoma îi reprezintă inversiunea: este domnia inconsecvenţei.
[180]

A şasea zi

Acesta este textul ediţiei Heine. Trebuie oare să înţelegem: „al libertinajului de care dădea dovadă”?

[181] Fete de condiţie modestă, denumite astfel din cauza hainelor gri pe care le purtau. „I se spune astfel fetei care, nefiind nici dintr-o familie bună şi neavând nici avere, este obligată să lucreze ca să trăiască şi nu are niciun alt sprijin în afara lucrului mâinilor sale. Cele care formează cea mai mare parte a acestei clase sunt cusătoresele, croitoresele, lenjeresele etc.” (Mercier, *Tableau de Paris*, vol. VIII, p. 133). Grizetele au reputaţia unor uşuratice.

[182] [în text, *crevée* – N. *T.*] Grasă, buhăită (derivat de la *crever*, a fi prea plin). Vezi scrisoarea doamnei de Sévigné adresată doamnei de Grignan, din 6 şi 8 iulie 1676: „(…] nu mai sunt ca un dita*mai buha*iul. *Am* dosul de o nete*zime car*e mă încântă” [Corr*espondances, Bî*bi. De la Pléiade, vol. II, p. 339).

[183] Vomitiv. Medicina epocii folosea frecvent emeticele (vezi articolul „Vomissement artificiel ou vomitif (médecine thérapeutique)” din *Encyclopédie*, vol. XVII, pp. 465-468).

[184] [în text, *ton poissard – N. T.*] Vorbirea aceasta este a unui adevărat gen literar, definit în felul următor de către P. Frantz: „Sub numele de gen *poissard*, sunt regrupate multe dintre textele secolelor al XVII-lea şi al XVIII-lea, proză, versuri şi teatru, caracterizate printr-o amplă folosire a dialectului periferiei pariziene şi a limbajului «popular» parizian al locuitorilor din Halles, al marinarilor de pe Sena şi al obişnuiţilor cabaretelor din Courtille şi Porcheron, şi printr-o tematică şi personaje identificate ca populare” („Travestis poissards”, *Revue des sciences humaines*, nr. 190, 1983, p. 7). Juliette se deghizează uneori astfel: „mă prezentai la el ca o mică mahalagioaică” ([*Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*, *CLP*, voi. VIII, p. 109). Aceleaşi deghizări într-un fragment din *Diable au corps* al lui Nerciat (prima ediţie, 1803; L’Or du temps, 1969, vol. III, p. 195): o femeie se îmbracă în mahalagioaică, un bărbat în hamal al halei.

[185] Anasonul este utilizat ca plantă medicinală „carminativă, digestivă” (*Encyclopédie*, vol. 1, p. 477, col. A).

[186] „în medicină, se numesc astfel nişte leacuri cam acrişoare şi calde […]. Aceste leacuri cresc căldura din solide şi dau volatilitate fluidelor, mai apoi grăbesc mişcarea progresivă a sângelui, despart umorile, vindecă obstrucţiile şi întreţin transpiraţia” (Ency*clopédie, vo*l. II, p. 49, col. A).

[187] Aceeaşi scenă, dar prezentată ca o jignire a sodomitului în *Thérèse philosophe*, pe care Sade i-o atribuie marchizului d’Argens, vezi *L’Enfer de la B.N.*, vol. V, pp. 167-168.

[188] Vezi nota 39, p. 108.

[189] Vezi nota 15, p. 163.

[190] Vezi nota 9, p. 91. Referinţele mitologice, epitetele homerice (Aurora cea cu degete trandafirii, sânul lui Morfeu) accentuează contrastul cu ordura. Acest joc de contraste nu era decât schiţat între demnitatea literară clasică şi o situaţie libertină mai familiară, în *Histoire de dom Bougre*, *portier des chartreux*: „Eram aşa de prins de-aceste gânduri, că nici nu-mi dădu prin minte să dorm, iar Aurora cea cu degete trandafirii deschisese deja porţile Orientului când eu nu pusesem geană pe geană. Aveam totuşi nevoie de odihnă” (*L’Enfer de la B.N.*, vol. III, p. 151). Decalajul este cu atât mai frapant la Sade cu cât „degetele trandafirii” ale băieţilor şi fetelor sunt foarte ocupate la Silling cu masturbările.

[191] Vezi nota 2, p. 175.
[192] Din nou, teza vibrării spiritelor animale enunţată încă de la pagina 95.
[193]

A opta zi

La origine, *gâsculiţa* este un termen culinar care desemnează „ceea ce se taie dintr-o gâscă atunci când este pregătită pentru friptură, ca labele, capetele aripilor, gâtlejul, ficatul şi pipota” (*Furetière*). De unde, în sens figurat, „în amor”, micile favoruri care se obţin de la o amantă de care nu te poţi bucura din plin, precum săruturile, mângâierile (vezi Léo Moulin, „Les Abats et les Sacré”, *L’Imaginaire des nourritures*, texte reunite şi prezentate de Simone Vierne, Presses universitaires de Grenoble, 1989, p. 133). Cutare amant din Bois-Laurier, temându-se de bolile venerice, „jurase să se mărginească la plăcerile *gâsculiţei*” (*Thérèse philosophe*, *L’Enfer de la B.N.*, vol. V, p. 142).
[194] Aceste practici financiare ale matroanelor sunt confirmate de cercetările lui Erica-Marie Benabou: “în ceea ce priveşte împărţirea câştigurilor, trebuie să se facă diferenţierea între pensionare, care nu păstrează în principiu decât «panglicuţele», şi celelalte. Este greu să se ştie ce procentaj îşi păstrează proxeneta de joasă speţă, dar 50% par să fie regula în casele de standing mediu şi înalt. Totuşi, am văzut că sistemul de înţelegere îi permitea codoaşei să ia mai mult decât i se cuvenea. În plus, există matroane în mod deosebit avide de câştig care cer împărţirea anumitor cadouri oferite în natură, bijuterii de exemplu, pe care le-am putea considera drept «panglicuţe» “ (*La Prostitution et la Police des mœurs au XVIIIe siècle*, p. 226). „Panglicuţele” sunt echivalentul bacşişului.
[195] Sade îşi propune la pagina 415 să rectifice acest pasaj.
[196] Vezi p. 468.
[197] [în text, *emplâtre* (plasture, cataplasmă) – *N. T.*] Metaforic, persoană bolnavă, acoperită de cataplasme. „Se spune, la figurat şi proverbial, despre o persoană vlăguită şi bolnavă, incapabilă să acţioneze, că este *une bonne emplâtre*, *une pauvre emplâtre*” (*Furetière*). Ori bătrână, acoperită de farduri?
[198] Doamna d’Esterval susţine acelaşi raţionament în faţa lui Justine: „Fericirea nu zace în cutare sau cutare stare sufletească: ea constă doar în comparaţia dintre starea ta şi-a celorlalţi” (*La Nouvelle Justine ou les Malheurs de la vertu*, *CLP*, vol. VII, p. 107); iar Noirceuil îi laudă Juliettei „Fericirea intelectuală născută din confruntarea” destinului victimei cu a sa: „fericirea constă mai mult în aceste soiuri de comparaţii decât în desfătări reale” (*Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*, *CLP*, vol. IX, p. 556).
[199] Libertinajul sadian care trăieşte din transgresiune este determinat de o permanentă supralicitare şi trebuie să depăşească rapid limitele realului. Libertinul din fire se poate mulţumi cu nişte acte concrete, marele scelerat devenit astfel datorită principiilor trece în imaginar. Această dialectică a realului şi a imaginarului este prezentată pe larg de către un personaj din *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*, Belmor, despre care Juliette spune: „[…] perfida lui imaginaţie îl făcea să scornească nişte lucruri care depăşeau cu mult tot ceea ce închipuisem eu… până atunci, se înţelege”. Belmor îi declară eroinei: “într-adevăr, Juliette, nu ştiu dacă realitatea e pe măsura himerelor şi dacă desfătările stârnite de ceea ce nu ai nu preţuiesc de-o sută de ori cât acelea pe care le stăpâneşti: iată-ţi bucile,

Juliette, le am sub ochi, le găsesc frumoase, însă închipuirea mea, întotdeauna mai strălucitoare decât firea şi, îndrăznesc s-o spun, mai îndemânatică, plăsmuieşte altele mult mai frumoase. Iar plăcerea pe care mi-o oferă această iluzie nu este oare de preferat aceleia cu care adevărul mă va desfăta?" (*CLP*, voi. VIII, pp. 500-501).
[200]

A noua zi

Fără îndoială, o nouă metaforă militară. Momâia este, într-adevăr, aceea care întruchipează duşmanul într-un exerciţiu militar.
[201] în limba franceză clasică, cuvântul *episod* este când la feminin, când la masculin. Asupra sensului termenului, vezi nota 30, p. 103.
[202] Vezi nota 6, p. 179.

A zecea zi

[203] Vezi pp. 199-200.
[204] [în text, *étrenne* – N. F. [„Saftea (negustorie) se spune, printre neguţători, despre prima marfă pe care o vând în fiecare zi. În acest sens, ei zic: iată-mi safteaua; safteaua asta o să-mi poarte noroc" (*Encyclopédie*, vol. VI, p. 76, col. B).
[205] Vezi nota 6, p. 191.
[206] Verbul trimite la interpretarea electrică pe care Sade o dă teoriei spiritelor animale; fluidul nervos care animă corpul omenesc ar fi de natură electrică, iar plăcerea, de tipul descărcării electrice; vezi J. Deprun, „Sade et le Rationalisme des Lumières", pp. 79-80. Dar metafora electrică este frecventă la sfârşitul secolului al XVIII-lea care a asistat la dezvoltarea teoriilor lui Mesmer asupra magnetismului animal şi care explică fenomenele mulţimii în spectacole, în manifestări revoluţionare ori în adunări, printr-o contagiune de tir electric; vezi M. Delon, *L'Idée d'énergie au tournant des Lumières*, *1770-1820*, pp. 177-179.
[207] Deşi nu erau originari, ca savoiarzii, dintr-o ţară străină (vezi nota 5, p. 208), oamenii din Auvergne sunt, la vremea aceea, muncitori imigranţi. Louis-Sébastien Mercier le consacră un capitol din *Tableau de Paris*: „Asemenea păsărilor pe care frigul le alungă într-un ţinut mai blând, acest popor fuge de neaua care-i acoperă, opt luni pe an, munţii. În fiecare an, se-ntoarce acolo, îi face muierii un copil, o lasă în grija unor bătrâne şi-a preotului şi străbate apoi regatul fără să aibă o casă a lui" (vol. V, p. 10).
[208] Trebuie oare să citim „chipola"? Grimod de La Reynière menţionează sub acest nume nişte cârnăciori italieni, în *Manuel des amphitryons* (1808; Métailié, 1983, p. 174).

A unsprezecea zi

[209] În ciuda reformei introduse de abatele de Rancé în 1664, severitatea ordinului era mult mai mică în secolul al XVIII-lea. Boileau, în *Le Lutrin*, transformă Câteaux [unul dintre cele mai cunoscute centre ale ordinului – *N. T.*] în sălaşul Moliciunii: „Cest là qu'en un dortoir elle fait son séjour, / Les

Plaisirs nonchalants folâtrent alean-tour” (cântul II).
[210] Vezi nota 2, p. 246.
[211] Această „nouă rânduială” constă în faptul că Duclos trece de la statutul de locatară a unui bordel la acela de femeie întreţinută. Este o etapă esenţială în cariera unei prostituate. Ea vorbeşte cu mai puţină înflăcărare despre „noua stare”.

A douăsprezecea zi

[212] [în text, *mon personnel* – *N. T.*] Ansamblu) trăsăturilor, bune şi rele, ale cuiva.
[213] [în text, *embonpoint* – *N. T.*] „*Rotunjime.* În limbajul medical, aceste cuvânt desemnează o dispoziţie naturală bine proporţio-nată a tuturor părţilor corpului, plinuţe în sensul bun, cu membre cărnoase, nici prea mult, nici prea puţin încărcate de grăsime. Lipsa rotunjimii duce la slăbire; prisosul ei, la constituţia unui om gră-suţ şi durduliu; dar, în limbajul obişnuit în care ne-ndepărtăm adesea de fireasca semnificaţie a cuvintelor, prin rotunjime se înţelege, de obicei, constituţia unui om grăsuţ şi durduliu, stare nu tocmai favorabilă sănătăţii dacă merge până la exces” (*Trévoux*). La Sade, termenul este pe cale să capete sensul actual. Vezi şi p. 221 şi p. 388.
[214] Rând pe rând, egalitatea naturală şi o inegalitate nu mai puţin naturală legitimează violenţa. Acesta aparent paradox este explicat la p. 296.
[215] Printre necesităţile regimului se amestecă şi gusturile lui Sade. În meniurile pe care le întocmeşte la închisoare, „regăsim aceeaşi abundenţă de vânat şi carne de păsăret, aceeaşi înclinaţie pentru cărnurile albe şi pentru tocaturi” (B. Bomel-Rainelli, „Sade ou l’Alimentation générale”, p. 202). Vezi şi Alberto Capatti, „La Cuisine de Sade à la Bastille”, *L’Imaginaire des nourritures*.
[216] în cele *O sută douăzeci de zile ale Sodomei* care au fost comparate cu un „magnific ospăţ” cu şase sute de feluri (vezi p. 143) şi unde prezentarea amănunţită a meniurilor ocupă un asemenea loc, echivalenţa între hrană şi plăcerea sexuală este constantă.
[217] Aceste patru personaje reprezintă, ca şi cei patru libertini, elitele Vechiului Regim: d’Aucourt este om de finanţe ca şi Durcet, d’Erville, parlamentar ca şi preşedintele, Desprès, fost militar ca şi ducele, iar Du Coudrais, cleric asemenea episcopului.
[218] Renumită şampanie, cântată de Voltaire în *Mondenul*: „[…] iar când spuma deasă / A ţâşnit din sticlă, fulger năzdrăvan / Repezindu-şi dopul până în tavan.” (Méla*nges, Bî*bi. De la Pléiade, p. 205 – în trad. Lui Sergiu Dan, Voltaire, Oper*e ale*s*e, vo*l. II, Editura de Stat pentru Literatură şi Artă, Bucureşti, 1959, p. 176 – N. T.).
[219] [În text, *énigme* – *N. T*] Genul cuvântului *énigme* a variat: în secolul al XVIII-lea, era încă uneori folosit la masculin.
[220] Adjectivul *episodic* corespunde aici substantivului *episod* care desemnează amănuntul libertin, incidentul, accesoriul fiecărei pasiuni (vezi nota 30, p. 103). Misterul păstrat în ceea ce priveşte acest episod se înscrie în progresia unei naraţiuni care trebuie să menţină un suspans şi o posibilă supralicitare.
[221] Formulă a vechilor cavaleri şi iubirii curteneşti. „în vechime, se făcea deosebirea între credinţă şi jurământul de credinţă, pe de o parte, şi cinstire, pe de alta: credinţa era datorată oamenilor de rând […]. Jurământul de credinţă se făcea în picioare, după cinstire, în mâinile judecătorului sau ale

seneşalului seniorului [...] pe când cinstirea nu era datorată decât seniorului însuşi de către vasalii săi" (Encyclop*édie, vol. V*III, p. 253, col. A).
[222]

A treisprezecea zi

[în text, *meubles* – *N. T.*] „Acest cuvânt se mai foloseşte şi la figurat pentru tot ceea ce poate fi de vreun folos, pentru tot ceea ce poate aduce un avantaj oarecare" (*Trévoux*). Aceste lucruri sunt ceea ce o descriere contemporană a „seraiurilor din Paris", citată în Notiţa noastră (vezi nota 9, p. 512), numeşte „unelte de-amănunt" necesare pasiunilor şi aranjate în budoare, la dispoziţia clientului.
[223] Vezi nota 78, p. 127.
[224] O nouă referinţă ironică la mitologie. „Era, spun poeţii, mesagera zeilor şi mai ales cea a lunonei, aşa cum Mercur era trimisul lui Jupiter" (*Encyclopédie*, vol. VIII, p. 903, col. B). Curcubeul era urma sa pe cer. „în momentele de odihnă, avea grijă de odăile lunonei şi de minunatele-i veşminte. Atunci când zeiţa se întorcea din Infern în Olimp, Iris o purifica cu cele mai alese parfumuri" (*ibid.*). Felul în care foloseşte Sade cuvântul contrastează puternic cu aceste idei de strălucitoare frumuseţe şi de purificare.
[225] Vezi nota 55, p. 114.
[226] După „adeptul lui Esculap", o altă perifrază pentru a desemna un doctor.

A paisprezecea zi

[227] Sade reia frecvent tema rousseauistă a adăpostirii faţă de un rău social, dar, la el, libertinul este acela care se bucură de acest refugiu „la capătul lumii". Saint-Preux proslăvea farmecele insulei Juan-Fer-nandez: „Am stat trei luni pe-o încântătoare insulă pustie, însorită şi tulburătoare, imagine a anticei frumuseţi a firii, care părea surghiunită la capătul lumii pentru a sluji de adăpost nevinovăţiei şi iubirii urgisite [...]" (La N*ouvelle Héloïse, par*tea a patra, scrisoarea III, Œuvr*es com*p*lètes, Bi*bi. De la Pléiade, vol. II, p. 413). Căpcăunul Minski s-a instalat într-un castel inaccesibil, situat pe o insulă: „Era peste putinţă să vezi ceva mai ţărănesc şi mai întunecat; aveai impresia că te afli la capătul lumii" (Hist*oire de* J*uliette ou* l*es Pros*p*érités du* v*ice, CL*P, *vo*i. VIII, p. 556). Câteva capitole mai departe, Juliette vizitează „frumoasa insuliţă de la Nicette": „Ce delicios lăcaş pentru soiul de voluptăţi pe care le îndrăgim! De parcă te-ai afla la capătul pământului [...]" (CLP, vol*. I*X, p. 354). Şi când o eroină sensibilă, precum doamna de Franval, se refugiază într-un asemenea adăpost, fericirea îi este iluzorie şi de scurtă durată: „La capătul lumii, departe de mama sa, în adâncurile unei înfiorătoare singurătăţi, ea era fericită [...]" („Eugenie de Franval", Les Crimes d*e l'amour, p. 360).*
[228] Vezi p. 257.
[229]

A cincisprezecea zi

Vezi p. 233.
[230] Vezi pp. 199-200 şi p. 251.

[231] Vezi nota 68, p. 123.
[232] Mănăstirea capucinilor se înălţa la actualele numere 237-251 de pe strada Saint-Honoré. A fost închisă în 1790, biserica a fost demolată în 1802, iar clădirile, în 1804. Străzile Rivoli, Castiglione şi Mont-Thabor trec peste locul unde era amplasată (J. Hillairet).
[233] Actuala stradă du Bouloi din primul arondisment.
[234] Toţi libertinii se supun preceptului enunţat în *La Nouvelle Justine ou les Malheurs de la vertu*: „Să plângeţi la comandă” (*CLP*, voi. VII, p. 269).
[235] Vezi nota 4, p. 218.
[236] Vezi nota 16, p. 94.
[237] Vezi nota 3, p. 265.
[238] Vezi *Aline et Valcour*, ed. Cât, p. 445 şi nota 1; p. 957 şi nota 7.
[239] Scena de caritate e un loc comun în romanele secolului al XVIII-lea, de care deja Valmont îşi bate joc în *Legăturile primejdioase*, scrisoarea XXI. Vezi aici p. 339 şi *Aline et Valcour*, ed cât., p. 510.
[240] Vezi *Dialogue entre un prêtre et un moribond*, Bibl. De la Pléiade, p. 10 şi nota 3.
[241] În *Les Infortunes de la vertu*, Delville ţine un diseurs paralel împotriva recunoştinţei şi concluzionează: „în loc să fie un viciu, nerecunoştinţa este, prin urmare, virtutea sufletelor mândre, întocmai cum binefacerea nu este decât cea a sufletelor slabe” (*CLP*, vol. XIV, p. 429).
[242] Vezi nota 76, p. 126.

A şaisprezecea zi

[243] Vezi p. 104.
[244] Acestea sunt prosperităţile viciului, care vor sluji de subtitlu la *Histoire de Juliette*.
[245] [în text, *entours* – *N. T.*] Anturaj, toate persoanele pe care le frecventează cineva. Vezi pp. 381 ţii 408, şi *Les Crimes de l’amour*, *p*. 398.
[246] [în text, *dépaysée* – *N. T.*] Cuvântul trebuie înţeles în sensul propriu, de „expatriată”.
[247] Vezi pp. 199-200, 251, 291.
[248] O definiţie este dată la pagina 211 şi nota 1. Rétif de La Bretonne propune o definiţie asemănătoare: „ticăloşi cu femei care agaţă scara pentru unul ori mai multe bordeluri, primind o treime din ce le dă bărbatul pe care ele l-au făcut” (citat de P. Testud în Rétif de la Bretonne, *Monsieur Nicolas*, Bibi. De la Pléiade, vol. 1, nota 1, p. 980). Dar aici este vorba despre atragerea unor fete noi şi nu a clienţilor.
[249] Mai-marele „sameşilor” care a cumpărat funcţia de administrator al domeniilor coroanei. Un libertin ocupă acelaşi post în *Aline et Valcour*; ed. Cât., vezi p. 816.
[250] [în text, *galimafrée* – *N. T.*] Tocană făcută din resturi de carne (*mafrer* însemna în vechea limbă picardă „a mânca mult”). De unde, bucate prea puţin apetisante.
[251] Adică dublul preţului mediu al unei partide în bordeluri. „Suma menţionată de cele mai multe ori este de un ludovic. Un amator plăteşte banii aceştia pentru madama Baudouin în persoană. Pentru preţul acesta, se pot avea şi fete aduse acasă de către mijlocitoare. Astfel, un interogatoriu de la Châtelet, din 29 mai 1770, coroborează datele inspectorilor: pentru un ludovic,

Marguerite Drapier, numită Rosette, se duce la client acasă, condusă de-o codoaşa. Aceeaşi sumă o plătesc şi Helvétius, dar şi bătrânul cavaler de Judde pentru a fi biciuiţi la domiciliu de Julie, de la bordelul madamei Lafosse, sau domnul de La Popelinière căruia madama Dhosmont îi duce pentru un sfert de oră, la Passy, o prostituată ce locuieşte la Hecquet" (Érica-Marie Benabou, *La Prostitution et la Police des mœurs au XVIIIe siècle*, pp. 227-228).

[252] [în text, *îl y eut un peu de reguignements – N. T.*] Trebuie oare să înţelegem „regimbements" [*împotriviri- N. T.* [sau „rechigne-ments" [*burzuluiri – N.* F.]? După ştiinţa noastră, cuvântul nu este atestat nicăieri altundeva. Doar dacă nu este vorba despre sensul propriu al cuvântului *guigner*, „a închide pe jumătate ochii" (*Lit-trc*), de unde *re-guigner*, „a clipi de mai multe ori la rând" (aici, de silă), „a se strâmba" [sens pe care, de altfel, l-am folosit în traducere-N. T.].

[253] [în text, *ventre* (pântece, burtă) -*N. T.*] *Ventre este* folosit aici în sensul vechi al termenului, acela de interior al trupului, de unde şi expresia care subzistă: *donner du cœur au ventre* [*a încuraja – N. T.* [.

[254]

A şaptesprezecea zi

[în text, *distraisait- N. T.*] Această formă a imperfectului indicativ este încă atestată în secolul al XVIII-lea, mai ales la Rousseau.

[255] În pamfletul *Francezi, îneci un efort dacă voiţi să fiţi republicani*, a cărui lectură o ascultă personajele din *La Philosophie dans le boudoir* (1795), se găseşte raţionamentul invers: libertinajul ar fi necesar statelor republicane: „Legiuitorii din Grecia antică simţiseră perfect importanta necesitate de a cangrena membrele pentru ca, *disoluţia lor morală* influenţând-o pe aceea utilă pentru maşină, să rezulte insurecţia permanent indispensabilă într-o guvernare care, perfect fericită precum guvernarea republicană, trebuie cu necesitate să stimuleze ura şi gelozia tuturor celor ce-o înconjoară" (*La Philosophie dans le boudoir*, pp. 215-216; în trad. Lui Bogdan Ghiu, Sade, *Francezi, încă un efort dacă voiţi să fiţi republicani*, Cartea Românească, Bucureşti, 2000, p. 29). Dar argumentaţia care transformă libertinajul într-o derivaţie utilă din punct de vedere politic este utilizată de către Isaac de Pinto, de pildă, pentru a justifica jocul ca activitate pacifică şi cathartică („Lettre sur le jeu de cartes", *Traité de la circulation et du crédit*, Amsterdam, 1771).

[256] [în text, *minuties – N. T.* [Fleacurile desemnează atât lipsa de gravitate a pasiunilor libertine, gustul pentru detaliu al personajelor lui Sade (vezi nota 13, p. 160), dar şi elementele pe care analiza le poate izola („Atunci, le cercetarăm"; vezi deja nota 48, p. 112).

[257] [în text, *s'échauffer dans son harnais – N. T.*] Aceasta este o veche expresie pentru „a se enerva", „a se excita". Doamna de Sévigné scrie, la 26 ianuarie 1683: „Fiul meu a avut parte acolo de ceva încurcături din vreme în vreme şi, fierbând sângele în el împotriva acelora care-l făceau să creadă..." (Corr*espondance, Bi*bi. De la Pléiade, vol. III, p. 98).

[258] [în text, *paroli – N. T.*] Termen de joc, a plusa la o mizăpusă deja de cineva.

[259] Este energică prin laconismul şi obscenitatea sa. Vezi nota 7, p. 179.

[260] Vezi p. 308.

[261] Mirtul este simbolul lui Venus. Vorbind despre cucerirea doamnei de Tourvel, Valmont scria: „[...] succesul aici îmi asigură în egală măsură glorie şi plăcere. Dragostea care-mi pregăteşte cununa ezită şi ea între mirt şi laur | ...]" (Laclos, Œuvres c*omplète*s, *Bibi.* De la Pléiade, p. 17; în trad. Lui Al.

Philippide, Choderlos de Laclos, Legături*le primejdi*oase, *Editur*a pentru Literatură Universală, Bucureşti, 1966, p. 37 -N. T.).

A optsprezecea zi

[262] Este numele pe care Sade i-l dă uneia dintre slujnicele sale de Lacoste, înainte de a-l alege pentru una dintre eroinele sale principale; vezi Lely, *Vie du marquis de Sade*, *CLP*, vol. I, p. 580 şi Pauvert, *Sade vivant*, vol. I, p. 421.
[263] Ca şi, în pagina precedentă, menţionarea unei coroane de mirt, referinţa mitologică la Cythera, insula lui Venus, contrastează aici cu cruzimea detaliului pasiunilor.
[264] [în text, *houssine*- *N. T.*] Din punct de vedere etimologic, orice nuia de ilice şi, prin extensiune, orice nuia flexibilă.
[265] [în text, *sentir le fagot*, expresie care, la figurat, înseamnă „a fi suspect de erezie” – *N. T.*] Expresia „sentir le fagot” îşi păstrează aici sensul propriu: în secolul al XVIII-lea, sodomia este încă pasibilă de pedeapsa cu arderea pe rug.

A nouăsprezecea zi

[266] Vezi p. 269.
[267] Cuvântul *sare*, pe care Curval îl folosea în sensul propriu, de categorie chimică, în elogiul adus murdăriei (vezi p. 231), este de-a-cum înainte utilizat la figurat. Cât despre *piperat* [în text, *piquant*, tradus, în funcţie de context, prin *aţâţător*, *neruşinat*, *piperat* etc. — N. *T.*], el revine frecvent la Sade. *La Nouvelle Justine ou les Malheurs de la vertu* este prezentată ca o „creaţie piperată” („Avis de l’éditeur”, *CLP*, vol. VI, p. 88), iar Juliette laudă în faţa surorii sale masturbarea ca „o voluptate destul de piperată pentru a înăbuşi toate atingerile morale al căror şoc ar putea fi dureros” (*ibid.*, p. 92). Aceeaşi alăturare de termeni: „şi sare, şi piper”, aici, la pagina 400.
[268] Nouă manifestare a Providenţei sadiene care asigură propăşirea viciului.
[269] Vezi p. 269: „[…] d’Aucourt mă ţinea la el acasă ca pe-un fel preferat de mâncare, ca pe bucăţica nelipsită de pe masă”.
[270] [în text, *gouines* – *N. T.*] în sensul de „prostituate”. În *Ţăramd parvenit*, Rétif de La Bretonne face o clară diferenţă între putori şi curtezanele cele mai rafinate (vol. I, p. 412 şi Lausanne, L’Âge d’homme, 1977, vol. I, p. 450). În *Le Pornographe*, el propune o tipologie mai completă a prostituatelor, începând cu fetele întreţinute până la târfe, putori şi ştoarfe, pe treapta cea mai de jos. Într-o notă, el precizează că termenul *gouine* ar veni, ca o batjocură, din englezescul *queen* (*Le Pornographe*, *Œuvres erotiques* de Rétif de La Bretonne în *L’Enfer de la B.N.*, vol. II, p. 175; şi Régine Desforges, 1977, p. 177). Dar el schimbă etimologia în ediţia din 1776 a operei *Le Pornographe*: „Numele lor vine din vechiul cuvânt *gouin*, porc, murdar, de unde ne-a rămas şi *sagouin* [persoană murdară şi urâtă – *N. T.*], şi unul, şi celălalt fiind formate de la verbul *quouiner* sau *gouiner*, a gurui, cum se spunea odinioară şi cum se mai zice şi-acum în câteva provincii pentru *grogner*, a grohăi” (p. 320). EL foloseşte în *Monsieur Nicolas* forma „qouines” (Bibi. De la Péiade, vol. I, p. 979 şi nota 6).

A douăzecea zi

[271] O confuzie asemănătoare între paturi şi persoane se regăseşte în *Aline et Valcour*, ed. Cât., p. 945 şi nota 1, p. 946.
[272] [în text, *à tout événement – N. T.*] Expresie sinonimă cu „fie ce-o fi”, „orice s-ar întâmpla”.
[273] Despre preţul partidelor, vezi nota 9, p. 307.
[274] Vezi nota 78, p. 127.
[275] Termenul trebuie înţeles în vechiul său sens tehnic, adică medical. *Enciclopedia* defineşte „frenezia” ca un „delir continuu ori stricăciune a funcţiunilor creierului, pricinuită de o inflamare a vaselor acestei viscere, însoţită de o febră tare ori putridă” (vol. XII, p. 530, col. A). Febra tare este o febră care durează mai multe zile, fără să se înregistreze o scădere a temperaturii. Febra putridă este însoţită de putrefacţie.
[276] Acest *a vorbi în şoaptă* ţine de întregul joc sadian între implicit şi explicit, între orgiile publice şi scenele din cabinete care nu sunt decât evocate. Regăsim acelaşi efect în *La Philosophie dans le boudoir*: „DOAMNA DE SAINT-ANGE: Există oare vreo infamie pe lumea aceasta pe care să nu fim demni s-o auzim şi s-o înfăptuim? — CAVALERUL: Iată, surioară, am să v-o spun. (*Le vorbeşte în şoaptă celor două femei.*)” (p. 264).
[277] Ironie şi sacrilegiu: Sade se complace în a folosi limbajul cucerniciei, subliniind o reală problemă morală. Secretul apără morala sau dă valoare interzisului? Clasicele manuale ale confesorului evidenţiază această dificultate: preotul trebuie să-l facă pe păcătos să-şi mărturisească greşeala, fără să i-o dezvăluie câtuşi de puţin celui care nu o cunoaşte. Libertinajul se foloseşte în acelaşi fel de secret şi de mărturisire (vezi nota 7, p. 333).

A douăzecea şi una zi

[278] Vezi p. 211 şi nota 6, p. 304.
[279] Vezi nota 8, p. 180.
[280] Este, potrivit lui Descartes şi d’Holbach, raţiunea, capacitatea de a judeca fără patimă şi de a se descotorosi de prejudecăţi. Sade citeşte *Bon Sens ou Idées naturelles opposées aux idées surnaturelles* (1772), pe care o citează sau adaptează, plagiind-o, adesea. Inima, eliberată de prejudecăţile copilăriei, este baza egoismului.
[281] Această formulare este frecventă sub pana lui Sade care acuză supoziţiile vocabularului nostru: „ceea ce proştii numesc legile firii” (*La Philosophie dans le boudoir*, p. 97), „ceea ce proştii numesc crime” (*ibid.*, p. 287; sunt ultimele cuvinte ale dialogului). Aici, p. 338, citim „ceea ce se numeşte sentimentul milei”.
[282] Această elocvenţă aminteşte de sublima artă a ecleziastului, citată la pp. 199-200.
[283] Vezi pp. 441-442 şi p. 496. Toată scena următoare este o inversiune a unui topos al literaturii sensibile de la sfârşitul secolului al XVIII-lea: vizita de caritate.
[284] Vezi p. 496.
[285] Acest libertin transformă în manie un supliciu pe care papa i-l descrie Juliettei: „Americanii vâră în canalul uretrei un beţigaş plin de spini şi-l răsucesc multă vreme de mai multe ori, ceea ce pricinuieş-te nişte dureri

înfiorătoare” (*Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*, *CLP*, vol. IX, p. 196). Sade se inspiră, probabil, din compilaţia lui Démeunier: „Americanii din lumea nouă bagă în uretra celui care dezmaţă o fată un beţigaş plin cu spini; înăuntru îl răsucesc multă vreme şi de mai multe ori. Acest supliciu dureros pricinuieş-te de obicei moartea” (*L’Esprit des usages et des coutumes des différents peuples*, prima ediţie, 1776; Londra-Paris, 1785, vol. III, p. 181).

[286] Reamintire a regulii de progresie care organizează cele o sută douăzeci de zile de la Silling.

[287] Ceea ce ducele a şi făcut deja; vezi p. 95.

A douăzecea şi doua zi

[288] Vezi nota 4, p. 177.

A douăzecea şi treia zi

[289] Asimilarea influxului nervos cu electricitatea şi-a juisării cu o descărcare electrică; vezi nota 4, p. 252.

[290] [în text, *vous voilà sur le dents – N. T.*] în sensul de *zdrobit*. „Se spune că cineva pică din picioare, că cineva cade de pe picioare de-a-tâta muncă pentru a exprima faptul că este obosit şi istovit, că nu mai poate” (*Trévoux*). Formula ar fi, la origine, o metaforă din domeniul echitaţiei: calul obosit pică din picioare.

[291] Acesta este textul ediţiei Heine. Să fie oare vorba despre un lapsus al lui Sade sau despre o greşeală de lectură a editorului: *doi futăi mai neînsemnaţi* în loc de „două greşeli mai neînsemnate”, ale Con-stancei şi Rosettei, sau în loc de „două vinovate mai neînsemnate” [în limba franceză, *fouteurs*, futăi, şi *faute*, greşeală, au o formă grafică asemănătoare]?

[292] Întreg secolul al XVIII-lea, de la Buffon până la Cabanis, şi-a pus întrebări în privinţa raporturilor dintre fizic şi moral. Materialismul lui Sade nu are nimic mecanicist, căci acesta a fost reproşul pe care idealismul şi materialismul dialectic l-au adus gândirii Luminilor: el ia în calcul retroacţiunea moralului asupra fizicului.

[293] Vezi nota 4, p. 208.

[294] [în text, *sérail*, *miche*, *tapageur*- *N. T.*] *Serai* (vezi p. 351), *mangafa*, *zurbagiu*: Sade utilizează jargonul bordelurilor. Cuvântul serai desemnează locul din bordel unde stau prostituatele, apoi, prin extensiune, întreg lupanarul. Astfel, madama Paris îşi conduce vizitatorii prin casa ei de toleranţă, în Roule: „Ea ne arătă toate budoarele, toaletele, toate aceste culoare lesnicioase pentru întâlnirile în doi […]. Sfârşirăm cu seraiul, iar locul acesta nu mi se păru cel mai puţin ciudat din toată spelunca” (Les *Canevas de la Paris, ou Mémoires pour servir à l’histoire de l’hôtel du Roule, lu*crare nesemnată, apărută pe la 1750, datorată, fără îndoială, lui Rochon de Chabannes şi Moufle d’Angerville, Tehou, 1967, p. 38). Mangafaua este muşteriul şi, în general, „un năvleg care s-a lăsat păcălit”, iar Trév*oux ada*ugă: „Este un cuvânt vulgar şi pe care numai prostimea îl foloseşte”. Rétif de La Bretonne îl utilizează în acelaşi sens ca şi Sade: vezi Mons*ieur Nic*o*las, Bi*bi. De la Pléiade, vol. I, p. 913 şi nota 4.

[295] (în text, *cacochysme* – *N. T.*] Neologism pentru maladie. Dar poate trebuie să citim „cacochimie”, termen de specialitate căruia *Enciclopedia* îi consacră un articol şi pe care-l defineşte ca „starea de stricăciune a umorilor” (vol. II, p. 509, col. B) [Termenul, provenit din grecescul *kakokhymos* – *kakos*, rău, şi *khymos*, umoare – a dat în franceză *cacochyme* care, în prezent, nu mai are decât o valoare peiorativă şi nu se mai foloseşte decât în glumă, cu referire la o persoană în vârstă, bolnavă şi insuportabilă. Dat fiind că în limba română nu există un echivalent, l-am preluat ca atare – *N. T.*].
[296] Fără îndoială, Sade însuşi, condamnat la moarte în contumacie după afacerea de la Marsilia şi executat în efigie la Aix-en-Provence, în ziua de 3 septembrie 1772. Vezi Cronologia, p. 73.

A douăzecea şi patra zi

[297] Tradiţia libertinajului erudit asocia pioşenia cu temperamentul melancolic: acesta este argumentul unui manuscris clandestin, atribuit lui Fréret, care a circulat în prima jumătate a secolului al XVIII-lea, înainte de a fi publicat pe la 1786, *Lettre de Trasybule à Leucippe* pe care Sade îl cunoaşte şi citează.
[298] Vezi p. 277.
[299] Roule era cândva un sat care a fost, în secolul al XVIII-lea, înghiţit de oraş şi care se afla aproape de Champs- Élysées. Aristocraţia şi marea burghezie îşi instalează „cuibuşorul de nebunii” tocmai în aceste cartiere de la periferie; vezi Érica-Marie Benabou, *La Prostitution et la Police des mœurs au XVIIIe siècle*, pp. 205-209. Una dintre cele mai faimoase codoaşe din vremea aceea, madama Paris, se instalase la bariera Roule; vezi *Les Canevas de la Paris*, *ou Mémoires pour servir à l’histoire de l’hôtel du Roule*. „Cuibuşorul de nebunii” este unul dintre decorurile obligatorii ale libertinajului monden: vezi Duclos, *Confessions du comte de* ed. L. Versuri, S.T.F.M., 1969, n. 43, şi Laclos, *Œuvres complètes*, Bibi. De la Pléiade, nota 1, p. 30.
[300] Să moară în sânul plăcerii, acesta este programul pe care-l îndeplineşte libertinul din *Dialogue entre un prêtre et un moribond* (vezi Notiţa, ed. Cât, p. 1113). Filosoful este acela care ştie să-şi depăşească teama de moarte. Voltaire laudă, într-o epistolă adresată lui Saint-Lambert, fericirea celui care moare cu sufletul împăcat: „Astfel îşi încheie el viaţa în bucurie” (Moland, vol. X, p. 407). Dar libertinul merge şi mai departe, îşi erotizează ultimele momente. Deslan-des, în ale sale *Réflexions sur les grands hommes qui sont morts en plaisantant* (Rochefort, 1755), descrie sfârşiturile pline de voluptate ale lui Petroniu sau Laïs. Sade radicalizează această atitudine, transformând moartea însăşi într-un principiu de juisare.
[301] Vezi p. 426.
[302] Acesta este supliciul la care este supusă doamna de Mistival, la sfârşitul romanului *La Philosophie en boudoir* (vezi p. 283): reversibilitatea maniei libertinului şi a torturării cuiva, deja citată la nota 1 de la pagina 343.
[303] Vezi nota 68, p. 123.
[304] Vezi nota 3, p. 320.
[305] Parodiere a referinţelor mitologice ale clasicismului: vezi sfârşitul zilei a şasea, p. 225.

A douăzecea şi cincea zi

[306] Episcopul îşi poate fundamenta sentimentul pe teoriile „animal-culiste” care, în urma experienţelor făcute de Leeuwenhoeck la sfârşitul secolului al XVIII-lea, afirmau preexistenta fătului în spermatozoizii bărbăteşti sau „animalculi”. Astfel, rolul femeii în procreare este redus. Pe de altă parte, credinţa în procrearea spontană este încă foarte răspândită în veacul al XVIII-lea.
[307] „Unealtă de fier cu mâner de lemn, una dintre acelea pe care rândaşul o foloseşte ca să cureţe un cal” (*Encyclopédie*, vol. VI, p. 82, col. A).

A douăzecea şi şasea zi

[308] *Enciclopedia* le consacră un întreg articol turnătorilor, „oameni care s-au înjosit sub împăraţi până la a deveni acuzatorii, făţişi ori tăinuiţi, ai semenilor lor”. Articolul concluzionează: „Adevăraţii principi nu au avut defel turnători” (vol. IV, p. 777, col. A). Vezi *Aline et Valcour*, ed. Cât., p. 392. Sade, care-l citise pe Suetoniu, se inspiră, poate, în cele ce urmează din practicile romane, de pildă din timpul domniei lui Nero, când turnătorii, care acţionau în faţa Senatului, obţineau astfel, pe lângă averea persoanei denunţate, o serie de avantaje destul de asemănătoare celor amintite aici.
[309] Şi *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice* menţionează acest obicei „în Angola sau Formose, de a strivi rodul femeilor în chiar pântecele lor” (*CLP*, voi. VIII, p. 77). Sade suprapune două pasaje din Helvétius, *Despre spirit*, discursul II, cap. XIV, „Virtuţi din prejudecată şi adevărate virtuţi”: „Tot în această insulă (Formoza), femeile sunt considerate criminale dacă nasc înainte de vârsta de treizeci de ani. Dacă au rămas grele, ele se întind la picioarele preotesei, care, îndeplinind legea, le calcă până leapădă”; „După relatările părintelui Cavazi, la giaghi, popor antropofag, care mănâncă pe duşmanii învinşi, oricine poate, fără a fi socotit criminal, să piseze într-o piuă pe propriii săi copii, apoi să-i fiarbă la un loc cu rădăcini, ulei şi frunze, şi să facă astfel o alifie cu care să se frece ca să devină invulnerabil” (Helvétius, *Œuvres complètes*, Londra, 1777, vol. II, pp. 115 şi 116; în trad. Lui I. Firu, Claude-Adrien Helvétius, *Despre spirit*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1959, p. 116 – *N. T.*).
[310] în sensul, clasic, de „creştere a populaţiei”, în marea polemică a epocii între adepţii expansiunii demografice şi aceia care, mai târziu, vor fi numiţi malthusieni. „În aproape tot secolul al XVIII-lea, două idei frământă minţile cele mai luminate: depopularea şi responsabilitatea directă pe care o au călugării în acest fenomen. Omenirea este supusă unei pieri progresive, iar Franţa riscă să se depopuleze în nişte proporţii catastrofale” (Robert Favre, *La Mort au siècle des Lumières*, P.U.L., 1978, p. 275). Împotriva celibatului ecleziastic şi morala castităţii predicate de Biserică, filosofii Luminilor asociază progresul şi expansiunea demografică. Libertinii de la Silling se opun astfel acestui optimism filosofic.
[311] [În text, *à l’eau rose* – *N. T.*] în zilele noastre, s-ar spune „a l’eau de rose”. Vezi şi p. 388.
[312] Vezi nota 6, p. 332.

A douăzecea şi şaptea zi

[313] Simptome feminine care trebuie comparate cu acelea ce însoţesc prima juisare a unui băiat: „[…] frumoşii-i obrăjori se împurpurară, scoase vreo două ori trei suspine […]” (p. 367).
[314] Veche stradă a santinelelor de la Bariera Albă, aflată la marginile Parisului, pe locul actual al bulevardului Clichy.
[315] Să fie oare libertinul care apare la paginile 450 şi 472 sau cel de la pagina 469?
[316] Adică într-o trăsură de piaţă. Propria lui caleaşca l-ar fi dat de gol.
[317] Această manie este întru totul asemănătoare celei a lui Curval; este caracteristică fantasmelor parlamentarilor. Vezi p. 103.
[318] Louis-Sébastien Mercier menţionează ochelarii utilizaţi de spectatoare în timpul execuţiei lui Damiens care, pentru că atentase la viaţa lui Ludovic al XV-lea, a fost supus unor îngrozitoare suplicii, înainte de a fi rupt în bucăţi, la 5 ianuarie 1757: „în ziua aceea, curiozitatea transformă întreaga naţiune într-un popor avid să contemple nişte torturi aşa de rare. Femeile uitară de sensibilitatea sexului lor; şi lornioanele pe care le ţineau în mâini le aduceau, sub ochi, călăii şi spaimele osânditului. Privirile nu li se întoarseră de la acest morman de alese chinuri” (*Tableau de Paris*, Amsterdam, vol. IX, 1788, p. 145).
[319] [în text, *patient* – *N. T.*] în limbajul juridic al vremii, „criminalul dat gâdelui pentru a-şi primi osânda” (*Trévoux*).
[320] *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice* înfăţişează prinţi care au luat locul călăului: „Dar ceea ce vă va mira şi mai mult este faptul de a vedea nişte oameni de-un rang şi stare mai bune împlinind meşteşugul gâdelui. Şi-atunci, ce să mai crezi, dacă nu că sunt călăuziţi de cea mai nemiloasă desfrânare?” (*CLP*, vol. IX, p. 201). Urmează mai multe exemple, preluate din culegerea lui Démeunier, pe care Sade o foloseşte adesea, *L’Esprit des usages et des coutumes des différents peuples*.
[321] Dezmembrat ca Damiens; vezi nota 3.
[322] Vezi p. 450 şi pp. 469-470.
[323] Laicizarea gândirii în secolul al XVIII-lea pune existenţa umană în locul mântuirii ca valoare supremă. Filosofii încearcă să îmbunătăţească această existenţă atât cantitativ (durată a vieţii, multiplicitate a plăcerilor etc.), cât şi calitativ (progres intelectual, rafinament al plăcerii, aprofundarea conştiinţei de sine etc.). Libertinul sadian vrea să existe nu doar mai mult (prin numărul fărădelegilor şi al victimelor sale, prelungirea „listei” lui), ci şi mai bine (prin supralicitarea transgresiunilor sale). Eroii lui Nerciat se mulţumesc cu o existenţă definită în mod pozitiv: „Să ai tinereţe, frumuseţe, nuri, toate darurile pe care firea le poate revărsa, şi să te bucuri de toate voluptăţile cu putinţă nu înseamnă oare să exişti într-un mod supraomenesc?” (*Les Aphrodites*, prima ediţie, 1793; L’Or du temps, 1969, vol. I, p. 308). Din punctul de vedere al lui Sade, libertinajul presupune o sfidare aruncată societăţii, naturii, lui Dumnezeu, un refuz al oricărei limite. El revendică exemplul tuturor acelora care depăşesc norma comună atât în bine, cât şi în rău: „cuceritorii, eroii, tiranii” au în comun aceeaşi energie. Despre idealul de lărgire a existenţei, vezi E. Mauzi, *L’Idée du bonheur au XVIIIe siècle*, Colin, i960, pp. 294-300 şi M. Delon, *L’Idée d’énergie au tournant des Lumières, 1770-1820*, pp. 298-308.
[324] Răsturnare a principiului altruist enunţat în *Dialogue entre un prêtre et un moribond*, ed. Cât., p. 11 şi nota 2.

[325] Vezi notele 16 şi 17, p. 94. Dar alţi libertini sadieni aprind vâlvătaia filosofici la „arzânda vatră a pasiunilor” [*Aline et Valcour*, ed. Cât., p. 578).
[326] Cele două puncte de vedere, al pictorului şi al libertinului, trimit la opoziţia dintre o estetică clasică a reprezentării şi o estetică a sugestiei. Vezi categoriile sublimului şi pitorescului în text: p. 92 şi nota 12; p. 125 şi nota 73. Despre cuvântul *rotunjime* [în text, *embonpoint*- N. F.], vezi nota 1, p. 264.
[327] Vezi nota 4, p. 378.
[328] Poezie bucolică a tradiţiei medievale, ai cărei protagonişti erau, în general, un cavaler şi-o păstoriţă (în franceza veche, *pastore*).

A douăzecea şi opta zi

[329] Vezi p. 335.
[330] Această categorie socio-profesională a fetelor care produc toaletele femeilor este deja reprezentată în text (vezi p. 251); într-adevăr, ea este o pepinieră a prostituţiei pariziene şi are, din acest motiv, o reputaţie proastă. Dar „unde se face trecerea între realitatea cotidiană – cazul banal al modistei adusă la o întâlnire cu un bărbat de către o colegă sau o fostă colegă de lucru – şi imaginea stereotipă a modistei uşuratice?” întreabă Érica-Marie Benabou [*La Prostitution et la Police des mœurs au XVIIIe siècle*, p. 285). Louis-Sébastien Mercier îşi intitula deja unul dintre capitolele din *Tableau de Paris*, „Să fie oare un harem?”: „Ideea unui harem prinde la orice venetic care vede pentru prima oară o prăvălie plină de modiste; acolo află nişte fermecătoare mutrişoare alături de chipuri urâte, aşezate, una lângă cealaltă, la o tejghea; ele aranjează fundele, flecuşteţele acestea pe care moda le tot schimbă; omul trece, privindu-le prin lornion. Fetele, cu acul în mână, aruncă neîncetat ocheade în stradă. Locul de onoare este acela din apropierea geamului uşii. Iar copilele se bucură uitându-se là trecători şi-şi închipuie că văd tot atâţia ibovnici” (vol. XI, p. 110).
[331] Plăcerea de a vedea lacrimile curgând este clasică în literatura libertină; vezi L. Versini, *Laclos et la Tradition*, p. 129. De pildă, regăsim acelaşi motiv în *Legăturile primejdioase*, unde doamna de Mer-teuil o vede plângând pe Cécile de Volanges: „Surprinsă de acest nou agrement pe care nu i-l cunoşteam, şi pe care eram încântată să-l observ, nu i-am oferit la început decât consolări dintre acelea stângace care mai degrabă sporesc supărarea în loc s-o aline […]” (Laclos, Œuvr*es com*plètes, *Bi*bi. De la Pléiade, p. 125 şi nota 2; în trad. Lui Al. Philippide, Choderlos de Laclos, Legă*turile pri*m*ejdioase, Ed*itura pentru Literatură Universală, Bucureşti, 1966, p. 154 – N. T.). Este o temă omniprezentă în scrierile lui Sade: vezi, de exemplu, Alin*e et* V*alcour, ed*. Cât., p. 976 şi p. 1093.
[332] În privinţa onomasticii, vezi Scurtă însemnare de la *Aline et Valcour*, ed. Cât., p. 1202.

A douăzecea şi noua zi

[333] Nouă echivalenţă între plăcerile culinare şi cele erotice. Ansamblul orgiilor de la Silling a fost comparat cu „un magnific ospăţ la care şase sute de diferite feluri se oferă” poftei cititorului (vezi p. 143).
[334] Vezi nota 3, p. 326.

[335] Vezi p. 324 şi nota 2.
[336] Vezi p. 447 şi p. 493.
[337] Pentru preţul partidelor, vezi nota 9, p. 307.
[338] Alt substantiv propriu din mitologie, transformat în substantiv comun. Ganimede era păstorul răpit de Jupiter care şi-l face ibovnic şi-l pune să fie paharnicul Olimpului.
[339] Reluare a scenei de la pagina 367.
[340] Reluare a scenei de la pagina 381.

A treizecea zi

[341] Vezi nota 33, p. 104.
[342] Scena pare o agravare libertină a pânzei lui Fragonard, *Fericitele accidente ale legănatului* (1767), aflată astăzi la Londra (Despre felul, şi el libertin, în care acest tablou a ajuns să fie pictat, vezi Edmond şi Jules de Goncourt, *Arta franceză a secolului al XVIII-lea*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1979, nota 1, p. 276 – *N. T.*).
[343] [În text, *magot* – *N. T.*] Maimuţoiul este, în primul rând, chiar animalul, iar apoi, „la figurat şi familiar", un bărbat la fel de urât ca o maimuţă (*Trévoux*). *Enciclopedia* subliniază gustul epocii pentru bibelouri, numite astfel: „Figurine din lut, ghips, aramă, porţelan, strânse de te miri unde, contrafăcute, ciudate, pe care le privim ca înfăţişând chinezi ori indieni. Odăile ne sunt împodobite cu ele. Sunt nişte flecuşteţe preţioase; au alungat din încăperile noastre podoabe de-un gust mult mai bun" (*Encyclopédie*, vol. IX, p. 361, col. A – p. 862, col. B). Termenul este folosit cu acest ultim sens în *Aline et Valcour* (ed. Cât., p. 425). Rétif de La Bretonne îl utilizează ca sinonim pentru un bărbat urât (vezi *Monsieur Nicolas*, Bilb. De la Pléiade, vol. II, p. 794 şi nota 1).
[344] Vezi p. 303 şi p. 336.
[345] Vezi p. 479.
[346] Cele trei vorbitoare care o să-i urmeze madamei Duclos n-o vor depăşi în elocinţă, ci în violenţă criminală. Sfârşitul discursului lui Duclos corespunde introducerii ei (vezi p. 156 şi nota 9).
[347] Sade are obiceiul să-şi adnoteze manuscrisele, adresându-se lui însuşi la persoana a doua, pentru a marca schimbările ce trebuie făcute şi greşelile ce trebuie îndreptate. Aşa s-a întâmplat cu caietele de nuvele care cuprind *Les Infortunes de la vertu*, *Les crimes de l'amour* şi *Historiettes*, *contes et fabliaux* (BN, N.a.fr., 4010). La fel şi aici, unde Sade încearcă să menţină un echilibru dificil între progresia regulată a celor patru luni şi nevoia de a-i sugera cititorului ce-o să se petreacă, între explicit şi implicit. Coprofagia şi sodomia reprezintă, fără îndoială, nişte manii care depăşesc deja „pasiunile simple" ale primei luni, dar lui Sade îi este imposibil să se mulţumească prea multă vreme cu ceea ce este „simplu" (vezi p. 212 şi nota 10).
[348] Vezi p. 235.
[349] Vezi p. 111.

Partea a doua

[350] Vezi nota 5, p. 414 şi pp. 441, 476, 496.

[351] Această manie şi următoarea pot aminti de „dreptul stăpânului” care obsedează imaginarul social în Franţa, de la piesa lui Voltaire, *Le Droit du seigneur* (1762) până la aceea a lui Beaumarchais, *Nunta lui Figaro* (1784), în care Suzanne, în ajunul căsătoriei sale cu Figaro, este curtată de contele Almaviva.
[352] Victimele de la Silling au fost, de asemenea, răpite „dintr-o mănăstire cu domnişoare din lumea bună” sau din sânul unei „familii de vază” (p. 116).
[353] Formula „ţinută de cele patru bătrâne şi slujit fiind de madama Duclos” este o prescurtare, explicată într-un caz ulterior: „ea este ţinută de cele patru bătrâne, iar el este slujit de Duclos şi Champville” (vezi p. 442).
[354] Vezi p. 485 şi nota 62.
[355] Duclos a prezentat deja cazuri de soţi care-şi prostituează nevestele (vezi pp. 409-411).
[356] Supralicitarea se face aici prin concentrarea mai multor funcţii în cazul unei singure persoane. Ea este frecventă la Sade şi constituie, de exemplu, axa narativă a unei nuvele ca „Florville et Courval” în *Les Crimes de l’amour*. Sub acest aspect, libertinajul se apropie de revendicarea de „geniu” care, în aceeaşi perioadă, se defineşte prin multiplicitatea punctelor de vedere.
[357] Este vorba, fără îndoială, de un neologism al lui Sade care, într-o notă din *Aline et Valcour*, propune crearea substantivului *safotism* (vezi ed. Cât., p. 840 şi nota 1).
[358] Acesta este textul. *Engeancer* (tradus aici prin *a încurca* – *N. T.*] este menţionat în dicţionare în sensul de „a purta grija cuiva de soi rău” (*Littré*) sau „expresie familiară şi abuzivă care înseamnă *a purta grija cuiva*” (*Bescherelle*). Cuvântul vine din franceza veche, *enger*, „a purta grija”, „a se împovăra” – pe care-l mai găsim şi la Molière [*Monsieur de Pourceaugnac*, actul I, scena 1) – şi despre care Huguet spune că este „vulgar şi popular”. Sensul acesta, aici, pare prea puţin satisfăcător. În mod aproape sigur, s-a produs o contaminare între două grafii: *engencer* este, într-adevăr, atestat de Bescherelle, care trimite la *agencer*, pe care trebuie, probabil, să-l înţelegem în sensul de „a se aşeza, a se aranja într-un anumit fel”. „Se întinse cât era de lung pe rug, *potrivindu-se* cât putu el mai ca lumea” (Vaugelas)” (*Bescherelle*). Poate că *engeancer* a apărut din cauza misoginiei lui Sade care consideră sexul feminin ca pe-o rasă demnă de dispreţ.
[359] Verbul *a socratiza* este definit în Trévoux: „a filosofa, a moraliza ca şi Socrate”, dar dicţionarul adaugă în legătură cu iubirea socratică: „Unii desemnează prin aceasta iubirea deloc trupească. În fete şi bărbaţi, Socrate iubea frumuseţea. Era, poate, o înclinaţie inocentă şi cinstită”. Voltaire se ridică împotriva unei înclinaţii mai puţin inocente, în articolul „Amour nommé socratique” din *Dictionnaire philosophique*: „Este sigur, pe cât de sigură poate fi cunoaşterea Antichităţii, că iubirea socratică nu era în niciun caz o iubire infamă: înşelător a fost acest cuvânt *iubire*” (ed. R. Naves, Garnier, 1967, p. 20). Rétif de La Bretonne nu foloseşte adjectivul *socratic* în sensul de homosexual decât cu precauţie: „Mai întâi, se vede un cizmar vesel, prieten al butelcii, şi puţin cam *socratic*, dar cuvântul acesta trebuie înţeles în sensul pe care i-l dau antifilosofii” [*Monsieur Nicolas*, Bibi. De la Pléiade, vol. II, p. 958 şi nota 1). Limbajul libertin utilizează verbul *a socratiza* într-un sens sexual pe care o notă din *La Nouvelle Justine* îl precizează: „Toţi libertinii ştiu că astfel se numeşte acţiunea de a băga unul sau mai multe degete în găoaza pacientului. Acest episod, unul dintre cele mai importante în lubricitate, este mai ales pe. Placul moşnegilor şi al oamenilor vlăguiţi […]” (CLP, *vo*l. VI, p. 110).

[360] Depersonalizarea libertinilor şi a victimelor lor este accentuată de folosirea acestor litere. Victimele A şi B sunt interschimbabile, reduse la nişte roluri.
[361] Cazurile de sacrilegiu care urmează amintesc de afacerea de la Arcueil al cărei erou a fost Sade, din duminica Paştilor anului 1768 (vezi Cronologia, p. 72). Acestea îşi află o amplificare romanescă în episodul de la Sainte-Marie-aux-Bois din *Justine ou les Malheurs de la vertu* sau în cel al slujbei pontificale din *Histoire de Juliette ou Ies Prospérités du vice*. O nouă evocare a maniilor sacrilegiilor la Silling, pe 25 decembrie (vezi p. 432 şi nota 28), în timpul primelor zile din ianuarie (vezi pp. 442-443).
[362] Vezi *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*: „De îndată ce ostia fu sfinţită, acolitul o aduse în faţă şi-o aşează plin de respect pe capul pulii papale, pentru ca, imediat ce-o vede acolo, bulangiul să mi-o înfigă-n găoază” (*CLP*, vol. IX, p. 206). Pentru omiterea numărului 69, vezi p. 436 şi nota 35.
[363] Vezi pp. 360-361.
[364] Vezi pp. 409-413.
[365] Aceste roluri, impuse de către libertin, răstoarnă orice determinare a individului prin vârstă, sex sau fire.
[366] [în text, *garçons maréchaux- N. T.*] Servitori care se ocupau de îngrijirea cailor.
[367] „în aceste dispozitive de accelerare, este remarcabil să constatăm în ce măsură rapiditatea succesiunilor trebuie să aibă ca efect un echivalent al simultaneităţii […]. În mare, este vorba despre transferarea asupra timpului a prerogativelor spaţiului (dacă este adevărat, aşa cum a arătat Kant, că timpul este ordinea succesiunilor, iar spaţiul, cea a simultaneităţilor). Timpul orgiei trebuie să se scurteze, să se strângă, dacă nu până acolo încât să se anuleze, atunci măcar până formează un «compact» care ar avea forma unui instantaneu […]” (Marcel Hénaff, Sade, l’*Inve*nt*ion du corp*s *libertin, PUF, 1*978, p. 152). Iar M. Hénaff concluzionează: „în mod paradoxal, prin urmare, la orizontul accelerării se află o fantasmă de imobilitate […]”.
[368] Aceasta este şi mania capulzanului Roland în mâinile căruia cade Justine (vezi *Justine ou les Malheurs de la vertu*, *CLP*, vol. III, p. 278 şi *La Nouvelle Justine*, vol. VII, p. 323).
[369] Vezi p. 370.
[370] Modelul este, poate, aici pedeapsa militară; să ne aducem aminte că, în armata bulgară, Candide este condamnat în felul următor: „de treizeci şi şase de ori trebuia să treacă prin faţa regimentului şi fiecare soldat să-i tragă câte o nuia” (Voltaire, *Candide*, cap. II – în trad. Lui Al. Philippide, Voltaire, *Opere alese*, vol. II, Editura de Stat pentru Literatură şi Artă, Bucureşti, 1959, p. 303 – *N. T.*).
[371] O intervenţie similară a avut Latour, servitorul lui Sade, în timpul orgiei de la Marsilia, în iunie 1772.
[372] Aceeaşi punere în scenă într-un caz povestit de madama Duclos (vezi p. 394) şi într-un alt caz prezentat de Champville (vezi p. 432).
[373] Vezi p. 444.
[374] Colică, durere. Vezi şi p. 474.
[375] Această manie seamănă cu unul dintre supliciile practicate de perşi, pe care îl descrie papa în *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*: „[…] uneori îi ungeau faţa cu miere în aşa fel încât viespile să se pună pe el” (CLP, *vo*l. IX, p. 198). Sursa este Démeunier, L’Es*prit des usa*g*es et* d*es cou*t*umes; ve*zi p. 487 şi nota 68.
[376] [în text, *persuader – N. T.*] Verbul acesta cere, în limba clasică, atât dativul, cât şi acuzativul. Vezi şi mai departe, p. 448.

[377] Astfel joacă o fată rolul fecioarei la Sainte-Marie-aux-Bois unde este reţinută Justine în *Justine ou les Malheurs de la vertu* (vezi *CLP*, vol. III, p. 213) şi tot aşa Léonore ia locul unei statui din Sainte-Ul-trogote în *Aline et Valcour*, ed. Cât, p. 529. Se observă că aceste practici sacrilege sunt evocate într-o zi de 25 decembrie, de Crăciun.
[378] „Frigul excesiv" îi inspiră lui Noirceuil nişte idei asemănătoare; vezi *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*, *CLP*, vol. IX, p. 575. Mania 124 are drept cadru „miezul iernii", iar ducele vrea să profite de „frigul îngrozitor de-afară". Vezi Notiţa, p. 515.
[379] [în text, *échapper* – *N. T.*] „Acest verb, spune Vaugelas, are trei regimuri. Se spune a scăpa de-o primejdie, a scăpa de duşmani şi a scăpa dintr-un mare pericol, a scăpa de spânzurătoare, de la ananghie. Atunci este activ şi sinonim cu *a evita*" (*Trévoux*).
[380] Aceasta este într-adevăr regula prevăzută de „Lista planurilor pentru restul călătoriei" (p. 189).
[381] Vezi p. 485.
[382] Escapada nu este, prin urmare, o revoltă, ca aceea avută de unul dintre futăii mai neînsemnaţi şi Augustine, în februarie (vezi p. 477). Ea se înscrie în linia observaţiilor făcute de stăpânii de la Silling asupra libertinajului spontan al victimelor. Astfel, au descoperit că „Zelmire şi Cupidon se aţâţă unul pe altul" (p. 422) şi că, pentru simetrie, „Augustine şi Zelmire se masturbează împreună" (p. 426).
[383] Vezi p. 470.
[384] Fără îndoială din cauza numărului 69, uitat; vezi p. 426.

Partea a treia

[385] Titlul celei de-a treia şi celei de-a patra părţi nu cuprinde menţiunea *plan*, deşi aceste din urmă părţi au rămas, ca şi a doua, la stadiul de plan. În titlul celei de-a treia, subliniem de asemenea absenţa sintagmei *jurnal exact*.
[386] Vezi pp. 419, 476, 496.
[387] Este vorba despre madama Martaine. Nediferenţierea prenumelor personale, caz după caz, cuprinde naraţiunea care slujeşte drept cadru.
[388] Vezi nota 6, p. 339 şi p. 496.
[389] Vezi p. 488.
[390] Vezi nota 56, p. 114.
[391] Vezi nota 12, p. 425.
[392] Vezi citatul din *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice* reprodus la nota 13 de la pagina 426.
[393] Monstruozitatea fizică îl ajută pe libertin să acceadă la monstruozitatea morală. Vezi Jean-Luc Steinmetz, „Le Monstre sadien", *Revue des sciences humaines*, nr. 188, 1982. Démeunier menţionează precedentele antice: „După domniile lui Tiberiu şi Nero, monştrii erau dezmierdaţi; iar Pliniu ne spune că, pe vremea lui, hermafroditii erau la mare căutare" [*L'Esprit des usages et des coutumes*, vol. 11, p. 315).
[394] Despre această acumulare de transgresiuni, vezi nota 7, p. 421. Agravarea calitativă este reprezentată de supralicitarea cantitativă, în cazurile următoare, se remarcă nevoia de a contopi toate vârstele (vezi pasiunea 21: doi bărbaţi, un băieţandru, un bătrân) sau saturaţia erotică a corpului în toate părţile sale (vezi pasiunea 25).

[395] Acumularea este aici pur lexicală, căci argintul-viu este o altă denumire a mercurului, utilizat frecvent, la vremea respectivă, în farmacie. *Enciclopedia* îi înşiră utilizările medicale pe mai multe coloane. Dar folosirea mercurului şi a argintului-viu se poate transforma într-un supliciu (vezi p. 475 şi p. 487).
[396] Curcanul este un animal care reapare de mai multe ori în orgiile descrise de Sade. *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice* observă: „Curcanul este delicios, însă trebuie să-i iei gâtul în momentul crizei; felul în care i se strânge cloaca le umple atunci de desfătare”. Iar o notă adaugă: „Găseşti asemenea plăceri în multe bordeluri din Paris; curva bagă capul curcanului între coapsele ei, ai priveliştea gă-oazei sale, şi-i taie animalului gâtlejul când tu te slobozi” (*CLP*, voi. VIII, p. 183). Juliette asistă la o asemenea scenă la Roma (vezi *ibid.*, vol. IX, p. 150). Rétif de La Bretonne menţionează aceeaşi manie în desfrâurile la care se dedau fraţii regelui: „Un lucru tare ciudat şi care depăşeşte orice închipuire omenească este acela că acolo se în-făptuia o bestialitate asupra unor curcani, cărora li se tăia capul în cli-pa-n care bestialitatea se sfârşea...” (Les *Nuits révolutionnaires. Le* Livre de poche, 1978, p. 362).
[397] [în text, *îl fout une chèvre en levrette*; *chèvre* însemnând *capră*, iar *levrette*, ogarcă – *N. T.*] Jocul de cuvinte trimite la subversiunea categoriilor animale şi la amestecul tuturor speciilor. Regăsim aceleaşi scene cu nişte capre în *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice* (vezi *CLP*, voi. VIII, p. 183; vol. IX, pp. 150 şi 382) şi în *L'Esprit des usages et des coutumes* a lui Démeunier (vezi vol. II, pp. 316-317).
[398] Suprapunerea celor două scene, clar separate de mai mulţi ani, este comentată de către Annie Le Brun: „Uimitor racursiu, dar care figurează cu atât mai mult straniul timp ce ritmează reprezentarea sadiană. [...] Spectaculosul racursiu al pasiunii 31 nu dă seama, de fapt, decât despre viteza imaginarului” (Soud*ain un* b*lo*c *d'a*b*âme, Sa*de*, Ra*uvert, 1986, p. 159). Naivitatea plină de ironie a concesiei („deşi odrasla e un monstru”) aminteşte necesitatea întoarcerii la morala tradiţională în scopul valorizării transgresiunii.
[399] Démeunier semnalează felul libertin în care sunt folosiţi câinii: „Când luxul a stricat tot, când dezmăţul a luat toată vlaga, el se-ndreaptă spre animale şi-atunci este peste putinţă să-ţi înfrânezi indignarea. Sibariţilor le plăceau căţeluşii; îi îmbăiau, slujindu-se mai apoi de ei întru desfătare” (*L'Esprit des usages et des coutumes*, vol. II, p. 316). Tabloul lui Fragonard, *Jeune fille faisant danser son chien sur son lit*, numit uneori şi *La Gimblette*, datând, fără îndoială, din 1768, a suscitat adesea comentarii libertine: vezi Pierre Rosenberg, *Fragonard*, catalog al expoziţiei de la Grand Palais din Paris şi de la Metropolitan Muséum of Art din New York, ed. De la Réunion des musées nationaux, 1987, p. 234.
[400] Ca şi ţapul, lebăda are o reputaţie libertină. În *Enciclopedie* se spune: „Nu ştiu cu ce temei era privită ca o pasăre voluptoasă; dar în felul acesta sau, poate, din cauza frumuseţii penelor sale era consacrată lui Venus. Jupiter s-a metamorfozat în lebădă pentru a-i fi pe plac Ledei. La carul lui Venus sunt uneori înhămate lebede” (vol. IV, p. 592, col. B).
[401] Vezi pp. 467 şi 487.
[402] Acelaşi efect ca în cazul 31. Vezi nota 14, p. 445.
[403] Vezi p. 503: desfătarea se transformă atunci în supliciu.
[404] A se înţelege: „cineva îl torturează”.
[405] Tăierea părului este un semn al infamiei, semnalat în articolul „Suplicii ale evreilor” din *Enciclopedic*: „Tăierea părului celor vinovaţi părea să fie un

supliciu mai degrabă înjositor decât dureros; totuşi, se crede că ruşinii îi era alăturată şi suferinţa, căci nu se mulţumeau să taie şi să radă părul, ci îl smulgeau cu violenţă, aşa cum se smulg penele de pe-o pasăre încă în viaţă (…)" (vol. XV, p. 676, col. B).

[406] Reluare inversată a scenei din cea de-a douăzeci şi patra zi: „nici n-aude bine loviturile de ciocan […]" (p. 362).

[407] Vezi p. 400 şi pp. 493-494.

[408] Sade a vizitat un astfel de cabinet la Florenţa: "într-unui dintre dulapuri, se vede un sepulcru plin cu o mulţime de leşuri, în fiecare se pot observa diferitele trepte ale descompunerii, de la stârvul de-o zi până la cel pe care viermii l-au ros cu totul. Această idee ciudată este lucrarea unui sicilian, pe numele lui Zummo. Totul a fost făcut din ceară şi pictat aidoma. Impresia este atât de puternică, încât simţurile par să-şi dea unul altuia de ştire. Fără să bagi de seamă, îţi duci firesc mâna la nas […] (Voya*ge d'Italie, CL*P, *vo*l. XVI, p. 152). Amintirea acestui cabinet se află la originea unei scene din Hist*oire de* J*uliette ou* l*es Prospérités du* v*ic*e*: "A*colo se vede un mormânt plin de cadavre […]. Această sumbră lucrare este din ceară, colorată atât de firesc, încât natura n-ar fi putut fi nici mai pitorească, nici mai adevărată" (CLP, vol*. I*X, p. 23). De asemenea, în Justine *ou les* M*alh*e*ur*s *de la v*e*rt*u*,* g*ăsim* "o efigie în ceară a unei femei goale, atât de naturală", că eroina este păcălită (CLP, vol*. I*II, p. 274). Moda unor asemenea efigii se răspândise la Paris. Domnişoara Biheron, după cum menţionează L.—S. Mercier, "măsluieşte aşa de bine scheletele, încât ai impresia că vezi unele adevărate. Muşchii, nervii sunt lucraţi de parc-ar fi adevăraţi" (Tableau *de Pari*s*,* v*oi. V*III, p. 123). Cabinetul domnişoarei Biheron a devenit una dintre curiozităţile capitalei: Diderot îi povesteşte lui Sophie Volland că a trebuit să-l ducă acolo pe tânărul prinţ de Saxa-Gotha, aflat în trecere prin Paris (vezi Corresp*ondances, ed. G.* Roth-J. Varloot, voi. VIII, p. 211).

[409] Acesta era supliciul imaginat de regele etrusc Mezenţiu şi povestit de Virgiliu (*Eneida*, cântul VIII, v. 485). Sade îl evocă în *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*, deformând numele regelui: „Tiranul Maxenţiu lăsa un om să putrezească de viu pe leşul unui mort" (*CLP*, vol. IX, p. 199).

[410] Vezi deja pasiunea 107 din luna a doua (p. 431).

[411] [în text, *vexer – N. T.*] *Vexer* însemna pe-atunci „a chinui pe cineva prin judecată şi spoliere" (*Trévoux*). Vezi şi p. 453: „cele mai frumoase fiind şi cele mai silnicite" şi p. 477: „Fanchon trebuia să fie silnicită chiar în aceeaşi seară".

[412] Aici, supliciul este cel al roţii, în vigoare la vremea aceea; vezi nota 75, p. 126. Prin urmare, libertinul vrea să-şi transforme dorinţa în lege.

[413] Variantă a săbiei lui Damocles, agăţată deasupra capului curtezanului de către tiranul din Siracuza, Dionysos cel Bătrân.

[414] Vezi pp. 502 şi 469.

[415] Este vorba mai degrabă despre cazul 38 relatat de către Desgran-ges pe 8 februarie (vezi p. 471).

[416] vezi pasiunea 22, p. 469.

[417] [în text, *camion – N.* F.] Acesta este un termen specific meşteşugarilor de ace, explică Trévoux. „Astfel este numit un ac foarte mic, precum acelea care slujesc la prinderea pânzelor fine, a dantelelor." Rodin se lasă sfâşiat în *La Nouvelle Justine ou les Malheurs de la vertu* de un „gârbăcel acoperit de acuşoare" (CLP, vol. VI, p. 241).

[418] Vezi pasiunea 142, p. 495.

[419] [în text, *se peloter- N. T.*] Pelota este un joc cu mingea. „Se foloseşte *peloter* la figurat când un bărbat îşi trece vremea cu fleacuri, când se distrează că nimicuri în aşteptarea a ceva mai bun, când face un lucru ca pe-o încercare sau ca să se amuze, aşteptând să-l facă la modul serios [...]. Pelo*ter are*, de asemenea, şi-o formă activă. În limbajul familiar, se spune pelo*ter quelqu'un, a*-l burduşi cu lovituri, cu vorbe" (Trév*oux).*

[420] Maşinăria pneumatică, „numită şi maşina de pompat aerul sau maşina lui Boyle sau maşina vidului, este o maşinărie prin care se videază ori, cel puţin, se rarefiază în mod considerabil aerul conţinut într-un vas. [...] Maşina pneumatică cel mai frecvent folosită azi în Franţa constă într-un tub ori corp de pompă vertical, la care este adaptat un piston terminat printr-o scăriţă de şa unde se pune piciorul, pentru a face pistonul să coboare [...]. Atunci când se doreşte rarefierea aerului din recipient, se învârteşte mai întâi robinetul, în aşa fel încât gaura făcută aici să corespundă deschiderii cilindrului şi, prin urmare, aerul din cilindru să comunice cu aerul din recipient, fără să comunice cu aerul din afară; apoi, se trage de piston în jos şi, prin acest mijloc, se dilată aerul conţinut în recipient şi cilindru, lăsându-l să ocupe un spaţiu mai mare. Mai târziu, se învârteşte robinetul în aşa fel, încât şanţul să corespundă deschizăturii cilindrului, căci pe-acolo se întâmplă ca aerul cilindrului să comunice cu cel din exterior. Apoi, se împinge pistonul în sus şi se dă afară aerul care era conţinut în cavitatea cilindrului [...]" (Encyclopédie*, vol. XII,* pp. 805-806 şi p. 807, col. A). O planşă din *Enciclopedie* lămureşte interminabila descriere a maşinăriei care, datorită experienţelor lui Lavoi-sier în vederea determinării compoziţiei aerului şi a mecanismelor respiraţiei, devenise familiară la sfârşitul secolului al XVIII-lea. Într-o scrisoare adresată soţiei sale, din 27 iulie 1780, Sade îşi compară închisoarea cu „supliciul maşinăriei cu aburi" (*CLP*, vol. XII, p. 252). Revéroni Saint-Cyr aduce în scenă această maşină în *Pauliska ou la Perversité moderne* (1798). Eroina se află în mâinile unui libertin pasionat de experimentele ştiinţifice: „La cuvintele acestea, el îmi atrase atenţia asupra cabinetului în care mă găseam. Crezui că sunt înconjurată de oglinzi; dar îmi dădui în curând seama că sunt sub un vast recipient pneumatic. La început, mă speriai: «Fii liniştită, continuă el, aerul îţi este periodic reînnoit şi-n cantitate suficientă [...]" (Régine Desforges, 1976, p. 178). Vezi M. Delon, „Machines gothiques", Euro*pe, mar*tie 1984, p. 77.

[421] Şi Minski are obiceiul să mănânce de pe trupul gol al copilelor: vezi *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*, *CLP*, voi. VIII, p. 562.

[422] În închisoare, Sade se plânge frecvent că este torturat prin faptul că nu e lăsat să doarmă. Poate că se gândeşte şi la supliciul la care a fost supus Regulus căruia cartaginezii îi tăiaseră pleoapele.

[423] Dans provensal care urmează după culegerea măslinelor.

[424] Este, fără îndoială, vorba despre pasiunea 88 din luna februarie (vezi p. 482).

[425] [în text, *esprit-de-vin – N. T.*] Alcool. Mania de la pagina 482 s-a transformat în supliciu.

[426] Nou cvartet libertin care aminteşte de cel al orgiilor de la Silling.

[427] Acesta este textul dat de ediţia Heine. Trebuie să se înţeleagă: „sentinţa ei implică o sută de lovituri de baston".

[428] Vezi nota 31, p. 474.

[429] Este şi mania lui Gernande din *La Nouvelle Justine ou les Malheurs de la vertu* (*vezi CLP*, vol. VII, p. 127). Această pasiune şi cele din ziua următoare îi redau sensul literal termenului de „lipitori" utilizat chiar la începutul *Celor o sută douăzeci de zile ale Sodomei* pentru a-i desemna pe arendaşii de vămi şi,

astfel, pe cei patru libertini de la Silling (vezi p. 87).
[430] Vezi nota 57, p. 483.
[431] Moberti, libertinul din Veneţia, se foloseşte şi el de-o piele de tigru în timpul orgiilor sale pe care le povesteşte Juliette: „Şi, înfăşurat în pielea lui de tigru, ale cărei patru labe erau împodobite cu monstruoase gheare şi al cărei bot era astfel potrivit, încât să poată muşca cu gura lui tot ce atingea, potrivit, cum ziceam, în acest fel, iar eu, urmându-l în pielea goală, înarmată cu o bâtă enormă cu care trebuia să-i îmboldesc lenevia, intrarăm amândoi" (*Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*, *CLP*, vol. IX, p. 501). Delirul său îl coboară pe Moberti „printre cele mai primejdioase fiare ale naturii" (*ibid.*, p. 502).
[432] Agresiunile împotriva corpului omenesc se agravează, progresiv, dar şi inexorabil: o ureche tăiată, în pasiunea 113, ambele, în pasiunea 141; limba găurită (vezi pasiunea 115), vârful ei tăiat (vezi pasiunea 119), apoi tăiată de la rădăcină (vezi pasiunea 134). Démeunier recenzează toate „mutilările poruncite de legi" (vezi *L'Esprit des usages et des coutumes*, vol. III, pp. 84-87).
[433] Supliciul 121, ca şi reluarea lui, agravată de vârsta băiatului, în pasiunea 129, pot trimite la mişcarea de opinie a Luminilor care condamnă instituţia castraţilor, considerată drept un semn de barbarie a Italiei şi a papalităţii. Eunucii, a căror îndatorire era să păzească seraiurile, sunt, din punctul de vedere al iluminiştilor, o caracteristică a barbariei orientale. Démeunier recenzează aceste cutume şi remarcă: „Mutilările îi oferă omului o plăcere neştiută, în copilărie, el se distrează lovind petalele florilor şi tăind ramurile copacilor: la o vârstă mai înaintată, el păstrează adesea aceeaşi meteahnă; şi s-a dedat, din plăcere, unei mulţimi de mutilări. Această îngrozitoare desfătare este ceva obişnuit în oştire; răzbunarea este uneori la fel de nemiloasă" (*L'Esprit des usages et des coutumes*, vol. II, p. 254).
[434] Despre supliciul roţii, vezi nota 75, p. 126.
[435] Vezi p. 489.
[436] Clitoridectomia este adesea descrisă în tratatele de medicină ale vremii; vezi M. Delon, „Le prétexte anatomique"; *Dix-huitième siècle*, XII, 1980, pp. 44-45.
[437] Acest accident se datorează sfâşierii membranei care separă vaginul de anus: vezi articolul „Fourchette" din *Encyclopédie*.
[438] Cu această mutilare se pedepsea pe-atunci sacrilegiul. Să ne gândim la supliciul cavalerului de La Barre care a şocat opinia publică în 1766. „Egiptenii le tăiau limba acelora care dezvăluiau duşmanilor secretele de stat" (Démeunier, *L'Esprit des usages et des coutumes*, vol. III, p. 86).
[439] Această mutilare este prevăzută de Codul negru pentru sclavi, vinovaţi de-o nouă încercare de fugă. Negrul din Surinam îi explică lui Candid: „[…] dacă fugim şi ne prinde, ne taie un picior" (Voltaire, Cand*ide, ca*p. XIX – în trad. Lui Al. Philippide, trad. Cât*., p.* 353 -N. T.). Vezi *not*a 100, p. 138.
[440] printre frescele de la Tempesta care împodobesc biserica Sfântul Ştefan, la Roma, Sade observase „o tânără sfântă căreia călăii îi smulg sânul" [*Voyage d'Italie*, *CLP*, vol. XVI, p. 289).
[441] Sade pare să amestece personajele pasiunilor 139, 140 şi 143. Acest antropofag se regăseşte în pasiunea 89 din partea a patra (vezi p. 482).
[442] Bătrânei care o însoţeşte pe Cunegonde îi este mâncată o bucă la Constantinopol: „Ni s-a făcut la toate operaţia asta groaznică. Imamul ne-a uns cu balsamul care se pune copiilor când îi taie împrejur" (Voltaire, *Candide*, *cap*. XII – în trad. Lui Al. Philippide, trad. Cât., p. 329 – *N. T.*).

[443] Sade aminteşte aici de zilele de 8 şi 17 februarie, dar, ajuns la 17 februarie, trimite la 5 februarie (vezi p. 483). Niciunul dintre cazuri, nici cel de pe 8, nici cel de pe 5 februarie, nu corespunde realmente acestui personaj de antropofag.
[444] Fereastra concretizează distanţa dintre victimă şi torţionar, dintre suferinţa uneia şi desfătarea celuilalt. Ea intervine în motivul şantajului şi al trădării, aşa cum îl aflăm într-unui dintre episoadele vieţii lui Curval: „deschizând o fereastră ce dădea spre piaţă” (p. 103).
[445] Vezi nota 5, p. 190.
[446] Este supliciul estrapadei. Este descris în *Aline et Valcour ou le Roman philosophique*, ed. Cât., p. 905, şi în *Enciclopedie*: „Soi de pedeapsă militară, în care, după ce criminalul a fost legat fedeleş cu mâinile la spate, este ridicat cu o frânghie în înaltul unei bucăţi de lemn, de unde este lăsat să cadă până aproape de pământ, în aşa fel încât, în cădere, greutatea propriului corp să-i disloce braţele. Uneori, el este condamnat să primească trei estrapade ori chiar mai multe” (*Encyclopédie*, vol. V, p. 1009, col. B).
[447] Pasiunea 151 este, într-adevăr, repetiţia pasiunii 76 (vezi p. 451).
[448] Teroarea care domneşte la Silling nu înăbuşă orice rezistenţă din partea victimelor: rezistenţă pasivă sau morală aici, rezistenţă activă la p. 477. Sfârşitul părţii a treia o transformă pe Adélaïde într-o martiră creştină.

Partea a patra

[449] Torturile din această parte a patra sunt inspirate de tradiţia religioasă a martirilor, din fanteziile criminale ale împăraţilor romani, dar şi din ancheta etnologică a lui Démeunier a cărui a cincisprezecea carte este consacrată supliciilor (*L’Esprit des usages et des coutumes*, vol. 111, pp. 176-218). Papa Pius al VI-lea îi prezintă Juliettei, în-tr-un interminabil expozeu, toate felurile de-a omorî un om practicate în toată lumea de-a lungul istoriei (vezi *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*, *CLP*, vol. IX, pp. 187-202). După dom Calmet, *Enciclopedia* recenzează în „Supliciile evreilor”: „Pot fi rezumate la acestea: 1. Crucificarea sau supliciul crucii [...], 2. Atârnarea sau funia, 3. Lapidarea, 4. Focul, 5. Tympanum sau biciul, 6. Temniţa, 7. Sabia sau descăpăţânarea, 8. Ferăstrăul, 9. Aruncarea vinovaţilor de pe o stâncă, 10. Prăvălirea lor într-un turn plin de cărbuni aprinşi, 11. Strivirea lor sub spini ori sub labele animalelor, 12. Scoaterea ochilor, 13. Întinderea pe o masă de lucru, 14. Tăierea părului ca semn al infamiei. Mai aflăm şi alte nenumărate înfierări în cartea Macabeilor, ca aceea a plitei încinse, ca smulgerea pielii capului o dată cu părul, ca arderea coastelor şi a măruntaielor cu torţe aprinse, sfâşierea lor cu nişte piepteni de fier, trasul pe roată, tăierea extremităţilor mâinilor şi picioarelor etc. [...]” (Encyclop*édie, vol. X*V, pp. 674-675).
[450] Astfel arată demersul analitic care descompune pasiunile în „amănunte” pentru o mai bună studiere a raporturilor şi o stabilire a legilor lor. Despre „amănunt”, vezi nota 13, p. 160. În *Encyclopédie*, cavalerul de Jaucourt face deosebirea dintre *enchaânement* şi *encha-înure*: „Primul nu se foloseşte decât la figurat; al doilea începe să fie folosit atunci când se vorbeşte despre operele de artă şi trebuie să încurajăm asemenea utilizări cât mai mult posibil” (vol. V, p. 617, col. A) [în text, *enchaânures*; din păcate, limba română nu cunoaşte o asemenea diferenţiere – *N. T.*]
[451] Fără principii morale, adică pline de principii scelerate: vezi nota 17, p. 94. Libertinajul simplu trebuie înlocuit prin judecată.

[452] Subînţeles: a doua „patimă”. Formula este explicată la pasiunea 72, p. 478. Indicaţiile la imperfect trimit la primele trei părţi.
[453] Acest supliciu aminteşte de acela al vestalelor: „vestalele erau zidite în nişte nişe mici şi strâmte, unde se afla o masă, pe care se puneau o lampă, o pâine şi o sticlă de ulei. La Roma, s-a descoperit, nu de mult, o catacombă care ducea de la palatul împăraţilor la câmpul sub care erau clădite aceste cavouri ale vestalelor. Ceea ce dovedeşte că, din câte se pare, fie împăraţii veneau să se desfete cu asemenea cazne, fie le-aduceau în palatele lor pe vestalele osândite, ca să se distreze aşa şi, mai apoi, să le omoare chiar în faţa lor, într-un fel pe potriva năravurilor şi patimilor lor” (*Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*, *CLP*, vol. IX, p. 197). Acest tip de supliciu îşi afla reviviscenţa în zvonurile referitoare la Bastilia. După 14 iulie 1789, Cubières le preia: „Se găsea acolo un soi de dulapuri făcute în zidurile acestor celule; în ele erau băgaţi unii prizonieri anume aleşi, li se dădea pâine doar pentru o săptămână şi, la sfârşitul acestui răgaz, erau siliţi să se hrănească din propria lor carne, să-şi roadă pumnii, să-şi mănânce braţele şi să moară în desperare” (*Voyage à la Bastille*, 1789, p. 25). Romanul negru contemporan îndrăgeşte acest tip de scene.
[454] Este reluarea agravată a cazului 110 din a doua parte (vezi p. 431). Sade a putut afla modelul într-o culegere de mărturii referitoare la anumite persecuţii înfăptuite de către dragoni, publicată de Court de Gebelin: „Pentru că o fată n-a ţinut o zi de sărbătoare, a fost închisă la porunci [ale abatelui du Chayla] într-un fel de apărătoare care se-nvârtea pe doi pivoţi şi care a fost rotită aşa de repede şi atât de multă vreme, încât copila şi-a pierdut minţile” (*Histoire des tronhles des Cévennes*, *ou de la guerre des Camisards sous le règne de Louis le Grand*, Villefranche, 1760, vol. I, p. 35). Hans-Ulrich Seifert a arătat felul în care Sade a folosit această culegere: *Sade*: *Leser und Autor*, Frankfurt-Berna-New York, Peter Lang, 1983, pp. 25-27.
[455] Transformarea în supliciu a obiceiului libertin din 8 ianuarie (vezi p. 445). La pagina 488, găsim o versiune masculină a aceleiaşi cazne. Sade menţionează în *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice* o tortură orientală, citată în numeroase texte ale secolului al XVIII-lea, care constă în violarea unei femei cu ajutorul unui elefant (vezi *GLP*, voi. VIII, p. 84). Vezi şi *Aline et Valcour ou le Roman philosophique*, ed. Cât., p. 689 şi nota 2.
[456] Papa îi povesteşte Juliettei: „Călătorul Gmelin a văzut în Siberia o femeie îngropată de vie până la gât, căreia i se dădea de mâncare; a trăit aşa aproape două săptămâni” (*Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*, *CLP*, vol. IX, p. 197).
[457] O tortură similară este semnalată de către papă; ea este practicată de fraţii Moraves pe femei: „Le aţâţau până ce mureau” (*Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*, *CLP*, vol. IX, p. 201). Versiunea masculină a supliciului, pe 23 februarie (vezi p. 489): „O pune pe-o curvă drăguţă să i-o dea la labă unui băieţandru până îl lasă fără pic de vlagă”. Aceasta va fi cazna mângâierii din *Le Jardin des supplices* de Mirabeau (1899).
[458] Vezi pp. 234-235.
[459] Vezi pasiunea 98, p. 454.
[460] Este vorba, fără îndoială, despre pasiunea 122 din partea a doua (vezi p. 432).
[461] Vezi p. 282.
[462] Papa povesteşte, după Apuleius, supliciul unei femei: „Fu cusută în burta unui măgar căruia i se scoseseră măruntaiele [...]”, dar deznodământul este diferit de cel al patimii 21: „[...] şi astfel fu lăsată pe seama fiarelor sălbatice”

(Histoire *de Juliette ou les Prospérités du vice*, *CLP, vol. IX*, p. 199).
[463] Vezi pasiunea 69, p. 450.
[464] Niciun caz nu pare să corespundă acestei trimiteri. Nu cumva este vorba mai degrabă despre 26 decembrie (vezi pasiunea 126, p. 433)?
[465] Vezi pasiunea 67, p. 450.
[466] Vezi pasiunea 105, p. 431. *Couverte* [tradus aici prin *velinţă* – N. F.j este o variantă foarte veche a lui *couverture*, pătură.
[467] Vezi pasiunea 27, p. 444. Despre simbolistica panglicii, vezi *Aline et Valcour*, ed. Cât., p. 975 şi nota 2.
[468] Vezi nota 5, p. 190.
[469] Champville a vorbit despre toate acestea pe 31 (vezi pasiunea 148, p. 436).
[470] Este deznodământul din *Justine ou les Malheurs de la vertu*. Secolul Luminilor este pasionat de experienţele cu electricitate. Benjamin Franklin inventează atunci paratrăsnetul (1752).
[471] Vezi pasiunea 125, p. 458. În privinţa supliciului trasului pe roată, vezi nota 75, p. 126.
[472] Vezi pasiunea 68, p. 450 şi nota 31.
[473] Este vorba mai degrabă despre un caz relatat de către madama Martaine pe 31 ianuarie, vezi pasiunea 149, p. 461. Vezi şi nota 57, p. 483.
[474] Pasiunile 44 şi 45 şi, mai departe, pasiunea 70 (vezi p. 478) amintesc cazurile 88 şi 89 din luna ianuarie (vezi p. 453). Putem să le apropiem de un episod istoric povestit de către papă: „în timpul cruciadelor, fetele care nu voiau să se convertească erau luate cu de-a sila şi, ca să ajungă să le placă mesa, le umpleau cu praf de puşcă, cu o pâlnie vârâtă în anus şi fofoloancă. Apoi, erau aruncate-n aer ca nişte bombe” {*Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*, *CLP*, voi. X, p. 199). Sade a preluat această tortură din *Histoire des troubles de Cévennes*, *ou de la guerre des Camisards sous le règne de Louis le Grand* de Antoine Court (vol. II, p. 241): vezi Hans-Ulrich Seifert, *Sade*: *Léser und Autor*, p. 27.
[475] în acest caz, ar fi vorba despre acelaşi libertin despre care a vorbit Desgranges în ziua de 6 februarie (vezi pasiunea 28, p. 470 şi nota 17).
[476] Teama de otrăviri este constantă la curte de-a lungul secolelor al XVII-lea şi al XVIII-lea: să ne aducem aminte de afacerea otrăvurilor (1679), de zvonurile care circulă pe seama regentului Philippe D’Orléans... într-un registru mai burghez, Antoine-François Desrues ţine capul de afiş în 1777 şi sfârşeşte tras pe roată. Sade însuşi este urmărit, în afacerea de la Marsilia, pentru otrăvire (1772).
[477] Vezi p. 377 şi p. 446.
[478] Teama de a fi îngropat de viu rămâne extrem de puternică într-o epocă în care semnele clinice ale morţii sunt încă insuficient determinate, după cum atestă J.—J. Bruhier d’Ablaincourt, *Dissertation sur l’incertitude des signes de la mort et l’abus des enterrements et embaumements précipitées* (1742) ori doamna Necker, *Des înhumations précipitées* (1790). Vezi R. Favre, *La Mort au siècle des Lumières*, Lyon, Presses universitaires, 1978, pp. 266-270 şi 365-366; J.—L. Bourgeon, „La Peur d’être enterré vivant au XVIIIe siècle: mythe ou réalité”, *Revue d’histoire moderne et contemporaine*, ianuarie-martie 1983; şi P. Vecchi, „De la mort à la vie: la taphophobie et l’au-delà au XVIIIe siècle”, *Transhumances culturelles*. *Mélanges*, Pisa, Goliardica, 1985.
[479] Vezi pasiunea 71, p. 478 şi pasiunea 135, p. 493.
[480] Vezi p. 391.
[481] Ceara de Spania este menţionată în dezbaterile din jurul afacerii de la Arcueil, din 1768. Rose Keller îl acuză pe marchiz că i-a picurat ceară pe răni:

vezi G. Lely, *La vie du marquis de Sade*, *CLP*, vol. I, p. 175. Spirtul este deja folosit în pasiunile precedente (vezi p. 362 şi p. 453).
[482] Vezi pp. 270-276. Sade îl uită pe cel de-al patrulea prieten, d'Erville.
[483] Vezi nota 11, p. 444.
[484] Fără îndoială, Marianne (vezi p. 270).
[485] Vezi p. 503; pasiunea 69, p. 450 şi pasiunea 22, p. 469.
[486] Fără îndoială, unul dintre cazurile de la pagina 285.
[487] Este vorba despre cazul 115 de la pagina 431 sau despre cazul 112, de la pagina 456.
[488] Vezi pp. 401, 419, 441 şi 496.
[489] Detaliul sadian îşi află paroxismul în această moarte „încetul cu încetul şi cu de-amănuntul" care este recurentă în operele scriitorului. Vezi „cele mai mici amănunte" (p. 463), „mai mult ca niciodată, i se cer amănunte" (p. 479), „îngrozitoare torturi pe care le vei înfăţişa în amănunt", „amănunţit zdrobite" (pp. 488-489) şi repetarea adverbelor „încet", „uşor" în ultimele pagini din O *sută douăzeci de zile ale Sodomei*. Vezi şi *Aline et Valcour ou le Roman philosophique*, ed. Cât., p. 552 şi *Les Crimes de l'amour*, nota 17, p. 152 şi nota 21, p. 373. Sade îşi aminteşte, poate, de recomandarea pe care i-o dă Caligula călăului său: "Execuţiile se făceau prin lovituri repetate; recomandarea lui era de notorietate publică: «să fie astfel loviţi, încât să simtă că mor» " (Suetonius, *Vieţile celor doisprezece Cezari*, „Gaius Caligula", XXX; trad. De Gheorghe Ceauşescu, Rao Clasic, Bucureşti, 1998, p. 174 – *N. T.*). Această recomandare este citată de către Linguet, care-i denunţă pe aşa-numiţii „bastiarzi": „Ceea ce ar aduce alinare amărăciunilor unui prizonier le-ar lua din plăceri; crezul lor este vorba pe care Caligula le-o spunea călăilor lui, atunci când le poruncea un asasinat" {*Mémoires sur la Bastille*, 1783; reed. 1889, p. 84). Maşinăria amintită aici este anti-ghilotina: ea încetineşte uciderea pe care instrumentul revoluţionar vrea s-o înfăptuiască rapid şi fără dureri. O regăsim în *La Nouvelle Justine ou les Malheurs de la vertu*: „Pe o scândură de abanos era legat zdravăn supusul pe care aveau chef să-l jertfească; în apropiere, se găsea o momâie ce-nfăţişa un bărbat înfiorător, cu o sabie în mână. Gâdele, aşezat pe un fotoliu, avea, chiar lângă faţă, curul supusului prins; dacă voia să se desfete cu acest dos, stând în picioare, o putea face cu uşurinţă. Lângă mâna lui dreaptă, se găsea un cordon de mătase pe care-l putea mişca după bunul său plac: dacă îl scutura straşnic, spectrul cu sabia reteza din plin şi foarte repede capul oferit loviturilor sale; dacă trăgea uşurel de el, sabia scrijelea şi nu mai sfâşia decât încet de tot ligamentele gâtului; fapt care îşi îndeplinea la fel de bine scopul, dar făcând-o să sufere amănunţit pe nenorocita victimă al cărei sânge se scurgea în bazinul rotund ce-nconjura eşafodul, aşa cum am spus ceva mai devreme" (*CLP*, vol. VII, p. 353).
[490] Teroarea ce domneşte la Silling nu a putut înfrânge nici credinţa (vezi p. 461), nici izbucnirile de revoltă. P.P. Pasolini a exploatat acest episod într-un sens militant (vezi Scurtă însemnare, nota 24, p. 519).
[491] Recunoştinţa este una dintre virtuţile pentru care este pedepsită Justine.
[492] în felul acesta încearcă Nero să se descotorosească de Agrippi-na. Vezi Suetonius, *Vieţile celor doisprezece Cezari*, „Nero", XXXIII ("|...] a plănuit o corabie care să se poată uşor descompune, unde să piară [Agrippina], fie prin naufragiu, fie strivită de prăbuşirea punţii [...]; Agrippina "a scăpat înotând" – în trad. Lui Gheorghe Cea-uşescu, Rao Clasic, Bucureşti, 1998, p. 244 – N. T.}.
[493] Vezi nota 26, p. 472.
[494] Vezi pasiunea 58, p. 474.

[495] Pasiunea 59 a madamei Martaine constă în aruncarea unei femei pe fereastră pe nişte saltele şi nu pe o grămadă de bălegar (p. 448).
[496] Vezi nota 5 p. 190.
[497] Vezi *Enciclopedia*: Isaia „a fost, se spune, ferestruit pe la mijlocul trupului, de la cap până la coapse, din porunca lui Mânase, şi se mai zice că fapta aceasta s-a întâmplat cu un ferăstrău de lemn” (vol. XV, p. 676, col. A). Démeunier: „Regii Marocului poruncesc adesea ciopârţirea cu ferăstrăul, în lung, în lat sau în cruce, a unui nelegiuit, iar acelaşi obicei domneşte în unele regiuni ale Elveţiei” {*L'Esprit des usages et des coutumes*, vol. III, pp. 184-185); *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice* se inspiră din Démeunier: „în Maroc şi în Elveţia, vinovatul este ferestruit între două scânduri” (*CLP*, vol. IX, p. 197). Vezi şi cazul 100, p. 484.
[498] Vezi pp. 303-304.
[499] Este vorba, fără îndoială, de o reminiscenţă din Démeunier: „[…] persanii zilelor noastre trag în ţeapă sau fac deosebite tăieturi, în care bagă nişte feştile pe care le aprind şi care ard până ce osânza nelegiuitului se topeşte toată” (L'Es*prit des usages et des coutumes, vo*l. III, p. 186). Papa din Hist*oire de Juliette ou les Prospérités du vice vor*beşte „despre împănarea victimei cu nişte mucuri îmbibate cu pucioasă la care li se dă foc şi care ard mai apoi chiar osânza acesteia” (CLP, *vo*l. IX, p. 198).
[500] Vezi pasiunea 12, p. 443. Este vorba despre o parodiere a morţii lui Iisus Christos. Regăsim o parodie a crucificării în *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice* (*CLP*, vol. IX, p. 385).
[501] Agravare a cazului 3, vezi p. 467.
[502] Cornélius de Pauw vorbeşte despre „tortura chinezilor care ciopârţesc un om în zece mii de bucăţele” şi precizează: „Niciun alt popor din Asia n-a avut vreo tortură atât de nemaipomenită, încât s-o putem asemui cu-aceea a chinezilor, care desprind pielea fâşii, cu carne cu tot, de pe trupul osânditului, până ce, adesea, mărturiseşte şi ce n-a făcut” (*Recherches philosophiques sur les Égyptiens et les Chinois*, Berlin, 1773, vol. II, p. 282 şi p. 340). La rândul lui, Démeunier subliniază: „Obişnuitele suplicii în China sunt sugrumatul, tăierea capului şi *ciopărţirea în mii de bucăţi*: în felul acesta din urmă sunt pedepsiţi răzvrătiţii şi trădătorii” (*L'Esprit des usages et des coutumes*, vol. III, p. 195). Cavalerul din *La Philosophie en boudoir* propune ca doamna de Mistival să fie „crâmpoţită, ca la chinezi, în douăzeci şi patru de mii de bucăţi” (p. 281).
[503] Vezi p. 460 şi nota 59.
[504] Supliciul amestecă poveştile cu căpcăuni şi anchetele etnologice: odinioară, englezii, spune Démeunier, „îl osândeau pe cel ce otrăvea să fie fiert de viu” (*L'Esprit des usages et des coutumes*, vol. III, p. 190).
[505] „Scarificarea” este „o operaţie chirurgicală prin care se fac mai multe incizii în piele cu o lansetă sau cu o unealtă potrivită acestei folosiri” (*Encyclopédie*, vol. XIV, p. 745, col. B). Vezi deja p. 454 şi p. 471.
[506] Vezi supliciul la care o supune Bressac pe Justine: „Să-i legăm cele patru mădulare de patru copaci care-alcătuiesc un pătrat mare” (*Justine ou les Malheurs de la vertu*, *CLP*, vol. II, p. 106). Provine de la Démeunier: „[…] cu anumite prilejuri, osânditul era rupt în bucăţi, priponit fiind de doi copaci de care se trăgea cu putere” (L'Es*prit des usages et des coutumes, vo*l. III, p. 187). Papa reia în Hist*oire de Juliette ou les Prospérités du vice: „A*desea, ei [romanii) sfâşiau trupul legându-l de patru lăstari îndoiţi şi cărora li se dădea drumul în acelaşi timp” (CLP, *vo*l. IX, p. 198).

[507] Supliciu pe care *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice* i-l atribuie lui Torquemada: „Mai poruncea ca victimele să fie aşezate pe un ţăruş dinainte pregătit, pe care nu se sprijină decât în noadă: e o poziţie cumplită, a cărei urmare sunt nişte zvârcoliri aşa de ciudate, că se moare de-un râs spasmodic, de-a dreptul nemaipomenit ca privelişte” (*CLP*, vol. IX, p. 199).
[508] Vezi nota 49, p. 480.
[509] Formula era dezvoltată şi mai clar la pagina 474: „Un bulangiu, care fute şi bărbaţi, şi femei”.
[510] Pe 5 decembrie, era de fapt vorba despre o mamă şi fiica ei (vezi pasiunea 21, p. 420).
[511] Este o variantă a poveştii lui Ugolin, relatată de Dante. Ugolin a fost închis într-un turn, la Pisa, cu doi fii şi doi nepoţi, pe care, până la urmă, i-a mâncat. Putem face o apropiere între această istorisire şi cutumele menţionate de Démeunier: „Regii din Ceylan îi osândesc Ipe ucigaşi] să-şi mănânce propria carne şi pe-aceea a copiilor lor […]” (L’Es*prit des usa*g*es et* d*es cou*t*umes, vo*l. III, p. 191).
[512] Vezi nota 5, p. 190.
[513] Câteodată, tragedia secolului al XVIII-lea nu s-a dat în lături să înfăţişeze asemenea scene. *Atrée et Thyeste* de Crébillon tatăl (1708) înfăţişa un tată gata să bea o cupă plină cu sângele fiului său; *Gabriel-le de Vergy* a lui Belloy (1777), o ibovnică silită să mănânce inima iubitului ei. Sade reduce toate aceste motive la brutala lor esenţă.
[514] Vezi nota 11, p. 444.
[515] Vezi definiţia supliciului roţii, dată în *Encyclopédie*, nota 75, p. 126.
[516] Aceeaşi tortură descoperită de Démeunier la perşi (vezi *L’Esprit des usages et des coutumes*, vol. III, p. 186) şi reluată de papă în *Histoire de Juliette ou ies Prospérités du vice* (vezi *CLP*, vol. IX, p. 198). Vezi p. 431 şi nota 26.
[517] Să ne aducem aminte de martirii creştini.
[518] Vezi nota 7, p. 467. André Pieyre de Mandiargues îşi va aminti de asemenea scene atunci când va arunca nişte femei la câini, în *L’Anglais décrit dans le château fermé* (1953).
[519] Maşinăria aceasta seamănă cu şevaletul, descris în felul următor în *Enciclopedie*: „[…] era un soi de masă străpunsă pe margini de nişte rânduri de găuri, prin care treceau nişte funii ce se-nlăşurau apoi pe-o învârtitoare. […] Mâinile şi picioarele căznitului erau legate pe şevalet cu nişte frânghii, era luat şi întins în aşa fel încât toate oasele îi ieşeau din încheieturi […]” (Encyclopédie*, vol. III,* pp. 309-310).
[520] Vezi nota 9, p. 468.
[521] Nou efect al racursiului temporal: vezi nota 14, p. 445.
[522] Vezi p. 199 şi p. 252. „Exemplele delicioase” (p. 199) pe care le utiliza retorul în prima parte fac loc unui „exemplu” sângeros; elo-cinţa dispare în folosul violenţei nedisimulate.
[523] Scenă paralelă în *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice* în care se unelteşte prăbuşirea unei tribune pline de spectatori, în timpul carnavalului de la Napoli (vezi *CLP*, vol. IX, p. 401). Este vorba, poate, despre imitarea unei fărădelegi a lui Nero: „în timpul domniei lui s-a prăbuşit amfiteatrul de la Freneste, a cărui prăvălire a omorât douăzeci de mii de suflete: cine nu ştie oare că el a fost pricina acestei nenorociri şi că a pus-o la cale ca să se desfete?” (*ibid.*, p. 191).
[524] Vezi mania evocată la pagina 342 şi transformată aici în tortură.
[525] „Peşte cartilaginos al cărui corp este lunguieţ şi rotund pe toată lungimea; nu are solzi; dar este acoperit cu o piele aspră […]. Câinii-de-mare sunt

pescuiţi în Mediterana, iar în Provence şi Languedoc li se spune aigu*illât […].* Pielea câinelui-de-mare are o textură foarte dură" (Encyclop*édie, vol. I*II, p. 332, col. A). În Histoire *de Juliett*e *ou les* P*rospérités du vice*, *p*a*pa a*re „o piele de câine-de-mare" (CLP, vol*. I*X, pp. 167-168).

[526] Pentru modelele acestei torturi, vezi p. 499 şi nota 99.

[527] în universul retoric al castelului de la Silling, acest panegiric este întru totul unul funebru, aşa cum este el practicat de societatea vremii. Fraza precedentă, cu superlativul său, ar putea să fie extrasă dintr-un asemenea elogiu.

[528] Variantă a taurului lui Phalaris şi a stâlpului gol pe dinăuntru numit *Pau-lo*, inventat de o împărătească din China, pe care le semnalează Démeunier în *L'Esprit des usages et des coutumes* (vezi vol. III, p. 196) şi papa în *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice* (vezi *CLP*, vol. IX, p. 201).

[529] „îi legau pe martiri de un drug foarte gros pe care-l cocoţau pe-un vârf de munte plin de râpe şi-i dădeau drumul să se rostogolească la vale peste stânci şi bolovani; şi chiar sfânta Caterina a fost nimicită pe-un asemenea drug, pe care avuseseră grijă să bată o groază de cuie" (Démeunier, *L'Esprit des usages et des coutumes*, vol. III, p. 189). Papa reia: „[…] o vedem pe sfânta Caterina legată de un drug plin de cuie, rostogolindu-se aşa de pe-un pisc" (Hist*oire de* J*uliette ou* l*es Prospérités du* v*ic*e*, CL*P, *vo*l. IX, p. 199).

[530] Războaiele religioase din secolul al XVI-lea i-au putut oferi lui Sade nişte modele istorice pentru această tortură.

[531] Vezi pasiunea 58, p. 474 şi pasiunea 71, p. 478.

[532] Vezi pp. 338-342. Reapare în pasiunea 147, p. 496.

[533] Vezi p. 401 şi p. 446.

[534] Vezi pasiunea 58, p. 448.

[535] Vezi nota 57, p. 483.

[536] Detaliul acestui supliciu este preluat din Démeunier: „Huronii înalţă trupul unui om omorât pe nişte prăjini; ucigaşul este aşezat, mai multe zile, chiar dedesubt, ca în faţă şi pe bucate să se-mproaşte tot ceea ce se scurge din hoit […]" (L'Es*prit des usa*g*es et* d*es cou*t*umes, vo*l. III, p. 182). Tortura este citată şi de către papă în Hist*oire de* J*uliette ou* l*es Prospérités du* v*ic*e *(ve*zi CLP, *vo*l. IX, p. 197).

[537] Vezi pasiunea 75, p. 451. Maşinăria descrisă seamănă cu doamna de fier ori doamna de la Nuremberg.

[538] Vezi nota 35, p. 451.

[539] Vezi p. 493 şi nota 84; p. 442; pp. 338-393.

[540] Poate din cauza celor două istorisiri *bis* de la pasiunile 75 şi 128.

[541] Vezi pp. 400, 419, 442 şi 474-475. Portretele făcute câtorva libertini culminează cu acest „mare senior", om rău, cu o fire nestăpânită şi diavolească asemenea ducelui, a cărui manie criminală cumulează, de una singură, cincisprezece torturi.

[542] Ne amintim că ducele are „mătărângă ca de catâr" (p. 96).

[543] Această căutare a victimelor o reproduce pe aceea care precedă orgiile de la Silling (vezi p. 116).

[544] „în morală, sadniţă se foloseşte la figurat: Franţa este o sadniţă de oşteni; adică are foarte mulţi soldaţi. Universitatea din Paris este sadniţa cunoaşterii" (*Trévoux*). Madama Duclos supusese: „nenorocirea este sadniţa în care bogatul o să afle obiectele desfrâului ori ale cruzimii sale […]" (p. 296).

[545] Panglica aceasta este asemănătoare celor folosite la Silling (vezi p. 197). Ultimul libertin este un fel de rezumat al tuturor celor o sută douăzeci de zile. Face ca tot ceea ce fusese succesiv să devină simultan („totul e pe cale de-a fi

înfăptuit şi toate chinurile se împlinesc, dar se-mplinesc în acelaşi timp”).

[546] De unde numele iadului pentru a desemna această monstruoasă pasiune şi predominanţa focului în suplicii. Ne putem gândi la nenumăratele reprezentări literare ori picturale ale Infernului păgân şi ale iadului creştin. P.P. Pasolini, în filmul *Salo*, a propus o lectură încrucişată a textului lui Sade şi a „Infernului” din *Divina Comedie* a lui Dante. Mai departe, libertinul se dezlănţuie în blasfemii „ca un blestemat pe vecie”.

[547] Vezi supliciul atribuit irochezilor de către papă în *Histoire de Juliette ou les Prospérités du vice*: „Irochezii leagă capetele nervilor victimelor lor de nişte beţe şi, învârtindu-le apoi, răsucesc pe ele nervii de parc-ar fi nişte parâme” (*CLP*, vol. IX, p. 196). Sursa lui Sade este tot Démeunier: „Irochezii leagă capetele nervilor prizonierilor lor de nişte beţe şi, învârtindu-le apoi, răsucesc nervii aşa cum suceşti o parâmă pe-un stâlp; trupul se zvârcoleşte şi se îndoaie într-un fel îngrozitor” (*L’Esprit des usages et des coutumes*, vol. III, p. 181).

[548] Panglica verde nu mai are aici sensul pe care-l avea în împărţirea victimelor între stăpâni (vezi p. 197). Poate că verdele este o aluzie la folosirea bonetelor de-această culoare pentru diferenţierea acelora care îşi cedaseră bunurile voind să nu fie urmăriţi pentru bancrută (vezi articolul „Boneta verde” din *Encyclopédie*, vol. II, p. 325, col. A). Aceasta poate fi interpretată ca un semn pozitiv: astfel, *Le Voyageur à Paris* arată că verdele este „simbolul libertăţii” şi „însemnul nădejdii”: „[…] jefuitorii din avutul public, scutiţi de datoriile lor, purtau boneta verde; misivele de iertare erau pecetluite cu ceară verde şi erau scrise cu-aceeaşi culoare etc.” (La Mésangère, Le V*oyageur à Paris. Tableau pittoresque et moral de cette capitale, an*ul V-1797, vol. III, pp. 226-227). Sfârşitul aventurii corespunde venirii primăverii şi renaşterii naturii.

[549] Vezi p. 138.

[550] „*District* înseamnă de obicei teritoriu, suprafaţă, întindere a unei jurisdicţii. De asemenea, uneori se înţelege prin acest cuvânt puterea unui slujbaş public” (*Encyclopédie*, vol. IV, p. 1066, col. A).

[551] [în text, *gazer*, derivat de la cuvântul *gaze*, pânză fină şi transparentă făcută din mătase ori în – N. *T.*] Verbul înseamnă a învălui, a ascunde, a disimula. Acesta este unul dintre principiile artei sadie-ne, enunţat în *La Nouvelle Justine ou les Malheurs de la vertu*: „Lucrurilor le spui mai bine pe nume dacă le îndepărtezi, zice undeva La Mettrie; zădăreşti dorinţele, aţâţând curiozitatea minţii în privinţa unui obiect pe jumătate acoperit, pe care nimeni nu-l ghiceşte şi pe care vrem s-avem onoarea de a-l ghici. Acestea sunt motivele vălului pe care-l aruncăm asupra scenelor de-abia vestite” (*CLP*, vol. VII, p. 237). Vălul permite progresia de-a lungul celor *O sută douăzeci de zile ale Sodomei*. Dar este şi o manifestare a ipocriziei. Franval îşi învăluie răutatea în purtări alese şi talente (vezi „Eugenie de Franval”, *Les Crimes de l’amour*, p. 294 şi p. 297). Dăm peste o recomandare similară deja la pagina 249.

[552] Vezi p. 412 şi p 240.

[553] Eboşă a celebrului supliciu al şobolanului: vezi Octave Mirabeau, *Le Jardin des supplices*, „Folio”, Gallimard, 1988, p. 208 şi nota 94.

[554] Un sul precedent este terminat la 12 septembrie 1785 (vezi p. 254).

TABEL AL MONEDELOR ŞI AL LUNGIMILOR

Tabel al monedelor	
1 liard	3 denari
1 sou	4 liard (apoi 6)
1 livră	20 sou
1 ecu	3 livre
1 ludovic	8 ecu

Tabel al lungimilor		
1 linie	12 puncte	0, 22 cm
1 deget	12 linii	2,7 cm
1 picior	12 degete	32,4 cm
1 stânjen	6 picioare	1,94 cm
Leghea este variabilă în funcţie de provincie		
1 leghe de poştă	2000 stânjeni	3,8 km